༦།། འཕྲིན་ལས་དབང་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

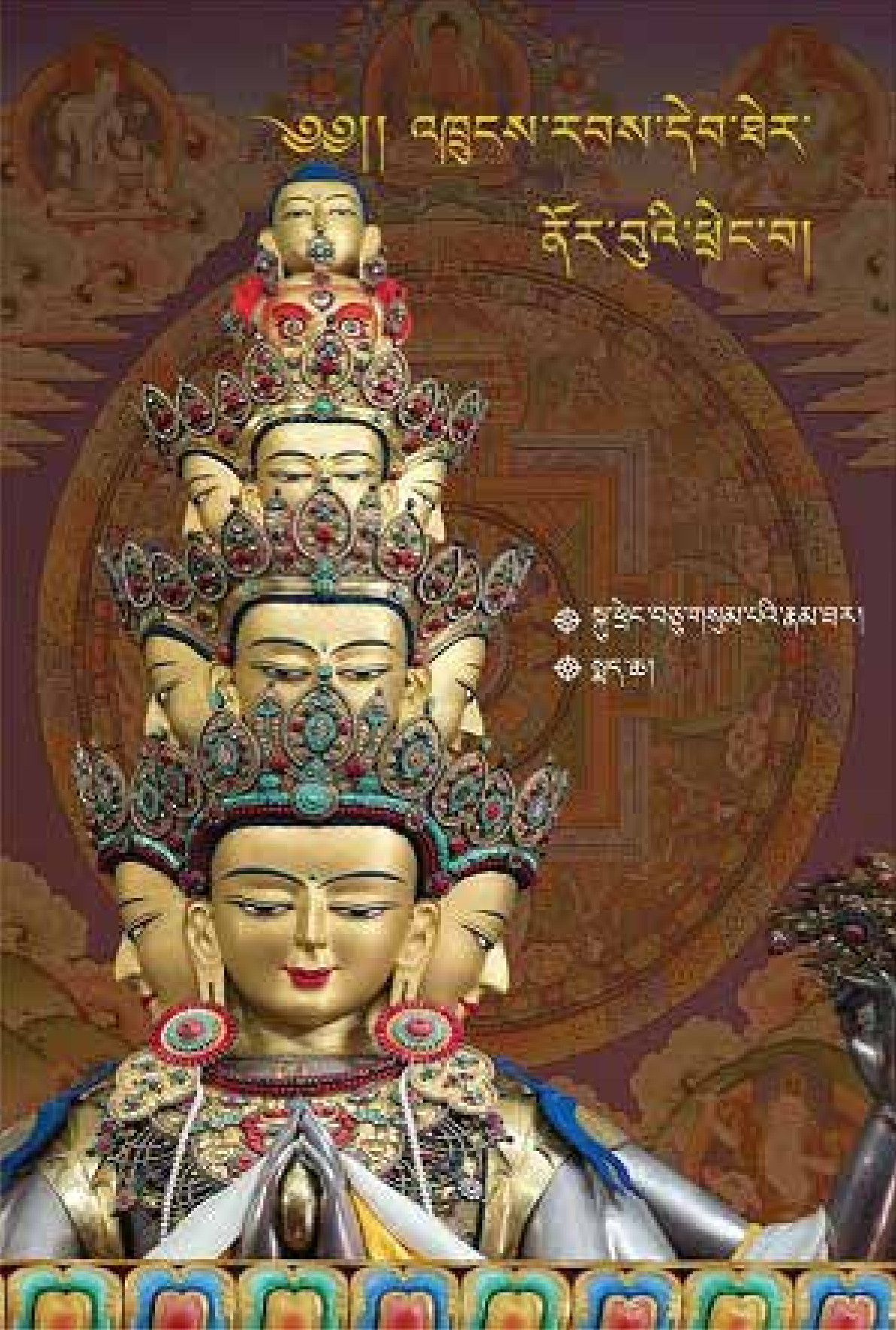

❁ སྤྲུལ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ཅན།

❁ ཕྱག་ཀ།

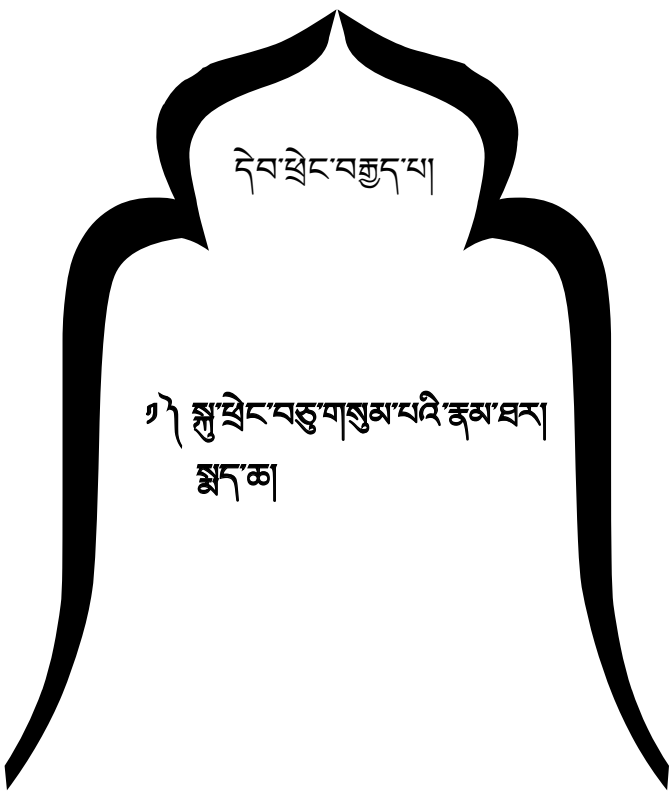

༄༅།། འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་སྤྲུལ་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་
ཕྲེང་བ་བཞུགས་སོ།།

༼༽ དེབ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ།

༡༽ སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར།
སྨད་ཆ།

མདོ་སྨད་ྋསྐུའི་གྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས་པར་འགྲེམས་བྱས།

རྩོམ་སྒྲིག་དང་དེབ་གཟུགས་ཇུས་འགོད་པ། སོ་རུ་དར་རྒྱས།
རྒྱབ་ཤ་ཇུས་སྟོན་པ། ཤེས་རབ་དར་རྒྱས།
རྒྱབ་ཤ་ཇུས་འགོད་པ། ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ།
འཕྲུལ་དེབ་བཟོ་སྒྲིག་པ། རྡོ་རྗེ་ཚེ་རིང་།

༄༅།། འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བརྒྱད་པ།
བོད་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ཆོལ་ཁའི་ྋསྐུའི་གྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས་པར་འགྲེམས་བྱས།

པར་དབང་། མདོ་སྨད་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་ལ་ཡོད།
པར་སྐྲུན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལོར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།

པར་ཐེངས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལོར་པར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།

མཉེན་ཆས། Adobe InDesign CS6
དེབ་ཚད། 6.2x9.2 Inches
ཡིག་གཟུགས། Monlam Uni OuChan དཔེ་རྟགས། ISBN 978-81-931323-7-1

༄༅།། བོད་སྤྱིའམ་མདོ་སྨད་ཚོགས་ཁའི་ལྷ་སྐྱབས་འཛིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དོད་དཔོན་ཚན་པོ། ཀཧམ་གསུམ་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། བོད་མིའི་སྐབས་མེད་པའི་དཀྱུཏྲིད་ལ་རྒྱལ་མཚོག་སྤྱི་ཡེང་བཅུ་བཞི་པ་ཚེན་པོ་མཚོག་གང་མཐོང་མཚོ་ལྟར་ཤིན་རྒྱས་ཤིང་ཕྱག་མཛོད་དུས་སྐྱེས་ཀྱི་མགོན་སྤྱི་བཅས་དམ་པར་བསམ་བཞིན་ཕྱིད་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་མཐོང་བཅང་ཐུབ་ཀྱི་ཤིང་ཏ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི

01

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་སྔོན་གླེང༌།

༄༅།། ཕྱོགས་བཅུའི་རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གདུང་འཚོབ། ཁམས་གསུམ་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར། བསྟན་འཛིན་བྱེ་བའི་གཙུག་རྒྱན་དམ་པ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གང་ལའང་འགྲན་པའི་ཟླ་དང་བྲལ་ཞིང་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་སྐུ་མཆོག་མཚན་དཔེའི་དཔལ་གྱིས་རབ་མཛེས། ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྒྱས་ཤིང༌། བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པའི་གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྡན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པས་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་མཁྱེན་པ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་གཅིག་ཏུ་མཉེས་གཤིན་པའི་བརྩེ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྤྲོ་དགས་གླིང་ལྔའི་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་རང་བཞིན་ངང་གིས་དབང་དུ་བསྡུས་ཏེ་ཕན་བདེའི་ལམ་མཆོག་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་ཆེ་བ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ངུར་སྨྲིག་གར་རོལ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་པད་དཀར་འཛིན་པ། ྋརྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་གང་ཉིད། པཎ་གྲུབ་དང་རྒྱལ་བློན། གསུམ་ལྡན་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་རྣམ་རོལ་དུ་འཕོས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་གི་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་དང་སྒོས་བདག་ཅག་ཁ་བ་རི་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་འདྲེན་པའི་སླད་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས། བདེ་བས་

02

ཕོངས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་འགྲོ་བ་གྱ་ཞིང་སྐྱབས་དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་བྲལ་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཁག་མོས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་དགར་མཇལ་ཆོག་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་གནས་ལུགས་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཡོངས་ལ་ཕན་ཐོགས་རེའི་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་པར་འགྲེམས་བྱེད་འདུན་ཆེ་ཚུལ། སྐུ་སྒེར་ཡིག་ཚང་ནས་སྤྱི་ནོར་ྋགོང་ས་ྋསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ྋསྙན་སེང་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པའི་བཀའ་ཕྱིར་ཕེབས་སུ། ‘‘སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་གཞི་ཞིག་ངེས་པར་ཡོང་རྒྱུར། དེས་ན་ད་ཡོད་མཛད་རྣམ་ཁག་ནང་གསལ་བའི་སྔོན་རྗེས་ཚིགས་བཅད་མང་པོ་དང༌། བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་ཁག འཆར་ཅན་མཇལ་ཁ་མཛད་སྒོའི་རིགས་བཅས་དོན་གལ་ཆུང་ཞིང༌། ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བའི་གཞི་རྣམས་མ་བཀོད་པར། ངོས་འཛིན་ཞུ་སྟངས་དང༌། སློབ་གཉེར་ཇི་གནང་སོགས་སྙིང་དོན་ཉུང་བསྡུས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་ན་འཐུས་’’ཞེས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་སྤྱི་ཕེབས་བཞིན་མཁས་པ་མཁས་པའི་དྲུང་ན་མཛེས་པ་འགས་བསྡུ་བསྒྲིགས་ཁོལ་བྱུང་གིས།<<འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་སྤྲུལ་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་>>ཞེས་པའི་དེབ་ཕྲེང་རྣམས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ནས་སྔ་ཕྱི་པར་འགྲེམས་བྱས་པ་དེ་དག་མགོན་པོ་གང་གི་ཐུགས་རྗེས་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ།
ྋགོང་ས་ྋསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དཔྱད་ཀྱིས་
གཟིགས་པའི་ལམ་སྟོན་དེབ་ཕྲེང་བསྒྲིགས་པ་འདི་དག་གིས་བོད་ཀྱི་ཡང་སྤྲུལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་བའི་ལམ་ལུགས་དང་དེ་ཡི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་གཞན་འགྲན་མེད་པ་དང་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་གཏན་ཚིགས་སྤྱི་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་གནང་འདུག་པ་སྨོས་མེད་ཀྱང་དེབ་ཐེར་གྱི་ཕྲེང་བ་འདི་དག་གི་དཔེ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕངས་

03

སེམས་དང་སྒོས་ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་ཀུན་འཕགས་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འཛིན་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་མི་ཡི་ཟོལ་གྱི་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་བདག་ཅག་ཁ་བ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་གཅིག་པུར་གྱུར་པ། ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་འཕགས་ཡུལ་པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་སོགས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་འཛམ་གླིང་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་རྣམ་འདྲེན་ཕྱག་ན་པདྨོ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ། དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ན་ྋརྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་ཞེས་མཚན་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་ཞིའི་གདུང་བ་སྙིལ་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཉིད། གངས་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ས་ཡི་ཐིག་ལེར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མི་གསུམ་གྱི་བཞུགས་གནས་དང༌། གངས་ཅན་མཁས་རྒུའི་གཙུག་རྒྱན་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་གང་དུ་འཁྲུངས་པའི་གནས་སྐུ་འབུམ་དང་འདབས་འབྲེལ་སྟག་མཚེར་དུ་ཚུར་མཐོང་སྐྱེ་བོའི་སྣང་ངོར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༥ བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཕག ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༥ ཉིན་སྐུའི་མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞད་དེ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་པ་རིམ་གནང་གིས་མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་ཞིང་ཆོས་ཀུན་ཐུགས་སུ་ཆུབ་པའི་མཁྱེན་དཔྱོད་གོང་ན་མེད་པས། ཡངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་འཚོ་བའི་གཟུར་གནས་མིའི་རིགས་མཐའ་དག་གིས་གུས་མཆོད་ལྷུར་ལེན་ངང་བགྲང་བྱ་ཧྲིལ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་བཞེས་པའི་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ྋམགོན་པོ་གང་གི་སྐུའི་འཁྲུངས་རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་འདི་རྣམས་པར་འགྲེམས་བྱས་ན། ྋརྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་མཛད། །ཐར་འདོད་

04

ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སྔོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དུ་གོ་ནས་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྤེལ་གྱིས་རིགས་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྙེད་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་མི་རྨོངས་པར་འཕྲལ་ཡུན་དགེ་བར་འཛུད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཏན་ཚིགས་འདི་ལྷག་མི་དགོས་པས་ྋརྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་འགྱུར་ནས་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་གསོག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་བརྟན་བཞུགས་སུ་རེ་སྟེ།
མདོ་སྨད་ྋསྐུའི་གྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས། སྤྱི་ནོར་ྋགོང་ས་
ྋསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུའི་འཁྲུངས་རབས་རྣམ་ཐར་གྱི་དཔེ་དེབ་འདི་དག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ པའི་ནང་གུས་པར་རྩོམ་སྒྲིག་ཡོང་བའི་རེ་སྐུལ་བྱེད་སྐབས་སྤྱི་སྒེར་ལས་བྲེལ་ཆེས་འཕེལ་མུས་དང༌། ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ནང་པར་རྩ་ཞུ་སྒྲིག་ཙམ་མིན་པར་སྡེབ་ཞུས་དང་དོན་ཞུས། བསྐྱར་ཞུས། དཀར་ཆག་གསར་བཟོ། དེབ་གཟུགས་ཚུན་བཅོས་སྒྲིག་གི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱུད་དགོས་པའི་ལས་ཀ་མང་ནའང༌། སྲིད་པའི་ཟུག་རྔུ་མཐའ་དག་གཅོད་བྱེད། རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་གཅེས་ནོར། ཞི་བའི་སྒོ་གཅིག་པུ་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ངུར་སྨྲིག་གོས་བཟང་ཀླུབ་པའི་གར་དུ་ཟློས་ཤིང༌། བསླབ་གསུམ་ཡོན་ཏན་ནོར་བུའི་ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས་པའི་རྒྱལ་བའི་ཞལ་སྐྱིན། བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་སྤྱི་ནོར་ྋགོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ྋསྐྱབས་མགོན་ྋརྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་ཐུགས་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་འགྱུར་རེ་དང༌། ྋརོང་ཆེན་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ྋསྐྱབས་མཆོག་ཀིརྟི་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་མདོ་སྨད་ལ་རོགས་གང་ཕན་བྱེད་དགོས་པའི་སྤྱི་སྒོས་

05

ལམ་སྟོན་གནང་བ་བཅས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང༌། རང་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་ཐར་འདི་རིགས་ལ་མངོན་པར་དང་བའི་དད་པ་དང༌། གང་ལ་གང་འདུལ་ཐབས་མཁས་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་རྗེས་འཛིན་ཐུགས་བརྩེའི་བཀའ་དྲིན་རྣམས་དྲན་པའི་གུས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རང་རྒྱུད་བསྐུལ་ཏེ་ཉིན་མཚན་ལྟོས་མེད་ལྟ་བུར་ཞུ་སྒྲིག་གི་ལས་ལ་ཞུགས།
༡༽ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་གཏན་འབེབས་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྲུན་པ་སོར་བཞག་གིས་༡

མ་

ཕྱི་དེ་དང༌། བོད་རང་ནས་པར་བརྐོས་བགྱིས་པའི་༢སྔ་མོའི་ཤིང་པར་རྙིང་ཁུངས་ཁག་དང༌། དེབ་གཟུགས་སུ་པར་དུ་བསྐྲུན་པ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དང་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་མཉམ་བསྒྲིལ་སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཚོལ་བསྡུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་དང་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གཉིས་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་པར་དུ་བསྐྲུན་པ། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་རང་ནས་པར་འགྲེམས་བྱས་པའི་ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་༣མཛད་རྣམ་དེབ་ཕྲེང་སོགས་མ་ཕྱི་གསུམ་རེ་དང་ཞིབ་བསྡུར་གྱིས་སྡེབ་ཞུས་ཐེངས་གཉིས་བྱས།
༢༽ དེ་ཙམ་ལ་ཆ་མ་བཞག་པར་སླར་དོན་ཞུས་སྐབས་ཀྱང༌། རྣམ་ཐར་འདི་དག་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ཞིག་མིན་པར་གལ་འགངས་ཆེ་བ་རྣམས་བར་ལེན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་གོང་གསལ་མ་ཡིག་ཕྱི་མ་གཉིས་མ་བོར་བར་བསྐྱར་བལྟས་ཀྱིས་དོན་སྐྱོན་འཇུག་ངེས་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་རིགས་དང་དོན་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་བསྐྱེད་པ་རྣམས་དེང་སྤྱོད་སྒོ་འཕེལ་ཆེའི་ཚིག་ཏུ་བཅོས། གཞན་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡི་གེ་དང་བརྡ་རྙིང་དོན་དེར་འཇུག་ངེས་ཕལ་ཆེར་བོད་ཤིང་པར་རང་ལ་ཁུངས་བཅོལ། དཔེ་དེབ་འདི་རིགས་བོད་ཤིང་པར་ཁག་ལས་བཏུས་པ་ཡིན་སྟབས་དེ་དག་དང་དེང་སྐབས་དེབ་གཟུགས་སུ་ཕབ་པ་གང་ལ་ཁུངས་བཅོལ་བའི་ཤོག་གྲངས་གསལ་འདེབས་དང༌།

06

སྐབས་བབ་ནང་དོན་བསྡུས་ནས་བཀོད་རིགས་ལ་བསྡུས་དང༌། དཀྱུས་ཀྱི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་རེ་ཟུང་འཕྲི་ནས་དགོས་ངེས་ཚིག་ཉུང་བར་ལེན་གྱིས་བསྒྲིགས་པ་རྣམས་ལ་བཏུས་ཞེས་མཆན་བུ་བཏབ་ཡོད།
༣༽ དོན་ཞུས་ཀྱི་སྐབས་བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་ཤིང་པར་ཁག་ལ་ཁུངས་གཏུགས་པར་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྲུན་པ་ལས་གོང་འོག་འཁྲུག་པ་ (དེབ་ཕྲེང་གསུམ་པ། ྋསྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁོངས་ཤོག་གྲངས་ ༣༡༧ ལ་གཟིགས།) དང༌། རྣམ་ཐར་ཕན་ཚུན་གྱི་ཤོག་གྲངས་འཁྲུག་སྐྱོན་ (དེབ་ཕྲེང་ལྔ་པ། ྋསྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཤོག་གྲངས་ ༨༨། ྋསྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁོངས་ཤོག་གྲངས་ ༤༨༨ དང༌། ༤༩༨། ༥༡༨ ཁག་དང༌། དེབ་ཕྲེང་དྲུག་པ། ྋསྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁོངས་ཤོག་གྲངས་ ༡༠༠ དང༌། ༡༠༨ ། ༡༣༠ ཁག་བཅས་ལ་གཟིགས། འདིར་ཨང་གྲངས་བཏབ་པ་རྣམས་མ་དེབ་ལས་གཞན་ལ་མ་ངེས། འདིར་ཨང་གྲངས་བཏབ་པ་རྣམས་མ་དེབ་ལས་གཞན་ལ་མ་ངེས།) རེ་འདུག་པ་རྣམས་སྐབས་སོ་སོར་གསལ་བཤད་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱས།
ད་ལམ་གྱི་དེབ་ཕྲེང་འདི་དག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་ཐོག་མའི་པར་འགྲེམས་
བྱས་པ་ལས་ཕལ་ཆེར་མ་འདས་པ་ཞིག་དགོས་པས་སྐབས་བབ་ཙམ་ལས་ཞིབ་བསྡུར་མཐར་ཆགས་བྱས་ནས་ཀློག་རྒྱུ་མ་བྱུང་ནའང་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྲུན་པ་རྣམས་ལ་ད་དུང་ཆད་ལྷག་གི་སྐྱོན་འཇུག་ངེས་པ་རེ་ཟུང་ཡོད་བཟོ་འདུག་པས་སླད་ཕྱིན་འདི་དག་ལས་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་དགོས་རིགས་ནས་བོད་ཤིང་པར་རང་ལ་ཁུངས་གཏུགས་རེའི་རྣམ་ཐར་སོ་སོའི་མཇུག་དཔེ་ཆ་རྣམས་གང་ནས་རྙེད་ཁ་གསལ་བྱས་ཏེ་བཀོད་ཡོད།
༤༽ དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་རྐྱེན་ཡང་སྤྱི་ནོར་གོང་ས་ྋསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས། ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ཡང་སྤྲུལ་བྱོན་ཚུལ་དང་སྐུ་ཡོན་གསན་སྦྱོང་གི་བརྒྱུད་རིམ། སྐུ་ཚེ་དེའི་མཛད་འཕྲིན་གཙོ་བོ་ཁག་ཟུར་འདོན་གྱིས་ཞིབ་འཇུག་གི་

07

རིན་ཐང་ཅན་ཞིག་བསྡུ་བསྒྲིགས་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་སྤྱི་ཕེབས་གཞིར་བཟུང་སྟབས་ཁུངས་བཙུན་སྟོན་ཆེད་ཤོག་གྲངས་དང་ཐིག་ཕྲེང་ཚུན་གསལ་འདེབས་དང༌། དེབ་ཕྲེང་འདི་དག་ནང་བོད་གནའ་རབས་ཤིང་པར་ཁག་གི་དཀྱུས་བཞིན་རྣམ་ཐར་ཆ་ཚང་བ་མེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཆེད་ལས་གཞན་བོད་ཕྱི་ནང་གང་སར་པར་འགྲེམས་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་རེ་ཟུང་ནང་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་ཤག་གིས་བཀོད་འདུག་ (དེབ་ཕྲེང་གཉིས་པའི་ནང་འཁོད། ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པའི་རྣམ་ཐར་གཡང་པ་ཆོས་རྗེ་དང་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང༌།) པའི་འཁྲུལ་པ་དང་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་རིགས་བཟློག་པའི་ཆེད་དུའང་ཡིན།
༥༽ ྋརྒྱལ་བའི་རྣམ་ཐར་འདི་དག་ལ་སྤྱི་སྡོམ་གྱི་ས་བཅད་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་གྲུབ་པ་རྣམས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཏབ་པ་དེ་སྔ་ཡོད་མུས་གཞིར་བཟུང་དོན་འདྲིལ་བའི་ས་བཅད་གང་རྒྱས་རེ་ཡོད་ན་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་ཆེ་ཐོགས་པ་སྨོས་མེད་ཀྱང༌། དེ་འདྲ་ཤེས་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་འདང་ནའང་སྐབས་བབ་སྤྱི་བྱེའི་གནད་འགག་གལ་ཆེ་ཁག་ཚང་བའི་སྤྱི་སྡོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་རྣམ་ཐར་སོ་སོའི་སྤྱི་ཁོག་བློ་ངོར་འཆར་ཐུབ་པ་སྔར་མེད་གསར་བཏོད་ཀྱི་དཀར་ཆག་དང་གཟིགས་བདེའི་ཆེད་དོན་ཅུང་མི་འདྲ་བའི་རིགས་ལ་བར་དུ་འབེབས་རེ་ཕབ་པ་བཅས་དེང་དུས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་བྱས།
༦༽ རྣམ་ཐར་འདི་དག་ཞུ་སྒྲིག་བྱས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང༌། འཕགས་ཡུལ་ཀིརྟིའི་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་ཆེས་མཐོའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང༌། རྡ་ས་གངས་སྐྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་གང་དགོས་མཁོ་སྤྲོད་གཡར་པོ་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་མ་ཤེས་ཕར་བཞག་ལས་རྣམ་ཐར་སྤུས་གཙང་འདི་དག་གྲུབ་པས་རོགས་རམ་བྱེད་པོ་དེ་དག་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

08

༧༽ སྤྱི་ནོར་ྋགོང་ས་ྋསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་ཆོས་ཤིག་གི་སྐབས། དཔེ་དེབ་པར་བསྐྲུན་བྱས་ན། མ་དག་པ་ཞིག་ལ་དག་པ་ངོས་འཛིན་གྱིས་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་བྱས་ན་ལེགས་པོ་མེད་པས་དག་བཅོས་ཁུངས་འཕེར་བྱེད་དགོས་པའི་མན་ངག་ལམ་སྟོན་གནང་བ་དང་དཔེ་དེབ་འདི་དག་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་སྙིང་བཅང་གིས་ཞུ་སྒྲིག་བགྱིས་པ་འདིར་ལེགས་ཚོགས་ཅི་མཆིས། ྋགོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ྋསྐྱབས་མགོན་ྋརྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཐུགས་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་གྱུར་ནས་སྐུ་ཚེ་ྋཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་པའི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་བ་དང༌།
དཀྱུས་གཅིག་ལྟ་བུར་ཤོག་ལྷེ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དུས་ཐུང་ནང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་
དགོས་པས། ལུས་སེམས་བསྒྲིམས་ཏེ་ཞིབ་ཚགས་ནན་ཏན་བྱས་ཁུལ་ཡང༌། ད་དུང་ཤའི་མིག་གིས་མ་མཐོང་བ་དང་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བསགས་པའི་ནོར་འཁྲུལ་རིགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་ངེས་ལ་སོང་མཐོལ་བཤགས་ཞུ་བ་དང༌། ཤེས་ནས་སྨྲ་བའི་གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཡོ་བསྲང་གི་དགོངས་འཆར་ཡང་གནང་རེ་བཅས་འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བའི་དཔེ་ཚོགས་བསྐྱར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་པོ་འཕགས་ཡུལ་ཀིརྟིའི་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་སྤྱི་སོ་རུ་དར་རྒྱས་ནས།
བོད་རབ་གནས་ཤིང་ལུག་ལོའི་དབོ་ཟླའི་ཡར་ཚེས་ ༡༢ ྋསྐུའི་བླ་གཟའ་
ལྷག་པ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡ ལ།

I

དཀར་ཆག

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་།

སྨད་ཆ།

མཛད་པ་པོ། ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

༤༢༽ མེ་རྟ་གནམ་ལོའི་མཆོད་སྤྲིན་རྗེས་དགོན་སྡེ་མང་པོས་ལོ་གསར་གྱི་མཆོད་བསྙེན་ཞུས། སར་ཛ་ཡན་དང་ཨུ་ལའི་ཨུ་བུར། ལྡན་རི་བོང་ར། ཛ་ཡན་ཁུ་རལ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་འདོད་ཆོས་དང་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསླབ་སྡོམ་རྒྱས་སྩལ། རྒྱང་རིང་ཐུང་ནས་སྐུ་ཚེ་ཡུན་བརྟན་གྱི་གསོལ་འདེབས་འབུལ་མི་འབྱམས་ཀླས།..1

༤༣༽ ཛ་སག་ཁུ་རལ། སན་ནོ་ཡོན་ཁོ་ཤོག ཨེ་སྦོག་ལོ། མུ་རིང་མཁར་སོགས་སོག་ཡུལ་གྱི་དགོན་གྲོང་མང་པོས་གདན་གསོལ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་གང་ཞུས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་ཚིམས་པར་མཛད། ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་རབ་བསྙེན་མང་དུ་བསྒྲུབས། མདོ་སྨད་ཀྱི་སྡེ་དགོན་མང་པོ་རྗེས་སུ་འཛིན་བཞིན་དེ་ཕྱོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བླ་དཔོན་ཆེ་རྒུས་བསུ་སྐྱེལ་རིམ་ཞུས་ཀྱིས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་ཞབས་ཟུང་བཀོད། 10 ༤༤༽ སྐུ་འབུམ་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲག་ཞན་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་ཟབ་གསང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་རྗེས་འཛིན་སྐྱོང་མུས་བོད་དབུས་གཞུང་དང་བཀྲས་ལྷུན་ནས་རྒྱ་སོག་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་མྱུར་དུ་གནང་སྟེ་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས་པའི་བརྟན་གསོལ་ཞུས། ཞྭ་དམར་པཎྜིཏ་སོགས་ནས་དབང་ལུང༌། ཁྲིད་
དང་རྗེས་གནང་མཐའ་ཀླས་པ་གསན་ཞུས། 19

II

༤༥༽ མེ་ལུག་ལོ་གསར་གྱི་དགྱེས་མཆོད་བསྐྱངས། མཇལ་ཕྱག་དང་དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་བགོ་སྐལ་ཞུ་མི་སྟོན་དུས་སྤྲིན་གྱི་འདུ་འགོད་བཞིན་བར་མེད་འཁྲིགས་པ་རྗེས་འཛིན་འཚེམས་མེད་ངོས་སྙན་ངག་དང་དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ་གསན་བཞེས། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ལ་ཚིག་དོན་ཉམས་བརྒྱས་ཕྱུག་པའི་ཆབ་ཤོག་ཅིག་གནང་ཞིང་སྐུ་འབུམ་གྱི་འགྲིག་ལམ་ལ་ལྷོད་ཡངས་ཆེས་
པས་ལས་སྣེ་གསར་བསྐོ་དང་མཇལ་ཕྱག་ཞུ་མི་སོགས་ལ་བརྩེ་གཟིགས་བསྐྱངས། 29
༤༦༽ མན་ངག་ལུང་བརྒྱས་ཕྱུག་པའི་སྐྱེ་འཕགས་དུ་མའི་དྲུང་ནས་ལུང་དང་རྗེས་གནང་གི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་གསན། བླ་སྤྲུལ་སོགས་ཞི་དྲག་གི་སེར་སྐྱ་མཐའ་ཀླས་པ་རྗེས་འཛིན་དང་བརྟན་གསོལ་རེ་བདག་གིར་བཞེས། སྐུ་འབུམ་དགོན་གྱི་ལས་སྣེ་སྐུ་མདུན་དུ་ཆེད་བཅར་རེར་སྒྲིག་ལམ་རྟིང་གནོན་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པའི་ཞལ་གདམས་རྒྱུན་འདོམས་སོགས་འགྲོ་རྣམས་རྗེས་འཛིན་སྨར། 38 ༤༧༽ མན་ཇུ་གོང་མས་གདན་གསོལ་བཞིན་སྤྲུལ་པའི་གནས་མཆོག་རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པར་ཟི་ལིང་ནས་རྒྱའི་གྲོང་བརྡལ་གྱི་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་ཉིན་ཞག་གི་ཕྲེང་བ་སྦྲེལ་ཏེ་སྐུ་ངལ་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་ལམ་བར་དཔོན་དམངས་ནས་བསུ་སྐྱེལ་དང་བཞུགས་ཡུལ་ཕེབས་སྒྲིག་སོགས་གཅིག་
ལས་གཅིག་ལྷག་ཉིན་རེ་བཞིན་འཕེལ་མུས་ལན་གྲུར་བཞུགས་གདན་ཕབ། 47
༤༨༽ ལན་གྲུར་ཉིན་ཤས་བཞུགས་འཇགས་རིང་ཕྱོགས་ཉེའི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་གནས་མཇལ་དུ་ཕེབས་རྗེས་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་རྒྱའི་གྲོང་བརྡལ་མང་ཞིག་བརྒྱུད་པར་དྲི་བཟང་སྤོས་ངད་འཐུལ་བའི་ངང་དམངས་དང་དམག་སྣའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུའི་རུ་སྒྲིག་ཚར་དུ་དངར་ཞིང་དགོན་གྲོང་གི་མི་སྣ་རྣམས་ལ་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཅི་དགར་འགྱེད་བཞིན་ཅི་ཤུའི་ཤིན་ཏུ་ཕེབས་
པར་བོད་དབུས་ནས་ཀྱང་འཚམ་ཞུ་འབྱོར། 55
༤༩༽ ས་སྤྲེལ་གནམ་ལོའི་དགྱེས་མཆོད་རྗེས་ཅི་ཤུའི་ཤིན་ནས་སྐད་དང་ཆ་ལུགས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ལྗོངས་མང་པོའི་ཕེབས་སྒྲིག་གི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ཆེན་ལ་ཅི་བདེར་རོལ་བཞིན་ཞལ་མཇལ་གྱི་རེ་བ་དོན་ལྡན་ངང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གནས་རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་ཕྱོགས་སུ་བྲེལ་སྟབས་ཀྱིས་ཕེབས་ཏེ་དེར་བཞུགས་གདན་འཇགས་པར་བོད་རྒྱ་མན་སོག་གི་ཞི་དྲག་མི་སྣ་སོགས་ཕྱོགས་འདུས་
དད་ལྡན་ཁྲི་སྟོང་གིས་གུད་མཆོད་ཞུས་པར་རྗེས་འཛིན་སྨར། 63
༥༠༽ མཁྱེན་རབ་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་གནས་མཆོག་ཏུ་སྙིང་རྗེའི་ལྷ་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོ་དང་

III

མགོན་པོ་ཟུར་ཕུར་ལྔ་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གདན་འཛོམས་ནས་ཟབ་གསང་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་བ་མཛད་པའི་གསང་གསུམ་རྣམ་ཐར་ཕྱི་རུ་མངོན་པའི་བརྡ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། ཚུར་མཐོང་སྐྱེ་བོའི་སྣང་ངོར་ཡང་རི་རྩེར་ཕྱགས་ཕེབས་པ་ནས་བོད་རྒྱ་མན་སོག་གི་དད་ལྡན་རྣམས་རྗེས་འཛིན་ཚད་མེད་ངང་དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་མཆོད་བསྙེན། ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསྙེན་རྫོགས་སྒྲུབ་པ། བཤད་ཆོས་ཀྱི་རྩོད་གྲྭ་ཚུགས་པ། སྒྲའི་གསན་རྒྱུན་གྲུབ་པར་གནང་བ་སོགས་མཛད་པ་འབྱམས་ཀླས། 71 ༥༡༽ སྙིང་རྗེའི་ལྷ་དང་བླ་མ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པའི་བདེན་གསོལ་བཀའ་རྩོམ། སྤྲུལ་པའི་གནས་རིར་ཞབས་སྐོར། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལྗགས་བསྙེན་བསྐྱངས་ཤིང་དབྱར་ཞལ་བཞེས། རུ་སུ་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གུས་མཆོད་ཞུས། ཆབ་ཤོག་སྔ་ཕྱིས་རྗེས་འཛིན་རེ་བསྐྱངས་པ་བཅས་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་དགེ་མཚན་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་བདེན་ཚིག་ཐུགས་སྨོན་ཟབ་རྒྱས་རྗེས་གནས་འཛིན་ངུར་སྨྲིག་གོས་ཀྱིས་མཆོར་བའི་དགོན་སྡེ་ཡོངས་ལ་བསྙེན་བཀུར་དང་ཕོགས་ཐེབས་སྦྱོར་འཇགས་
ཀྱིས་དགེ་རྩ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། 80
༥༢༽ རི་བོ་དྭངས་བསིལ་གྱི་ཐུགས་བཞེད་ཁག་གྲུབ་ཉེ་མཚམས་གནས་འཛིན་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཡོངས་ལ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྟན་པ་འཛིན་སྤེལ་དགོས་པའི་ཞལ་གདམས་བཅས་མེ་འཁོར་ནང་དཔལ་དང་ངོ་མཚར་གྱིས་ཕྱུག་པའི་ཡུལ་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཁག་ཏུ་ཡན་ལག་བཞིའི་དཔུང་ཚོགས་སོགས་ཀྱིས་བསུ་སྐྱེལ་ངང་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས་ཏེ་བོད་རྒྱ་སོག་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་རྗེས་འཛིན་དང༌། གོང་མ་ཡུམ་སྲས་དང་མཇལ་འཕྲད་རིམ་གནང༌། གཡུང་དགོན་སོགས་ལ་གནས་
གཟིགས་བསྐྱངས། 88
༥༣༽ གོང་མ་ཡུམ་སྲས་ཀྱིས་གསོལ་སྟོན་ལ་གདན་ཞུས། གཡུང་དགོན་སོགས་ཕྱོགས་བྲལ་དགེ་འདུན་སྡེ་ལ་བསྙེན་བཀུར་དང་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ཚུན་ནས་འོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཀླས་པར་འདོད་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱངས། གོང་མ་ཡུམ་སྲས་ལ་བོད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་གླེང༌། གོང་མས་གཟེངས་བསྟོད་ཞུས་པར་བཀའ་ལན་ཤིས་ཚིག་ཅིག་གནང༌། གོང་མ་ཡུམ་སྲས་གཤེགས་ཏེ་སྲས་ཁྲིར་བསྐོས། བོད་སྤྱིའི་བདེ་སྡུག་ཐུགས་བཅགས་ངོས་གངས་ལྗོངས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་སྐུ་
འབུམ་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད། 97
༥༤༽ ས་བྱ་གནམ་ལོའི་དགྱེས་མཆོད་སྐུ་འབུམ་དུ་བསྐྱངས། ཕྱོགས་ཉེ་རིང་གི་སེར་སྐྱའི་འདུས་པ་

IV

རྒྱ་མཚོར་གསང་གསུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་ཆར་དུ་བསྙིལ་ཏེ་སྨིན་གྲོལ་གྱི་བདེ་ལེགས་ལ་བཀོད། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་གདན་ས་བྱ་ཁྱུང་སོགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་བསྟན་ལ་སྨན་པའི་རྗེས་འཛིན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་ཏེ་སྐུ་འབུམ་གྱི་སྒྲིག་ལམ་ལ་དག་ཐེར་རྟིང་གནོན་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་འབྲས་བུ་བརྟན་
པར་བྱས། 106

༥༥༽ སྐུ་འབུམ་ནས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་ས་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཆིབས་ཞལ་འཁོར་ཏེ་ལམ་བར་ཡུལ་གྲུ་གང་འཁེལ་གྱི་ཞི་དྲག་སྐྱེ་འགྲོའི་ཚོགས་མཐའ་ཀླས་འདུས་པར་བྱང་གྲོལ་གྱི་ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྲུན་བཞིན་ཤོག་བུའི་རྩ་མཚམས་གད་སྟེང་བར་ཕྱགས་ཕེབས་པར་བསུ་སྐྱེལ་དང་
མཆོད་སྤྲིན་གྱིས་ས་གཞི་ཡང་དོག་པོར་བསྒྱུར། 113
༥༦༽ ལུང་ཆུང་སྐྱིད་པོ་རུ་གཞུང་སས་གཙོས་པའི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེའི་དཔོན་ཁག་ནས་འཚམ་ཞུ་བར་མེད་དུ་འབྱོར་མུས་དང༌། ནག་ཆུ་ཆུ་མགོ་རིང་མོར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་མཆོག་སོགས་ནས་ཕེབས་བསུས་ཀྱིས་ཡབ་སྲས་ལྷན་འཛོམས་བསྐྱངས། ནག་ཆུ་རུ་རྒྱུན་རིང་ཙམ་བཞུགས་ཞག་གིས་ཕྱོགས་དེའི་སེར་སྐྱ་ཁྲི་སྟོང་མང་པོར་འདོད་ཆོས་ཀྱིས་རབ་དགའི་ས་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་མགུ་བསྐྲུན།
123

༥༧༽ ནག་ཆུ་ཞབས་དགོན་ནས་དད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་སྐོང་བཞིན་བྱང་རྭ་སྒྲེང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་རྗེས་ལྷ་ལྡན་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པར་ཡུལ་གྲུ་མང་པོའི་སེར་སྐྱའི་སྡེ་གྲངས་མེད་པས་བསུ་སྐྱེལ་ངང་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ར་མོ་ཆེ། རྩེ་ཕོ་བྲང་བཅས་སུ་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་དང་གཞུང་ས་སོགས་སྤྱི་སྒེར་ནས་རྒྱལ་སར་ཕེབས་པར་ལེགས་སོའི་མཆོད་
སྤྲིན་དང་ལུགས་གཉིས་བདག་པོ་ཆེན་པོར་གཟེངས་བསྟོད་པའི་གསེར་ཐམ་ཕུལ། 135
༥༨༽ སྔོན་གྱི་ལུང་བསྟན་དང་འཕྲལ་རྐྱེན་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བཙན་འཛུལ་བྱས་པས་ར་མ་སྒང་གི་གྲུ་ཁ་དང༌། དཔལ་དི། སྣ་རྩེ། ཡར་འབྲོག་བསམ་སྡིངས་དགོན། ར་ལུང༌། ཕག་རི་སོགས་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཐའ་མཚམས་ཀ་ལན་སྦུག་དང་རྡོ་རྗེ་གླིང༌། ཀ་ལི་ཀ་ཏར་སོགས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་བོད་བསྟན་སྲིད་ཕུགས་འཕེར་ཐད་ཕྱག་ལས་རིམ་གནང་ངོས་འགྲོ་རྣམས་རྗེས་སུ་
བཟུང་ཞིང་བོད་ཕྱོགས་ནས་གདན་འདྲེན་རིམ་བསྟུད་དུ་འབྱོར། 145
༥༩༽ མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གསང་གསུམ་རྫུ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་དམ་ཆོས་

V

བདུད་རྩིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་ཆེན་ཁག་ཏུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་མཆོད་བསྙེན་དང་ཡུལ་སོ་སོར་འཁོད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་འཕྲལ་ཡུན་བདེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད་པས་སྙན་གྲགས་དབྱར་རྔའི་སྒྲ་དབྱངས་བར་མེད་དུ་ཁྱབ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་གླིང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས། 156 ༦༠༽ ལྕགས་ཕག་གནམ་ལོའི་དགྱེས་སྟོན་བསྐྱངས། འབྲས་ལྗོངས་ས་སྤྱོད་དང་དེའི་དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ། དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ཚབ་སོགས་ཞི་དྲག་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མཇལ་བཅར་ཞབས་འདེགས་ཀྱིས་དགྲ་ཡང་གཉེན་དུ་གྱུར་ཏེ་གུས་མཆོད་ལྷུར་ལེན་ཞུས། རྡོར་གླིང་གཞིས་ཆགས་བོད་པ་བཟའ་འཚོ་གཉིས་ནས་མཆོད་བསྙེན་དང་འབྲུག་རྒྱལ་ནང་གཟིམས་རྒྱལ་པོས་གཟིམ་ཆུང་གསར་བསྐྲུན་གྱིས་འབུལ་སྦྱོར་ཞུས། གཟིམ་ལམ་ཡ་མཚར་རེ་བྱུང་བ་དང་མཆོག་གསུམ་ལ་བདེན་མཐུ་བསྐུལ་བའི་སྨོན་ཚིག་ཅིག་བཀའ་རྩོམ་གྱིས་བོད་རྒྱ་ཁྱབ་ནས་ངག་འདོན་བྱེད་པར་སྐུལ་བ་སོགས་བོད་བསྟན་སྲིད་བདེ་དོན་གྱི་རྗེས་འཛིན་ཟབ། 166 ༦༡༽ ཆུ་བྱི་གནམ་ལོའི་དགྱེས་མཆོད་རྗེས་གསོ་རིག་གསན། རྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གྲོངས་པར་རྗེས་འཛིན། སོ་བདུན་དགུང་ཀེག་བཟློག་ཕྱིར་བརྟན་གསོལ་འབུལ་བཞེས། འབྲས་འབྲུག་གི་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་འདོད་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱངས། རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་འཁྲུག་ཟིང་གིས་བོད་སྡོད་རྒྱ་དམག་རྣམས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་ཉེའི་མཚམས་བོད་དུ་ཕེབས་པར་རྒྱ་གར་དབྱིན་གཞུང་ནས་སྐྱེལ་མ་གཟབ་ཞུས་དང༌། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་ཕེབས་བསུའི་རིམ་པ་ཚར་དུ་དངར་བ་བཤམས་པ་རྣམས་བདག་གིར་བཞེས་བཞིན་ཕག་རི་དང་ར་ལུང་དགོན། བསམ་སྡིངས་སོགས་སུ་ཡུན་བཞུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ལ་ཟབ་གསང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ནས་འཁོར་མཐའ་འགག་པར་མཛད།
175

༦༢༽ བོད་དབུས་ནས་ཕེབས་བསུ་རིམ་འབྱོར། ལྷ་སྡོད་དམག་དཔོན་ནས་བོད་རྒྱ་ཆིངས་འདུམ་བྱེད་པའི་རེ་ཞུས་ལྟར་མི་སྣ་ཆེད་གཏོང་སོགས་ཀྱིས་གངས་ལྗོངས་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་རོལ་པས་འབྱོར་ཐོན་མཇལ་ཕྱག་རིམ་སེལ་དུ་སྐྱོང་མུས་ངང༌། དད་འདུས་ཀྱིས་ལྷགས་པའི་འགྲོ་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་བཞིན་སྐྱིད་ཚལ་ཀླུ་སྡིངས་སོགས་བརྒྱུད་རང་བྱུང་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་ཞབས་པད་བཀོད་པར་གཏང་རག་དང་སླད་དུ་སྐུ་ཚེ་ཡུན་བརྟན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བརྟན་གསོལ་རྒྱས་པ་བསྟར།
183

VI

༦༣༽ ཆུ་གླང་ལོ་གསར་དགྱེས་མཆོད་རྗེས་ྋགོང་ས་མཆོག་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་བཞུགས་རིང་ལུགས་གཉིས་ཐད་བྱས་པ་གཟེངས་ཐོན་རིགས་ལ་གཟིགས་གསོལ་དང༌། བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་སྨན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རླབས་པོ་ཆེས་འཕགས་མཆོག་སྙིང་རྗེའི་ལྷ་གཅིག་ཕྱག་ན་པདྨོ་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་བརྙན་ཐོག་ཚད་མ་རིན་ཆེན་གཉིས་པས་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་གཟུངས་འབུལ་རབ་གནས་
དང༌། གསོལ་འདེབས་སྨོན་ཚིག་བཀའ་རྩོམ་ཡང་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས། 190
༦༤༽ བོད་རྒྱ་དབྱིན་གསུམ་གྱི་ཞི་ཆིངས་འཇོག་ཆེད་མི་སྣ་ཆེད་གཏོང་དང་འགར་གདན་འཕར་བཟོས་སྒོ་སྩལ། འཆར་ཅན་གནང་སྒོ་འཚེམས་མེད་ངོས་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལེ་ལག་དང་བཅས་པར་དམིགས་བསལ་རབ་གནས་བྱིན་འབེབས། བཱ་རིན་བླ་མའི་ཞལ་སྔ་ནས་དབང་བཀའ་ལྗགས་ལུང་སོགས་ཆེས་མང་བ་གསན། ྋརྗེ་ཉིད་ནས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་གསུང་ཆོས་ཟབ་རྒྱས་
གནང་བར་ལེགས་འབུལ་གྱི་བརྟན་གསོལ་རིམ་པ་བསྟར། 202
༦༥༽ རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་དབྱར་ཞལ་བཞེས་དང་བྲག་ཡེར་པར་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་དུ་ཕེབས། ཁྲི་ཟུར་ཞལ་སྔ་ནས་ལྷ་མོའི་ཆོས་སྐོར་གྱི་ལུང་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེར་གསན། བོད་རྒྱ་ཆིངས་དོན་ལེགས་གྲུབ་ལ་གཟིགས་གསོལ་དང་ལས་གནས་འཕོ་འགྱུར་རེ་བཀའ་བསྒྱུར། ངོ་བོ་སྙིང་རྗེ་ངང་ཟུར་ཙམ་གཡོ་བ་མེད་པར་འདི་ཕྱི་དགེ་བའི་ཁྲིམས་ཁ་བཙན་བརྗིད་ཆེ་བ་སྩལ། གསང་ཕུ་དང་རྭ་སྒྲེང་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་འགྲོ་རྣམས་བདེ་འགྲོའི་ལམ་ལ་བཀོད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འཆར་འཕར་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཁག་
བསྐྱངས། 213

༦༦༽ མགོན་པོ་སྣང་མཐའི་ཟློས་གར་གྱི་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ལ་ཆབ་ཤོག་བཀའ་ལན་ཚིགས་བཅད་དང༌། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ནང་མིའི་བཀའ་ཆོས་གནང་འབྲེལ་གྱི་ལྗགས་ལན་སྩལ། གཟིམ་ཆུང་ཆབ་ཞུགས་དང་ཞེན་མེད་སྒྱུ་མའི་ཟློས་གར་ལ་སྤྱན་གཟིགས་རྗེས་རྭ་སྒྲེང་མཆོག་སྤྲུལ་སོགས་ངོས་འཛིན་མངོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་རེ་སྩལ། ལོ་མཇུག་དང་མེ་འབྲུག་ལོ་གསར་གྱི་འཆར་
འཕར་བྱེད་སྒོ་ཁག་འཚེམས་མེད་བསྐྱངས། 224
༦༧༽ མདོ་སྨད་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཐོས་བསམ་གླིང་གི་བླ་གྲྭ་ཐུན་མོང་ལ་བསྟན་པ་སྤྱི་བྱེའི་གནད་དོན་གསལ་བའི་ཆབ་ཤོག་སྩལ། བརྟན་གསོལ་རེ་འབུལ་བཞེས་དང་གདན་ས་ཁག་གི་འགྲིག་ལམ་ལ་ལྷོད་ཡངས་མི་འགྲོ་བར་ལས་སྣེ་རྣམ་པར་རྟིང་སྐུལ། གཞན་སྡེ་ཕས་རྒོལ་རྣམ་པར་འཇོམས་

VII

པའི་དམག་སྡེའི་དཔུང་ཚོགས་དང༌། གཞན་ཕན་ཐབས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་སྨན་རྩིས་རིག་པ་གལ་ཆེར་
དགོངས་ནས་དེའི་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་གནང༌། 234
༦༨༽ སྤྱིར་བསྟན་འགྲོའི་རྒུད་ཚོགས་ཞི་ཞིང་འཇིགས་བྱེད་གཞི་བསྙེན་ཆེན་མོ་ལེགས་གྲུབ་ཆེད་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་རྗེས་ལྷ་ལྡན་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་གྲོགས་ཁྱད་པར་བ་དང་བཅས་སྔོན་འགྲོའི་སྦྱོར་བ་བསག་སྦྱོང་དང་དངོས་གཞིའི་བསྙེན་གྲངས་སོགས་ཡར་ལྡན་དུ་སྐྱོང་མུས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གནང་སྒོ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གདན་ས་ཁག་གི་འགྲིག་ལམ་ལ་རྟིང་གནོན། ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསྙེན་རྫོགས་མང་དུ་བསྒྲུབས། ལྷ་རམས་དོན་སྟོང་དུ་མི་འགྲོ་ཆེད་དམ་བསྒྲགས་དང་ལས་སྣེ་རེ་ཡང་གནས་དབྱུང་སོགས་བསྟན་ལ་
དག་ཐེར་རྗེས་ཟབ་གནང༌། 244
༦༩༽ རིག་འཛིན་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ནོར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ནས་ྋརྗེ་འདིའི་མཛད་འཕྲིན་ལུང་བསྟན་གསལ་བར་གསུངས། འཇིགས་བྱེད་ལྗགས་བསྙེན་བསྐྱངས་པས་བོད་ལྗོངས་ཡོངས་ལ་བཀྲ་ཤིས་པས་སྤྱི་སྒེར་ནས་ལེགས་འབུལ་བརྟན་གསོལ་བསྟར། དགའ་ལྡན་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་འགྲིག་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་ཡར་ལྡན་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་དང་ཚལ་གུང་ཐང་བརྒྱུད་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས་པར་ཀུན་གཟིགས་
པཎ་ཆེན་མཆོག་དང་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་འཕེལ་བའི་རྨང་བཏིང༌། 256
༧༠༽ ལྕགས་སྤྲེལ་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་ཡར་ལྡན་བསྐྱངས། འབྲས་སྤུངས་པར་ཁང་དུ་པར་ཤིང་གང་བཞུགས་ཀྱི་དཀར་ཆག་གསར་སྦྱར། ལྷ་ཁང་ཁག་ཉམས་གསོ་བྱེད་མི་ཆེད་གཏོང༌། གུ་རུ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་དུས་གསུམ་གསལ་གཟིགས་ཀྱིས་ྋརྒྱལ་དབང་འདིའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་གསུངས། ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བདུད་འདུལ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་ཉམས་གོག་ཆེ་བས་ཨར་ཆོག་དང་འབྲེལ་བཤིགས་ཏེ་གསར་བཞེངས་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཆོས་སྐྱོང་ལ་ལུང་འདྲི་དང་བཅས་ལྷ་ཁང་གི་ཕྱི་ནང་རྣམས་ལེགས་སྒྲུབ་བགྱིས་ཏེ་རབ་གནས་བྱིན་
འབེབས་བསྐྱངས། 265
༧༡༽ སྲིད་ན་སྙན་གྲགས་ཆེ་བ་བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་རྣམ་གསུམ་ལ་ཞིག་གསོ་དང་མཆོད་བསྙེན་རྒྱས་འབུལ། བལ་ཡུལ་དུ་རྟེན་བཞེངས་གཞན་རེ་ཡང་བཀའ་སྩལ། བོད་དུ་ལྷ་ཁང་རེ་གསར་བཞེངས། ལྷ་ལྡན་ཉེ་སྐོར་རེར་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་རྗེས་འཛིན་དང་བུ་སྟོན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་བསྟན་

VIII

རྒྱུན་ལ་སྨན་རེས་གསན་ཞུས། པར་གསར་བརྐོའི་བཀོད་འདོམས་དང་མཇུག་བྱང་བཅས་བཀའ་རྩོམ།
འཆར་འཕར་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་མང་པོ་སོགས་རྗེས་འཛིན་ཟབ། 277
༧༢༽ ལྕགས་བྱ་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་སྔར་ལྷག་བསྐྱངས། ཞལ་གདམས་ཚིགས་བཅད་ཅིག་གནང༌། དགའ་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་གྲོང་དུ་དཔེ་མཚམས་ལ་ཕེབས་པ་རིམ་གྱིས་དགག་བྱ་ཆེ་ལ་དགོས་པ་ཆུང་བས་ཐབས་ཀྱིས་བཀག བསྟན་སྲིད་སྲུང་དམག་འཕར་འཛུགས་དང་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་རེ་ཟུང་བསྐོ་བཞག ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསྙེན་རྫོགས་མང་དུ་བསྒྲུབས། ཆུ་ཕག་ལོ་སྨོན་དང་བརྒྱད་གཏོར། དུས་འཁོར་མཆོད་གར་བཅས་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེའི་
དཔྱིད་དུ་རྗེས་འཛིན་སྨར། 291
༧༣༽ གངས་ལྗོངས་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྒྱས་བཏབ་ར་མོ་ཆེ་གཉིས་ཀྱི་ལྡེབས་རིས་ཁག་གིས་གཙོས་ཕྱི་ནང་རྣམས་ཟད་སྐྱོན་ཆེ་ནའང་ལས་སྣེ་རྣམས་འདི་སྣང་གི་འཁྲི་བའི་རང་ཟོན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་ལྗགས་བཀོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད་དེ་ཉམས་གསོ་གྲུབ་
རྗེས་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པའི་རབ་གནས་བྱིན་འབེབས་གང་རྒྱས་གནང༌། 301
༧༤༽ བརྟན་གསོལ་རེ་འབུལ་བཞེས་དང༌། གདན་སའི་མཚན་ཤས་དང་འཆད་ཉན་གོང་འཕེལ་དུ་དགོངས་རབ་འབྱམས་པའི་མིང་བཏགས་ཚད་ལྡན་ཡོང་ཆེད་ྋརྗེ་ཉིད་རྩོད་དཔང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཕུགས་འཕེར་གནང༌། གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་དང་སེར་ཁྱིམ་གྱི་བསླད་སྐྱོན་ཆེ་བ་དག་གཙང༌། ཤིང་བྱའི་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་ཁག་རྗེས་འཛིན་བསྐྱངས། བསྟན་པའི་བདག་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་སྐྱིན་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་འཕྲུལ་པར་
གསར་བརྐོའི་ཐུགས་བཞེད་འཁྲུངས་པ་བཞིན་ཉེར་བསྡོགས་གནང༌། 310
༧༥༽ དཔལ་སྣར་ཐང་གི་བཀའ་འགྱུར་གཞིར་བཟུང་པར་འདྲི་བརྐོ་འགོ་འཛུགས་ཀྱིས་བཞུགས་གསོལ་ལྷ་ཁང་ནང་རྟེན་བཅས་གསར་བཞེངས། གསུང་རབ་པར་གསར་སྒྲུབ་པ་དགེ་རྩ་བླ་མེད་དུ་ཆེ་བ་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། ལྷ་ས་ཁུལ་བདེ་འཇགས་ཉེན་རྟོག་པ་གསར་འཛུགས་བསྐྱངས་པ་ཁག་གིས་འཕོང་སྐྱེན་རྩལ་སྟོན་ཞུས། གདན་ས་ཁག་ཏུ་སྒྲིག་ལད་ཇི་སྙེད་བྱུང་བ་རྣམས་
གཙང་སེལ་དག་ཐེར་གནང་ངོས་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསྙེན་རྫོགས་གྲངས་མང་བསྒྲུབས། 320
༧༦༽ ཤིང་གླང་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་བསྐྱངས། འབྲས་བློ་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་གྲུབ་

IX

པར་ལྷག་གནས་གནང་བར་གདན་གསོལ་བཞིན་ཕེབས། སྲི་ཞུའི་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་བཟང་ཞན་ལ་གཞིགས་གནས་རིམ་སྤར་གཅོག པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པས་དགོན་གཞིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་མི་ཆེད་གཏོང༌། མདོ་སྨད་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་ལ་བཀའ་ལན་ཚིགས་བཅད་ཅིག་སྩལ། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་ཉམས་གསོ་གྲུབ་པས་གདན་གསོལ་བཞིན་ཕྱགས་ཕེབས་ཀྱིས་བྱིན་འབེབས་སོགས་རྗེས་འཛིན་ཟབ།
332

༧༧༽ མེ་སྟག་དང་མེ་ཡོས་ལོ་སྨོན་སྔ་ཕྱི་འཆར་འཕར་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་བསྙེན་རྫོགས་མཐའ་ཀླས་པ་བསྒྲུབས། མདོ་སྨད་སོགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་དུ་མར་བཅའ་ཡིག་གནང༌། དགའ་ལྡན་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་གསེར་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་ཕྱི་ཐུམ་གསར་འབུལ་དང་རབ་གནས་བསྐྱངས། སྔ་ཕྱིར་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསླབ་སྡོམ་གྲངས་མང་བསྒྲུབས། འབྲས་སྤུངས་དང་གནས་ཆུང༌། སྐྱོར་ལུང་གཞོང་པ་ལྷ་ཆུ། སྟག་ལུང་བྲག་རི་ཁྲོད། ཚ་སྒུར་གླིང༌། དགའ་གདོང༌། ར་ཙ་རི་ཁྲོད་སོགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་རེ་འདོད་བསྐངས། རྟ་ཚག་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་དང་གུ་རུའི་ལུང་དོན་བཞིན་ཐ་མི་ཁ་དར་དྲགས་པ་དམ་བསྒྲགས་བཅས་འདི་ཕྱི་དགེ་བའི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་འདོམས་སྨར། 341 ༧༨༽ ས་འབྲུག་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱངས། མདོ་སྨད་ས་མཚམས་སུ་བོད་རྒྱའི་གཡུལ་འཁྲུག་བཟློག་ཐབས་གནས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་མང་པོ་ཉམས་གསོ། རི་རྒྱ་ཀླུང་སྡོམ་གྱི་མི་འཇིགས་སྲོག་གི་སྐྱབས་སྦྱིན། ཡང་སྲིད་ཅིག་ལ་འཕྲལ་ཕུགས་དགེ་བའི་བསླབ་འདོམས་ཤ་ཚར་སྦྱར་བས་རྗེས་འཛིན། ལོ་ཤས་རིང་འཆར་འཕར་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གནང་སྒོའི་བར་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསྙེན་རྫོགས་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་སྩལ་ཏེ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཚུགས་པར་མཛད། འབྲས་སྤུངས་སུ་ཆོས་ཁྲིམས་སོགས་འཛིན་སྐྱོང་སྤྱི་གནོན་སྡོམ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་བཀའ་ཡིག་ཆེད་སྩལ། 353 ༧༩༽ ྋརྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་གཞན་ལ་འཆད་སྤེལ་རྒྱུན་སྐྱོང་ངོས་དེ་འབྲེལ་གྱི་ཕན་ངེས་བསླབས་འདོམས་ཤ་ཚར་སྦྱར་བ་དང༌། ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསླབ་སྡོམ་ཁྲི་སྟོང་འགའ་བསྒྲུབས་ཏེ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་སླར་བྱོན་པ་ལྟར་རྣམ་དཀར་གྱི་ལེགས་བྱས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་རྣམ་ཐར་གྱི་སྤྱི་སྡོམ་ཡིན། 367 ༨༠༽ མཁས་པའི་བགྱི་བ་རྣམ་གསུམ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་དང༌། བསླབ་གསུམ་རྣམ་དག་གཞིར་བཟུང་

X

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཅས་ལ་མངའ་བརྙེས་ཤིང་མངོན་ཤེས་དང་ནུས་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མངའ་ནའང་སྦས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྷུར་ལེན་པ་འདི་ཡང་རྣམ་ཐར་གྱི་སྤྱི་སྡོམ་ཡིན།
375

༨༡༽ ྋརྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་གདམས་སྐུ་མཆེད་གསུམ་དང༌། ྋརྒྱལ་དབང་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ཉམས་གསོ་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས། བོད་རྒྱ་སོག་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་པའི་སྡེར་བསྙེན་བཀུར། སྡོམ་གསུམ་མིག་འབྲས་བཞིན་བསྲུངས་པ་སོགས་རྒྱལ་བསྟན་གྱི་སྨན་ཡོན་བླ་ན་མེད། གཏེར་བྱང་ཁག་དུ་མར་ལུང་གིས་ཀྱང་ཟིན། ཆུ་སྤྲེལ་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་རྒྱས་བསྐྱངས་རྗེས་གདན་གསོལ་བཞིན་གནས་ཆུང་དང་བྱང་རྭ་སྒྲེང་སོགས་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་སོགས་བསྟན་
འགྲོའི་ཕན་བདེ་རྒྱ་ཆེ་སྤེལ། 385
༨༢༽ ས་མཚམས་ཁག་གི་དམག་བཟློག་སྐུ་རིམ་གཏོས་ཆེ་རིམ་སྒྲུབ་དང་བརྟན་གསོལ་རེ་འབུལ་བཞེས་གྲུབ་པར་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ནས་དུས་གསུམ་གསལ་གཟིགས་ཆུ་སྤྲེལ་ཞལ་གདམས་སྩལ། སླར་ཡང་ཞི་དྲག་གི་མདུན་ན་འདོན་དང་གདན་ས་ཁག རྒྱུད་སྟོད་སྨད་སོགས་ནས་བརྟན་གསོལ་ཕུར་ཚུགས་ཞུས་པར། ཕྱི་རིམ་སྒྲུབ་པ་འདི་ལྷག་ནང་གི་བླང་དོར་གལ་ཆེ་བའི་ཞལ་གདམས་ལྷུག་སྩལ་
དང་འཆར་འཕར་གྱི་གནང་སྒོ་ཁག་འཚེམས་མེད་བསྐྱངས། 396
༨༣༽ ཆུ་བྱ་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་སོགས་ལུགས་བཟང་རྣམས་ཡར་ལྡན་དུ་གནང༌། དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་གླིང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས་ཀྱིས་རབ་གནས་བྱིན་འབེབས་དང་གནས་གཟིགས་མཆོད་བསྙེན་རྒྱས་འབུལ། ལྷ་ལྡན་དུ་འཆར་འཕར་གྱི་གནང་སྒོ་ཁག་རེ་སྐྱོང་མུས་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསྙེན་རྫོགས་ཐ་
མ་གྲངས་མང་བསྒྲུབས། 406

༨༤༽ འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་རྩད་ནས་སྤངས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྣམས་དགེ་བའི་ལམ་ལ་འཛུད་ཕྱིར་དེའི་ངང་ཚུལ་སྟོན་དགོས་པ་དང་ྋརྒྱལ་མཆོག་འདི་པའི་སྐུ་ཚེའི་ཚད་ཀྱང་ལུང་གིས་ཟིན། ལར་སེར་སྐྱ་སྤྱི་དང་སྒོས་གཞུང་ཞབས་སྣེ་འཁོད་ཡོངས་ནས་ལོ་བསྟུད་མངོན་ལྐོག་སྤངས་ཏེ་འཇུག་ལྡོག་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་དང་སྤྱི་མཐུན་བསོད་ནམས་ཟད་མཐར་གཏུགས་ཏེ་མི་ཤིས་པའི་ལྟས་རིམ་ཤར་ངང་སྐུ་སྙུན་བཞེས་མཐར་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས་ཏེ་སྤྲོས་བྲལ་

XI

བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག 413
༨༥༽ སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་སྲི་ཞུ་དང་མཆོད་སྤྲིན། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་རྗེས་འཛིན་གྱི་གསོལ་འདེབས་ཟམ་མི་ཆད་པ་བསྟར་མུས་སྐུ་གདུང་གི་ཞལ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་རྭ་སྒྲེང་མཆོག་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ། སྲིད་ན་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་གསེར་སྡོང་ངོ་མཚར་ཁྱད་འཕགས་གསར་བཞེངས་ནང་སྐུ་གཟུགས་ཟ་མ་ཏོག་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་ཡང་སྤྲུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་
བཟུང་བའི་ལྟས་ཁྱད་པར་བ་རེ་བྱུང༌། 423
༨༦༽ རྣམ་ཐར་འདི་ཇི་ལྟར་བརྩམ་པའི་ཚིག་བཅད་ལྷུག་གིས་མཚམས་སྦྱོར་བཅས་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་བསྔོས། གསུང་རབ་ཡོངས་ཀྱི་པར་བྱང་སྨོན་ཚིག་བྱིན་ཅན་གྱིས་མཐའ་
བརྒྱན་པར་བྱས། 431

༄༅།། ལྷར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ྋགོང་ས་ྋརྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གླེགས་བམ་སྨད་ཆ་བཞུགས་སོ།།

༤༢༽ མེ་རྟ་གནམ་ལོའི་མཆོད་སྤྲིན་རྗེས་དགོན་སྡེ་མང་པོས་ལོ་གསར་གྱི་མཆོད་བསྙེན་ཞུས། སར་ཛ་ཡན་དང་ཨུ་ལའི་ཨུ་བུར། ལྡན་རི་བོང་ར། ཛ་ཡན་ཁུ་རལ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་འདོད་ཆོས་དང་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསླབ་སྡོམ་རྒྱས་སྩལ། རྒྱང་རིང་ཐུང་ནས་སྐུ་ཚེ་ཡུན་བརྟན་གྱི་གསོལ་འདེབས་འབུལ་མི་འབྱམས་ཀླས།
(སྨད་ཆ། ༡ ཉ་༡། སྨད་ཆ། ༡ ཐ་༡) དགུང་གྲངས་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་ཏུ་ཕེབས་
པ་མེ་རྟ་གནམ་ལོའི་རང་ཞལ་གསར་དུ་ངོམས་པའི་སྔ་དྲོ་ཁྱུང་སྔོན་སྐྱེས་ཀྱི་བཞིན་རས་ལྷ་ཡི་རྫིང་བུར་ཁྲུས་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པ་ན་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་དུ་རྣམ་གྲྭ་གསུང་ཞབས་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་འདོད་ཁམས་དབང་མོར་བསྐང་བ་དང༌། ཁ་དོག་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྙན་དར་སྒྲོན་འབུལ། བཀའ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོད་རྫས་འབུལ་བཞེས། དེ་ནས་ཚེས་གཏོར་གྱི་གསུང་ཆོག་བཅས་གྲུབ་རྗེས་རྒྱུད་སྡེ་གྲྭ་ཚང་དུ་རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་གྱི་མི་སྣ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་མཆོད་རོལ་གྱི་སྲི་ཞུས་སྔུན་བསུས་ཏེ་གསེར་གྱི་

2

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་ཞབས་སོར་ལེགས་པར་བཀོད། རིགས་གཟུགས་སྟོབས་འབྱོར་གྱིས་བསྙེམས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ཀྱི་ཡན་ལག་མཆོག་ལ་ཕྱག་གིས་ངལ་གསོ་མཛད་ནས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་དང་པོར་རོལ་ཞིང༌། གཟིམས་འགག་ཞབས་སྟེགས་སྟེང་ནས་ཆིང་ཝང་ཁུ་རལ་དགོན་གྱི་ཨལ་མིག་བཞིའི་གྲྭ་དམངས་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་རིམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྒྲིག་འབུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གྲུ་འཛིན་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར་གྱི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་ཕྱེ།
ཚེས་གསུམ་ཉིན་མ་གཅིག་སྲིད་གསུམ་རྒྱལ་མོར་གཏོར་སྐྱོང་གཟབ་རྒྱས་
དང་བཅས་བསིལ་ལྗོངས་བསྟན་འགྲོ་ཆབ་སྲིད་ཡོངས་ལ་བདེ་དོག་མཚན་མ་ཇི་ཡོང་བརྟག་དྲིལ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད། ལྷ་མོའི་གཏོར་སྒྲུབ་སྐབས་ཉིན་མོའི་མགོན་པོའི་མཐར་འཇའ་ཚོན་ཁ་དོག་ཤིན་ཏུ་བཀྲ་བ་ཕྱི་ནང་རིམ་པ་གསུམ་ལྡན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྩིབས་ཤར་དང༌། འཛར་ཕོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ངོ་མཚར་ཁྱད་འཕགས་ཤིག་ཀུན་གྱི་མངོན་སུམ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཤར་བས་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་ཞེས་མཆོག་དམན་མང་པོ་དགའ་སྤྲོ་དང༌། ཡ་མཚན་ཆེ་བར་བྱེད་ཅིང༌། དེ་དུས་ྋགོང་ས་ཆེན་པོར་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་དུ་མའི་གཟིགས་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང་ཡོད་འདུག་རུང༌། ཐུགས་སྒམ་ཞིང་གསང་བ་དམ་པས་ཇི་བཞིན་བཀའ་མ་སྩལ།ཡུལ་དེའི་ཕུར་སྔར་འབབ་ཆུའི་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཡོད་ཀྱང༌། བར་ལམ་སྐྱེ་འགྲོ་
རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་ཀྱི་བྱེད་པས་རྒྱུན་ཆད་ནས་ཡུན་རིང་སོང་སྟེ་ཆུ་དེའི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡིད་གདུངས་ཤིང་ཅི་བྱའི་གཏོལ་མེད་པར་ཡོད་པ་ལ། ྋགོང་ས་མཆོག་ལ་གདུང་དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཕྱོགས་དེར་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ཏེ་ཀླུ་གཏོར་དང༌། བདེན་ཚིག་མཛད་

3

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
པས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་ཆུ་རྒྱུན་སྔར་ལས་བཟང་བ་གངྒཱ་ལྟར་བབས་པས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ངལ་སོས་པར་གྱུར་ཏོ། །
དེ་ནས་ཉིན་གཉིས་རིང་རྒྱུད་སྡེ་གྲྭ་ཚང་གི་དམ་བཅའི་ཚོགས་མགོན་དུ་སྤྱན་
དྲངས་པ་ལྟར་བྱོན་ནས་རྩོད་རྒྱུགས་ལེགས་པར་བཞེས་ཤིང༌། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ནས་ཀྱང་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ལས་བརྩམས་པའི་རིགས་ལུང་མང་དུ་མཛད་པས་དེར་ཚོགས་ཚང་མར་བློ་བསྐྱེད་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་ཅེས་གྲག་གོ། །གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་སྐུ་ཁོག་ཏུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་སྒྲོན་དར་མཐུན་རྫས་བསྟབས་ཤིང༌། སྐུ་མཛད་ལ་རྐྱེན་གེགས་ཡོད་མེད་དྲི་རྨེད་བསྐྱངས་པར་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ལུང་ཚིག་འགའ་ཞིག་བསྒྲགས། དཔོན་ཁག་ནས་དགུང་གསར་དགྱེས་སྟོན་ཡན་ལག་ཏུ་ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་རྩེད་སྣ་མང་པོའི་གཟིགས་མོ་སྤྲོས། ཚེས་བཅུ་ཉིན་རྒྱ་ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་མཆོད་མཛད། བླ་མ་སྐྱོབས་སོགས་དད་ཅན་བཞི་ནས་ཞུས་ངོར་སེར་སྐྱ་དུ་མར་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་གི་བཀའ་དྲིན་སྩལ།
ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་མའི་ཚོགས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐོར་བ་གནང༌། ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་མར་ངོའི་ཚེས་བཅུའི་གསུང་ཆོག་གྲུབ་རྗེས་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གི་དམ་བཅའི་ཚོགས་མགོན་དུ་བྱོན་ནས་བརྒལ་བརྟག་ལ་ཐུགས་ཞིབ་དང༌། བློ་གསལ་བློ་ཡི་པདྨོ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འབེལ་གཏམ་གྱི་ཚ་ཟེར་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བར་མཛད། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཡང་རྩོད་གྲྭའི་དག་ཐེར་དང༌། གཟིམས་ཆུང་དུ་མཁན་པོ་བླ་མ་དང༌། ཐོན་བླ་མ། ཚོགས་ཆེན་ལས་སྣེ། གུང་ནོ་ཡོན། ལྕམ་སོགས་ལ་སྒེར་མཇལ་ཕྱག་དབང་སྩལ།
ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན་མཁའ་འགྲོ་ཆིང་ཝང་ཁུ་རལ་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱི་
ཕེབས་སྐྱེལ་སར་ཁོ་ཤོག་སྤྱི་ནས་རྟེན་གསོལ་དངོས་འབུལ་བསྟར་བར་ཕྱག་དབང་

4

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
མཇལ་སློག་སྩལ་ཏེ་ཨོའི་ཁང་གོ་ལོའི་བཞུགས་སྒར་དུ་ཕེབས། ཕྱི་ཉིན་ཆིང་ཝང་ཁུ་རལ་གྱི་མཁན་པོ་ལས་སྣེ་ནས་ཕེབས་སྐྱེལ་གྱི་མཇལ་རྟེན་ཕུལ་བ་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་དེ་དག་ལ་ལེགས་སོའི་དབུགས་དབྱུང་དང་བཅས་རིམ་གྱིས་ཕྱག་བཏེག་སྟེ་ཉིན་ལམ་གཉིས་འདས་པའི་སར་ཛ་ཡན་ནས་ཕེབས་བསུའི་བཀོད་པ་ཆེན་པོས་གདན་དྲངས། དགའ་ལྡན་དར་རྒྱས་གླིང་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད། ཕེབས་སྟོན་དང༌། ལེགས་འབུལ་རྒྱས་པར་ཞུས། ཚོགས་པར་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་དང༌། ཡིག་དྲུག་གི་ཆོས་འབྲེལ། གྲྭ་དམངས་ལ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང༌། ཕྱི་ཉིན་ཆོས་ར་གྲྭ་ཚང༌། སྨན་པ་གྲྭ་ཚང༌། དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང༌། རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་བཅས་ཕྱོགས་དྲིལ་གྱི་གྲྭ་གྲངས་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་མང་ཐུག་གི་བསྙེན་བཀུར་དང༌། དངུལ་འགྱེད་ཞོ་དོ་རེ། མཆོད་ཁང་ཁག་ལ་བརྒྱ་མཆོད་འགྲེམས་སྤེལ་དང་འབྲེལ་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས། མཇལ་བྱིངས་ཆིག་སྟོང་སྐོར་ལ་དར་དཔྱངས་ཀྱིས་ཕྱག་དབང་སྩལ་ཏེ་ཨུ་ལའི་ཨུ་བུར་དུ་ཕེབས།
ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་མི་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ཕྱག་བྱིན་གྱིས་
མགུ་བར་མཛད་ནས་དབང་ཕྱོགས་སུ་རིམ་གྱིས་བྱོན། ཐ་ཁེལ་ཐ་ཐུར་ཞེས་པར་སྐྱེ་བོ་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་རྗེས་སུ་བཟུང༌། ཁལ་ཁའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེརྟེ་ནེ་ཇོ་བོ་མཇལ་བར་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག་ཇོ་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ་དགོན་གྱི་བླ་མ་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། རྣམ་གྲྭ་གསུང་བཟང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རམ་འདེགས་ཞུས་ཏེ་སྤྱན་འདྲེན་ཁྲུས་གསོལ་དང༌། སྤྱན་དབྱེའི་གསུང་ཆོག་གནད་སྨིན་དང༌། རྟེན་གཙོ་ཚང་མར་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་བཅས་མཛད། ཐུ་ཤལ་ཐང་ཧང་གི་ཁོ་ཤོག་དང༌། གྲྭ་དམངས་སོགས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་ཞབས་པད་རྣམ་པར་བཀོད་དེ་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་བཞེས་

5

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
དང༌། ཚེ་དབང་རྗེས་གནང༌། ལྷུན་གྲུབ་བདེ་ཆེན་རིན་ཆེན་ཇོ་བོ་གླིང་གི་ཚོགས་ཆེན་དུ་མང་ཐུག་གི་བསྙེན་བཀུར་གྱ་ནོམ་པ་དང༌། གྲྭ་གྲངས་བརྒྱད་བརྒྱ་སྐོར་ལ་དངུལ་འགྱེད་ཞོ་དོ་རེ། ལྷ་ཁང་ཁག་ལ་བརྒྱ་མཆོད། མཇལ་བྱིངས་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང༌། ཝང་དང༌། ལྕམ་སོགས་དྲག་རིམ་ལ་སྒེར་མཇལ་གནང་ཆ་བཅས་སྩལ་ནས་ཚ་ཚིག་ཨོ་བོ་རོང་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར། དེར་རྟག་བརྟན་པའི་སི་ནས་དངོས་འབུལ་དང་འབྲེལ་ཞབས་བརྟན་ཕུལ། བྱིངས་བརྒྱད་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་བྱིན་གནང༌།
ལྡན་རི་བོང་རར་ཕྱོགས་འདུས་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱའི་རེ་བ་བསྐངས་ཤིང༌།
ཐི་རི་ལའི་ཨ་མ་ཞེས་པར་ཛ་ཡན་ཁུ་རལ་གྱིས་ཕེབས་བསུ་དང་སྦྲགས་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། སང་ཉིན་མཇལ་བྱིངས་སྟོང་ཕྲག་བརྒལ་བར་བྱིན་རླབས་སྩལ་ཏེ་ཛ་ཡན་ཁུ་རལ་གྱི་བཞུགས་སྒྲིག་སར་ཞབས་སོར་བཀོད། བླ་གྲྭ་སྤྱི་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་དང༌། ཇ་གྲལ་འཚམས་འདྲི་སོགས་དགྱེས་བཞིན་སྩལ། དེ་ནས་གོས་དར་གྱི་རྒྱན་དུ་མས་སྤྲས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོར་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་བཞུགས་སུ་གསོལ། གཡས་གཡོན་དུ་སེར་སྦྲེངས་དང༌། འབུད་དཀྲོལ་རྡུང་རྒྱུད་ཀྱི་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ། ཆེ་དགུ་རྣམས་ཀྱིས་སྤོས་སྣེ་བཅས་སྲི་ཞུའི་བསྟི་སྟངས་ཚར་དུ་དངར་བས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད། དྷརྨ་པཎྜིཏ་ནས་བླ་སྤྱིའི་མཇལ་རྟེན་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་སྩལ་ཞིང༌། ཕེབས་སྟོན་ལ་རོལ།
དགའ་ལྡན་དར་རྒྱས་གླིང་ཚོགས་ཆེན་དང༌། མཚན་ཉིད། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང༌།
རྒྱུད་གྲྭ། གསང་འདུས། སྐུ་གཞོགས་གྲྭ་ཚང༌། ཀུན་རིག བདེ་མཆོག སྤྱན་རས་གཟིགས། ཚེ་འཕེལ་གླིང༌། ཨུ་ཙུས་པ་ཐ་གྲྭ་ཚང་བཅས་ཀྱི་མགོན་ཁང་སོ་སོར་བསྐང་འཕྲིན་གཏོང་དོད་རྒྱ་སྲང་ལྔ་རེ་སྩལ་ཞིང༌། སྐབས་འདིར་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་དང༌། གནས་ཆུང་བཀའ་ལུང་དགོངས་དོན་ཞི་དྲག་གི་ཞབས་རིམ་ཤིན་ཏུ་གཏོས་

6

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཆེ་བ་སྒྲུབ་པ་གནང༌།
ཚེས་བཅུ་ཉིན་འཆར་ཅན་ཚོགས་མཆོད་གྲུབ་རྗེས་དད་འདུས་ཆིག་སྟོང་
ཆིག་བརྒྱ་སྐོར་ལ་མདོ་ལེའི་སྟེང་ནས་དར་དཔྱངས་ཀྱི་ཕྱག་དབང་དང༌། ཕྱི་ཉིན་ཐོར་རྒོད་ཨ་ཐའི་ཝང་གི་སྲས་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་དང༌། ཨུ་ལའི་ཐུ་ཨ་ཡུ་ཛ་ན། རྡོར་སྦེད་ཤོག་བསྟན་འཕེལ་སོགས་བཅུ་གཉིས་ནས་ཞུས་ངོར་ཆོས་ར་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་དུ་སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་ཚེ་དབང་དང༌། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སྩལ། ཛ་ཡན་ཁུ་རལ་གྱི་བླ་གྲྭ་མགྲིན་གཅིག་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་དགའ་ལྡན་དགེ་རྒྱས་གླིང་གི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་དེ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་དང༌། བླ་མཆོད་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པར་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་མཛད། སན་ནོ་ཡོན་ཨས་མིག་དཱ་ཝང་ཆོས་སྲུང་སྐྱབས་དང༌། དཱ་ལས་གུང་ཤོག་དགེ་སློང་བློ་བཟང༌། ཅང་ཅུན་གུང་ཤོག་ཐའི་ཇི་ཡི་དམ་ཀུན་དགའ་སོགས་བཅུ་དང༌། ཏཱ་བླ་མ་ཤེས་རབ་སོགས་བདུན་ནས་ཞུས་ངོར་སེར་སྐྱ་གྲངས་ལས་འདས་པར་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་གི་སྨིན་བྱེད་ཟབ་མོ་ལན་གཉིས་སྩལ།ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན། ཐོར་རྒོད་ཐའི་ཇི་རྟ་མགྲིན་དང༌། རྒྱ་ཆེན་
པའི་སིའི་ཤོག་རྒྱལ་མཚན། ཇོ་ལོང་གུང་ཤོག་རྟ་མགྲིན་བཛྲ་སོགས་ཁག་དགུ་ནས་ཞུས་ངོར་ཚེ་དབང་དང༌། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དགྱེས་བཞིན་སྩལ། ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་ཁུ་རལ་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་དུ་དཔལ་མགོན་སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོའི་དུས་གཏོར་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་སྟོན་ཆེན་མོ་དང༌། དེ་ཐོག་ཇོ་ནོར་གུང་ནོ་ཡོན་དང༌། ཨཾ་བན་ཝང་ཤོག་ཟླ་བ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་སྐལ་བཟང་དུ་མར་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་གི་བཀའ་དྲིན་སྩལ།
ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་དབུར་

7

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཕེབས་ནས་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོའི་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་དྲི་མ་དྲུངས་ནས་ཕྱུང་ཞིང༌། སོ་ཐར་དང༌། ཆོས་བསྒྲགས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་གསང་མཐོར་བསྒྲགས་ནས་མྱང་འདས་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་དག་པར་བསྐྲུན་པར་མཛད། རྡོ་མདོ་གུང་ནོ་ཡོན་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེ་དང་སན་ནོ་ཡོན་ཤོག་དགེ་སློང་ཆོས་འཛིན། བསམ་གཏན་བཅས་གསུམ། ཨུ་ལས་སི་ཐལ་ཨཾ་བན་ཝང་ཚེ་བརྟན་བསོད་ནམས་དང༌། ཧོབ་དོའི་ཤར་སུ་མིའི་བླ་མ་སིད་དྷི། འུ་སུ་འདའ་ལིང་སོགས་བདུན་ནས་ཞུས་ངོར་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་ཚར་གཉིས་གནང༌། མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གི་དམ་བཅའི་ཚོགས་མགོན་དུ་ལན་གཉིས་གདན་ཞུས་ལྟར་ཕེབས་ཏེ་རྩོད་རྒྱུགས་དག་ཐེར་ནན་ཏན་དང༌། བློ་གསར་འགའ་ཞིག་ལ་དཔེ་ཁྲིད་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་བསྐྱངས་ཏེ་སོ་སོའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་བསྐངས། དེ་རྗེས་ཨ་ལག་ཤར་སྦ་རོང་ཕྱག་མཛོད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཙོས་འབྱོར་ལྡན་བཅུ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུ་ཡོན་སྦྱར་ཏེ་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་གི་ཆོ་ག་སྨིན་རྒྱས་མཛད།
ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་ཡོན་བདག་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོད་བསྙེན་
ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟོང་དུ་ཉེ་བར་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་ཚར་བཞི་སྩལ་ཏེ་འཆི་བདག་གི་གཡུལ་ངོ་ཕམ་པར་མཛད། བསྒྲུབ་བྱ་མང་པོར་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་ཡང་སྩལ། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་བླ་བྲང་ནས་ཆེད་མངགས་མི་སྣ་སྐུ་བཅར་མཁན་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པ་དང༌། གསོལ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་འཕེལ་རྒྱས། གྲྭ་ཚང་བཞིའི་སྤྱི་འཐུས་དཀའ་ཆེན་བློ་བཟང་ཤེས་རབ་བཅས་སྐུ་གམ་དུ་ལྷགས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་བླ་བྲང་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཀུན་གསལ་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་སེར་སྐྱ་དུ་མར་ཕྱག་དབང་དང༌། རྣམ་གྲྭ་གསུང་བཟང་བ་རྣམས་ནས་ཚེ་སྦྱིན་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་ཞབས་བརྟན་གྱི་བདེན་ཚིག་བརྗོད། དཀའ་ཆེན་ནས་མཎྜལ་བཤད་འབུལ་དང་འབྲེལ་བཀྲས་བླའི་

8

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བརྟན་བཞུགས་ལེགས་འབུལ་གྱི་དངུལ་དངོས་རྣམས་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར། དེ་རྗེས་ཉི་འོད་དུ་དོད་སྦྱར་གྱི་དཀར་སྤྲོ་སྤོམ་བསྒྲིགས་ཐོག་གདན་དྲངས་ཏེ་གསོལ་སྟོན་དང༌། འབུལ་སྤྲིན་སྤམས་མཐོ་བ་བཏེགཛ་ཡན་ཁུ་རལ་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་བླ་མ་དྷརྨ་པཎྜིཏ་ངག་དབང་ཆོས་འབྱོར་
དོན་གྲུབ་དང༌། བླ་བྲང་མཛོད་པ་ནོ་ཡོན་ཚེ་དབང་རྡོ་རྗེ་ཅན་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་དགའ་ལྡན་དགེ་རྒྱས་གླིང་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་མཆོད་ཚོགས་རྒྱས་པར་བཤམས་ཏེ་སྐལ་བཟང་གི་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མར་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྨོན་འཇུག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་འབོགས་པར་མཛད་དེ་དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཉེ་བར་བསྐྲུན་ཅིང༌། ཐེག་མཆོག་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད།
པི་ཅིང་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་རྒྱལ་ཡུམ་ཧོང་ཐའི་ཧུ་དང༌། གནམ་བསྐོས་
བདག་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་ནས་སླར་ཡང་ྋགོང་ས་ཆེན་པོར་འཚམས་ཞུ་བཀའ་ཡིག་གཟིགས་བཟོས་བཅས་འབུལ་བར་བཀའ་མངགས་ཆེད་སྩལ་ནང་བློན་སྒོ་མཚོ་ཨཾ་བན་དང༌། རླིས་ཁང་ཡ་མོན་ཨཾ་བན་གྱི་ཡིག་སྒྱུར། སྦི་ཆའི་ཆི། རྒྱ་སོག་ཧུན་ཕུ་གཉིས་བཅས་ཁུ་རལ་དུ་འབྱོར་ཉིན་ཐབ་བསུའི་ཐོག་ཇ་འཚམས་དང༌། སྡོད་བསྒྲིགས་སུ་སླེབས་གདོང་ལོ་ཙཱ་བའི་གདོང་ལེགས་ཇ་བཅས་སྩལ།
ཚེས་ཉེར་དྲུག་ཉིན་ཛ་ཡན་བླ་བྲང་གི་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཀུན་གསལ་
དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཆེ་དགུ་མང་དུ་འཛོམས་པའི་སར་གོང་གསལ་མི་སྣ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ནས་གསེར་གྱི་ཆབ་ཡིག་དང༌། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གོས་སྐུ་ཚེམས་དྲུབས་མ། དྲྭ་གྲུའུ། དངུལ་དངོས་སོགས་གནང་ཆ་ཤིན་ཏུ་མངོན་མཐོ་བ་རྣམས་གུས་པ་ཆེན་པོས་བདག་གིར་བཞེས།

9

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
(༦ བ་༤། ༨ ཐ་༡༢) ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་འཁྲུངས་སྐར་གྱི་མཛད་སྟོན་ཐོག སྐུ་
འཁོར་ཆེ་ཕྲར་མཇལ་ཕྱག་དང༌། དད་ལྡན་མང་པོར་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་ཚར་གཉིས་ཙམ་སྩལ། ཡར་མར་གྱི་ཚེས་བཅུར་རྒྱ་ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་མཆོད་ཀྱང་ཆག་མེད་བསྐྱངས། གསང་སྔགས་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་གི་དམ་བཅའི་ཚོགས་དབུར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ནས་རྩོད་རྒྱུགས་བཞེས་ཞིང༌། ལེགས་བཤད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྤེལ། སན་ནོ་ཡོན་ཨལ་མིག་བླ་གྲྭ་དཔོན་སྡེ་ཁོ་ཤོག་མགྲིན་གཅིག་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་དགའ་ལྡན་དགེ་རྒྱས་གླིང་གི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་ཞབས་ཟུང་བཀོད། ཚོགས་དམངས་ནས་བླ་མཆོད་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་བདེན་ཚིག་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཅིང༌། མཁན་པོ་ནས་མཎྜལ་བཤད་འབུལ་དང་བཅས་སན་ནོ་ཡོན་སོགས་སྤྱི་སྒེར་སོ་སོས་དངོས་འབྱོར་གྱི་འབུལ་བ་དངོས་གཙང་ཞིང༌། སྤམས་མཐོ་བ་རིམ་བཞིན་བཏེག དེར་འཁོད་ཛ་ཡན་བླ་མ་ལས་སྣེ་དང་གྲྭ་དམངས། ཅང་ཇུན་གུང་སོགས་དཔོན་ཁག དེ་དག་གི་ལྕམ་ངོ་གཡོག ཐུ་ཤི་མུ་ལི། ཁྱཱ། འབུལ་འདེགས་པ་མང་པོ་བཅས་པར་ཕྱག་དབང་སྩལ། སྡེ་དགོན་ཐུན་མོང་ནས་ཉིན་གསུམ་རིང་མི་རྟ་བརྒྱ་ཕྲག་གི་བང་སྩལ། རྡོ་འགྱོགས། མདའ་མདུང་འཕེན་པ། ཧོ་ཅིན་གྱི་བསྟོད་དབྱངས་འབུལ་བ་སོགས་ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་རོལ་རྩེད་ཉམས་མཚར་ཅན་མང་པོའི་གཟིགས་མོ་སྤྲོས་པར་ཐུགས་ཞིབ་དང༌། སོ་སོར་གནང་སྦྱིན་ལྷུག་པར་སྩལ། རྩེ་དྲུང་ལས་ཚན་པ་བྱང་རྩེ་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་ལྡན་སྟོང་འཁོར་ཁུལ་དང༌། སྐུ་བཅར་མཁན་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པ་གོང་མ་ཡུམ་སྲས་གཉིས་ལ་རྟེན་ཆས་འབུལ་བར་རྫོང་བདའ་བསྐྱངས། མཇལ་བྱིངས་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་གནང༌།
ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན་དགའ་ལྡན་དགེ་རྒྱས་གླིང་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་
སོགས་མཆོད་ཁང་ཁག་ལ་མཆོད་སྤྲིན་མཐའ་ཡས་པ་འབུལ་གཤོམ་དང༌། དགེ་འདུན་

10

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རྣམས་ལ་མང་འགྱེད་སྤྱི་འཇོག་གིས་མཚོན་བསྙེན་བཀུར་གྱ་ནོམ་པ་སྩལ་ཏེ་ཛ་ཡན་ཁུ་རལ་ནས་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར། དགོན་གྱི་ཕེབས་སྐྱེལ་སར་རྟ་ར་པཎྜིཏ་དང༌། ལས་སྣེ་རྣམས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་དང༌། རྗེས་འཛིན་གྱི་བཀའ་མཆིད་བཟང་པོ་སྩལ།
༤༣༽ ཛ་སག་ཁུ་རལ། སན་ནོ་ཡོན་ཁོ་ཤོག ཨེ་སྦོག་ལོ། མུ་རིང་མཁར་སོགས་སོག་ཡུལ་གྱི་དགོན་གྲོང་མང་པོས་གདན་གསོལ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་གང་ཞུས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་ཚིམས་པར་མཛད། ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་རབ་བསྙེན་མང་དུ་བསྒྲུབས། མདོ་སྨད་ཀྱི་སྡེ་དགོན་མང་པོ་རྗེས་སུ་འཛིན་བཞིན་དེ་ཕྱོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བླ་དཔོན་ཆེ་རྒུས་བསུ་སྐྱེལ་རིམ་ཞུས་ཀྱིས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་ཞབས་ཟུང་བཀོད།
བཞུགས་ཞག་སར་དད་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་སུམ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་
དབང་གནང༌། ཆོས་འཛིན་ཛ་སག་ཁུ་རལ་གྱི་གྲྭ་དམངས་ནས་སེར་སྦྲེངས་དང༌། ལས་སྣེ་རྣམས་ནས་སྤོས་རོལ་གྱི་ཕེབས་བསུས་རིང་ནས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དབུ་གུར་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད། ཐུ་ཤི་མུ་ལི་སོགས་སེར་སྐྱ་མང་པོས་མཇལ་ཕྱག་ཞུས། དེ་དག་ལ་འདོད་ཆོས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་དང༌། བྱིངས་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། ཕྱི་ཉིན་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་ཙམ་གྱི་རེ་འདོད་རྫོགས་པར་མཛད་ནས་བོ་ལོ་གང་ཁོ་ཤོག་ཏུ་ཕེབས། སན་ནོ་ཡོན་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་རྟེན་ཕུལ། སང་ཉིན་བླ་མའི་དགེ་རྒན་གྱི་འཚམས་འབུལ་མི་སྣ་དང་མཇལ་ཕྲད་ཐོག་ཕྱོགས་འདུས་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་སན་ནོ་ཡོན་ཁོ་ཤོག་དགོན་སྡེའི་ཕེབས་སྒྲིག་སར་ཞབས་སོར་བཀོད། ནོ་ཡོན་དང༌། གུང༌། ཐོན། དགོན་པའི་ལས་སྣེ་བཅས་ནས་མཇལ་དར་ཕུལ། ཕྱག་དབང་དང༌། འབེལ་མཆིད་དགྱེས་བཞིན་སྩལ། དེ་ནས་སེར་སྦྲེངས་དུང་རྒྱ་སོགས་ཕེབས་བསུའི་བཀོད་པ་ཚར་དུ་དངར་བས་ཤིང་རྟའི་ལམ་ནས་ཨོ་སྟོན་གཟིམས་ཆུང་དུ་གདན་དྲངས། ཕེབས་སྟོན་གྱི་

11

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
གསོལ་ཞབས་རྒྱས་པར་ཞུས།
ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་ལྔ་ཉིན་དད་འདུས་བརྒྱད་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང༌། ཚེས་བདུན་
ལ་མི་གྲངས་བརྒྱད་སྟོང་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང༌། བསྒྲུབ་བྱ་མང་པོར་རབ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ལེགས་པར་སྩལ། ཚེས་བརྒྱད་ཉིན། སན་ནོ་ཡོན་ཁུ་རལ་དགའ་ལྡན་ཚེ་འཕེལ་གླིང་དགོན་གྱི་འཆར་ཅན་དུས་མཆོད་ཀྱི་གོས་སྐུ་འགྲེམས་གཤོམ་དང༌། བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་བཅས་ཞུ་སྲོལ་གྱི་ཚོགས་མགོན་དུ་སྤྱན་འདྲེན་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་མདུན་དབུ་གུར་དང༌། སྟོན་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཁྲི་སྟན་ལེགས་པར་བཤམས་ནས་བྱམས་མགོན་གླིང་སྐོར་གྲུབ་མཚམས་སན་ནོ་ཡོན་དང༌། དགོན་པའི་བླ་མ་ལས་སྣེ་རྣམས་གདན་ཞུར་འབྱོར་བ་དང༌། ཞབས་རས། སྤྱན་རྒྱ། སྤོས་འཛིན། སྤོས་སྣེ་སོགས་ཀྱིས་སྔུན་བསུས་ཏེ་ཨ་སར་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད། གོས་སྐུར་ཐུགས་སྨོན་ཅན་གྱི་སྙན་ཤལ་སྩལ། ནོ་ཡོན་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། གར་པ་དང་མཆོད་ལྷ་སོ་སོས་མཆོད་དབྱངས་བཏང་ཟིན་པ་དང༌། མཆོད་འབུལ་གྱི་ཞལ་འདོན་སྤྱན་དམིགས་རྒྱས་པ། ལྗགས་བསྔོ་མཐུན་འགྱུར་དང་བཅས་པ་ཡང་དག་པ་བསྐྱངས། གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞི་ནས་རིགས་ལུང་བགྲོ་གླེང་གི་མཆོད་སྤྲིན་སྤྲོས།
ཚེས་དགུ་ཉིན་དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོར་ཚོགས་འཁོར་མཐུན་རྫས་གཟབ་
རྒྱས་བསྟབས་ཏེ་སྤྱན་འདྲེན་ལུང་ཞུ་གནང༌། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་ཚེ་འཕེལ་གླིང་གི་ལྕགས་མཁར་དགུ་གཏོར་འཆམ་གཟིགས་སུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་འཆམ་སྣ་སོ་སོར་ཕྱག་ནས་ཀྱི་བྱིན་འབེབས་དང་བཅས་ཐུགས་ཞིབ་རིང་དུ་བསྐྱངས། ལིངྒ་བསྒྲལ་ཆོག་དང༌། ཧོམ་སྲེག་ཟིན་མཚམས་འཆམ་རོལ་བ་རྣམས་ལ་གནང་ཆ་ལེགས་དར་སྩལ་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། མི་རྒན་ཚེ་རིང་གི་འཆམ་དེ་བཞིན་རྣམ་གྲྭ་རྣམས་

12

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་དགོས་པའི་ཞལ་ཏ་ཕེབས་པ་བཞིན་ཁོང་པ་ཚོས་ཀྱང་དོན་གཉེར་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་སྦྱངས་པས་རང་རྐྱ་འཕེར་བ་བྱུང༌། ཚེས་བཅུ་ཉིན་རྒྱ་ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་མཆོད་གྲུབ་རྗེས་ཕྱོགས་འདུས་ཉིས་སྟོང་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། སན་ནོ་ཡོན་ཁོ་ཤོག་སྤྱི་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་རྣམ་གྲྭ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་ཞབས་ཞུས་ཏེ་རབ་གནས་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་འབེབས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་དང་བཅས་པ་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་སྨིན་རྒྱས་མཛད་པས་དམ་ཚིག་པ་སོ་སོར་ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་སུ་ཐིམ་པའི་མཚན་མའང་གསལ་བར་བྱུང་སྣང༌།

ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་མགོན་དུ་བྱོན་
ནས་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འཆད་པ་གནང༌། རྒྱུད་སྡེ་གྲྭ་ཚང་གི་སྔགས་ཀྱི་དམ་བཅར་ཡང་ཡང་ཐུགས་ཞིབ་དང༌། རིགས་ལུང་སྤྲོ་བར་མཛད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མཁས་པ་རྣམས་ནི་དགའ་བ་བསྐྱེད། །བར་མ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཡང་སྤེལ། །ཐ་མའི་རབ་རིབ་སེལ་མཛད་པས། །གསུང་འདི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་སྨན། །ཞེས་པ་ལྟར། རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མཐའ་དག་ལ་སྔོན་མ་མྱོང་བའི་བློ་བསྐྱེད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྩལ། སན་ནོ་ཡོན་ཁོ་ཤོག་སྤྱི་ནས་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་བདེན་བརྗོད་དུ་སྦྲན་ཏེ་བླ་མཆོད་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་བརྟན་བཞུགས་མཎྜལ་རྒྱས་བཤད་དངོས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བསྟར་ཏེ་དགེ་ཚོགས་བླ་ན་མེད་པ་བསྐྲུན་ཅིང༌། རྣམ་དཀར་བྱང་ཆེན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ལྗགས་བསྔོ་དང༌། ཡོན་བདག་ཚོགས་ཡོངས་དང་བཅས་པར་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་ཡང་དགྱེས་བཞིན་དུ་སྩལ་ཏེ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་ཐེབས་པར་མཛད། དགྱེས་སྟོན་གྱི་ཆ་ལག་ཏུ་གྱད་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སྦེར་ཀ་སྦྱོར་བ་དང༌། མི་རྟའི་བང་རྩལ་འགྲན་པ། ཉག་ཕྲན་རྒྱང་རིང་དུ་འཕེན་པ། ཧོ་ཅིན་གྱི་བསྟོད་དབྱངས་འབུལ་བ་སོགས་ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་རྩེད་

13

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
འཇོ་རྣམས་གྲངས་དུ་མའི་གཟིགས་མོ་དང༌། གསོལ་སྟོན་རྒྱས་པར་བཤམས་ཏེ། ཐུ་ཤི་མུ་ལི་གཉིས་ནས་ཕྱག་གི་འདུད་པ་དང་བཅས་ཁོ་ཤོག་མི་རིགས་ལ་ཏོག་དང༌། གདན་ཐོབ། མིང་སོགས་ཆོ་ལོ་སྤྲད་རིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྙན་སྒྲོན་ཞུས་ཟིན་བསྟུན་མིང་ཐོབ་བྱུང་བ་རྣམས་ནས་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བ་རང་བསློགས་ཀྱིས་ཕྱག་སྲུང་དང༌། ལེགས་དར་རེ་སྩལ་ཞིང༌། ཧོ་ཅིན་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱ་དགས་ཚིམས་པར་མཛད།
མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གི་དམ་བཅའི་ཚོགས་མགོན་དུའང་ལན་གཉིས་ཙམ་
ཕེབས་ནས་རྩོད་རྒྱུགས་དག་ཐེར་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པས་བློ་གསར་བ་ཡོངས་ལ་བློ་བསྐྱེད་ཀྱི་བོགས་འདོན་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་ཅིང༌། འགའ་ཞིག་ལ་དཔེ་ཁྲིད་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་ཕོག་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲོག་ལས་གྲོལ་བར་མཛད། ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་བླ་གྲྭ་རྣམས་དང༌། ཡོན་བདག་མཆོག་དམན་མང་པོར་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་དང༌། བསྒྲུབ་བྱ་ཉེར་བརྒྱད་ལ་དགེ་ཚུལ། སོ་བརྒྱད་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ། ཕྱོགས་འདུས་མཇལ་དམངས་བརྒྱད་སྟོང་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང༌། ཚོགས་ཆེན་གྲྭ་ཚང་སོ་སོར་མང་འགྱེད་མཆོད་འབུལ། ཆོས་སྲུང་ལ་བསྐང་འཕྲིན་གཏོང་དོད་གྱ་ནོམ་པ་བཅས་སྩལ་ཞིང༌། རྣམ་གྲྭ་དང༌། རྒྱུད་གྲྭ་ཟུར་ཚོགས་ནས་བསྟན་རིམ་ཞི་དྲག་རིམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་མངོན་རྟགས་ཐོན་པ་བསྒྲུབས།
ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་ཤར་ནང་དད་འདུས་ཁྲི་ཕྲག་བརྒལ་བར་མཇལ་ཁ་
རིམ་སེལ་དུ་གནང༌། ཚེས་བདུན་ཉིན་སན་ནོ་ཡོན་ཁུ་རལ་ནས་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ཏེ་སྤུ་རིར་གསོལ་ཚའི་སར་སྦ་དར་གུང་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། བྱིངས་བཞི་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། མི་རྒན་འུ་སུར་བཞུགས་ཞག་ཐོག སན་ནོའི་ཐོན་བླ་མ་དང༌། བླ་མའི་དགེ་རྒན་གྱི་འཚམས་འབུལ་ཆོས་རའི་བླ་མ། ཨོ་ལི་ཐུ་དེ་དེ་དཱ་པའི་སིའི་འཚམས་འབུལ་མི་རིང་ཡེ་ཤེས་བཅས་ནས་མཇལ་རྟེན་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་ཇ་

14

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གྲལ་དང༌། ཁུ་རལ་འགག་ནས་ཨར་ཆེན་ཛང་ཀི་མགོན་པོ་སྐྱབས་སོགས་གཙོ་དྲག་དྲུག་དང༌། དམངས་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་བྱིན་གྱིས་རེ་བ་འབྲས་ལྡན་མཛད། ཚེས་དགུ་ཉིན། སན་ནོ་ཡོན་དང༌། ཅང་ཇུན་གུང༌། གུང་ནོ་ཡོན་སོགས་ཀྱིས་ཕེབས་སྐྱེལ་དང་བཅས་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་གསོལ་ཚའི་སར་ཨུ་ལི་ཐུ་དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་སོགས་རྟེན་གསུམ་འབུལ་མི་གསུམ་དང༌། བྱིངས་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང༌། ཆིབས་སྐྱེལ་བ་རྣམས་ལ་ཐོན་གནང་བཅས་སྩལ་ཏེ། ཨོ་སྦོག་ལོ་རུ་ཕེབས། ཕྱི་ཉིན་དཔལ་ལྡན་ཛ་སག་ཤོག་སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་མཇལ་ཕྱག་ཏུ་བཅར་བར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང༌། ཁུ་རལ་འགག་ཏུ་ཐོར་རྒོད་དགེ་སློང་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་རྟེན་གསུམ་འདེགས་མི་ཁག་ཉེར་གཅིག་དང༌། མཇལ་བྱིངས་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་བྱིན་གནང༌། ཧར་ཀ་ནའི་ཧོ་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་སྐབས་ཚེས་བཅུའི་ཚོགས་འཁོར་མཛད། དེའི་སང་ཉིན་དད་འདུས་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་ལ་ཕྱག་དབང་གི་གྲུ་ཆར་ཕབ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཕེབས་པའི་ཚ་ཞག་བཞུགས་ཡུལ་སོ་སོར་ཞལ་མཇལ་གྱི་སྐལ་བཟང་དོན་དུ་གཉེར་བ་མང་དུ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་དབང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལྷུག་པར་སྩལ།
ཚེས་ཉི་ཤུ་ཉིན་ཨ་མདོ་སྟག་ཚང་ལྷ་མོའི་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། དཔལ་ལྡན་ཛ་སག་
ཤོག་ཛང་ཀི་འཇམ་དབྱངས། དཔལ་ལྡན་ཛ་སག་ཤོག་བསོད་གྲགས། ཨ་མདོ་རྒྱལ་ཁྲི་སྐྱབས་སོགས་རྟེན་གསུམ་འབུལ་མི་ཁག་དུ་མ་དང༌། མཇལ་བྱིངས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཁ་སྩལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཨོར་དུ་གུང་ཤོག་བླ་མ་བློ་གྲོས་བསམ་གཏན་བཟང་པོ་དང༌། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་སོགས་དྲག་རིམ་འགའ་ཞིག བྱིངས་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་བརྒལ་བ་བཅས་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ་ཏེ་ན་རིང་གོ་ལོ་དང༌། ཁ་པ་སེ་ཚ་ཀ་སྡེར། ཨུ་ལང་མཚོན་ཆེ། སྦོར་ཨོ་སྦོག་སོགས་སུ་བཞུགས་སྒར་རིམ་གྱིས་བཏེག ཡུལ་གྲུ་སོ་སོ་ནས་དད་གུས་དང་བླངས་ཀྱིས་འོངས་པའི་འུལ་མི་རྟ་སློག་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་བྱ་

15

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།དགའ་གནང་སྦྱིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང༌། བྱང་ཆུབ་གླིང་ཞེས་པའི་ཆོས་སྡེའི་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་འཇིགས་མེད་ལ་སྒེར་མཇལ་བཀའ་མཆིད་དགྱེས་བཞིན་སྩལ། རྟ་ལས་ཁུ་སྦོག་ཏུ་བཞུགས་སྐབས་རྒྱ་ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་མཆོད་གསུང་ཆོག་བསྐྱངས། ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན། ཨུ་ལས་སིའི་མོན་གྲུ་ཀ་ཐག་དང༌། ཐུང་སི། སན་ནོའི་ཐུ་ཤི་མུ་ལི་གཉིས་བཅས་ལ་ཐོན་ཕྱག བྱིངས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང༌། དེའི་ཕྱི་ཉིན་གཉིས་སུ་ཨ་ཤར་དམ་ཆོས་དང༌། ཐོར་རྒོད་གནས་བརྟན། བྱང་ཆུབ་གླིང་དགོན་གྱི་གྲྭ་སུམ་ཅུ། དེ་དེ་ཝང་ཤོག་ཚེ་རིང་གྲགས་པ་སོགས་སེར་སྐྱ་མང་པོ།
ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ཤར་ཨུ་ལང་ཁ་ཤག་ཏུ་ཨ་ཁ་དཱ་ཝང་ཤོག་ངག་དབང༌།
བུ་ཡོན། ཐོར་རྒོད་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ། ཨ་མདོ་དཀོན་མཆོག་འཇམ་དབྱངས། ཕྱོགས་འདུས་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྐོར་བཅས་ལ་མཇལ་ཁ་རེ་འདོད་བཞིན་དུ་སྩལ་ཞིང༌། སལ་རིར་བཞུགས་ཞག་ཐོག་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་གདན་ཞུ་དང༌། བརྟན་བཞུགས་འབུལ་མིར་མངགས་པ་ཕོགས་དཔོན་མཁན་ཆུང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་གྲགས་དང༌། ཆིབས་ཆེ་སྐྱིད་ཟུར་གཉིས་ལ་འབྱོར་ཕྱག་གནང༌། དེ་རྗེས་ཐོར་རྒོད་དཔོན་རྙིང་ཐའི་ཇི་ཀུན་བཟང་སྙིང་པོ་ནས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་བར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང༌། ཐ་ར་གླིང་དུ་གུང་བློ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ལ་ཐོན་ཕྱག ཁུ་རལ་འགག་ཏུ་ཨ་ཤར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། ཐོར་རྒོད་བཟོད་པ་གཉིས་ལ་རྗེན་ཕྱག་དང༌། སན་ནོའི་འུལ་མི་སུམ་ཅུ། ཐོར་རྒོད་འུལ་མི་ལྔ་བཅུར་དར་དཔྱངས་ཀྱིས་བྱིན་རླབས་སྩལ། ཚེས་བདུན་ཉིན་མུ་རིང་མཁར་གཤམ་བཞུགས་ཞག་སར་གནམ་གྱི་ལྷའི་བཀའ་འབྲེལ་ལན་གྲུ་ཙོང་ཐུ་ནས་མངགས་པའི་ཕེབས་ལམ་སྤྱི་ཁྱབ་ཟི་ལིང་ཧུ་ཨན་བྷ་རིང་འབྱོར་ཕྱག་ཏུ་བཅར།
ཚེས་བཅུ་ཉིན་འཆར་ཅན་དམ་རྫས་དཔའ་བོའི་སྟོན་མོ་འབུལ་ཆོག་བསྐྱངས།
དེ་ནས་ཉིན་ཞག་གསུམ་བཞི་ཙམ་བྱོན་པའི་སར་ཨ་མདོ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དང༌།

16

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ། ཤ་ར་དགོན་གྱི་མཁན་སྤྲུལ་སོགས་མང་པོས་བསྙེན་བཀུར་གྱིས་མཆོད་ཅིང༌། དེ་དག་ལ་ཆོས་འབྲེལ་དང༌། བྱིངས་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང༌། སླར་ཡང་གདུགས་ཞག་འགའ་ཞིག་འདས་པའི་ཉིན་རིམ་བཞིན་ཨ་ཤར་རྒྱལ་མཚན་དང༌། ཆོས་རྒྱལ། ཆོས་འཕེལ་གསུམ་གྱིས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་ཞིང༌། དད་འདུས་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་བྱིན་གནང༌། སན་ཤི་ལིའི་ཕུ་འུར་གཞུང་གནས་ནས་རྟེན་འབུལ་དུ་མངགས་པ་ཏཱ་བླ་མ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལ་འབྱོར་ཕྱག་སྩལ། ལང་གྲུའུ་ཕེབས་སྐབས་སྐུ་འབུམ་ཇོ་ཚང་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། ཁུ་ལུག་དཀོན་མཆོག་བཟོད་པ། ཨ་མདོ་བྱམས་པ་བསོད་ནམས་སོགས་ནས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ། མཇལ་བྱིངས་བརྒྱ་སྐོར་གྱི་རེ་བ་དོན་ཡོད་མཛད། དེ་ནས་ལམ་བར་གྱི་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་དགེ་ལེགས་སྤེལ་བཞིན་བཞུགས་སྒར་རིམ་གྱིས་བཏེགཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན། ཧུ་ཡི་སོམ་ལི་ཞེས་པའི་ཕེབས་ལམ་དང༌།
གསོལ་ཚའི་སར་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་བླ་སྤྱིའི་ལས་སྣེ་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་དང་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་དགོན་ལུང་སུམ་པ་མཁན་ཆེན་ཧོ་ཐོག་ཐུ། དགོན་ལུང་མཁན་པོ། སྤྱི་སོ། རྒྱལ་སྲས་བླ་བྲང༌། ལྕང་སྐྱ་བླ་བྲང༌། ཐུའུ་བཀྭན་བླ་བྲང༌། ཆུ་བཟང་བླ་བྲང༌། ཝང་བླ་བྲང་བཅས་ཀྱི་བླ་བྲང་སྤྱི་ནས་འཚམས་ཞུ་དང༌། སོ་སོ་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང༌། བཀའ་མཆིད་ལེགས་པར་སྩལ།ཚེས་གསུམ་ཉིན་སྐུ་འབུམ་སྟང་རྩེ་ཧོ་ཐོག་ཐུ། སྟག་ལུང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སོགས་
ཁག་བརྒྱད་ནས་མཇལ་རྟེན་ཕུལ། བྱིངས་བཞི་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། ཅིན་ཆང་ཞེས་པའི་ཕེབས་ལམ་དུ་ལན་གྲུ་ཙོང་ཐུ་ཕེབས་བསུར་བཅར་བར་ཕེབས་བྱམས་ནང་བཞུགས་མུས་ནས་ཁ་བཏགས་རྩེ་སྤྲོད་མཛད། ཕིང་ཕན་ཞན་དུ་བཞུགས་སྐབས་ལན་གྲུ་ཙོང་ཐུ་དང༌། ཟི་ལིང་ཨཾ་བན། དྲིན་ཐལ། རྡའོ་ཐལ་སོགས་རྒྱ་དཔོན་གྲགས་ཆེ་བ་

17

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
མང་པོ་མཇལ་ཁར་རིམ་བཞིན་ལྷགས། དེའི་སང་ཉིན་གཞུང་གོས་སྒར་དང༌། བོད་པ་སྤྱི་པ། ཡབ་གཞིས་གཉེར་པ། སྟོང་འཁོར་གཞིས་ཆགས་གནས་པོ་བཅས་ཐུན་མོང་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། བྱིངས་སུམ་ཅུ་སྐོར་ལ་ཕྱག་བྱིན་གནང༌།ཚེས་དྲུག་ཉིན་རྩེ་དྲུང་ལས་ཚན་པ་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་ལྡན་དང༌། བཀའ་ཤོད་
སྣང་དཀར་བ། རྩེ་དྲུང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན། ཤོད་དྲུང་བཀྲས་གཤོངས་པ། ཐང་དཔོན་པ་བཅས་ནས་འབྱོར་ཕྱག་ཞུས། དེ་རྗེས་ར་བླ་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་དང༌། ནང་སོ་གཉིས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། དད་མཇལ་བ་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ཕྱག་བྱིན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང༌། གནངས་ཉིན་སྤིན་ཁུག་གསོལ་ཚའི་ཐོག་ལོ་འཁོར་དགོན་གྱི་སྤྱི་འཐུས་ནས་མཇལ་ཁ་ཞུས། སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་ཞལ་མཇལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། ཕེབས་ལམ་དུ་ཆུ་བཟང་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་ཟླ་གྲས་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་ཕུལ།

ཚེས་དགུ་ཉིན། ཆུ་བཟང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ངོ་མ་དང༌། ཡ་ལུང་དགོན་སྤྱི། གསེར་ཁོག་
བཙན་པོ་བླ་བྲང༌། བྱ་ཁྱུང་དགོན། ལན་ཝང་ཏིང་བཅས་སོ་སོ་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་བཏེག་པར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང༌། མཇལ་དམངས་ཆིག་སྟོང་སྐོར་ལ་ཕྱག་བྱིན་དགྱེས་བཞིན་སྩལ། དེ་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱི་ཕེབས་ལམ་དུ་སྐུ་འབུམ་བླ་སྤྱི་དང༌། སྒོམ་ཞི་ཧོ་ཐོག་ཐུ། གྲོ་ཚང་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ། གྲོ་ཚང་དོན་སྤྱི་བཅས་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་ཕུལ། གཉན་ཕིག་ཏུ་བཞུགས་སྐབས་སླར་ཡང་སྐུ་འབུམ་བླ་སྤྱི་སོགས་ནས་གདན་ཞུའི་མཇལ་རྟེན་ཕུལ་བར་བླ་སྤྲུལ་ལས་སྣེར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང༌། བྱིངས་བཞི་བརྒྱ་སྐོར་ལ་དར་དཔྱངས་ཀྱིས་བྱིན་རླབས་སྩལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཕེབས་ལམ་དུ་སྐུ་འབུམ་བླ་ཟུར་ཁག་དང༌། ཡོལ་གོར་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་བཅས་ནས་འཚམས་ཞུའི་མཇལ་དར་ཕུལ། ཕིང་གྲུ་འུར་བཞུགས་ཞག་སར་རྒྱ་ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་མཆོད་

18

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
འབུལ་བ་གནང༌།

ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་སྐུ་འབུམ་སྦ་སྤྲུལ་དང༌། བླ་ཟུར་སྤྱི། རྟ་འདུག་ཞབས་
དྲུང༌། ཆུ་བཟང་སྤྲུལ་སྐུ་བཅས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། ཕྱོགས་འདུས་བརྒྱ་ཕྲག་བཞི་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། དེ་ནས་ཆིབས་ཁ་རིམ་གྱིས་བསྒྱུར་བར་སྟོང་འཁོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ། མཚོ་སྔོན་ཅུང་པཱི་སི། གཞུང་གོས་སྒར། བོད་པ་སྤྱི་པ་བཅས་ནས་ཕེབས་བསུ་ཞུས་ཏེ་ཟི་ལིང་དུ་ཕེབས། རྒྱ་སྡེའི་ས་སྣེ་ཟིན་པ་ནས་བཟུང་ལམ་འཁེལ་གྱི་མི་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་ནས་རང་རང་གི་དཔོན་དང༌། རིགས་གཟུགས་འབྱོར་པའི་ཁེངས་པ་རིང་དུ་དོར་ཏེ་གནམ་བསྐོས་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ཉིད་རང་ཡུལ་དུ་འབྱོན་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་གུས་དང་བ་ཆེན་པོས་ཕེབས་ལམ་གྱི་གསེག་མ་དང༌། གྱོ་མོ་དང༌། ཚེར་མ་དང༌། རད་རོད་དང༌། ཀྱང་ཀྱོང་ལ་སོགས་པ་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་ཆབ་གཙང་གིས་ཆག་ཆག་འདེབས་པ་དང༌། རྡོ་ཐལ་དཀར་སེར་ལ་སོགས་པས་བྲིས་པའི་རི་མོས་བཀྲ་བར་བྱས་ཤིང༌། རང་རང་གི་ཡུལ་དང་ཉེ་བར་ཕེབས་པ་ན་སྤོས་བསང་དྲི་ཞིམ་པོ་འཐུལ་བ་དང༌། ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཁྲོལ་བ་དང༌། ས་གནས་སོ་སོའི་སྡེ་དཔོན་ཁག་ནས་བྲང་བན་གྱི་གུས་འདུད། དམག་མིའི་རུ་སྒྲིག ཡུལ་མཁར་ཆེ་སར་དཔོན་ཁག་དང༌། བཞུགས་སྒར་སྲུང་མི་སྡོད་འཇོག སྐུ་སྲུང་དམག་མི་ནས་དམག་དར་གྱི་རུ་མཚོན་མངོན་པར་སྒྲེང་བ་དང་བཅས་ཕེབས་བསུ་ཕེབས་སྐྱེལ་གྱི་སྲི་ཞུ་བླ་ན་མེད་པ་ཞུས།
ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་སྟོང་འཁོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང༌། སྒོ་མེ་མཆོད་རྟེན་དགོན་
གྱི་སྟག་ཤོད་སྤྲུལ་སྐུ། བོད་པ་སྤྱི་བཅས་ཁག་དྲུག་ནས་འབུལ་རྟེན་དང་བཅས་མཇལ་ཁ་ཞུས་པར་ཇ་གྲལ་སོགས་གནང་ཞིང༌། ཁུ་རལ་འགག་ནས་མཇལ་བྱིངས་ལྔ་བརྒྱའི་རེ་བ་དོན་ལྡན་མཛད། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་གྱི་བླ་སྤྲུལ་ཁག་དང༌།

19

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།མཁན་པོ། ལས་སྣེ་སོགས་ཆིབས་བསུ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་མངོན་པར་བསུས་ཏེ་དགོན་གཤམ་ཐབ་བསུའི་དབུ་གུར་ཆེན་མོར་གདན་དྲངས། མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང༌། གསོལ་འབྲས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ཞུས། དེ་ནས་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་སེར་སྦྲེངས་ཕེབས་རོལ་གྱིས་མཆོད་བཞིན་དུ་མདོ་སྨད་ལུམྦི་ནའི་ཚལ་གཉིས་པ། གདན་ས་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་བླ་བྲང་རྩེའི་ཚོམས་ཆེན་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་མོར་ཞབས་ཟུང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རེ་ཁཱས་མཚན་པ་དད་བརྒྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མངོན་པར་བཀོད་འཕྲལ་མཁན་པོ་ཁྲི་པས་གཙོས་བླ་མ་ལས་སྣེ་རྣམས་ནས་མཇལ་དར་དང༌། མཎྜལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རིམ་བཞིན་བཏེག་ཅིང༌། ཕེབས་སྟོན་གྱི་དཀར་སྤྲོ་རྒྱས་པར་ཞུས། དེར་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་དབང་ལེགས་པར་སྩལ།
༤༤༽ སྐུ་འབུམ་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲག་ཞན་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་ཟབ་གསང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་རྗེས་འཛིན་སྐྱོང་མུས་བོད་དབུས་གཞུང་དང་བཀྲས་ལྷུན་ནས་རྒྱ་སོག་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་མྱུར་དུ་གནང་སྟེ་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས་པའི་བརྟན་གསོལ་ཞུས། ཞྭ་དམར་པཎྜིཏ་སོགས་ནས་དབང་ལུང༌། ཁྲིད་
དང་རྗེས་གནང་མཐའ་ཀླས་པ་གསན་ཞུས།
ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་མགོན་
དུ་སྤྱན་དྲངས་པ་ལྟར་བྱོན་ནས་གསོ་སྦྱོང་གི་གཞིའི་ཆོ་ག་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པ་མཛད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མཐའ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་བཀོད། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་སྙན་གྲགས་སྤྲུལ་སྐུའི་མཛོད་པ་དང༌། ཚོགས་ཆེན་སྤྱི། སྒོ་མེ་དཔོན་ཆེན་སོགས་བཅུ་ནས་ཚོམས་ཆེན་དུ་སྒེར་མཇལ་ཞུས་པར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་གནང༌། དེ་རྗེས་སྒོ་འཕྱོར་རྡོ་སྐས་སྟེང་ནས་མཇལ་བྱིངས་དྲུག་བརྒྱ་སྐོར་གྱི་རེ་བ་འབྲས་ལྡན་མཛད། དེའི་ཕྱི་ཉིན་རྣམས་སུ་སྟོང་འཁོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང༌། གསེར་ཏོག་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ཁག་དགུ། ཨུ་ཤུད་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ། འཕེལ་རྒྱས་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ཁག་ལྔ། སྒོ་

20

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
མེ་ལྕང་ར་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཁག་ལྔ། ཤི་རས་ཧོ་ཐོག་ཐུ། དགེ་འདུན་བསྟན་པ། མཚོ་སྔོན་ཛ་སག་དཀོན་ཅོག་བསྟན་པ་སོགས་ཁག་བདུན། ཨ་ལག་ཤ་སྐུ་བཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། གྲགས་པ་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་སོགས་འབྱོར་ལྡན་མང་པོས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་བར་སྒེར་མཇལ་ཇ་གྲལ་དང༌། བྱིངས་སུམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་སྐོར་ལ་དར་དཔྱངས་ཀྱིས་ཕྱག་དབང་སྩལ། སྐུ་འབུམ་སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་གི་ལས་སྣེ་སྤྱི་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཁོངས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་དང་གཅིག་ལ་རབ་བྱུང་དང༌། ཉིས་བརྒྱ་གསུམ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་གནང༌། སྐབས་འདིར་ཀུན་གླིང་རྒྱ་ཐོན་ཞབས་སྡོད་པ་ནས་འབྱོར་ཕྱག་ཞུས། ཨ་མདོ་བློ་བཟང་ནས་གསོལ་ཚིགས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ཕུལ། སྤ་རི་འབྲོག་ཡུལ་དགོན་སྤྱི་དང༌། ཆོས་འཁོར་ཐང་ཚེ་རིང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་ཁག་བཅུ་དྲུག སྒོ་མེ་རྡོ་རྗེ་དང༌། མཁར་མདའ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ཁག་བརྒྱད། ཨ་རིག་སྒོམ་སྡེ་སྤྲུལ་སྐུ། གསེར་ཁང་དགེ་བཤེས་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ཁག་ལྔ། མགོན་རྒྱ་སྤྲུལ་སྐུ། གྲོ་ཚང་དོན་གྲུབ། ཨ་རིག་འདུལ་བ་བླ་མ་སོགས་ཁག་བདུན། ཆོས་རྗེ་ཉི་མ། འབྲུག་རྒྱལ་སོགས་ཁག་བཞི། གསེར་ཁོག་བཙན་པོ་བླ་བྲང་མཛོད་པ་དང༌། དགོན་སྤྱི། མཆོད་རྟེན་ཐང་བྱང་ཆུབ་དར་རྒྱས། གཟིམས་ཁང་གོང་སྤྲུལ་སྐུ། གསེར་ཁོག་ཞྭ་ལུ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ཁག་ལྔ། འདབ་བཞི་ར་ཚང་སྨད་རུ་དབང་ཆེན་སོགས་ཁག་བདུན་བཅས་ནས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་བར་ཚོམས་ཆེན་དུ་སྒེར་མཇལ་ཇ་གྲལ་དང༌། འགའ་ཞིག་ལ་དགའ་ལྷ་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བརྩེ་མའི་ལྗགས་ལུང༌། བྱིངས་ཉིས་སྟོང་སུམ་བརྒྱར་ཞལ་མཇལ་ཕྱག་དབང༌། ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན། སྐུ་འབུམ་སྟོན་ཆོས་ཆོས་རའི་མཇལ་ཁར་ཚོགས་ཆེན་དགེ་སྐོས་དང༌། ཆོས་རའི་དགེ་སྐོས། ཆབ་རིལ་གཉིས་བཅས་ཆེད་བཅར་གྱིས་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ། མུ་མཐུད་ཆུ་མཁར་ར་ས་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། སྒོ་ན་མཐར་ཕྱིན་སོགས་ཁག་བཅུ་གསུམ་ནས་སྒེར་མཇལ་ཞུས་ཤིང༌། དེ་དག་ལ་རིགས་

21

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།གསུམ་མགོན་པོའི་གཟུངས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་དང༌། བྱིངས་དྲུག་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་བྱིན་སྩལ། ཆོས་རྗེ་འདུ་སྤྱི་ནས་དོད་སྦྱར་གསོལ་ཚིགས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ཞུས། སེར་རོག་བློ་བཟང་ཡར་འཕེལ། རྐྱང་རྩེ་པདྨ་རིག་འཛིན་སོགས་ཁག་བདུན་ལ་སྒེར་མཇལ་ཐོག དགའ་ལྷ་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བརྩེ་མ། རབ་རྒྱས་དགོན་ཨ་ལགས་དང༌། གཡོན་རུ་དགོན་ཨ་ལགས་ནོར་བུ། ཐེ་རྒྱ་གྲགས་པ་སོགས་བཅོ་ལྔ་ནས་རྟེན་གསུམ་ཕུལ་ཏེ་ཞུས་ངོར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་ལྗགས་ལུང༌། དད་འདུས་ཆིག་སྟོང་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་བཅས་སྩལ། བཀྲས་ལྷུན་སྤོམ་ཆེན་པདྨ་དང༌། སེར་བྱེས་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་གཉིས་ནས་དངོས་འབུལ་དང་བཅས་མཇལ་ཁ་ཞུས། གཞན་ཡང་འདབ་བཞི་བཟོད་པ་དང༌། འཁྱམ་རུ་ཚང་རྒྱ་སོགས་འབྱོར་ལྡན་མང་པོས་གསོལ་ཚིགས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་དང༌། དངོས་འབྱོར་གྱི་འབུལ་སྤྲིན་ཉིན་ལྟར་བར་མ་ཆད་དུ་བསྟར་བ་བདག་གིར་བཞེས་ནས་ཕྱག་དབང་བྱིན་རླབས་དང༌། འདོད་ཆོས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང༌། བླང་དོར་གྱི་གནས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཐུགས་དམ་བརྟག་པ་སོགས་གཞན་ཕན་གྱི་ཐབས་དེ་དང་དེས་རང་རང་གི་འཕྲལ་དང་ཕུགས་ཀྱི་འདོད་པའི་རེ་བ་མཐའ་དག་ཡིད་བཞིན་དུ་སྐོང་བར་མཛད།ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་དབུར་བྱོན་ནས་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འཆད་
པ་གནང་ཞིང༌། དེ་རྗེས་སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་རབ་བྱུང་དང༌། དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་བསྒྲུབས། རྣམ་ཀུན་ཐུགས་རྗེའི་ཞོ་ཤས་འཚོ་བའི་དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ་ཐུན་མོང་ནས་ཆེད་དུ་མངགས་པའི་སྤྱི་འཐུས་མི་སྣ་ཕོགས་དཔོན་མཁན་ཆུང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་གྲགས་དང༌། ཆིབས་ཆེ་སྐྱིད་ཟུར་གཉིས་ནས་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་བླ་བྲང་རྩེའི་ཚོམས་ཆེན་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་མོར་གདན་དྲངས། རྣམ་གྲྭ་རྣམས་ཚེ་སྦྱིན་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་གསུང་ཆོག་ཏུ་སྦྲན་ཏེ་རྟེན་འབྱུང་དངོས་འབྱོར་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་སྤམས་མཐོ་བ་དང་བཅས་ཞབས་

22

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བརྟན་རྒྱས་པ་ཕུལ། འབྲས་སྤུངས་འདུལ་བ་མཁན་པོ་ནས་མཎྜལ་བཤད་པའི་ཁོངས་སུ་རྒྱ་སོག་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་མྱུར་དུ་མཛད་ནས་གངས་ཅན་སྐྱེ་དགུའི་མགོན་དུ་ཆིབས་ཞལ་རིང་མིན་གང་རྩོལ་སྒྱུར་དགོས་པའི་སྙན་བསྐུལ་བཅུག་སྟེ་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་དྲག་ཞུས། གདན་ས་གསུམ་དང༌། བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་སོགས་ནས་འབུལ་རྟེན་བསྐུར་བ་ཡང་མི་སྣ་སོ་སོ་ནས་ཕུལ། དེ་རྗེས་ཆིབས་ཞབས་སུ་ཡོད་པའི་མི་དྲག་རྣམས་དང༌། ལྟོ་ཟན་ཆེ་ཕྲ་ཆུང་གསུམ་ནས་ཀྱང་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ། གྲལ་འཁོད་ཀྱིས་སྟོན་མོའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང༌། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཨ་ལག་ཤ་ཞབས་དྲུང་ཨུ་ཙུན། མི་རྔ་སྙན་རྒྱ། ཨ་རིག་འཕྲིན་ལས་བསྟན་འཛིན་སོགས་ཁག་ཉེར་དགུ་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསོལ་རེ་ཕུལ་བར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང༌། འདོད་ཆོས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང༌། སྒོ་འཕྱོར་རྡོ་སྐས་སྟེང་ནས་དཔལ་གྱི་ཉི་མ་དང༌། སྦལ་རིང་བྱེ་དཀར་སོགས་རྟེན་གསུམ་འབུལ་མི་བཅུ་དང༌། མཇལ་བྱིངས་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱར་ཕྱག་བྱིན་སྩལ། དད་ལྡན་ན་ད་ཡང་གསང་དང་མགོན་པོ་སྐྱབས་གཉིས་ནས་དོད་སྦྱར་གྱི་གསོལ་ཚིགས་ཕུལ་བ་དགྱེས་བཞིན་བཞེས་ཏེ་ཡོན་བསྔོ་ལེགས་པར་མཛད། ཉིན་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ཀ་རིང་དགོན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། ཧོ་ཚང་འོད་ཟེར། ཨ་ལག་ཤ་དཔལ་ཐུར་སོགས་ཁག་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དང༌། བྱ་ཁྱུང་རྒྱལ་མཚན་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ཁག་བཅུ་བཞི། འཁྱམ་རུ་མཁའ་འགྲོ། ཨོར་དུ་སུ་ཧང་གི་ཤོག་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་སོགས་ཁག་བཅུ་དྲུག འཁྱམ་རུ་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཁག་བཅུ་གཅིག་གིས་མཚོན་རྟེན་གསོལ་འབུལ་མི་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་ཉེ་བ་དང༌། ཕྱོགས་འདུས་མཇལ་བྱིངས་ཁྲི་ཁྲག་བརྒལ་བ་ཉེ་བར་ལྷགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཇ་གྲལ་དང༌། དངོས་པོའི་གནང་སྦྱིན། ལ་ལར་ཟབ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་བགོ་སྐལ། ཕལ་མོ་ཆེར་ཕྱག་དབང་ལྷུག་པར་སྩལ་ཏེ་ཐར་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་བོན་ཡང་དག་པ་བསྐྲུན་པར་མཛད། སྐབས་འདིར་སན་ནོ་ཡོན་གྱི་ཐོན་བླ་མ་ནས་འབྱོར་ཕྱག་

23

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཞུས།

ཚེས་ཉེར་ལྔ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་འོད་གསལ་
ཆོས་སྐུའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པའི་དུས་ཆེན་དང་བསྟུན་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་རྟེན་གཙོ་གསེར་སྡོང་ཆེན་མོའི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ལྔ་ཁྲི་ཚར་འབུལ་བཤམས་དང་འབྲེལ་མཆོད་འབུལ་གནས་གཟིགས་སུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་ཞལ་རས་ལྷ་ཁང་ནས་རྣམ་གྲྭ་གསུང་ཞབས་དང་བཅས་སྤྱན་འདྲེན་ཁྲུས་གསོལ་དང༌། མཎྜལ། ཡན་ལག་བདུན་པ། དཔལ་ལྡན་ས་གསུམ་མ། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་སོགས་ཞལ་འདོན་གསུང་ཆོག་གི་རིམ་པ་སྨིན་རྒྱས་དང༌། རྟེན་སོ་སོར་ཐུགས་སྨོན་ཅན་གྱི་ན་བཟའ་སྙན་དར་རྒྱ་ཆེར་འགྲེམས་འབུལ་བསྐྱངས། རིན་ཆེན་དཔལ་ལྡན་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་དང༌། བྱིན་རླབས་སྤུངས་ཞུས། ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་སྩལ།
ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་དབུར་ཕེབས་ནས་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་
སོགས་གསུངས་ཤིང༌། ཁལ་ཁའི་རྟེན་འབུལ་མི་སྣ་རྩེ་དྲུང་ངག་དབང་ཆོས་འཛིན་ལ་ཐོན་ཕྱག་སྩལ། ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན། ཨུ་ཤུད་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་འདུས་པ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་ཚེ་དབང་དང༌། མཇུག་ཏུ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་བྱིན་བཅས་སྩལ། མདོ་སྨད་ཨ་མདོ་སྐུ་འབུམ་གྱི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ནུས་མཐུ་བཙན་པོས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྲོལ་དར་ཆ་ཆེ་ཞིང༌། མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་སྐབས་དེར་ཡང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་འཛིན་སྤེལ་ནུས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མང་རབ་ཅིག་ཡོད་འདུག་པར་མ་ཟད། ཁྱད་པར་ཞྭ་དམར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ནི། (༡༥ ཉ་༤། ༢༢ འ་༡༢) མདོ་སྔགས་རིགས་

24

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ལམ་མཐའ་དག་ལ་མཁྱེན་སྤྱན་གཟིགས་པ་མཆོག་ཏུ་ཡངས་ཤིང༌། ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་དུ་མས་ཀྱང་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོར་ལེན་པ་དང༌། ལེགས་གསུང་གི་བགོ་སྐལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་དྲི་ལྡན་གྱི་པདྨར་བུང་བ་ལྟར་འདུ་བའི་གྲགས་སྙན་སྐབས་གསུམ་རོལ་མོའི་སྒྲ་དབྱངས་རྗེ་བླ་མ་འདིའི་སྙན་གྱི་དབང་པོར་ཡང་ཡང་སོན་པར་བརྟེན། (༡༥ ཉ་༦ ༢༢ འ་༥) དམ་པ་རྣམས་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགའ་སྟོན་གྱིས་ངོམས་དཀའ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་ངུས་ཆོས་འཕགས་སམ། ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་གིས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་སོགས་བསྟེན་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་གང་གི་ཞབས་དྲུང་ཉེ་བར་བསྙེན་ནས་མན་ངག་རྣམས་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན་བཞེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འཁྲུངས་ཏེ་སྔོན་ཚུད་ནས་སྙན་གསན་དང༌། ལེགས་འབུལ་སོགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་མཛད་པར་ངེས་པ་དོན་གྱི་མཧཱ་པཎྜིཏ་རྗེ་སངྒཱའི་མཚན་ཅན་ནས་ཀྱང་ཆོས་བདག་པོ་ལ་འཕྲོད་པར་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་དགྱེས་པ་ཆེན་པོས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་ཡབ་སྲས་ཞལ་འཛོམ་ཐོག དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེགས་ཤུལ། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ཉིང་ཁུ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་ཆ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ། ཆེ་བ་བཞི་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད། རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཉམས་ཁྲིད་ཉིན་བཅུ་དང༌། བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མའི་ཁྲིད། དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲིད། དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད། བ་སོ་ཆིག་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁྲིད། བྲག་དཀར་བའི་ངག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཁྲིད། སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཚེ་ཁྲིད། འཕོ་བ་དཔའ་བོ་གཡུལ་འཇུག་གི་ཁྲིད། དགའ་ལྡན་འཕོ་ཁྲིད། ལྟ་ཁྲིད་

25

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
དྲན་པ་བཞི་ལྡན། བློ་སྦྱོང་ཚིག་བརྒྱད་མའི་ཁྲིད། འཇམ་དཔལ་ཞི་དྲག་གི་སྲུང་བའི་ཁྲིད། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐོར་གྱི་ཁྲིད། མ་ནིང་ཧ་འདོན་གྱི་ཁྲིད། མེ་ཏོག་བཅུད་ལེན་གྱི་ཁྲིད། ཇོ་ནང་ཁྲིད་བརྒྱ་བཅས་དང༌།
བཤད་ལུང་གི་སྐོར་ལ། འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། རྫོགས་
རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། བདེ་མཆོག་རྒྱུད་འགྲེལ་སྦས་དོན་ཀུན་གསལ། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་མཆན་འགྲེལ། ལྕང་སྐྱའི་ལྟ་མགུར་གྱི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གི་སྒྲོན་མེ་བཅས་གསན།
ལུང་གི་སྐོར་ལ། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་འབུམ། བཀའ་
གདམས་ཆོས་འབྱུང༌། མི་ཆོས་གནད་ཕྲེང༌། ཆིག་ལབ་རིང་མོ། བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱི་ཞལ་གདམས། དིང་རི་བརྒྱད་ཅུ། བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ། ཚིགས་བརྒྱད་མ། ཤ་ར་བའི་ལམ་རིམ། ཁ་རག་པའི་མཐོ་ཆོས། ཨང་ཡིག་བློ་ལྡོག་བཞི་མ། པོ་ཏོ་བའི་བེའུ་བུམ་སྔོན་པོ་རྩ་འགྲེལ། དཔེ་ཆོས་རིན་སྤུངས་རྩ་འགྲེལ། གཏམ་རྒྱུད་རིན་ཆེན་ཕྲེང་མཛེས། མན་ངག་རིན་ཆེན་སྤུངས་པ། དྭགས་པོའི་ལམ་རིམ་ཐར་རྒྱན། བློ་སྦྱོང་སྙན་བརྒྱུད་ཆེན་མོ། བློ་སྦྱོང་བྱང་སེམས་ཆུ་རྒྱུན། ལམ་རིམ་ལེགས་གསུང་ཉིང་ཁུ། ལམ་རིམ་བླ་མའི་སྐུ་ཚབ། འབྲོང་རྩེ་ལྷ་བཙུན་པའི་འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས། ཐང་སག་པའི་འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས། སྒོམ་སྡེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས། ཞི་བཟང་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཁའ་སྤྱོད་མའི་བསྐྱེད་རྫོགས། སྔགས་འཆང་འཇམ་དབྱངས་པའི་མི་ཏྲའི་དབང་ཆོག གཡུ་ཐོག་པའི་ཆ་ལག་བཅོ་བརྒྱད། སྒྱུ་མ་བེའུ་བུམ་ལེ་ཚན་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་ལྡེ་མིག་དང་བཅས་པ། ཕ་དམ་པའི་མཁྱུད་དཔྱད་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ། ན་བཟའ་བེའུ་བུམ། སྒྲོལ་མའི་ཇག་འཆིང་ར་རུ་མའི་སྐོར། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་པ། དམར་ཁྲིད་རྡོ་ལག་བརྒྱུད་མ། རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་ཉིད་ཀྱིས་

26

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
མཛད་པའི་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཅས་གསན།

དབང་གི་སྐོར་ལ། རྔོག་དཀྱིལ་བདུན་ཞེས་ཀྱཻ་རྡོར་ལྷ་དགུ། ཡུམ་བཀའ་བདག་
མེད་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔ། ཀྱཻ་རྡོར་རིགས་བསྡུས་ཞེ་དགུ། རྡོ་རྗེ་གདན་བཞི་ལྷ་གོ་བདུན། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་ལྷ་བཅུ་གསུམ། མཧཱ་མ་ཡ་ལྷ་ལྔ། འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་ལྷ་ང་གསུམ་བཅས་དཀྱིལ་འཁོར་བདུན་གྱི་དབང་ཆེན། རྡོར་དབྱིངས་དབང་ཆེན། ཀུན་རིག་དབང་ཆེན། སྤྱོད་རྒྱུད་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཆེན། སྣུར་ལུགས་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་དབང་ཆེན་བཅས་དང༌།
རྗེས་གནང་གི་སྐོར་ལ་བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
མཁའ་འགྲོ་ལྔ་བསྐོར། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ། བ་རི་བརྒྱ་རྩ། ཇོ་ལུགས་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ། གསང་འདུས་སྔགས་བཏུ། བདེ་མཆོག་སྔགས་བཏུ། ལྷོ་བྲག་རྗེས་གནང་བཅས་རིམ་གྱིས་གསན་ཅིང༌། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་ལ་བསྙེལ་བྱང་ཟིན་བྲིས་མཛད་པའང་རེ་གཉིས་མཆིས། མཇུག་ཏུ་གཏང་རག་གི་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོད་པ་དང༌། ཆོ་ལོའི་བཀའ་ཤོག་ཐམ་ག་གྲུ་སྐོར། གདུགས་རྟ་དར། མཁན་ཆས་ཆ་ཚང་སོགས་ཆེན་པོར་འོས་པའི་ལུང་ལས་ཀྱིས་མངོན་པར་གཟེངས་བསྟོད་མཛད།
བཀའ་ཆོས་ཀྱི་གསེང་བར་དུའང་མཚོ་སྔོན་ཞབས་དྲུང་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་
(༡༦ བ་༥། ༢༥ ཐ་༦) སོགས་མཆོག་དམན་མང་པོར་མཇལ་ཁ་དང༌། ཆོས་འབྲེལ་གྱིས་སོ་སོའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྐོང་བར་མཛད།
(༡༦ བ་༦། ༢༥ ཐ་༩) འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་
བྱིན་རླབས་ཀྱི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་མངའ་ཞིང༌། ལས་རབ་འབྱམས་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་

27

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།མངོན་སྤྱོད་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ལས་རིམ་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་བདེ་ཡངས་སྙན་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས། ལྷོ་བྲག་བཀའ་འབུམ་དང༌། དབེན་ས་བཀའ་འབུམ། མགོན་པོའི་བེའུ་བུམ། ཆོས་རྒྱལ་དུག་རི་ནག་པོའི་བེའུ་བུམ་བཅས་ཀྱི་ལུང་དང༌། མགོན་པོའི་མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། ཨ་མདོ་འཇིགས་མེད་བསམ་གཏན་གྱིས་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་འདུ་འཁོར་སྒྲུབ་ཡིག ཞི་བའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས་རྒུད་པ་ཀུན་སེལ། དབྱེན་བསྡུམ་འཁོར་ལོ་སྒྲུབ་ཚུལ། ཞི་རྒྱས་དབང་གི་འཕྲུལ་འཁོར་སྒྲུབ་ཆོག་དངོས་གྲུབ་འགུགས་པའི་ལྕགས་ཀྱུ། དྲུག་ཅུ་པའི་འདོན་ཆོག་དམ་ཉམས་སྲོག་གི་སྤུ་གྲི། དྲུག་ཅུ་པའི་མན་ངག་མྱུར་མགྱོགས་དྲག་པོའི་ཕོ་ཉ། ལས་རིམ་ཐོག་ཆེན་དྲག་འབེབས། སྲད་བརྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་དྲུག་ཅུ་པའི་མན་ངག རླུང་འཁོར་གྱི་ཞལ་ཤེས། དྲག་པོའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མན་ངག ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བསྙེན་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྡོ་རྗེའི་རུ་མཚོན། ཞྭ་ལུ་བའི་དྲུག་ཅུ་པའི་རྩ་ཚིག གཏོར་ཆེན་དྲུག་ཅུ་པའི་རྣམ་གཞག་དམ་ཉམས་སྲོག་གཅོད་མཚོན་ཆ་འབར་བའི་འཕྲུལ་འཁོར། དེའི་ཟུར་འདེབས་འཕྲིན་ལས་དྲག་པོའི་ཕོ་ཉ། རྩ་ཚིག་གི་རྣམ་བཤད་གནམ་ལྕགས་འཁོར་ལོ། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བསྙེན་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་མན་ངག་གསལ་བར་སྟོན་པ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་བང་མཛོད། ལྕགས་མཁར་གྱི་ཐིག་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་རྡོ་རྗེའི་མདུད་འགྲོལ། དྲུག་ཅུ་པའི་རྣམ་གཞག་གནམ་ལྕགས་འབར་བའི་ཐོག་མདའ། ཟུར་དགུ་པའི་ངག་འདོན་དམིགས་རིམ། སྲིད་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཟུར་འདེབས། ཕུར་གདབ་དཔལ་མང་གསུང༌། དྲུག་ཅུའི་ཟུར་རྒྱན་གནམ་ལྕགས་ཐོག་མདའ། དབང་གི་རླུང་འཁོར་གྱི་ཡིག་ཆུང༌། དགེ་འདུན་འདུ་ཆོག་རྒྱལ་བསྟན་པད་ཚལ་བཞད་པའི་ཉིན་བྱེད། དྲུག་ཅུ་པའི་མན་ངག་རྩ་ཚིག་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མེ། དྲག་པོའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་འདོན་ཆོག འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞིའི་

28

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
སྦྱིན་སྲེག བསྙེན་ཡིག་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། འཇིགས་བྱེད་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གཞི་བསྙེན་ཆེན་མོར་འདུག་ཚུལ་བླ་མ་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང༌། བསྙེན་སྒྲུབ་སྦྲགས་མའི་འདོན་བསྒྲིགས། བླ་མའི་མན་ངག་སེམས་ཀྱི་གླང་སྨྱོན་འགུགས་པའི་ལྕགས་ཀྱུ། མེ་ལྷའི་བསྙེན་པ་བྱེད་ཚུལ་དང་དེའི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག བཅུ་ཆ་ཆེན་མོའི་སྦྱིན་སྲེག བདག་འཇུག་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་ཚུལ། དྲུག་ཅུ་པའི་འདོན་བསྒྲིགས་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང༌། དངོས་གྲུབ་ལེན་ཆོག་བཅས་ཀྱི་ཁྲིད་ལུང་སྦྲགས་མ་དང༌། ཨ་ལགས་འཇིགས་མེད་བསམ་གཏན་གྱི་གསུང་ཁྲོ་བཅུའི་གཏོར་བཟློག འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པའི་གཙུག་གཏོར་འཁོར་སྒྱུར་ལ་བརྟེན་པའི་བཟློག་པའི་སྦྱིན་སྲེག འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་གསུང་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལའི་གཏོར་ཆོག གུང་ཐང་གི་གསུང་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལའི་གཏོར་བཟློག སྟོང་འཁོར་བློ་བཟང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལའི་འཕང་བའི་ལས་མཐའ་རྡོ་རྗེའི་ཐོག་མདའ། རྟ་ཚག་པའི་གསུང་གཏོར་བཟློག་བཅས་ཀྱི་ལུང་གསན།
འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐོར་ལ་དོགས་གཅོད་བསྐྱངས་པའི་བཀའ་གནད་བསྙེལ་
བྱང་ཟིན་བྲིས་མཛད་པ་གསུང་པར་དུ་འཁོད་པ་དང༌། མ་འཁོད་པའང་རེ་གཉིས་ཡོད་པར་མངོན། དེ་དུས་དབྱིན་ཇི་དང༌། ཙི་ནའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་སྐྱེ་བོ་མི་བསྲུན་པ་མང་པོས་གངས་ལྗོངས་བསྟན་འགྲོ་ཆབ་སྲིད་ལ་ལོག་པར་འཁུ་ཞིང༌། མངོན་པར་སྡང་བའི་སྐབས་སུ་སོང་གཤིས་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་ནས་རྡུལ་དུ་བརླག་པར་དགོངས་ཏེ་བདེ་ཡངས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་དེ་དོན་གྱི་བསྐུལ་མ་མཛད་པར་བརྟེན། ཁོང་གིས་ཀྱང་གདུལ་འོས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མཁྱེན་ནས་བཀའ་སྩལ་དང་དུ་བཞེས།
(༡༨ བ་༢། ༢༧ འ་༡) སྐུ་འབུམ་འདུ་སྤྱི་ནས་བདེ་མཆོག་དཀར་པོའི་སྒོ་ནས་
ཚེ་སྒྲུབ་ཞུས་པའི་ཚེ་རྫས་འབུལ་མཇལ།

29

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
(༡༨ བ་༣། ༢༨ ཐ་༣) ཡོན་ཏན་ཞེས་པས་ཞུས་ངོར་དད་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ་
དགའ་ལྷའི་ཆོས་འབྲེལ་གནང༌། ཡར་མར་ཚེས་བཅུའི་ཚོགས་མཆོད་ཀྱང་དུས་ཐོག་སོ་སོར་ཆག་མེད་བསྐྱངས།
(༡༨ བ་༤། ༢༨ ཐ་༧) ཉ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ཚོགས་དབུ་ཡང་ཁྲིགས་
ཆགས་སུ་མཛད། ཕོགས་དཔོན་མཁན་ཆུང་བསྟན་ཆོས་དང༌། ཆིབས་ཚེ་སྐྱིད་ཟུར་གཉིས་ངོ་འཁོར་ལ་ཐོན་ཕྱག་དང་སྦྲགས་གངས་ལྗོངས་འཚོ་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱིས་དབུས་གཞུང་སྤྱི་སྒེར་སོ་སོར་བྱེད་སྒོའི་བཀའ་མངགས་དོན་རྡོ་ཞིབ་འཁོད་ཀྱི་ཆབ་ཤོག་དུ་མའང་ཆེད་དུ་བཟོ་བསྐྲུན་གྱིས་བསྐུར་བ་གནང༌། མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གི་དམ་བཅའི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཡང་ཡང་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་རྩོད་རྒྱུགས་ཞིབ་ཏུ་བཞེས་ཤིང༌། ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱང་རྩོད་ཟླར་བཞེངས་ནས་ལུང་དང་རིགས་པའི་ཕྲེང་བ་ཟད་མི་ཤེས་པ་སྤེལ་བར་མཛད་པས་བློ་གསལ་མཐའ་དག་དགའ་འཇིགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཟུང་དུ་གཡོས་ཏེ་སློབ་གཉེར་ལ་བརྩོན་པ་ཇེ་དྲག་ཏུ་གྱུར་ཅིང༌། བཤད་རྩོད་ལ་དག་ཐེར་ཡང་དག་པ་ཐོབ་བོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སྔ་ཕྱི་ཞལ་མཇལ་དོན་གཉེར་གྱིས་འདུས་པའི་བན་སྐྱའི་ཚོགས་མང་པོར་ཡང་ཕྱག་དབང་དང༌། ཆོས་འབྲེལ་ཙག་ཙིག་གི་རེ་བ་འཕྲལ་དུ་གྲུབ་པར་མཛད་དོ། །
༤༥༽ མེ་ལུག་ལོ་གསར་གྱི་དགྱེས་མཆོད་བསྐྱངས། མཇལ་ཕྱག་དང་དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་བགོ་སྐལ་ཞུ་མི་སྟོན་དུས་སྤྲིན་གྱི་འདུ་འགོད་བཞིན་བར་མེད་འཁྲིགས་པ་རྗེས་འཛིན་འཚེམས་མེད་ངོས་སྙན་ངག་དང་དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ་གསན་བཞེས། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ལ་ཚིག་དོན་ཉམས་བརྒྱས་ཕྱུག་པའི་ཆབ་ཤོག་ཅིག་གནང་ཞིང་སྐུ་འབུམ་གྱི་འགྲིག་ལམ་ལ་ལྷོད་ཡངས་ཆེས་པས་ལས་སྣེ་གསར་བསྐོ་དང་མཇལ་ཕྱག་ཞུ་མི་སོགས་ལ་བརྩེ་གཟིགས་བསྐྱངས།
(༡༩ ཉ་༦། ༢༩ ཐ་༡༡) དགུང་གྲངས་སོ་གཉིས་སུ་ཕེབས་པ་མེ་ལུག་གནམ་ལོ་

30

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གསར་ཚེས་དགའ་བ་དང་པོའི་ཐོ་རེངས་ཀྱི་ཆར་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་རིམ་པ་སྤྱི་དང༌། སྲིད་གསུམ་རྒྱལ་མོའི་གཏོར་སྐྱོང་ཚོགས་འཁོར་སོགས་གྲུབ་བསྟུན་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གསེར་སྡོང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་བར་ཐོག་ཏུ་ཚེས་གཏོར་སར་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་རྣམ་གྲྭ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་བདག་བསྐྱེད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་འདོད་ཁམས་བདག་མོའི་གསུང་བསྐང་བསྐྱངས་ཤིང༌། སེམས་ཉིད་འཕྲིན་ལས་མའི་ཚིག་མཚམས་སུ་ལྷ་མོའི་སྣང་བརྙན་ལ་སྨོན་ཚིག་གིས་བརྒྱན་པའི་སྒྲོན་དར་སྣ་ལྔ་འབུལ་བ་གནང༌། དེ་མུར་སྟོང་འཁོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང༌། སྐུ་བཅར་སྤྱི་མཁན་གྱིས་མཚོན་ཛ་ཏཱ། ནང་མ་མཁན་སྡེ་ཆེ་ཆུང༌། ལས་ཚན་པ། དྲུང་བྱིངས་སོགས་ནས་ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། ལྷ་མོའི་ཞལ་ཐང་གཉིས་ལ་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ། རྟེན་འབྱུང་ཕེབས་སྒོ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་རོལ།
ཚོགས་ཐུན་གཉིས་པར་ཡང་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་དང༌། གསུང་ཆོག་
གོང་བཞིན་ཐོག ཚོགས་འཁོར། མངའ་གསོལ་ཤིས་བརྗོད་རྒྱས་པར་མཛད། དེ་རྗེས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་སྟོན་ཆེན་སར་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་རྣམ་པར་བཀོད་ནས་རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་གྱི་སྐལ་བཟང་བོ་མ་རའི་ཚོགས་ལ་བྱིན་རླབས་སྦྲང་རྩིའི་དགའ་སྟོན་ལེགས་པར་སྩལ་ཞིང༌། སྐུ་འབུམ་བླ་སྤྱི་ནས་གསོལ་སྟོན་གྱི་སྲི་ཞུ་དང༌། སྤྱི་སྒེར་སོ་སོ་ནས་དངོས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་རྫོགས་ལྡན་གྱི་ཆར་བཞིན་སྤྲོས། ཆིབས་ཞབས་འབྲས་སྤུངས་འདུལ་བ་མཁན་པོ་དང༌། སྐུ་འབུམ་དཀའ་བཞི་རབ་གསལ་གཉིས་ནས་བགྲོ་གླེང་གི་ལེགས་བཤད་སྤེལ་བ་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་ཉམས་སུ་བསྟར། དེ་ཐོག་ལྕང་སྐྱ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་འབྱོར་ཕྱག་གི་མཇལ་རྟེན་བཏེགདགྱེས་སྟོན་ཉིན་གཉིས་པའི་མཛད་སྒོ་ཡང་གོང་མཚུངས་ཁར། ལྕང་སྐྱ་
མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་དངོས་འབུལ་སྤམས་

31

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
མཐོ་བ་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་ཏེ་མཎྜལ་བཤད་འབུལ་དང་བཅས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་དག་པར་བསྒྲིགས། སོག་མགྲོན། ཁྱཱ་བླ་མ། ཧ་ལག་ཆེ་སོགས་དང༌། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ཚོགས་ཆེན། ཚོགས་འདུ། མི་སེར་སྤྱི་བཅས་ནས་ཀྱང་དངོས་འབྱོར་གྱི་ལེགས་འབུལ་མི་དམན་པ་ཕུལ་ཞིང༌། དེ་དག་གི་ལེགས་བྱས་དོན་ལྡན་མཛད།
ཚེས་གསུམ་ཉིན་གསེར་སྡོང་ཆེན་མོའི་མདུན་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མའི་
གསུང་བསྐང་གསེར་སྐྱེམས་དང་འབྲེལ་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་འཕོ་འགྱུར་གྱི་མཚན་མ་ཇི་ཡོང་བརྟག་རིལ་དྲིལ་འབུལ་གནང༌། ཕྱི་ཉིན་ཆུ་བཟང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང༌། སུམ་པ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་གཉིས་ཀྱི་འཚམས་འབུལ་མི་སྣ་དང་སྦ་སྤྲུལ། ཨ་ཤར་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་འོད་ཟེར། ཏཱ་བླ་མ་བློ་བཟང་སོགས་སྒེར་མཇལ་ཞུ་མི་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་དང༌། བྱིངས་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་སྩལ།
ཚེས་ལྔ་ཉིན་གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་རྟེན་གཞིར་སྤྱན་འདྲེན་ལུང་འདྲི་
བསྐྱངས། ཐུའུ་བཀྭན་བླ་བྲང་དང༌། དགོན་ལུང་འདུ་སྤྱིའི་འཚམས་འབུལ། ཨོར་དུ་སུ་ཤོག་ལྷ་རམས་པ་དགེ་འདུན་སོགས་རྟེན་གསོལ་འབུལ་མི་ཁག་མང་པོ་དང༌། ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོའི་ཁྲོམ་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་ཕྱག་བྱིན་རིམ་སེལ་དུ་སྩལ་ཞིང༌། སྐུ་འབུམ་དང་རྩེ་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་ནས་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཚོགས་མགོན་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་མཎྜལ་བཤད་འབུལ་གྱི་གསོལ་འདེབས་སྙན་ཞིང་བརྗིད་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་ཞབས་པད་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཡུན་དུ་འཚོ་གཞེས་ཞུ་བའི་ཡོན་དུ་སྤྱད་པ་ངོ་མཚར་བ་དུ་མའི་འབུལ་སྤྲིན་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་ཞིང༌། ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་ནས་ཀྱང་ལྗགས་བསྔོའི་བདེན་བརྗོད་ཟབ་ཅིང་བརླིང་བ་དང༌། འབུལ་འདེགས་ཚོགས་དམངས་དང་བཅས་པར་ཕྱག་དབང་ལྷུག་པར་སྩལ།

32

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་ཆོས་ར་དང༌། ཚོགས་ཆེན་
འདུ་ཁང༌། རྗེའི་གསེར་སྡོང་ཁང་གི་ཞལ་རས་ལྷ་ཁང་བཅས་པར་བཞུགས་ཁྲི་དང༌། ལྕང་སྐྱ་ཧོ་ཐོག་ཐུ། སྟོང་འཁོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ། སྐུ་འཁོར་ཁག་བཅས་པའི་ཁྲི་སྟན་མངོན་པར་བཤམས་ཤིང༌། ཚེས་བཅོ་ལྔ་མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་སྲས་པོར་ས་བདག་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་དགེ་ལེགས་ཉེ་བར་བསྐྲུན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་དང་འབྲེལ་བར་སྔ་ཐོག་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་གསོ་སྦྱོང་གཞིའི་ཆོ་ག་ལེགས་པར་མཛད་ཅིང༌། དེ་ནས་ཆོས་རའི་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་ཟུང་བཀོད་འཕྲལ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་གཉིས་དང༌། ནང་འཁོར་ཁག བཀྲས་ལྷུན་གསོལ་དཔོན། ཚོགས་ཆེན་དགེ་སྐོས། སོག་མགྲོན། ཁྱཱ་བླ་མ། ཧ་ལག་ཆེ་སོགས་དུ་མས་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་སྩལ་རྗེས། བདུད་བཟློག་དང༌། བླ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་དབུ་སྐུལ་དང་བཅས་སྟོན་མཆོག་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་འཁྲུངས་རབས་ལས་བརྩམས་པའི་གསུང་ཆོས་རྒྱས་བསྡུས་འཚམས་ཤིང༌། ཀུན་གྱི་ཡིད་དབང་གཏིང་ནས་འཁུལ་ངེས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ཞལ་གདམས་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་དག་པར་སྩལ། དེ་ནས་བླ་བྲང་རྩེའི་གཟིམས་ཆུང་དུ་གསོལ་སྟོན་འབུལ་བཞེས་གྲུབ་བསྟུན་སྨོན་ལམ་ཚོགས་དབུར་ཕེབས་ནས་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་ལྗགས་བསྔོ། བསྟན་འབར་མ་དང༌། བདེ་ཅན་སྨོན་ལམ་མཐུན་འགྱུར་དང་བཅས་པ་གསུང་གདངས་སྙན་ཞིང་བརྗིད་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པས་དེར་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མི་འབྲལ་བའི་དད་གུས་དང༌། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཚོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་སྔ་ན་མེད་པ་ལ་རེག་པར་གྱུར་ཏོ། །
སྨོན་ལམ་གྲོལ་ནས་སླར་ཡང་གསེར་སྡོང་ཆེན་མོའི་བར་ཐོག་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་རྣམ་གྲྭ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་རེ་མ་ཏཱི་གཟབ་གསོལ་གསུང་བསྐང་

33

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཚོགས་འཁོར་མངའ་གསོལ། ཤིས་བརྗོད་བཅས་སྨིན་རྒྱས་བསྐྱངས། ཕྱི་དྲོ་མཆོད་གཟིགས་སུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ནས་སྒོ་མང་དང༌། རྗེ་བཙུན་པ་སྐབས་དང་པོ་རང་རང་གི་མཆོད་པའི་མདུན་ཞབས་སྟེགས་སྟེང་ནས་འཛིན་གྲྭའི་སྐྱོར་དཔོན་སོ་སོས་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བ་རང་བསློགས་ཐོག ཕྱག་སྲུང་དང༌། གནང་ཆ་བཅུ་ཁོག ལེགས་དར་རེ་སྩལ། དེའི་སང་ཉིན་ཨ་རིག་ཆོས་མཛད་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་འབྱོར་ལྡན་མང་པོས་བསྙེན་བཀུར་གྱིས་མཆོད་ཅིང༌། སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཁོངས་སེར་སྐྱ་ལྔ་སྟོང་སྐོར་ལ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གྲུ་ཆར་ཕབ། གཡི་ལི་ཆ་དཀར་ཨཾ་བན་ནས་བརྟན་བཞུགས་ལེགས་འབུལ་དང་འབྲེལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཁོང་པ་ངོ་གཡོག་བརྒྱད་ཅུ་དང༌། བྱིངས་ལྔ་བཅུ་སྐོར་བཅས་པར་ཚེ་སྦྱིན་གྱི་དབང་བསྐུར། དེར་མ་ཆུད་པའི་བན་སྐྱ་བརྒྱ་ཕྲག་བདུན་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། ཕྱི་ཉིན་དུར་སྦེད་ཝང་གིས་ཞུས་ངོར་སྐལ་ལྡན་མང་པོར་ཚེ་དབང་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས། ཉིན་ཕྱི་མ་རྣམས་སུའང་དད་ལྡན་འགའ་ཞིག་གིས་བརྟན་བཞུགས་དང་བཅས་ཞུས་ངོར་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་གི་བྱིན་རླབས་ཟབ་མོས་ཡིད་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་སྨིན་གྲོལ་ལ་བཀོད།
སླར་ཡང་འདོད་ཁམས་བདག་མོར་གཟབ་གསོལ་གྱི་གསུང་ཆོག་དང༌། རྒྱ་
ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་མཆོད་སྨིན་རྒྱས་མཛད། སྐུ་འབུམ་ཚོགས་ཆེན་ལས་སྣེ་ནས་དཔྱིད་ཆོས་ཆོས་རའི་མཇལ་ཕྱག་ཞུས། མདོ་དོ་ཤོག་བསམ་གཏན་སོགས་ཕྱོགས་འདུས་བཅུ་ཕྲག་ལ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་གཟུངས་ལྗགས་ལུང་གནང༌། ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་གསོ་སྦྱོང་གི་མདོ་འཆད་པའི་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཤིང༌། བསྒྲུབ་བྱ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་ལ་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་འབོགས་པར་མཛད།
ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་ཆ་ཕྲེང་བསམ་གཏན་གླིང་གི་སྤྱི་འཐུས་དང༌། ཨ་མདོ་
བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གྲྭ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་སོགས་མང་པོས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་བར་

34

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རང་རང་གི་རེ་བའི་ལྗོན་པ་གཏན་མདུན་འབྲས་བུས་ལྕི་བར་མཛད་དོ། །
རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། མཁས་པ་ཉིད་ནི་མེད་
ན་བློ་གྲོས་རྣམས་ཉམས་མི་རྣམས་འཚོ་བ་དོན་ཡོད་མིན། །མཚུངས་མེད་རྒྱས་པའི་སྙན་དངགས་མེད་ན་མཁས་པ་ཉིད་ནི་ནེ་ཙོའི་ཀློག་དང་མཚུངས། །ཞེས་དང༌། ཟུར་མཁར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོས། རྒྱལ་པོ་ལང་ཚོས་དྲེགས་གྱུར་ཀྱང༌། །རྒྱན་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་བོས་གླེང༌། །དེ་བཞིན་སྙན་དངགས་མི་ལྡན་པའི། །བསྟན་བཅོས་མཁས་ལ་རྩིས་སུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཆད་རྩོམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཚིག་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་བསླབ་སྦྱང་ངེས་པར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པར་གཟིགས་ནས་སྙན་དངགས་གསན་བཞེས་གནང་དགོངས་སྔ་མོ་ནས་ཡོད་ཀྱང༌། བར་ལམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཐུགས་གཉེར་གནང་རྒྱུ་དང༌། གཞུང་སའི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་བྲེལ་འདོམས་པས་དེ་གོང་ཟུར་དུ་གསན་སྦྱོང་གནང་མ་ཐུབ་ཅིང༌། དེ་སྐབས་དཔའ་རི་བློ་གྲོས་རབ་གསལ་ཞེས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང༌། ཁྱད་པར་རིག་གནས་ཀྱི་སྐོར་ལ་དོན་ལྡན་མཁས་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཉེ་སྐོར་ན་བཞུགས་སྟབས། ལེགས་བཤད་ལས། གང་ཞིག་མཁས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། །དེ་ལས་ཡོན་ཏན་མི་ལེན་ན། །མི་དེ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པའམ། །ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་མནར་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ཉེ་བར་དགོངས་ཏེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་ལ་འཕྲལ་དུ་གཏུགས་ནས་དཎྜིའི་ཞབས་ཀྱི་སྙན་དངགས་མེ་ལོང་མ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གའི་བཀའ་ཁྲིད་ཞིབ་ཏུ་མནོས་ཏེ་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་ཆ་ཚང་བ་འགོད་པར་མཛད་ཅིང༌། ལེའུ་གཉིས་པའི་དཀའ་གནད་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་དོགས་གཅོད་བསྐྱངས་པའི་བསྙེལ་བྱང་ཟིན་བྲིས་མཛད་པའང་ཡོད། དེ་དག་ནི་བློ་གསལ་རིག་གནས་དོན་གཉེར་བ་གཞུང་བཟང་མེ་ལོང་གི་ངོ་མཚར་ལྟ་འདོད་རྣམས་ལ་མིག་དང་སྒྲོན་མེ་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོ་བར་མཆིས་སོ། །

35

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཡང་དབྱངས་ཅན་མགྲིན་པར་རོལ་བ་དེའི་དྲུང་ནས་སྒྲ་མཚམས་སྦྱོར་ལྔ་པ་
ཡོངས་རྫོགས་དང༌། དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོའི་སྟེང་ནས་ས་རིས་དབུ་འཛུགས་ཙམ་བཅས་གསན་པ་གནང༌། དེའི་ཚེ་སྙན་ངག་གི་ཉམས་ཤིན་ཏུ་ཐོན་པས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ཆབ་ཤོག་སྙན་ཞིང་འཇེབས་པ་འདི་ལྟར་སྩལ་ཏེ།
རྨད་བྱུང་གསལ་སྟོང་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཟབ་ལྷ་ཡི་རྫིང་རིང་ནས། །རྗེས་ཆགས་སྙིང་རྗེའི་འོད་དཀར་འབུམ་གྱིས་གཉིས་འཛིན་ཐུན་གསུམ་བཅིལ། བཅུ་དྲུག་མཚན་དཔེའི་གང་བ་ཡོངས་རྫོགས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཆེའི། །ཞབས་སེན་གུས་བསྟེན་ཨེ་ཝཾ་ཆོས་གླིང་བདེ་འབྱུང་གཙུག་རྒྱན་དེར། །རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་གཞན་ཕན་ངོ་མཚར་འཕྲལ། །དོན་དམ་འོད་གསལ་འཁོར་ལོའི་ཁྱོན་ཀུན་འགེངས། །ཆོས་ཀུན་འཛུམ་བསུའི་དོན་མཐུན་ཉམས་འགྱུར་དབྱངས། །ལྷུག་པར་གྲོལ་བའི་བསྔགས་བརྗོད་ཡིད་ལ་གཅགས། །བག་ཡངས་ལས་ཀྱིས་བྱིན་པའི་ཕུང་རྫབ་ལུས། །རྣམ་ཤེས་ཅི་དགར་རོལ་བའི་འཚོ་བ་བདེ། །ཆོས་སྲིད་ཕན་བདེའི་གནའ་སྲོལ་དར་བའི་ཕྱིར། །དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ངལ་བ་ཅི་ཡང་བསྟེན། །དེར་གནས་ཐུགས་ཀར་འོ་ཆུ་བསྲེས་ལྟར་འདྲེས། །བཅས་ཁྲིམས་ཀུན་གཙང་བཤད་སྒྲུབ་ཉམས་རྟོགས་ཚོགས། །ཆུ་སྣོད་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཟླ་གཟུགས་བཞིན། གསལ་དྭངས་འདོད་པ་འཇོ་བའི་སྨོན་པ་བསྒྲུབ། །
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་མཆོད་རྟེན་ཆེ་དེར་ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་གིས་ངེས་
དོན་ཐེག་པར་བདེ་བླག་ཏུ། །འཇུག་སླད་མ་དག་ཕུང་ལྔ་དག་པར་གནས་བསྒྱུར་ཙཎྜ་ལིས་བཞུས་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོའི་ཁམས། །དྷཱུ་ཏཱིར་འབར་འཛག་གནས་སོགས་རླུང་སེམས་ལས་སུ་རུང་ལ་ཆོས་རྒྱལ་ཟླ་བ་བཟང་པོ་ལྟར། །དཔལ་ལྡན་ཞིང་མཆོག་ཤམ་བྷ་ལ་རུ་ཀུན་མཁྱེན་སྲས་སུ་བསྐྲུན་ཕྱིར་བཙན་ཐབས་སྒྲུབ་ལ་རེམས། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་དཔྱོད་དགའ་སྐྱེད་འདི། །རྟེན་དུ་རྩེ་མོའི་སཱཙྪ་མདུད། །ལུམྦིའི་དགའ་ཚལ་གཉིས་པ་

36

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ནས། །སྙན་ཚིག་མཆིད་ལན་སྐྱེས་སུ་སྤེལ། །ཞེས་པ་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཨེ་ཝཾ་ཆོས་འཁོར་གླིང་ལ་སྩལ་བ་སོགས་ཚིག་དོན་ཉམས་འགྱུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་སྤེལ་བར་མཛད་པ་ལས། འགའ་ཞིག་གསུང་འབུམ་ཁྲོད་ན་མཆིས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །
(༢༣ ཉ་༡། ༣༥ ཐ་༩) ཡར་མར་ཚེས་བཅུའི་ཚོགས་མཆོད་དང༌། གསོ་སྦྱོང་གི་
ཚོགས་དབུར་ཡང་སྟར་ཆགས་སུ་ཕེབས། སྐབས་འདིར་དུར་སྦེད་ཝང་ནས་ཐོན་ཕྱག་ཞུས་པར་གནང་ཆ་དང་བཀའ་བསླབ་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་འདུན་པར་མཛད། ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན། སྐུ་འབུམ་བྱམས་གླིང་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་གི་འཚོ་འཛིན་ཆེ་ཤོས་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། དུས་འཁོར་སློབ་དཔོན་སོགས་ལས་སྣེ་གྲྭ་དམངས་མགྲིན་གཅིག་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། རིགས་ལྡན་བློ་གསལ་གླིང་གྲྭ་ཚང་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱི་ཆོ་ག་སྔོན་ཡོད་ཐོག་གམ་བཅར་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་སྲོལ་བཞིན་ས་གར་དང༌། མཆོད་གར་གསར་འཛུགས་བསྐྱངས་པར་ཐོག་མར་འཛུགས་སྟོན་བསྙེན་བཀུར་ཉིན་གསུམ་སྩལ་བར་ཉིན་རེ་དགོས་དོད་རྒྱ་སྲང་ཉེར་གསུམ་རེ། བརྒྱ་མཆོད་ཚར་གསུམ། གྲྭ་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་ལ་འགྱེད་རྒྱ་སྲང་གང་རེ། མེ་ལུག་ནས་བཟུང་ལོ་རེ་སྒྲུབ་མཆོད་ཉིན་གཅིག་འཕར་ཚུགས་ཀྱི་གཏོང་རྩ་སྲང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་བཅས་སྩལ་ཐོག འཆམ་གཟིགས་སུའང་ཞབས་སོར་ཡང་ཡང་བཀོད་ནས་དག་ཐེར་དང༌། གར་དཔོན་སོགས་འཆམ་པ་ཚང་མར་གོ་བབས་ཀྱི་ལེགས་དར་དཀར་གཙང་རེ་ཡང་གནང༌།
ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ནང་ལྕང་སྐྱའི་འཚམས་འབུལ་མི་སྣ་ཛ་སག་དང༌། ཟིང་
སྒར་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་དབང༌། ཛང་ཀི་དཀོན་མཆོག ཤེས་རྒྱ་དར་ལོ། བཀྲ་ཤིས། ཨ་ལག་ཤ་བློ་གྲོས་སོགས་མང་པོས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་དང༌། མཇལ་བྱིངས་

37

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
བརྒྱ་ཕྲག་བདུན་ལྷག་པར་དར་དཔྱངས་ཀྱིས་བྱིན་རླབས་འཚེམས་མེད་སྩལ། མཆོད་གར་གྱི་རྗེས་སུ་ཆེ་ཤོས་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། དུས་འཁོར་དཔོན་སློབ་རྣམས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང༌། དཀར་སྤྲོ་ཤིང་འབྲས་སོགས་ཀྱི་ལེགས་འབུལ་ཞུས་པར་དངོས་པོའི་གནང་ཆ་དང༌། རིག་འཛིན་གནས་མཆོག་ཤམ་བྷ་ལར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ལྗགས་ལུང་དགྱེས་བཞིན་གནང༌།
ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་དཔལ་མགོན་སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོའི་དུས་གཏོར་དང་
འབྲེལ་བར་མཇལ་ཁ་དགྱེས་སྟོན་སོགས་གནའ་སྲོལ་ལྟར་བསྐྱངས། སྐུ་འབུམ་ཚོགས་ཆེན་དང་གྲྭ་ཚང་ཁག་ཚང་མར་མང་འགྱེད་གྱ་ནོམ་པ་དང༌། ཚོགས་ཆེན་དགེ་འདུན་རེར་ལོ་རེ་ཕོགས་འབྲུ་ཤིང་རྩེ་གཉིས་རེ་འབུལ་ཐེབས་རྒྱ་སྲང་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་སྦྱོར་འཇགས། ཚོགས་གཞུང་དང༌། ཟུར་ཚོགས་སོ་སོར་མང་སྐོལ་ཡང་ཡང་སྤེལ་ཏེ་ཞི་དྲག་གི་བསྟན་རིམ་སྒྲུབ་ཏུ་སྩལ་བ་ནི་ཚད་ལས་འདས།
གསེར་སྡོང་ཆེན་མོའི་སྤྱན་སྔར་བརྒྱ་མཆོད་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་དང༌། ཉིན་ལྟར་སྐུ་
ཕྱག་བརྒྱ་ཕྲག་རེ་དང་སྦྲགས་ཡན་ལག་བདུན་པའི་བསག་སྦྱང་ཉམས་བཞེས་ཆག་མེད་གནང༌། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་སོགས་དགོན་ཁག་སོ་སོར་ཡང་སྐུ་ཚབ་ཆེད་དུ་སྩལ་ཏེ་རྣམ་དཀར་དགེ་རྒྱུན་ཟད་མི་ཤེས་པ་སྤེལ་བར་མཛད། ཚེས་བཅུ་བཞི་དང༌། བཅོ་ལྔ་གཉིས་སུ་རིགས་ལྡན་བློ་གསལ་གླིང་གི་དུས་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་ཚོགས་མགོན་དུ་གདན་ཞུས་ལྟར་ཕེབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་མཐོང་ཆོས་རྒྱན་དུ་ཆེ་བའི་གསུང་ཆོག་གཡེར་ཐོན་ཅིང༌། ཕྱག་ལེན་གྱི་ཟུར་ཕྱིན་པ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་རྒྱས་པར་བསྐྱངས། འདི་དག་གི་སྔ་ཕྱིར་ཞལ་མཇལ་དོན་གཉེར་གྱིས་ལྷགས་པ་མཆོག་དམན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་རེ་བ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐོང་བ་གནང༌། མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གི་དམ་བཅའི་ཚོགས་མགོན་དུའང་ལན་མང་དུ་བྱོན་ནས་རྩོད་རྒྱུགས་བཞེས་པ་

38

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དང༌། རིགས་ལུང་འཕེན་པ་སོགས་བཤད་རྩོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡར་ལྡན་དུ་འཕེལ་བའི་མིག་རྐྱེན་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མཛད།
ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་མཎྜལ་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་རྟེན་ངོ་འབུལ་དང་འབྲེལ་འབྱོར་ཕྱག་ཞུས། དེ་རྗེས་ཚོགས་ཆེན་ཁྲི་པ་དང༌། སྤྱི་སོ། ཀྱཻ་རྡོར་གྲྭ་ཚང༌། ཡབ་ཚང་བཅས་ནས་རྟེན་གསོལ་རེ་ཕུལ། ཁུ་ལུག་པའི་སི་དང༌། ཛང་ཀི། ཚོ་སྤྱིའི་མི་སྣ། སེར་བྱེས་འབུལ་སྡུད་བླ་གཉེར་སོགས་ལ་ཡང་སྒེར་མཇལ་ཇ་གྲལ་བཀའ་མཆིད་བཅས་དགྱེས་བརྩེ་ཆེན་པོས་སྩལ། སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་འདིའི་སྒྲིག་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་སྔ་སོར་ལས་ཅུང་ཟད་བག་ལྷོད་དབང་གིས་འགའ་ཞིག་བརླང་པོར་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་ཇི་སྙམ་དུ་མི་སེམས་ཤིང༌། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཚར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་ཁྲིམས་ཚུགས་དྲང་པོར་སྐྱོང་བ་མ་མཆིས་པར་བརྟེན། སྐབས་དེའི་མཁན་པོ་དང་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་བྱེད་པོ་རང་གནས་སུ་ཆམ་ལ་ཕབ་ནས་གསར་པ་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བསྐོ་བཞག་དང་བླང་དོར་གྱི་གནད་ཕྲ་ཞིབ་འཁོད་པའི་བཅའ་ཡིག་བཙན་དམིགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཀྱང་ལྗགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་གསོལ་རས་སྩལ།གཞན་ཡང་སྐུ་འབུམ་འདིར་བཞུགས་རིང་སྐྱེ་བོ་གྲངས་ལས་འདས་པར་རང་
རང་གི་མོས་ངོ་དང་འཚམས་པའི་ཐུགས་དམ་བརྟག་པ་མཛད་པ། ལྗགས་རྩོམ་གནང་བ། གསང་གསུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་སྩལ་བ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་གྲངས་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་མཆིས་པས་ཡི་གེའི་ཁུར་གྱིས་འཇིགས་ནས་ཞིབ་ཏུ་མ་སྤྲོས་སོ། །
༤༦༽ མན་ངག་ལུང་བརྒྱས་ཕྱུག་པའི་སྐྱེ་འཕགས་དུ་མའི་དྲུང་ནས་ལུང་དང་རྗེས་གནང་གི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་གསན། བླ་སྤྲུལ་སོགས་ཞི་དྲག་གི་སེར་སྐྱ་མཐའ་ཀླས་པ་རྗེས་འཛིན་དང་བརྟན་གསོལ་རེ་བདག་གིར་བཞེས། སྐུ་འབུམ་དགོན་གྱི་ལས་སྣེ་སྐུ་མདུན་དུ་ཆེད་བཅར་རེར་སྒྲིག་ལམ་རྟིང་གནོན་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པའི་ཞལ་གདམས་རྒྱུན་འདོམས་སོགས་འགྲོ་རྣམས་རྗེས་འཛིན་སྨར།

39

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཁལ་ཁ་ཐུ་ཤལ་ཨས་མིག་ཁོ་ཤོག་ཆིང་ཝང་གི་དགོན་པ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་
པོའི་གླིང་གི་མཁན་པོ་དཱ་ཁུ་རལ་དཀའ་བཅུ་སྔགས་རམས་པ་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་དར་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ནང་དོན་མན་ངག་སྐོར་ལ་གསན་རྒྱ་ཆེ་གཤིས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་བཞེས་ནས་ལྕང་སྐྱ་རོལ་རྡོར་གྱི་གསུང་འཇམ་དབྱངས་ནང་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བདེ་ཆེན་རྒྱས་པའི་དགའ་སྟོན། དཔའ་གཅིག་གི་ཞི་ཁྲོ་སྦྲགས་སྒྲུབ་རྒྱ་རའི་ལྟ་ཁྲིད་དུ་གྲགས་པ། བྲག་དཀར་དཀའ་བཅུའི་ཞི་ཁྲོ་སྦྲགས་སྒྲུབ། དཔལ་མང་གསུང་ཞི་ཁྲོ་སྦྲགས་སྒྲུབ་ཤེས་རབ་རྒྱས་བྱེད། རྒྱལ་མཁན་ཆེན་གྱི་གསུང་ཞི་ཁྲོ་སྦྲགས་སྒྲུབ་མཁྱེན་རབ་ཉིན་བྱེད་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ། ཁ་ཀྱའི་དགེ་བཤེས་དཀོན་ཅོག་དར་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཞི་ཁྲོ་སྦྲགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྡོམ་ཚིག དེའི་ཟིན་བྲིས་ཐུ་མེད་གུ་ཤྲཱི་གྲུབ་དབང་བློ་བཟང་ཚེ་འཕེལ་གྱི་གསུང༌། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྟོག་བདུན་མཆན་འགྲེལ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག བྲག་དཀར་དཀའ་བཅུའི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྙེན་སྒྲུབ་སྦྲགས་མའི་འདོན་བསྒྲིགས་དང༌། བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་རྒྱ་ནག་པའི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ལས་རིམ་ཁྲིགས་སྡེབ། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་གྱི་འཇིགས་བྱེད་དྲག་པོའི་སྦྱིན་སྲེག་མེ་ཡི་སྤུ་གྲི། གསེར་ཁང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་མེ་ལྷའི་བསྙེན་ཡིག་དང༌། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། དེའི་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ་སོགས་ལས་ཚོགས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་འཇིགས་བྱེད་དམར་པོའི་གདམས་པ། ཀུན་མཁྱེན་བར་པའི་འཇིགས་བྱེད་ནག་པོ་མདའ་འགེངས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལེ་ཚན། རྗེའི་འཇིགས་བྱེད་སེར་པོའི་ཚེ་ཁྲིད། བློ་བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྙེན་ཡིག་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང༌། དེའི་བསྙེན་ཡིག་མདོར་བསྡུས་ཉེར་མཁོ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྔགས་ཀྱི་

40

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དམིགས་རིམ། ཨ་ལགས་སྒོམ་ཆེན་ངག་དབང་བསྟན་པའི་སྙན་བརྒྱུད་གསང་བའི་ལྡེ་མིག ྋརྒྱལ་དབང་བདུན་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་འདུ་འཁོར་སྒྲུབ་ཚུལ། བྲག་དཀར་དཀའ་བཅུའི་མེ་ལྷ་ཐབ་ཏུ་འགུགས་པའི་བསྙེན་པ་དང༌། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་ངག་འདོན། ཐུའུ་བཀྭན་གསུང་ཡི་གེ་བཞི་པའི་བསད་བཟློག དརྤན་ཨཱ་ཙརྱའི་ལུགས་འཇམ་དཔལ་ཞི་དྲག་གི་སྲུང་བ་དང་ཚེ་སྤེལ་བ། བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་བསྙེན་སྒྲུབ་སྦྲགས་མ་བཅས་ཀྱི་ལུང༌། འཕྲུལ་འཁོར་རྣམ་བཤད་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱག་ལེན་དང་ཟབ་ཁྲིད་ལུང་དང་བཅས་པ། དེའི་མན་ངག་ཧ་ལའི་ལོ་འདབ། ཡིག་ཆུང་དང་ཡང་ཆུང༌། དེ་མོ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལས་བཞིའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་འདོན་ཆ། ལྕགས་ར་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་རྣམ་བཤད་གསལ་བྱེད་རྟ་བདུན་གསར་པ། རེངས་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་སྒྲིག་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པ་བཅས་ཀྱི་ལུང་གསན།
ཆེ་ཤོས་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་དྲུང་ནས་གསང་
བདག་གི་དྲ་སྡོམ་འཁོར་ལོའི་ལྷན་ཐབས་བདེ་ཡངས་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང༌། འོད་ཟེར་ཅན་མའི་སྲུང་འཁོར་ཇག་འཆིང༌། འོད་ཟེར་ཅན་མའི་སྲུང་འཁོར་བྲི་སྒྲུབ། འཕྲུལ་འཁོར་བྲི་ཚུལ་ཐོ་ཡིག་ཨ་ལགས་འཇིགས་མེད་བསམ་གཏན་གྱིས་མཛད་པ། འོད་ཟེར་ཅན་མའི་བཟློག་བསྒྱུར། ཁྲོ་བཅུའི་སྲུང་འཁོར། གསེར་ཁང་པའི་མཆོད་པའི་སྨོན་ལམ་བཅས་ཀྱི་ལུང་གསན།
ཁམས་དབུས་ཅི་རིགས་སུ་བཱ་རིན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་བློ་གྲོས་རྒྱ་
མཚོའི་དྲུང་ནས་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ། སྟག་ཕུ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་གསུང་འབུམ། ཞོགས་བླ་མ་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་དང༌། མགུར་འབུམ། བཀའ་གདམས་ཕ་ཆོས་དང༌།

41

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།བུ་ཆོས། མདོ་སྡུད་པ། འཇིགས་བྱེད་བསྙེན་ཆེན་སྐོར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཐེམ་སྐས་བཅོ་བརྒྱད། སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཚེ་སྒྲུབ་འཆི་མེད་དཔལ་སྟེར་དང༌། འཆི་མེད་གྲུབ་པའི་ཞལ་ལུང༌། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཆ་ཚང༌། ས་སྐྱའི་གསེར་ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་མཁའ་སྤྱོད་སྐོར་གསུམ། དམར་ཆེན་སྐོར་གསུམ། དམར་ཆུང་སྐོར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་བེའུ་བུམ་ཚང་མ། ཁྲོ་ཕུ་བརྒྱ་རྩ། མན་ངག་བེའུ་བུམ། སྦྱོར་ཆོས། ལྟ་ཁྲིད་ལྟ་ངན་མུན་སེལ། མཎྜལ་ཆིག་བརྒྱུད། རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་གི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། དགེ་རྩ་བསྔོ་ཚུལ། བློ་སྦྱོང་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོའི་ཞལ་ཤེས། འཇིགས་བྱེད་བསྙེན་ཡིག་སྐོར་བཅས་ཀྱི་ལུང་རྒྱུན་དང༌། མན་ངག་བེའུ་བུམ་ལྷ་བཅུ་དགུའི་རྗེས་གནང་བཅས་གསན་ཏོ། །
དེ་ལྟར་བླ་མ་གང་གི་དྲུང་ནས་ཆོས་གསན་པའི་ཚེ་ཡང་སྤྱིར་ྋརྒྱལ་དབང་
རང་ཉིད་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་འོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་མོད། ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་དབང་ཟ་བའི་བླ་ཆེན་གྱི་ཁེངས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་འཛིན་པར་ཇི་སྐད་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཉན་པ་དང་བཤད་པ་ལམ་དུ་གཏོང་ཚུལ་འདི་ལ་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་ནས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་བྱུང་རེས་ཀྱིས་མ་མཐའ་རེ་དང་ལྡན་པར་བྱ་སྟེ། གདམས་པ་སྟོན་པའི་སྔོན་འགྲོའི་མཆོག་ནི་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་སློང་ཀུན་སྤྱོད་མཐའ་དག་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་གསན་ཅིང༌། གང་གསན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་གྲངས་གསོག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བསྐོར་ནས་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་འབབ་པར་མཛད་དོ། །
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཚོམས་
ཆེན་དུ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་འཁོར་དང༌། དད་འདུས་ཀྱི་སེར་སྐྱ་མང་པོར་ཚེ་དབང་དང༌། སྤྱན་

42

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང༌། མུ་མཐུད་སྐུ་འབུམ་རྒྱུད་པ་སློབ་དཔོན་རྡོ་རིང་དགོན་སོགས་ལ་ཆོས་ཐོག་ཏུ་ཐོན་ཕྱག མཎྜལ་དགོན་གྱི་རྒྱལ་སྲས་ཆོས་རྗེ་དང༌། ཨུ་ཅུ་མུ་ཅུའི་ཝང་གི་འཚམས་འབུལ་བ། འུ་ཐུ་ལུ་ཧང་གི་ཤོག་ཐུ་ས་ལཀྵི་ཨུས་རྩེར་སྦ་ཡེར། ཛ་དཀར་ཆེ་ཐོ་གོ། མི་རིང་པོར་ཁེངས་སོགས་མི་དྲག་མང་པོ་དང༌། མཇལ་བྱིངས་ཆིག་སྟོང་ཉེ་བར་མཇལ་ཕྱག་རིམ་བཞིན་སྩལ།
ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅུ་དགུ་ཉིན་པི་ཅིང་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་རྟེན་འབུལ་མི་སྣ་སྐུ་
བཅར་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པ་ཆེད་སྩལ་ཕྱི་འཁོར་གདོང་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ནས་གསེར་གྱི་བཀའ་ཡིག་དང༌། ཕལ་པའི་བློའི་ར་བ་ལས་འགོངས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གནང་སྐྱེས་བཟང་པོ་བཅས་སྩལ་བ་བླ་བྲང་རྩེའི་ཚོམས་ཆེན་དུ་རྟེན་འབྱུང་སྲི་ཞུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་མི་སྣ་དང་རྒྱ་དཔོན་ཁག་ལེགས་གནང་གིས་དགའ་མགུ་རངས་པར་མཛད་ཅིང༌། དེ་རྗེས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་གནམ་གྱི་ལྷའི་བཀའི་ལུང་གིས་མཆོག་ཏུ་གཟེངས་བསྟོད་ལ་བརྟེན་པའི་དགྱེས་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐོག དྲུང་ན་སྤྱོད་པ་རིམ་པ་མཆོག་དམན་བར་གསུམ་དང༌། སོག་མགྲོན། ཁྱཱ་བླ་མ། ཧ་ལག་ཆེ། བཀྲས་ལྷུན་གསོལ་དཔོན། སྐུ་འབུམ་ཁྲི་པ་དང་ལས་སྣེ་སོགས་སྐལ་བཟང་བགོ་སྐལ་མི་དམན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་ལེགས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་སྤྲོས་ཤིང༌། བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྦྲང་ཆར་ཕབ། དེ་ནས་ཉིན་མང་པོའི་བར་དུ་གཞན་ཕན་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བསྐྱངས།
ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་འཁྲུངས་སྐར་གྱི་མཛད་ཆེན་ཐོག ནང་འཁོར་རྣམས་
དང༌། ལན་གྲུ་ཙོང་ཐུ་དང༌། ཟི་ལིང་ཨཾ་བན་གྱིས་གཙོས་རྒྱ་དཔོན་ཁག་བརྒྱད་ནས་རྟེན་འབྱུང་བཟང་དགུས་མཆོད་ཅིང༌། ཕྲང་བཞིའི་རྩེད་སྣ་ངོ་མཚར་བ་མང་པོ་ཡང་གཟིགས་མོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བསྟར། རོང་ཏུ་དགེ་སློང་དཀོན་ཅོག་དགེ་འདུན། ཅོ་ནེ་

43

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།དཀོན་ཅོག་ཡར་འཕེལ། འགོ་སྣ་དོན་ཡོད། ཨོར་དུ་སུ་ངག་དབང་བློ་བཟང༌། སྦོ་རད་ཐུ་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་མང་པོས་རྟེན་གསོལ་ཞུས། ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་སྐུ་བཅར་མཁན་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པ་དང༌། མཁན་ཆུང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གཉིས་པི་ཅིང་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གནམ་བསྐོས་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ཡུམ་སྲས་ལ་ལེགས་ཆའི་ཆབ་ཡིག་དང༌། རྟེན་ཆས་འབུལ་བར་རྫོང་བདའ་གནང༌། གནས་ཆུང་སྐུ་རྟེན་ཏཱ་བླ་མ་བོད་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིར་ལོག་གི་ཐོན་ཕྱག་ཞུས། སྐུ་འབུམ་ཚོགས་ཆེན་དགེ་སྐོས་དང༌། དགེ་གཡོག ཆབ་རིལ། དཀོན་གཉེར་བཅས་པར་གསར་མཇལ་དང༌། འགག་ནས་བཅའ་ཡིག་རྩིས་སྤྲོད་དང་སྒྲིག་ལམ་གནོན་སྡོམ་ཚུལ་བཞིན་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་བསྒྱུར་བཙན་བརྗིད་ཆེ་བ་བགྱིད་དུ་སྩལ།
ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ནང་ཨ་ཀྱཱ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་སྒེར་མཇལ་ཐོག དངོས་འབུལ་ཕུལ་
བར་ཇ་གྲལ་བཞེས་སྤྲོ། བཀའ་མཆིད་སོགས་དགྱེས་བཞིན་གནང༌། ཟི་ལིང་ཀྲིན་ཐལ་དང༌། ཧུའུ་གཉིས་ནས་ཐོན་ཕྱག་ཞུས། སྐབས་འདིར་ཐོར་རྒོད་རྒྱལ་པོའི་འཚམས་འབུལ་མི་སྣ་འབྱོར། སྐུ་འབུམ་མཁན་པོ་གསར་པ་ཨུ་ཤུད་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། ཚོགས་ཆེན་ལས་སྣེ་སྔར་ཡོད་ཐོག་སྒྲིག་ལམ་འཆུན་ཁྱབ་ཆེ་ཁྱད་ལ་དགོངས་དགེ་གཡོག་གཉིས་དང༌། ཆབ་རིལ་གཅིག་བཅས་འཕར་དུ་བསྐོ་བཞག་གིས་བཀའ་བསྒྱུར་གོང་བཞིན་སྩལ།
ཟླ་བ་བདུན་པའི་ནང་སྐུ་འབུམ་རྒྱུད་པ་མཁན་པོ་དང་དགེ་སྐོས་གཉིས་ལ་
ཆོས་ཐོག་ཐོན་ཕྱག ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་དང༌། ཆོས་རའི་དགེ་སྐོས་གཉིས་ལ་དབྱར་ཆོས་མཇལ་ཁ། མཁན་ཁྲི་དང༌། ཞལ་ངོ་གཞོན་པ་གཉིས་ལ་གསར་མཇལ། མི་ཉག་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་བཤུལ་རིང་ནས་ལྷགས་པ་མང་པོར་སྒེར་མཇལ། ཁྲི་གསར་ཨུ་ཤུད་བྲག་སྤྲུལ་སྐུར་ཆོ་ལའི་བཀའ་ཤོག་དང༌། ཐམ་ག ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་སྐུ་འབུམ་ངུར་སྨྲིག་

44

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
འཛིན་པ་སྟོང་ར་ཅན་ཚོགས་ཡོངས་ལ་ལྗོངས་རྒྱུའི་མཇལ་ཁ་བཅས་རིམ་བཞིན་སྩལ།ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ཤར་གཟིམས་ཆུང་ཆབ་ཞུགས་ཉིན་བདུན། ཚེས་
བཅུའི་ཚོགས་མཆོད་སོགས་རྒྱས་པར་བསྐྱངས། ཟིང་སྒར་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཐོན་ཕྱག་ཞུས། ཐོར་རྒོད་མི་རིང་ནོར་བུ་དང༌། མོ་རིང་བླ་མའི་མཛོད་པ་སོགས་ནས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ། སྐུ་འབུམ་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་གཉིས་དང༌། ཆོས་རའི་དགེ་སྐོས་ནས་སྟོན་ཆོས་ཆོས་རའི་མཇལ་དར་དང༌། རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་འབྱོར་ཕྱག་ལ་རྟེན་གསོལ་དང༌། བླ་སྤྲུལ་ལས་སྣེ་གཡོག་གྲས་བཅོ་ལྔ་སྐོར་ནས་མཇལ་རྟེན་རེ་ཕུལ་བར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང༌། བྱིངས་ཕྱེད་ཉིས་བརྒྱར་དར་དཔྱངས་ཀྱིས་བྱིན་རླབས། སོག་རིགས་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་གཞུང་དོན་དགེ་བསྐུལ་འབུལ་སྡུད་དུ་ཐོན་མི་སྦས་རིང་བླ་མ་དང༌། བཀྲས་ལྷུན་དཀའ་ཆེན་ངོ་གཡོག་ལ་ཐོན་ཕྱག་མཇལ་ཁའི་ཐོག མཁན་ཆས་ཆ་ཚང༌། ཆོ་ལོའི་བཀའ་ཤོག ཐམ་ག་གྲུ་སྒོར། ཐོན་གནང་བཅས་སྩལ། ཚེས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་གདན་ཞུར་མངགས་པ་རྩེ་ཕྱག་བློ་བཟང་མཁས་མཆོག་དང༌། བླ་ཕྱག་གླང་ཐོང་པ། ལྡིང་དཔོན་བློ་བཟང་བཅས་ཀྱིས་གཞུང་སྤྱི་སྒེར་ནས་འབུལ་བསྐུར་ཞུ་ཡིག་རྟེན་ཆས་ཁག་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་ཏེ་འབྱོར་ཕྱག་ཞུས། ཆོས་འཁོར་འཇམ་དབྱངས། ཐའི་ཇི་ནོར་ཤོག་དགེ་སློང་བློ་བཟང་རབ་རྒྱས། ཁུ་ལུག་ཤོག་ངག་དབང་བཟང་པོ་སོགས་དད་ལྡན་མང་པོ་ནས་རྟེན་གསོལ་ཞུས། ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་རོང་པོ་ནོ་མིན་ཧན་བློ་བཟང་སྐལ་ལྡན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནས་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་གུང་ཚིགས་མང་ཇའི་ཚོགས་མགོན་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དངོས་འབྱོར་གྱི་འབུལ་བ་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་བཅས་བརྟན་བཞུགས་མཎྜལ་གསོལ་འདེབས་རྒྱས་པར་ཞུས། དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་ལའང་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་གྱ་ནོམ་པས་མཆོད། རྗེ་བླ་མ་མཆོག་ནས་ཀྱང་དམིགས་པ་

45

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སྦྱིན་པའི་བདག་པོའི་དགེ་རྩ་སྤེལ་ཞིང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་དམ་པ་ལྗགས་བསྔོའི་བདེན་བརྗོད་ཡང་དག་པར་བསྐྱངས། སྨག་ཧ་རི་ཆིང་ཝང་ཤོག་བསམ་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་དང༌། ཤོ་རོང་བན་དྷེ། ཕྱི་རྒྱ་བསོད་ནམས་གསུམ་ལ་སྒེར་མཇལ་དང༌། རོང་པོ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོར་ཐོན་ཕྱག་ཐོག དགའ་ལྷ་དང༌། ཕྱག་འཚལ་པོ་བསྟོད་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་སྩལ།
ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་འབྲས་སྒོ་མང་འབུལ་སྡུད་བླ་མ་ཅན་ནས་
གསོལ་ཚིགས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ཞུས། དེ་རྗེས་ཚོམས་ཆེན་དུ་ཕུར་ལྕོག་བླ་བྲང་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཞབས་འབུལ་དུ་ཆེད་མངགས་བྱམས་པ་སྙན་གྲགས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང༌། དངོས་འབུལ། འབྲས་སྒོ་མང་བྱ་བྲལ་ཁམས་ཚན་གྱི་འབུལ་སྡུད་བླ་མ། ཆ་ཕྲེང་བསམ་གླིང་སྤྱི་འཐུས། ལི་ཐང་དྲུང་སྡེ་བའི་མི་སྣ་སོགས་མཇལ་ཁག་དགུ་ནས་ཀྱང་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་བར་སོ་སོར་ཕྱག་དབང་བཀའ་མཆིད་ལེགས་པར་སྩལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་མགུ་བར་མཛད། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་གསོ་སྦྱོང་གི་མདོ་གསུངས་ཤིང༌། སྐུ་འབུམ་རྒྱུད་པ་མཁན་པོ་དང་དགེ་སྐོས་གཉིས་ཆོས་ཐོག་ནས་འབྱོར་ཕྱག་དང༌། ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་གཉིས། ཆོས་རའི་དགེ་སྐོས་བཅས་ནས་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་མཇལ་དར་ཕུལ། ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་སྐུ་སྲུང་དང༌། ཕེབས་བྱམས་ཞབས་ཞུར་མངགས་པ་རྒྱ་སྦྱོང་བརྒྱ་དཔོན་མི་འགྱུར་ནས་དམག་སྒར་སྤྱིའི་མཇལ་དར་རྟེན་གསོལ། ལྡིང་དཔོན་གཉིས་ནས་མཇལ་དར་རེ། རྩེ་ཕྱག་ནང་ནོར་བུ་ཚེ་རིང་ནས་འབྱོར་ཕྱག་གི་རྟེན་གསོལ་རིམ་བཞིན་ཕུལ། དེ་རྗེས་དད་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒོམ་བཟླས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་དང༌། མཇལ་བྱིངས་ཆིག་སྟོང་སྐོར་ལ་མཐོང་གྲོལ་གྱི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་སྩལ།
ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ནང་སྐུ་འབུམ་ལས་སྣེ་ནས་ས་དཀར་ཆོས་ཐོག་གི་མཇལ་ཕྱག་

46

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཞུས། ཆ་གན་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་སྒེར་མཇལ་ཐོག་དངོས་འབུལ་བཏེག བསྒྲུབ་བྱ་དགུ་བསྙེན་རྫོགས་སུ་བསྒྲུབ་པར་མཛད། ལྔ་མཆོད་ཞབས་གསར་བ་སྐུ་འབུམ་ཆི་རྒྱ་ཁོངས་གྲྭ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་ནས་བཀའ་བསྒྱུར་གྱི་མཇལ་དར་ཕུལ། ཆ་གན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་ཐོན་ཕྱག་གི་མཇལ་རྟེན་དང༌། དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་སོགས་དད་ལྡན་མང་པོས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་བའི་དགེ་རྩ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་མཛད། ལྔ་མཆོད་ཉིན་གསེར་སྡོང་ཆེན་མོའི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ལྔ་སྟོང་ཚར་བཅུ་སྒྲིག་འབུལ་དང་འབྲེལ་གནས་གཟིགས་སུ་ཞབས་བཅགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང༌། འགྲོ་བ་བདེ་བ། ཁྱད་པར་མགོན་པོ་གང་གི་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་དག་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གསོས་སྨན་ཉག་གཅིག་ཏུ་སྨིན་པའི་ཐུགས་སྨོན་ཤུགས་དྲག་གནང༌། དེ་ནས་བླ་བྲང་རྩེའི་ཚོམས་ཆེན་དུ་མཇལ་ཁ་དང༌། སྟོན་ཆེན་སོགས་གནའ་སྲོལ་མཛད་ཆེན་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱངས། ཐུགས་བྲེལ་གྱི་གསེང་དབར་ལ་དད་འདུས་ཀྱི་ཁྲོམ་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་ཞལ་མཇལ་ཕྱག་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ལྗོན་པ་དགེ་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་མཛད།
ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་བཙན་པོ་བླ་བྲང་གི་མཛོད་པ་དང༌། ཞབས་དྲུང་
བློ་གྲོས་འཇམ་དཔལ། ཨོར་དུ་སུ་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ། ཛ་ས་ཐང་ཤོག་དཔལ་ལྡན་སོགས་འབྱོར་ལྡན་དུ་མས་བསྙེན་བཀུར་བསྒྲུབས། ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་ཆིབས་ཞབས་སེར་སྐྱ་ཐུན་མོང་ནས་བླ་བྲང་རྩེའི་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དངོས་འབྱོར་གྱི་ལེགས་འབུལ་སྤམས་མཐོ་བ་དང༌། དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་མང་ཐོས་ཞི་དུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྗིད་པ་མཎྜལ་གསོལ་འདེབས་སུ་སྦྲན། རྣམ་གྲྭ་གསུང་བཟང་བ་རྣམས་བདེན་བརྗོད་དུ་བསྐུལ་ཏེ་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཚོགས་རྒྱས་པར་བསྒྲིགས་ཤིང༌། རྗེ་བླ་མ་མཆོག་ནས་ཀྱང་དགྱེས་པ་ཆེན་པོས་ཞལ་བཞེས་བཟང་

47

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།པོ་སྩལ། སྐུ་འབུམ་ཚོགས་ཆེན་ལས་སྣེ་རྣམས་ནས་སྔོན་དུ་ཕོགས་ཐེབས་མ་རྩ་སྦྱོར་འཇགས་སྩལ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་མཇལ་ཁར་རྟེན་གསོལ་མཇལ་དར། དངོས་འབུལ་མཚོན་པ་བཅས་དང༌། ཐའི་ཇི་ནོར་བསོད་ནམས་ཛང་ཀི་ཅན་ནས་རྟེན་གསོལ་ཁག་གཉིས་ཕུལ་བར་སོ་སོར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་བཀའ་འཚམས་སོགས་དགྱེས་བཞིན་སྩལ། ལོ་ཙཱ་བ་རྩེ་དྲུང་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན་ནས་ཡིག་ཚང་བརྒྱུད་སྙན་ཞུས་བཞིན་རྩེ་མགྲོན་བསྐོ་བཞག་ཐོག་བཀའ་བསྒྱུར་དང༌། གསར་མཇལ་གནང༌། ཐོར་རྒོད་རྒྱལ་པོའི་འཚམས་འབུལ་མི་སྣ་དང༌། ཨོར་དུ་སུ་ཤོག་ཞབས་དྲུང༌། སུ་ཉིད་ཐུ་མཁན་པོ་བླ་མ། སྐུ་འབུམ་གྲྭ་ཤེས་རབ། ཆབ་མདོ་ཡབ་ཚང་བདེ་ཆེན་སོགས་མཇལ་ཁག་བཅུ་བདུན་ནས་རང་རང་གི་འཁོས་དང་སྦྱར་བའི་བསྙེན་བཀུར་གྱི་ཚོགས་དམ་པ་བསྐྲུན་ཅིང༌། དེ་དག་དང༌། བྱིངས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་སྟོང་དུ་ལོངས་པར་ཕྱག་དབང་ཚིམ་པར་སྩལ། སྐུ་འབུམ་དུས་འཁོར་བླ་མ་དང་སྨན་པ་བླ་མ། རྒྱུད་པ་བླ་མ་བཅས་སོ་སོ་ནས་ྋགོང་ས་ཆེན་པོའི་ཞབས་བརྟན་གྱི་ཆེད་སྨིན་བསྒྲུབས་ཀྱི་ཚེ་རྫས་ཕུལ་བར་ཕྱག་སྲུང་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱི་ཡིད་ཡོངས་སུ་འདུན་པར་མཛད། སྟོང་འཁོར་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་མགྲོན་གཉེར་དང༌། དུར་བུ་ཤོག་ཛ་དཀར་ཆེ། ནམ་མཁའ་ནོར་བུ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བླ་མའི་མཛོད་པ་སོགས་འབྱོར་ལྡན་མང་པོ་ནས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་ཏེ་ཞལ་མཇལ་གྱི་དགའ་སྟོན་མྱངས། གུང་ཐང་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ནས་འབྱོར་ཐོན་ཆབས་ཅིག་གི་མཇལ་ཁ་ཞུས། སྐུ་འབུམ་བླ་སྤྱི་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། བླ་ཁག་དང་རྣམ་གྲྭ་རྣམས་ནས་གསུང་ཞབས་ཞུས་ཏེ་གསེར་སྡོང་རིན་པོ་ཆེའི་བར་ཐོག་ལྷ་ཁང་དུ་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་རབ་གནས་རྟ་ཐོག་མའི་གསུང་ཆོག་ལེགས་པར་མཛད།
༤༧༽ མན་ཇུ་གོང་མས་གདན་གསོལ་བཞིན་སྤྲུལ་པའི་གནས་མཆོག་རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པར་ཟི་ལིང་ནས་རྒྱའི་གྲོང་བརྡལ་གྱི་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་ཉིན་ཞག་གི་ཕྲེང་བ་སྦྲེལ་ཏེ་སྐུ་ངལ་ཁྱད་

48

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བསད་ཀྱིས་ལམ་བར་དཔོན་དམངས་ནས་བསུ་སྐྱེལ་དང་བཞུགས་ཡུལ་ཕེབས་སྒྲིག་སོགས་གཅིག་ལས་གཅིག་ལྷག་ཉིན་རེ་བཞིན་འཕེལ་མུས་ལན་གྲུར་བཞུགས་གདན་ཕབ།
ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན་ཚེ་རིང་གནམ་གྱི་ཤེ་མོང་བཙན་
པོས་ཡངས་པའི་ས་ཆེན་པོར་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ནས་གླིས་ཡ་མོན་བརྒྱུད་གསེར་གྱི་ལུང་བཟང་པོ་ཆེད་དུ་ཕེབས་པའི་དགོངས་དོན་བཞིན། རྗེ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་ཉིད་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་ནས་སྤྲུལ་པའི་གནས་མཆོག་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཆིབས་ཞལ་སྒྱུར་སྐབས་ས་གནས་རྒྱ་དཔོན་ཁག་དང༌། དམག་དཔོན། དམག་སོགས་ནས་ཕེབས་བསུ་ཕེབས་སྐྱེལ། མཇལ་འཕྲད་ཞུས་པ། རྟགས་མཚན་ངོ་མཚར་ཅན་བྱུང་བ་སོགས་མགྲོན་དེབ་ཏུ་རགས་རིམ་ཙམ་ལས་མ་འཁོད་ཅིང༌། གཟིམས་ཆུང་མཇལ་ཁའི་མཛད་ཐོ་རྒྱ་དེབ་ཁག་གཅིག་རང་འདུག་པ་དེར་ཞིབ་གསལ་འཁོད་པ་བཞིན་བྲིས་པར། གོང་ཚེས་ཀྱི་སྔ་དྲོ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གྲུབ་བསྟུན་གསེར་སྡོང་ཆེན་མོ་དང༌། ཚོགས་ཆེན་སྟེང༌། བྱམས་ཁང་འཇམ་དབྱངས་ལྷ་ཁང༌། ཙོང་ཁ་ལྷ་ཁང་བཅས་པར་གནས་གཟིགས་མཛད། དེ་ནས་ཆེ་ཤོས་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་གདན་ཞུས་ལྟར་ཁོང་པའི་བླ་བྲང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཚོམས་ཆེན་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད། སྤྲུལ་སྐུ་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང༌། དངོས་འབུལ་སྤམས་མཐོ་བ་བཏེག་ཅིང༌། གསོལ་ལོའི་(འོས་)བསྙེན་བཀུར་གྱིས་མཆོད། དུར་སྦེད་ཏཱ་ཝང་གི་མི་སྣ་སོག་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་ལྗགས་ལུང་སྩལ། སྤྲུལ་སྐུའི་གཟིམས་ཆུང་ལ་ཕྱག་ནས་དང༌། ཞབས་གྲས་རྣམས་ལ་ཕྱག་དབང་གནང༌། མགོན་ཁང་ལ་འཕྲིན་བཅོལ་གནས་གཟིགས་མཛད་དེ་ཕེབས་ལམ་ཆོས་རའི་ནང་ྋརྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་གདུང་ལ་ཐུགས་སྨོན་བསྐྱངས། དེ་ནས་བླ་བྲང་རྩེའི་གཟིམས་ཆུང་དུ་བྱོན། སྐུ་འབུམ་ཁྲི་པ་སྤྲུལ་སྐུར་ནང་

49

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
མཇལ་ཐོག ཆོས་སྤྱོད་འཆད་སྤེལ་དང༌། སྒྲིག་ལམ་གནོན་སྡོམ་གང་ཅི་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཞིབ་རྒྱས་སྩལ།
གཙང་གསོལ་དཔོན་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་འབུལ་མཚོན་བྱེད་
མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་ཐོག དངོས་འབྱོར་གྱི་འབུལ་བ་འགའ་ཞིག་ཕུལ་ཏེ་མཇལ་ཁ་ཞུས། སྐུ་འབུམ་ནས་ཉིན་ཕྱེད་སྔ་ཆར་ཆིབས་བསྒྱུར་མཛད་ཁར། ཟི་ལིང་ཨཾ་བན་གྱི་ངོ་ཚབ་བི་ཐའི་ཞིན་གཉིས། དམག་དཔོན་དབྱིན་རྡཱ་རིན། རྟ་དམག་ཉི་ཤུ་སྐོར། ཟི་ལིང་དྲིན་ཐའི་ནས་ཤའོ་ཀོན་དམག་དཔོན་བཞི། རྐང་དམག་ཉི་ཤུ་སྐོར། ཡང་དམག་དཔོན་སྒོག་སེར་གྱོན་པ་ཤའོ་ཀོན་གཅིག རྐང་དམག་བཅུ་སྐོར། རྡའོ་ཐའི་ངོ་ཚབ་བཅས་ཕེབས་བསུར་བཅར། དེ་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་གདན་སའི་མདུན་སྐུ་འབུམ་བླ་སྤྱིའི་ཕེབས་སྐྱེལ་དབུ་གུར་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ་མཁན་ཁྲི་ནས་དགོན་སྤྱིའི་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང༌། ལས་སྣེ་རྣམས་ནས་མཇལ་དར་རེ། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་མི་སྣ་གཉིས་དང༌། བྱ་ལས་སྤྲུལ་སྐུ་སོ་སོ་ནས་རྟེན་གསོལ་རེ་ཕུལ་བར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང་གནང་ཆ་སྩལ། དེ་ནས་གློ་བ་ཕྲེང་དུ་ཕེབས་སྐབས་དམག་དཔོན་དང༌། རྐང་དམག་བཅུ་སྐོར་ནས་པུས་བཙུགས་ཀྱི་ཕེབས་བསུ་ཞུས། ཤུ་ཅ་རྩར་གསོལ་ཚའི་སར་ཟི་ལིང་ཧུའུ། ཡུའུ་རྡཱ་རིན་དྲིན་ཐའི་ངོ་ཚབ་དམག་དཔོན་ཆེ་བ་གཅིག ཨཾ་བན་གྱི་ངོ་ཚབ་བཅས་མི་བཞི་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་ཕུལ། དེ་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་བར་དྲིན་ཐའི་དམག་དཔོན་གཅིག་དང༌། རྐང་དམག་རྩེ་གསུམ་ཀན་ཐའོ་སོགས་འཁྱེར་བ་ཉི་ཤུ་སྐོར་ཕེབས་བསུར་ལྷགས། ས་གནས་དཔོན་པོས་རས་གུར་དང༌། ཕེབས་བསུ་ཞུས། དེ་ནས་ཟི་ལིང་བར་ལེ་དབར་བཅོ་ལྔའི་སར་ཟི་ལིང་དམག་སྒར་ཆེན་མོའི་དམག་མི་མེ་མདའ་འཁྱེར་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་དུང་རྔ་རོལ་བཅས་ཕེབས་བསུ་ཞུས། དེ་ནས་ཡང་ཕེབས་པར་དམག་དཔོན་སུམ་ཅུ་སྐོར་ནས་ཕེབས་བསུའི་རས་གུར་

50

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
འགག་བྲང་བན། དམག་མི་དར་ཆ་འཁྱེར་བ་མང་པོས་རུ་སྒྲིག་ཞུས། ཡང་ཟི་ལིང་ཞིན་གི་ཁོངས་དབུ་གདུགས་དར་ཆ་སེར་པོ་འཁྱེར་བ་ཞེ་གཅིག་གིས་རོལ་ཆ་དང་བཅས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཟི་ལིང་མཁར་གྱི་ལྷོའི་ཉེ་འགྲམ་བརྒྱུད་སྦྱའོ་ཁྲང་བཞུགས་སྒར་དུ་ཤར་ཕྱོགས་ལྕགས་རི་བཤིགས་ཏེ་དར་ཚོན་སྒོ་ནང་དུ་སྤྱན་དྲངས། དར་སེར་པོའི་པཎ་སྒོ་ཕྱི་ནང་གསུམ་བརྒྱུད་ཉི་རྒས་མཚམས་སུ་དབུ་གུར་ཆེན་མོར་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང༌། དཔོན་རིགས་ཚང་མས་བྲང་བན་ཞུས། དེ་འཕྲལ་ཨཾ་བན་ངོ་བཅར་དང་འབྲེལ་མཇལ་དར་སྣེ་སྤྲོད་ཀྱིས་གསུང་གླེང་ཞིབ་ཏུ་མཛད།
ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་བཞུགས་སྒར་དུ་རྩེ་དྲུང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང༌།
ཤོད་དྲུང་བཀྲས་མཐོང་པ། པི་ཅིང་གོས་སྒྲུབ་ཕུན་ཚོགས། ར་ལ་ལས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་དང༌། གསར་སྡོད་ལི་ཐང་པ་བཅས་དང༌། ཁུ་རལ་འགག་ནས་སྐུ་འབུམ་བླ་སྤྱི་སྒར་ཁག་སོགས་ནས་ཕེབས་སྐྱེལ་མཇལ་རྟེན་ཕུལ་ཏེ་ཕྱི་ཕྱག་ཞུས། ཕྱོགས་འདུས་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་དར་དཔྱངས་ཀྱིས་བྱིན་རླབས་སྩལ། གར་དཔོན་ཨོ་རྒྱན་ཕུན་ཚོགས་འདས་ཚབ། རྩེ་གཉེར་ནང་རྣམ་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་ལ་བསྐོ་བཞག་གནང༌། ཟི་ལིང་ཨཾ་བན་དང༌། དྲིན་ཐའི། རྡཱའོ་ཐའོ། ཧུའུ་ཞིན་སོགས་ནས་ལེགས་འབུལ་དངུལ་སྲང་སུམ་བརྒྱ། གོས་ཆེན། དབྱི་ལྤགས་ནབ་ལྡེང༌། ཤེལ་སྤྱད། རྒྱ་ཇ། གསོལ་མར། གླང་བཞི། ལུག་བརྒྱད་ཕུལ་ཐོག་ནས་གོས་ཆེན་ཡུག་གཉིས་དང༌། དབྱི་ལྤགས། གསོལ་ཇ་གསོལ་མར་བཅས་བཞེས་ཤིང༌། དངུལ་དང་ཤེལ་སྤྱད་རང་སློག་མཛད། གླང་ལུག་རྣམས་སྐུ་ཐར་ཁོངས་བཞེས་ཏེ་ཆེ་ཤོས་བླ་བྲང་གི་ནོར་གཉེར་ལ་རྩིས་སྤྲོད་གནང༌། ཨཾ་བན་ཕྱག་མཛོད་སོགས་ཕྱག་རྟགས་འབུལ་མི་སུམ་ཅུ་སྐོར་ལ་ཁ་བཏགས་རེ་དང༌། ཐུན་མོང་ལ་དངོས་པོའི་གནང་སྦྱིན་གྱ་ནོམ་པ་སྩལ། དེ་འཕྲལ་རྡཱའོ་ཐའི། ཧུའུ་ལན་གྲུ་ཙོང་ཐུའི་དཔོན་གཉིས་ནས་ཤར་ཁུ་རལ་ནང་དབུ་གུར་འགག་ཏུ་མཇལ་དར་ཕུལ་བ་རང་བསློགས་ཀྱིས་བཀའ་

51

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
འཚམས་བསྐྱངས།
ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་ཟི་ལིང་མཁར་ནང་གཤིན་རྗེའི་ལྷ་ཁང་དང༌། མཁས་
པ་མི་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཁང་ལ་སྐུ་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱིས་གནས་གཟིགས་སུ་བྱོན། ཕྱི་དྲོ་བཞུགས་སྒར་དུ་དྲིན་ཐའི་དང༌། ཡུའུ་རྡཱ་རིན་གཉིས་བཅས་ཏེ་མཇལ་དར་སྣེ་སྤྲོད་དང༌། གསུང་གླེང་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་ཞུས། དེ་འཕྲལ་ཟི་ལིང་ཧུའུ་ནས་ཤར་ཁུ་རལ་འགག་ཏུ་མིག་འཕྲུལ་གྱི་གཟིགས་མོ་སྤྲོས་པར་ཐུགས་ཞིབ་ཀྱིས་བྱ་དགའ་བཟང་པོ་སྩལ།

ཚེས་སུམ་ཅུའི་ཉི་ཤར་མཚམས་དེ་ནས་ཆིབས་ཐོག་འཁྱོལ་བར་ཤར་ཕྱོགས་
ཕེབས་ལམ་དུ་རྟ་དམག རྐང་དམག་སོགས་ནས་རུ་སྒྲིག་ཕེབས་སྐྱེལ་ཟི་ལིང་ཕེབས་ཉིན་ལྟར་ཞུས་ཏེ་ཀྲུང་ཚལ་ལ་གསོལ་ཚ། ཕིན་ཀྲུའུ་ཡས་བཞུགས་སྒར་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་གཞུང་ཆུའི་བྱང་ཕྱོགས་དམར་ཚག་རི་ཁྲོད་དུ་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང༌། ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོར་སོགས་ཀྱི་འདྲ་སྐུ་བྱིན་ཅན་འགའ་ཞིག་མཆིས་པ་རྣམས་ལ་ཁྲུས་དང་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་རྒྱ་ཆེར་སྩལ། དགེ་བཤེས་རབ་གསལ་ནས་མཇལ་དར་ཕུལ། དཀོན་གཉེར་སོགས་དེར་འདུས་རྣམས་ལ་ཕྱག་དབང་གནང༌། ཚུར་ཕེབས་སྐབས་བཞུགས་སྒར་དང་དྲང་ཐད་ཀྱི་གཞུང་ཆུའི་འཁྱག་སྟེང་དུ་དགོན་ཞོལ་མི་སེར་རྣམས་ནས་སྒོ་པང་སོགས་ཀྱི་ཕེབས་ཟམ་འཕྲལ་དུ་བཙུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་གུར་དུ་བྱོན།
ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ཕིན་ཀྲུའུ་ཡས་ནས་ཆིབས་ཐོན་ཁར།
ཟི་ལིང་ཨཾ་བན་ནས་ཕེབས་སྐྱེལ་མཇལ་དར་ཕུལ་བར་གསོལ་ཇ་བཞེས་སྤྲོ་དང་གསུང་གླེང་ཞིབ་རྒྱས་སྩལ། དེ་ཐོག་ཟི་ལིང་རྡཱའོ་ཐལ་དང༌། ཞིན་གཉིས་ནས་མཇལ་དར་ཕུལ།

52

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཁུ་རལ་འགག་ནས་རྒྱའི་ཕེབས་སྒྲིག་འགོ་པ་གསུམ་དང༌། མཇལ་བྱིངས་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་གནང་སྟེ་ཀའུ་སྟན་རྩེར་ཕེབས། གཉན་ཕིབས་ཞིན་གྱིས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་ཕུལ། དེ་ནས་གཉན་ཕིབས་ཟམ་པ་བརྒྱུད་བཞུགས་ཞག་སྒར་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་ཕེབས་བྱམས་ལས་བཤོལ་འཕྲལ་ལྕང་སྐྱ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་ཞབས་པུས་ཀྱི་ལྷ་ང་ས་ལ་རེག་པའི་གུས་འདུད་ཆེན་པོས་འཚམས་ཞུ་མཛད། དེ་འཕྲལ་དབུ་གུར་དུ་བཅར་ཏེ་མཎྜལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང༌། ཙི་ནའི་སྤྱད་པ་བཟང་ཞིང་གྱ་ནོམ་པའི་འབུལ་ནོད་རྒྱ་ཆེར་བསྟར། ཡོངས་འཛིན་དང༌། ཛ་སག དགོན་ལུང་ཁྲི་པ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ནས་ཀྱང་མཇལ་རྟེན་ཕུལ་བར་ཇ་གྲལ་དང༌། ཆོས་ལྡན་གྱི་བཀའ་མཆིད་ཞིབ་ལྷུག་སྩལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་སྐུ་འབུམ་ཕྱི་ཁྱཱ་བུ་སྲི་ནས་ཕེབས་སྐྱེལ་གྱི་མཇལ་དར་ཕུལ། ལྕང་སྐྱའི་གཡོག་གྲྭས་དང་མཇལ་བྱིངས་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་གནང༌། དེ་ནས་ལྕང་སྐྱ་ཧོ་ཐོག་ཐུས་ཆིབས་ཞབས་ཞུས་ཏེ་ཆིབས་ཁ་རིམ་བཞིན་བསྒྱུར་བར་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་དགོན་གྱི་གྲྭ་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ནས་སེར་སྦྲེངས་དང༌། རོལ་དབྱངས་ཀྱི་སྲི་ཞུས་མཆོད། དེ་ནུབ་གློ་བ་ཕྲེང་དུ་ཕེབས་འཕྲལ་ཁལ་ཁ་སན་ནོ་ཡོན་གྱི་འཚམས་འབུལ་མི་སྣ་བཅུ་ཕྲག་ནས་མཇལ་དར་དང༌། དངོས་འབུལ། སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དུ་མའི་གསུང་འབུམ་པུསྟ་ཀ་མང་པོ་བཅས་ཕུལ། ཞུ་དོན་བཀའ་ལན་དེ་འཕྲལ་སྩལ། སྐུ་འབུམ་བདེ་ཡངས་སྤྲུལ་སྐུར་དམ་སྲིའི་མནན་པ་དང༌། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བསྐང་བསྐུལ་གནད་སྨིན་སྒྲུབ་རྒྱུའི་བཀའ་ཡིག་རྟེན་དང་བཅས་པ་བྱ་ཁྱུང་བླ་མ་དཀར་པོའི་གདོང་བསྐུར་བ་གནང༌།ཚེས་གསུམ་ཉིན་གློ་བ་ཕྲེང་ནས་ཆིབས་ཐོན་ཁར་ཟི་ལིང་ཧུའུ་ནས་ཕེབས་
སྐྱེལ་མཇལ་དར་ཕུལ་བ་རང་བསློགས་ཐོག ལེགས་དར་ནང་མཛོད་སྩལ། དེ་རྗེས་ལྕང་སྐྱ་ཡོངས་འཛིན་དང༌། སན་ནོ་ཡོན་ཆོ་ལོའི་ཐའི་ཇི་སོགས་ཁག་དྲུག་ནས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་བར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང༌། ལྕང་སྐྱ་ཡོངས་འཛིན་ལ་དམིགས་བསལ་

53

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།གཟེངས་བསྟོད་ཀྱི་ལུང་ལས་ཐམ་ག་གྲུ་སྒོར་སོགས་སྩལ། ཆིབས་ཐོག་འཁྱོལ་སྐབས་དར་ཚོན་རྒྱལ་སྒོའི་འགག་བར་ལྕང་སྐྱ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཞབས་གྲས་དང་བཅས་པ་སོགས་ཆེ་རྒུ་མང་པོས་པུས་བཙུགས་ཀྱི་ཕེབས་སྐྱེལ་ཞུས། དེ་ནས་སྤིན་ཁུག་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་གི་ཕེབས་སྐྱེལ་མི་མང་ལ་མཇལ་ཁ་སྩལ་ཏེ་ཕེབས་བསྐྱོད་གནང་བར་ས་གནས་ཡུལ་དཔོན་དང༌། རྒྱ་དམག ཨ་མདོའི་རྟ་དམག་སོགས་ནས་རུ་བསྒྲིགས་ཀྱིས་ཆིབས་སྣ་དྲངས་ཏེ་ཧོ་ཆོར་གྲུ་ཁའི་འཁྱག་ཟམ་བརྒྱུད་བཞུགས་སྒར་དུ་ཕེབས། སྔོན་དུས་ྋགོང་ས་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་སྦས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་དེར་ཕེབས་པའི་ཚེ་བཀུར་སྟི་དང་རིམ་གྲོས་མཆོད་པའི་ཡོན་བདག་ཏུ་གྱུར་པ་ལུང་ཕྲིན་ཀླུ་སྐྱབས་ཀྱི་དཔོན་བརྒྱུད་འཛིན་པ་རྣམས་ནས་སྟན་ཞིམ་དང༌། རྒྱ་ཇ་སོགས་བཟའ་བ་དང༌། བཅའ་བའི་རིགས་རོ་དང་ལྡན་པ་མང་པོ་དང༌། གསོལ་འབྲས་དོད་རྒྱ་སྲང་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ། ལུག་ཤའི་ཤའོ་ཀྲུ་བཅས་གུས་པ་ཆེན་པོས་བསྟབས་ཤིང༌། ྋགོང་ས་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་དག་གི་དགེ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཕྱིར་དགྱེས་བཞིན་བདག་གིར་བཞེས་ནས་ཡོན་བསྔོ་ལེགས་པར་མཛད། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཡང་ཀླུ་སྐྱབས་དཔོན་པོ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་མཇལ་བཅར་གྱིས་རྟེན་གསོལ་སོགས་ཕུལ་ཅིང༌། ཡབ་མེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་ཡོན་བདག་ཞུས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང༌། ད་ལྟ་ངོས་གཉིས་ལ་རིགས་བརྒྱུད་འཛིན་པ་ཉག་ཕྲ་བས་ཡིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ན། སླད་རིགས་མྱུག་ཕོ་མོ་འདོད་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་པར་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་སྩལ།
དམག་ལན་ཐང་ནས་ཆིབས་ཐོན་གནང་ཁར་ལོ་རྒྱ་དཔོན་པོ་དང༌། ཨ་ཕ་ཁ་
ཤོག་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས། ཧར་ཆེན་ཡང་སྐྱ་ཞབས་དྲུང༌། བྲེ་སྐྱ་ཞབས་དྲུང་བཅས་ནས་སྒེར་མཇལ་ཞུས། མཇལ་བྱིངས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། དེ་ནས་ཐུང་ཡོན་རྩེར་

54

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དྲིན་ཐའི་རྟ་ཐོག་སྔོན་འབྱོར་གྱིས་འཚམས་ཞུ་ཞུས། སོག་འགྲུལ་བཅོ་ལྔ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཁ་གནང༌། ཕེབས་ལམ་དུ་རབ་རྒྱས་བླ་མ་དང༌། གསེར་ཡིག་བླ་མ་གཉིས་ཆིབས་བསུར་འབྱོར་ཞིང༌། ས་གནས་དམག་མི་རུ་བསྒྲིགས་ཐོག ཀྲོག་ལང་མཁར་གྱི་བྱང་བརྒྱུད་སྦྱའོ་ཁྲང་བཞུགས་སྒར་ལ་ཉེ་འགྲམ་ཆུ་ཡུར་དུ་ཆུ་འགོ་རྒྱུགས་པ་དང་སྐབས་འཁེལ་ཆིབས་བསྒྱུར་མཛད། དེར་དྲིན་ཐའི་དང༌། ཡུལ་རྡཱ་རིན་གཉིས་ཀྱིས་ཞག་ཤས་ལྷིང་བཞུགས་གནང་དགོས་ཨུ་ནན་གྱིས་ཞུས་ངོར་ཉིན་གཉིས་བཞུགས།
ཉིན་གཅིག་ཤར་ཕྱོགས་ནེའུ་ཐང་ཞིག་ལ་སྤྲོ་བསང་དུ་ཕེབས། ཉེ་སྐོར་རྒྱ་སྒོའི་
སྟེང་ལྷ་ཁང་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་ཞིག་ལ་གནས་གཟིགས་སུ་བྱོན་པར་རྒྱ་ལྷ་ཁང་དང༌། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀར་བྱས་རྗེས་ཆེ་བའི་ལན་གྲུ་ཙོང་ཐུའི་འདྲ་བརྙན་གཅིག་མཆིས་པར་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས། དེའི་སང་ཉིན་སྐུ་འཁོར་ཉུང་བསྡུས་ཀྱིས་ཀྲོག་ལང་མཁར་ནང་དུ་ཕེབས་ཏེ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང༌། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཞིག་གི་སྐུ་དམར་གདུང༌། ཆོས་སྐྱོང་ཡོངས་རྫོགས། གེ་སར་བཅས་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་བཞི་དང༌། ཤར་ཕྱོགས་མཉྫུའི་མཁར་ནང་ལྷ་ཁང་ཁག་དྲུག་ལ་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་མཛད། དེ་དག་གི་ཆ་སྟོན་སྣེ་ཤན་རབ་རྒྱས་བླ་མས་ཞུས། ལན་གྲུ་ཙོང་ཐུའི་ཕེབས་བསུ་ཐིང་དཔོན་གཅིག་གིས་ཤིང་འབྲས་སྡེར་མ་གང་ཕུལ། རྟེན་གསོལ་འབུལ་མི་མང་རབ་བྱུང༌། ཏྲེ་ཧོར་ངག་ཚུལ་ལ་ཤམ་བྷ་ལའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ལྗགས་ལུང་དང༌། མཇལ་བྱིངས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། ཀླུ་སྐྱབས་དཔོན་པོ་ནས་སྐྱབས་ཞུ་རྟེན་དང་བཅས་པ་འབྱོར་བའི་བཀའ་ལན་ཤོག་རྒྱ་རབ་རྒྱས་བླ་མ་གདོང་སྩལ།
ཀྲོག་ལང་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་དྷའི་ཐུང་གསོལ་ཚའི་སར་ས་གནས་དཔོན་དམག་དུ་མ་ཕེབས་བསུར་ལྷགས་པས་སྣ་དྲངས་ཏེ་འུང་ཕྲེང་རྩེར་བཞུགས་སྒར་བཏེག ཕྱི་ཉིན་ལན་གྲུ་ཙུང་ཐུས་ཡུའུ་རྩེ་བརྒྱུད་རྨ་ཆུར་གྲུ་རྫིངས་སུམ་ཅུ་སྐོར་ཡོད་ལུགས་

55

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཞུས་དོན་དེར་དང་པོ་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་སུ་བྱོན་རྩིས་མཛད་ཀྱང༌། གློ་བུར་གེགས་འཚུབ་ཅིག་ཡོང་བ་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་བཤོལ་བ་གནང་ནས་འཁྱག་ཟམ་ཐོག་བྱོན། དེ་ནུབ་ཙོང་ཐུའི་སར་འཚམས་ཞུ་འབུལ་མི་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བཏང༌། ཐིང་རྡཱ་ཞིན་དང་དབུ་གུར་འགག་ཏུ་མཇལ་འཕྲད་བསྐྱངས། ཞིན་ལ་ལེགས་དར་ནང་མཛོད་ཅིག་སྩལ། དེ་ནས་ཤན་ཁྲུས་ལ་གསོལ་ཚ་དང་བཅས་རྨ་ཆུའི་དར་ཟམ་ཐོག་ཕེབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་ཤའུ་ལའུ་ཕྲེང་བཞུགས་སྒར་དུ་བྱོན། དེའི་ཉེ་སྐོར་ན་རྒྱ་ནག་ཆུ་འདྲེན་འཁོར་ལོ་ཆེ་བ་མང་པོ་རྨ་ཆུའི་ཁར་བཙུགས་འདུག་པར་གཟིགས་པ་ཡུད་ཙམ་གཡོས། དེ་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་ཆུའུ་ཙཱ་རྔན་ལ་གསོལ་དྲོ་བཏབ་པའི་སར་ཙུང་ཐུའི་དམག་དཔོན་དང༌། དམག་མི་ཉི་ཤུ་སྐོར་སྔོན་བསུར་འབྱོར། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཕྱག་བཏེག་པར་ལན་གྲུའི་མཁར་ནས་ལེ་དབར་གསུམ་ཙམ་གྱི་སར་ཙོང་ཐུའི་ཕེབས་བསུའི་དབུ་གུར་དུ་ཕེབས་བྱམས་བཤོལ་ཏེ་ཞབས་སྟེགས་སྟེང་ནས་ཧོན་ཐའི། ཤི་ཐའི། ཉེ་ཐའི་བཅས་ལ་ཁ་བཏགས་རྩེ་སྤྲོད་དང༌། བཀའ་མཆིད་སྩལ། ཙོང་ཐུ་དང༌། ཧོན་ཐའི་གཉིས་ནས་ཞལ་སྐྱེམས་གསོལ་ཐང་རེ་ཕུལ། རྒྱ་དཔོན་ཁག་ནས་ཁེངས་པ་དོར་ཏེ་དད་གུས་ཀྱི་བྲང་བན་དང༌། ཆིབས་ཞབས་སུ་བཅར། ལན་གྲུ་ནུབ་ཀྱི་མཁར་སྒོ་ནས་ཕེབས།
༤༨༽ ལན་གྲུར་ཉིན་ཤས་བཞུགས་འཇགས་རིང་ཕྱོགས་ཉེའི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་གནས་མཇལ་དུ་ཕེབས་རྗེས་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་རྒྱའི་གྲོང་བརྡལ་མང་ཞིག་བརྒྱུད་པར་དྲི་བཟང་སྤོས་ངད་འཐུལ་བའི་ངང་དམངས་དང་དམག་སྣའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུའི་རུ་སྒྲིག་ཚར་དུ་དངར་ཞིང་དགོན་གྲོང་གི་མི་སྣ་རྣམས་ལ་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཅི་དགར་འགྱེད་བཞིན་ཅི་ཤུའི་ཤིན་ཏུ་ཕེབས་པར་བོད་དབུས་ནས་ཀྱང་འཚམ་ཞུ་འབྱོར།
ཕུའུ་ཙིའི་འགག་ཏུ་ཞལ་མཇལ་ཞུ་མི་སའི་དྲེག་པ་ལྟར་འདུས་པ་རྣམས་པུས་
མོའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བརྟེན་ཅིང༌། ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་རང་རང་གི་སྐད་ལུགས་

56

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད། ཙུང་ཐུ་ཡ་མོན་འགག་ཕེབས་དུས་འཚམས་དར་ཕེབས་བྱམས་ནང་དུ་ཕུལ། ཤར་སུྒོ་སྦྱའོ་ཁྲང་གི་གཤམ་བྱོན་པ་དང༌། དམག་གི་ཕྲུ་མ་
ཁག་ལྔའི་དཔུང་གི་ཁ་ལོ་པ་དག་དང༌། རུ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ནས་རུ་བཞི་བསྒྲིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྲང་བན་ཞུས། དེ་ནས་རྔ་རོལ་དུང་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྐད་ས་གཞི་གཡོ་བ་ལྟ་བུ་སྒྲོག་བཞིན་བཞུགས་སྒར་དུ་སྔོན་བསུས་ཤིང༌། དབུ་གུར་ནང་དུའང་དད་གུས་ཀྱིས་ལྷགས་ནས་རྒྱ་ཕྱག་ཕུལ། དེ་དག་ལ་ཤིང་འབྲས། བཞེས་སྤྲོ་སོགས་ཀྱི་བྱ་དགའ་བཟང་པོ་དང༌། ཐུགས་བག་ཕེབས་པའི་གསུང་གླེང་རྒྱས་པར་སྩལ།
ཙོང་ཐུས་གཙོས་དཔོན་རིགས་མིང་ཆེན་བརྒྱད་ནས་དངུལ་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་
རྟགས་སྤམས་མཐོ་བ་ཕུལ་ཐོག་ནས། བཟང་གོས་ཡུག་ཚན་དང༌། རྒྱ་དངུལ་སྲང་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ་སོགས་ཕྱེད་ཙམ་བདག་གིར་བཞེས་ནས་དེ་བྱིངས་ཕྱིར་བསློགས་དང༌། སྐྱེས་ལན་གཟབ་པར་སྩལ། ཙོང་ཐུ་སྒེར་ནས་ཆིབས་ཆེན་སེ་རག་འགྲོས་ལྡན་ཆ་གཅིག་དང༌། ཞབས་འབྲིང་ཐུན་མོང་ལའང་ཕྱོགས་མཁོའི་རྐྱེན་དུ་བབས་པའི་དངོས་སྐྱེས་གྱ་ནོམ་པ་བསྟབས། ལན་གྲུ་ལྷ་ཁང་དཀོན་གཉེར་ཧྭ་ཤང་སྤྱི་ནས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་སྩལ། དེར་རྒྱ་ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་འཁོར་ཡང་མཛད། སྦོ་རད་ཐུ་ངག་དབང་ཟེར་བའི་གདོང་དཱ་ཁུ་རལ་ཧོང་སོལ་ཨཾ་བན་ནས་ཞུ་ཡིག་དང༌། ཝ་ནག་གི་པགས་པ་བུབས་བཅས་བསྐུར་བ་ཕྱག་ཏུ་འབྱོར། ལན་གྲུ་ལྷོ་རིའི་དགོན་ཁག་ལ་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱིས་གནས་གཟིགས་བསྐྱངས།
ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་ལན་གྲུ་ནས་ཆིབས་ཐོན་གནང༌། རྒྱའི་དཔོན་ཁག་
དང༌། དམག་སྒར་ལྔའི་འགོ་དམག་ནས་བྲང་བན་སོགས་ཕེབས་ཉིན་ལྟར་ཞུས་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཤང་སྤྲིན་དང༌། ཅིན་ཅའ་སྤྲིན། ཆིང་ཁྲུས་ཡིར། ཀན་ཚའོ་ཏན། ཁྲེད་རྟལོ་གླིང་སོགས་ཡུལ་གྲུ་དུ་མ་ཞག་གི་ཕྲེང་བ་མང་པོས་བཅད་དེ་སྐུ་ངལ་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་ཕེབས་

57

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཤིང༌། གར་ཕེབས་ཀྱི་སར་ཡང་སྐད་དང་ཆ་ལུགས་མི་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་དྲི་ཞིམ་པའི་སྤོས་དུད་འཐུལ་བ། དབུ་གདུགས་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་འབུབ་བ། དར་ཆ་སྣ་ཚོགས་པ་འཕྱར་བ། དམག་མིའི་རུ་སྒྲིག་གིས་བསུ་སྐྱེལ་དང༌། བྲང་བན་ཞུ་བ་བར་མ་ཆད་དུ་བྱུང་ཞིང༌། དེ་དག་ལའང་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་ཕན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང༌། བྱིན་རླབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་དག་པ་སྩལ་ཏེ། དཔའ་ཐིང་ཞེས་པའི་ལུང་ཤུར་རྩྭ་ཆུ་ཤིང་གསུམ་འཛོམ་པ་ཞིག་ལ་ལྷ་ཁང་གཅིག་འདུག་པ་བརྒལ་ནས་རྒྱང་ཙམ་ཕེབས་ཟིན་ཀྱང༌། ཆིབས་ལས་བབས་ཏེ་ཞབས་ཐང་མར་ཕྱིར་ཕེབས་ཀྱིས་གནས་གཟིགས་མཛད། དེར་ལྕགས་ལས་གྲུབ་པའི་གེ་སར་ཆེ་ལེགས་ཤིག་འདུག་པ་རྙིང་ཁུངས་བྱིན་ཅན་རེད་ཅེས་ནང་འཁོར་རྣམས་ལ་གསུངས། ལམ་གཞན་ཞིག་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཅོ་ནེའི་གྲྭ་རིགས་འགའ་ཞིག་ནས་སེར་སྦྲེངས་ཀྱི་བསྟི་སྟངས་ཞུས། རྔན་སྒོ་དྲིན་ནས་གོས་སེར་ཐོག་མཚན་ཡིག་པཎ་འཁྱེར་བའི་རྟ་ཞོན་རྒྱ་མི་བརྒྱད་འོངས་ཏེ་ཆིབས་རགས་གཡས་གཡོན་ནས་མངོན་པར་འདུད་བཞིན་ཕེབས་བསུ་ཞུས། དེ་ནས་ཐིང་ཁུག་ཅེས་པའི་འཕྲང་ཟུར་ཞིག་ཏུ་བྲག་ཕུག་ནང་རྡོ་ལས་གྲུབ་པའི་བྱམས་ཆེན་དང་སངས་རྒྱས་སྟོང་སྐུ་སོགས་རང་བྱོན་གྱི་སྐུ་བརྙན་ཁྱད་འཕགས་སྣ་ཚོགས་བཞུགས་པར་ཡུན་རྡཱ་རིན་དང༌། ཞིན་དཔོན་གཉིས་ནས་སྣེ་ཤན་ཞུས་ཏེ་གནས་གཟིགས་མཛད། ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་བཞུགས་སྒར་རྒྱག་ལུགས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་ཞིབ་པར་ཕེབས། དེའི་ཕྱི་ཉིན་རྒྱའི་ལོ་གསར་འཁེལ་བས་ཡུལ་རྡཱ་རིན་ནས་ཤིང་འབྲས་སྣ་འཛོམ་གྱི་བཞེས་པ་དྲངས། ཕར་ཡང་གདབ་ལན་བཟང་པོ་སྩལ། ཅོ་ནེ་དགོན་གྱི་མ་ཐག་སྤྲུལ་སྐུ་སོག་ཡུལ་ནས་འོངས་པ་ལན་གྲུར་ཕེབས་མཇུག་ཏུ་ཆེད་བཅར་གྱིས་དངོས་འབུལ་དང་བཅས་མཇལ་ཁ་ཞུས།ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ཕེབས་སྐྱེལ་
མང་པོ་དང་ཆབས་ཅིག་གཡང་ཀྲའོ་བཞུགས་སྒར་དུ་ཕེབས། དེའི་ཕྱི་ཉིན་བྱིང་གྲུའུ་

58

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཞེས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་གེ་སར་དང༌། གཤིན་རྗེ་ལྷ་ཁང་སོ་སོར་གནས་གཟིགས་དང༌། དེ་ནས་ཉིན་བཞི་འདས་པ་སན་ཤི་ཞུམ་ཕུའུ་ཞེས་པའི་མཁར་ཆེན་དང་ཉེ་བའི་སར་ཁང་པ་སྤུས་ལེགས་སྒོ་ཕྱི་ནང་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད་ཅིག་ཏུ་ཕེབས་པ་ན། དཔོན་རིགས་མང་པོ་ནས་བྲང་བན་དང༌། མཇལ་ཁ་ཞུས། ཐང་ཝང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་མཁར་ནང་བཞུགས་སྒར་བཏབ་སྟེ་བཞུགས། འདི་ཉིན་ཕེབས་རྡོག་ཐོན་པ་ནས་བཟུང་བསེར་བུའི་རྒྱུ་བ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་གནམ་གཤིས་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང༌། ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་འཇའ་སྤྲིན་མཆོད་རྫས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མང་པོས་ཁེངས་པའི་མཚན་ལྟས་ངོ་མཚར་བ་ཀུན་གྱི་མཐུན་སྣང་དུ་མངོན་པ་བྱུང་ངོ༌། །
ཞུན་ཧུའུ་སྒེར་དང༌། དཔོན་རིགས་བྱིངས་ནས་ཤིང་འབྲས་རོ་མངར་ཞིང༌།
ཁ་དོག་ལེགས་པ་དུ་མ་ཞལ་ཚུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དྲངས། ཧོན་ཐའི་ནས་བཞུགས་ཞག་འགའ་ཞིག་ལྷིང་བཞུགས་ཡོད་པ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ། གོརྵ་རྟེན་འབུལ་སག་དར་ངོ་གཡོག་ལ་མཇལ་ཁ་སྩལ་ཏེ་སྐུ་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱིས་ཉེ་སྐོར་ལྷ་ཁང་ཁག་ལ་ཞབས་བཅགས་གནས་གཟིགས་མཛད། སན་ཤི་རྡཱའོ་ཐའི་ངོ་གཡོག་གསུམ་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་ཕུལ། གོརྵ་ཀ་ཅི་ངོ་མ་གཟུགས་གཞི་མི་བདེ་བས་མྱུར་དྲག་གི་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་པར་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་དང༌། གནོད་སྲུང་གདུགས་དཀར་འཁོར་ལོ་སྩལ། སོག་ཆས་ན་བཟའ་རྒྱ་སྨུག་ཅིག་གསོལ་ཏེ་ཞབས་ཐང་མར་གེ་སར་ལྷ་ཁང་སོགས་སུ་སླར་ཡང་གནས་གཟིགས་ཞིབ་ཏུ་བསྐྱངས། ཉིན་གཅིག་མཁར་གྱི་ཤར་སྒོའི་ཕྱིར་སྦ་ཤན་ལྷ་ཁང་གི་ཧྭ་ཤང་དགོན་པར་ཕེབས། དེའི་ཧྭ་ཤང་རྣམས་ལོ་ན་མཐོ་ཡང༌། ཨག་ཚོམ་རིང་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་ཁོ་ནར་འདུག་པས་སྦ་ཤན་ངོ་མ་དང་ཁྱད་མི་འདུག་ཅེས་ཕེབས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཕྱགས་བཏེག་སྟེ་ལན་ཐུང་མཁར་ནང་བརྒྱུད་ཆབ་ཚན་ཁར་གོང་མའི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན། དཔོན་རིགས་ཁག་ནས་བྲང་བན་ཞུས་ཤིང༌།

59

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
སྨན་ཆབ་ཀྱི་འཕྲོད་བཞེས་ལན་འགའ་མཛད། རྡཱའོ་ཐའི་དཔོན་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ནས་སན་ཤིར་གདན་ཞུའི་མཇལ་དར་ཕུལ།
སྐབས་ཤིག་ཆབ་བཞེས་གྲུབ་འཕྲལ་རྒྱབ་རིའི་རྩེར་ཞབས་ཐང་དུ་ཕེབས་
ནས་ལྷ་ཁང་རྣམས་ལ་གནས་གཟིགས་དང༌། སྐུ་ཀླུང་དར་འཕྲེང་དབང་གཞུའི་ཁ་དོག་ལ་འགྲན་པ་མང་དུ་འཛུགས་པ་གནང༌། ལྷ་ཁང་བར་པའི་སྒོ་འགྲམ་དུ་ཅོང་ཞི་ཆེ་བ་ཞིག་ས་ལ་ལྷུངས་འདུག་པར་ཡར་ལ་སློངས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་ཕེབས་པ་བཞིན་མི་དྲུག་བདུན་ཞིག་གིས་ལག་རུབ་བརྒྱབ་སྟེ་བསླངས་ཀྱང་སྒུལ་ཙམ་ལས་མ་ཐུབ་པའི་ཚེ། འོ་ན་མར་ལམ་ཅིས་ཀྱང་སློངས་ཞེས་ཕེབས་པ་ལྟར་མི་གྲངས་གོང་གིས་བསླངས་པར་སྔར་དང་མི་འདྲ་བའི་ལས་སླ་བས་བདེ་བླག་ཏུ་ལྷོངས་ཏེ་ཕྱོགས་བཞིར་རྡོའི་གཏུན་གྱིས་བརྡུངས་པས་སྐད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཐོན་པ་སོགས་ཡ་མཚན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང་ངོ༌། །
དེ་ཉིན་གཟིམས་ཆུང་འགག་ཏུ་ལྷ་ཤིང་ཤུག་པའི་བསང་དུད་ཉིན་ཁོར་མར་
འཐུལ་ཞིང༌། ཕོ་བྲང་ནང་གི་ཤིང་སྡོང་ཆེ་བའི་རྩེར་དར་ལྕོག་ཆེ་བ་ཞིག་ཀྱང་འཛུགས་པར་མཛད། ཆབ་ཚན་གོང་འོག་ལ་སྐུ་འཁོར་ཚང་མས་གོ་བབས་དང་མཐུན་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཡང་ཡང་བསྐྱངས་པས་ལམ་གྱི་ངལ་དུབ་མཐའ་དག་ལྷག་མེད་དུ་སངས་ནས་ཀུན་ཀྱང་ཁྱམས་ཀྱི་ཟོ་མདོག་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་བརྡལ་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བདེ་བར་གྱུར་ཏོ། །
དེ་ནས་ཞི་དྲག་གི་ཕེབས་སྐྱེལ་མང་པོ་དང་བཅས་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་
ནས་ལམ་ཁར་བདེ་གཤེགས་ཀླུ་དབང་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ལ་གནས་གཟིགས་གནང༌། ཧོ་ཀྲུའུ་ཞེས་པའི་བཞུགས་སྒར་དུ་ཕེབས་པ་ན། རྒྱ་ཕྱོགས་དཔོན་ཁག་དང༌། སྟོང་འཁོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ། ཆེ་ཤོས་སྤྲུལ་སྐུ། བོད་ཀྱི་དཔོན་རིགས་སོགས་ནས་

60

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཉིན་ལྟར་བྲང་བན་གྱི་བསྟི་སྟངས་ཞུས། འོ་ཁྲུས་ནས་ཚ་ལམ་གཅིག་བརྒལ་བ་ན། བྲག་རི་མཐོ་བ་ཁ་བྱང་ལྟའི་འོག་ཏུ་རྡོག་སི་ཞེས་པའི་དགོན་པར་ཡུལ་རྡཱ་རིན་ནས་སྣེ་ཤན་ཞུས་ཏེ་ཕེབས། ཕྱག་མཚན་རྣམས་དང༌། རྟ་དམག་གི་ཕེབས་བསུ་སྔོན་ལ་བཅར། ཉེ་འགྲམ་དུ་ཁང་ཤི་དང༌། ཐང་ཝང་རྒྱལ་པོས་དབུས་གནམ་བསྐོས་གོང་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་པའི་མཚན་ཡིག་བཞུགས་པའི་ཕོ་བྲང་ཆེ་ཞིང་ཉམས་དགའ་བ། སྒོ་རིམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པ། ཁྲུས་ཀྱི་རྫིང་བུ་དང༌། རྡོའི་ཟམ་པ་རི་མོས་སྤ་བ། མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་རུང་བ། གནས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་སྐུ་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་སུ་བྱོན་ནས་རེ་ཞིག་བག་ཕེབས་པར་བཞུགས།
ཡུལ་དེའི་ལྷོར་བྲག་རི་མཐོ་བའི་རྩེར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་དགོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགྲོ་
ལམ་ལྕགས་ཐག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་རྡོག་སིའི་སྒྲུབ་གནས་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་དང༌། དེར་རྡོག་སི་གྲུབ་ཐོབ་པ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁར་འཕུར་ནུས་པ། ལོ་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་སུམ་བརྒྱ་ལོན་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་འདུག་ཀྱང༌། དེ་སྐབས་རི་དེའི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཁ་བ་མཐུག་པོས་བསྐོར་ནས་མིའི་འགྲོ་བ་དག་རང་དགའ་རྒྱུ་བའི་ལམ་མེད་པས་ཞབས་འཆག་གནང་མ་ཐུབ་ཅིང༌། འདུལ་བ་མཁན་པོར་རྒྱ་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྡོག་སི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་དག་བར་སྣང་ལ་བྱ་ལྟར་སྤྱོད་པས་འཕགས་པ་ལག་ན་པདྨོ་མིའི་རྣམ་པར་རོལ་བའི་ཞལ་ལྟ་བར་འོང་རིགས་ན། སླེབས་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་ཞེས་དྲིས་འདུག་པར། མཁན་པོ་ན་རེ་དེ་དག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པས་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་ཅུང་ཟད་མངའ་བརྙེས་ཀྱང་མངོན་པར་ཤེས་པ་མ་ཐོབ་པས་ལན་ནམ། གང་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་འདྲེན་པའི་དགྱེས་ཞལ་མངོན་དུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ནི་མ་རྙེད་དོ། །ཞེས་ལན་བཏབ།ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་བསུ་སྐྱེལ་དཔོན་དམག་དུ་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་
བྱོན་ཏན་བརྒྱུད་དུང་དཀོན་བཞུགས་སྒར་དུ་ཕེབས། དེར་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་ཁ་ཞེང་ལ་

61

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ལེ་དབར་བཅུ་ཡོད་པ་རྔམས་ཤིང་ཟིལ་མི་བཟོད་པ་ཞིག་བརྒལ་དགོས་པ་ལ་སྤྱིར་གྲུ་རྫིངས་ཆེ་ཆུང་ལྔ་བཅུ་སྐོར་མཆིས་པ་དང༌། དེའི་ནང་ན་གོང་མ་ཆེན་པོའི་ཕེབས་གྲུ་རྒྱ་ཁང་གཟུགས་ཤིག་ཡོད་པར་ཡུལ་དཔོན་རྡའོ་ཐལ་ནས་བཀོད་ཁྱབ་ཀྱིས་ཉམས་བཟོ་ལེགས་པར་བསྒྲུབས། རྣམ་གྲྭ་རྣམས་ནས་དག་བྱེད་ཁྲུས་ཀྱི་ཆོ་ག་གྲིབ་དང་མི་གཙང་བ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པར་བྱས་པ་ལ་ཞུགས་ནས་སྟོན་འཁོར་ཚང་མ་ཆུ་བོའི་ཕ་རོལ་དུ་བདེ་བར་བྱོན། གྲུ་པ་རྣམས་བྱ་དགས་ཚིམ་པར་མཛད། དེ་ན་ཡང་སིང་གི་དཔུང་གི་ཁ་ལོ་པ་དག་དང༌། རྟ་དམག་བཅུ་ཕྲག་བཞི། རྐང་དམག་བཅུ་ཕྲག་བརྒྱད་བཅས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུ་རུ་སྒྲིག་ཞུས། རྟ་དམག་གིས་ཆིབས་རགས་གཡས་གཡོན་དང༌། རྐང་དམག་རྣམས་ཀྱིས་ཕེབས་བྱམས་ཀྱི་ཉེ་ལོགས་བརྟེན་བཞིན་པར་བཞུགས་སྒར་དུ་གདན་དྲངས་ནས་ལྕགས་རིའི་སྒོ་སྲུང་དང༌། ཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྲི་ཞུ་བླ་ལྷག་བསྒྲུབས། གཡོན་ཀྲུའུ་ཧུ་དང༌། ཞིན་གཉིས་ནས་ཕེབས་ལམ་ཁར་བྲང་བན་ཞུས། བུད་ཁྲུས་ཞེས་པར་གསོལ་ཚྭ་མཛད་ཡུལ་རས་སེར་པོའི་གཟིམས་ཆུང་རྒྱ་ཁང་གཟུགས་དང༌། གསོལ་ཐབ་ནང་མ་ཁང་རས་ལྗང་སེའི་གུར་ཆེ་བ་རེ་སོགས་གྲ་སྒྲིག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞུས།དེ་ནས་ཡང་དར་ཆ་སེར་པོ་དང༌། ཉི་ཟླས་མཚོན་ཕྱག་མཚན་སྣ་ཚོགས་
འཕྱར་བ། དཔུང་གི་རུ་སྒྲིག་སོགས་ཕེབས་བསུའི་བཀོད་པ་མང་པོས་སྔོན་བསུས་ཏེ་གཡོན་ཀྲུའུ་ཞིན་དུ་ཕེབས། ཡུལ་དེ་གེ་སར་རྒྱལ་པོ་སྐུ་བལྟམས་པའི་གནས་ཡིན་ཞེས་གླེང༌། ཞིན་དང༌། ཤི་ཐའི་གཉིས་ནས་དད་མཇལ་ཞུས་པར་གནང་ཆ་སྩལ། གཡོན་ཀྲུའུ་ཧུ་ནས་ཉིན་ཞག་དྲུག་གི་བར་ཆིབས་ཞབས་སུ་བཅར་ཆོག་པ་ཞུས། དེ་ནས་སྔན་ཆའོ་ཞེས་པར་བྱོན། ཀུན་མན་ཐའི་ཐུའི་ཕེབས་སྐྱེལ་ཏུང་ཕུ་ཤང་གི་རྟ་དམག་བརྒྱད་དབའ་ཐིང་ནས་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་བར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཅར་ནས་ཁོ་པ་ཚོ་ན་རེ། བོད་དམག་རྣམས་ནས་དུང་བརྡ་གཏོང་ལུགས་མི་ཤེས་པ་དང༌། འདི་ཕྱོགས་ས་ཆ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང༌། འཕྲུལ་

62

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དམག་མི་མང་པོའི་འདུ་གནས་ལ་སོང་སྟབས། ཕྲན་ཚོ་ཡང་ངོ་ཚ་བ་ཞིག་འདུག་པས། སློབ་སྦྱོང་ཞུས་ཆོག་པ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་རུ་དཔོན་ཞལ་ངོ་གཉིས་ལ་མཐིལ་ཕྱིན་པ་སྦྱོང་དགོས་པའི་ཞལ་ཏ་ཞིབ་པར་སྩལ།
ཅི་ཤུའི་ཞིན་ན་བོད་ལུགས་ཀྱི་དགུང་གསར་འཁེལ་བས་གྲ་སྒྲིག་ཞུ་བར་
མགྲོན་འཇམ་དབྱངས་རྫོང་བདའ་མཛད། དེ་ནས་ལམ་བར་དཔོན་དམངས་རྣམས་ནས་བསུ་སྐྱེལ་དང༌། བཞུགས་ཡུལ་ཕེབས་སྒྲིག་སོགས་ཉིན་རེ་ལས་ཉིན་རེ་གཅིག་ལས་གཅིག་གཟབ་ཀྱི་སྲི་ཞུ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ལེགས་ཚོགས་སྤེལ་ཞིང་མཐོང་གྲོལ་གྱི་དགའ་སྟོན་ཅི་དགར་འགྱེད་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་ཕྱག་བཏེག ཁྱད་པར་ལིང་ཧུན་ཞིན་ནས་གསོལ་ཚར་ཕེབས་གདོང༌། ས་ཐག་རིང་པོའི་ལམ་ནས་སྨྱུག་སྦྱར་གྱི་སྒྲོམ་སྐྱོར་དང༌། རས་སེར་གྱི་ཁུ་རལ་དབུ་གུར་སེར་པོ་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་སོགས་ཕེབས་གྲ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞུས། དེའི་མཁར་ནང་བརྒྱུད་འུང་ཐུང་ཞིན་བཞུགས་སྒར་དུ་ཕེབས་སྐབས་མི་མང་གི་ཁྲོད་དུ་ཕྱི་གླིང་མི་གསུམ་འདུག་པ་ནས་ཀྱང་རྗེ་བླ་མ་འདིའི་གཟི་བྱིན་མ་བཟོད་པར་ཞྭ་ཕབ་ཀྱིས་གུས་འདུད་དབང་མེད་དུ་ཞུ་དགོས་བྱུང་འདུགབྲལོ་ཁྲིན་ཞིན་དུའང་བཞུགས་ཡུལ་ཐུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉམས་དགའ་
བདེ་ལེགས་དང་ལྡན་པ་བྱུང་ཞིང༌། དེར་མཚན་ཞབས་མཁན་ཆེས་གཏོང་གནང་མཛད་པ་དགེ་བཤེས་དང༌། ཐུབ་བསྟན་ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་གཉིས་པི་ཅིང་བརྒྱུད་ཞག་བཅུ་གསུམ་བྱས་ཏེ་འབྱོར་པས་ཞུ་ཡིག་དང་འབུལ་རྟེན་དངོས་གཙང་བ་མང་པོ་སྐུ་མདུན་དུ་བསྟར་བར་ཇ་གྲལ་དང༌། དགྱེས་པའི་བཀའ་མཆིད་ཞིབ་ལྷུག་སྩལ། ཐའི་ཡང་སྲིང་ཞུན་ཧུའུ། ཤིང་རྔན་ཞུན་ཧུའུ། རྒྱ་དཔོན་ཁག་དུ་མ་ཅི་བུའི་ཞིན་བཅས་ནས་

63

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཤིང་འབྲས་སྣེ་འཛོམ་གྱི་བསྙེན་བཀུར་ཞུས་སོ། །
༤༩༽ ས་སྤྲེལ་གནམ་ལོའི་དགྱེས་མཆོད་རྗེས་ཅི་ཤུའི་ཤིན་ནས་སྐད་དང་ཆ་ལུགས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ལྗོངས་མང་པོའི་ཕེབས་སྒྲིག་གི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ཆེན་ལ་ཅི་བདེར་རོལ་བཞིན་ཞལ་མཇལ་གྱི་རེ་བ་དོན་ལྡན་ངང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གནས་རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་ཕྱོགས་སུ་བྲེལ་སྟབས་ཀྱིས་ཕེབས་ཏེ་དེར་བཞུགས་གདན་འཇགས་པར་བོད་རྒྱ་མན་སོག་གི་ཞི་དྲག་མི་སྣ་སོགས་ཕྱོགས་འདུས་དད་ལྡན་ཁྲི་སྟོང་གིས་གུད་མཆོད་ཞུས་པར་རྗེས་འཛིན་སྨར།
(༣༨ ཉ་༢། ༦༠ འ་༡༡) དགུང་གྲངས་སོ་གསུམ་དུ་ཕེབས་པ་ས་སྤྲེ་གནམ་ལོ་
གསར་ཚེས་ཀྱི་ཐོག་མའི་དུས་དགེ་བར་བཞུགས་སྒར་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གྲུབ་བསྟུན། མེ་ཧོའི་ནང་དུ་རྣམ་གྲྭ་དང་ལྷན་དུ་ཚེས་གཏོར་དང༌། ཚོམས་ཆེན་དུ་མི་སྣ་མང་པོས་མདུན་བདར་ཏེ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་སྐུ་འབུམ་དུ་བཞུགས་དུས་ལྟར་སྔར་སྲོལ་རིམ་པ་ཉམས་མེད་རྒྱས་པར་བསྐྱངས།
ཚེས་ལྔ་ཉིན་དེ་ནས་ཆིབས་ཐོན་ཐོག ཕིང་གཡུའུ་ཞིན་སོགས་ཡུལ་ལྗོངས་
མང་པོར་ཕེབས་སྒྲིག་གི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཅི་བདེར་རོལ་བཞིན་སྐྱེ་བོ་མང་པོར་ཞལ་མཇལ་གྱི་རེ་བ་དོན་ལྡན་མཛད་ཅིང༌། ཕེབས་ལམ་དུ་པི་ཅིང་སྦ་ཡེར་མཁན་པོ་བློ་བསྟན་དང༌། པི་ཅིང་ཐུང་སི་སྦཱ་ཀྲང་ཧུའི་ངོ་གཡོག་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་ཕུལ་ཞིང༌། པུས་འཛུགས་ཞུས། ཞུས་ཀྲུའི་ཞིན་ཡང་ཆིབས་བསུར་འབྱོར། ཞུས་ཀྲུའི་བཞུགས་སྒར་དུ་སྦ་ཡེར་མཁན་པོ་ཅན་ནས་པི་ཅིང་དུ་གསར་བསྐྲུན་ཕེབས་བྱམས་སེར་པོ་གསེར་ལྗང་བརྡུངས་ཀྱི་དབུ་ཏོག་དང༌། སྟོང་སྐུད་སེར་པོའི་དྲྭ་ཕྱེད་ཀྱིས་སྤྲས་པ་ངོ་མཚར་ཅན་དང༌། དཀར་ཡོལ་གྱི་བུམ་པ་མེ་ཏོག་རིས་དང་ལྡན་པ་ཆ། དཔྲལ་གཡུ་མའི་ཕེབས་བྱམས་པའི་གོས། ཞྭ་མོ་སོགས་ཙི་ནའི་སྤྱད་པ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་དུ་མ་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་བས་ཐུགས་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་བླ་ན་མེད་པར་གྱུར་ཅིང༌།

64

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང་བཀའ་འཚམས་སོགས་རྒྱས་པར་གནང༌། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཕེབས་སྐྱེལ་ཕེབས་བསུ་དུ་མ་དང་བཅས་ཤའོ་སྟོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་གསོལ་དྲོ་བཏབ་པར་རས་སེར་གྱི་རྒྱལ་སྒོ་ཕྱི་ནང་གསུམ་དང་སྒོ་འཕྱོར། ལྕགས་རི། དབུ་གུར་རྒྱ་ཁང་སོགས་བཞུགས་བསྒྲིགས་གཟབ་གཤོམ་ཞུས་འདུག དེ་ནས་ཕེབས་བྱམས་གསར་པར་བཞུགས་ནས་རིམ་གྱིས་ཕྱག་བཏེག་པར་ཕེབས་ལམ་དུ་ཨུ་ཐའི་ཛ་སག་དང༌། དགོན་ཁག་གི་ཏཱ་བླ་མ། ལས་སྣེ་སོགས་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་ཕུལ་ཞིང་པུས་འཛུགས་ཞུས། དེ་མ་ཁད་ནས་མེ་སྒྱོགས་འཁོར་ལོ་ཅན་དང་དར་ཆ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས། ཉི་ཟླ་སོགས་ཕྱག་མཚན་དང༌། རུ་མཚོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་འཛིན་པའི་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པའི་རུ་བསྒྲིགས་དང༌། འབུད་དཀྲོལ་རྡུང་རྒྱུད་ཀྱི་རོལ་དབྱངས་ས་གཞི་སྦེར་བ་ཙམ་གྱི་ཡོ་ལང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྔོན་བསུས་ཏེ་ཐ་ཡང་ཧུའི་ཐབ་བསུའི་རས་སེར་དབུ་གུར་ཞབས་སྟེགས་ཁར་བྱོན། དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་བྲང་བན་ཞུས། ཞུན་ཧུའུ་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ་མཇལ་དར་དང་གསོལ་ཐང་ཕུལ། སླར་ཡང་རྒྱའི་རྗེ་བོ་དག་གིས་བྲང་བན་དང༌། དར་འཕྱར། གིམ་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་འཁྲོལ་བ་དང་བཅས་ཐའི་ཡང་སིའི་བཞུགས་སྒར་དུ་གདན་དྲངས། དཔོན་རིགས་སྤྱི་དང༌། ཞུན་ཧུའུ་ནས་དད་འདུན་ཆེན་པོས་ནང་བཅར་མཇལ་ཕྱག་ཕུལ་ཏེ་ཉིན་ཤས་བཅའ་བཞུགས་ཡོད་པ་ཞེས་ཞུས་དོན་ཉིན་བཞི་བཞུགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། ཧོན་ཐའི། སྤྲིན་ཐའི། རི་རྩེ་རྡའོ་ཐའི། ཤོ་ཐའི། ཉེ་ཐའི། དམག་དཔོན་ཧྲིན་ཀྲི། རི་རྩེའི་ཧུའུ་དང༌། ཨུ་ཐའི་ཛ་སག ཐུང་སི་སྤཱ་ཀྲང་ཧུའི་སོགས་ནས་ཀྱང་མཇལ་དར་ཕུལ། ཤིང་རྔན་ཕེབས་སྐྱེལ་བ་ཞུའི་རྡོ་ཐའི། ཞུའི་ལོ་ཡེར་ཐུན་མོང་ནས་ཀུ་ཐུང་ཁྲུང་ཁྲུང་ཆ་དང༌། སྤོས་ཕོར་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཤེལ་སྤྱད། བཟའ་བཅའི་རིགས་མང་པོ་བཅས་ཕྱག་སྐྱེས་སྤམས་མཐོ་བ་ཕུལ། ཐའི་ཡང་ཞུན་ཧུའུ། ཧོན་ཐའི། ཉེ་ཐའི། ཤོ་ཐའི། རྡའོ་ཐའི་བཅས་ནས་ལེགས་འབུལ་དངུལ་དངོས་

65

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།སྣ་ཚོགས་པ་ཕུལ་བ་ནས་ཕྱེད་ཙམ་བདག་གིར་བཞེས། ཕེབས་བསུ་རྟ་རྐང་འདྲེས་པ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་སྤྱིར་གསོལ་རས་དངུལ་སྲང་བརྒྱ་ཐམ་པ་སྩལ། སྦ་ཡེར་མཁན་ཆུང་ལྕགས་ལམ་ཐོག་པི་ཅིང་ལ་བསྐྱོད་རྒྱུའི་ཐོན་ཕྱག་ཞུས། ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་དེ་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་བར་དཔོན་ཁག་དང༌། ཕྱི་ཆས་དམག་མི་བརྒྱ་ཕྲག་སུམ་ཅུ་སྐོར་ནས་མེ་མདའ་དང་གྲི། མེ་སྒྱོགས། རྔ་དུང་རྒྱ་གླིང་སོགས་ཐོགས་ཏེ་འགོ་བྱེད་དང་བཅས་པར་མཚམས་སོ་སོར་ཟམ་མ་ཆད་པར་བསྡད་དེ་བྲང་བན་ཞུས། དེ་ནས་མཁར་གྱི་ནང་བརྒྱུད་ཕེབས་པར་ཕུའུ་ཙི་སོ་སོའི་འགག་ཏུ་དྲི་སྤོས་དང༌། ལཱ། མེ་ཏོག་སོགས་རྒྱ་ལུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་མཐའ་ལས་འདས་པ་བཤམས་འདུག ཤར་སྒོའི་ཕྱི་རོལ་བཤུལ་ཐག་རིང་པོའི་ལམ་དུའང་རྟ་དམག་དང༌། རྐང་དམག ཕྱག་མཚན་སོགས་ཀྱིས་སྔོན་བསུས་ཏེ་ཡང་ཆུའི་དབེན་ལ་སྤྱན་དྲངས། དེར་གསོལ་ཚ་ལས་མ་འཁེལ་ཡང་བཞུགས་ཞག་ལྟ་བུའི་ཕེབས་བསྒྲིགས་ཞུས། ཁལ་ཁ་སན་ནོ་ཡོན་གྱི་འཚམས་འབུལ་སོག་པོ་ལྷག་པ་དང༌། ཁྱཱ་གཉིས་ནས་མཇལ་རྟེན་ཕུལ་ཏེ་པི་ཅིང་དུ་ཐོན།
དེ་ནས་སན་ཧོའོ་ཏན་དང༌། ཤིན་ཀྲུའི། ཕིན་དྲིན། ཀའོ་ཞན། རྡའི་ཀྲུའི་ཡང་
མིན་ཧ། འར་ཧྲི་ལི། འོ་ཁའོ་དྲིན་བཅས་པར་རིམ་གྱིས་བཞུགས་སྒར་བཏེག འདི་ཉིན་ན་བུན་གྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་ཡོལ་བ་བྲེས་པ་ལྟར་ཁྱབ་པས་ཉི་ལྷགས་ཀྱི་རེག་པ་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཅིང༌། བཞུགས་སྒར་ཞབས་ཧད་དགོན་པར་ཕེབས་འཕྲལ་ཁུག་རྣ་རྣམས་རང་སར་ཞི་ནས་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཏུ་འཇའ་སྤྲིན་མཆོད་རྫས་ཀྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་མང་པོ་འཁྲིགས་པ་ལས་སྦྲང་ཆར་ཟིམ་བུའི་རྒྱུན་བབས་པ་སོགས་གནམ་གཤིས་ཤིན་ཏུ་བཟང་བ་བྱུང་བས་དེར་འཁོད་ཚང་མ་ཡ་མཚན་དང་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་གྱུར་ཏེ་དད་མོས་ལྡོག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་བོ། །
དེའི་ཉེ་འགྲམ་ཤ་ཁས་སུ་མ་ཞེས་པའི་ལྷ་ཁང་དུ་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་

66

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
སུ་བྱོན་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་གར་ནས་བྱོན་སྐབས་ཀྱི་ཞབས་ཕྱགས་མཐིལ་དང༌། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག དགེ་བསྙེན་དྷརྨ་ཏཱ་ལའི་འཁོར་སྟག་གི་ཤུན་པ་འཁྲུལ་མེད། པཎྜིཏ་ཞབས་པུས་བསྙུན་པའི་འདྲ་སྐུ་སོགས་རྟེན་གསུམ་མང་དུ་བཞུགས་པར་མཆོད་འབུལ་གནས་གཟིགས་གནང༌། དེ་དང་མི་རིང་བར་བྲག་རི་མཐོན་པོ་ཞིག་འདུག་པའི་རྩེར་ཆེད་ཀྱིས་བྱོན་ནས་བག་ཕེབས་སྤྲོ་ཉམས་ཆེ་ཆེ་མཛད་པས་གཟིགས་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་བྱུང་བ་གོར་མ་ཆག ཨོར་ཏུ་སུ་སོག་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་མཇལ་ཁ་ཡང་སྩལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བྱོན་པར་ཞུས་ཧྲི་ཡན་དུ་སྦོ་རད་ཐུ་རྣམ་དག་ནོ་ཡོན་ཅན་དང༌། བཀའ་འགྱུར་སོ་མའི་འཚམས་འབུལ་མི་སྣ། ཚ་ལམ་གཅིག་འདས་པ་ན་སེར་བྱེས་སན་མཁན་པོ་དང༌། སྟོང་འཁོར་ཕྱག་མཛོད། རི་རྩེ་དགོན་ཁག་གི་ཏཱ་བླ་མ་སོགས་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་ཕུལ་ཞིང་པུས་འཛུགས་ཞུས། གྲ་ཡུ་ཚུན་བཞུགས་སྒར་དུ་ཕེབས་སྐབས་དགའ་ལྡན་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་རྣམ་གྲོལ་པི་ཅིང་དང༌། ཇན་ཧྲང་ནས་ཕྱིར་འཁོར་གྱིས་མཇལ་ཕྱག་དང༌། རྒྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཞིབ་ཏུ་གསོལ། ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་མཆོད་རྟེན་ལྗང་གུ་ཞེས་པའི་ལ་ཆེན་བརྒྱུད་གྲོ་གླིང་སེར་ཕེབས་པ་ན་དབུ་ཐའི་ཞན་དང༌། ཧྲི་དྷ་སིའི་ཧྭ་ཤང་བཅུ་ཕྲག་གཅིག་ཆིབས་བསུར་ལྷགས། དེ་ནས་ཅུང་ཟད་བྱོན་པར་ཧྭ་ཤང་དགོན་ཁག་བཅོ་ལྔ་སོ་སོའི་བླ་གྲྭ་མང་པོ་ནས་ཕེབས་བསུ་བྲང་བན་ཐོག་སེར་སྦྲེངས་དང༌། རོལ་དབྱངས་སྣ་ཚོགས་པ་འཁྲོལ་བཞིན་རི་རྩེ་ཛ་སག་གི་ཕེབས་བསུའི་དབུ་གུར་དུ་ཕྱག་ཕེབས་འཕྲལ་ཛ་སག་དང༌། བླ་མ་སྤྱི། ཁྲང་ཁྲུ་སོགས་མང་པོ་ནས་མཇལ་དར་དང༌། མཎྜལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན། གསོལ་འབྲས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་བཅས་ཕུལ་ཞིང༌། བཞུགས་གྲལ་བཀའ་འཚམས་རྒྱས་པར་མཛད།
འཕགས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་གསང་བ་ཐུགས་ཀྱི་ཀློང་དུ་གཞན་དོན་ལ་

67

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།དམིགས་པའི་དགོངས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས་པ་དང༌། ཕྱི་རུ་ལྷ་དང་བླ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞི་དང་ཁྲོ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན་དག་པའི་གཟིགས་ངོར་མངོན་སུམ་དུ་ཤར་བ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ཐུན་མོང་སྐྱེ་འགྲོའི་སྣང་ངོར་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་མ་ངོ་མཚར་ཅན་འབྱུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་གཤིས། དེ་ཉིན་ཡང༌། (༤༠ ཉ་༦། ༦༤ ཐ་༨) རྒྱལ་སྲས་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་སྒྱུ་མའི་གར་གྱིས་རོལ་བའི་གནས་མཆོག་ལྷུན་པོ་རྩེ་ལྔར་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོ་དང༌། རྗེ་བཙུན་ཟུར་ཕུད་ལྔ་པ་གཉིས་མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གདན་འཛོམ་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་བ་མཛད་པ་སོགས་སང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རོལ་གར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་དགྱེས་དགུར་རྩེན་རྒྱུར་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བཤམས་པ་བཞིན་དུ་དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་བླ་རིའི་ཐད་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཐེམ་སྐས་དང༌། སེངྒེའི་གཟུགས་ལྟ་བུའི་འཇའ་སྤྲིན་ཡ་མཚན་པ་དང༌། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་སྣེར་མཆོད་ལྷ་དཔག་ཏུ་མེད་བ་གྲངས་སུ་བསྒྲིགས་པ་སེར་སྦྲེངས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་སྤྲིན་དང་འཇའ་འོད་ཀྱི་བཀོད་པ་ཡིད་འཕྲོག་པ་དུ་མ་རྒྱ་བོད་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་མིག་ལམ་དུ་མངོན་སུམ་བསྙོན་མེད་དུ་སྣང་བས་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ནས་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་དགའ་བའི་ཅ་ཅོ་ཅི་ཡང་སྒྲོག་ཅིང༌། དེ་སྔོན་བསེར་བུའི་རྒྱུ་བ་ཆ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལ། ཕེབས་བྱམས་ལས་བཤོལ་མ་ཐག་ཏུ་གློ་བུར་རླུང་འཚུབ་ཅིག་ལངས་ཏེ་དེ་མ་ཁད་རང་ཞིར་གྱུར་པ་ཡང་གནས་ཀྱི་སྲུང་མ་དག་ཕེབས་བསུར་འོངས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་གོར་མ་ཆག་གོ། །
སླར་ཡང་དགོན་ཁག་གིས་སེར་སྦྲེངས་དང༌། རི་རྩེར་ཛ་སག་ནས་སྤོས་སྣེ་
ཞུས་ཏེ་འཇམ་དབྱངས་ནག་པོ་ཞེས་པའི་གནས་བདག་ལྷ་ཁང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང༌། ཞབས་སྟེགས་སྟེང་ནས་རྣམ་གྲྭ་དང་ལྷན་ཅིག་གསོལ་མཆོད་ཀྱི་གསུང་ཆོག་བསྐྱངས།

68

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དེ་ཉིན་རྟེན་གཙོའི་མཆོད་ཁང་ཆེ་ཕྲ་དང༌། ཞྭ་སེར་དགོན་ཁག་ཡོངས་ལ་མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་རེ་སྒྲིག་འབུལ་མཛད། ཛ་སག་ནས་སྣེ་ཤན་ཞུས་ཏེ་རི་རྩེ་ཕུ་གསར་སྟེང་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཞབས་སོར་མངོན་པར་བཀོད། ངང་ཙམ་ནས་རི་རྩེ་འདུ་ཁང་དུ་ཛ་སག་ནས་ཕེབས་སྟོན་དཀར་སྤྲོ་སྤོམ་བསྒྲིགས་ཐོག་ཞབས་རས། སྤྱན་རྒྱ། སྤོས་སྣེ་སོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་བསུས་ཏེ་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་ཟུང་རྡོ་རྗེའི་མདུད་རྒྱ་བཅིངས་འཕྲལ་ཀུན་གླིང་ཛ་སག་ནས་གཞུང་གནས་ཀྱི་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང༌། གདན་ས་སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ། བཀྲས་ལྷུན། དྲུང་སྤྱི། སྟོང་འཁོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ། སྐུ་འབུམ་བླ་སྤྱི། ཆེ་ཤོས་སྤྲུལ་སྐུ། ནང་མ་མཁན་སྡེ་ཆེ་ཆུང༌། བཀྲས་ལྷུན་གསོལ་དཔོན། རྩེ་ཤོད་དྲུང་རིགས། དམག་སྒར་རུ་ལྡིང༌། སོག་མགྲོན་ཁྱཱ་བླ་མ། ཧ་ལག་ཆེ། ཕྱག་ནང་ཡན་ལྟོ་ཟན་ཁག རི་རྩེ་ཛ་བླ། ཁྲང་ཁྲུ། དགོན་ཁག་གི་ཏཱ་བླ་མ། ལས་སྣེ་བཅས་ནས་གོ་བབས་ཀྱི་མཇལ་རྟེན་རིམ་བཞིན་ཕུལ་ཏེ་བཞུགས་གྲལ་ལ་གདན་འཛོམ་ཐོག ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་ཉམས་སུ་བསྟར་ཏེ་རང་རང་གི་བཞུགས་ཡུལ་ལ་བག་ཕེབས་ཀྱིས་འཁོད་པར་མཛད་དོ། །གོང་གསལ་ཅིན་ཤུའི་ས་གནས་ནས་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཕེབས་ཉིན་བར་ཕེབས་ལམ་གསོལ་ཚ་དང་བཞུགས་ཞག་འཁེལ་ཡུལ་སོ་སོའི་དཔོན་རིགས་ཆེ་ཁག་གིས་ཕེབས་བསུ་ཕེབས་སྐྱེལ་ཞུས་རིགས་རགས་རིམ་གོང་འཁོད་ལྟར་དང༌། དེ་བྱིངས་ས་གནས་ཞིན་སོ་སོའི་བཞུགས་སྒར་དུ་ཕེབས་ཉེའི་མཚམས་དབུ་གདུགས་སེར་པོ། སྐུ་བསངས་སྤོས་ཕོར། དར་ཆ་སེར་པོ། ཉི་ཟླས་མཚོན་ཕྱག་མཚན་སྣ་ཚོགས་འཁྱེར་བ་མང་པོས་བསུ་སྐྱེལ་དང༌། ས་གནས་ཆེ་ཁག་ནས་ཆེད་དུ་མངགས་པའི་དཔོན་དམག་ས་སྲུང་སོགས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུ་ཕེབས་སྐྱེལ། བཞུགས་གནས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་མཚམས་དབུ་གུར་འགག་ཏུ་ཆིན་ཁྲལ་ཡུལ་རྡཱ་རིན་གྱིས་མཚོན་རྒྱ་དཔོན་ཁག་དང༌། བོད་ཕྱོགས་སྟོང་འཁོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ། ཀུན་གླིང་ཛ་སག ཆེ་ཤོས་སྤྲུལ་སྐུ། ནང་མ་

69

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ལས་ཚན། དྲུང་བྱིངས། རྣམ་གྲྭ། དམག་སྒར་འགོ་དམག་སོགས་ནས་གཡས་གཡོན་བྲང་བན་བཅས་ཉིན་ལྟར་ཆག་མེད་ཞུས་ཀྱང་ཡང་ཡང་སྐྱོར་ཟློས་ཀྱིས་འདྲི་བའི་ངལ་བ་བསྐྱུངས་ནས་སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་དྲིལ་བྱས་སོ། །
ཚེས་བཅུ་དགུ་ཉིན་ཁུ་ལུང་བུ་ཏུའི་དཱ་ཁང་ནོ་ཡོན་དང༌། པའི་ལི་འཇམ་
དབྱངས། ཐུ་ཤལ་གུང༌། དར་ཧན་ཆིང་ཝང་ཤོག་གུང་ཉི་མ། སྡེ་དྲུག་ཚོང་བློ་བཟང་ཉི་མ། ཆ་དཀར་ཆུ་ཤེལ་ནོར་བུ། སུ་ཉིད་ཐུ་བྱམས་པ་རྡོ་རྗེ་སོགས་རྟེན་གསོལ་འབུལ་མི་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་དང༌། ཛ་ཡན་པཎྜིཏའི་འཚམས་ཞུ་དང༌། ཞུ་འཕྲིན་འབུལ་མི་ཧ་ལག་ཆེ་ཛའི་སང་ངོ་གཡོག་བཞི། ཨུ་ཅུ་མུ་ཆེའི་ཆིང་ཝང་གི་འཚམས་འབུལ་ཐུ་ས་ལཀྵི་ཇུན་ཝང༌། ཨ་མ་ནང་མི་སོགས་སོ་སོའི་འབུལ་རྟེན། འཁྲུངས་སྐར་སྦ་ཡེར་འབུལ་ཆས། མཁན་པོ་སྤྲུལ་སྐུའི་འཚམས་རྟེན་འབུལ་མི་སོགས་ཕྱོགས་འདུས་འབྱོར་ལྡན་མང་པོའི་མཆོད་རྫས་དགྱེས་བཞིན་བཞེས་ནས་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་དང༌། རང་རང་གི་ཁམས་མོས་དང་འཚམས་པའི་བཀའ་མཆིད་ཞིབ་ཏུ་སྩལ། དཱ་ཆེན་གུང་ཤོག་མགོན་པོ་ནས་གསོལ་བཏབ་བཞིན་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་དང༌། དམིགས་བརྩེ་མ། མ་ཎི་བཅས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང༌། འདུ་ཁང་འགག་ནས་མཇལ་བྱིངས་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་གནང༌། དེ་ཉིན་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཡུན་ཧའོ་དགོན་གྱི་ཛ་སག་དང༌། དགེ་སྐོས། པི་ཅིང་དགོན་ཁག་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་འཚམས་འབུལ་མི་སྣ་བཅས་ནས་རྟེན་གསོལ་མཇལ་དར་ཕུལ་བར་ཕྱག་བྱིན་བསྐྱངས། ཛ་སག་སྐུ་མདུན་དུ་ངང་ཙམ་འཁོད་ནས་བསྟན་སྲིད་སྐོར་ཞྭ་སེར་དགོན་ཁག་བླ་སྤྲུལ་ཚང་མས་སོ་སོའི་འཁོས་དང་བསྟུན་པའི་ཞབས་འདེགས་བཀའ་གསུང་དང་ལེན་ཞུས་ཆོག་པ་ཞེས་ཞུས། དེ་འཕྲལ་སན་མཁན་པོ་ངོ་གཡོག་གསུམ་དང༌། གཡུང་དྲུང་པའི་སིའི་དཔའ་བོ་བླ་མ་ནས་མཇལ་རྟེན་བཏེག ཐན་ཡང་ཧུའུའི་ཕེབས་སྐྱེལ་དམག་དཔོན་བདུན་དང༌། དམག་བྱིངས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུར་གོ་བབས་ཀྱི་

70

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གནང་སྦྱིན་གཟབ་རྒྱས་སྩལ་བས་དགའ་མགུ་ཡི་རངས་པར་གྱུར། སྦོ་རད་ཐུ་རྣམ་དག་ནོ་ཡོན་ཅན་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཕུ་གསར་སྟེང་འདུ་ཁང་དུ་ཁོང་དང༌། དཱ་ཁུ་རལ་ཨཾ་བན་རྟེན་འབུལ་བ་སོགས་སྐལ་ལྡན་མང་པོར་ཚེ་དབང་གི་བྱིན་རླབས་ཟབ་མོ་དང༌། དེ་རྗེས་སྐྱེ་བོ་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།
རྡེ་གོའི་ཐན་ཅིང་དུ་སྡོད་པའི་རྒྱ་དཔོན་ཞིག་གིས་ཕྱག་རྟགས་ཕུལ་ཏེ་མཇལ་ཁ་ཞུས། ཇ་གྲལ། དཀར་སྤྲོ་ཤིང་འབྲས་བཅས་བསྟབས་ཏེ་ལོ་ཙཱ་བརྒྱུད་བཀའ་འཚམས་གནང་བར། ྋསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུའི་གཟི་བརྗིད་མ་བཟོད་པར་བཀའ་ལན་ཞུ་རྒྱུ་ཁ་ནས་མ་ཐོན་པར་ཕྱི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་འཚལ་ཞུས་ཏེ་ཡུད་ཅིག་འདར་ཟིར་ཟིར་བསྡད། ཐུང་སི་རྒྱ་མི་གཅིག་འདུག་པ་དེར་འདུལ་བ་མཁན་པོ་ནས་བཀའ་འཚམས་སྐད་བསྒྱུར་གྱི་བརྗོད་པས་དེ་ཡང་ཁ་ལ་སྨྲ་བཅད་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་པ་ལྟར་ཞུ་ལན་མ་སྤོབས་པར་གཟུགས་པོ་འདར་བཞིན་དུ་ལུས་པ་ཞིག་བྱུང་བར་གྲགས་སོ། །དེ་མཇུག་ཕེབས་སྐྱེལ་ཞབས་ཞུ་རྔ་མོང་བརྡལ་གཏོང་ཀྲང་ཀུན་སྤྱི་སྒེར་ལ་བྱ་དགའ་བྱིན་རྟེན་སོགས་ཡིད་དང་མཐུན་པ་སྩལ་བས་ཐམས་ཅད་དགའ་མགུ་རངས་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་རྟེན་དུ་གཟིམས་སྒོའི་ཐོད་གོས་སེར་ཐོག་སྦ་ཤན་ལྷ་བརྒྱད་ཀྱི་རི་མོས་བརྒྱན་པའི་གནམ་ཡོལ་ཞིག་སྦྱར། ཤོག་སྦག་མང་པོ་སྦར་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་ཞུས། ཨུ་ཆུམ་ཆིང་ཝང་གི་ཛ་དཀར་ཆེ་རཏྣ། ཧ་ར་ཧོར་ཆེན་ཆ་གན་མེརྒན་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་འཚམས་ཞུའི་མཇལ་རྟེན་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་དང༌། འགའ་ཞིག་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཡང་སྩལ། ཁུ་ལུང་བུ་རུའི་དཱ་ཁང་རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་ནས་ཞུས་ངོར་ཁོང་པ་ལྟོས་བཅས་དང༌། དོན་གཉེར་བ་གཞན་དུ་མར་ཚེ་དང་སྙིང་རྗེའི་ལྷ་མཆོག་གི་དབང་བསྐུར་ཟབ་མོ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། ཡུའི་རྡཱ་རིན་དང༌། ལན་གྲུའི་ཝང་དཱ་ལོ་ཡེར། ཡུ་ཡོན་གཉིས། ཨུ་ཆུམ་ཆིང་ཝང་གི་ཐུ་ས་ལཀྵི་བཅས་ལ་ཇ་གྲལ་གནང་ཆ་དང་བཅས་ཐོན་ཕྱག་སྩལ་བར་ཡུའི་རྡཱ་རིན་

71

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ནས་རྗེ་བླ་མའི་ཞལ་དཀྱིལ་ལ་ཡང་ཡང་ལྟ་བཞིན་འབྲལ་མི་ཕོད་པ་ལྟ་བུའི་གདུང་བའི་རྣམ་པས་མིག་ནས་མཆི་མའི་ཕྲེང་བ་མུ་ཏིག་གི་དོག་པ་ལྟར་འདྲིལ་ཞིང༌། ངག་ནས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྨྲེ་སྔགས་ལན་མང་དུ་བཏོན་ནས་ཕྱི་འགྲོས་ཀྱིས་གྱེས་སོ། །ཧ་ཤང་བླ་མ་གསུམ་དང༌། ཧྭ་ཤང་ཛ་སག ལས་སྣེ་འགའ་ཞིག་བཅས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང༌། པི་ཅིང་ཐུང་སི་སྤ་ཅན་མི་དྲུག་ནས་སྒེར་མཇལ་ཐོག ཆིབས་ཆེན་གཅིག་དང༌། ཤོག་སྦག་སྣེ་འཛོམ་སོགས་ཕུལ་བར་ཇ་གྲལ་བཀའ་འཚམས་ཀྱིས་རེ་བ་དོན་ལྡན་མཛད། ཨུ་ཆུམ་པའི་ལིའི་འཚམས་འབུལ་བ་དང༌། སྤྱན་གཟིགས་གཟིམས་ཁྱི་འབུལ་མི་ལྕང་སྐྱའི་ཛ་ཟུར་སོགས་ལའང་མཇལ་ཁ་གནང་སྦྱིན་ལེགས་པར་སྩལ། ཚེས་ཉེར་ལྔ་མར་ངོའི་ཚེས་བཅུའི་ཉེར་སྤྱོད་མར་མེའི་སྡོང་བུ་ལྕགས་ཁབ་ཀྱི་དངོས་པོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཞབས་ཕྱི་རྣམས་ཡ་མཚན་དུ་བྱེད་ཀྱང༌། ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་ནས་འཚུབ་ངོ་ཡིན་པས་གེགས་སེལ་དུ་རྡོར་གཅོད་ཁྲི་ཚར། གདུགས་དཀར་སྟོང་ཚར། རྒྱན་དཔུང་འབུམ་ཐེར། བརྒྱད་སྟོང་དགུང་གྲངས། རྡོ་རྗེ་གྲགས་ལྡན་གྱི་བསྐང་བ་ཁྲི་ཚར་བཅས་འཕྲལ་དུ་སྒྲུབ་དགོས་ཕེབས་པ་ལྟར་དང་ལེན་ཞུས་སོ། །
༥༠༽ མཁྱེན་རབ་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་གནས་མཆོག་ཏུ་སྙིང་རྗེའི་ལྷ་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོ་དང་མགོན་པོ་ཟུར་ཕུར་ལྔ་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གདན་འཛོམས་ནས་ཟབ་གསང་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་བ་མཛད་པའི་གསང་གསུམ་རྣམ་ཐར་ཕྱི་རུ་མངོན་པའི་བརྡ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། ཚུར་མཐོང་སྐྱེ་བོའི་སྣང་ངོར་ཡང་རི་རྩེར་ཕྱགས་ཕེབས་པ་ནས་བོད་རྒྱ་མན་སོག་གི་དད་ལྡན་རྣམས་རྗེས་འཛིན་ཚད་མེད་ངང་དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་མཆོད་བསྙེན། ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསྙེན་རྫོགས་སྒྲུབ་པ། བཤད་ཆོས་ཀྱི་རྩོད་གྲྭ་ཚུགས་པ། སྒྲའི་གསན་རྒྱུན་གྲུབ་པར་གནང་བ་སོགས་མཛད་པ་འབྱམས་ཀླས།
ཧྭ་ཤང་ཏཱ་བླ་མ་གཅིག་ནས་རང་བྱུང་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་བསང་ཕོར་སེངྒེའི་
གཟུགས་ཅན་ཞིག་ཕུལ་བ་སོགས་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་དུ་མས་རང་རང་གི་ལག་ཏུ་ཅི་

72

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
འབྱོར་བའི་སྤྱད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མཆོད་རྫས་སུ་ཉིན་རེ་བཞིན་བསྟབས་པར་བྱེད་པ་སོགས་སྲི་ཞུ་ལྷུར་ལེན་པ་ལ་གསང་བ་གསུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་དང༌། ཡོན་བསྔོ་མཚམས་སྦྱོར་སོགས་ཀྱིས་སོ་སོའི་དགེ་རྩ་དོན་དང་ལྡན་པར་མཛད།
རི་རྩེ་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་དང༌། གནས་བཅུ་ལྷ་ཁང་སོགས་ལྷ་ཁང་ཁག་
བདུན་དང༌། ྋརྒྱལ་དབང་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་ལྗགས་བསྙེན་མཛད་ཡུལ་ཀོང་ཡའི་གདོང་ཞེས་པའི་ཕུག་པ་སོགས་ལྷ་ཁང་ཁག་ལ་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱི་གནས་གཟིགས་གནང༌། བོད་པ་དགེ་རྒན་རྒྱ་བོ་ཟེར་བས་ལྷ་ཁང་ཁག་ལ་ཉམས་གསོ་དང༌། ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་བཞུགས་ཡུལ་གཟིམས་ཆུང་གསར་བསྐྲུན་ཞུས་འདུག་པ་དེར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ནས་བསྙེན་བཀུར་གསོལ་ཞིང་རབ་གནས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་མཛད།
ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་ཨེ་ཙིན་ཐོར་རྒོད་སྤྲུལ་སྐུ་དགེ་ལེགས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
མཚན་དང༌། དར་ཧན་ཤོག་ཐོན་མཁན་པོ་སོགས་དད་ལྡན་ལྔ་ནས་རྒྱུ་ཡོན་སྦྱར་ཏེ་ཞུས་ངོར་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་དང༌། མཇལ་བྱིངས་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་བྱིན་སྩལ་རྗེས་སྔར་མ་ཕེབས་པའི་ལྷ་ཁང་ཁག་ལ་མཆོད་འབུལ་གནས་གཟིགས་བསྐྱངས། ཁང་ཡེ་ཐུའི་ངོ་མ་གསུམ་ནས་ཐོན་མཇལ་ཞུས། ཨོར་དུ་སུ་ཤོག་ཕྱག་མཛོད་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཞབས་བརྟན་ཕུལ་ཏེ་ཞུས་ངོར་སེར་སྐྱ་མང་པོར་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྗེས་གནང་དང༌། རྟེན་གསོལ་འབུལ་མི་སོགས་ཞལ་མཇལ་དོན་གཉེར་བ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་ཕྱག་དབང་བྱིན་རླབས་དགྱེས་བཞིན་སྩལ། ཐོར་རྒོད་སྤྲུལ་སྐུ་སྒེར་མཇལ་དུ་བཅར་བར་ལེགས་གནང་དང༌། ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་ལ་འབད་པ་ཆེ་བསྐྱེད་དགོས་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་བསླབ་རུས་པ་ཅན་སྩལ།
སུ་ཉིད་ཐུ་སྙིང་པོ་དང༌། སྦོ་རད་ཐུ་སོག་པོ་བཅུ་ཕྲག་གཅིག་སོགས་ལ་རིགས་

73

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།གསུམ་མགོན་པོའི་གཟུངས་དང༌། དགའ་ལྷ། ཡིག་དྲུག་གི་ལྗགས་ལུང༌། སྦས་རིང་ཝང༌། ཨ་ཕ་ཁ་དཱ་ཝང་གི་ལྕམ། དུར་སྦེད་དཱ་ཝང་གི་བུ་ཕན་བདེ་སྐྱབས་སོགས་ངོ་འཁོར་ལ་ཚེ་དབང་བཅས་རང་རང་གི་བློ་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་འབྲེལ་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་མཛད། མཁའ་འགྲོ་ཆིང་ཝང་གི་འཚམས་འབུལ་མི་སྣ་མགྲོན་གཉེར་ངོ་གཡོག་ལྔ་ནས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་ཞིང༌། སྦོ་རད་ཐུ་རྒན་པོ་ཞིག་ནས་གདུང་དབྱངས་ཀྱིས་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་པར་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་གནང༌། དར་ཧན་ཆིང་ཝང་ཤོག་གུང་ཉི་མར་ཐོན་ཕྱག་ཐོག གནང་ཆ་དང༌། འབེལ་མཆིད་རྒྱས་པར་སྩལ། བོད་ལྗོངས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་རྟ་ཤད་གཏོང་གནང་དབང་རྒྱལ་ཅན་ཕྱིར་འཁོར་ནས་གཞུང་སྤྱི་སྒེར་གྱི་སྙན་ཞུ་དང་རྟེན་ཆོས་སོགས་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ།
གཞན་ཡང་འདི་སྐབས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོས་འཚམས་
འབུལ་དུ་མངགས་པའི་མི་སྣ་དུ་མ་ཞིག་ལ་མཇལ་ཁ། བཀའ་འཚམས། སྐྱེས་ལན་སོགས་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་གནང་ཞིང༌། སྦས་རིང་ཇུན་ཝང་ནས་འབྱོར་ཕྱག་ཞུས། རྡོ་ལོ་ནོར་གྱི་ལྷ་བཟོ་རྒྱ་མི་ཞིག་ནས་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣང་བརྙན་བྱོན་ལེགས་ཤིག་ཕུལ་བར་དགྱེས་པ་ཆེན་པོ་མཛད། ཡོན་བདག་ཁག་གཉིས་ཀྱིས་ཞུས་ངོར་སླར་ཡང་དབང་རྗེས་གནང་གི་རིམ་པ་འགའ་ཞིག་སྩལ། སྦས་རིང་ཝང་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས། གཟིམས་སྦུག་ཏུ་རི་རྩེ་ཛ་སག་ནས་གསོལ་ཚིགས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ཞུས་ཏེ་མཇལ་བཅར་ཐོག གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ཁས་ལེན་འདོད་ཚུལ་སྐོར་གྱི་དོགས་སློང་བཀའ་འདྲི་མང་དུ་ཞུས་པར་ཐེ་ཚོམ་དྲྭ་བ་ཆོད་པའི་ལན་བྲག་ཐོག་ནས་ཆུ་བབས་པ་ལྟར་ཐོགས་མེད་དུ་སྩལ། སྦོ་རད་ཐུ་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་ངོ་གཡོག་བཞི་ནས་དངོས་འབུལ་ཚན་ཆེ་བ་བཏེག་སྟེ་མཇལ་ཁ་ཞུས་ཤིང༌། ད་ལྟ་བཀའ་འགྱུར་སོ་མའི་ཁོངས་ནས་ས་ཉོས་ཀྱི་དགོན་པ་ཞིག་གསར་བསྐྲུན་ཞུ་བཞིན་ལགས་པ་ཟིན་

74

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
མཚམས་འབུལ་ལམ་ཞུས་ཆོག་པ་ཞེས་གསོལ།
ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ནང་ཕྱོགས་འདུས་དད་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་མཇལ་ཁ་
ཕྱག་དབང་ཆོས་འབྲེལ་སོགས་བར་མ་ཆད་དུ་སྩལ་ཞིང༌། ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་བརྒྱད་གཏོར་དང་འབྲེལ་བའི་མཇལ་ཁ་སྟོན་ཆེན་ཡང་གནའ་སྲོལ་བཞིན་རྒྱས་པར་མཛད། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་སྟོང་འཁོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སོགས་རྒྱ་སོག་འདྲེས་མའི་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་ཚིགས་ཕྱི་མའི་སྡོམ་པ་འབོགས་པར་མཛད། སྐལ་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང༌། སྒྲོལ་ལྗང་གི་བསྟོད་པ། ཤམ་བྷ་ལའི་སྨོན་ལམ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་སོགས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་སྩལ། སྦོ་རད་ཐུ་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་དང༌། གཉེར་པ་ནས་སླར་ཡང་གཟིམས་ཆུང་མཇལ་ཁའི་ཐོག སྔོན་ཞུས་དགོན་པ་གསར་བཏབ་ཕོ་བྲང་འདུ་ཁང་དང་བཅས་པ་རིང་མིན་ཟིན་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་སྙན་སྒྲོན་ཞུས་པར་ལེགས་སོའི་དབུགས་དབྱུང་ཡང་དག་པར་སྩལ།
ཨ་མདོ་རེབ་ཀོང་བླ་མ་ནས་ྋགོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་བགེགས་བཟློག་ཕྱིར་
གཟིམས་ཆུང་ཉེ་འགྲམ་དུ་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་གི་སྒོ་ནས་གཏོར་བཟློག་ལས་སྦྱོར་བཀའ་དོན་སྤྱི་ཁུར་ཞུས་ཆོག་པ་ཞེས་ཞུས་ཏེ་གཏོར་སྒྲུབ་བདུན་གཅིག་རིང་ཚུགས་ཤིང༌། ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་དགོང་ཇ་སྦྲེལ་ཐོག་གཏོར་ཟོར་འཕེན་སྐབས་གནམ་གཤིས་གློ་བུར་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཁ་ཆར་བུ་ཡུག་འཚུབ་པ་སོགས་པྲ་རྟགས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་བྱུང༌། དར་ཧན་ཆིང་ཝང་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་རིང་ལྕམ་དང་བཅས་པ་ངོ་གཡོག་སུམ་ཅུ་སྐོར་ལ་ཚེ་དབང་དང་ཚེ་མདོའི་ལྗགས་ལུང་སྩལ་བའི་ཡོན་དང༌། བརྟན་བཞུགས་ལེགས་འབུལ་ཆབས་ཅིག་རིན་གཉིས་རྒྱ་སྲང་སུམ་སྟོང་ཐམ་པ་དང༌། གཞན་ཡང་ཐུགས་མཁོའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་བབས་པའི་རྒྱ་སོག་གི་སྤྱད་པ་ངོ་མཚར་བ་མང་པོ་ཕུལ་ཏེ་ལེགས་ཚོགས་ཀུན་གསལ་གྱི་ཕ་མཐའ་དང་མཉམ་པ་བསྐྲུན་ཏོ། །དེའི་ཕྱི་ཉིན་དར་ཧན་ཝང་ལ་ཐོན་

75

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཕྱག་ཐོག འདི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཀའ་སློབ་སྙིང་ལ་བསྟིམ་འོས་དུ་མ་དང༌། ལྷ་རེག་ནང་མཛོད་སྲིད་དུ་རིང་བ་སོགས་གནང་སྐྱེས་གྱ་ནོམ་པ། ཁྱད་པར་ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་པའི་པུསྟ་ཀ་གཅིག་སྩལ་ཏེ་ཀློག་འདོན་རྒྱུན་བསྲིང་བགྱིས་ན་ལེགས་ཞེས་བཀའ་སྩལ།

མི་ཉག་དགེ་བཤེས་ཡོན་ཏན་དང༌། ཨོར་ཏུ་སུ་སྟོང་ཏོ་གུང་གི་ཐོ་ཡོན་ཏཱ་བླ་
མ་མཁྱེན་རབ་ཉི་མ་སོ་སོ་ནས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་བར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང༌། བཀའ་མཆིད་ལྷུག་པར་གནང༌། ཧར་ཆེན་གུང་ནས་ཕེབས་བཞུགས་སྐོར་དགོངས་བསྡུར་ཞུས་པར་སོག་རིགས་སྦྱིན་བདག་ཚང་མས་བསྟན་དོན་ལ་ལྷག་བསམ་འདུན་པ་གཅིག་དྲིལ་གྱི་ཞབས་འདེགས་ཟོལ་མེད་དགོས་རྒྱུའི་ཞལ་ཏ་ཞིབ་རྒྱས་དང༌། སྟེང་འོག་བར་གསུམ་གདོན་བགེགས་ཀྱི་འཚེ་བ་ཞི་ཕྱིར་བཀའ་བསྒོ་ཟབ་མོ་སྩལ། མཁའ་འགྲོ་ཆིང་ཝང་ནས་གཟིམས་སྦུག་ཏུ་ནང་མའི་འབྱོར་ཕྱག་ཞུས་ཤིང༌། དེ་རྗེས་ངོ་འཁོར་ཚང་མ་ཆབས་ཅིག་ཏུ་བཅར་ཏེ་རྟེན་གསོལ་ཕུལ། ཨུ་ཅུ་མུ་ཆིང་བླ་མ་དང༌། ཇུ་རིགས་ཐུ་ཝང་སོགས་ནས་ཀྱང་འབུལ་ནོད་རྒྱ་ཆེར་བཏེག་པར་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་བཀའ་འཚམས་ཡིད་དང་འཚམས་པ་གནང༌།
རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་ཙི་ནའི་ཡུལ་དུ་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་
བསྟན་པ་རིང་དུ་དར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང༌། ཕྱོགས་དེའི་ལོག་པར་སྨྲ་བ་མཐའ་དག་སྤ་བཀོང་ཞིང༌། བློ་གསལ་མཁས་པའི་ཚོགས་རྣམས་མགུ་བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའི་གནས་མཆོག་རི་རྩེའི་གཟིམས་ཆུང་འགག་སྲ་མཁྲེགས་གོར་མ་གཅལ་དུ་བཀྲམས་པའི་སྟེང་དུ་ྋགོང་ས་ཕྱག་ན་པད་དཀར་འཛིན་པ་ཉིད་དང༌། སྟོང་འཁོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ། ཆེ་ཤོས་སྤྲུལ་སྐུ། བོད་སོག་ཨ་མདོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེ་ལ་རགས་པ་མང་པོ་བཅས་གདན་འཛོམས་ནས་ཉིན་ཞག་དུ་མའི་བར་དུ་འཕགས་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་

76

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རྣམས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་ལ་འབེལ་གཏམ་བགྲོ་གླེང་གི་བཤད་གྲྭ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཚུགས་པར་མཛད་ཅིང༌། དེ་ཡང་ཉིན་དང་པོར་སྐུ་འབུམ་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔའ་རི་རབ་གསལ། གཉིས་པར་འབྲས་སྤུངས་འདུལ་བ་མཁན་པོ། གསུམ་པར་མི་ཉག་དགེ་བཤེས་ཡོན་ཏན་སོགས་དྲག་རིམ་ནས་དམ་བཅར་བཞུགས་ཏེ་བརྒལ་བརྟག་གི་མཆོད་སྤྲིན་མཐའ་ཀླས་པ་སྤྲོ་བར་མཛད་པས་དབུས་གཙང་གི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་དག་རེ་ཞིག་དབང་ཕྱོགས་སུ་འཕོས་སམ་སྙམ་དུ་ཀུན་ཡ་མཚན་ཞིང༌། ངོ་མཚར་ཆེ་བར་གྱུར་ཏེ་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་དགའ་མགུ་རངས་པས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་གི་ངོས་ནས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་སིལ་མ་ཆལ་ཆིལ་ཕབ་པ་སོགས་དགེ་བའི་ལྟས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སོན་པ་བསྐྲུན་ཏོ། །
ཇུ་རིགས་ཐུ་ཝང་ངོ་གཡོག་དང་མཁའ་འགྲོ་ཆིང་ཝང་གི་མགྲོན་གཉེར། རྣམ་
དག་ནོ་ཡོན། དབུ་གདུགས་པ་བཅས་ལ་ཐོན་ཕྱག་དང༌། གནང་ཆ་སྩལ། ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་བོད་ལྗོངས་ནས་ཆེད་དུ་མངགས་པ་གདན་ས་གསུམ་གྱི་འཐུས་མི་མཁན་པོ་ལས་ཟུར་ངོ་གཡོག་དང༌། སོག་པོ་ལོ་ཙཱ་བ་བཅས་ནས་འབྱོར་ཕྱག་ཐོག་སོ་སོ་ནས་རྟེན་གསོལ་དང༌། བླ་སྤྱིའི་རྟེན་གསུམ་སྙན་ཞུ་ཁག་བཅས་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་དང༌། བོད་ཀྱི་བདེ་སྡུག་གནས་ཚུལ་འདྲི་རྨེད་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས། དེ་རྗེས་ལོ་ཙཱ་བས་གཟིམས་ཆུང་དུ་འབུལ་དངོས་གཏོས་ཆེ་བ་ཕུལ། ཨ་ཏོའི་ཆེའི་དྲུང་ཡིག་ཐུ་ཤེས་ཡི་ངོ་གཡོག་བཅུ་ཕྲག་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་འདོད་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པའི་ལྗགས་ལུང་སྩལ།

ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་དད་ལྡན་འགའ་ཞིག་ནས་རྒྱུ་ཡོན་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་བཞིན་སྣོད་ལྡན་མང་པོར་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་དང༌། འདོད་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པའི་ལྗགས་ལུང་རིམ་བཞིན་སྩལ། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཞབས་བརྟན་

77

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།སྒྲུབ་པར་ཆེད་འབྱོར་རྒྱུད་གྲྭ་བཅུ་དྲུག་དང༌། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་རྟེན་འབུལ་འཐུས་མི་གཅིག སྔགས་རྩིས་པ། ཆིབས་ཞབས་དང་ཐུགས་མཁོ་འབུལ་མི་མཁན་ཆེ་གྲགས་པ་བློ་ལྡན་དང༌། རྩིས་དཔོན་རམ་པ་སྲས། ལོ་ཙཱ་བ། བཀའ་ཤོད་སྤྱི་ལྕགས་བུ་བཅས་ནས་འབྱོར་ཕྱག་ཐོག སོ་སོའི་རྟེན་གསོལ་དང༌། གཞུང་སྒེར་སྤྱི་ནས་འབུལ་སྐུར་སྙན་རྒྱ་ཁག་དང༌། རྟེན་ཆས་ཀྱི་དངོས་སྣ་རྣམས་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར། རི་ཕིང་བླ་མ་ཆེ་བ་དང༌། ཡ་མོན་སོགས་ནས་ཀྱང་ཕྱག་རྟགས་སྤམས་མཐོ་བ་བཏེག དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་མཁན་ཟུར་ནས་གསང་ཕུ་དབྱར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྐལ་ཕུལ། འདི་སྐབས་དད་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་མཇལ་ཁའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན། སྐལ་བཟང་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲོལ་ལྗང་གི་བསྟོད་པ་དང༌། ལམ་རིམ་སྨོན་ལམ་སོགས་གང་འདོད་ཀྱི་ཆོས་འབྲེལ་བསྐྱངས། ཞུ་ཞུ་ཐོའི་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ངོ་གཡོག་བཅུ་སྐོར་ནས་གཟིམས་ཆུང་མཇལ་ཁའི་ཐོག་རྟེན་གསོལ་དང༌། ཐུགས་མཁོའི་ཕྱག་དཔེ་པོད་མང་པོ། སྦུ་སེར་ཞབས་ཕྱགས་ཆ་བཅས་ཕུལ་བར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང༌། བཀའ་འཚམས་རྒྱས་པར་སྩལ། དེ་རྗེས་སྐུ་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱིས་ཁལ་ཁ་ཆིང་ཝང་ཁོངས་དགེ་བཤེས་སྭ་མར་ཆིབས་བསྒྱུར་ངོས། འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་དབུས་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད་འཕྲལ་གུང་བཀྲ་ཤིས་རྡོ་རྗེ་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང༌། དགེ་བཤེས་སྭ་མ་ཞེས་པའི་དགོན་པ་ཕྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་ཚང་མ་འབུལ་ཐོ་དང་སྦྲགས་རྩ་འབུལ་ཞུས་ཤིང༌། མུ་མཐུད་ལས་སྣེ། གྲྭ་དམངས་རྣམས་ནས་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་དང༌། རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་འདོན་དཔེ་ཆ་རྣམས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་ལེགས་པར་སྩལ།
དེ་ནས་བྱང་རིའི་འདབས་ཞོལ་ནགས་ཁྲོད་དུ་སྤྲོ་སེང་ལ་ལན་གཉིས་ཞབས་
ཀྱིས་བཅགས། རྒྱལ་ཁབ་རྟེན་འབུལ་མི་སྣ་མཁན་ཆུང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཕྱིར་འཁོར་གདོང་གནམ་གྱི་ལྷ་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ཡུམ་སྲས་ནས་གསེར་ཡིག་དང་

78

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གནང་སྐྱེས་སྩལ་བ་འབུལ་བཞེས་བསྐྱང་རྒྱུར་ཕུ་གསར་སྟེང་རིགས་གསུམ་ལྷ་ཁང་མདུན་ཁྱམས་ར་བཅས་པར་ཕེབས་སྒྲིགས་ཞུས་ཏེ་རི་རྩེ་ཛ་སག་དང༌། དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ལས་སྣེ། རྒྱ་དཔོན། བོད་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་ཆེ་ཕྲ་བཅས་སྟར་སྒྲིག་སེར་སྦྲེངས་རོལ་ཆ་དང་བཅས་ྋགོང་ས་མཆོག་བཞེངས་ཏེ་བཀའ་ཡིག་ཕྱག་ཏུ་བཞེས། མན་སོག་གི་ཡི་གེ་ཤན་སྦྱར་ཡོད་པ་མཁའ་འགྲོ་ཆིང་ཝང་གུང་ནོ་ཡོན་བཀྲ་ཤིས་རྡོ་རྗེ་དང༌། སྡེ་དྲུང་གཉིས་ནས་སྒྲ་དག་གསལ་གསུམ་སྙན་སྒྲོན་ཞུས། པི་ཅིང་ཀྲོན་ཏྲི་ཛ་སག་དང༌། དཱ་ལོ་ཡེར་སོགས་ལ་གནང་ཆ་སྩལ། དེ་རྗེས་དགྱེས་སྟོན་ཐོག་རྒྱ་བོད་མན་སོག་མཐའ་དག་ནས་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་འབུལ་ཕུལ་ཞིང༌། བྱིན་རླབས་ཀྱི་གྲུ་ཆར་ཕབ། གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕེབས་མཚམས་བོད་ཚོང་སེར་བྱེས་གྲྭ་མྱུག་པ་སོགས་བཅུ་ཕྲག་གཅིག་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང་གསེར་ཟངས་གྱི་འཕུལ་ལྡན་གསོལ་ཅོག་སོགས་ཙི་ནའི་སྤྱད་པ་དངོས་གཙང་འགའ་ཞིག་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་དང༌། མྱུག་པར་ལེགས་དར་ནང་མཛོད། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་ཆོས་འབྲེལ་བཅས་དགྱེས་བཞིན་སྩལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་རྣམས་སུ་སྣོད་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་དགོངས་ཏེ་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་དང༌། ཉིན་ལྟར་ཞལ་མཇལ་ཕྱག་བྱིན་བར་མ་ཆད་དུ་སྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྐོང་བར་མཛད།
ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་གནས་ཆེན་རི་བོ་དྭངས་བསིལ་གྱི་འཇམ་དཔལ་སྡེ་ཆེན་
ཕུ་གསར་སྟེང་གཟིམས་ཆུང་བདེ་སྐྱིད་ཀུན་གསལ་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་མཚོ་བྱུང་རོལ་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་དྲུང་ནས་སྒྲ་མདོའི་ས་རིས་མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསན་བཞེས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་དབྱངས་ཅན་ཞལ་ལུང་བདུད་རྩིའི་དགའ་སྟོན་ཀུན་བཤད་མཚན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་དོན་ལྡན་བསྔགས་བརྗོད་ཨུཏྤལའི་མགུལ་རྒྱན་གསོལ་བ་དང་དུ་བཞེས་ཏེ་དགེ་བའི་

79

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
བཤེས་གཉེན་གཏང་རག་གི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཉེས་པར་མཛད་ཅིང༌། རྟེན་འབྱུང་དགྱེས་སྟོན་གྱི་རིམ་པ་ཡང་ཉམས་སུ་བསྟར་རོ། །
དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཀྲུའུ་ཏྲི་ཛ་སག་གཟིམས་ཆུང་མཇལ་ཁར་ཆེད་བཅར་གྱིས་རྟེན་
གསུམ་དང༌། དངོས་འབུལ་སྤམས་མཐོ་བ་བཏེག་པར་ཇ་གྲལ་དང༌། བཀའ་འཚམས་རྒྱས་པར་སྩལ། མིག་གོའི་པི་ཅིང་ཆིན་ཁྲལ་ངོ་གཡོག་གཉིས་མཇལ་བཅར་སྐབས་ཕུ་གསར་སྟེང་གི་རྡོ་སྐས་རིང་མོའི་འགོར་རྒྱ་དམག གཟིམས་འགག་ཏུ་བོད་དམག་དང༌། རིམ་པ་བཞི་པ་ཡན་གྱིས་བྲང་བན་ཞུས། སྐུ་མདུན་དུ་སླེབས་འཕྲལ་འདུལ་བ་མཁན་པོས་སྐད་སྒྱུར་བགྱིས་ཏེ་ཕན་ཚུན་བཀའ་འཚམས་དང༌། མཇལ་དར་སྣེ་སྤྲོད། ཕྱག་རྟགས་འབུལ་བཞེས་བཅས་གྲུབ་རྗེས་ཁྲིའུ་ཤིང་ལ་འདུག་ཏུ་བཅུག་ནས་དཀར་སྤྲོ་ཤིང་འབྲས་དང༌། གསོལ་ཇ་སྩལ། ལེགས་དར་ཞིག་གནང་བ་རེ་ཞིག་ལག་པར་ཉར་ནས་གློ་བུར་སྐེ་ལ་གོན་ཏེ་ཕྱིར་ལོག ཆིན་ཁྲལ་འདི་པ་གཟིམས་ཆུང་འགག་ཏུ་འབྱོར་མཚམས་ཆར་པ་རྡོག་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་བབས་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པོར་མངོན། དེ་རྗེས་ཧོར་ཆེན་ཛ་སག་ཏོ་ཁང་གི་མི་སྣ་ཛ་སག་བླ་མ་རང་ཡུལ་དུ་ཐོན་ཕྱག་ཞུས། སྤིན་ཐུ་ཝང་ཁོ་རང་གཅིག་པུར་ནང་བཅར་གནས་ཚུལ་རྒྱས་པ་དང༌། སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་པར་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་སྩལ། མིག་གོའི་ཆིན་ཁྲལ་ཐོན་མཇལ་དུ་བཅར་སྐབས་གནང་ཆ་གཟབ་རྒྱས་དང༌། ལོ་ཙཱ་བརྒྱུད་བཀའ་འཚམས་ཞིབ་ལྷུག་གནང་ཞིང༌། ཐོན་ཁར་ཆིན་ཁྲལ་རང་ནས་བོད་སྐད་ཀྱིས་ཕྱག་དབང་གནང་དགོས་ཞུས་པ་ལྟར་དགྱེས་བཞིན་སྩལ་བས་དགའ་བ་དང་མགུ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་དང་བཅས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་གང་ཐུབ་ཞུ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་མང་པོ་ཞུས། དེ་འཕྲལ་སྤིན་ཐུ་ཝང་གི་སྲས་ཐ་ཆུང་ཞིག་ལ་མིག་ནད་ཡོད་པ་ཞི་ཕྱིར་ལྗགས་ཆབ་གནང༌། དར་ཧན་ཆིང་ཝང་གི་མ་རྒན་ནས་གསེར་ཞལ་མྱུར་མཇལ་

80

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཞུ་རྒྱུའི་སྐྱབས་ཞུ་འབྱོར་བར་བྱིན་སྲུང་སྩལ། བྱང་རིའི་ངོགས་སུ་ནགས་ཚལ་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་སྤྲོ་སེང་ལན་འགའ་ཞིག་ཕེབས་ཤིང༌། ཐེངས་དང་པོའི་ནུབ་མོ་ནགས་ཚལ་སྐྱོང་བའི་ལྷ་ཀླུ་དགྱེས་པའི་ལྟས་སུ་ཆར་རྒྱུན་བཟང་པོ་བབས། རུ་སུའི་དམག་དཔོན་ས་སྐོར་བ་མཇལ་བཅར་ལ་བློ་མོས་དང་འཚམས་པའི་བཀའ་མཆིད་སྩལ། མདོ་ཁམས་ཉག་རོང་ནས་བཀྲས་གླིང་མདའ་དཔོན་དང༌། ཏྲེ་ཧོར་དགོན་ཁག་དགུའི་སྙན་འབུལ་བ་འབྱོར།
མཚམས་འདི་ནས་གཟིམས་ཆུང་མཛད་ཐོ་མ་རྙེད་པས་མགྲོན་དེབ་ཀྱི་དཀྱུས་
ནས་བྲིས་སོ། །
༥༡༽ སྙིང་རྗེའི་ལྷ་དང་བླ་མ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པའི་བདེན་གསོལ་བཀའ་རྩོམ། སྤྲུལ་པའི་གནས་རིར་ཞབས་སྐོར། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལྗགས་བསྙེན་བསྐྱངས་ཤིང་དབྱར་ཞལ་བཞེས། རུ་སུ་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གུས་མཆོད་ཞུས། ཆབ་ཤོག་སྔ་ཕྱིས་རྗེས་འཛིན་རེ་བསྐྱངས་པ་བཅས་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་དགེ་མཚན་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་བདེན་ཚིག་ཐུགས་སྨོན་ཟབ་རྒྱས་རྗེས་གནས་འཛིན་ངུར་སྨྲིག་གོས་ཀྱིས་མཆོར་བའི་དགོན་སྡེ་ཡོངས་ལ་བསྙེན་བཀུར་དང་ཕོགས་ཐེབས་སྦྱོར་འཇགས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ།
སྐབས་ཤིག་མདོ་ཁམས་ལྡན་མ་ཕྱོགས་སྒ་ལུང་འབུམ་སྒང་དགོན་ཐེག་ཆེན་
གླིང་གི་དགེ་སློང་བློ་བཟང་ཡར་འཕེལ་ནས་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་བླ་མ་དབྱེར་མེད་ལ་བདེ་ཆེན་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བའི་གསོལ་འདེབས་གདུང་འབོད་མ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་ཡི་གེའི་ལམ་ནས་བསྐུལ་མ་ཞུས་པ་བཞིན་ཐུགས་རྩོམ་མཛད་པ་ནི།
ཨོཾ་སྭ་སྟི། དཔལ་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་ངོ་བོ་ཉིད། །སྐྱབས་རྒྱལ་ཀུན་རང་
གཟུགས་ངུར་སྨྲིག་གར། །རྗེ་པད་དཀར་འཆང་བ་གསུམ་ལྡན་མགོན། །བདག་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་སྤྱི་བོར་བསྟེན། །ཞིང་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་ཀུན་བཀའ་བགྲོས་ཏེ། །ཡུལ་

81

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།མཐའ་འཁོབ་འགྲོ་ལ་ལྷག་པར་གཟིགས། །གསང་གསུམ་གྱི་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་ཀླས་པ། །དུས་སྙིགས་མར་ལུས་ལ་ལྷག་པར་དགོངས། །མཐའ་མི་མངོན་སྡུག་བསྔལ་སྨག་རུམ་ཁྲོད། །གློག་སྐད་ཅིག་བར་སྣང་འཚེར་བ་བཞིན། །སྟེས་དབང་གིས་དལ་འབྱོར་མི་ཡི་ལུས། །རྙེད་དཀའ་བ་ད་རེས་ལན་ཅིག་ཐོབ། །ལམ་གྱི་མགོ་བཤེས་གཉེན་མཆོག་དང་ཕྲད། །དོན་ཟབ་མོ་མདོ་སྔགས་བསྟན་དང་མཇལ། །དུས་ད་ལན་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་བཟང༌། །ད་འོན་ཏེ་ཕྱི་མ་བཤུལ་ཐག་རིང༌། །ལས་མཐའ་མེད་སྐྱེ་བའི་ཕྲེང་བ་རུ། །སེམས་འདི་དང་ལྷན་ཅིག་ཉེར་འགྲོགས་པའི། །ལས་ཉོན་ཤེས་སྒྲིབ་པ་དབང་བཙན་པས། །དགྲ་ཕྲ་རྒྱས་གདོན་གྱིས་ནང་ནས་གཟིར། །ཕྱི་རྐྱེན་ངན་རུ་འཛིངས་ཀྱིས་དཀྲུགས་ཤིང༌། །ལས་མི་དགེའི་འཚུབ་མས་རྒྱབ་ནས་དེད། །འཆི་བདག་གི་གཤིན་རྗེས་མདུན་ནས་བསུས། །ཕྱིས་འགྱོད་ཀྱང་བྱ་ཐབས་ཅི་ལ་ཡོད། །སྐྱིད་མི་འཁྱག་ཁེངས་དྲེགས་ད་གཟོད་འགྱོད། །སྡུག་མི་བཟོད་མྱ་ངན་ཆོ་ངེས་འདེབས། །ཐང་ཅིག་ཙམ་ཟོས་བདེར་སྡོད་ཐབས་མེད། །ཚུལ་འདི་ན་སྲིད་པར་ཞེན་ལོག་སྐྱེ། །ལུས་ཚུལ་འཆོས་ངན་པར་ངང་གིས་འཇུག །ངག་རྫུན་དང་ཕྲ་མ་ཚིག་རྩུབ་མང༌། །ཡིད་ཕྲག་དོག་གནོད་སེམས་ཤས་ཆེ་བས། །ཚེ་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བ་ཇི་འདྲར་འགྱུར། །ཆོས་གཤའ་མས་འདི་ཕྱིའི་དོན་འགྲུབ་ཀྱང༌། །བྱེད་བློ་ཙམ་བྱུང་ཚེ་གེགས་བྱེད་མང༌། །རང་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་འབད་ན་ཡང༌། །གཞན་ཐབས་ཚུལ་དུ་མས་ཕྱི་བཤོལ་འགྲོ། སྐྱབས་གྲུ་འཛིན་བདག་པོའི་དཔལ་མཆོག་གི། །སྐུ་ཉིན་བྱེད་མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ། །གསུང་བཤད་སྒྲུབ་སྣང་བའི་སྙན་འཇེབས་གསུང༌། །ཐུགས་ཆོས་ཀུན་འཇལ་བའི་བློ་གྲོས་ཡངས། །བདག་འཁོར་བ་མཚན་མོའི་མུན་ཁྲོད་དུ། །ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུས་གྱི་ནར་འཁྱམས། །ཉམ་ཐག་པའི་གནས་ལུགས་འདི་འདྲ་ན། །རྗེ་སྙིང་རྗེའི་གཏེར་གྱིས་ལྷག་པར་དགོངས། །ལེགས་ཉེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་དག་ལ། །ཐུགས་བརྩེ་བས་མི་གཟིགས་ག་ལ་མངའ། །གཟིགས་

82

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བཞིན་དུ་ཡལ་བར་འདོར་སྲིད་ན། །འགྲོ་བདག་ཅག་ཁྱོད་མིན་སུ་ལ་རེ། །སྔོན་རྣམ་འདྲེན་སྲས་བཅས་དཔང་གསོལ་ཏེ། །མགོན་བདེ་གཤེགས་འོད་དཔག་མེད་པའི་དྲུང༌། །ཐུགས་དམ་བཅའ་བཙན་པོའི་སྙིང་སྟོབས་བཞེས། །དུས་དེང་ཡང་ལྷག་པར་དགོངས་གཟིགས་གསོལ། །ཡོངས་འགྲོ་བའི་མོས་དང་ཁམས་ཕྲ་རགས། །སྒྲིབ་མི་མངའ་ཀུན་མཁྱེན་གཟིགས་མོ་རུ། །བདག་ཅོལ་ཆུང་བླུན་རྨོངས་སྡིག་པོ་ཆེ། །ལུས་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་ཡི་འབངས་སུ་འབུལ། །ངག་གདུང་འབོད་དྲག་པོས་གསོལ་བ་འདེབས། །ཡིད་ཟོལ་མེད་གཏན་གྱི་བློ་གཏད་བཅོལ། །སྙིང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་སྐྱབས་འཆའ་ན། །དུས་དེ་རིང་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ཤིག་ཀྱེ། །ད་གདོད་ཀྱི་མི་ལུས་བཟང་པོ་འདིར། །བཀའ་པོད་ལྔའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་བྱེ་བྲག །ཐོས་བསམ་སྒོམ་མདོ་སྔགས་ཉམས་ལེན་གྱིས། །ཆོས་ཚུལ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་འགེལ་བར་ཤོག །ཕར་ཕྱིན་དྲུག་བསྡུ་བ་བཞི་ལ་སོགས། །ལམ་ལྔ་དང་ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་ཚོགས། །མྱུར་བའི་ལམ་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་ཡིས། །དགའ་ཆེན་མཆོག་ཐར་ལམ་མྱུར་རེག་ཤོག །ལར་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་གྱུར་མ་ཐག །གནས་ཁ་བའི་ལྗོངས་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་ཆེའི། །ཞིང་གྲུ་འཛིན་དམ་པར་བརྫུས་སྐྱེས་ཏེ། །གསང་བ་གསུམ་འཛིན་པའི་དཔལ་འགྱུར་ཤོག །ལྷ་སྙིང་བརྩེའི་གཏེར་གྱི་བྱིན་རླབས་དང༌། །བདག་ལས་སྨོན་འཛོམ་པའི་ལེགས་བྱས་མཐུས། །དུས་འདི་ནས་བྱང་ཆེན་མ་རེག་བར། །མཉེས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའོ། །
ཚེས་ལྔ་ཉིན་འཁྲུངས་སྐར་ལ་བརྟེན་པའི་དགྱེས་སྟོན་ཆེན་མོ་ཉམས་སུ་
བསྟར་ཞིང༌། ཚེས་བདུན་ནས་བཟུང་ཚེས་བཅུ་གསུམ་བར་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་སུ་མཛད་ནས་གནས་ཆེན་རི་བོ་དྭངས་བསིལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཞབས་སྐོར་དང་སྦྲགས་གནས་ལག་ཆེ་ཕྲ་ཚང་མར་མཆོད་འབུལ་སྙན་ཤལ་འགྲེམས་སྤེལ་དང༌། གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་ནས་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་དགེ་མཚན་

83

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
རྒྱ་ཆེ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བའི་བདེན་ཚིག་ཐུགས་སྨོན་ཤུགས་དྲག་བསྐྱངས།ཉིན་གཅིག་གང་ནས་འོང་ཆ་མེད་པར་སོག་པོའི་ཆ་ལུགས་ཅན་ཞིག་ནས་
འཇམ་དབྱངས་མེ་ཏོག་ཁ་དོག་དང་དྲི་བསུང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཆང་བ་གང་དང༌། རྒྱ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ནས་སྤོས་ཤེལ་གྱི་ཕྲེང་བ་རྡོག་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པ་ཞིག་ཕུལ་ནས་དེ་མ་ཐག་མི་སྣང་བར་གྱུར་པ་དང༌། ཙན་དན་གྱི་འཇམ་དབྱངས་རིགས་ལྔ་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་ནས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྔ་པ་ཞིག་འཕྲོས་ནས་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཟུག་པ་སོགས་ཐུན་སྣང་དུའང་ལྟས་ཁྱད་པར་ཅན་མང་དུ་བྱུང་བར་གྲགས་ན། ངེས་པའི་ངོ་ན་རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་རང་གཟུགས་རྗེ་བཙུན་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དངོས་དང༌། འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གསུམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་གང་ཉིད་ཕན་ཚུན་སྒྲིབ་ཐོགས་མེད་པར་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ན་དགྱེས་ཞལ་མངོན་པར་འཛོམ་ནས་ཟབ་པ་དང༌། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དཀའ་གནད་དུ་མར་དྲི་བ་དྲི་ལན་གྱི་འབེལ་གཏམ་དང༌། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་འགྲིབ་དར་རྒུད་ཀྱི་ལུང་བསྟན། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་མཛད་འཕྲིན་གྱི་མཐའ་ཇི་ལྟ་བུར་འགྱུར་སོགས་གསང་བའི་བགྲོ་བ་མཐའ་ཀླས་པ་མཛད་པ་དང༌། ལུང་བསྟན་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེའི་ལུང་སྔར་དྲངས་པ་ལྟར་རིགས་ལྔའི་གནས་སྒོ་དབྱེ་བ་དང༌། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དང༌། རྙིང་པར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབས་པ་སོགས་གཟིགས་སྣང་དང༌། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ངོ་མཚར་བ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གོར་མ་ཆག་ཀྱང༌། ཡིག་ལམ་ཁུངས་དག་རྣམས་གཟིམས་ཆུང་གི་མཛོད་ཕུག་ཏུ་རྒྱ་རིམ་པ་མང་པོས་ཐེབས་ཏེ་མངོན་སུམ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱད་བྱའི་ཡུལ་དུ་མ་སོན་པས་ཇི་བཞིན་འདྲི་བའི་རྔོ་ཐོགས་པར་མ་གྱུར་མོད། གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་ཕྱིར། །གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་འདིར་ཅི་རྙེད་ཅིག་བཀོད་པའི་རིམ་པ་

84

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
འདི་ལས་གསང་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་དང་གཞན་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཆིས་པར་ཡང་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔགས་ཏེ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །བར་སྐབས་སུ་དད་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་ཞུས་ངོར་ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་
དང༌། ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ། བཟང་སྤྱོད། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒོམ་བཟླས་སོགས་འདོད་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པའི་ལྗགས་ལུང་བཅས་དགྱེས་བརྩེ་ཆེན་པོས་རང་རང་གི་ཡིད་བཞིན་དུ་སྩལ་ཏེ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ས་བོན་བསྐྲུན་པར་མཛད། ྋརྒྱལ་མཆོག་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲུབ་ཕུག་ཏུ་གྲགས་པ་ཀོ་ཡེར་གདོང་དུ་ཞག་བདུན་ཕྲག་གསུམ་གྱི་རིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྗགས་བསྙེན་བསྐྱངས།
ཟླ་བ་དྲུག་པར་དབྱར་ཞལ་བཞེས་དང༌། ཡར་མར་གྱི་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང༌།
ཚེས་བཅུའི་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཆག་མེད་མཛད། སྦོ་རད་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་ནས་དགོན་པ་གསར་བཏབ་དང་འབྲེལ་ྋགོང་ས་ཆེན་པོར་འབུལ་སྦྱོར་ཞུས་པར་སྐུ་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱིས་བྱོན་ནས་རབ་གནས་དང༌། རྟེན་འབྱུང་གི་སྒོ་འཕར་ཕྱེ། སྣོད་ལྡན་དུ་མར་ཚེ་དབང་ཚར་བཅུ་ཕྲག་བརྒལ་བ་དང༌། ལུང་རྒྱུན་ཡང་ཚད་ལས་འདས་པ་སྤེལ་བར་མཛད། གོང་གསལ་དགོན་གསར་དེར་མིང་བཀྲ་ཤིས་ཐེག་ཆེན་གླིང་ཞེས་སྩལ་ཞིང༌། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང༌། བཤད་སྒྲུབ་ཡུན་དུ་འཕེལ་ཕྱིར་ཞལ་ཏ་བཀའ་སློབ་མཛད་པར་ཡང་ཡང་ཕེབས་བཞུགས་མཛད། དོན་གཉེར་གྱིས་ལྷགས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མར་ཞལ་མཇལ་ཕྱག་དབང་དང༌། ཚེ་དབང་རྗེས་གནང་ཡང་ཚར་བཅུ་ཕྲག་ཙམ་སྩལ། སྐུ་འབུམ་ཆེ་ཤོས་སྤྲུལ་སྐུ་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ནས་བསྐུལ་ངོར་འཇམ་དཔལ་རིགས་ལྔའི་བསྟོད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། གླིང་རྒྱའི་བླ་མ་བཟང་པོ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་སྤྲུལ་པའི་གནས་མཆོག་རི་བོ་དྭངས་བསིལ་གྱི་གནས་བསྟོད་དྭངས་གསལ་མཛེས་པའི་

85

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང༌། སྔོན་གྱི་བྱུང་བའི་ཚུལ་མཐའ་དག་ཁུངས་ལྡན་གསལ་པོ་སྟོན་པའི་ཆོ་ག་བླ་ན་མེད་པ་བཅས་ལྗགས་རྩོམ་མཛད།
སྐབས་ཤིག་ཏུ་རུ་སུའི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་འབྱོར་དང༌། མངའ་ཐང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
ཞིག་གིས་ྋགོང་ས་ཆེན་པོའི་སྙན་པ་རྒྱང་ནས་ཐོས་ཏེ་ནང་བློན་ཧོང་སེ་ཞེས་པ་ཞིག་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཆེད་དུ་མངགས་ནས་འབུལ་དངོས་རྒྱ་ཆེ་དང་བཅས་རྒྱལ་པོར་རིགས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་སྲས་ཤིག་ཡོང་བའི་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་པར་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་སྩལ་ཅིང༌། རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་རྒྱལ་པོ་དེར་རུ་སུའི་རིགས་དང་གཏན་མི་འདྲ་བའི་བོད་ཕྲུག་གི་བྱད་དབྱིབས་ཅན་གྱི་སྲས་ཁྱད་འཕགས་ཤིག་བཙས་པས་ྋགོང་ས་ཆེན་པོའི་བྱིན་མཐུ་དང༌། ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཡིད་ཆེས་མོས་པར་གྱུར་ཏེ་ཡུལ་དེར་སྔར་མེད་པའི་ནང་པའི་ལྷ་ཁང་དང་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་གཞི་འགའ་ཞིག་གསར་དུ་བསྐྲུན་ནས་ཕྱག་མཆོད་སྲི་ཞུ་བགྱིད་པ་དང༌། སྲས་དེ་ལའང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྲས་ཞེས་འབོད་པར་གྲགས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ྋགོང་ས་མཆོག་རྒྱ་ནག་ནས་སྐུ་འབུམ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་སྐབས་རུ་སུའི་རྒྱལ་པོ་ནས་ནང་བློན་ཧོང་སེ་ཟེར་བ་སླར་ཡང་སྐུ་གམ་དུ་བརྫངས་ནས་སྲས་བྱུང་བའི་ཐུགས་རྗེ་ལེགས་འབུལ་དངུལ་དངོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུལ། དེ་བཞིན་དུ་སོག་པོའི་དཔོན་ཁག་མང་པོས་བུའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་གང་ལ་གང་འདོད་ཡིད་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་དོན་རྟགས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཡོད། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཙམ་མཚོན་ན་ཆ་ཧར་ཨཾ་བན་ཞིག་བོད་ལ་གནས་མཇལ་དུ་འོངས་ནས་རྒྱལ་བའི་གཟིམས་ཆུང་མཇལ་བཅར་ཐོག སྔ་དུས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཁྱེད་ལ་གསོལ་རས་ཞུས་ནས་སྩལ་བའི་བུ་དེ་ནི་འདིའོ་ཞེས་སྤྱན་བསྟར་ཞུས་པ་སྐུ་མདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་བུའོ། །
རྫོགས་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནས་ཞུ་ཡིག་རྟེན་བཅས་ཕུལ་

86

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བའི་བཀའ་ལན་སྙན་ཚིག་གི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་སྩལ་བ་ནི།
གདོད་མའི་མགོན་པོ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་དང༌། །ཟབ་རྒྱས་ལམ་བཟང་གསལ་
མཛད་ཨ་ཏི་ཤ །འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་རྣལ་རོལ་ཙོང་ཁ་པ། །རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་བདེན་པས་དེང་འདིར་སྐྱོངས། །དགེ་མཚན་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་བཀྲ་རྨུགས་འཛིན་དབང་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། །ཕུན་ཚོགས་སྡེ་བཞིའི་དུས་ཀྱི་སྤྲིན་ཕུང་རིས་མེད་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་གཡང༌། །གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་དཔལ་དང་འབྱོར་པས་སུམ་རྩེན་བདག་པོའི་སྙེམས་པ་ཡང༌། །འཕྲོག་པའི་གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་གན་མཛོད་འཕུར་འགྲོ་བསམ་གཏན་ཆོས་གླིང་ནས། །
གཞོན་ནུ་བུམ་སྐུ་ཀ་དག་རྫོགས་པ་ཆེ། །ཆོས་སྐུ་ཀུན་བཟང་རང་ཞལ་
གཟིགས་པ་ལས། །གཡོ་མེད་མཚན་དཔེའི་སྐུ་མཆོག་ཉིན་བྱེད་དབང༌། །འོད་སྟོང་ཟེར་གྱི་འཕྲིན་ཡིག་སྤྲིན་གྱི་སྒྲ། །སྡེབ་ལེགས་ཚིག་གི་ལང་ཚོ་འབར། །ཡིད་འཕྲོག་རྒྱན་གྱི་དོ་ཤལ་མཛེས། །དོན་བཟང་སྲོག་གི་སྙིང་པོ་ཅན། །ཡིད་ལ་དགའ་བའི་དཔལ་དུ་སྨིན། །ངོ་མཚར་བྱང་ཆུབ་ལྗོན་པའི་དྲུང༌། །རབ་གུས་དད་པའི་ཡིད་དབང་གིས། །དོན་གཉིས་ཨ་མྲའི་འབྲས་བཟང་ལ། །སྤྱོད་པའི་དགའ་བ་ཅི་ཡང་མྱོང༌། །
ཆེད་དོན། འཇིག་རྟེན་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །འཛིན་སྐྱོང་
སྤེལ་བ་ཚོགས་མཆོག་དམ་པའི་མགོན། །དེ་ཡང་མདོ་སྔགས་བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་ལས། །ལྷག་བསམ་ར་བས་ཀུན་ནས་བསྲུང་བ་གཅེས། །ཆེར་སྙིགས་རྒུད་པའི་བརླང་སྤྱོད་མི་བཟད་བདུད་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་སྟོང༌། །རིས་མེད་ནོར་འཛིན་ཡངས་པར་བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་གཤེད་དུ་འབར། །ཆོས་ལྡན་ས་སྐྱོང་ཆབ་སྲིད་མི་མཐུན་ནམ་མཁའི་དབུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད། །ཤེས་ལྡན་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་བསམ་པ་ནམ་མཇུག་བུང་བའི་མཆེད། །འདི་ན་མཆོག་གསུམ་གསོལ་འདེབས་དབྱངས་ཀྱི་རྔ། །ཆད་མེད་དོ་གལ་ཆེན་པོའི་ལྗོངས་སུ་

87

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
བསྒྲགས། །རྟེན་འབྱུང་བསླུ་མེད་བདེན་པ་རང་གི་གཤིས། །མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ངང་ཚུལ་ཅིས་མི་མཐོང༌། །རིན་ཆེན་གསེར་འོད་འབར་བའི་གཟི་བྱིན་གྱིས། །ཀུན་གསལ་མཛེས་པའི་མདངས་འཕྲོག་ཐུབ་པའི་སྐུ། །ཆོས་ཀྱི་སྲིད་ལ་དབང་ཕྱིར་སྔགས་མདུད་བཅས། །རབ་ཚེས་བགྲང་བྱ་ཟླ་ཚེས་བཟང་པོར་སྤྲིངས། །ཞེས་པའོ། །
ཡང་བཀྲས་ལྷུན་གཟིག་རྒྱབ་སྔགས་ཟུར་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་དབང་
ཕྱུག་ལ་སྩལ་བ་ནི། ཆེད་དོན། འཇིག་རྟེན་དབང་པོའི་འཕྲིན་ལས་འོད་སྣང་གིས། །དད་པའི་པདྨོ་རབ་བཞད་རྒྱལ་བའི་མཚན། །ཝ་སྐྱེས་སེངྒེར་རློམ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །ཉོག་བཤད་སྤངས་པའི་དགོས་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྨྲ། །ཁོ་བོ་སྔོན་རབས་རྣམས་ཀྱི་ཁྲི་འཕང་རྩེར། །བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོར་བླངས། །མདོ་སྔགས་གཞུང་གི་དོན་ལ་ཅུང་ཟད་སྦྱངས། །རྒྱལ་བའི་གཟིགས་པའི་ཡུལ་ལས་འགོང་མ་ཡིན། །དེ་སླད་འདི་སྣང་རྨི་ལམ་རོལ་པ་ལ། །དགའ་སྡུག་བདེན་པའི་ཞེན་པ་ཅང་མ་མཆིས། །རྒྱལ་གསུང་ལས་འབྲས་བདག་གིར་བྱས་པ་ཡིས། །སྐྱབས་ལ་ཡིད་རྟོན་བྱས་པས་འཚེང་ངོ་ཨང༌། །ཆགས་སྡང་གཅོང་དུ་ཉུལ་བའི་ལུས་ཅན་ཚོགས། །ཚ་གྲང་དམྱལ་བའི་བཙོན་དུ་ཆེར་རིངས་པས། །མུ་ཅོར་སྨྲ་བ་བྲང་འགྲོའི་རོ་འཛིན་གར། །ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་ཡིད་བརྟན་ག་ལ་འགྱུར། །གསོལ་བཏབ་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་རྟ་མགྲིན་དང༌། །སྐུ་ལྔ་གནོད་སྦྱིན་བཅས་པའི་གསོལ་འཕྲིན་ཞིག །བསྐུལ་ཡང་གསོལ་འདེབས་འཕྲིན་བཅོལ་ཚད་ལྡན་རིགས། །སྔོན་ཡོད་རྒྱབ་བསྐྱུར་གསར་བྲིས་དགོས་ཚོགས་ཆུང༌། རྣམ་མང་གཞུང་ལུགས་འཆི་མེད་དགའ་ཚལ་དུ། །སྣ་ཚོགས་རིགས་པའི་དྲི་བསུང་འཐུལ་བ་ཡིས། །ཡིད་དབང་ཚིམ་པ་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་མཁན། །རིག་བྱེད་བདག་པོར་སྙེམས་པས་དེ་སྐད་ལོ། །མཁས་རློམ་མདུད་དང་བདེ་གཤེགས་སྐུའི་སཙྪ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གྲངས་བཅས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། དགྱེས་པའི་ཞིང་ནས་རབ་ཚེས་ས་ཕོ་སྤྲེལ། །སྣྲོན་ཟླའི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་

88

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཚེས་ལ་སྤྲིངས། །ཞེས་པ་སོགས་མཆོག་དམན་མང་པོར་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ཆབ་ཤོག་གནང་བ་མང་དུ་མཆིས་སོ། །
རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་གནས་འཛིན་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་སྡེ་མཐའ་དག་ལ་མང་
འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་གྱ་ནོམ་པའི་ཐོག ཕུ་གསར་སྟེང༌། མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་ཤུ་ཀཱུའི་ཁྲོན། བློ་ཧོའི་སི། དགྲ་བཅོམ་ལྔ་བརྒྱ། འཇམ་དབྱངས་རྒན་པ། སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང༌། ཆི་ཧོ་སི་དཔའ་བོ་བདུན། ཆིན་ཀང་ཧུའི། རྡོ་རྗེ་ཕུག ཤན་ཚལ་ཏུང་མ་ཎི་བྷ་དྲ། ཁུ་རྔན་འི། ཡུང་ཆོན་སི། ཅིང་ཧྲི་ལིས་ལྕང་སྐྱ་བླ་བྲང༌། ཧུང་ཆོན་སི་བདེ་མཆོག་སྭ་མ། བསམ་གཏན་གླིང༌། ཡི་ཆིང་སི་དགེ་བཤེས་སྭ་མ། ཕུ་ཁྲུ་སི་ཕོ་བྲང་གསར་པ། ཅིང་ཧོང་སི། ཀོན་ཡན་རུང༌། ཐའི་ཧུ་ཅང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང༌། སན་ཟླ་སི། ཐན་དབང་སྟེང་དབྱར་གནས། གློ་ཧོའོ་སིའི་དབྱར་གནས། ཨུ་ལང་མེའོ། ཤིའི་དབང་ཐང༌། ཨུང་ཁྲོང་སི་ཆོས་རྗེ་སྭ་མ་བཅས་དགེ་ལྡན་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་དགོན་ཁག་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་སོ་སོའི་གྲྭ་གྲངས་མང་ཉུང་ལ་གཞིགས་པའི་ཕོགས་ཐེབས་མ་རྩ་སྩལ་བ་ཁྱོན་དྲིལ་རྒྱ་སྲང་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་དང༌། ཧྭ་ཤང་གི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའི་དགོན་ཁག་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ལ་ཕོགས་ཐེབས་མ་རྩ་རྒྱ་སྲང་བཅོ་ལྔར་ཉུང་མཐའ་བྱས་པ་སྩལ་རིགས་བསྡོམས་རྒྱ་སྲང་བདུན་བརྒྱ་བཅོ་ལྔ་སོང་འདུག་ཅིང༌། ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་ནམ་བཞུགས་རིང་རང་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཡར་ལྡན་དུ་སྐྱོང་བ་དང༌། རྩིང་པོར་སྤྱོད་པ་རིང་དུ་དོར་ནས་འདུལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བག་ཡོད་ཚུལ་ལ་གནས་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་བས། མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ལས། དེ་མདུན་ཆོས་གྲྭ་ཐམས་ཅད་དར་རྒྱས་གསོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་དང་ཡང་དག་པར་མཐུན་པར་གྱུར་ཏོ། །
༥༢༽ རི་བོ་དྭངས་བསིལ་གྱི་ཐུགས་བཞེད་ཁག་གྲུབ་ཉེ་མཚམས་གནས་འཛིན་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཡོངས་ལ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྟན་པ་འཛིན་སྤེལ་དགོས་པའི་ཞལ་གདམས་བཅས་མེ་འཁོར་ནང་

89

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
དཔལ་དང་ངོ་མཚར་གྱིས་ཕྱུག་པའི་ཡུལ་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཁག་ཏུ་ཡན་ལག་བཞིའི་དཔུང་ཚོགས་སོགས་ཀྱིས་བསུ་སྐྱེལ་ངང་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས་ཏེ་བོད་རྒྱ་སོག་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་རྗེས་འཛིན་དང༌། གོང་མ་ཡུམ་སྲས་དང་མཇལ་འཕྲད་རིམ་གནང༌། གཡུང་དགོན་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས་བསྐྱངས།
དེ་ལྟར་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པར་རྩེན་པའི་གནས་
ཆེན་དུ་ཐུགས་བཞེད་མཛད་སྒོ་ལེགས་པར་གྲུབ་མཚམས་གྲོ་བཞིན་ཟླ་བའི་ཚེས་ཉེར་བདུན་གཟའ་སྐར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་དགེ་འཛོམ་ཉིན་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་མི་རྗེའི་རྣམ་རོལ་གོང་མ་ཡུམ་སྲས་རྣམ་གཉིས་ནས་ཅུན་ཇི་བློན་ཆེན་དང༌། སན་ཤི་ཧུའུ་བརྒྱུད་གསེར་གྱི་ཆབ་ཤོག་སྤྱི་ཕེབས་བཞིན་སྤྲུལ་པའི་གནས་མཆོག་རི་བོ་དྭངས་བསིལ་ནས་པི་ཅིང་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་དུ་ཉེ་བ་ན། སླར་ཡང་ལྷ་ཁང་ཚང་མར་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་ཞིབ་རྒྱས་དང༌། གཞིས་བྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མར་ཕྱག་དབང་བྱིན་རླབས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡེ་རྣམས་ལ་འདུལ་ཁྲིམས་སྲུང་སྡོམ་དང༌། བཤད་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་མི་ཉམས་ཡར་རྒྱས་སྐྱོང་དགོས་པའི་ཞལ་ཏ་མཐིལ་ཕྱིན་པ་བཅས་སྩལ་རྗེས་རི་རྩེའི་ཛ་སག་སོགས་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔོན་རིགས། དགོན་པའི་ལས་སྣེ་བཅས་ཀྱི་ཆིབས་སྐྱེལ། ཕེབས་ལམ་གྱི་དགོན་གྲྭ་དཔོན་རིགས་རྣམས་ནས་ཆིབས་བསུ། སེར་སྦྲེངས། ཕེབས་བསྒྲིགས། བྲང་བན། གོ་མཚོན་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པའི་དམག་མིའི་རུ་སྒྲིག་བཅས་ཟམ་མ་ཆད་པ་སྦྲེང་ཆགས་སུ་བསྟར་བའི་དབུས་སུ་རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་དགུང་གྲངས་གསུམ་གྱི་ལྷག་པའི་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ན་ཚོད་ཅན། སྐུའི་ཚད་མི་ཆེ་མི་ཆུང་བ། ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་ཤིང་ཁྲོ་འཛུམ་འབྲུམ་རྗེས་ཐོར་ཙམ་མངོན་པ། སྤྱན་འབྲས་འོད་ཆེ་ཞིང་ཀུན་ལ་འབྲུ་ཚུགས་སུ་གཟིགས་པ། དབུ་གདུགས་ལྟར་འཕགས་པ། དད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་མཇལ་ན་དྭང་

90

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བ་འདྲེན་པ། ཁེངས་པས་མཐོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བལྟས་ན་རང་དབང་མེད་པར་ཞུམ་ཞིང་འདུད་པ་ལྷུར་ལེན་དགོས་པའི་གཟི་བྱིན་ཅན་དེ་རི་ལིའི་མེ་འཁོར་ནང་དུ་བཞུགས་ནས་འཆི་མེད་དབང་པོ་ཉེ་དབང་གིས་བསྐོར་བ་བཞིན་རྒྱ་ཧོར་བོད་གསུམ་གྱི་འཁོར་ཚོགས་དུ་མ་དང༌། སྲིད་འབྱོར་གྱི་ཡོ་ལང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་བཅས་ཁྲོན་ཧུ་དང༌། ལི་ཡོན་ཧྲུའུ་དུ། ཝང་ཁོལ། ཅུས་ཡང༌། རིང་ཀྲུའི་སོགས་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་དེ་གོང་ཡུམ་ཧོང་ཐའི་བཞུགས་ཡུལ་རི་ལི་སེར་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱག་ཕེབས་ཤིང༌། དེར་ཞབས་སོར་མ་འཁོད་གོང་ཕའུ་ཏིང་ཧུར་ཕེབས་ཉེའི་མཚམས་ས་སྲུང་དམག་དཔོན་དང༌། རྟ་དམག རྐང་དམག་སོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པའི་དམག་དཔུང་ཁྲི་ཕྲག་བཅུ་སྐོར་ནས་རང་རང་གི་གོ་མཚོན་ལག་ན་ཐོགས་ཤིང༌། འཁོར་ལོའི་མེ་སྒྱོགས་ཆེ་ཆུང་བརྒྱ་ཕྲག་ཚར་དུ་དངར། འབུད་དཀྲོལ་རྡུང་རྒྱུད་ཀྱི་རོལ་ཆ་གནམ་ས་གཡོ་བ་ཙམ་འཁྲོལ་བ་དང་བཅས་ས་ལམ་ཟིང་པོར་ཕུལ།
དེ་ནས་དབུ་གདུགས་དང༌། ཉི་ཟླ། རྟགས་རྫས་བརྒྱད་སོགས་བཀྲ་ཤིས་པའི་
ཕྱག་མཚན་སྣ་ཚོགས་སྟར་ལ་བསྒྲིགས། པའུ་ཏིང་ཧུའི་རི་ལི་སྤྲིངས་ཟམ་ཁད་ནས་གཟིམས་ཆུང་བར་ཞི་དྲག་བློན་ཆེན་རྣམས་ནས་བྲང་བན་གྱིས་སྔུན་བསུས། གོང་མ་ཡུམ་སྲས་ལྷན་རྒྱས་ནས་ཅུན་ཇི་རྡཱ་ཕྲེང་མདུན་འཚམས་ཞུ་ཕེབས། ཕེབས་བསྒྲིགས་གཟིམས་ཆུང་ཞབས་སྟེགས་སྟེང་ཕེབས་བསུ་བརྒྱ་དཔོན་ཁག་ནས་མཇལ་དར་ཕུལ། ཅུན་ཇི་རྡཱ་ཕྲེང་ནས་གསོལ་ཐང་བཏེག དེར་གསོལ་ཚ་མཛད་ཅིང༌། པའུ་ཏིང་ཧུ་ནས་སྐུ་འཁོར་ཚང་མར་གསོལ་ཚིགས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་བཟབས། པི་ཅིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལྕགས་རིའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཆན་མིན་རི་ལི་སྤྲིངས་ཟམ་ཁད་ནས་རིམ་གྱིས་བྱོན་པར་ནཱ་ཀྲུང་ཐང་དང༌། རླིས་ཁང་སྦུག་ཐང་ཀྭན། ནན་ཡོན་ཧུའུ་ཡ་མོན་གྱི་ཐང་ཀྭན་གཉིས། ཧྲིན་ཐའི་ཧུ་མིན་སོགས་རྒྱའི་དཔོན་རིགས་ཆེ་རྒུ་དང༌། སྟོང་འཁོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ། པི་ཅིང་

91

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།དགོན་ཁག་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ཛ་ཏཱ་སོགས་ནས་བྲང་བན་གྱིས་བསུས་ཏེ་ཕེབས་སྒྲིག་གཟིམ་ཆུང་དུ་ཕེབས། ནཱ་ཀྲུང་ཐང་ལ་མཇལ་དར་རྩེ་སྤྲོད་དང་བཀའ་འཚམས་སོགས་མཛད། དེ་ནས་ས་སྲུང་དཔུང་ཚོགས་གྲངས་ལས་འདས་པས་གོང་བཞིན་གདན་དྲངས་བྱང་སྒོའི་ལྕགས་རིའི་ཕྱི་ནས་ཧོང་སེའི་གཞུང་སྒོའི་འགག་བར་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་སེར་སྦྲེངས་ཀྱིས་མངོན་པར་བསུས་ནས་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་ཧོང་སེའི་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་རྣམ་པར་བཀོད། ཙི་ནའི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཕེབས་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས་ཤིང༌། སྟོན་འཁོར་ཚང་མར་གནང་སྐྱེས་དངུལ་དངོས་གོས་དར་སོགས་དཔག་པར་དཀའ་བ་སྩལ་བ་ཐོ་གཞུང་ཟུར་དུ་ཡོད་འདུག་པ་ལྟར་ཤངས་ལེན་དང༌། གཞི་ལེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཛད་པར་གྲག་གོ། །ཚེས་དྲུག་ཉིན་ཉི་འོད་དུ་ལུ་གུ་ཀན་ཛང་ཀི་ཚེ་རིང་བཀྲ་ཤིས་དང༌། ཨཾ་བན་
ཀང་ཁི་སྦ་ཐོ། དཱ་ཧན་ཝང་ཤོག་ཏཱ་བླ་མ་བསོད་ནམས་སོགས་སེར་སྐྱ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་དང༌། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་ལྗགས་ལུང༌། གཟིམས་ཆུང་འགག་ནས་མཇལ་བྱིངས་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་དར་དཔྱངས་ཀྱིས་བྱིན་རླབས་སྩལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་གཡུང་དགོན་དགའ་ལྡན་བྱིན་ཆགས་གླིང་གི་ལས་སྣེ་ཉི་ཤུ་སྐོར་དང༌། བིན་ཐུ་སྤྲུལ་སྐུས་རྟེན་འབུལ་མཇལ་ཕྱག་ཞུས་ཤིང༌། གྲྭ་དམངས་བདུན་བརྒྱ་སྐོར་དང༌། མཇལ་བྱིངས་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་ལ་ཕྱི་རོལ་ནས་ཕྱག་བྱིན་ལེགས་པར་སྩལ། གོང་ཡུམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་འབྲེལ་གང་ཅིའི་འགོ་བྱེད་ཞབས་ཞུ་རླིས་ཁང་ཡ་མོན་གྱི་ཐང་ཀན་རྡྭ་རྡཱ་རིན་དང༌། ཀྲང་རྡཱ་རིན་གཉིས་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར། རྟེན་གསོལ་འབུལ་མི་དང༌། ཞལ་མཇལ་ཕྱག་དབང༌། ཆོས་འབྲེལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སོགས་སྐད་དང་ཆ་ལུགས་མི་གཅིག་པའི་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་ཆོས་དང་བྱིན་རླབས་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་སྩལ་ནས་སོ་སོའི་རེ་བ་ཡིད་

92

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བཞིན་དུ་སྐོང་བ་གནང༌།
ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་ཏུང་ཧོང་སེའི་འདུ་ཁང་དུ་གོང་མ་རྒྱལ་ཡུམ་གཉིས་
དང་ཐོག་མའི་མཇལ་འཕྲད་གནང་ལུགས་ཀྱི་སྐར་འཛིན་སྟ་གོན་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་བར་དགོན་གྱི་ལས་སྣེ་རྣམས་དང༌། ཡུལ་ཆན་རྡཱ་ཁྲིན། ཡུལ་ཆན་ཧྲི་ཨུའི། རླིས་ཁང་སྦུག་གི་ཐང་ཀྭན་སོགས་རྒྱ་དཔོན་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བ་ནས་བྲང་བན་སོགས་ཀྱི་གུས་འདུད་ལྷུར་ལེན་ཞུས། བཙན་པོ་བླ་བྲང་གི་ལས་བྱེད་དང༌། ཛ་དཀར་ཆེ་ཕྱག་རྡོར་སྐྱབས་སོགས་ནས་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་གི་བསྙེན་བཀུར་བསྟབས། ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁག་གི་ཆིན་ཁྲལ་སོགས་སྐུ་མདུན་དུ་འབྱོར་སྐབས་སྐད་སྒྱུར་ཞབས་ཞུ་རྒྱ་དཔོན་བརྒྱད་མཇལ་ཁར་བཅར། ནས་མེ་ཝང་གི་ཐུ་ས་ལཀྵི་རྡཱ་རིན་སྐྱབས་དང༌། ཁུ་སྦོག་ཚ་ཀང་ཤོག་ཐུ་མུར་བྱེ་ཀ བུ་ཡོན་ཐ་སོགས་ནས་རྟེན་གསོལ་རིམ་བསྟུད་ཀྱིས་ཕུལ།

ཚེས་ཉི་ཤུ་གཟའ་ཚེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཤིན་ཏུ་དགེ་བར་གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་
ཕྱག་ན་པདྨོ་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་མཆོག་དང༌། དབང་ཕྱོགས་གནམ་སའི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་དབྱངས་མི་རྗེའི་གར་མཁན་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཡུམ་སྲས་གསེར་ཞལ་མངོན་སུམ་མཇལ་འཛོམས་གནང་རྒྱུར་སྔ་དྲོའི་ཆ་ནས་རོལ་ཆ་དང་གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་ཕྱེ་སྟེ་ཕེབས་བྱམས་སུ་བཞུགས་ཐོག གཡས་གཡོན་རྒྱབ་མདུན་ཀུན་ཏུ་གོ་གྱོན་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པའི་སྐུ་སྲུང་ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་གྱི་དམག་དཔུང་དང༌། ཞལ་མཇལ་དང་ལྟད་མོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཁྲོམ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ལོང་བསམ་ལས་འདས་པའི་དབུས་སུ་ཆིབས་རགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་རིང་པོར་བསྟར་ཏེ་དལ་བུ་དལ་བུས་རིམ་གྱིས་གཤེགས་མཐར།
(༥༥ ཉ་༣། ༨༨ ཐ་༥) དཔལ་དང་ངོ་མཚར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་

93

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།པའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཁང་བཟང་བཀོད་པ་ཁྱད་འཕགས་མང་པོའི་དབུས་ལམ་བརྒྱུད་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ཝང་ཤུ་ཁྲན་ཞེས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆབ་སྒོའི་འགག་ཏུ་ཕེབས་པ་ན་ཕེབས་བྱམས་ལས་བཤོལ། རིན་ཁྲུའུ་ཏན་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཧོང་ཐའི་ཧུ་ཕེབས་བཞུགས་ཐོག ཡུལ་ཆན་རྡཱ་ཁྲིན་དང༌། ཅུན་ཇི་སོགས་ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ནས་བྲང་བན་ཞུས། རླིས་ཁང་སྦུག་ཐང་ཀྭན་ཆེ་བ་ནས་ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས་ཤིང༌། སྐད་སྒྱུར་ཐུང་སི་དང་ཞབས་ཞུར་འབྲས་སྤུངས་འདུལ་བ་སློབ་དཔོན་དང༌། པེ་ཅིང་ལོ་ཙཱ་བ་ངག་དབང་དགེ་འདུན། གམ་བཅར་ཀུན་གླིང་ཛ་སག་བློ་བཟང་བཤད་སྒྲུབ། གསོལ་དཔོན་ཆེ་བ་བྱམས་པ་དགེ་ལེགས། མཆོད་དཔོན་བློ་བཟང་འོད་ཟེར། མཚན་ཞབས་མཁན་ཆེ་བློ་བཟང་ངག་དབང་བཅས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཅར།ན་པཱི་སྒྲོམ་སྐས་གཡོན་བརྒྱུད་ཐོག་མར་གོང་ཡུམ་ཧོང་ཐའི་ཧུ་དང་མཇལ་
འཕྲད་མཛད་ཅིང༌། ཕྱག་རྟེན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་བརྙན་དང༌། མཇལ་དར་ཞིག་འབུལ་བ་གནང༌། ཚུར་ཡང་རྒྱ་དར་དྲི་མེད་དང༌། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ཞིག་སྩལ། དེ་ནས་བཞུགས་གདན་ལ་འཁོད་འཕྲལ་རྒྱལ་ཡུམ་ཧོང་ཐའི་ཧུ་ནས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཕེབས་ལམ་དུ་སྐུ་མཉེལ་མ་སོང་ངམ་གསུང༌། ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ནས། རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མོའི་ཐུགས་རྗེར་བརྟེན་ནས་ཁག་པོ་མ་བྱུང་ཞེས་ཞུ་བ་གནང༌། ཡང་ཡུམ་ནས། བོད་ནས་ཕེབས་ཏེ་ཞག་གྲངས་ཇི་ཙམ་སོང་གསུངས། ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལོ་བཞི་ཙམ་སོང༌། ཞག་གྲངས་མ་ངེས་གསུངས། ཡང་ཡུམ་ནས། པི་ཅིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་གྲ་སྒྲིག་དང༌། བཞུགས་ཟོས་བདེ་པོ་ཨེ་འདུག་གསུངས། ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ནས། གང་ལེགས་འདུག་ཅེས་ཞུ་བ་གནང༌། ཡང་ཡུམ་ནས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་པེ་ཅིང་དུ་ཕེབས་པས། དགོན་ཁག་ཚང་མར་ཕེབས་ནས་གནས་གཟིགས་གནང་ཨང་གསུངས། ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ནས། དེ་དོན་རང་ཞུ་རྩིས་ཡིན་ཞེས་ཞུ་བ་གནང༌།

94

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དེ་ནས་རླིས་ཁང་སྦུག་ཐང་ཀྭན་ནས་རྗེ་བླ་མ་གདན་དྲངས་ཏེ་ན་སིའི་ཏན་
དུ་སྐུ་ངང་ཙམ་བཞུགས། དེ་ཤུལ་གཟིམས་ཆུང་གོང་དུ་གོང་མ་ཆེན་པོའི་བཞུགས་ཁྲིའི་གཤམ་ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་ཁྲི་ཅུང་དམའ་ཙམ་ཞིག་བརྒྱབས། གོང་མ་ཆེན་པོ་སྔོན་ཕེབས་ཀྱིས་ཁྲི་ལ་བཞུགས། རླིས་ཁང་སྦུག་ཐང་ཀྭན་ནས་ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཐུང་སི་གཉིས་དང༌། ཞབས་ཞུ་སྐུ་བཅར་མཁན་པོ་བཞི་བཅས་རིན་ཁྲུའུ་ཏན་གྱི་གཟིམས་ཆུང་གཡས་ནས་ཕེབས་མཚམས་གོང་མ་སྐུ་བཞེངས་མཛད། ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཇལ་དར་དང༌། སྐུ་བརྙན་ཕྱག་བཞེས་ཀྱིས་བཀའི་འཚམས་འདྲི་དང་བཅས་འབུལ་གནང་བསྐྱངས་པར། གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་ཀྱང་ཞེ་ས་དང་འབྲེལ་བར་མཇལ་དར་ནང་མཛོད་སེར་པོ་ཞིག་སྩལ། དེ་ནས་སོ་སོའི་བཞུགས་ཁྲིར་རིམ་གྱིས་འཁོད་འཕྲལ། གོང་མ་ཀྭང་ཞུ་ཆེན་པོ་ནས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལམ་ལ་སྐུ་མཉེལ་མ་སོང་ངམ་གསུངས། ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ནས། གོང་མ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁག་པོ་མ་བྱུང་ཞེས་ཞུ་བ་གནང༌། ཡང་གོང་མ་ཆེན་པོས། རི་རྩེར་བཞུགས་རིང་ས་ཆུ་འཕྲོད་བཞེས་ཡག་པོ་བྱུང་ངམ་གསུངས། ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གང་ཡག་བྱུང་གསུངས། ཡང་གོང་མ་ཆེན་པོས། པེ་ཅིང་དུ་ཚ་གྲང་གང་འདྲ་འདུག་གསུངས། ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེས། བོད་དང་འདྲ་བ་མི་འདུག ཡིན་ཀྱང་ཚ་གྲང་སྙོམས་པོ་འདུག་ཅེས་ཞུ་བ་གནང༌། ཞུ་བ་ཞུ་ལན་འདི་དག་ཐུང་སི་བླ་མ་ནས་ཡུལ་ཅན་རྡཱ་ཁྲིན་བརྒྱུད་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་རྗེས་གསོལ་ཇ་ཕེབས། སླར་ཡང་རླིས་ཁང་སྦུག་ཐང་ཀྭན་ནས་ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཞུས་ཕྱིར་ཕེབས་ཐོག ཕེབས་བྱམས་སུ་བཞུགས་ཏེ་ཕེབས་སྐྱེལ་དང་བཅས་ཧོང་སེའི་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕྱག་ཕེབས་སོ། །
དེ་རྗེས་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་དང༌། རྒྱལ་ཡུམ་རྣམ་གཉིས་ནས་རླིས་ཁང་
ཡ་མོན་བརྒྱུད་མཛོད་གོས་སེར་པོའི་དབུ་པཎ། ཟ་འོག་གི་སྐུ་བེར། བཟང་གོས་མངགས་

95

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།བཏགས་ལས་གྲུབ་པའི་དུས་བཞིའི་ན་བཟའ་ཆ་ཚང༌། བྱུ་རུ་དང༌། སྤོས་ཤེལ་གྱི་ཤལ་བ། གཡང་ཏྲིའི་སྤྱད་པ་སྣ་ཚོགས་པ། གོས་དར་ཡུག་དྲིལ་མང་པོ་བཅས་དང༌། པི་ཅིང་དུ་བཞུགས་རིང་ཉིན་རེ་གསོལ་ཕོགས་ཐེབས་རྒྱ་སྲང་ཁྲི་ཚོ་རེ་ཟི་ཁྲོན་ཧོན་ཧུག་ནས་དུས་འབུལ་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་བཅས་སྩལ་བ་གུས་བཞིན་བདག་གིར་བཞེས། ཉི་འོད་དུ་གཞུང་སྤྱི་སྒེར་མཐའ་དག་ནས་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་འབུལ་སྤྲོས། ཨ་ཕག་ཁ་ཏཱ་ཝང་ཤོག་འཕྲིན་ལས། དཱ་ཧན་ཝང་ཤོག་ཨེ་མོ་ཐུ་ཏཱ་བླ་མ། ཐའི་ཇི་འོད་ཟེར་སོགས་མཇལ་ཁག་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་ནས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་ཏེ་ཞུས་ངོར་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ལྗགས་ལུང་དང༌། གཟིམས་འགག་ཏུ་དད་འདུས་སེར་སྐྱ་སྟོང་ཕྲག་བརྒལ་བར་ཕྱག་བྱིན་སྩལ།
ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་སྦ་རོང་སོ་ཉིད་ཐུ་ཤོག་མི་རིང་བོ་ཐོ་སྦ་ར། ཨ་རྡོའི་ཤོག་
ཀ་ལེབ་དཱ་ཚེ་དཔག་སྐྱབས། རྡོ་ལོ་ནོར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བཅོ་ལྔ་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བསྒོམ་བཟླས་ཀྱི་ཆོས་འབྲེལ་དང༌། བྱིངས་ཕྱེད་ཉིས་སྟོང་ལ་ཕྱག་དབང༌། ཉིན་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་སྦ་རོང་སོ་ཉིད་ཐུ་ཤོག་ཛ་དཀར་ཆེ་བསྟན་འཕེལ། ཐུ་མོ་ཐུ་མི་རིང་ཕུ་ས་ཆོན་སོགས་ཉི་ཤུར་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ། ལུ་གུ་ཚ་ཀང་ཤོག་སྐུ་འབུམ་གྲྭ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན། ཨ་ར་ཧོར་ཆེན་ཤོག་བློ་བཟང༌། སྲས་དེ་ཝང་གི་བརྩོན་འགྲུས་བཀྲ་ཤིས་བཅུ་གཅིག་ལ་ལྟུང་བཤགས་དང༌། སྤྱི་བཤགས། ཐའི་བུ་ཤོག་མགོན་པོ་རྣམ་རྒྱལ། ཁུ་སྦོག་ཤ་རིའི་དོན་གྲུབ་འཕེལ་རྒྱས། ལྕམ་སྲིང་སྐྱབས་སོགས་བཅུ་བདུན་ལ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ལྗགས་ལུང་དང༌། བྱིངས་སུམ་སྟོང་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བར་ཕྱག་བྱིན་བཅས་གནང་སྟེ་མཐོ་རིས་དང༌། རྣམ་བྱང་གི་ལམ་དུ་ངེས་པར་མཛད།
ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་རྒྱལ་ཡུམ་ཧོང་ཐའི་ཧུའི་བཀའ་འབྲེལ་
བཞིན་དུ་སྐུ་སྲུང་དམག་མི་དང༌། གཡུང་དགོན་སོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མང་པོས་སེར་

96

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
སྦྲེངས་དང༌། སྤོས་སྣེ། རོལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྔུན་བསུས་ཏེ་མཧཱ་ཙི་ནའི་དགོན་ཁག་ལ་གནས་གཟིགས་སུ་ཆིབས་ལོ་བསྐྱོད་པར། རླིས་ཁང་ཡ་མོན་ཅན་ནས་ཕེབས་བསྒྲིགས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ཞུས་ཤིང༌། བླ་མ་ཡེ་ཤང་སོགས་ནས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ། གཡུང་དགོན་ཚོགས་ཆེན་དང༌། གྲྭ་ཚང་བཞི་ནས་གསོལ་བཏབ་བཞིན་ཚོགས་པར་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་དང༌། སྒྲོལ་མ་དཀར་ལྗང་གི་བསྟོད་པ། རྣམ་རྒྱལ་མའི་གཟུངས་རིང༌། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་དང༌། དུས་འཁོར་སྨོན་ལམ། སྨན་ཆོག་བཅས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་སྩལ། ལྷ་ཁང་ཁག་ལ་མཆོད་འབུལ་ཐུགས་སྨོན་ཞིབ་ཏུ་མཛད། དེ་ནས་འདུ་ཁང་དུ་དམ་བཅའི་ཚོགས་དབུར་ཞབས་སོར་བཀོད། གཡུང་དགོན་རང་གི་གྲྭ་བློ་གསལ་བ་བཅུ་གཉིས་དང༌། ཆིབས་ཞབས་གདན་སའི་མཁན་པོ། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་དགེ་བཤེས་བཅས་ནས་འཕགས་བོད་ཀྱི་རིགས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་བརྩམས་པའི་བརྒལ་བརྟགས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་ཡུན་རིང་དུ་མཛད་དེ་ཕྱོགས་དེར་བཤད་རྩོད་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས། མཇུག་ཏུ་དམ་བཅའ་བ་དང༌། རིགས་ལུང་པ་རྣམས་ནས་མཇལ་ཕྱག་ཞུས་པར་ཕྱག་དབང་སྲུང་མདུད་དང༌། གནང་ཆ་ཁ་བཏགས་རེ་སྩལ་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། ཕྱི་ཉིན་ཡང་ཆིབས་ཞབས་གོང་དང་འདྲ་བས་མཧཱ་ཀ་ལིའི་མེ་འོ་དང༌། ཟུང་འཇུ་སི། ཧུ་ཡིའུ་སི། སྦེ་ཐ་སི་བཅས་སུ་རིམ་བཞིན་བྱོན་ནས་གནས་གཟིགས་ཕྱག་ནས། ཐུགས་སྨོན་བདེན་བརྗོད་རྒྱས་པར་མཛད།
གཡུང་དགོན་འདུས་སྤྱིས་སླར་ཡང་ཞུས་ངོར་གྲྭ་གྲངས་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་དང༌།
ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཚེ་དབང་དང༌། མཇལ་ཁ་དགྱེས་བཞིན་སྩལ། དེའི་སང་ཧར་ཆན་ཆིང་ཝང་གི་འཇམ་དབྱངས་རྡོ་རྗེ། ཁུ་ཁོག་ཤ་རའི་རྣམ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་སོགས་རྟེན་གསོལ་འབུལ་མི་ཁག་བཅོ་ལྔ་དང༌། ཕྱོགས་འདུས་སེར་སྐྱ་ཆིག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཞལ་མཇལ་ཕྱག་དབང་གནང༌།

97

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།༥༣༽ གོང་མ་ཡུམ་སྲས་ཀྱིས་གསོལ་སྟོན་ལ་གདན་ཞུས། གཡུང་དགོན་སོགས་ཕྱོགས་བྲལ་དགེ་འདུན་སྡེ་ལ་བསྙེན་བཀུར་དང་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ཚུན་ནས་འོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཀླས་པར་འདོད་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱངས། གོང་མ་ཡུམ་སྲས་ལ་བོད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་གླེང༌། གོང་མས་གཟེངས་བསྟོད་ཞུས་པར་བཀའ་ལན་ཤིས་ཚིག་ཅིག་གནང༌། གོང་མ་ཡུམ་སྲས་གཤེགས་ཏེ་སྲས་ཁྲིར་བསྐོས། བོད་སྤྱིའི་བདེ་སྡུག་ཐུགས་བཅགས་ངོས་གངས་ལྗོངས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་སྐུ་འབུམ་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད།
ཚེས་དྲུག་ཉིན་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ན་ཧད་ཅེས་པར་གོང་མ་རྒྱལ་ཡུམ་ལྷན་རྒྱས་
ནས་གསོལ་སྟོན་གྱི་སླད་དུ་དང་བས་སྤྱན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་བྱམས་ལ་བཞུགས་ཤིང་ཆིབས་རགས་དང་སྐུ་སྲུང་མང་པོའི་ཚོགས་བཅས་སྡེ་བཞིའི་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ཀུན་ནས་གཏམས་པའི་དགྱེས་སྟོན་གྱི་བསྟི་གནས་ག་ལ་བར་བྱོན་ནས་གནམ་བསྐོས་བདག་པོ་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་སྟོང་འཁོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང༌། ཛ་སག་བླ་མ། གཞུང་ཞབས་མཁན་པོ་བཅུ་དྲུག སོག་པོ་ཝང༌། པའི་ལི། པའི་སི། གུང༌། ཐའི་ཇི། ཐ་པོ་ནང་སོགས་བོད་སོག་གི་དཔོན་རིགས་མང་པོ་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལྟར་འཁོད་རྗེས་གསོལ་ཇ་དང་གསོལ་ཚིགས་སྒྲོག་རྩེ་ཆེན་མོ། བཅུད་པི་སོགས་དྲི་རོ་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོལ་གོ་བཟང་པོར་བཤམས་ཏེ་ཕུལ་བར་དགྱེས་བཞིན་རོལ་བའི་བར་དུ་རྒྱའི་གར་མཁན་གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དུ་མས་སོག་ལུགས་ཀྱི་བྲོ་གཞས་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་པ་དང༌། གྱད་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སྦེར་གའི་རྩལ་འགྲན་པ། གསོལ་སྟོན་གྲུབ་མཚམས་སེངྒེའི་འདྲ་འབག་གྱོན་པ་འགའ་ཞིག་ནས་སེང་རྩེད་རྩེ་བ་སོགས་གཟིགས་མོའི་རྣམ་འགྱུར་མང་དུ་སྤྲོས་པར་ཐུགས་ཞིབ་ཀྱིས་ཧོང་སེར་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་སླར་ཡང་གསེར་སྦྱངས་ཀྱི་མཎྜལ་གྱིས་མཚོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོ་བྱད་མང་པོ་ཐུགས་མཁོའི་

98

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཆ་རྐྱེན་དུ་གསོལ་རས་ཕེབས་པ་གུས་བཞིན་བདག་གིར་མཛད། དད་ལྡན་དུ་མར་ལམ་རིམ་སྨོན་ལམ་གྱི་ལྗགས་ལུང་ཡང་གནང༌།
(༥༨ བ་༡། ༩༣ འ་༡༡) ཧོང་སེར་ཉི་འོད་དུ་གོང་ཡུམ་གྱིས་གཟེངས་བསྟོད་ལ་
བརྟེན་པའི་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་མཚོན་འབུལ་བཞེས་ཀྱི་སརྒ་འཆོལ་མེད་བསྐྱངས། དད་ལྡན་ཉི་ཤུ་སྐོར་ལ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་འབྲེལ་དང༌། ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱར་ཕྱག་དབང་སྩལ། དེ་སྐབས་ཡང་སྤོག་ཅེས་པའི་ཡི་གེའི་དོན་དང༌། ཙི་ནའི་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་སྐད་དང་གླེང་མོ་ལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མར་དད་པ་བསྐྱེད་སྐོར། དེ་སྔོན་གོང་མའི་མངའ་ཁོངས་ཆེ་ཆུང་ཚང་མ་སངས་རྒྱས་མཚན་ཐོས་ཙམ་གྱིས་དད་པ་སྙིང་ནས་བསྐྱེད་དེ་ནམ་ཞིག་མཇལ་ཨེ་ཡོང་སྙམ་པ་དང༌། མཇལ་ཚེ་སྤོས་དང་མཆོད་མེ་མེ་ཏོག་སོགས་ཕུལ་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས། དེང་སང་ས་ཐག་རིང་པོར་ཕེབས་ཏེ་གོང་མའི་སྐུ་ཚབ་ཕེབས་བསུར་བཏང་བ་རེད། པི་ཅིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཚང་མ་དགའ་སྤྲོ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་གནས་ཕེབས་པ་རེད་ཟེར། སྤྲུལ་པ་བསྟན་རྒྱུ་སོགས་ད་ལམ་མཐོང་རྒྱུར་ངེས་པ་བྱ་དགོས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་དང༌། བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་ཡང་ཡིན་སྟབས་བཙན་དབང་ཆེ་བ་གོང་མ་བག་ཝང་ལྟ་བུ་རེད། དེང་སྐབས་གོང་མའི་ལྕགས་རི་ལྟ་བུ། གོང་མའི་མངའ་འོག་ཡིན་ལུགས་མེད་པས་གོང་མའི་སྐྱབས་རོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་སོ། །
འོན་ཀྱང་དཱ་ཨཾ་བན་དང༌། ཀྲང་ཞེས་པ་གོང་མའི་ཆིན་ཁྲལ་རྒྱ་དཔོན་དབང་
ཤུགས་ཆེ་བ་གཉིས་ནས་བོད་ལ་ཕན་འདོགས་བྱས་ཚུལ་གྱི་རློམ་པ་ཡོད་པ་ལ། ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་ནས་དངོས་པོའི་གནང་སྦྱིན་དང༌། མཇལ་ཁ་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་གཏོང་བ་སོགས་ངོ་སྲུང་དང༌། མཐུན་འཇུག་མཛེས་མཚོན་མ་མཛད་པར་རང་ལུགས་སུ་བཞུགས་པས་ཁོང་གཉིས་ཡིད་མ་རངས་ཏེ། ལྟ་ན་མི་སྡུག་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་དང༌།

99

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ངས་བྱས་ཁོང་ཡུས་ཀྱི་ངན་གཤགས་ཚིག་རྩུབ་མང་པོ་གསོལ་ཡང༌། དེ་དག་ལ་ཡ་ང་བ་དང་བག་ཚ་བའི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་མི་མངའ་བར་རི་རབ་ལྷུན་པོ་ལྟར་མི་གཡོ་བའི་ངང་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ན་གོང་མ་ཡུམ་སྲས་གཉིས་ཆེ་མོད། ངོས་བླ་མར་བརྟེན་པས་ཁ་ཏོན་སོགས་བྱ་བ་མང་པོ་ཡོད་པས་དུས་མིན་དུ་མཇལ་ཁ་ཐུགས་ཕྲད་ཀྱི་འོས་མིན་ཞེས་སོགས་ལན་གྱིས་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་བཀའ་རྡོ་རྗེའི་ཐོག་ལྟ་བུ་སྩལ་བས་ཅི་ཡང་གླགས་བལྟ་བར་མ་ནུས་སོ། །
གཡུང་དགོན་སོགས་ལྟ་གྲུབ་རྣམ་དག་འཛིན་པའི་དགོན་ཁག་ཉེར་གསུམ་
སོ་སོའི་རྟེན་གསུམ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པར་མཆོད་སྤྲིན་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང༌། དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་མང་ཉུང་ལ་གཞིགས་པའི་ཕོགས་ཐེབས་སྩལ་བ་ཁྱོན་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་རྒྱ་སྲང་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་དགུ། ཧྭ་ཤང་དགོན་ཁག་བརྒྱད་སྤྱིར་ཕོགས་ཐེབས་རྒྱ་སྲང་སུམ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ། ངན་སྤྲང་མང་པོར་དངུལ་དངོས་ཀྱི་འཚོ་ཐེབས་གནང་བ། བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་ཞི་དྲག་གི་ཞབས་རིམ་བསྒྲུབས་པའི་འགྲོ་གྲོན་སོགས་རྩིས་ལས་འདས་པ་སོང་བར་གྲགས་ལ། གོང་མ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཕྱྭའི་རྐྱེན་སེལ་དང༌། ཆབ་འབངས་སྡེ་དཔོན་རྣམས་མི་མཐུན་ནང་འཐབ་ཞི་ཆེད་ཏུ་ཐུགས་རྗེ་བྱམས་པའི་མན་ངག་ལས་སྦྱོར་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཕུར་པའི་ཧོམ་སྲེག འགོང་པོ་ཨར་གཏད་ཀྱི་མནན་པ་སོགས་མི་དང་མི་མིན་ལོག་འདྲེན་ངན་གཤོམ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ཡང་རེ་མང་མཛད། ནང་ནུབ་ཐུགས་དམ་གྱི་སྐབས་མ་གཏོགས་ཉིན་མོ་ཕལ་ཆེར་ནི་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་བར་ཚུན་ཆད་ནས་འོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཁྲི་ཕྲག་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་རྣམས་ལ་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་དང༌། འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཟུངས་རིང་ཐུང་སོགས་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་གཟུངས་རྣམ་གྲངས་མང་པོ། བཟང་སྤྱོད་དང་

100

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བདེ་སྨོན་སོགས་སྨོན་ལམ་གྱི་རིགས་དུ་མ། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ལྗགས་རྩོམ་གནང་བའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། བསྟོད་པ་གསོལ་འདེབས་ལེ་ཚན་མང་པོ་སོགས་འདོད་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པའི་ལྗགས་ལུང་དང༌། དབང་བཀའ་རྗེས་གནང་གི་རིམ་པ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལས་བརྩམས་པའི་བསླབ་བྱ་ཞལ་གདམས། འགའ་ཞིག་ལ་ཐུགས་དམ་བརྟག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་དཀར་དགེ་བསྐུལ་མཛད་པ་སོགས་མདོར་ན་ (༥༩ བ་༦། ༩༥ འ་༤) གང་ལ་གང་ཕན་གྱི་མཛད་པ་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གི་འབྲེལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྲུན་ཏེ་མཐར་གྱིས་སྨིན་པ་དང་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་ངེས་པར་མཛད་པ་དང༌། དུས་དུས་སུ་གོང་མ་ཡུམ་སྲས་དང་དངོས་སུ་མཇལ་ནས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་བཀའ་མཆིད་དུ་མ་བག་ཕེབས་པར་མཛད་པ་དང༌། བོད་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་མངའ་འབངས་དང་བཅས་པ་ལ་སྔ་ཕྱིར་འཚེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཕྲན་མི་སྲུན་པ་དག་གི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པ་ཐམས་ཅད་གང་གི་དཔུང་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོས་འཕྲལ་འཕྲལ་ལ་བཟློག་པར་མཛད་ནས་རང་ས་རང་གནས་མཐའ་བཙན་ཕུགས་བརྟན་ངོས། ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་སྲོལ་བཟང་པོ་རྒྱ་ཧོར་བོད་གསུམ་གྱི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཕན་བདེའི་སྲོག་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང༌། ཐབས་ཚུལ་མཐའ་ཀླས་པ་སོགས་སྔོན་བྱོན་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་བཞིན་སྙིང་སྟོབས་མ་ཆུང་བ་མཛད་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་རུས་པ་ཅན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱངས་པར་གནམ་བསྐོས་བདག་པོ་ཆེན་པོ་དང༌། རྒྱལ་ཡུམ་ཧོང་ཐའི་ཧུ་རྣམ་གཉིས་ནས་ཀྱང་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་སྤྱི་དང༌། ལྷག་པར་ད་ལྟ་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོའི་ཡུལ་གྲུར་འཁོད་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་འདུལ་ཁྲིམས་འཆད་ཉན་ཚུགས་ཤིང་ཡོད་པ་ནི་ཧོང་ཐའི་ཧུ་ནས་ཕས་བུ་སྐྱོང་བ་ལྟ་

101

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
བུའི་ཐུགས་རྗེ་ཡིན་ལ། སྔར་སྲོལ་བཞིན་བདེ་ཐབས་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱུན་དུ་ཞྭ་སེར་གྱི་བསྟན་པའི་གནས་ལུགས་བརྟན་པར་མཛད་དགོས་རྒྱུ། ད་ནས་བཟུང་བོད་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཉིད་རང་ནས་གསེར་སྙན་སྒྲོན་ཆོག་པ། དེ་མིན་བོད་བཞུགས་ཨཾ་བན་དང༌། བོད་ཕྱོགས་མཉམ་སྦྲེལ་གྱིས་གསེར་སྙན་ཕུལ་ཆོག་པ། འདི་ཡང་རྒྱ་བོད་མཐུན་ལམ་བཙན་པོ་ཡོང་བ་དང༌། སྔར་སྲོལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རྒྱ་བོད་གཉིས་པོ་བརྟན་ཅིང་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཡོང་བ་མཛད་དགོས་ཞེས་པའི་བཀའ་ཤོག་དང༌།
གསེར་གྱི་པང་ལེབ་ཀྱི་ངོས་ལ། ཁྲིན་ཧྲུན་ཙན་ཧོང་ཝ་ནུབ་ཕྱོགས་སྙིང་རྗེ་
ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་མཚན་འཕར་གྱིས་གཟེངས་བསྟོད་མན་རྒྱ་བོད་སོག་བཞིའི་ཡི་གེ་ཤན་སྦྱར་མ། གནང་སྐྱེས་སུ་ཕྱག་བྲིས་མའི་ཧུའུ་ཁྲིའུ་རེ་རེ། ཡུ་ཡེ་གཅིག ཚེམས་དྲུབས་མའི་གནས་བཅུའི་སྐུ་ཐང་ཆ་ཚང༌། དཀར་བུམ་ཆ་གཅིག དཀར་སྡེར་ཆ་གཅིག གོས་སྤྲིན་རིས་ཡུག་བཞི། མཚལ་ཀ་ཡུག་བཞི། གསེར་མ་སེར་པོ་ཡུག་གཉིས་དང༌། སྔོ་ནག་ཡུག་གཉིས། ཚལ་ཀ་ཡུག་གཉིས། ལྗང་གུ་ཡུག་གཉིས། མཁན་པོ་བཞི་སོ་སོར་ཕྱག་བྲིས་མའི་ཁྲིའུ་རྩེ་རེ། ཡུ་ཡེ་རེ། དཀར་བུམ་རེ། ཐ་སྦག་རྩི་མ་རེ། ཟངས་ཀྱི་སྤོས་ཕོར་རེ། གོས་གསེར་མ་ཡུག་བཞི་རེ། གོས་ཆེན་ཡུག་བརྒྱད་རེ། ཧོང་ཁྲུ་ཡུག་བཞི་རེ་བཅས་སྩལ་བ་སོགས་ྋརྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུས་ལས་ལྷག་པའི་བཀུར་བཟོས་དང༌། བོད་ཕྱོགས་སུ་ནམ་ཕེབས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་ཕེབས་ལམ་འཁེལ་ཡུལ་གྱི་ས་གནས་དཔོན་རིགས་ཁག་ནས་ཕེབས་བསྒྲིགས་སྐུ་སྲུང་འཐུས་ཚང་དགོས་རྒྱུ་ཞེས་ཞིང་ཆེན་ཐམས་ཅད་ལ་དྲིལ་བསྒྲགས་མཛད་པ་བཅས་བློའི་རྭ་བ་ལས་བརྒལ་བའི་མཆོད་བཀུར་བསྔགས་གསུམ་གྱི་སྲི་ཞུ་བསྟི་སྟངས་བླ་ན་མེད་པ་མཛད་པར། ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་ནས་ཀྱང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱིས་མཚོན་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་འབུལ་སྐྱེས་སྤམས་མཐོ་བ་དང་

102

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཆབས་ཅིག་བྲི་གཞི་བཟང་པོའི་ངོས་ལ་བསྟོད་པ་དང༌། ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་འདི་སྐད་ཅེས།
ཨོཾ་སྭསྟི། བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་མཐུའི་དཔལ། །རང་
གདངས་གཅིག་བསྡུས་འབྱུང་པོ་འདུལ་བའི་གཉེན། །གསང་སྔགས་རིགས་སྔགས་བདག་པོ་གཏུམ་དྲག་ཆེ། །བཅོམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་དེར་མཆོག་ཏུ་བསྔགས། །གར་ཁྱབ་རྣམ་སྤྲུལ་དཔག་མེད་འཕྲོས་པ་ལས། །དབང་ཕྱོགས་ས་ཡི་ནོར་འཛིན་ཁྱོན་ཡངས་པོར། །སྟོབས་ཤུགས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་མངའ་སྒྱུར་བའི། །སྐབས་གསུམ་བདག་པོ་གཉིས་པའི་འཕྲིན་ལས་བསྔགས། །ཕན་བདེའི་དགེ་མཚན་རིང་དུ་སྐྱོང་བའི་སླད། །ས་དབང་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ཚེ་ཡུན་བརྟན་ཅིང༌། །ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་སྡེ་བཞིའི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས། །རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བར་ཤོག །ཉེས་བརྒྱ་གཅོད་པའི་ལུགས་ཟུང་རྩིབས་འཁོར་གྱིས། །ཕས་རྒོལ་བདུད་སྡེའི་སྤོབས་པ་རང་དམས་ནས། །འཇིག་རྟེན་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྙན་གྲགས་ཆེ། །སྟོང་གསུམ་མི་མཇེད་བདག་པོར་མཚུངས་འགྱུར་ཤོག །རྗེ་བོའི་ཐུགས་བཞེད་ལེགས་འབྲས་ཅི་མཆིས་རྣམས། །བླ་མ་ལྷ་དང་དམ་ཅན་སྲུང་མའི་ཚོགས། །ཆོས་ཉིད་བདེན་མཐུས་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་སྟེ། །རྫོགས་ལྡན་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་ཆེར་ངོམས་ཤོག །
ཅེས་ས་དབང་རྒྱལ་པོར་བསྟོད་ཅིང་ཆབ་སྲིད་དཔལ་ཡོན་རྒྱས་པའི་བདེན་
ཚིག་སྨོན་ལམ་འདི་ཡང་རྗེ་བོ་ཉིད་ནས་ངོས་མདོ་སྨད་དུ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་སྐབས་འདིར་སྔོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང༌། བསོད་ནམས་བཙན་པོའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་ཏེ་གནམ་བསྐོས་ས་ཡི་ཚངས་པའི་ལུགས་ཟུང་བདག་རྐྱེན་སྔར་གནང་ལ་གཟེངས་འདེགས་སྩལ་བར་བརྟེན། སྐྱེས་ལན་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བཛྲ་དྷ་ར་རྒྱལ་བའི་མིང་འཛིན་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་

103

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེར་འབོད་པ་ནས་མཆོག་ཏུ་དང་བས་སྨོན་པའི་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་སྤེལ་བའོ། །ཞེས་བྲིས་ཏེ་འབུལ་བ་གནང་ངོ༌། །
དེ་ནས་ཡུན་མི་རིང་བ་ཉིད་དུ་གོང་མ་ཀྭང་ཞུ་ཆེན་པོ་དང༌། རྒྱལ་ཡུམ་ཧོང་
ཐའི་ཧུ་གཉིས་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོར་མཆོད་ཅིང་རྗེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཀུར་སྟི་བྱ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་པས་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་དུས་སྔ་རྟིང་གི་བར་འགྱངས་ཆེར་མེད་པར་ཡུམ་སྲས་གཉིས་ཀའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བཀོད་པ་སྒྱུ་མའི་མིག་འཕྲུལ་བཤིགས་པ་ལྟར་གློ་བུར་ཉིད་དུ་བསྡུས་ནས་ལྷ་གནས་སུ་གཤེགས་པ་ན་སོ་སོའི་སྐུ་གདུང་གི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ནས་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་དང༌། འཕོ་བའི་སྤྱན་དམིགས་ཡང་དག་པ་རེ་གནང་ཞིང༌།
（༦༡ བ་༦། ༩༨ འ་༡） ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་ལྔ་ཉིན་ས་བདག་ཡུམ་སྲས་
གནམ་གཤེགས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་རྫོགས་སུ་དམིགས་གཞུང་གནས་ནས་གཡུང་དགོན་རྟེན་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ལྔ་ཚར་དུ་དངར་བ་བསྒྲིགས་འབུལ་ཐོག པི་ཅིང་དགོན་ཁག་ཉེར་བརྒྱད་ཚོ་བསྡུས་ཀྱི་སེར་ཚོགས་ཆེན་མོར་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་གྱ་ནོམ་པ་བསྟབས་ཤིང་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཚོགས་ཀྱི་མགོན་དུ་ཕེབས་ནས་ཞལ་འདོན་གྱི་རིམ་པ་མང་པོ་དང༌། ལྗགས་བསྔོ་མཐུན་འགྱུར་དང་བཅས་པ་སྨིན་རྒྱས་མཛད། ཚེས་དགུ་ཉིན་གདུང་སྲས་དཱ་ཆེན་ཤོན་ཐོང་ཆེན་པོ་ཞིང་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མངའ་བདག་ཚེ་རིང་གནམ་གྱི་ཤེ་མོང་བཙན་པོས་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྒྱུར་མངའ་གསོལ་ཐོག དངོས་འབུལ་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་རྒྱ་ཆེར་བསྟར་ནས་བདེན་ཚིག་གི་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་དང༌། སྐུ་ཚེ་ཆབ་སྲིད་ཡུན་བརྟན་གྱི་ཆེད་དུ་ཞབས་བརྟན་ཚིགས་བཅད་ཀྱང་བཀའ་རྩོམ་གནང་སྟེ་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་སྤེལ་ཏོ། །

104

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དེ་ནས་བར་སྐབས་སུ་སྐུ་འཁོར་རྒྱས་བསྡུས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་
རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་བཏབ་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྡེ་དང༌། མ་ཏི་སི་སོགས་སྟོང་ཁུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཉེ་སྐོར་གྱི་གནས་དང་གནས་ཕྲན་ཇི་ཡོད་མཐའ་དག་ལ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ནས་ཕྱག་མཆོད་ཐུགས་སྨོན་དང༌། ཞར་ལ་ཙི་ནའི་ཡུལ་གྲུ་ཆེན་པོའི་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བཀོད་པ་དང༌། མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་བྱད་ཆ་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར། སྟོབས་འབྱོར་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར། ཞི་དྲག་ལས་ཀྱི་མཐའ་སོགས་གང་དང་ཅི་མཆིས་པ་རྣམས་སྤྱན་རས་ཀྱིས་བཙས་ཤིང༌། མཁྱེན་རབ་ཀྱི་ཀློང་དུ་ཆུབ་པར་མཛད། ཡར་མར་ཚེས་བཅུའི་ཚོགས་སྟོན་དང་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་གི་ཆོ་ག རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐུ་མཆོད་དང་ཆབས་ཅིག་མཇལ་ཁ་དགྱེས་སྟོན་སོགས་ཀྱང་སྔར་ལམ་ལྟར་བསྐྱངས།
དེ་ནས་（༦༢ བ་༥། ༡༠༠ ཐ་༡༡） རྗེ་བླ་མ་ཉིད་དབང་ཕྱོགས་སུ་ཞབས་
ཀྱིས་བཅགས་ནས་ད་བར་ལོ་ངོ་ཡང་མང་ཙམ་སོང་བས་བོད་འབངས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་དང༌། རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམས་སྤྲིན་བར་གྱི་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་འགྲིབ་འཕོ་འགྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་སྙམ་དུ་ཐུགས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་བསྐུལ་བ་དང༌། གཞུང་སྤྱི་སྒེར་སོ་སོ་ནས་མྱུར་འབྱོན་གྱི་སྙན་ཞུ་ཡང་ཡང་འབྱོར་པས་ལྕག་བཏབ་པ་དང༌། སྔོན་ནས་ཐུགས་ལ་བསྟད་པའི་མཛད་སྒོ་རྣམས་ཀྱང་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་བཅས་ཀྱིས་ད་ཆ་བོད་ལྗོངས་སུ་རིང་མིན་ཕྱིར་ལྡོག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཉེ་བར་དགོངས་ཏེ་གོང་མ་དཱ་ཆེན་ཤོན་ཐོང་ཆེན་པོར་གནང་བ་གསོལ་ཞིང༌། རྒྱལ་བློན་རྣམས་བྱ་དགའ་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱིས་མགུ་བར་མཛད་ནས། ཟླ་བ་བཅུ་པ་དེ་གའི་ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་སྔ་དྲོ་སྤྱི་ཁྱབ་ནའི་ཀྲུང་ཐང་སོགས་ནང་བློན་རྣམ་པར་མཇལ་དར་རྩེ་སྤྲོད་དང༌། བཀའ་འཚམས་གནང་ཐོག རོལ་ཆ་དང་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པའི་དམག་མི་ཁྲི་ཕྲག་དང༌། ཞི་དྲག་གི་དཔོན་བློན་མང་པོའི་ཕེབས་

105

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
སྐྱེལ་དང་བཅས་བཞུགས་སྒར་ཆེན་མོར་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས། དེའི་ཕྱི་ཉིན་སའི་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ནས་བཀས་མངགས་ཀ་མཚོ་པའོ་གུང་ཡའི་ནས་འཚམས་ཞུ་ཕུལ་བར་བྱས་པ་དྲིན་དུ་གཟོ་བའི་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་མཇལ་དར་ནང་མཛོད་སེར་པོ་དང༌། ཚེ་སྐུ་ནབ་ལྡན་གཅིག དཔོན་ཆེན་ཕེབས་སྐྱེལ་བ་རྣམས་ལ་གནང་ཆ་བཅས་སྩལ། ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་གདན་ཞུར་ཆེད་ཕེབས་བློན་ཆེན་ཆང་ཁྱིམ་པ་ངོ་ལས་དང༌། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་ཁྲིམས་པ་སོགས་ནས་མཇལ་ཕྱག་ཞུས།
དེ་ནས་ཉིན་ལམ་མང་པོར་སྒར་ཆེན་རིམ་གྱིས་བཏེག་པར་ཡུལ་གྲུ་སོ་སོའི་བླ་
ཁག དཔོན་ཁག ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་གི་རུ་འདྲེན་ཁ་ལོ་པ་སོགས་ནས་ཕེབས་བསུ་ཕེབས་སྐྱེལ་བྲང་བན་བཞུགས་བསྒྲིགས་བཅས་སྔར་ལས་ལྷག་པ་གཟབ་གཟེངས་ཞུས་ཤིང༌། ལེན་ཐུང་ཆབ་ཚན་ཁའི་ཕོ་བྲང་དུ་དགུང་ཞག་བདུན་ཕྲག་གཅིག་བཞུགས་ནས་སྨན་ཆུའི་འཕྲོད་བཞེས་གནང༌། མེ་འོར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་ཞིབ་ལྷོད་དང༌། ལན་གྲུ་ཙོང་ཐུ་མཇལ་བཅར་ལ་ཇ་གྲལ་གསུང་གླེང་ལྷུག་པར་སྩལ།

ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་སྐུ་འབུམ་བླ་སྤྱི་སོགས་ཀྱི་ཆིབས་
བསུ་འབྱོར། ལམ་བར་དགོན་ལུང༌། ཆུ་བཟང་སོགས་དགོན་སྡེ་མང་པོར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ནས་སེར་སྐྱ་གྲངས་ལས་བརྒལ་བར་ཞལ་མཇལ་ཕྱག་དབང་དང༌། ཆོས་འབྲེལ་གྱིས་སོ་སོའི་རེ་བ་འབྲས་བུས་ལྕི་བར་མཛད། ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་གྱི་བླ་སྤྲུལ་ལས་སྣེ་དང༌། ཨཾ་བན་གྱིས་གཙོས་ཟི་ལིང་དཔོན་དམག གྲྭ་དམངས་སེར་སྦྲེངས་སོགས་ཕེབས་བསུའི་བཀོད་པ་ཚར་དུ་དངར་བས་གཟིམས་ཆུང་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཕེབས་སྟོན་དཀར་སྤྲོ་སོགས་སྔར་ལྟར་རྒྱས་པར་བཤམས་པ་ལ་དགྱེས་བཞིན་རོལ་བར་མཛད་དོ། །

106

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
༥༤༽ ས་བྱ་གནམ་ལོའི་དགྱེས་མཆོད་སྐུ་འབུམ་དུ་བསྐྱངས། ཕྱོགས་ཉེ་རིང་གི་སེར་སྐྱའི་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོར་གསང་གསུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་ཆར་དུ་བསྙིལ་ཏེ་སྨིན་གྲོལ་གྱི་བདེ་ལེགས་ལ་བཀོད། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་གདན་ས་བྱ་ཁྱུང་སོགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་བསྟན་ལ་སྨན་པའི་རྗེས་འཛིན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་ཏེ་སྐུ་འབུམ་གྱི་སྒྲིག་ལམ་ལ་དག་ཐེར་རྟིང་གནོན་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་འབྲས་བུ་བརྟན་པར་བྱས།

（༦༤ ཉ་༤། ༡༠༢ འ་༧） དགུང་གྲངས་སོ་བཞིར་ཕེབས་པ་ས་བྱ་གནམ་
ལོ་གསར་པའི་རང་ཞལ་ཐོག་མར་ངོམས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་དུས་དགེ་བར་མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་བདག་མོའི་ཚེས་གཏོར་གྱི་རིམ་པ་དང༌། དགྱེས་སྟོན་མཇལ་ཕྱག་སོགས་གནའ་སྲོལ་ལྟར་རྒྱས་པར་བསྐྱངས་ཤིང༌། མཚན་དཔེའི་ཞལ་བཟང་ལྟ་བར་ལྷགས་པའི་ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་གི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་དང༌། ཨུ་ཆུ་མུ་ཆེའི་མཁན་པོ་དགེ་རྒན་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསྟན་བསྟན་འཛིན། ཁུ་ལུག་པའི་སིའི་ལྕམ། ལི་ཡི་ཆ་དཀར་ཤོག་ཚུལ་ཁྲིམས། བོད་ཚོང་སྤྱི་པ་སོགས་ནས་ཞུས་ཏེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་རྩོམ་རིགས་གསུམ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཆོ་གའི་ལྗགས་ལུང་ཡང་སྩལ། ཡར་མར་ཚེས་བཅུའི་ཚོགས་སྟོན་དང་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་ཆོ་ག་ཡང་སྟར་ཆགས་སུ་མཛད།
（༦༤ བ་༢། ༡༠༣ ཐ་༦） ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་
ཐང་ལང་ཞབས་དྲུང་དང༌། གསེར་ཁོག་སྒོམ་པ་ཞབས་དྲུང༌། ཅོ་ནེ་བླ་མ་སོགས་བླ་ཁག་དང༌། དགེ་བཤེས་དུ་མར་མཇལ་ཁ་རིམ་བཞིན་སྩལ། ཚེས་བཅུ་ཉིན་ཆིབས་ཞབས་སེར་སྐྱ་སྤྱི་ནས་བླ་བྲང་རྩེའི་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་དུ་བདེ་ཡངས་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། རྣམ་གྲྭ། རྒྱད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་བཅས་གསུང་ཆོག་ཏུ་བསྐུལ་ཏེ་རྗེ་བླ་མ་མཆོག་ཉིད་ཞབས་པད་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་བརྟན་པའི་བདེན་བརྗོད་ཀྱི་གསུང་ཆོག་རྒྱས་པ་

107

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།དངོས་འབུལ་བཅས་རྟེན་འབུལ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་ཕྱེ། ཐོར་རྒོད་ཞབས་དྲུང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དང༌། དེ་མཇུག་འཕགས་པ་སྐྱབས་སོགས་མཆོག་དམན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ། ཁྱད་པར་སྐུ་འབུམ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་བླ་སྤྲུལ་ལས་སྣེ་གྲྭ་དམངས་དང་བཅས་པར་ལྗོངས་རྒྱུའི་མཇལ་ཁ་གནང༌། ཨུ་བུར་ཧོ་ཆེན་ནོ་ཡོན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་འབྱོར་མཇལ་ཐོག་དངོས་འབུལ་དང༌། ཆུ་ཁུ་གྲྭ་ཆོས་བྱང༌། དམག་ཧ་རི་ཛ་ཀ་པདྨ། དགེ་སློང་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ། ལ་མོ་བདེ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་མཁྱེན་རབ་མཆོག་གྲུབ། སྤྲུལ་སྐུ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མང་པོ་ནས་སོ་སོའི་འབྱོར་འཁོས་དང་བསྟུན་པའི་བསྙེན་བཀུར་ཞུས། ཧོར་ཆེན་ནོ་ཡོན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་ཞབས་བརྟན་ལེགས་འབུལ་དང་འབྲེལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཤིང་བཟའ་སྒར་པའི་ཚོམས་ཆེན་དུ་ཁོང་པས་གཙོས་སྐལ་ལྡན་བཞི་བརྒྱ་སྐོར་ལ་སྨིན་བྱེད་ཚེ་དབང་དང༌། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་ཟབ་མོ་སྩལ། ཉིན་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་དད་མཇལ་སྐྱེ་བོ་ཁྲི་ཕྲག་ཏུ་ཉེ་བར་གསང་བ་གསུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་ཆར་དུ་བསྙིལ་ནས་སྨིན་གྲོལ་གྱི་བདེ་ལེགས་ལ་འགོད་པར་མཛད།
ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ནང་རྣམ་གྲྭ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང༌། སེར་བྱེས་བྱམས་
པ་སྙན་གྲགས་གཉིས་ལ་བརྒྱད་གཏོར་ཞབས་གསར་སྩལ་ཅིང༌། དཔལ་མགོན་སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོའི་དུས་གཏོར་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་སྒོ་ཆེན་མོའང་སྔ་མཁོ་བཞིན་བསྐྱངས། ཚེས་དགུ་ཉིན་སྔོན་ཕེབས་བློན་ཆེན་ཆང་ཁྱིམ་པ་དང༌། མཁན་ཆེ་གྲགས་བློ། མཁན་ཆུང་བློ་བསྟན། གཙང་གསོལ། རྩིས་དཔོན་རམ་པ་བ། སེར་སྟོད་སློབ་དཔོན། དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་སློབ་ཟུར། རྣམ་གྲྭ་སྤྱི། སྤ་ཏི་བགྲེས་པ། ཆ་ཕྲེང་པ་བཅས་ནས་རྟེན་གསུམ་རེ་ཕུལ་ཞིང༌། རྩིས་པ་སྣེ་ཟུར། ཆང་ཁྱིམ་རྩེ་དྲུང༌། ཤོད་དྲུང་བཀྲས་གཤོངས་པ། རུ་དཔོན་མི་འགྱུར། ལྡིང་དཔོན། གར་པ། བཟོ་རིགས་ཁག དམག་དཀྱུས། ལག་

108

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དོ་བཅས་ནས་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་ཏེ་ཐོན་ཕྱག་ཞུས་པར་ཕྱག་དབང་གནང་ཆ་དང༌། བཀའ་བསླབ་ཞིབ་རྒྱས་སྩལ། མཁན་ཆུང་བློ་བསྟན་དང༌། ཐུང་སི་ཧོང་མིན་ཡང༌། ཡོན་ཏན་བཅས་པེ་ཅིང་ནས་ཆན་དྲན་དུ་སྔོན་ཐོན་སྐབས་ལམ་འཁེལ་རྒྱ་གཞུང་མི་སེར་ཐོག་འཕར་མའི་བརྡབས་གསིགས་བྱུང་སྐོར་ཞུ་འཛོལ་ཆེ་བས་མཁན་ཆུང་གོ་གནས་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་མགྲོན་གཉེར་ལས་འཕར་དང༌། དངུལ་ཟོས་གཞུང་འབུལ། ཐུང་སི་གཉིས་ལ་བབས་མཚུངས་བཀའ་ཉེས་བཅས་མགྲོན་བརྒྱུད་བཀའ་བསྒྱུར་སྩལ། སླར་ཡང་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཕེབས་བསུ་སྙན་འབུལ་དུ་ཆེད་འབྱོར་རྩེ་དྲུང་ཆོས་བྱང་པ་དང༌། ཤོད་དྲུང་ཤག་བྱང་པ། གདན་སའི་སྤྱི་འཐུས་འབྲས་སྔགས་ཞལ་ཟུར་བཅས་ནས་འབྱོར་ཕྱག་མཇལ་དར་ཕུལ།
ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོའི་ཕྱི་ནང་ཡོངས་འཛིན་དུ་མའི་ཡ་གྱལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་གདན་ས་བྱ་ཁྱུང་ཐུབ་བསྟན་དག་ཐེར་གླིང་དུ་ཆིབས་ཞབས་ཧྲགས་བསྡུས་སྒོ་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་ཐུ་མུ་སྟོན་ཞེས་པར་གསོལ་ཚ་དང༌། དེ་ནས་བྲག་རྟའི་འགོར་ཕེབས་པ་ནས་ཤར་ཙོང་རི་ཁྲོད་ཀྱི་གཉེར་པ་དང༌། སྟངས་རྩེ་སྒར་བའི་གཉེར་པ་གཉིས་ནས་ཕེབས་བསུ་ཞུས་ཏེ་ཤར་ཙོང་རི་ཁྲོད་བཞུགས་ཞག་ཐོག་ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་གདུང་རྟེན་གྱིས་གཙོས་རྟེན་གསུམ་གང་བཞུགས་ལ་མཆོད་འབུལ་གནས་གཟིགས་དང༌། རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ལ་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་མཇལ་ཕྱག་བཅས་སྩལ་ཏེ་ཕྱི་ཉིན་བྱ་ཁྱུང་དགོན་གྱི་ལས་སྣེ་གྲྭ་དམངས་ནས་ཐབ་བསུ་དང༌། སེར་སྦྲེངས་སྤོས་སྣེ་སོགས་ཀྱིས་སྔོན་བསུ་བཞིན་པར་གཟིམས་ཆུང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་རྟེན་གསོལ་འབྲས་སོགས་སྲི་ཞུ་བཟབས་ཤིང༌། གུབ་རུ་མཁའ་འགྲོ་མ་བློ་བཟང་བསམ་གཏན་དང༌། རྣམ་འདྲེན་སོགས་མཇལ་ཁག་བཞི་ནས་ལེགས་འབུལ་བཏེག བྱ་ཁྱུང་བླ་བྲང་སྤྱི་ནས་

109

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།གསོལ་བཏབ་བཞིན་ཞྭ་དམར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང༌། བདེ་ཡངས་སྤྲུལ་སྐུ། ཆེ་ཤོས་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་ཆེ་ལ་རགས་པ་དུ་མ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གི་གླིང་བསྲེའི་དམ་བཅའི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་རྟེན་འབྱུང་འབུལ་བཞེས་དང༌། བློ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱག་དབང་བྱིན་རླབས་གནང༌། དེ་རྗེས་བློ་བཟང་ཤེས་རབ་སོགས་དམ་བཅའ་བ་གསུམ་ནས་བཞུགས་ཁྲིའི་མདུན་དུ་ཕར་ཕྱིན་གཞུང་བཤད་ཟིན་བསྟུན་གཞུང་ལེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་སོགས་རིགས་ལུང་པ་བཅུ་གཉིས་དང༌། གདན་འཐུས་ཁོངས་འབྲས་མི་ཉག་ལྷ་རམས་པ་འཇམ་དབྱངས་འོད་ཟེར་དང༌། སེར་བྱེས་ཚ་བ་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་མཁྱེན་རབ་གཉིས་བཅས་ནས་བཀའ་པོད་ལྔའི་དཀའ་གནས་ལས་བརྩམས་པའི་བརྒལ་བརྟག་གི་བགྲོ་གླེང་རིང་དུ་སྤེལ་བར་ཐུགས་ཞིབ་དག་ཐེར་ལེགས་པར་མཛད་པས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་ནས་སྤྲོ་ཞིང་བག་ཕེབས་པར་གྱུར་ལ། སྤོབས་པ་ཞན་པ་དག་ནི་འཇིགས་ཤིང་ཟིལ་བུན་པས་གདོང་པ་ས་ལ་དུད། ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲ་བ་རང་སར་ཆོད་པས་བློ་བསྐྱེད་བླ་ན་མེད་པ་ཐོན་པར་གྱུར་ཏེ་དེ་ནས་བཟུང་དགོན་དེའི་བཤད་རྩོད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་མཚོའི་ནང་གི་པདྨོ་བཞིན་བསྐྱེད་དྲགས་པར་གྱུར་ཅེས་གྲག་གོ། །
དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་སྐུ་གདུང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་
དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་ཟ་མ་ཏོག་དམ་པ་དེང་གི་དུས་སུའང་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་ཕྲུམ་ཕྲུམ་དུ་ཕེབས་པའི་མཆོད་སྡོང་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་རྟེན་མཆོག་སྤྱིའི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ལྔ་སྟོང་ཚར་བཤམས་ཏེ་ཚོགས་ཐུན་དང་པོར་བདེ་ཡངས་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། རྣམ་གྲྭ། རྒྱུད་གྲྭ། གདན་འཐུས་དགེ་བཤེས་བཅས་ནས་བླ་མཆོད་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་འཁོར་སོགས་མཆོད་འབུལ་གསུང་ཆོག་གི་རིམ་པ་གང་རྒྱས་དང༌།

110

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཚོགས་ཐུན་གཉིས་པར་ྋགོང་ས་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་ཕེབས་ནས་སྐྱབས་སེམས། སྤྱན་འདྲེན་ཁྲུས་གསོལ། མཎྜལ། དཔལ་ལྡན་ས་གསུམ་མ། བསྟན་འབར་མའི་ཤིས་བརྗོད་སོགས་ཞལ་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་སྨིན་རྒྱས་བསྐྱངས། ཚོགས་ཆེན་འདུས་ཚོགས་སུ་མང་ཇ་གཅིག་དང༌། བཞེས་ཐུག་འབྲས་ཚ། དགེ་འདུན་རེར་དངུལ་འགྱེད་ཞོ་ལྔ་རེ། རྒྱུན་ཇའི་ཐེབས་སུ་རྒྱ་དངུལ་སྲང་དགུ་བརྒྱ་ཐམ་པ་དང༌། དོང་ཙེ་ཁྲོན་པ་ཉིས་བརྒྱ་ཐམ་པ་བཅས་སྩལ་ཐོག་ཚོགས་མགོན་དུའང་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་བསླབ་བྱ་གསུང་བཤད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དབུ་ནས་ཆོས་ཐུན་གཅིག་གི་བཤད་ལུང་དང༌། ཚོགས་ཡོངས་ལ་མཇལ་དམངས་བཅས་དགྱེས་བཞིན་སྩལ་ཞིང༌། བྱ་ཁྱུང་བླ་སྤྱི་ནས་ཀྱང་གཏང་རག་ལེགས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོས། དེའི་སང་ཉིན་བྱ་ཁྱུང་ཁྲི་འཛིན་བྱ་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་ཡར་འཕེལ་ནས་འདུས་ཚོགས་ལ་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྦྱར་ཏེ་སེར་སྦྲེངས་དང༌། སྤོས་སྣེ་མཆོད་རོལ་སོགས་སྲི་ཞུའི་ཡོ་ལང་ཚར་དུ་དངར་བས་ཚོགས་ཀྱི་འདྲེན་པར་སྤྱན་འདྲེན་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ཞབས་ཟུང་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་སེང་ཁྲིའི་ལྟེ་བར་བཀོད་ནས་མཆོད་ཚོགས་རྣམས་བདག་གིར་བཞེས་ཤིང་ཚོགས་ཡོངས་ལ་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་དང༌། དམིགས་བརྩེ་མ། ཡིག་དྲུག་གི་ལྗགས་ལུང་དང༌། ཡོན་བསྔོའི་མཚམས་སྦྱོར་རྣམ་པར་དག་པ་བཅས་མཛད་དེ་སྦྱིན་པའི་བདག་པོའི་ལེགས་བྱས་དོན་དང་ལྡན་པར་བསྐྱངས་སོ། །
དེ་རྗེས་བླ་བྲང་ཚོམས་ཆེན་དུ་སྤྲུལ་སྐུ་དགེ་འདུན་ལུང་རྟོགས་རབ་རྒྱས་
དང༌། སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་པ། རྒྱུད་པ་སློབ་ཟུར་བློ་བཟང་རིན་ཆེན་སོགས་མཇལ་ཁག་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སྒེར་མཇལ་ཇ་གྲལ་བཀའ་མཆིད་སོགས་ཞིབ་ལྷོད་དང༌། གཟིམས་འགག་རྡོ་སྐས་སྟེང་ནས་དད་འདུས་སེར་སྐྱ་ཉིས་སྟོང་སྐོར་ལ་དར་དཔྱངས་ཀྱི་བྱིན་

111

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།རླབས་སྩལ། དགོན་དེའི་རྗེ་བླ་མའི་བསྟི་གནས་ལ་ཨ་ར་པ་ཙའི་སྒྲུབ་ཕུག་ནང་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཁྱད་འཕགས་ཡོད་འདུག་ཀྱང༌། ཕྱིས་སུ་འགའ་ཞིག་ནས་སྒྲུབ་ཕུག་སྟེང་མཚར་འདོད་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་མཆོད་རྟེན་ཞིག་གསར་བསྐྲུན་བགྱིས་པ་དེར་ཐུགས་ཞིབ་ལེགས་པར་བཅུག་པ་ན། སྔོན་གྱི་གནས་རྙིང་སྒྲུབ་ཕུག་རྟེན་རྣམས་མཆོད་རྟེན་གྱི་འོག་གཞི་སེང་ཁྲིའི་ནང་ཚུད་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནོད་ཚབས་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ་ཨར་ཆོག་དང་བཅས་མཆོད་རྟེན་ཕྱིར་བསྡུས་ཐོག སྒྲུབ་ཕུག་བྱིན་ཅན་སྔ་སོར་བཞག་སྟེ་ཉམས་བཟོ་གང་རྒྱས་དང༌། དབུ་ཐོད་དུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཕིབས་གཅིག་གསར་དུ་འཛུགས་རྒྱུ་བཅས་བདེ་ཡངས་སྤྲུལ་སྐུར་བཀས་མངགས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འགྲོར་རྒྱ་དངུལ་སྲང་ཉིས་བརྒྱ་ཐམ་པ། ལོ་འཁོར་གཅིག་གི་རྒྱུན་ཇའི་ཐེབས་སུ་རྒྱ་སྲང་སུམ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་སྐོར་བཅས་སོང་ངོ༌། །
ཚེས་དགུ་ཉིན་བྱ་ཁྱུང་ཁྲི་འཛིན་པ་དང༌། ལས་སྣེ་དབུ་བྱེད། རྒན་པ་བཅོ་
བརྒྱད་བཅས་སྐུ་བཅར་གྱིས་གཏང་རག་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་རྟེན་གསོལ་ལེགས་འབུལ་བསྟར་ཞིང༌། དེ་རྗེས་ཁྲི་ཟུར་བློ་བཟང་འོད་ཟེར་དང༌། བློ་བཟང་ཤེས་རབ། དུས་འཁོར་སློབ་དཔོན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཇལ་ཁག་དྲུག་གི་རེ་བ་དོན་ལྡན་མཛད། ཕྱི་རོལ་རྡོ་སྐས་སྟེང་ནས་དད་འདུས་སུམ་སྟོང་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་ཡང་གནང༌། དེ་ལྟར་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་བྱ་ཁྱུང་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་ཙམ་ཉིད་ནས་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་གདུང་རྟེན་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བཟང་པོ་གློ་བུར་དུ་ཕེབས་པ་དང༌། ཆུ་སྐྱེས་ཀྱི་སྡོང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལའང་དུས་མིན་སྔ་བསྣུར་གྱི་ཚུལ་དུ་མེ་ཏོག་ཁ་དོག་དང་དྲི་བསུང་དུ་ལྡན་པ་རྒྱ་ཆེར་ཤར་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དུ་མ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པའི་ངག་སྒྲོས་ལས་ཐོས་སོ། །དེའི་ཕྱི་ཉིན་འདུ་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་ཆིབས་ཐོན་བསྐྱངས་པར་ལས་སྣེ་གྲྭ་དམངས་ནས་ཕེབས་སྐྱེལ་

112

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རིང་ཐུང་གི་སྲི་ཞུ་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ཏེ་སྐུ་འབུམ་དུ་ཞབས་སོར་སླར་འཁོད་དོ། །（༦༧ བ་༤། ༡༠༨ ཐ་༦）སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་ལས་སྣེ་རྙིང་པ་འགའ་
ཞིག་གནས་དབྱུང་དང༌། གསར་པ་བསྐོ་གཞག་བསྐྱངས་པ་ཞིག་གི་སྐོར་ལ་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་ནས་ངོ་སྲུང་མཛེས་མཚོན་སྤངས་ཏེ་གདན་ས་རང་གི་སྒྲིག་ལམ་མིག་ལྟོས་ལ་ཕུགས་ཕན་དགོངས་བཞེད་བླ་མེད་མཛད་པར་ལས་སྣེ་དོན་མ་གོ་འགའ་ཞིག་ནས་རང་སྣང་འདྲེ་རུ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་རྟོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཙམ་ལའང་དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་གྱི་ངོ་ལོག་རྒྱབ་གཏོད་རྩི་མེད་ཁྲིམས་འགལ་ཅི་རིགས་ཤིག་བྱས་རྗེས་རང་ནོངས་ངོས་ལེན་དགོངས་སེལ་ཞུ་བཤགས་ནན་བསྟུད་ཞུ་དགོས་བྱུང་བར་གྲགས་ཤིང༌། སྐབས་དེར་ས་གནས་ཟི་ལིང་ཨཾ་བན་ནས་ལམ་གྱི་འདུ་འགག་ཏུ་རྒྱ་བོད་ཤན་སྦྱར་ཁྲིམས་འདོམས་ཡི་གེ་འདི་སྐད་ཅེས། ཆིན་ཁྲལ་ཕུ་རུ་ཐུང་ཟི་ལིང་ལས་བྱེད་བློན་ཆེན་ཆིང་ནས་རྩ་ཚིག་བཏང་དོན། ྋསྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡོངས་ཀྱི་བདག་པོར་བརྟེན། ཞིང་ཆེ་ཆུང་ཚང་མའི་དགོན་སྡེ་རྣམས་ནས་སྒྲིག་ལམ་འཁུར་མུས། དེང་སྐབས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དོན་བཞིན་ཟི་ལིང་དུ་ཕེབས་ནས། སྐུ་འབུམ་ལ་བཞུགས་འཇགས་མཛད་པ་ཡིན། ས་གནས་དཔོན་པོ་དང༌། དགོན་པའི་གྲྭ་རིགས་ཚང་མས་ཀྱང་གོང་མ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་དང་མཐུན་པའི་སྐུ་སྲུང་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་གལ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན། དེང་སྐབས་ཞིབ་ན་མི་ངན་ཁ་ཤས་ནས་བར་དུ་དོན་མེད་དཀྲོགས་རྐྱེན་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཆོས་ཁྲིམས་དང༌། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལམ་ལུགས་གང་དང་མི་མཐུན་པ་ཧ་ཅང་ཚབས་ཆེ་བའི་བཀའ་ཁྲིམས་ལ་རྩི་མེད་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བར་བརྟེན། ཞིབ་གསལ་རྩད་གཅོད་བྱས་པར། དགོན་པའི་བླ་སྤྲུལ་དང༌། ཁྲི་པ། ཞལ་ངོ༌། ལས་སྣེ་རྣམས་ནས་རྒྱུན་དུ་སྒྲིག་ལམ་ཁྲིམས་འདོམས་ཆུང་སྐྱོན་གྱིས་གླེང་ངན་འདི་རིགས་ཐོན་པ་དང༌། ད་ནས་བཟུང་སྐུ་འབུམ་གྲྭ་རིགས་རྣམས་ནས་བཀོད་

113

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།དོན་ལ་རྩི་འཇོག་གིས་ྋསྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་འདེགས་དགོངས་མཐུན་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ཞུ་དགོས་གལ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན། གྲ་མི་འགྲིགས་རིགས་གཏན་ནས་བྱས་མི་ཆོག རྒྱ་ཧོར་སོག་གི་མཇལ་བ་རྣམས་མཇལ་ཁ་ལམ་ལུགས་དང་མཐུན་པ་ཞུ་འཇུག ཁྱོད་རང་མཐོ་དམའ་ཚང་མས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཁུར་ཏེ་གླེང་ངན་རིགས་ཐོན་ཆོག་རྒྱུ་མིན། རྒྱལ་བློན་འབངས་ཚང་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་དད་འདུན་བྱེད་བཞིན་པར། ཁྱེད་རང་རྣམས་ནས་བྱེད་བབས་འདི་རིགས་ལམ་ལུགས་དང་མཐུན་ནམ། སླད་འདི་རིགས་བྱེད་མི་བྱུང་ཚེ་ངོས་ཨཾ་བན་ནས་ཞིབ་གཅོད་མཐིལ་ཕྱིན་གྱིས་ཟོལ་ཡངས་སུ་འཇོག་རྒྱུ་མིན། ཁྲི་པ་ལས་སྣེ་རྣམས་ལ་འདྲི་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུ་བཅས། དེའི་ཆེད་དུ་རྩ་ཚིག་འདི་བཞིན་བཏང་བ་ཀུན་གྱིས་གོ་བར་བྱེད། ཀྭང་ཞུའི་ཁྲི་བཞུགས་སོ་གསུམ་པ་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་བཞི་ལ། ཞེས་སྦྱར་བས་སུས་ཀྱང་སླར་རྒོལ་བའི་སྤོབས་པ་མ་རྙེད་པར་རང་རང་གི་ཁུང་བུར་སྣ་ལ་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ཏེ་བག་ཡོད་པས་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། །
སྐུ་འབུམ་ཁྲི་པ་གསར་པ་གསེར་ཏོག་བླ་མ་དང༌། ཚོགས་ཆེན་དགེ་སྐོས་
གཉིས་བཅས་ལ་སྒྲིག་ཁྲིམས་གནོན་སྡོམ་ཚུལ་བཞིན་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་བསྒྱུར་དང༌། གསར་མཇལ་རིམ་བཞིན་སྩལ་ཏོ། །
༥༥༽ སྐུ་འབུམ་ནས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་ས་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཆིབས་ཞལ་འཁོར་ཏེ་ལམ་བར་ཡུལ་གྲུ་གང་འཁེལ་གྱི་ཞི་དྲག་སྐྱེ་འགྲོའི་ཚོགས་མཐའ་ཀླས་འདུས་པར་བྱང་གྲོལ་གྱི་ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྲུན་བཞིན་ཤོག་བུའི་རྩ་མཚམས་གད་སྟེང་བར་ཕྱགས་ཕེབས་པར་བསུ་སྐྱེལ་དང་མཆོད་སྤྲིན་གྱིས་ས་གཞི་ཡང་དོག་པོར་བསྒྱུར།
（༦༨ བ་༦། ༡༡༠ ཐ་༤）དེ་ལྟར་ཕྱོགས་དེའི་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་བསྐངས་ཤིང༌།
ཐུགས་བཞེད་མཛད་སྒོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ན། བོད་ལྗོངས་བསྟན་འགྲོའི་

114

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
མགོན་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་བར་བཞེད་དེ་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་སྔ་དྲོ་རོལ་ཆ་དང་གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་ཕྱེ་བ་དང་བཅས་འཇམ་མགོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསེར་སྡོང་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་རྟེན་གསུམ་འབྱམས་སུ་ཀླས་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་རྫས་ཀྱི་སྙན་ཤལ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིང༌། ཐུགས་སྨོན་རླབས་པོ་ཆེའི་མཚམས་སྦྱོར་ལེགས་པར་འདུ་མཛད་ནས་སྐུ་འབུམ་བླ་སྤྲུལ་ལས་སྣེ་དང༌། རྒྱའི་དཔོན་དམག་རུ་སྒྲིག་གི་ཕེབས་སྐྱེལ། ཆིབས་རགས་དབུ་གདུགས། ཕྱག་མཚན་ཕེབས་རོལ་དང་བཅས་གདན་ས་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་གླིང་ནས་ཆིབས་ཀྱི་ཞལ་ལོ་མངོན་པར་བསྒྱུར་ཅིང༌། ཕེབས་ལམ་དུ་མི་ཉག་བླ་མ་དང༌། ཟི་ལིང་དྲིན་ཐའི། སྤྲིན་ཧད་སྦུག་རྒྱ་དཔོན་བཅས་ནས་བྲང་བན་དང་མཇལ་དར་ཕུལ། དེ་ནུབ་བཞུགས་སྒར་ནས་ཆེ་ཤོས་རི་ཁྲོད་བྲག་དམར་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་འཁྱུག་ཙམ་ཕེབས།（༦༩ ཉ་༦། ༡༡༠ འ་༥） རིམ་བཞིན་ཕེབས་ལམ་དུ་སྟོང་འཁོར་ཕྱག་མཛོད་
དང༌། སྟོང་འཁོར་དགོན་པ། གསེར་ཁོག དཀྱིལ་འཁོར་སྲིད་སོགས་ཀྱི་ཕེབས་བསུ་དང་བཅས་སྦྱ་པོ་ཕྲང་དུ་ཕེབས་ནས་ཞག་གཉིས་བཞུགས། ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་ར་ལ་དགོན་དུ་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱིས་གནས་གཟིགས་བསྐྱངས། དབུ་གུར་དུ་མཁའ་འགྲོ་ཆིན་ཝང་གི་མི་སྣ་གཉིས་ནས་འཚམས་ཞུ་ཕུལ། གཞུང་གོས་སྒར་གྱིས་མཚོན་བོད་ཚོང་སྤྱི་དང༌། སྐུ་འབུམ་གཟིམས་ཁང་གོང༌། གསེར་ཁྲི་སྒར་པས་གཙོས་སྒར་ཁག་བཅུ་སྐོར་དང༌། སྟོང་འཁོར་བླ་བྲང་གི་མཛོད་པ། ཅིང་ཧད་སི་དགོན། གསེར་ཁོག་དགོན་གྱི་བླ་སྤྱི། བོད་ཁོངས་ཨ་ཤར་ཕུན་ཚོགས། སྦ་རྟིའི་ཞབས་ཕྱི་དར་རྒྱས། ཐུང་སི་ལྷ་མོ་རྡོ་རྗེ། སྐུ་འབུམ་གྲྭ་བྱང་ཆུབ། ཨུ་ཤུད་བྲག་དང༌། ཇོ་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ་བཅས་ནས་སོ་སོའི་འཁོས་བསྟུན་གྱི་མཇལ་རྟེན་རིམ་བཞིན་ཕུལ་བར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང༌། ལེགས་སོའི་བཀའ་མཆིད། སྐུ་འབུམ་སྤྱི་སོ་དཱ་ལོ་ཡེར་ལ་བྱེད་སྒོའི་རྩ་ཚིག་གསར་པ་དང༌། ཐུང་སི་ལྷ་རྡོར་ལ་གནང་ཆ་བཅས་སྩལ། ཚེས་ཉི་ཤུ་ཉིན་སྟོང་འཁོར་ནས་ཆིབས་ཁ་

115

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
བསྐྱོད་པར་རྒྱ་དཔོན་དམག་ནས་བྲང་བན་དང་རུ་སྒྲིག་ཞུས་ཤིང༌། བྱ་ཁྱུང་དགོན། སྟོང་འཁོར་དགོན། གསེར་ཁོག་དགོན་བཅས་ཀྱི་ལས་སྣེ་ནས་ཕེབས་སྐྱེལ་དུ་བཅར། ལམ་ཞོར་སྨྲ་ཚང་དགོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་གནས་གཟིགས་ཐོག་གྲྭ་དམངས་དང༌། ཅུང་པའི་སི། ཁོ་ཤོག་ཛང་ཀི་སོགས་སེར་སྐྱ་མང་པོར་ཕྱག་དབང་སྩལ། ཕྱི་ཉིན་ཕེབས་ལམ་དུ་ཚ་གན་ནོ་མིན་ཧན་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། མ་ཧང་དགོན་གྱི་ལས་སྣེ། ཁོ་ཤོག་དཔོན་ཁག་ཉི་ཤུ་སྐོར་ནས་ཕེབས་བསུ་དང༌། ཚ་ཞག་སར་འབྱོར་བསྟུན་གྱི་བསྙེན་བཀུར་ཞུས།ཚེས་ཉེར་གཉིས་ཉིན་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྒར་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་
ཞག་གསུམ་བཅག་བཞུགས་ངོས། ཚ་གན་ནོ་མིན་ཧན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུའི་བསྟི་གནས་སུ་རྗེ་བླ་མ་མཆོག་གི་སྐུའི་ཕྲེང་བ་ལྔ་པ་ཀུན་གཟིགས་ཟིལ་གནོན་བཞད་པ་སྩལ་དང༌། བསྐལ་བཟང་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་མགོན་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་རྡུལ་གཙང་མ་ཡུན་རིང་དུ་འགོད་པར་མཛད་པའི་རས་ཕྱིང་གི་དབུ་གུར་དང༌། ཁྲི་སྟན་བྱིན་རླབས་ཅན་གཉིས་ཤིག་མཆིས་པར་སྤོས་སྣེ་སེར་སྦྲེངས་མཆོད་རོལ་དང་བཅས་པས་གདན་དྲངས་པ་བཞིན་བྱོན་ནས་ཐོག་མར་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་གཟིམས་གུར་ནང་བདེ་སྟན་ཐོག་ངང་ཙམ་བཞུགས་ནས་རྟེན་གསུམ་འབུལ་བཞེས་དང༌། གནས་གཟིགས་བསྐྱངས། དེ་ནས་གཟིམས་གུར་འགག་འདུ་ཁང་གུར་ཆེན་ནང་ཞབས་སྟེགས་ཐོག་ནས་བླ་སྤྲུལ་ལས་སྣེ་དང་གྲྭ་དམངས་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་ལྗགས་ལུང་དང༌། སེར་སྐྱ་ཆེས་མང་བར་དར་དཔྱངས་ཀྱིས་བྱིན་རླབས་བཅས་སྩལ་ཅིང༌། ནོ་མིན་ཧན་སྐུ་འཁོར་ལྟོས་བཅས་ནས་གསེར་དངུལ། གོས་དར། ཆིབས་རྟ་སོགས་གཏང་རག་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་འབུལ་ཚན་ཆེ་བ་བཏེག དེ་ནས་ྋརྒྱལ་དབང་བདུན་པ་ཆེན་པོའི་གཟིམས་གུར་ནང་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད། སྤྲུལ་སྐུ་ངོ་འཁོར་བཅུ་ཕྲག་ནས་རྟེན་གསུམ་གསོལ་འབྲས་སོགས་ཕུལ་བར་

116

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཕྱག་དབང་བྱིན་རླབས་དང༌། བཀའ་མཆིད་ལྷུག་པར་གནང༌། ཕེབས་ཁར་འབུལ་རྟ་འཛིན་མི་བཞི་བཅུ་སྐོར་ལ་ཕྱག་བྱིན་སྩལ་ཏེ་བཞུགས་སྒར་དུ་ཕེབས། ཚེས་ཉེར་ལྔ་ཉིན་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་བཅུའི་ཚོགས་མཆོད་གྲུབ་འཕྲལ་ཏཱ་ཁུ་ཁོག་པའི་ལིར་སྒེར་མཇལ་གནང་སྟེ་ཚ་གན་སྤྲུལ་སྐུའི་སྒར་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ཤིང༌། དེར་མ་བཞེངས་དགོན་ཞེས་པའི་བླ་མ་དང༌། དཔལ་ལྡན་ཛ་ལང་ཅན་ནས་དད་པས་བསྙེན་བཀུར་བ་གསོལ་ནས། མཇལ་བྱིངས་བརྒྱད་བརྒྱ་སྐོར་གྱི་རེ་བ་དོན་ལྡན་མཛད། ཕྱི་ཉིན་བདེ་ཡངས་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་འཕྲད་དུ་ཕེབས་པར་ཕན་ཚུན་ཐུགས་ནང་སྣོད་གཅིག་ཏུ་དཀར་བས་འཕྲལ་ཡུན་དགེ་བའི་གསུང་གླེང་དང༌། ཟང་ཟིང་གི་ཕྱག་སྐྱེས་གདབ་རེས་གནང༌། སླར་ཡང་ཚ་གན་ནོ་མིན་ཧན་གྱི་སྒར་ཐོག་ཏུ་བྱོན་ནས་ཁོང་པའི་འཛིན་དབང་བདག་ཐོབ་ལ་ྋརྒྱལ་མཆོག་ན་རིམ་ནས་ཤེ་བམ་སྩལ་འདུག་པར་རྒྱབ་སྣོན་གྱི་བཀའ་ཤོག་དང༌། སྤྲུལ་སྐུ་ངོ་གཡོག ཁོ་ཤོག་དཔོན་རིགས་ཆེ་ཆུང་སུམ་ཅུ་སྐོར་བཅས་ནས་སྔ་ཕྱིར་སྲི་ཞུ་ཟོལ་མེད་བསྒྲུབས་པར་ལེགས་སོའི་གནང་སྦྱིན་རྒྱ་ཆེར་སྩལ་ཏེ་བཞུགས་སྒར་རིམ་གྱིས་བཏེག མ་བཞེངས་དགོན་དང༌། དགོན་གསར་གྱི་བླ་མ། རྐང་རྩ་དཔོན་ཚང་སྡེ་ཤོག སྔ་འགྱུར་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཞབས་དཀར་ཚོགས་དྲུག་རང་གྲོལ་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་བླ་ཁག་བཞི། དཀར་ཆུའི་སྡེ་ཤོག་བཅས་ནས་ཕེབས་བསུ་དང༌། དངོས་འབྱོར་གྱི་ལེགས་འབུལ་ཞབས་ཏོག་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས། ཡུལ་གྲུ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་མཚམས་ནས་འདུས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལ་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གི་འབྲེལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འཇོག་པར་མཛད།
ྋརྒྱལ་མཆོག་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང༌། ལྔ་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་རྒྱ་སོག་གི་
མགོན་དུ་ཞབས་སོར་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རེ་ཁཱ་བཀོད་པའི་ཚེ་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྔ་ཕྱིར་བསྟེན་གསོལ་མཛད་པའི་མཚོ་གཉན་ཨོ་སྦོག་ཅེས་པ་བཻཌཱུར་ཞུན་མ་འཁྱིལ་བ་ལྟ་བུ་

117

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཞིག་ཡོད་པའི་འགྲམ་དུ་ཆེད་ཀྱིས་བྱོན་ནས་དེར་གནས་པའི་གདེངས་ཅན་བདག་པོ་མགུ་བར་བྱེད་པའི་མཚོ་རྫས་ཀྱི་རིགས་དུ་མ་བཏབ་ཅིང༌། རྣམ་གྲྭ་གསུང་ཞབས་དང་བཅས་ནས་བསངས་ཆོག་རྣམ་དག་ཆོས་སྐུ་མ་གསུང་བར་མཛད། དེ་དང་ཁད་མི་རིང་བའི་མཚམས་ཁང་འཁྲིས་ཞབས་དཀར་སྤྲུལ་སྐུ་དང་སྡེ་ཤོག་ཅན་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་དབུ་གུར་བཞུགས་སྒྲིག་ལ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་བླ་དཔོན་དམངས་བཅས་མི་གྲངས་ཆིག་སྟོང་སྐོར་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དང༌། མ་ཎིའི་ལྗགས་ལུང་སྩལ། ཞབས་དཀར་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། འདུལ་བ་སྤྲུལ་སྐུ། ཨ་ལགས་སྐལ་ལྡན་སྤྲུལ་སྐུ། མཛོ་སྤྲུལ། རོང་པོ་ལྡན་སྤྲུལ། སྡེ་ཤོག་བཅས་ནས་རྟེན་གསོལ་དང༌། དངོས་འབུལ་རིམ་བཞིན་བསྟར། དེ་ནས་ཞབས་དཀར་སྤྲུལ་སྐུའི་མཚམས་ཁང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་སྒང་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་བླ་ཁག་བཞི་ཉེ་ལྟོས་བཅས་པའི་སེར་སྐྱ་མང་པོར་ཚེ་དབང་དང༌། སྤྲུལ་སྐུ་རྐྱང་པར་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་སྩལ།
（༧༡ ཉ་༥། ༡༡༣ འ་༤） ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན། གོང་གསལ་སྤྲུལ་
སྐུ་ཁག་ལ་ཆོས་ལྡན་གྱི་བཀའ་མཆིད་ཞིབ་རྒྱས་དང༌། བདོག་པའི་གནང་ཆ། ཁྱད་པར་མཚམས་ཁང་གི་ཉེ་འདབས་སུ་ཕྱོགས་དེའི་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཆོད་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་བསྐྲུན་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་མངགས་དང་འབྲེལ་དོ་དམ་ཞབས་འདུལ་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་ལ་བྱེད་སྒོའི་ལག་འཁྱེར་དང༌། དངུལ་དངོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན། རྟེན་སྐལ་བཅས་དང༌། རྐང་རྩ་སྤྱོད་པ་དཔོན་ཕ་མེས་བརྒྱུད་བཅས་ནས་གཞུང་སར་ལྷག་བསམ་བྱས་རྗེས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་གཟིགས་བཟོས་དང༌། ད་ལམ་ཡང་འཁོས་བསྟུན་སྲི་ཞུ་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་ནང་སོའི་གོ་མིང་དང༌། བྱུར་ཏོག ཆོ་ལོའི་བཀའ་ཤོག དམ་རྫས་སྲུང་བྱིན་ཟབ་མོ་བཅས་དགྱེས་བཞིན་སྩལ་བས་སྨྲ་མི་ཤེས་པའི་

118

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དགའ་དད་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ་ཕྱག་གྱང་འགྱེལ་བ་ལྟར་འཚལ་ཞིང་སླན་ཆད་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་སྙིང་དབུས་སུ་བཅངས་ཏེ་ལུས་སྲོག་འདོར་ནུས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཞུ་ཞེས་གསོལ་ཏོ། །
དེ་ནས་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ཁར་དད་འདུས་བརྒྱ་ཕྲག་དགུ་ཙམ་ལ་ཕྱག་བྱིན་
གནང༌། སང་ཉིན་ཡང་སྐྱེ་བོ་གྲངས་དེ་ལས་མི་ཉུང་བའི་དོན་མཛད་དེ་སྲུལ་ཕྱིར་དུ་ཕེབས། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་དང༌། རྐང་རྩ་གོང་དཔོན་སོགས་ལ་འདོད་ཆོས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་སྩལ། ཚ་ཁའི་ཆུ་ཁར་བཞུགས་ཞག་སྐབས་འཁྲུངས་སྐར་གྱི་མཛད་སྒོ་བསྐྱངས་ཏེ་ཕེབས་སྐྱེལ་རྒྱ་དཔོན་གཉིས་དང༌། དམག་དཀྱུས། ཐུང་སི་བཅས་པ་གོ་བབས་ཀྱི་གནང་ཆས་ཚིམས་པར་མཛད་དེ་སྒར་ཆེན་རིམ་བཞིན་བཏེག མོ་འཁོར་དུ་ཕེབས་པ་ན་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཕེབས་བསུ་དང་པོའི་འཚམས་སྙན་འབུལ་མི་རྩེ་དྲུང་ཕུན་རབ་པ་བློ་བཟང་འཇིགས་བྲལ་དང༌། ཀུན་གླིང་ལྡེ་འཆང༌། སེར་བྱེས་འཐུས་མི་བཅས་རིང་ནས་ཉེ་བར་འོངས་པ་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་སོ་སོ་ནས་ཕྱག་དང་ཞེ་ས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་དང༌། བཀའ་མཆིད་ཞིབ་ཏུ་སྩལ། འགག་ནས་ (༧༢ ཉ་༢། ༡༡༥ ཐ་༡) ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་དད་ཅན་གྲངས་ལས་བརྒལ་བའི་རེ་བ་སྐོང་བར་མཛད། ལྡན་མ་ལབ་དགོན་གྱི་འབུལ་སྡུད་བླ་མ་གྲགས་བརྩོན་སོགས་སྒར་བླ་འགའ་ཞིག་ནས་དད་མཇལ་དང༌། ཁུ་ཁོག་པའི་ལི་དང༌། རིགས་སྲས་ལྟོས་བཅས་ནས་ཕེབས་བསུ་ཞུས་ཏེ་ཡིན་སྡིར་བཞུགས། ཁུ་ཁོག་པའི་ལི་སོགས་འབྱོར་ལྡན་མང་པོས་ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་དྲངས། དེ་ནས་ཆིབས་ཞལ་རིམ་བཞིན་བསྒྱུར་ཏེ་གཤོར་སྒོར་ཕེབས་སྐབས་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་གདན་ཞུར་ཆེད་འབྱོར་ཕུན་ཁང་ཐའི་ཇི་དང༌། མཁན་དྲུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མ། གཙང་མདའ་ལས་ཚབ་ལྕགས་སྤྲག བཀའ་བློན་ལས་འཕར་ཁྲི་སྨོན། རྩེ་དྲུང་ཕུན་རབ་པ། བཀའ་འགག་གནང་

119

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།བྱུང༌། དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་སྤུངས་པའི་འཐུས་མི་ཁྲི་ངག་དབང་ནོར་བུའི་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་སྤྱི་འཐུས་གཞུང་པ་ལྷ་བཙུན་སྤྲུལ་སྐུ། དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་འཐུས་ཁྲི་དྭགས་སྤྲུལ་སྐུ། སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའི་འཐུས་མི། རྣམ་གྲྭ་དང༌། གནས་ཆུང་སྤྱི་འཐུས། ཀུན་གླིང༌། རྭ་སྒྲེང༌། སྡེ་དྲུག་བླ་བྲང་བཅས་ཀྱི་ལྡེ་འཆང༌། འབྲི་གུང༌། མཚུར་ཕུ། འབྲུག་གསང་གླིང༌། འཕྱོང་རྒྱས་རི་བོ་བདེ་ཆེན། བྲག་ཡེར་པ། སྡེ་དཔོན་ལྷ་རྒྱ་རི་བ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་མི་སྣ། ཁལ་ཁའི་དངུལ་ཁང་དོ་དམ་རྩེ་དྲུང་ཤར་སྤྱི་ཡེ་རྒྱ་དང༌། ཤོད་དྲུང་འཇུན་པ། ཞོལ་དྲུང་དགེ་འདུན་སྐལ་བཟང༌། སྨན་སྦྱིན་ལྕགས་རི་ཨེམ་ཆི། ཤངས་སྡེ་བླ་མ་ནོ་ཡོན། སྦ་རོང་བླ་ཛ། ཁོ་ཤོག་སྲས་ལྟོས་བཅས་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་ཕུལ་བ་རང་བསློགས་ཐོག ཕྱག་དབང་དང༌། དགྱེས་པའི་བཀའ་མཆིད་སྩལ།
ཤངས་སྡེ་སྡུར་བུ་ཅན་གྱི་བཞུགས་སྒར་དུ་ཕེབས་ཉེའི་མཚམས་ཤངས་སྡེ་
པས་སེར་སྦྲེངས་དང༌། སྤོས་རོལ་སོགས་ཀྱིས་སྔུན་བསུས་ཏེ་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་ལྷིང་འཁོད་མཚམས་གདན་ཞུ་བ་བཀའ་བློན་བླ་མ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ནས་ཕེབས་བསུ་དང༌། འབྱོར་མཇལ་ཆབས་ཅིག དེ་མཚུངས་གོང་སྨོས་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་མདའ་ཚབ་ཡན་དང༌། གདན་གསུམ་བླ་སྤྲུལ་བཅས་ནས་འབྱོར་ཕྱག་ཐོག་རྟེན་གསུམ་མཇལ་དར། དེ་བྱིངས་གཞུང་ཞབས་སོགས་མི་དྲག་སེར་སྐྱ་མཐའ་དག་ནས་གོ་བབས་ཀྱི་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་དང༌། བཀའ་རྨེད་མཆོག་ཏུ་གཤིན་པ་གནང༌། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་དབུ་གུར་ཨར་གསར་ནང་གཞུང་གནས་ཀྱི་ཕེབས་བསུའི་རྟེན་གསོལ་ལེགས་འབུལ་སོགས་བསྟར་བཞེས་རྗེས་བྲག་ཡེར་པ་ཡན་དང༌། ཁལ་ཁའི་དངུལ་ཁང་དོ་དམ་ཐུན་མོང་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་བར་གྲལ་སྟོན་ཕྱག་སྲུང་བཀའ་འཚམས་བཅས་ཀྱི་ངལ་གསོའི་དབུགས་འབྱིན་སྩལ།

120

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
མཇལ་ཐེངས་གཉིས་པར་ཤངས་སྡེ་བླ་མ་ནོ་ཡོན་དང༌། དགེ་སྐོས་དོན་ཡོད་
སོགས་ཁག་བཅུ་ཕྲག་ནས་ལེགས་ཇ་དངོས་སྐྱེས་རིམ་བཞིན་བཏེག་པར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང༌། འགག་ནས་སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོ་བརྒྱ་ཕྲག་བདུན་ཞལ་མཇལ་གྱིས་ཚིམ་པར་མཛད། དེའི་སང་ཉིན་སྐུ་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་ཁང་ཐོག་ཚོམས་ཆེན་དུ་ཕེབས་བསྐྱོད་གྱིས་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ་ཤངས་སྡེ་བླ་མ་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང༌། ཁོ་ཤོག་སྤྱིས་འབུལ་དངོས་ཚན་ཆེ་བ་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར། ནོ་ཡོན་ལས་སྣེ་དབུ་ཆོས་རྣམས་ནས་ཀྱང་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་གྲལ་སྟོན་གནང་སྟེ་ངང་ཙམ་བཞུགས་རིང་སོག་ལུགས་ཀྱི་གླུ་གར་དང༌། སྦེར་ཀ་སོགས་ཀྱི་གཟིགས་མོ་མང་དུ་སྤྲོས་པར་ཐུགས་ཞིབ་ཀྱི་ཚུལ་མཛད་དེ་གནང་ཆ་གཟབ་པ་དང༌། སྐྱེ་བོའི་ཁྲོམ་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་ཞལ་མཇལ་ཕྱག་དབང་གི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་སྩལ། ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་ཟླ་ཆུང་རྒྱལ་པོ་དང༌། ཆོས་འབྱོར་སོགས་རྟེན་གསོལ་འབུལ་མི་ཁག་དྲུག་ལ་སྒེར་མཇལ་དང༌། བྱིངས་བརྒྱ་ཕྲག་དགུ་ལ་ཕྱག་བྱིན། ཤངས་བླ་མ་དང༌། ནོ་ཡོན་ཟུང་ལ་ལེགས་སྐྱེས་བཅས་སྩལ་ཏེ་ཆིབས་ཐོན་གྱི་ཕེབས་ལམ་དུ་ཁུར་ལུག་པའི་སི་དང༌། ཛུན་བླ་མ་ཛ་སག་ནས་འཚམས་ཞུ་དང༌། བཞུགས་སྒར་དུ་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། ཉིན་གཉིས་ཀྱི་སར་ཕེབས་པ་ན་ཏཱ་ཁུ་ཁོག་པའི་ལི་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ་དང༌། ནི་རས་བླ་མ་ཐའི་ཇི་དཔའ་བོ་སོགས་དད་ལྡན་ཁག་བཅོ་བརྒྱད་ནས་རྟེན་གསོལ་གྱིས་མཆོད་ཅིང༌། དེ་དག་དང༌། ཡུལ་མི་དད་འདུས་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་གནང༌། དེ་ནས་ཕྱག་བཏེག་པའི་ལམ་དུ་གོང་གསལ་གདན་ཞུའི་མི་སྣ་དང་མཉམ་རྗེས་ཅི་རིགས་སུ་ལྷགས་པ་གྲྭ་བཞི་བརྒྱ་སྦྱོང་བརྒྱ་དཔོན་ཆོས་དབང་དང༌། ལྡིང་དཔོན་གཉིས། དམག་དཀྱུས། གཞིས་རྩེ་དམག་སྒར་གྱི་བརྒྱ་དཔོན་ལྕེ་བདེ་ལེགས་ལྡན་དང༌། ལྡིང་དཔོན་གཅིག དམག་དཀྱུས་བཅས་ནས་རུ་སྒྲིག་གིས་བྲང་བན་ཞུས་ཤིང༌། སྦ་རོང་ཛ་སག་

121

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
དང༌། སྲས་ལྟོས་བཅས་ནས་ཀྱང་སྔུན་བསུའི་མཇལ་དར་ཕུལ།
ཆུ་ནག་ཁར་གསོལ་ཚ་མཛད་པར་ཁུར་ལུག་པའི་སི་དང༌། ཨ་མང་ནོ་ཡོན་
གཉིས་ནས་ནང་ལུགས་ཀྱི་མཇལ་འཕྲད་ཞུས། དེར་ཡང་མི་མང་ལ་མཇལ་ཁ་དང༌། ཕྱི་མ་རེད་ཀྱི་དུས་སུ་སྐུ་སྲུང་གདན་ཞུ་དབུས་གཙང་འགོ་དམག་རྣམས་ནས་རུ་བསྒྲིགས་བྲང་བན་ཞུས་ཏེ་བཞུགས་སྒར་དུ་ཕེབས། རྟེན་གསོལ་དང༌། འཚམས་ཞུ་འབུལ་མི་མང་དག་ལ་ཕྱག་དབང་དང༌། འདོད་ཆོས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་སྩལ། དབུས་གཙང་འགོ་དམག་རྣམས་ནས་འབྱོར་མཇལ་ཞུས། ཛུན་བླ་མ། ཛ་སག་གུ་རུ་ཆོས་འཛིན་རྡོ་རྗེ། ཐོ་ཡོན་བློ་བཟང་དབང་རྒྱལ། རྣམ་རྒྱལ་མལ་རིང་སོགས་ནས་ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ཞུས་པ་དོན་ལྡན་མཛད། ཞལ་དཀྱིལ་བལྟ་བར་འདུས་པའི་སེར་སྐྱ་ཉིས་སྟོང་དུ་ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རེ་བའི་དབུགས་ཀྱང་ཕྱུང༌། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཡང་དད་པའི་ནོར་དང་ལྡན་པ་དུ་མས་སྲི་ཞུའི་དགེ་ཚོགས་གྲུང་པོ་བསྐྲུན་ཅིང༌། ཁུར་ལུག་པའི་སི་མགོན་པོ་ཚེ་བརྟན་ཞེས་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་ཡིད་བྱུང་སྟེ་མྱང་འདས་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པོས་ཇི་ལྟར་བཟོད་པའི་སྡོམ་པའི་བགོ་སྐལ་གནང་དགོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད་དེ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ཉེ་བར་མཛད།
ཚེས་ཉེར་དྲུག་ཉིན་ཁུར་ལུག་པའི་སི་དང༌། དགེ་བསྙེན་མགོན་པོ་ཚེ་བརྟན།
ཨ་མང་ནོ་ཡོན་བཅས་ལ་ཐོན་སྐྱེས་བཟང་པོ་དང༌། འཕྲལ་ཡུན་དགེ་བའི་ཞལ་གདམས་བསླབ་བྱ། ཛུན་བླ་ཛ་དང༌། ཛ་སག་གཉིས་ལའང་གནང་ཆ་དང༌། ཁོ་ཤོག་དེར་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་གཞི་འདུ་ཁང་དང༌། རྟེན་གསུམ་བཞུགས་ཡུལ་ལྷའི་དྲི་གཙང་ཁང་གསར་བཞེངས་བགྱིད་ཐུབ་ན་བསྟན་འགྲོར་ཕན་བདེ་རྒྱས་ཤིང༌། རང་གཞན་བསོད་ནམས་ཀྱི་དགེ་རྩ་རླབས་པོ་ཆེ་བཟླུམ་ཚུལ་གོ་གསེད་ཞིབ་བཀྲོལ་དང་འབྲེལ་རིང་མིན་

122

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གསར་བསྐྲུན་དགོས་པའི་བཀའ་མངགས་ནན་ཏན་དང༌། དངུལ་དངོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་གྱ་ནོམ་པ་གནང་སྟེ་སྦ་རོང་དུ་སྒར་བཏེག དེར་ཛ་སག་ནོར་བུ་དར་རྒྱས་དང༌། ཐོ་ཡོན་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ། སྦི་བྱེད་ཆི་ཉི་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཆེས་མང་པོས་རང་རང་གི་འབྱོར་བ་དང་བསྟུན་པའི་བསྙེན་བཀུར་གསོལ་ཏེ་ཞུས་ངོར་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྙིང་པོ་ཡིག་དྲུག་གི་ཆོས་འབྲེལ་སྩལ། པའི་སི་རྣམ་འདྲེན་དང༌། ཁོ་ཤོག་སྤྱི་ནས་ཀྱང་དངོས་འབྱོར་གྱི་འབུལ་བ་སྤམས་མཐོ་དང་བཅས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་དག་པར་བསྒྲིགས་པའི་ཐོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒོམ་བཟླས་དང་གཟུངས་རིང༌། མ་ཎི་བཅས་ཀྱིས་ལྗགས་ལུང་སྩལ་ཏེ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྲུན། མཇལ་བྱིངས་མང་པོའི་རེ་བ་ཡང་དོན་ཡོད་མཛད། ཁལ་ཁ་དངུལ་ཁང་དོ་དམ་གསར་པ་རྩེ་དྲུང་ཤར་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དང༌། ཤོད་དྲུང་འཇུན་པ། ཞོལ་དྲུང་དགེ་འདུན་སྐལ་བཟང་བཅས་ནས་ཐོན་ཕྱག་ཞུས།
ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་ནང་ཁུར་ལུག་པའི་སིའི་རྣམ་འདྲེན་ཆོས་འཁོར་དང༌།
ཐའི་ཇི་མཁས་གྲུབ་བསྟན་འཕེལ་བཅས་རང་གནས་སུ་ཕྱིར་ལོག་མཇལ་ཁའི་ཐོག་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་དང༌། སོ་སོར་དངོས་པོའི་གནང་ཆ། དམ་རྫས་བྱིན་རྟེན། ཆོས་ལྡན་གྱི་གསུང་མཆིད་ཞིབ་རྒྱས་བཅས་སྩལ་བས་དད་མོས་ལྷག་པར་འཕེལ་བར་གྱུར། ཕྱོགས་དེའི་བླ་དཔོན་གཙོ་དྲག་གཞན་ལའང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་འབྲེལ་བ་གང་ལ་གང་འཚམས་ལྷག་པར་འཇོ་བ་དང༌། ཞལ་མཇལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོའི་རེ་བའང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་དེ་བསྟན་འཛིན་ཨོར་སྦོག་དང་ཉེ་བའི་ཆར་ཕེབས། ཟི་ལིང་ཨཾ་བན་དང༌། དྲིན་ཐལ་གཉིས་ཀྱི་ཕེབས་སྐྱེལ་དཔོན་དམག་རྣམས་བྱ་དགའ་བཟང་པོས་མགུ་ཞིང་རངས་པར་མཛད་ནས་ཕྱིར་སློག་གནང༌། ཨོར་སྦོག་རྩེར་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མཚན་མ་གསེར་ཟངས་

123

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཀྱི་ཏོག་ལྡན་དང༌། ཐུགས་ཀར་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། དར་ཟབ། ཤིང་འབྲས་སྣེ་འཇོམ་སོགས་ཀྱི་ཐུམ་སྣེ་འདོགས་ཅན་མང་པོ། གཞན་ཡང་སྤྱན་གཟིགས་སྐུ་ཀླུང་དར་འཕན། ཚོགས་འཁོར་བཅས་བསྒྲིགས་ཏེ་དཀར་ཕྱོགས་དགྲ་ལྷའི་དབུ་འཕང་སྲིད་རྩེར་བསྟོད་ཕྱིར་ལྷ་བསངས་ཀྱི་གསུང་ཆོག་སྨིན་རྒྱས་དང༌། བརྟན་བཞུགས་བདེན་བརྗོད་མཛད། བཞུགས་སྒར་དུ་སྐུ་སྲུང་འགོ་དམག་རྣམས་གཡས་གཡོན་རུ་བསྒྲིགས་ཐོག སྐུ་འཁོར་ཚང་མ་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་ཏེ་ཀྱེ་ཀྱེ་སྭ་སྭའི་སྒྲ་དབྱར་རྔ་ལྟར་གསང་མཐོར་བསྒྲགས་ཤིང༌། དཔུང་ཚོགས་རྣམས་རེ་མོས་ཀྱིས་མེའི་འཕྲུལ་འཁོར་ཡང་དགུ་ཕྲག་ཏུ་འཕངས་སོ། །
དེ་ནས་རིམ་ཕེབས་ཀྱིས་ཤོག་བུའི་རྩ་མཚམས་གད་སྟེང་དུ་སོན་པ་ན། ཁུར་
ལུག་པའི་སི་ནས་སྐུ་སྲུང་ཞབས་ཞུར་མངགས་པའི་དམག་མི་རྣམས་དང༌། སྐུ་འབུམ་ནས་སྐུ་ཆས་དང་མཉམ་དུ་སྔོན་རྫོང་བསྐྱངས་པའི་དོ་དམ་མཁན་རྩིས། གདན་འཐུས། གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་རྣམ་གྲྭ། རྒྱ་སྦྱོང་འགོ་དམག་བཅས་ནས་ཕེབས་བསུ་ཞུས། གནས་དེར་རྒྱ་ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་སྟོན་ཡང་མཛད།
༥༦༽ ལུང་ཆུང་སྐྱིད་པོ་རུ་གཞུང་སས་གཙོས་པའི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེའི་དཔོན་ཁག་ནས་འཚམ་ཞུ་བར་མེད་དུ་འབྱོར་མུས་དང༌། ནག་ཆུ་ཆུ་མགོ་རིང་མོར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་མཆོག་སོགས་ནས་ཕེབས་བསུས་ཀྱིས་ཡབ་སྲས་ལྷན་འཛོམས་བསྐྱངས། ནག་ཆུ་རུ་རྒྱུན་རིང་ཙམ་བཞུགས་ཞག་གིས་ཕྱོགས་དེའི་སེར་སྐྱ་ཁྲི་སྟོང་མང་པོར་འདོད་ཆོས་ཀྱིས་རབ་དགའི་ས་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་མགུ་བསྐྲུན།དེ་ནས་ཉིན་ལམ་དུ་མར་བཞུགས་སྒར་རིམ་གྱིས་བཏེག་སྟེ་ལུང་ཆུང་སྐྱིད་
པོ་ཞེས་པར་ཕེབས་མཚམས་ནག་ཆུ་འགོ་པ་རྩེ་དྲུང་བློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར་དང༌། བྱང་རིགས་སྡེ་བཞིའི་འགོ་དམག་བཞི་བཅུ་སྐོར་ཆིབས་བསུར་ལྷགས་པ་ནས་འཚམས་ཞུའི་དར་དཀར་བྱ་སྤུ་བསྣོལ་བཞིན་བརྐྱངས་ཤིང༌། དབུ་གུར་དུ་བཞུགས་ཞབས་འཁོད་པ་

124

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ན། ནག་ཆུ་འགོ་པ་སེར་སྐྱ་གཉིས་ཀ་དང༌། བྱང་རིགས་སྤྱི་འཐུས་གསང་གཞུང་དབོན་འཇིགས་མེད་དགྲ་འདུལ་དང༌། སྒེར་པའི་འགོ་བ་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ། ཨ་མདོ་སྟོད་སྨད་ཀྱིས་སྤྱི་འཐུས་ཤོག་ཆེན་དཔོན་དམ་འཕེལ་བཅས་ནས་རྟེན་གསུམ་མཇལ་དར་ཕུལ་བར་གྲལ་སྟོན་བཀའ་འཚམས་དང༌། དབུ་གུར་འགག་ནས་དམག་དཀྱུས་བཅུ་ཕྲག་བཞི་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། དེ་ནུབ་བྱེ་ཁུག་ཏུ་བཞུགས་ཞག་མཛད་ནས་ཕྱི་ཉིན་ཐོག་ཐོའི་ཆུ་ཐོན་གྱི་ཕེབས་ལམ་དུ་ནག་ཆུ་སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། བྱང་དགོན་ཁག་བཅུའི་སྤྱི་འཐུས་ལས་སྣེ་བཅས་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་ཕུལ། དེའི་སང་ཉིན་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཐུགས་མཁོའི་ཆ་རྐྱེན་འབུལ་བར་འོངས་པ་མཁན་ཆུང་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང༌། ལྷ་གཉེར་ཤོད་དྲུང་ཞྭ་སྒབ་བུ། བྱང་རིགས་དམག་དཀྱུས་བཞི་བཅུ་སྐོར། བོད་བཞུགས་ཨཾ་བན་ནས་འཚམས་འབུལ་དུ་ཆེད་མངགས་དམག་དཔོན་ཀོན་རླིས་དང༌། དམག་དཀྱུས་ཉེར་གཉིས་བཅས་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བྲང་བན་ཞུས། དེ་ནས་ཕེབས་ཀོར་ཞུགས་ཏེ་འབྲི་ཆུའི་ཕ་རོལ་བཞུགས་སྒྲིག་དབུ་གུར་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ་ཨཾ་བན་ངོ་ཚབ་རྒྱ་དཔོན་ནས་པུས་མོ་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་འཚམས་ཞུའི་མཇལ་དར་དང༌། སྒེར་གྱི་རྟེན་གསུམ། མཁན་ཆུང་བསོད་རྒྱན་ཅན་ནས་གཞུང་གནས་ཀྱི་འཚམས་ཞུའི་མཇལ་དར། ཞུ་རྒྱ། ཐུགས་མཁོའི་དངོས་འབུལ་བཅས་ཕུལ་རྗེས། སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ། ཁང་སེར་སྤྲུལ་སྐུ། མཁན་ཆུང༌། ལྷ་གཉེར། ཞབས་བརྟན་དགོན་པ། རོང་དགོན། ཤོག་ཆེན་སྒྲོལ་སྐུ་དགོན། ཆོས་གླིང་དགོན། སྟག་རིང་དགོན། ཨོ་ཏོག་ཐར་གླིང་དགོན། ཐང་སྒང་དགོན། གནས་མ་དགོན། ཨམ་སྟོད་བྲག་དཀར་དགོན། འབྲོང་ངུར་དགོན། བྱང་རིགས་སྡེ་བཞི་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་ལས་སྣེ་རྣམས་ནས་རྟེན་གསུམ་མཇལ་དར་རིམ་བཞིན་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་དང༌། དགོན་སོ་སོར་སྒྲིག་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་དང༌། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྲོལ་བཟང་མི་ཉམས་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་དམ་ཞེས་སོགས་བཀའ་མཆིད་

125

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
དགོངས་པ་ཅན་དང༌། མུ་མཐུད་དམག་དཀྱུས། སྒེར་གཡོག་དྲུག་ཅུ་སྐོར་བཅས་ལ་དར་དཔྱངས་ཀྱིས་བྱིན་རླབས་བཅས་སྩལ།
འགག་ཁ་སྒོང་དུ་མཁན་ཆུང་བསོད་རྒྱན་དང༌། ལྷ་གཉེར་ཞྭ་སྒབ་བུ་གཉིས་ལ་
ཐོན་ཕྱག་གནང༌། གདང་ལའི་ཆུ་བརྒྱུད་ཐོན་མཚམས་སུ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གསོལ་དཔོན་ཆེན་མོ་བསྟན་འཛིན་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད་སྩལ་གདོང་འཚམས་ཞུའི་མཇལ་དར་དང༌། ཆིབས་བསྒྱུར་ལེགས་འབུལ་གྱི་ཞུ་ཡིག དེ་རྗེས་བཀྲས་ལྷུན་རྩེ་ཕྱག་དང༌། མགྲོན་གཉེར་རྒྱལ་པོ། གཞུང་སའི་ཕེབས་བྱམས་འགོ་པ་ཟུར་ཁང་སྲས་དང༌། ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ། ཕེབས་བསུའི་བཀའ་བློན་གསར་བྱུང་བ་སོགས་ས་གནས་གང་དུ་བཅར་འགབ་དགོངས་སྐོར་སྙན་འབུལ་ཞུ་མི་རྩེ་མགྲོན་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་འཕེལ་བཅས་ནས་མཇལ་རྟེན་མངོན་པར་བསྟར་ཞིང༌། ཕྱི་ཉིན་ལ་ཚད་དཀར་རིལ་ནས་རྒྱང་གྲགས་ཙམ་འདས་པའི་སར་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་སྒོ་མང་སློབ་དཔོན། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་སྤྱི་འཐུས་བྱེས་སློབ་དཔོན། དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་འཐུས་ཤར་རྩེ་སློབ་དཔོན། འདམ་བརྒྱད་ཤོག་གི་འགོ་འདོམས་བརྒྱ་དཔོན་གཅིག་དང༌། ཁུན་ཐུ། ཛང་ཀི་བཅས་ཆིབས་བསུར་འབྱོར། གདང་ལའི་ཞོལ་དུ་བཞུགས་ཞག་སྐབས་མར་ངོའི་ཚོགས་སྟོན་གཟབ་རྒྱས་མཛད། ཕྱི་ཉིན་གདང་ལའི་ཨོར་སྦོག་ཏུ་གསོལ་ཚའི་ཐོག གཞི་དེར་གནས་པའི་དགྲ་ལྷ་འཁོར་བཅས་ལ་ཕྱོགས་ཕེབས་བཞེད་དོན་གྲུབ་པའི་གཏང་རག་མཆོད་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང༌། སྤྱན་གཟིགས་སྙན་དར། ཚོགས་གཏོར་ཉེར་སྤྱོད། སྐུ་ཀླུང་དར་ཕྲེང་བཅས་རྒྱས་པར་བཤམས། བསངས་ཀྱི་དུད་སྤྲིན་ཆུ་མཐོང་ཁེངས་པ་མངོན་པར་འཐུལ། བཞུགས་ཁྲི་གསར་བརྩིགས་སྟེང་ཞབས་སོར་འཁོད་དེ་རྣམ་གྲྭ་གསུང་ཞབས་དང་བཅས་ལྷ་བསངས་ཀྱི་གསུང་ཆོག་དང༌། གསར་དུ་བཀའ་རྩོམ་མཛད་པའི་བསྟོད་གསོལ་འཕྲིན་

126

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བཅོལ་བཅས་ཐུགས་འདུན་དྲག་པོས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པས་དཀར་ཕྱོགས་གཞི་བདག་རྣམས་དགའ་མགུ་རངས་པའི་ལྟས་མཚན་མངོན་པར་བཟང་བ་བྱུང༌།
དེ་ནས་ཆིབས་ཐོན་གྱི་ཕེབས་ལམ་དུ་རྒྱ་རི་ཁྲི་ཆེན་དང༌། ཧོར་ཁང་ཛ་སགསྐུ་བཅར་གཅེན་པོ་བྱམས་པ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་ལྡན། རྩིས་དཔོན་ཁེ་སྨད་པ། རྩེ་མགྲོན་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་འཕེལ་དང༌། བྱམས་པ་ཉི་མ། གཟིམས་འགག་བྱམས་པ་སྦྱིན་པ། རྩེ་གཉེར་ལས་ཐོག་པ་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན། བཀའ་དྲུང་ཚ་དྷི་བ། བཀའ་འགག་ཕུན་རབ་པ། ཞྭ་ལུ་རི་ཟུར་སྤྲུལ་སྐུ་བཅས་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་ཕུལ་ཏེ་ཆིབས་ཞབས་སུ་འབྲངས། ཚྭ་ཆུ་གོང་འོག་ཏུ་ལྷ་ཀླུ་གུང་དང༌། བཀའ་བློན་གསར་བྱུང༌། ལྕང་ཅན་གུང༌། ཕེབས་བསུ་བ་གོང་གསལ་རྣམས་ནས་རྟེན་གསུམ་མཇལ་དར་ཕུལ། ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་བཀའ་འཚམས་བཅས་དགྱེས་བཞིན་སྩལ་རྗེས་གདན་སའི་འཆད་ཉན་ལ་མཐུད་ཤོར་མི་འབྱུང་ཆེད་སློབ་དཔོན་གསུམ་ཆིབས་ཞབས་སུ་བཅར་སྡོད་མ་དགོས་པར་འཕྲལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཆོག་པའི་དགོངས་པ་ཁྲོལ། གད་པ་དམར་པོར་གསོལ་ཚ་གྲུབ་ནས་བེ་རུ་དང་ཉེ་བའི་སར་སྒར་ཆེན་དགོན་གྱི་ལས་སྣེ་དང༌། དེའི་གཤམ་རྭ་སྒྲེང་ཛ་སག སྐེད་ཚང་ནུབ་སྤྲུལ་སྐུ། ནག་ཆུ་འགོ་པ་ཤོད་དྲུང་བསྲེགས་ཤིང་པ་བཅས་ནས་ཕེབས་བསུ་ཞུས། ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་བེ་རུ་སྒར་ཆེན་དགོན་གྱི་ལས་སྣེ་གྲྭ་དམངས་བརྒྱ་སྐོར་དང༌། མི་སེར་སྤྱི། ནག་ཚང་སྒར་དཔོན། རྒྱ་ལོ་བཅས་ནས་མཇལ་རྟེན་ཕུལ་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་སྒོམ་བཟླས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་དང༌། བན་སྐྱ་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། ཕྱི་ཉིན་བྱ་ཕོ་སྔོ་རོག་ཏུ་གསོལ་ཚའི་སར་ཧར་ཤའི་ཐོར་རྒོད་རྒྱལ་པོའི་མི་སྣ་ནས་འཚམས་ཞུ་དང༌། ངོ་གཡོག་སུམ་ཅུ་སྐོར་སྤྱི་ནས་རྟེན་གསུམ་མཇལ་དར་བཏེགཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་

127

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།སླར་ཡང་མགྲོན་ཆེ་ཁྲོན་སྦུག་པ་གདོང་འཚམས་ཞུའི་མཇལ་དར་དང༌། ལྗགས་སྨིན་ཤིང་འབྲས་འབུལ་བསྐུར་ཕྱག་ཏུ་སོན། ཁྲ་ཚང་ལ་སྟེང་དུ་འཁོན་རིགས་བསྟན་པའི་བདག་པོའི་གདུང་སྲས་དང༌། རྗེ་བཙུན་མ། མཚུར་ཕུ་ཀརྨ་བ། ལོ་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་སྐུ། སྨིན་གླིང་ཁྲི་པ། སྐེད་ཚང་ཤར་སྤྲུལ་སྐུ། བཅོ་བརྒྱད་སྤྲུལ་སྐུ། ཁམས་ལུང་སྤྲུལ་སྐུ། ཨོ་ཏོག་སྤྲུལ་སྐུ། སྟག་རིང་སྤྲུལ་སྐུ། རོང་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས། འབྲོང་དགོན་སྤྲུལ་སྐུ། སོག་ཙན་དན་དགོན་གྱི་བླ་མ། ཕུར་ལྕོག་མཛོད་པ་བཅས་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་ཕུལ་ཞིང་ལ་འོག་བཞུགས་སྒར་དུ་ས་སྐྱའི་གདུང་སྲས་ཀྱིས་མཚོན་གོང་གསལ་བླ་ཁག་རྣམས་དང༌། ཡོངས་འཛིན་གླིང་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། སྨིན་གླིང་ཁྲི་པ་བཅས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསོལ་དང༌། ལེགས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་བསྟར་བར་གྲལ་སྟོན་བཀའ་མཆིད་ལེགས་པར་སྩལ་བས་དེར་འཁོད་མཐའ་དག་རབ་དགའི་ས་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་དང་མགུ་བ་ཚད་མེད་པ་ཐོབ།
ཚེས་གཉིས་གཟའ་སྐར་གྱི་སྦྱོར་འཕྲོད་མཆོག་ཏུ་ཤིས་པའི་ཉིན་ནག་ཆུ་ཆུ་
འགོ་རིང་མོའི་བཞུགས་ཞག་སར་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་རྒྱུའི་སྔོན་ཚུད་མཇལ་གུར་ཆེན་མོའི་ནང་ྋགོང་ས་མཆོད་ཡོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲི་དང༌། གཞུང་བླའི་སྐུ་འཁོར་ཁག་གི་གདན་ཐོབ་སོགས་གྲ་སྒྲིག་ཟིན་བསྟུན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྔོན་ཕེབས་ཀྱིས་བཞུགས་སྒྲིག་དབུ་གུར་ནང་ངང་ཙམ་བཞུགས། ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་སྟོན་འཁོར་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོའི་ལ་འོག་ནས་ཆིབས་ཁ་རིམ་གྱིས་བསྒྱུར་ཏེ་ཉན་པོའི་སྐེད་དུ་གསལ་ཚ་དང༌། དེ་ནས་བཞུགས་སྒར་ཆེན་མོའི་ཉེ་མཚམས་སུ་ཕེབས་པ་ན། ཁུ་རལ་གཡས་གཡོན་དུ་ལྷ་ལྡན་ཨཾ་བན་ནས་མངགས་པའི་གར་བཞི་སྟོན་ལིན་དང༌། རྒྱ་དམག དབུས་གཙང་དཔུང་ཚོགས། བཀྲས་ལྷུན་ཞབས་གྲས་བཅས་ནས་བྲང་བན་ཞུས། མཇལ་གུར་ནང་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་མོར་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ་

128

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་བཞེངས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་མཇལ་དར་རྩེ་སྤྲོད་མཛད། དེ་ནས་ྋཔཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཇལ་དར་སྲིད་དུ་རིང་བ་དང༌། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན། དངོས་འབྱོར་གྱི་ལེགས་འབུལ་སྤམས་མཐོ་བ་འདེགས་འབུལ་གནང་རྗེས། སྐུ་བཅར་ཀུན་གླིང་ཛ་སག་དང༌། སྐུ་བཅར་གསོལ་མཆོད་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་སྨད་ཕྱོགས་ཆིབས་ཞབས་སུ་འབྲངས་རིགས་རྣམས་ནས་ྋགོང་ས་ཡབ་སྲས་གཉི་གར་གོ་བབས་ཀྱི་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་སོགས་དང༌། མུ་མཐུད་བཀྲས་ལྷུན་ཞབས་གྲས་རྣམས་ནས་ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང༌། ཐོས་འཛིན་ཉེ་བར་ཚིམ་པའི་གསུང་མཆིད་ཀྱི་སྐལ་བཟང་ལྷུག་པར་སྩལ།
དེ་རྗེས་སྲིད་ཚབ་ཁྲི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེའི་འཚམས་འབུལ་གསོལ་དཔོན་ནས་
མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང་དངོས་འབུལ། མུ་མཐུད་སྐུ་བཅར་གཟིམས་དཔོན་བར་ཞི་བ། མཁན་དྲུང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ། གསོལ་དཔོན་མཁན་ཆུང་འཇམ་དབྱངས་ཚེ་བརྟན། ཕོགས་དཔོན་མཁན་ཆུང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་གྲགས། བླ་ཕྱག་མཁན་ཆུང་བསྟན་པ་བསམ་འཕེལ། རྩེ་ཕྱག་བསམ་ཕོ་སྲས། པཎ་ཆེན་སྣེ་སྤྱི་གཙང་མདའ་མི་རྒྱབ་པ། ཆིབས་ཆེ་ལས་ཚན་རམ་པ་སྲས། རྩེ་གཟིམས་འགག་བསྟན་པ་ཕྱོགས་གླང༌། གསོལ་ཐབ་མ་ཆེན་ཆེ་བ། ཞོལ་པ་བྲག་ཐོན་པ། རྣམ་གྲྭ་ཆིབས་འཆང་པ། སྤོས་འཛིན་རྩེ་དྲུང་གཉིས། དཀར་རྩིས་པ་གཅིག ཆིབས་འཁྲིད་ཤོད་དྲུང་ཐང་སྨད་པ་དང༌། བྱ་ཚང་བ། ཤོད་དྲུང་བྲག་དཀར་བ། གདན་གཉེར། ཕྱག་ནང་ཆིབས་ར་བ། གུར་པ། གཞུང་སོག་སྐྱ་དར་བ་བཅས་ཀྱིས་རང་རང་གི་གོ་བབས་དང་མཐུན་པར་མཇལ་ཁ་ཞུས་ཤིང༌། ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་ཐོག བཀའ་མཆིད་ཀྱིས་དབུགས་དབྱུང་པར་མཛད་ནས་དེར་འཁོད་ཞབས་འབྲིང་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་དཔེ་ཟླ་མེད་པའི་དགའ་སྤྲོས་མཚན་དཔེའི་ཞལ་དཀྱིལ་ལ་བསམ་གཏན་ཡང་དག་པར་བྱེད་པ་བྱུང་ངོ༌། །

129

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
མཇལ་ཐེངས་གཉིས་པར་ཨ་མདོ་བརྒྱ་དཔོན་ལྷ་རྒྱལ་དང༌། ཨ་གོང་རུ་པ་རྣམ་
རྒྱལ་སོགས་བྱང་པ་གཙོ་དྲག་འགའ་ཞིག་ནས་ཀྱང་མཇལ་ཕྱག་ཞུས། དེ་ནས་གཟིམས་གུར་དུ་ཕྱག་ཕེབས་ཏེ་ྋརྒྱལ་དབང་མཆོད་ཡོན་རྣམ་གཉིས་གསོལ་ཚིགས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ལ་སྟབས་ཅིག་ཏུ་རོལ་བཞིན་པར་གཞིས་བྱེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གསུང་གླེང་ཡང་ཐུགས་བག་ཕེབས་པར་མཛད་ནས་ྋཔཎ་ཆེན་སྐུ་འཁོར་ནག་ཆུར་ཕྱིར་ཕེབས་སོ། །
ཚེས་གསུམ་ཉིན་ཆུ་འགོ་རིང་མོ་ནས་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་ཚ་ཆུའི་འགྲམ་ཞབས་
དགོན་ཐབ་བསུའི་དབུ་གུར་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་འཕྲལ་སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། ནག་ཆུ་འགོ་པ། ཞབས་དགོན་ལས་སྣེ། བྱང་རིགས་ཡུལ་སྤྱི་བཅས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། དེར་གསོལ་ཚ་གྲུབ་བསྟུན་རྒྱ་ཕེབས་ཆིབས་ཞབས་སེར་སྐྱ། ཆིབས་འཁྲིད་པ། ཆིབས་དར་བ། གར་རོལ་བ། གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱ་སྦྱོང་སྐུ་སྲུང་བཞོན་པ་ཅན་དང༌། བྱང་རིགས་སྡེ་བཞིའི་རྟ་དམག་བཅས་སྟར་བསྒྲིགས་ཐོག ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་བྱམས་ལ་བཞུགས་འཇགས་ཀྱིས་མཚན་མོའི་མགོན་པོ་སྐར་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བཞིན་དལ་གྱིས་བྱོན་པར་ཞབས་དགོན་ཉེ་འགྲམ་ནས་བཟུང་བྱང་དགོན་ཁག་བཅུའི་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་ཚོགས་ནས་སེར་སྦྲེངས། དབུས་གཙང་རྒྱ་སྦྱོང་འགོ་དམག་ནས་རུ་སྒྲིག་བྲང་བན། སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ། ཕེབས་སྤྱི་སེར་སྐྱ། ནག་ཆུ་འགོ་པ། ཞབས་དགོན་བླ་མ་ལས་སྣེ་རྣམས་ནས་སྤོས་སྣེ། རྡོ་གཅལ་གཡས་གཡོན་དུ་ཧོ་ཐོག་ཐུས་མཚོན་བླ་སྤྲུལ་ཆེ་ཆུང་དང༌། གཞུང་བླའི་ཞབས་གྲས་སེར་སྐྱ། ལྷ་ལྡན་ཨཾ་བན་ནས་ཕེབས་བསུར་མངགས་པའི་རྒྱ་དཔོན་འགོ་དམག་བཅས་ནས་བྲང་བན་གྱིས་སྔུན་བསུས་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་དུ་བཞུགས་ཞབས་འཁོད་འཕྲལ་ྋཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ནས་རྟེན་གསུམ་མཇལ་དར་བཏེག་

130

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཅིང༌། གསོལ་འབྲས་ཕེབས།
དེ་ནས་འདུ་ཁང་དུ་དཀར་སྤྲོ་སྤོམ་བསྒྲིགས་ཐོག་སྤོས་རོལ་སོགས་སྲི་ཞུའི་
བཀོད་པ་ཚར་དུ་དངར་བས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་པོར་ཞབས་སོར་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རེ་ཁཱ་མངོན་པར་འཁོད་རྗེས་བཀའི་མདུན་ན་འདོན་གསར་བྱུང་པ་ནས་གཞུང་གནས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་མཇལ་དར་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་དངོས་འབུལ་བཅས་དང༌། མུ་མཐུད་མཚུར་ཕུ་ཀརྨ་བ། རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ། ས་སྐྱ་གདུང་སྲས། ལོ་སེམས་དཔའ། སྨིན་གླིང་ཁྲི་པ། འབྲི་གུང་ཆེ་ཚང༌། རྒྱ་རི་ཁྲི་པ། ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་མ་སོགས་དང༌། གུང་ཞབས་པད་ནས། ཕྱོགས་ཞབས་ལག་དོ་ཡན་གཞུང་བླའི་ཞབས་འབྲིང་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་ནས་མཇལ་ཁ་ཞུས་ཤིང་བཞུགས་གྲལ་དུ་འཁོད། གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་བཞི་ནས་བརྒལ་བརྟག་གི་མཆོད་སྤྲིན་སྤྲོས། གར་རོལ་དང་འབྲེལ་བར་གསོལ་འབྲས་དང༌། དཀར་སྤྲོའི་ཕེབས་སྟོན་རིམ་བཞིན་བཤམས་པར་དགྱེས་དགུར་རོལ་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕེབས། དེའི་ཕྱི་ཉིན་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་ནས་དོད་ཕུལ་གྱི་དཀར་སྤྲོ་རྒྱས་པ་འབུལ་བཤམས་ཐོག་ྋཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་ནས་མཎྜལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱིས་གཙོས་དངོས་འབྱོར་གྱི་ལེགས་འབུལ་རྒྱ་ཆེར་འདེགས་པར་མཛད། དེའི་སང་ཉིན་སྒྲུབ་ཁང་བླ་བྲང་ནས་ཕེབས་སྟོན་དཀར་སྤྲོ་ངོ་འབུལ་རྒྱས་གཤོམ་དང་འབྲེལ་སྒྲུབ་ཁང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཎྜལ་བཤད་པ་སྙན་ཞིང་འཇེབས་པའི་སྒོ་ནས་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོ་དང༌། གསེར་དངུལ་གྱི་ཚོམ་བུ། གོས་དར་ཡུག་བམ། མར་འབྲས་ཀྱི་ལྟང་སོགས་དངོས་འབྱོར་གྱི་འབུལ་བ་སྤམས་མཐོ་བ་བཏེག་ཅིང༌། དེ་ཐོག་སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་བླ་སྤྱི་དང༌། གྲྭ་ཚང་ཁག རོང་པོ་དགོན། ཨ་སོ་གུ་རུ། སྟག་རིང་དགོན། སོག་ཙན་དན་དགོན་བཅས་ནས་ཀྱང་མཇལ་འབུལ་བསྟར། སྟག་རིང་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། སྐེད་ཚང་ནུབ་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་

131

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ནས་བགྲོ་གླེང་སྤེལ་བ་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོས། ཞབས་དགོན་བླ་གྲྭ་སྤྱི་དང༌། ཡབ་གཞིས་གླང་མདུན། ནག་ཆུ་འགོ་པ་གཉིས་དང༌། བྱང་རིགས་སྡེ་བཞི་བཅས་ནས་ཀྱང་དཀར་སྤྲོའི་གསོལ་སྟོན་ཐོག ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་བ་གཏོས་ཆེ་བ་དང༌། སོ་སོའི་ཁོངས་གཏོགས་བླ་དགོན་འགོ་བྱེད་ཁག་སོགས་ནས་ཀྱང་ལེགས་འབུལ་བཏེག སེར་སྐྱ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་ཕྱག་དབང་གནང༌། གར་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་དང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བགྲོ་གླེང་རིམ་བཞིན་སྤྲོས།
རྩེ་གཉེར་བྱམས་པ་བསྟན་དར་ནས་འབྱོར་ཕྱག་ཞུས། འབྲས་སྒོ་མང་དབུ་ཟུར་
བློ་བཟང་བརྩོན་འགྲུས་དང༌། ནགས་ཤོད་སྟག་སྨོན་དགོན། ཉག་རོང་མི་སྣ་བཅས་པར་སྒེར་མཇལ་སྩལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཨམ་སྟོད་སྦིག་རི། ཤོག་ཆུང་དབང་རྒྱལ། ནག་ཚང་སྤོ་བོ་སོགས་བདུན་ནས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ། ཨོ་ཏོག་དགོན་གྱི་བླ་གྲྭ་ཐུན་མོང་ནས་ཞབས་དགོན་འདུ་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་བརྟན་བཞུགས་དངོས་འབུལ་དང་འབྲེལ་གྲྭ་དམངས་མཇལ་ཁའི་ཐོག སྤྲུལ་སྐུ་ནས་མཎྜལ་རྒྱས་བཤད་ཞུས། དེ་རྗེས་འབྲོང་དགོན་ཕྱག་མཛོད་དར་རྒྱས། དགེ་སློང་བསྟན་རྒྱས། བྱམས་པ་གཞོན་ནུ། འབྲུག་གསང་གླིང༌། ཨ་གོང་བསྟན་འཕེལ་བཅས་ནས་ཀྱང་མཇལ་དར་དང༌། རྟེན་གསུམ་རེ་ཕུལ། དེའི་སང་ཉིན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གཙང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་རྒྱུའི་ཐོན་མཇལ་ལ་མཆོད་ཡོན་གདན་འཛོམ་ཐོག གོ་བབས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་འབུལ་བཞེས་དང༌། ཆིབས་ཞབས་ལག་དོ་དང་བཅས་པར་ཕྱག་དབང༌། ཐོན་གནང་ཕྱག་སྐྱེས་གྱ་ནོམ་པ་བཅས་སྩལ།

ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ཞབས་དགོན་གསོ་སྦྱོང་ཚོགས་མགོན་དུ་ཕེབས་བསྐྱོད་
ཀྱིས་མདོ་འཆད་པ་སོགས་ལྟུང་བ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་གཞིའི་ཆོ་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཛད།

132

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
（༨༠ ཉ་༣། ༡༢༧ འ་༦）སྐབས་འདིར་ཨ་མདོ་མཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་
སྟོན་འཁོར་བཞི་བཅུ་སྐོར་ནས་འབྱོར་ཕྱག་ཞུས། སེར་བྱེས་སྤྱི་འཐུས་ཧར་གདོང་བློ་བཟང་འཕེལ་རྒྱས་དང༌། ཤངས་དགའ་ཆོས་གྲྭ་བསྟན་འཛིན་གཉིས་ལ་སྒེར་མཇལ། མཇལ་བྱིངས་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང༌། ས་སྐྱ་རྗེ་བཙུན་མ་དང༌། བྱ་ཐུར་དགོན་གྱི་ལས་སྣེ། བར་རྟ་གཡས་ཆེན་ཉམས་དཀར་སོགས་ལའང་མཇལ་ཁ་རེ་འདོད་བཞིན་སྩལ། ཚེས་བཅུ་དགུ་ཉིན་ནག་ཆུ་ཞབས་དགོན་འདུས་སྤྱི་ནས་གསོལ་བཏབ་བཞིན་ཚོགས་ཡོངས་ལ་བསླབ་བྱ་གསུང་བཤད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཡིག་དྲུག་གི་ལྗགས་ལུང་དགྱེས་བཞིན་གནང༌། ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་ནག་ཆུ་ཞབས་དགོན་འགྲོ་འདྲེན་བདེ་སྐྱིད་གླིང་གི་བདུད་རྩི་སྨན་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་གར་འཆམ་གྱི་གཟིགས་མོར་ཐུགས་ཞིབ་ལེགས་པར་མཛད་དེ་འཆམ་རོལ་པ་རྣམས་ལ་དར་དཀར་གྱི་ལེགས་སྐྱེས་འཚེམས་མེད་སྩལ། བྱང་ཕྱོགས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཞྭ་ནག་གི་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་གསང་བ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྲག་མཆོད་ཀྱི་ཆོ་ག་གྱེར་སྐབས་ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དག་པའི་གཟིགས་སྣང་ལ་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ནས་ཌཱ་ཀི་ཕོ་མོ་དང༌། ཞིང་སྐྱོང་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ནམ་མཁར་མི་ཤོང་བ་ལྟ་བུ་འདུས་ནས་རཀྟའི་མཆོད་པར་དངོས་སུ་རོལ་བ་ཞིག་བྱུང་བས་གནས་དེ་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་ཡ་གྱལ་དུ་གྲགས་པ་བདེན་ཞེས་གསུངས་པར་ཞབས་དགོན་ཀྱི་ལས་བྱེད་རྒན་པ་དག་གླེང་ངོ༌། །
དེའི་ཕྱི་ཉིན་མངའ་ཁུལ་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་མགྲིན་གཅིག་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་དག་སྣང་གུ་རུ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྨན་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐའ་རྟེན་སྨན་དབང་ཟབ་མོ་བསྐུར་གནང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་རྒྱུའི་སླད་དུ་ཐོག་མར་སྤྱན་འདྲེན་སྤོས་རོལ་གྱི་རིམ་པ་ཚར་དུ་དངར་བས་སྔུན་བསུས་ཏེ་

133

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།འདུ་ཁང་ཡང་སྟེང་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས་ནས་ཧེ་རུ་ཀའི་ཆས་འཇུག་རྣམས་ལེགས་པར་བཞེས། འཛོམ་དུང་བཏང་སྟེ་སྐྱེ་འགྲོ་མཆོག་དམན་གྲངས་ལས་འདས་པ་རྡོ་གཅལ་དུ་འདུས་རྗེས་སྒོ་འཕྱོར་འོག་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་མོར་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ་སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། དེ་ནས་བགེགས་སྦྱང་གི་ཆོ་ག་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་མཚོ་སྐྱེས་འཆི་མེད་རྡོ་རྗེའི་བྱིན་རླབས་དང༌། སྨན་དབང་གསོལ་འདེབས། ལོ་རྒྱུས་ལྗགས་བཤད་བཅས་མཁས་རྨོངས་ཀུན་ལ་གོ་བརྡ་འཕྲོད་ངེས་སུ་སྩལ་འབྲེལ་སྨན་ཐོད་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རིས་མེད་དུ་བགྱེད་པར་མཛད་པས་དེར་འཁོད་མཐའ་དག་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞིའི་བྲོ་ནད་ཀྱི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་ཞིང༌། གཏན་བདེ་འཆི་བ་མེད་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་ཐེབས་པར་གྱུར་ཏོ། །
ཞབས་དགོན་བླ་བྲང་དང༌། གྲྭ་ཚང་སོ་སོ་ནས་གཏང་རག་གི་ལེགས་འབུལ་
ཡང་རྒྱས་པར་བསྟར། གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕེབས་འཕྲལ་རི་རྒྱ་བླ་བྲང་ནས་རྟེན་གསུམ་ཕུལ་ཏེ་ཞུས་ངོར་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་བསྟོད་པ་གཟུངས་དང་བཅས་པའི་ལྗགས་ལུང་གནང༌། ཆགས་རི་ཉི་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། ཞབས་དགོན་འཆམ་གར་བ། བར་རྟ་སྦྲ་ཆེན། བསྟན་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་འཚམས་འབུལ་བ། རྐང་ཙ་ཨ་ལེབ་སོགས་ལ་སྒེར་མཇལ་དང༌། ཕྱོགས་འདུས་མཇལ་བྱིངས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་ཕྱག་བྱིན་བཅས་རིམ་བཞིན་སྩལ། ཞབས་དགོན་བསམ་གཏན་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་སེར་སྐྱ་ཉིས་སྟོང་བརྒལ་བར་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྗེས་གནང་དང༌། མཇུག་ཏུ་མཇལ་དམངས། གཟིམས་ཆུང་དུ་འཁོར་བསྟན་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། ཨ་མདོ་ཤོག་ཆེན་དར་རྒྱས། ཧོར་སྨད་ཤོག་བཞི་སྤྱི་བཅས་པར་མཇལ་ཁ་རེ་འདོད་བཞིན་གནང༌། ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་ཨོ་ཏོག་ཐར་གླིང་དང༌། སྟག་རིང་དགོན་གཉིས་ནས་གདན་ཞུས་

134

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བཞིན་ཆིབས་ཞབས་ཧྲགས་བསྡུས་དང་བཅས་ཆིབས་བསྒྱུར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྟེ་ཚ་ཐང་གསོལ་ཚའི་དབུ་གུར་དུ་ཨ་གོང་འཇིགས་སྐྱབས་ཚང་ནས་ཞུས་ངོར་བན་སྐྱའི་ཚོགས་མང་པོར་ཡིག་དྲུག་གི་ཆོས་འབྲེལ་སྩལ། དགོན་སྤྱིའི་ཕེབས་བསུ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་བྱམས་པ་མཆོག་ལྡན་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ། མཇལ་བྱིངས་བཅུ་ཕྲག་ལྔ་ལ་ཕྱག་དབང་གནང༌། ཨོ་ཏོག་དགོན་གྱི་ཉེ་འགྲམ་དུ་ཕེབས་མཚམས་གྲྭ་དམངས་ནས་སེར་སྦྲེངས་དང༌། ལས་སྣེ་རྣམས་ནས་སྤོས་སྣེས་སྔུན་བསུས་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་དང་འདུ་ཁང་དུ་ཕེབས་སྟོན་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་སྤྲོས། ཕྱི་ཉིན་འདུས་པའི་ཚོགས་དབུར་བྱོན་ཏེ་གསོ་སྦྱོང་གི་མདོ་གསུངས།
ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ཨོ་ཏོག་བླ་གྲྭ་ཐུན་མོང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་
པ་བཞིན་འདུ་ཁང་དུ་སེར་སྐྱ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མར་ཚེ་དབང་གི་བྱིན་རླབས་ཟབ་མོ་དང༌། མཇུག་ཏུ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་བྱིན། གཟིམས་ཆུང་དུ་བྱ་བྲལ་སྐེད་ཚང་དང༌། སྨད་ཤུལ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་མཁན་བླ་འགའ་ཞིག་ལ་སྒེར་མཇལ། ཚོགས་པར་མང་དགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་དང་མཆོད་ཐེབས་བཅས་སྩལ་ཏེ་ཚེས་གཉིས་ལ་སྟག་རིང་དགོན་དུ་ཕེབས། མཇལ་ཁ་ཆོས་འབྲེལ་མང་འགྱེད་སོགས་གོང་དང་མཚུངས་པ་གནང༌། ཚེས་བཞི་ཉིན་སྟག་རིང་སྤྲུལ་སྐུ་བཞི་དང༌། ལས་སྣེའི་ཕེབས་སྐྱེལ་དང་བཅས་ཁྲི་རུ་བརྒྱུད་ནག་ཆུར་ཕྱིར་ཕེབས། ཞབས་དགོན་འདུས་ཚོགས་ལ་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་དང༌། མཆོད་གཏོང་གི་ཐེབས་སོགས་གྱ་ནོམ་པ་སྩལ།
（༨༡ བ་༦། ༡༣༠ འ་༡༡） ཨ་མདོ་ཤོག་བརྒྱད་དཔོན་འགོ་མགྲིན་གཅིག་
ནས་ཞུས་ཏེ་ནག་ཆུ་དང༌། ཨ་མདོ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོར་ཚེ་དབང་དང༌། མཇལ་དམངས། གཟིམས་སྦུག་མགོན་ཁང་གི་གསུང་བསྐང་ཚོགས་མགོན་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་འདོད་ཁམས་བདག་མོ་གཙོར་གྱུར་གྱི་གཟབ་གསོལ་སྨིན་རྒྱས་

135

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།བསྐྱངས། ནག་ཆུ་འགོ་པ་རྩེ་དྲུང་བློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར་དང༌། གཞུང་སོག་ལྷོ་བྱང་ཤོག་བཅུ་གཉིས། ཨ་མདོ་དང༌། བར་རྟའི་སྟོང་དཔོན་གསར་པ་གཉིས། ཞབས་དགོན་ལས་སྣེ། སྒེར་པ་ཤོག་སྤྱི། ཁུ་རལ་བྱབས་ཁྲུས་གཉེར་པ་བཅས་ནས་རྟེན་གསུམ་ལེགས་འབུལ་བཏེག་པར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང༌། བཀའ་འཚམས་སོགས་དང༌། ཁྱད་པར་ཞབས་དགོན་ཁྲི་པ་དང༌། ཆོས་ཁྲིམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་ལས་སྣེ་རྣམས་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་འཆད་ཉན་དང༌། འདུལ་སྒྲིག་གནོན་སྡོམ་སོགས་མི་ཉམས་ཡར་ལྡན་ཕྱར་བ་གྲུ་འདེགས་དགོས་པའི་ཞལ་ཏ་བསླབ་སྟོན་ཞིབ་རྒྱས་སྩལ།
༥༧༽ ནག་ཆུ་ཞབས་དགོན་ནས་དད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་སྐོང་བཞིན་བྱང་རྭ་སྒྲེང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་རྗེས་ལྷ་ལྡན་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པར་ཡུལ་གྲུ་མང་པོའི་སེར་སྐྱའི་སྡེ་གྲངས་མེད་པས་བསུ་སྐྱེལ་ངང་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ར་མོ་ཆེ། རྩེ་ཕོ་བྲང་བཅས་སུ་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་དང་གཞུང་ས་སོགས་སྤྱི་སྒེར་ནས་རྒྱལ་སར་ཕེབས་པར་ལེགས་སོའི་མཆོད་སྤྲིན་དང་ལུགས་གཉིས་བདག་པོ་ཆེན་པོར་གཟེངས་བསྟོད་པའི་གསེར་ཐམ་ཕུལ།
ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་ཞབས་དགོན་འདུ་ཁང་དུ་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་
དང་འབྲེལ་ཕེབས་སྐྱེལ་གྱི་ཚོགས་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་ནག་ཆུ་ནས་ཆིབས་རྡོག་ཐོན་ཏེ་འཁོར་ཆེན་དུ་ཞབས་དགོན་གྱི་ཕེབས་སྒྲིག་གསོལ་ཚར་ཞབས་སོར་བཀོད། ས་སྐྱ་རྗེ་བཙུན་མ་དང༌། ནག་ཆུ་འགོ་པ། སོག་གཞིས་སྡོད། ཞབས་དགོན་བླ་གྲྭ་སོགས་(ལ་) ཕྱག་དབང་དང༌། གནང་ཆས་མགུ་བར་མཛད་ནས་དཀར་ཆེ་ཆུང་བར་བཞུགས་སྒར་དུ་ཕེབས། ཕྱི་ཉིན་སྐྱེ་བོ་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་གནང་སྟེ་འདམ་བུར་ཕྱག་བཏེག དེར་བྷྲུཾ་པ་སྲས་དང༌། ཆོས་རྩེ་སྤྲུལ་སྐུ། གསང་གཞུང་སྤྱི་ཁྱབ་པ། འ་པ་བརྒྱ་དཔོན། གསང་གཞུང་ཤོག་དྲུག་བཅས་ནས་སྲི་ཞུ་ལེགས་པར་བསྒྲུབས། དད་མཇལ་བ་མང་པོར་ཕྱག་དབང་དང༌། ཆོས་འབྲེལ་སྩལ། ཕེབས་ལམ་དུ་རྭ་སྒྲེང་ཛ་སག་དང༌། ན་ལུང་

136

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རྒན་པོ། ཤོག་བརྒྱད་འགོ་པ། གླང་གཞིས། ཕོད་མདོ་རྫོང༌། ལྷུན་རྫོང༌། ཟ་ལྷ་གཞིས་སོ་སོའི་ངོ་ཚབ་ནས་འཚམས་ཞུ་ཕུལ། ན་ལུང་དཀར་མོའི་བཞུགས་སྒར་དུ་རྣམ་གྲྭ་སློབ་དཔོན། བཀྲས་ཁང་ཕྱག་མཛོད། ནག་ཆུ་འགོ་པ་བསྲེགས་ཤིང་པ་བཅས་ལ་ཐོན་ཕྱག འདམ་ཤོག་བརྒྱད་འགོ་པ་དང༌། འཕན་ཁུལ་གཞིས་རྫོང་ཁག་བཞིའི་ངོ་ཚབ་ལ་སྒེར་མཇལ། དད་འདུས་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་བཅས་སྩལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཕེབས། གཡང་ར་འཁོར་ཆེན་དུ་གསོལ་ཚ་དང༌། ལ་གཉིས་དབར་བཞུགས་ཞག་མཛད། དེ་ནས་བཅོམ་མདོ་རྩ་བཀག་འགོ་ཕུག་ཞུགས་ཁྲི་ཐང་དུ་རྭ་སྒྲེང་བླ་བྲང་གི་ཐབ་བསུའི་སར་ཛ་སག་དང༌། སྟག་ལུང་མ་སྤྲུལ། རྭ་སྒྲེང་དགོན་གྱི་ལས་སྣེ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ་གནང༌། སྤོས་ཤིང་གི་སྣེ་ཟིན་ཙམ་ནས་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་སེར་སྦྲེངས་ཀྱིས་སྔུན་བསུས་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་བྱང་ཆུབ་འོད་སྣང་དུ་ཕྱག་ཕེབས། རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་གསོལ་འབྲས་དང༌། རྟེན་འབྱུང་གི་མཇལ་རྟེན་ཕུལ། ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་གི་ཁྱམས་ཆེན་མོར་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་ཕེབས་སྟོན་དཀར་སྤྲོའི་སར་མཆོད་རོལ་སྤོས་སྣེ་སོགས་བཀུར་སྟི་བླ་ན་མེད་པས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་སྤྱི་སྒེར་ཚང་མས་དངོས་འབྱོར་གྱི་འབུལ་སྤྲིན་དང༌། གར་རོལ། གཞུང་ལུགས་འབེལ་གཏམ་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་རླབས་པོ་ཆེས་མཆོད་ཅིང༌། ཀུན་ལ་ཕྱག་དབང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གྲུ་ཆར་ཡང་དབབ་པར་མཛད།
དེ་ནས་ཇོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་དང༌། དབུ་ཡོན་མ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱིས་
གཙོས་རྟེན་གསུམ་བཞུགས་སོ་ཅོག་ལ་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་རྒྱས་པའི་སྨོན་ཚིག་ཅན་གྱི་སྙན་ཤལ་སྒྲོན་འབུལ་དང༌། དབུ་རྩེའི་ལྷ་ཁང་ལ་ཞབས་སྐོར་དང་བཅས་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕེབས། ཕྱི་ཉིན་ཕའོ་ཝང་དང༌། དུང་དཀར་སྤྲུལ་སྐུ། རྣམ་གྲྭ་སློབ་དཔོན། བཀྲས་ཕྱག་སོགས་ལ་མཇལ་ཁ་གནང༌། ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་རྭ་སྒྲེང་བླ་བྲང་

137

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ནས་དཀར་སྤྲོའི་གསོལ་སྟོན་དང་འབྲེལ་དངོས་འབྱོར་གྱི་ལེགས་འབུལ་རྣམ་གྲངས་མང་བ་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་ཞིང༌། ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་གྱི་ལུང་འདྲེན་དང་བཅས་རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་གྲུར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད་ཚུལ། སྔོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའི་དོན་བཞིན་བསིལ་ལྗོངས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བོར་བར་བཤུལ་རིང་གི་སྐུ་ངལ་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་ད་ཆ་གངས་ལྗོངས་སུ་ཞབས་སོར་བདེ་ལེགས་སུ་འཁོད་པ་ནི། ངེད་ཅག་ཐམས་ཅད་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་བཟང་བས་སླད་ཀྱི་ཆར་མགོན་པོ་ཉིད་ཞབས་པད་བསྐལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་བརྟན་ཅིང༌། བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་མཛད་དགོས་ཚུལ་གྱི་གསོལ་འདེབས་མཎྜལ་བཤད་པ་སྙན་ཚིག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞིབ་རྒྱས་ཞུ་བར་མཛད། དེ་ལན་དུ་རྗེ་བླ་མ་མཆོག་ནས་དེ་ལྟར་ཡོང་བའི་འདུན་པ་བྱེད། རྟེན་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་བཟང་པོ་ཡང་གནང་ངོ༌། །
གཞིས་རྩེ་དཱ་ལོ་ཡེར། ཆོས་རྩེ་སྤྲུལ་སྐུ། བྷྲུཾ་པ་སྲས། ཕྱག་འཚལ་སྒང་རྒྱ་དྲུང༌།
དུང་དཀར་སྤྲུལ་སྐུ། སྟག་ལུང་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ། ཨ་མདོ་སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་ཚུལ་ཁྲིམས། དགའ་ལྡན་བླ་སྤྱི། ལི་ཐང་དགོངས་དཀར་གླིང་གི་གྲྭ་བསྟན་འཛིན། སྒྲུབ་བླའི་ཁོངས་འདམ་དཀར་མོ་བཅས་ནས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་བར་གཟིམས་ཆུང་དུ་སྒེར་མཇལ་དང༌། རྭ་སྒྲེང་ཁུལ་དང༌། ཕྱོགས་གཞན་ནས་དད་འདུས་སེར་སྐྱ་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་དབང་སྩལ། གནས་དུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང༌། དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་ཏེ་ཚེས་ཉེར་བཞི་ནས་དགུང་ཞག་བདུན་ཕྲག་གཉིས་རིང་བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་ཐུགས་དམ་ལྗགས་བསྙེན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པར་མཛད། ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་དྲུག་ཉིན་བཅད་རྒྱ་ལས་བཞེངས་ཏེ་གཞིས་བྱེས་ནང་འཁོར་རྣམས་དང༌། ཧོར་འབྲོག་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་མཇལ་ཁ་གནང༌། ཕ་བོང་ཁའི་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་སྐུ་ཚེ་ཚེ་རྫས་དང༌། མཇལ་དར་

138

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རྟེན་གསུམ་ཕུལ།
（༨༣ བ་༤། ༡༣༣ ཐ་༡༡） ཚེས་བཅུ་གཉིས་ལ་རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང༌།
དགེ་འཕེལ་གླིང་གི་བླ་གྲྭ་མགྲིན་གཅིག་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཡང་དགོན་རི་ཁྲོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལྗགས་རྩོམ་དང༌། འཆད་སྤེལ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་ཆོས་རའི་ས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་བླ་དགོན་སོ་སོའི་རྟེན་འབྱུང་འབུལ་བཞེས་དང༌། སྔོན་འགྲོའི་གསུང་བཤད་ཤེས་རྒྱུད་འཁུལ་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚོགས་པར་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་བཅུད་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་གྱི་ལྗགས་ལུང་ལེགས་པར་སྩལ། དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་ཚོགས་མགོན་དུའང་ཕེབས། འབྲས་སྤུངས་སྤྱི་འཐུས་འདུལ་བ་སློབ་དཔོན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ནས་གོང་ཡུམ་སྤྱན་སྔར་སྐད་བསྒྱུར་གྱིས་མཚོན་སྨད་ཕྱོགས་ཞབས་ཞུ་འཐུས་ཚང་བྱུང་བའི་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འདུལ་བ་སློབ་དཔོན་རང་འཇགས་ཐོག མཁན་སྡེ་ཆེ་ཁའི་གོ་ཐོབ་དང༌།སྡེ་དགེ་སྲས་རྒན་གཞོན་ནང་ཁ་མ་འཆམ་པར་སྲས་ངག་དབང་འཇམ་
དཔལ་རིན་ཆེན་གཞུང་གནས་སུ་བདེན་རྒྱབ་ཞུ་འབྱོར་ལ་གང་ཅིའི་འཚོ་ཕན་གཟིགས་བསྐྱངས་དང༌། གཞུང་ཞབས་མདའ་དཔོན་ལས་འཕར། ཁལ་གསོལ་མཁན་ཆུང་ངག་ཆོས་འདས་པོའི་ཚ་བོ་ལ་མོ་ཚེར་གསེབ་གྲྭ་རིགས་འཇམ་དཔལ་ཆོས་འབྱོར་ལ་ལྔ་མཆོད་མཛད་ཆེན་གྱི་ཞབས་གསར་བཅས་བསྐོ་བཞག་སྩལ་ཐོག སོ་སོར་བྱེད་སྒོའི་བཀའ་བསྒྱུར་དང༌། གསར་མཇལ་བཅས་རིམ་བཞིན་སྩལ།
ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་རྭ་སྒྲེང་བླ་བྲང་དང༌། དགེ་འཕེལ་གླིང་གི་བླ་གྲྭ་ཐུན་
མོང་ནས་སླར་ཡང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་ལ་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མཁའ་འགྲོ་ལྔ་བསྐོར་གྱི་རྗེས་གནང་ཟབ་མོ་དང༌། མཇུག་

139

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཏུ་མཇལ་དམངས་བཅས་དེར་འཁོད་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་མི་དམན་པ་བསྐྲུན་པས་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཉིད་རང་གི་གདན་སར་སླར་བྱོན་པ་དང་སྒོ་མཚུངས་པར་གྱུར་ཅིང༌། ལྔ་མཆོད་མཛད་ཆེན་ཐོག་སྐུ་འཁོར་མཆོག་དམན་ཕྱི་ནང་ཚང་མར་ཕྱག་དབང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གྲུ་ཆར་ཕབ། དགེ་འཕེལ་གླིང་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་མདོ་སྦུག་གིས་གཙོས་ལྷ་ཁང་ཚང་མར་སྣ་ལྔའི་མཆོད་སྤྲིན་བརྒྱ་སྟོང་ཚར་དུ་དངར་བ་འབུལ་བཤམས་དང་འབྲེལ་གནས་གཟིགས་སུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་ཇོ་ཁང་འགག་ཏུ་གསུང་ཞབས་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱན་འདྲེན་ཁྲུས་གསོལ། གནས་བརྟན་ཕྱག་མཆོད། སྨོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ། བདེ་ཆེན་སྐུ་གསུམ་མ། དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས་སོགས་ཞལ་འདོན་གསུང་ཆོག་ཞིབ་རྒྱས་དང༌། ཇོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེས་དབུས་རྟེན་གསུམ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་མཆོག་ཏུ་འབར་བ་རྣམས་ལ་སྙན་ཤལ་འགྲེམས་འབུལ་གྱི་ངང་ནས་བསྟན་འགྲོར་ཕན་བདེའི་དགེ་མཚན་མི་ཟད་པ་འབྱུང་བའི་ཐུགས་སྨོན་ནན་ཏན་མཛད། འདུས་ཚོགས་ལ་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་དང༌། མཆོད་ཐེབས་སྤྱི་འཇོག་སོགས་ཀྱང་གྱ་ནོམ་པ་སྩལ། ཕྱིའི་གླིང་སྐོར་དང༌། ཕ་བོང་ཐང་དུ་ཡང་སྐུ་འཁོར་སྟབས་ཅིག་ཏུ་བྱོན་ནས་བླ་མཆོད་ཀྱི་ཚོགས་འཁོར་དང༌། མཁའ་འགྲོ་མ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་སོགས་ཕ་བོང་གྲགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཞབས་སྐོར་ཐུགས་སྨོན་བསྐྱངས།
（༨༤ བ་༥། ༡༣༥ ཐ་༤）རྭ་སྒྲེང་ནས་ཆིབས་ཐོག་འཁྱོལ་ཏེ་མ་སྤྲུལ་སོགས་
ནས་ཆིབས་བསུ་དང་བཅས་ཕོད་མདོ་བརྒྱུད་སྟག་ལུང་དུ་ཕེབས་ཤིང༌། ཁོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྣེ་ལེན་དང་སྟོན་མོ་རྒྱས་པ་ཞུས་ཏེ་མཆོད་ཁང་ཆེ་ཕྲ་ཚང་མར་གདན་དྲངས། རྟེན་མཐའ་དག་ལ་ཐུགས་སྨོན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྙན་ཤལ་འཚེམས་མེད་སྩལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཕེབས་པར་འཕེན་པོ་རིན་ཆེན་བྲག་དང༌། ཐང་སག་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་

140

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བ་སོགས་ཕེབས་ལམ་གྱི་དགོན་ཁག་བླ་གྲྭ་རྣམས་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་སྲི་ཞུ་ཡང་དག་པས་མཆོད་ཅིང༌། ལྷག་པར་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་དུ་ཞབས་ཟུང་འདབ་བརྒྱ་མངོན་པར་བཀོད་ནས་གནས་གཟིགས་དང༌། ཚོགས་པར་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་དགའ་སྟོན། མཆོད་འབུལ་གནས་གཟིགས། ཤར་བྱང་ཆོས་རྗེས་མཚོན་ཆིབས་བསུར་འོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་ཇི་སྙེད་དང༌། ཡུལ་སོ་སོར་གཉུག་མར་གནས་པའི་སེར་སྐྱ་ཁྲི་ཕྲག་བརྒལ་བར་མཇལ་ཁ་གནང༌། དེ་ནས་སྒོ་ལ་བརྒྱུད་ཕུར་ལྕོག་རིགས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་གླིང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས་ནས་བཞུགས་ཞག་གཉིས་བཞུགས་ཤིང༌། བླ་བྲང་ནས་སྟོན་འཁོར་ཚང་མར་སྣེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་དང༌། ཆོས་རའི་འདུ་ཁང་དུ་ཕེབས་སྟོན་དཀར་སྤྲོའི་ཐོག་ཚོགས་ལངས་བགྲོ་གླེང༌། མཆོད་སྤྲིན་གར་རོལ། དངོས་འབྱོར་གྱི་ལེགས་འབུལ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་མཚན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྤྲོས་ཤིང༌། སེ་ར་བླ་སྤྱི་ནས་ཀྱང་གསོལ་སྟོན་དང༌། འབུལ་ནོད་རྒྱ་ཆེར་བཏེག ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་གནས་འདིར་ཐུགས་འདྲིས་ཆེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞབས་སོར་འཁོད་ཙམ་ནས་དགྱེས་ཉམས་ཆེ་ཞིང༌། ལྷ་ཁང་ཚང་མར་མཆོད་སྤྲིན་དང༌། སྤོང་བ་པའི་སྡེར་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར། ཞབས་སྒོར་གནས་གཟིགས་སོགས་ལེགས་པར་བསྐྱངས།
ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་དགུ་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པའི་སྔ་དྲོ་ཕུར་ལྕོག་ལ་གཤམ་ནས་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་བར་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་བྱི་དོར་གྱིས་གཙང་བར་བྱས་པར་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཚོམ་བུ་བཀོད་པ་ལྟར་མཆོད་པ་དང་སྲི་ཞུའི་རྒྱན་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེར་འབྲས་དང༌། རྨེ་རུ། བཞི་སྡེ་སོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོགས་པའི་སེར་སྦྲེངས་དང༌། ལྷ་ལྡན་རུ་བཞི། པོ་ཏ་ལ་ཞོལ་པ་སོགས་ཀྱི་བྲོ་གཞས་དང༌། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་ནས་དད་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་གངྒཱའི་ཆུ་རྡུལ་ལྟར་བར་མཚམས་མེད་པ་འཁྲིགས་

141

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།པའི་དབུས་སུ་ཐོག་མར་རྒྱ་སོག་གི་སྤྱད་པ་ངོ་མཚར་བ་དུ་མས་གཏམས་པའི་གཟིམས་དོས་རྣམས་དང༌། དབྱིབས་དང་གཟུགས་བྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྤྱན་གཟིགས་དུད་འགྲོའི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་པ་བཅས་བྱ་སྤུ་བསྣོལ་བཞིན་སྔོན་ལ་བཏང༌། དེ་ནས་ཕེབས་རོལ་སྔ་རྟིང་གིས་གོ་སྐབས་ཡོངས་སུ་ཕྱེ་འཕྲལ་ྋགོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་ཕེབས་བྱམས་ལ་བཞུགས་པའི་སྔ་ཕྱིར་ཆིབས་ཞབས་སྟོང་ཕྲག་གི་གྲངས་སུ་ཆད་པས་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་རྫིང་ཞབས་སྨད་དུ་གཞུང་གི་ཐབ་བསུའི་དབུ་གུར་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ཞེས་གྲགས་པར་ཞབས་སོར་བཀོད་འཕྲལ་བློན་ཆེན་རྣམས་དང༌། ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཁག གུང་བཀའ་བློན་སོགས་དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ། སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན། བླ་སྤྲུལ། ལས་སྣེ། ཨཾ་བན། གོརྵ། ཁ་བལ་སོགས་རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་གྱི་ཆེ་རྒུ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་མཇལ་ཁ་ཇ་གྲལ་བཀའ་མཆིད་སོགས་སྩལ་ཞིང༌། དེ་ནས་ཆིབས་རགས་ཀྱི་བཀོད་པ་སྔར་ལས་རྒྱས་ཤིང་ལྷུན་ཆགས་པ་དང༌། གོང་མ་ཡུམ་སྲས་ཀྱིས་སྩལ་བའི་གསེར་གྱི་པཎ། ཉི་ཟླ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མས་སྤྲས་པའི་རུ་མཚོན་གྱི་ཁྱད་པར་མང་པོ་སོགས་འཁོར་སྒྱུར་གྱི་དཔལ་ལ་འོས་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་རྫས་རྟགས་མངོན་པར་བཀྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདུན་བདར་ཏེ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་རེ་བའི་སྐལ་བཟང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དགའ་དད་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དཔལ་སྟེར་ཞིང༌། ལོག་པར་འཁུ་ཞིང་ཞེ་འགྲས་སུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་བཞིན་པར་དལ་གྱིས་བྱོན་ནས་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གན་དྷོ་ལ་དང་ཉེ་བར་ཕེབས་པ་ན། གནས་སྲུང་བྱ་ཁྲི་མིག་གཅིག་ཁོག་ཏུ་བརླམས་པས་བསུས་ཤིང་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཚུལ་གྱི་ལུང་བསྟན་ཕུལ། གསུང་རར་གནས་ཆུང་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་གི་སྐུ་འབག་ནས་ཀྱང་བསུ་བའི་ཚུལ་བགྱིས། དེ་ནས་བླ་སྟེང་གཟིམས་ཆུང་མཚན་གཟིམས་ཁང་དུ་ཞབས་སོར་དང་པོར་བཀོད་ནས་ཕེབས་ཇ་དང༌། དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེའི་ཉི་འོད་དུ་ཕེབས་སྟོན་དཀར་སྤྲོའི་ཐོག གཞུང་སྒེར་མཐའ་དག་ནས་རྟེན་

142

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
འབྱུང་མཇལ་རྟེན་ཕུལ་ཞིང༌། ཕྱག་དབང་སྩལ། གཟིམས་ཆུང་ཀུན་གསལ་ནས་ལྷ་ཞོལ་གྱི་བྲོ་གཞས་སོགས་རྩེད་མོའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོར་ཐུགས་ཞིབ་གནང༌། དེ་ནས་ཁྱམས་ར་ཆེན་མོར་བཟང་གོས་ལས་གྲུབ་པའི་དྲྭ་བ། དྲྭ་ཕྱེད། ཕྱེ་ཕུར། རྒྱལ་མཚན་སོགས་མཆོད་རྫས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བརྒྱན། བཞུགས་ཁྲི་ཡོལ་བ། སྐུ་འཁོར་ཁག་གི་གདན་ཐོབ། དཀར་སྤྲོ་ཤིང་འབྲས་བཅས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་བཤམས། ཚེས་བཅུའི་སྔ་དྲོ་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་འོད་སྣང་ཐོག་མར་ངོམས་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་གར་རོལ་དང༌། སྤོས་སྣེ་སོགས་སྲི་ཞུའི་རིམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྔུན་བསུ་བཞིན་པར་ཀ་ཤིའི་རས་ཡུག་དཀྱུས་སུ་བཀྲམས་པའི་སྟེང་ནས་སེངྒེའི་ཁྲི་ཆེན་པོར་ཞབས་ཟུང་རྡོ་རྗེའི་མདུད་རྒྱ་བཅིངས་འཕྲལ་བཀའི་ནང་བློན་ཆེན་པོ་བཤད་སྒྲ་བ་ནས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ་རྗེས་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་བ་རྣམས་དང༌། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་གི་དབུ་ཆོས་གསུང་བཟང་བ་རྣམས་ནས་བཀྲ་ཤིས་རྫས་རྟགས་དང༌། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་ལོ་སྟོན་གྱི་སྐབས་ལྟར་སྙན་བརྗིད་རོལ་དབྱངས་དང་འབྲེལ་བར་རིམ་བཞིན་ཕུལ།
འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཚེ་གླིང་ཧོ་
ཐོག་ཐུ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནས་ཞིང་ཁམས་ཚོམ་བུ་ཕྱག་ཏུ་ཐོགས་ཏེ་ྋགོང་ས་ཕྱག་ན་པདྨོ་གང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རོལ་པ་འབྱམས་སུ་ཀླས་པ་ལས་ཆེ་ལོང་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྙན་ཞིང་འཇེབས་པའི་གསོལ་འདེབས་མཎྜལ་བཤད་འབུལ་གྱིས་སྣ་དྲངས་ཏེ་སྤྱི་སྒོས་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་ནས་ལེགས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་རྫོགས་ལྡན་གྱི་སྤྲིན་ལྟར་སྤྲོས་ཤིང༌། གསེར་ཞལ་འཛུམ་པའི་གསེབ་ནས་ལེགས་སོའི་དབུགས་དབྱུང་གི་སྤྲིན་དབྱངས་དལ་བུར་སྒྲོག་བཞིན་དུ་ཕྱག་དབང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གྲུ་ཆར་ཆད་པ་མེད་པར་

143

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཕབ། དེ་ནས་གཞིས་བྱེས་ཐམས་ཅད་བཞུགས་གྲལ་དུ་བརྗིད་ཆགས་པར་འཁོད་པ་ལ་གསོལ་སྟོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང༌། གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་གཉིས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་ཡང་དག་པར་སྤེལ། འདི་ཉིན་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་གི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྟོང་མཆོད་རྒྱས་པ་བསྒྲིགས་བཤམས་ཐོག བཞུགས་གྲལ་གྲོལ་ནས་ཕེབས་རོལ་དང་བཅས་གནས་གཟིགས་སུ་བྱོན་ཏེ་ཇོ་བོ་ཆེན་མོར་སྐུ་ཕྱག་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་བཟང་གོས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཆ་ཚང་དང༌། དངུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་དང་ལྡན་པ། འཕགས་མཆོག་རང་བྱོན་ལྔ་ལྡན་ལའང་ན་བཟའ་དང༌། དངུལ་གྱི་མཎྜལ། སོ་སོར་སྙན་ཤལ་ནང་མཛོད་སྣ་ལྔ་སྲིད་དུ་རིང་བ་སྨོན་ཚིག་ཅན་རེ་ཕུལ་ཏེ་སྤྱན་འདྲེན་ཁྲུས་གསོལ། ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པ་དང༌། བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་འཕེལ་བའི་ཐུགས་སྨོན་ཤུགས་དྲག་གནད་སྨིན་མཛད། གནས་གཟིགས་ཀྱི་འཕྲོ་མཐུད་ནས་དཔལ་ལྷ་ལྕོག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་ཞི་བའི་ཞལ་ཅན་ལ་མདའ་དར་སྣ་ལྔ་དངུལ་གྱི་མེ་ལོང་འབྱར་བ་དང༌། དྲག་མོར་བེ་ཅོན། སོ་སོར་ན་བཟའ་དང་འདོད་གསོལ་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྙན་ཤལ། ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་རྫས། དཔའ་བོའི་གོ་ལྡིང་སོགས་མཐུན་རྫས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས་ཏེ་གཟབ་གསོལ་འཕྲིན་བཅོལ་ཐུགས་དམ་གཏིང་ནས་ཁུལ་ནུས་པ་མཛད། དེ་སྐབས་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྐུའི་གཟི་བྱིན་རྒྱས་ཤིང་ཡང་ཡང་བལྟ་བས་མི་ངོམས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར། ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་ཆིབས་རགས་ཀྱི་བཀོད་པ་སྔར་ལས་མི་དམན་པ་བསྟར་བའི་དབུས་སུ་ཕེབས་བྱམས་ལ་བཞུགས་ནས་ཐོག་མར་ར་མོ་ཆེར་ཕེབས་ཏེ་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པར་ན་བཟའ་སྙན་ཤལ་དང༌། དངུལ་གྱི་མཎྜལ་བཅས་ཕུལ་ནས་ཐུགས་སྨོན་དང༌། ཞལ་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པ། སྒོ་སྲུང་མགོན་པོ་སེ་སྡོང་ལ་ན་བཟའ་སྙན་ཤལ་དང་བཅས་འཕྲིན་བཅོལ། ཚེ་དཔག་མེད་དང༌། རྗེ་འབུམ་གྱི་ལྷ་ཁང་གཉིས་ལའང་མཆོད་ཅིང་སྨིན་པ་

144

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་ཏེ་དཔལ་གྱི་འབྱོར་བ་ཆེན་པོས་རང་བྱུང་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དམ་པར་ཞབས་སོར་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རེ་ཁཱས་མཚན་པ་མཛེས་པར་བཀོད་ཐོག དེར་ཡང་ཕེབས་སྟོན་གྱི་དཀར་སྤྲོ་སྟོན་ཆེན་ལེགས་འབུལ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཆར་དུ་དབབ་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་ྋརྒྱལ་དབང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་དུས་ཀུན་ས་སྟེང་གི་ཀུན་ཁྱབ་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྒྱ་མཚོའི་བླ་མ་ལྷ་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་བོས་མཆོད་པའི་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་རྒྱ། ཞེས་འཁོད་པའི་གསེར་གྱི་ཐམ་ག་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་ཏེ། གངས་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆེན་པོར་མངའ་གསོལ་གཟེངས་བསྟོད་ཞུས།
དེ་ནས་རྩེ་ཕོ་བྲང་གི་རྟེན་མཆོག་རྣམས་ལ་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས་
ཏེ་གནས་གཟིགས་སུ་ཕེབས། འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རར་གོས་དར་བཟང་པོའི་ན་བཟའ་སྙན་ཤལ་སྒྲོན་འབུལ་དང་བཅས་ཐུགས་སྨོན་ཡང་དག་པ་གནང༌། བོད་ལྗོངས་ལྷ་མི་སྤྱི་དང༌། བཀའ་ཤག་གཉིས་ནས་གསོལ་སྟོན་དང༌། དངོས་འབྱོར་གྱི་འབུལ་བ་རིམ་བཞིན་ཕུལ། ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་ཆིབས་རགས་རྒྱས་གཤོམ་དང་འབྲེལ་བས་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་ནས་ཕེབས་སྟོན་རྒྱས་པ་རིམ་པས་བསྟར་ཞིང༌། དགྱེས་སྟོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་རྒྱལ་མཁར་རྩེ་དང༌། རི་བོ་ཆེ། ཡར་ཀླུང་བཀྲ་ཤིས་ཞོལ་བཅས་ཀྱི་ཟློས་གར་བ་རྣམས་བཀུག་ནས་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་བྱུང་བ་མཐའ་དག་གླུ་གར་རོལ་རྩེད་ཀྱི་ཆ་བྱད་དུ་བསྒྱུར་བའི་གཟིགས་མོའི་མཆོད་སྤྲིན་ཡང་འབུལ་བཞེས་མཛད། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང༌། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང༌། རྨེ་བཞི་སོགས་རིས་མེད་ཆོས་སྡེ་ཁག་ནས་ཀྱང་བོད་ལྗོངས་སུ་ཞབས་སོར་བདེ་ལེགས་སུ་བཀོད་པའི་ལེགས་སོའི་འབུལ་སྐྱེས་

145

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཟམ་མ་ཆད་པར་བསྟར། བྱ་བ་ཞི་དྲག་གི་སྣེ་མོར་གཏོགས་པ་དང༌། ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲུལ་པ་མིང་ཅན་གྱི་རིགས་འགྲོ་བ་དང༌། འོང་བར་ཐོན་འབྱོར་གྱི་མཇལ་ཕྱག རྩེ་ཤོད་ཀྱི་དྲུང་རིགས་གནས་འཕར་ཁག་ལ་བཀའ་བསྒྱུར་གསར་མཇལ་སོགས་རིམ་སེལ་དུ་བསྐྱངས། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་མང་ཇའི་ཐོ་སྒྲིག་ཀྱང་སྔར་སྲོལ་ལྟར་མཛད། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན་ནོར་གླིང་ནས་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང༌། ལོ་མཇུག་དགུ་གཏོར་ཆེན་མོའི་གར་འཆམ་དང་ཧོམ་སྲེག་ལའང་ཐུགས་གཏད་སྤྱན་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་གནད་དུ་སྨིན་པ་བཅས་བཀའ་དྲིན་གྱི་རྒྱུན་ལེགས་པར་སྐྱོང་བར་མཛད་དོ། །
（༨༨ བ་༦། ༡༤༡ འ་༡༠） ཞེས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་མཁན་ཆེན་ཡོངས་
རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། དུས་འགྱུར་དབང་གིས་ནག་ཕྱོགས་ཡིད་སྲུབས་དཔུང་སྟོབས་བཙན་པོའི་ཆུ་འཛིན་གྱིས་གནམ་བསྐོས་དགའ་བརྒྱའི་ཆབ་སྲིད་རྟ་བདུན་བདག་པོའི་འོད་སྣང་ལྡོང་ཉེའི་སྐབས་རེ་ཞིག་པི་ཅིང་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་བྱོན་ཏེ་གནམ་གྱི་ལྷ་གོང་མ་ཡུམ་སྲས་མཇལ་ཕྲད་ཐོག གོང་ནས་བཀུར་བཟོས་བདག་རྐྱེན་ཚད་མེད་པས་མངོན་པར་གཟེངས་བསྟོད་ཅིང༌། རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་གྲུ་དུ་མར་བྱོན་ཏེ་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གི་སྐྱེ་བོ་དུ་མ་རྟག་བརྟན་ཞི་བ་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་མཆོག་ཏུ་ལྕི་བར་མཛད་ནས། སླར་ཡང་ཀཻ་ལ་ཤ་རིའི་སྨན་ལྗོངས་སུ་ཞབས་སྐྱེས་རྩིབས་སྟོང་འཁོར་ལོའི་རེ་ཁཱ་མཛེས་པར་བཀོད་པའི་སྐབས་ཏེ་དགུ་པའོ།། །།
༥༨༽ སྔོན་གྱི་ལུང་བསྟན་དང་འཕྲལ་རྐྱེན་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བཙན་འཛུལ་བྱས་པས་ར་མ་སྒང་གི་གྲུ་

146

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཁ་དང༌། དཔལ་དི། སྣ་རྩེ། ཡར་འབྲོག་བསམ་སྡིངས་དགོན། ར་ལུང༌། ཕག་རི་སོགས་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཐའ་མཚམས་ཀ་ལན་སྦུག་དང་རྡོ་རྗེ་གླིང༌། ཀ་ལི་ཀ་ཏར་སོགས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་བོད་བསྟན་སྲིད་ཕུགས་འཕེར་ཐད་ཕྱག་ལས་རིམ་གནང་ངོས་འགྲོ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་བོད་ཕྱོགས་ནས་གདན་འདྲེན་རིམ་བསྟུད་དུ་འབྱོར།
（༨༩ བ་༣། ༡༤༢ འ་༡）༈ ས་བཅད་བཅུ་པ། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་
བྱོན་ཏེ་གནས་ཆེན་དུ་མར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང༌། བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་འཕྲིན་ལས་རླབས་ཆེན་མངོན་པར་འདུ་མཛད་དེ་རིང་མིན་གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་རྒུའི་དཔུང་གཉེན་དུ་ཆིབས་ཀྱི་ཞལ་ལོ་བསྒྱུར་བ་དང༌། དབུས་འགྱུར་ཁ་བའི་ལྗོངས་ཀྱི་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ལྷ་སྡེ་རྣམས་ནས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྐལ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཚེ་མཐའ་ཡས་པའི་ངོ་བོར་གཡོ་མེད་བརྟན་པར་བཞུགས་པར་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་འབུལ་བཞེས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་ནི།
དགུང་གྲངས་སོ་ལྔར་ཕེབས་པ་ལྕགས་ཁྱི་གནམ་ལོ་གསར་ཚེས་ཀྱི་ཐོག་མར་
གཟིམས་ཆུང་དང༌། ཕོ་བྲང་རྩེ་མོར་མ་གཅིག་སྲིད་གསུམ་རྒྱལ་མོར་མཆོད་བསྟོད་མངའ་གསོལ་ཚེས་གཏོར་གྱི་རིམ་པ་དང༌། ཚོམས་ཆེན་དུ་དགྱེས་སྟོན་སྔ་ཕྱི་བཅས་གནའ་བོའི་སྲོལ་བཟང་དང་མཐུན་པ་གཟབ་རྒྱས་ཉམས་བཞེས་སུ་བསྟར། དེ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་པའི་རྐྱེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ལུང་བྱང་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེའི་ལུང་སྔར་དྲངས་པ་ལྟར། དུས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་མཆོག་བརྙེས་ཤིང༌། ཁྱད་པར་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་མཐིལ་རྩིབས་སྟོང་འཁོར་ལོའི་རེ་ཁཱ་རྣམ་པར་བཀྲ་བས་ཡང་ཡང་རེག་པ་མ་ག་དྷ་རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་སོགས་པ་གནས་རྟེན་བྱིན་རླབས་ཅན་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་བཀུར་སྟི་བྱ་བ་དང༌། ཐུགས་སྨོན་རླབས་པོ་ཆེའི་མཚམས་སྦྱར་བ། ཕྱི་ནང་བོན་གསུམ་གྱི་རིང་

147

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ལུགས་འཛིན་པའི་སྐྱེ་བོ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་ལ་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གི་འབྲེལ་བ་བསྐྲུན་པ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མང་པོ་གཟིགས་ཤིང༌། སྔོན་ཡུན་རིང་པོར་ཕྱོགས་དེར་བསམ་བཞིན་སྐྱེ་བོའི་ཟློས་གར་ལན་མང་དུ་བསྒྱུར་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་ལྷག་པར་མཛད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉེ་བར་བསྐུལ་བར་གདོན་མི་ཟ་ལ།
འཕྲལ་རྐྱེན་ཐུན་མོང་བ་ནི། དེ་སྔ་ཤིང་འབྲུག་ལོ་དབྱིན་ཇིའི་དཔུང་དམག་
གིས་གངས་ལྗོངས་སུ་རྒོལ་བ་ཉེ་བར་བཤམས་པའི་དབང་གིས་པེ་ཅིང་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་བྱོན་ནས་གོང་མ་ཡུམ་སྲས་དང༌། ནང་བློན་གཙོ་དྲག་ཁག་བཅས་པར་བསྟན་དོན་ལ་སྨན་པའི་ཐབས་ཤེས་འཕྲུལ་མཛངས་དུ་མའི་ཞུ་དོན་བསྐྱངས་པས་བོད་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་ལ་གསར་སྤྲོས་བསྒྱུར་བགོད་མེད་པའི་བཀའ་བཟང་དང༌། ཕྱག་བསྟར་མའི་པཎ་སོགས་བཀུར་བཟོས་ཀྱི་དགེ་མཚན་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང༌། གོང་མ་གསར་པ་ཤོན་ཐོང་ནས་ཀྱང་ྋཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཐུགས་དགོངས་ལྟར་གནང་རྒྱུའི་བཀའ་བཞེས་ཐོབ་རུང༌། སྤྱིར་བོད་ཁམས་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་དུས་སུ་བདོ་བ་དང༌། ནག་པོའི་རྩ་ལག་སྡེ་དང་བཅས་པའི་ནུས་པ་དར་ལ་དྲགས་པའི་སྐབས་སུ་བབས་པར་བརྟེན། མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་སྙིང་ལ་བརླམས་པའི་རྒྱ་བློན་ལོག་སྨོན་གྱ་གྱུའི་བསམ་སྦྱོར་ཅན་དབང་དང་གོ་ས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་དང༌། ཟི་ཁྲོན་ཙོང་ཐུ། ཁྲོན་བོད་སྤྱི་ཁྱབ་སྒྲའོ་ཨེར་ཕུང༌། བོད་སྡོད་ལིན་ཨཾ་བན་བཅས་ངན་གཡོ་ལྟོ་མཐུན་ས་འོག་དར་འཐག་གིས་བོད་ཁོངས་འབའ་ལི་ཁུལ་དང༌། ཚ་ལྷོ། མཛོ་གསང་བཅས་པར་དཔུང་དམག་རིམ་གྱིས་དྲངས་ཏེ་ཆོས་གཞི་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་གཏོར་བཤིགས་དང༌། ནང་རྟེན་ཚང་མ་ཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་བསྲེགས་ནས་མདེའུའི་རྒྱུར་བཏང༌། ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཉེས་མེད་དུ་བཀུམས། དེ་དག་གི་མཆོད་

148

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཐེབས་ས་མི་རྒྱུ་ནོར་རྣམས་བདག་གིར་བཟུང་ནས་གཏན་བརླག་ཏུ་བཏང་བ་སོགས་སྔ་ན་མ་གྲགས་པའི་སྡིག་སྤྱོད་ཚད་མེད་བྱས་པ་ཡོངས་གྲགས་ཁར། སྒྲའོ་ཨེར་ཕུང་ལ་བོད་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ས་མཚམས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་པོ་ཁྲང་ཁྲུའི་གོ་མིང་གསར་དུ་གཟེངས་བསྟོད་ཀྱིས་དཔུང་དམག་ཁྲི་ཕྲག་དང་བཅས་པ་ས་སྤྲེ་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ནང་བོད་ལྗོངས་སུ་ཡོང་རྒྱུའི་ཝང་ཤུ། ཁྲོན་སྤེ། རྩ་ཚིག་སོགས་རྒྱ་ཆེར་དྲིལ་བཀྲམས་ཐོག ལས་ཁུངས་ཁག་ལ་རྒྱ་དཔོན་བཙུགས་ཏེ་ཆོས་མིན་ལས་ལུགས་གསར་བསྒྱུར་དང་བཅས་བོད་དབང་བཙན་འཕྲོག་བྱ་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཀྱང༌། སྐབས་འདིར་བོད་མི་ཤེས་ལྡན་རྣམས་གོ་བསྡུར་ཐབས་བློ་ཞེ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟི་ཁྲོན་ཙོང་ཐུ་དང༌། སྒྲའོ་ཨེར་ཕུང་གཉིས་ལ་ཡི་གེའི་ལམ་ནས་དགེ་སྐྱོན་གོ་གསེད། ཨཾ་བན་བརྒྱུད་ངག་ཡིག་གང་ཐད་ནས་ཞུ་དོན་ཐབས་ཤེས་ཡང་ཡང་བརྩམས་པ་དང༌། ཁྱད་པར་ཀ་ལ་ཀ་ཏ་ནས་པེ་ཅིང་ཝལ་ཝི་སྦུར་བདེ་སྡུག་ལྕགས་སྐུད་མང་གསོལ་མཐར།
གོང་མ་ནས་ཕྱིར་ཕེབས་སུ། སྒྲའོ་ཨེར་ཕུང་ནས་ཁྲོན་བོད་ས་མཚམས་ཀྱི་
ལས་དོན་ལས། བོད་ཀྱི་དབང་བྱུས་ལ་ཐེ་ཚོགས་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་བཟང་ཐོབ་རུང༌། རང་ཕྱོགས་ནས་པི་ཅིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་མ་རྟོགས་པའི་མུར་ཀྲང་རྡཱ་རིན་འདི་སྐོར་ཞིབ་གཅོད་དུ་ཡོང་སྐབས་རྒྱ་བོད་ཡོང་བབས་བདེན་བཤེར་གོང་མའི་སྙན་ལྷོང་བྱེད་རྒྱུ་ནར་ལུས་ཐོག ཆུ་སྐྱར་རྐང་གཅིག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟུང་བ་ཀྲང་གི་ངན་གཡོ་མ་རིག་པས་གང་ཟེར་ལ་མངོན་བསྟོད་བདེན་འཛིན་བྱས་པར་བརྟེན། རྒྱ་བོད་ཕྱི་གསུམ་ཆིངས་ཡིག་འཇོག་སྐབས་ཚོང་ར་ཁག་ལ་ཅིན་ཕྲ་འཛུགས་རྒྱུའི་ཚིག་ཐལ་ལ་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་འཐུས་ནས་རང་མཚམས་ལག་རྟགས་བརྒྱབས་པ་བཞིན། ལུས་མེད་བདག་པོ་མིའི་ཤ་ཚུགས་འཛིན་པ་ལན་ཨཾ་བན་ནས་རྒྱ་ཕྱོགས་སུ་ཅིན་ཕྲ་དྲུག་སྟོང་སྐོར་དགོས་ལུགས་ཞུས་པ་དང༌། དེ་རྗེས་ཀྲང་རྡཱ་རིན་པེ་ཅིང་དུ་འབྱོར་ནས་ཀྱང་

149

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།འདྲ་བདེན་རྫུན་བསྒྲིགས་ཀྱི་སྙན་ཕྲ་མང་དག་ཕུལ་ཏེ་ཟི་ཁྲོན་ནས་རྒྱ་དམག་ཐོན་རྒྱུའི་བཀའ་ཕབ་པ་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་ནས་གསན་ཐོས་བྱུང་མཚམས་སྔར་མེད་ཅིན་ཕྲར་བསྙད་པའི་དཔུང་དམག་བོད་རྫོང་གནང་རྒྱུ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀར་འཕྲལ་ཕུགས་ཕན་མེད་གནོད་འགལ་ཡོང་ལུགས་དགེ་སྐྱོན་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུད་ཞུ་མུས་ལ་ལྷ་སྡོད་ཨཾ་བན་ནས་རྩི་མེད་རྡོག་རོལ་གྱིས་ཤད་བོས་ཐོག་ལམ་འཁེལ་མི་སེར་ལ་བརྡབས་གསིགས་དང༌། དོན་གཅོད་མི་སྣ་ངོ་གཡོག་གི་སྐེ་བཅད། གཞུང་སྒེར་རྒྱུ་དངོས་བཅོམ་ཕྲོགས་སོགས་ཚོད་མེད་རང་སྣང་གང་དྲན་ལག་ལེན་ལ་འགེལ་བཞིན་དུ་ལྷ་སར་ཡང་རིང་མིན་འབྱོར་ཉེའི་མཚམས་གོརྵ་ཀབ་ཏན་དང༌། ཚོང་ཁག་ནས་ཐལ་ཟིང་མི་འབྱུང་ཕྱིར། རྒྱ་བོད་དབར་འཕྲོས་གསེད་ཀྱིས་ཨུན་ཨཾ་བན་དང༌། གོརྵ་ཀབ་ཏན་ྋགོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་སྔར་གནས་དང༌། རྒྱ་དམག་ནས་ཟིང་ཆ་མི་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་ཝང་ཤུ་ཐམ་འབྱར་འབུལ་རྒྱུ་ཞུས་པར་ཆ་གནས་མེད་ཅིང༌། ངན་པའི་བསམ་སྦྱོར་མཐའ་སྐྱེལ་ཁོ་ནས་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་གསུམ་གྱི་དགོང་ཇ་ཁར་རྒྱ་དམག་གོ་མཚོན་ཐོགས་པ་སྟོང་ཕྲག་འགའ་ཞིག་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་མདུན་སར་ཁྲོས་འཁྲུགས་རྔམས་གསུམ་གྱིས་ལྷགས་ཏེ་སྨོན་ལམ་སྤྱི་ཁྱབ་ཕུན་ཁང་ཐའི་ཇི་དང༌། རྩེ་མགྲོན་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན་ངོ་གཡོག བཞོན་རྟ། བོད་དམག་ཅིན་ཕྲ་བཅས་པར་མེ་འཕེན་དང༌། རྩེ་ཕོ་བྲང༌། འཕྲུལ་སྣང་གན་དྷོ་ལ་སོགས་ལ་མེའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྲངས་མེད་འཕངས། ཐའི་ཇི་བརྡུངས་རྨས་ཀྱིས་ཡ་མོན་དུ་ཁྲིད་པ་སོགས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་དང༌། དེ་ཉིན་ཝང་ཤུ་ཕུལ་འབྱོར་དུའང་སྔར་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལུང་རང་འཇགས་ཞེས་པ་ལས། བར་མི་དང་འབྲེལ་བས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་དབང་བྱུས་གནས་རྒྱུའི་ཚིག་དོན་མ་བཀོད་པས་དོན་རྡོ་སྲིད་དབང་འཕྲོག་རྒྱུ་ཤུགས་བསྟན་ལ་རང་ས་མི་སའི་ཁྱད་ཀྱིས་མཐར་སྐྲོད་མི་ཐུབ་པ་མི་སྲིད་ཀྱང༌།

150

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རྒྱལ་སྲས་གཙུག་ན་ནོར་བུའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་སྐྱེ་འགྲོ་མང་པོའི་སྲོག་ལ་གནོད་འཚེ་མི་འབྱུང་ཞིང༌། རང་སྲིད་ཞི་བའི་ཐབས་ཀྱིས་མྱུར་དུ་ཟིན་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་དགོངས་བཞེས་རྒྱ་ཆེས་ཆུ་ཐོག་བརྒྱུད་པེ་ཅིང་གོང་མར་རྒྱུ་རྐྱེན་ཞུ་བར་ཕེབས་རྩིས་ཀྱིས་དེ་ནུབ་ས་སྲིབ་ཏུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་འཛིན་ཚེ་གླིང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་གམ་དུ་ཆེད་འབོད་གནང་སྟེ་ཆོས་སྲིད་མཛད་སྒོ་གང་ཅིའི་ཞལ་ཏ་བཀའ་སློབ་དང་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་ནས་ནམ་ཕྱེད་ཙམ་དུ་རྩེ་ནས་ནོར་གླིང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང༌། ནོར་གླིང་ནས་ཕེབས་སྒྲིག་རགས་བསྡུས་མཛད་དེ་ནམ་ལང་ཁར་ར་མ་སྒང་གི་ཕེབས་གྲུ་བརྒྱུད་ཆིབས་ཐོག་ཐོན་ནས་ལམ་བར་ཞལ་སྐྱེམས་གསོ་བའི་གསོལ་ཚ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཉིན་ཞག་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཉིན་གཅིག་ལ་བརྟོལ་ཏེ་ཚེས་བཞིའི་ནུབ་མོ་ལྕགས་ཟམ་བླ་བྲང་ལ་བཞུགས། ལྷ་འབྱོར་རྒྱ་དཔོན་གསར་རྙིང་ནས་ལྷ་གཅིག་ྋརྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྟོན་འཁོར་རྣམས་བསད་བཟུང་སྡུག་ལས་སྣ་དགུ་གཏོང་རྩིས་ཀྱིས་དམག་མི་གོ་མཚོན་ཐོགས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཕྱི་རྗེས་སུ་བྱ་སྤུ་བསྣོལ་བཞིན་བཏང་བ་ཆུ་ཤུར་དུ་ལྷགས་ནས་དེ་མ་ཐག་ལྕགས་ཟམ་དུ་འཇུག་པར་བརྩམས་ཀྱང༌།
སྐབས་དེར་ཆིབས་ཞབས་སུ་ཡོད་པའི་སྐུ་བཅར་སྤྱན་བསལ་གནམ་གང་ངམ།
ཟླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་དུ་གྲགས་པ་སྒྱུ་རྩལ་ལ་བྱང་ཞིང་དགྲ་ཐབས་ཀྱི་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་དང༌། སྐུ་སྲུང་རྒྱ་སྦྱོང་དམག་མི་ཉུང་ཤས་བཅས་ནས་རང་གི་འཚོ་བའི་དངོས་པོ་འདོར་བ་ལའང་ཡ་ང་བར་མ་བལྟས་པར་ྋགོང་ས་ཕྱག་ན་པདྨོའི་སྐུ་བསྲུང་ཕྱིར་གཡུལ་གྱི་དོ་ཟླ་སྤོབས་པར་བྱས་ཏེ་མེའི་འཕྲུལ་འཁོར་གནད་དུ་ཕོག་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྣུན་པས་རྒོལ་བ་བཅུ་ཕྲག་མང་པོ་མི་རྟག་པའི་ལམ་དུ་དཀའ་བ་མེད་པར་བཀོད་པས། སྡང་དགྲ་ཕྱི་མ་རྣམས་རྒྱུ་བའི་འཕྲོ་ཡང་ངང་གིས་ཆད་དེ་རེ་ཞིག་དགྲ་འཐབ་ཀྱི་རྩོམ་པ་ཅི་ཡང་བྱར་མ་ནུས་པར་རི་མོར་བྲིས་པའི་མཚོན་ཐོགས་བཞིན་དུ་ལུས། དེའི་

151

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཤུལ་དུ་ྋརྒྱལ་དབང་བློན་ཆེན་གཉིས་དང་བཅས་པའི་སྐུ་སྲོག་ལ་ཉམས་ཉེས་མེད་པར་ཆིབས་ཁ་རིམ་གྱིས་བསྒྱུར་ཏེ་དཔལ་དི་དང༌། སྣ་རྩེ་བརྒྱུད་ཡར་འབྲོག་བསམ་སྡིང་དགོན་པར་ཕེབས་ནས་ཞག་གསུམ་བཞུགས། སྐུ་བཅར་ཟླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་འཁོར་དང་བཅས་པས་ཀྱང༌། དགྲ་ཟླའི་བགྲོད་པ་ཕྱིར་བསྲིང་ཕྱིར་གཙང་ཆུ་ལྷོ་བྱང་དུ་གཡུལ་ཡུན་རིང་དུ་བསྲེས་མཐར་རང་ཕྱོགས་དཔུང་ཉུང་ཞིང༌། རྒོལ་བའི་རྒྱབ་དཔུང་ཇེ་མང་དུ་སོང་བས་ཤུགས་མ་ཐུབ་པར་ལྕགས་ཟམ་ནས་ཐོན་ཏེ་ཆིབས་ཞབས་སུ་ཇེ་ཉེར་བཅར། ྋརྒྱལ་དབང་སྟོན་འཁོར་བསམ་སྡིངས་ནས་ཛ་ར་བརྒྱུད་ར་ལུང་དགོན་པར་ཕེབས་ནས་ཞག་གཅིག་དང༌། ཕྱི་ཉིན་ཤོད་དྲུང་བྲག་མདུན་པའི་སྒེར་གཞིས་སུ་བཞུགས་ཞག་གཅིག ཁམས་དམར་དུད་ཆུང་བའི་ཁང་པར་བཞུགས་ཞག་གཅིག དེ་ནས་ཉིན་མཚན་འདྲེས་མར་ཆིབས་ཁ་རིངས་སྟབས་སུ་བསྒྱུར་བས་མདུད་སྣ་ཐང་དང༌། ཕག་རིའི་གདངས་ལར་ཕེབས་པ་ན་ཁ་བ་ཆིབས་སྒའི་ཡོབ་ནུབ་ཙམ་བབས་པའི་གྲང་ངར་མི་བཟད་པ་དང༌། ནམ་ཟླ་དཔྱིད་དུ་གྱུར་པའི་བསེར་བུའི་གཟེར་མདའ་ཚེར་མ་ལས་དབལ་རྩུབ་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་བྲབ་པ་དང༌། ཚ་ཞག་གི་གསོལ་ཟས་གདེང་འཁེལ་བའང་ཇི་བཞིན་གནང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་སོགས་སྔོན་བྱུང་ཆོས་རྒྱལ་བྷ་ལ་དེ་ཝའི་སྲས་གཅུང་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་རྣམ་ཐར་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པའི་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་ཚད་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་བས་བཞིན་གྱི་མདངས་སྔར་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་ཅིང༌། ཞལ་སྐམ་ལ་སེར་ཁ་གས་པ་སོགས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡི་ག་འཆུས་ལ་མཆི་མ་དབང་མེད་དུ་འཆོར་བ་ཞིག་དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐུ་པར་ལ་མཐོང་བ་ལྟར་བོད་ལྗོངས་བསྟན་པ་དང༌། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྐུ་ཉམས་སུ་བཞེས་དགོས་བྱུང་འདུག་པ་འདི་ཙམ་གྱི་བཀའ་དྲིན་ཡང་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་འཁོར་དཀའ་བར་སྣང༌།
དེ་ནས་སྐུ་འཁོར་ཚང་མ་དཀྱུས་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་ཆིབས་ཕེབས་མཛད་

152

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
པར་ཕག་རི་རྫོང་དང༌། མངའ་ཁུལ་དུ་གནས་མི་སེར་རྣམས་ཀྱིས་གོ་མཚོན་སྣ་ཚོགས་འཁྱེར་ཏེ་མདུད་སྣའི་ཐང་དུ་སྐུ་སྲུང་ཕེབས་བསུ་ཞུས། གདངས་ལའི་ཕ་རོལ་དགོན་པ་འོག་ཏུ་བཞུགས་ཕབ་འཁྱུག་ཙམ་གནང་སྟེ་ཤར་སིལ་མར་དབྱིན་ཇིའི་ཀུ་ཊིར་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་བཞུགས་ཞག་གཅིག་མཛད་ཅིང་གྲོ་མོའི་ས་སྲུང་རྒྱ་མིའི་ཕོགས་མདའ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང༌། པིང་པིང་ཐང་དང༌། རིན་ཆེན་སྒང་སོགས་ཡུལ་ལྗོངས་ལ་ཀླུང་མང་ཙམ་བརྒལ་ཏེ་ཀ་ལིང་སྦུག་ཏུ་ཕེབས་ནས་དགུང་ཞག་བདུན་ཕྲག་གཅིག་བཞུགས་ཤིང༌། རཱ་ཛ་ཀ་ཅི་ཨོ་རྒྱན་ནས་བསྙེན་བཀུར་ཞུས། དེར་རྒྱ་ནག་ནས་ལྕགས་སྐུད་ཐོག་གསར་གནས་བཏང་བར་གོང་མས་མཚན་གནས་དབྱུང་ཚུལ་དང༌། བོད་ནས་ལན་ཨཾ་པས་རྩ་ཚིག་ཝང་ཤུ་སྤེལ་སྦྱར་དུ། ྋཏཱ་ལའི་བླ་མའི་གོ་མིང་གནས་དབྱུངས་ཟིན་པས་མི་རིགས་ཕལ་པ་ཡིན་ལུགས་དང༌། ཚབ་གསར་གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་དགོས་ཚུལ་སོགས། ཙན་དན་གསེར་ལས་རིན་ཆེ་བ། །བླུན་པོས་སོལ་བར་བྱས་ལ་ལྟོས། །ཞེས་པ་ལྟར་འཕགས་ཆེན་དམ་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་འཚམས་པའི་སྨ་འབེབས་ཀྱི་ཚིག་ངན་སྒྲོ་སྐུར་མི་བཟད་པ་རིམ་འབྱོར་མ་ཟད། ཀ་ལ་ཀ་ཏར་ཞུ་དོན་གཅོད་མི་སྔོན་བཏང་ནས་པེ་ཅིང་ཝལ་ཝི་སྤུར་གསར་སྤྲོས་རྒྱ་དམག་མ་དགོས་པའི་ལྕགས་སྐུད་ཐེངས་བདུན་ཕུལ་ཀྱང་འབྱོར་ལན་ཙམ་མེད་པའི་བདག་མེད་འལ་འོལ་བཅས་ཆོ་བཟོ་གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཁ་ཞབས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ངན་སེམས་རྡོག་རྩ་གཅིག་དྲིལ་ཡིན་ངེས་སྟབས། པེ་ཅིང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ཞུ་དོན་མཛད་རུང་དོན་སྨིན་ཡོང་རེ་བྲལ་གཤིས། ཆིངས་དོན་དབྱིན་ཇི་བརྒྱུད་པེ་ཅིང་དུ་བཀའ་མོལ་བསྐྱངས་པར། བོད་ཀྱི་དབང་བྱུས་སོགས་ལ་གསར་སྤྲོས་ལས་ལུགས་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་བཟང་པོ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བགྱིས་པ་དེབ་སྔོན་པོའི་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྔར་བཞིན་ཁ་དན་ཚིག་གནས་མེད་པས་དཔུང་སྣོན་རྒྱ་དམག་སྟོང་ཕྲག་འགའ་ཞིག་ཟི་ཁྲོན་ནས་

153

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
གཏོང་གཏན་ཁེལ་མཚམས་དབྱིན་གཞུང་ནས་འཕྲོས་ཁྱབ་བཀག་འགོག་བྱས་པས་མ་འབྱོར་ཙམ་བྱུང་བའང་དོན་དུ་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་མཐུ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་གླིང་དུ་ཕེབས། དབྱིན་གཞུང་ནས་ཞག་བདུན་རིང་སྟོན་འཁོར་
ཚང་མར་སྣེ་ལེན་དང༌། བསྙེན་བཀུར་བཟང་པོས་མཆོད་ཅིང༌། ཇི་སྐད་དུ། ཚོམས་ལས། རེ་ཞིག་ཅིག་ན་དགྲ་ཡང་མཛའ་བོར་འགྱུར། །མཛའ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ནི་དགྲར་ཡང་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ནི་བར་མར་འགྱུར། །བར་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ནི་དགྲར་ཡང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔོན་ཆད་བསྟན་དགྲ་ཕྱི་གླིང་ཞེས་མདོས་གཏོར་བཟློག་གསུམ་འཕེན་ཡུལ་དགྲའི་དྭངས་མར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ད་གཟོད་སྲི་ཞུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་གྲོགས་དང༌། ཡོན་བདག་གི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བས་དགྲ་གཉེན་བསྙེན་བསྲིང་གི་བྱེ་བྲག་ཐ་སྙད་བློས་བྲིས་འཇའ་ཚོན་གྱི་རི་མོ་རྣམ་པར་བཀྲ་ཡང༌། ཕན་གནོད་རེས་འཇོག་གི་འགྱུར་བག་ཆུ་གཉེར་ལྟར་སྐད་ཅིག་གིས་གཡཱུ་ཞིང་མི་བརྟན་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཚོན་པར་བྱས་སོ། །
དེ་ནས་རྒྱལ་བློན་རྣམས་རི་ལིར་(མེ་འཁོར་)ཞུགས་ཏེ་ཕེབས། ཆུ་བོ་གངྒཱ་གྲུ་
གཟིངས་ཀྱིས་བརྒལ་ནས་བྷངྒ་ལའམ། དེང་སང་ཡུལ་སྐད་ལ་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་གྲགས་པ་དེར་ཕྱག་ཕེབས་ཏེ་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ཚབ་མུ་ལུ་ལ་ལ་འཚམས་ཞུ་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད། འཕྲུལ་བཟོ་དང༌། སྤྱན་གཟིགས་རི་དྭགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱན་རས་ཀྱི་བཙའ་བ་དང༌། རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད་ཅིང་ཞག་བདུན་བཞུགས། སླར་ཡང་གྲུ་གཟིངས་དང༌། རི་ལིའི་ལམ་བརྒྱུད་དེ་རྡོར་གླིང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། པ་ཏ་སྦུག་ཅེས་པའི་ཀུ་ཊིར་རྒྱུན་བཞུགས་གནང༌། འབྲས་ལྗོངས་བླ་མ་ཅན་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་དད་ལྡན་མང་པོར་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་

154

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ལྗགས་ལུང་སྩལ། ཞོལ་གཉེར་སྐལ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ་ནས་འབྱོར་ཕྱག་ཞུས། ཤར་པ་རྡོ་རྗེ་ཅན་དང༌། འབྲས་ལྗོངས་དམན་ལྷ་མོ། ཨོ་རྒྱན་སོགས་ཕག་རི་བ་མང་པོ་དང༌། རྒྱ་དཔོན་ལོ་རྡོ་ཐལ་དང༌། མུ་ལུ་ལ། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོ་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཆེ་རྒུ་དུ་མས་འཕྲལ་ཆས་ཀྱི་ཐུགས་མཁོ་དང༌། སྤྱད་པ་ངོ་མཚར་བ་མང་པོ་ཁྱེར་ཏེ་ཞལ་མཇལ་བ་དང་སྙུན་དྲི་ཞུ་བར་རིམ་བཞིན་བཅར་བར་མཇལ་ཁ་དང༌། སོ་སོའི་བློ་དང་འཚམས་པའི་བཀའ་མཆིད་ཀྱིས་དགའ་མགུ་རངས་པར་མཛད། ཡར་མར་ཌཱ་ཀི་འདུ་བའི་དུས་བཟང་དང་བསྟུན་རྒྱ་ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཚེས་བཅུའི་ཚོགས་སྟོན་ཡང་ཆག་མེད་བསྐྱངས། མཁན་དྲུང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་དང༌། ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་གདན་ཞུར་མངགས་པ་སྐུ་བཅར་མཁན་ཆེ་ཕ་ལྷ་བྱམས་ཆོས་དང༌། ཆིབས་ཆེ་མདོ་མཁར་སྲས། གདན་ས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་འཐུས་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་ཡང་དགོན་སྤྲུལ་སྐུ་བཅས་ལ་འབྱོར་ཐོན་གྱི་མཇལ་ཕྱག་རིམ་བཞིན་སྩལ།
ལོ་དེར་བསྟན་འགྲོའི་འཚེ་བ་མ་བྱུང་ཚེ་ལྷ་ལྡན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་
མོའི་མཛད་སྒོ་སྔར་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་བསྐྱང་རྒྱུ་ཡིན་ཡང༌། གློ་བུར་བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་བཟློག་ཏུ་མེད་པས་ཚོགས་ཕེབས་སོགས་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་བཞེད་པ་བཞིན་སྩོལ་མ་གྲུབ་ཀྱང༌། སྔོན་ཚུད་བཀའ་མངགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགེ་འདུན་ཁྲི་ཕྲག་འདུས་པའི་སེར་ཚོགས་ཆེན་མོར་སྤྱན་བསལ་ཇ་ཐུག་གི་བསྙེན་བཀུར་གཟབ་འཕར་བཟང་པོ་དང༌། རིན་གཉིས་སྐལ་བཟང་ཊཾ་དཀར་པར་ལས་འཁྲུངས་མ་ཐག་པ་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་རེའི་འགྱེད་བཅས་རྒྱ་ཕེབས་ཀྱི་ཕྱག་སྐྱོས་ཚུལ་དུ་སྩལ་ཏོ། །
རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལས། ཡིད་ནི་སྙིང་རྗེའི་དབང་གྱུར་ཏེ། །ཇི་ལྟར་བགྱིས་
ན་སེམས་ཅན་རྣམས། །རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་སྙམ་པའི། །བསམ་པ་དེ་དང་བྲལ་མ་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུའང་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་

155

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།བསྟན་འགྲོའི་དོན་འབའ་ཞིག་ཐུགས་ལ་བརྣགས་ཏེ། གསང་གསུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་མཐའ་དག་ཁ་བ་ཅན་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་ལས་གཡོ་བ་མེད་ཅིང༌། སྐབས་འགར་གཞན་ཕན་ལ་དགོངས་ཏེ་གསོ་བ་རིག་པའི་གནས་ལ་ཐུགས་སྦྱོང་དང༌། སྨན་ཐང་གཟིགས་པ་སོགས་ཀྱང་མཛད། བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་དང༌། ཤེལ་དཀར་ཆོས་སྡེ། པ་རྣམ་མཚན་སྒྲོགས། ལྷ་རྩེ་འོག་མིན་གླིང༌། སྲད་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང༌། ནོར་བུ་ཆོས་འཕེལ་གླིང༌། སྲད་འདུ་སྤྱི་སོགས་དགོན་ཁག་མང་པོའི་སྤྱི་འཐུས་ནས་འཚམས་ཞུ་ཕུལ་བར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་འབྱོར་ལན་བཀའ་ཤོག་བཅས་འཕྲལ་འཕྲལ་གནང༌། བཀའ་ཤོད་བཤད་སྒྲ་སྲས་དང༌། སེར་བྱེས་རྩེ་དྲུང་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་བཤད། ལོ་ཙཱ་བ་བློ་བཟང་འབྱུང་གནས་གསུམ་ནས་འབྱོར་ཕྱག་ཞུས། སྤང་མདའ་ཚོང་ཉི་རྒྱལ་ནས་ཞུས་ངོར་སྐྱབས་འགྲོའི་ལྗགས་ལུང་སྩལ།
པེ་ཅིང་ཅུན་རྩེ་གྲུའུ་ནས་བཀའ་ཕབ་བོད་དོན་སྤྱི་ཁྱབ་ཡིན་ཞེས་པ་ལོ་འོ་རྡོ་
ཐལ་ནས་མཇལ་དར་རྩེ་སྤྲོད་ཞུས་པར་གསོལ་ཇ་དང༌། ཤིང་འབྲས་སྩལ་ནས་ནང་བསྟན་ཆབ་སྲིད་སྐོར་གསུང་གླེང་ཞིབ་པར་མཛད། སོ་བདུན་དགུང་ཀེག་གི་ཞབས་བརྟན་ལ་དམིགས་ནས་ཚེ་ཆོག་འཆི་སླུ་དང༌། ཆོས་སྲུང་མཐུ་བོ་ཆེ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་གནད་ནས་སྐུལ་བའི་གསུང་བསྐང༌། ལྷ་བསངས་དགྲ་ལྷ་དཔངས་བསྟོད། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དབྱུག་མཆོད་བཅས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གནང་ཞིང༌། ཉེ་འདབས་ཀྱི་གནས་ཁག་ལ་མཆོད་འབུལ་ཐུགས་སྨོན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྒྲུབ་པར་མཛད།ཆོས་སྡེ་གསུམ་གྱི་གྲྭ་རྒྱུན་ཐོབ་ཁུངས་སོག་རིགས་རྒྱལ་ཁག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་
གདན་ཞུར་མངགས་པ་པའོ་ཝང་ཤོག་ཆོས་འཁོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང༌། ཏཱ་བླ་མ་བདེ་སྐྱིད། འཐུས་མི་སྤྱི། ཤར་ཁུན་བུ་བ་བློ་བཟང་སྙན་གྲགས། ཤོད་དྲུང་འཚོ་སྒོ་བ། ཞབས་ཟུར་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་སོགས་དང༌། སླར་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་ནས་གདན་ཞུར་ཆེད་གཉེར་

156

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
སེར་སྐྱ་ཟུང་དང༌། གདན་ས་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན་བཅས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་སོགས་ཕུལ་བ་དགྱེས་བཞིན་བཞེས་ནས་ཇ་གྲལ་འཚམས་འདྲི་རྒྱས་པར་སྩལ།༥༩༽ མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གསང་གསུམ་རྫུ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་དམ་ཆོས་བདུད་རྩིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་ཆེན་ཁག་ཏུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་མཆོད་བསྙེན་དང་ཡུལ་སོ་སོར་འཁོད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་འཕྲལ་ཡུན་བདེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད་པས་སྙན་གྲགས་དབྱར་རྔའི་སྒྲ་དབྱངས་བར་མེད་དུ་ཁྱབ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་གླིང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས།
ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་རྒྱ་གར་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་གནས་
གཟིགས་སུ་ཕེབས་བཞེད་ཀྱིས་རྡོར་གླིང་ཀུ་ཊི་ནས་ཕྱགས་བཏེག་སྟེ་མཁར་ཤང་བར་རི་ལི་(མེ་འཁོར་)དང༌། དེ་ནས་གྱེན་ཐུར་ལ་ཞབས་ཐང་གིས་བགྲོད་ནས་ཕེབས་གྲུར་ཞུགས། སྲིད་བློན་གཉིས་དང༌། ས་དབང་གསུམ་མིས་འདྲེན་གྱི་ཤིང་རྟ་བཅིབས། དེ་བྱིངས་ཆིབས་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པ་ན། རྡོར་གླིང་དུ་གཞིས་ཆགས་བོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་རང་སྡེ་ནང་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་མི་རིགས་རྣམས་ལམ་གྱི་འགྲམ་ངོགས་གཡས་གཡོན་དུ་ཟམ་མ་ཆད་པར་འཁོད་ནས་བསངས་དུད་འཐུལ་བ་དང༌། དད་གུས་ཀྱིས་ལྟ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་བསིལ་ལྗོངས་ཀྱི་ཡུལ་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་སྲི་ཞུའི་རིམ་པ་ལྷུར་བྱེད། ཕྱི་རོལ་པ་མང་པོའང་མཚར་མཚར་དང༌། ལྟད་མོའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ལྟ་བ་ལ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་རིམ་གྱིས་གཤེགས་ནས་རི་ལིར་མེ་འཁོར་ཞུགས། གསེག་ལམ་ཐུར་བབས་ཀྱི་ལ་འོག་ཤི་ལི་ཀུ་ལིར་རི་ལི་བརྗེས་ཏེ་པར་ཏ་པུར་ཕེབས། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཨ་མེར་སྒང་བརྒྱུད་དེ་རི་ལིའི་ལམ་རྫོགས་མཚམས་རྟ་སྒ་རིལ་ཤིང་རྟ་ལ་ཞུགས་ནས་གྷའོ་ཧ་ཊའི་ཕེབས་བསྒྲིགས་ཀུ་ཊིར་བཞུགས།
ཚེས་ལྔ་ཉིན་རི་གཤམ་དུ་ཐུར་བབས་ཀྱིས་ཕེབས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་སྐུ་བལྟམས་པའི་གནས་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དང༌།

157

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།མདའ་ཆུ་ཁྲོན་པ། པ་ལཀྴའི་སྡོང་པོ་དང༌། ནྱ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བ། ཀུན་དགའ་བོའི་ཕོ་བྲང༌། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་གནས། དགྲ་བཅོམ་ལྔ་བརྒྱའི་བཞུགས་གནས་བཅས་སོ་སོར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་མཆོད་འབུལ་དང་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་ཞིབ་ཏུ་མཛད། ཡུལ་དེ་དག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པ་གཅེར་བུའི་གཟུགས་ཅན་ཨང་རག་གྱོན་པ། སྨིན་མཚམས་དང༌། མཁུར་ཚོས་ལ་ལི་ཁྲིའི་ཐིག་ལེས་མཚན་པ། ལག་ན་ཁ་ཊྭཾ་གི་རྩེར་ཀོ་དམ་བཏགས་པ་ཁྱེར་བ་མང་དུ་གནས་ཤིང༌། ྋགོང་ས་མཆོག་མཇལ་བ་ན། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་དག་མཆོད་པའི་ཚུལ་དུ་འབུལ་བ་དང༌། དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་བྱེད་པ་དང༌། ཁྱད་པར་ཁོ་རང་རྣམས་ལ་སྡོད་གནས་རང་ཤོང་གི་སྤྱིལ་བུ་རེ་འདུག་པའི་ནང་དུ་ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་དགོས་ཀྱི་ལག་བརྡ་ཞུ་ཡང༌། སྐུ་གྲིབ་ལ་དགོངས་ནས་ཉམས་བག་ཏུ་ཕེབས་པར་མ་མཛད།
རི་རྩེ་ཞིག་གི་ཤར་ངོས་སྒྲུབ་ཁང་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་ཆ་ལུགས་ཅན་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཤ་འབྱོར་ཞིང་བརྗིད་ཆགས་པ། སྣ་གདོང་བཟང་བ། སྨ་རྒྱ་དང༌། ཨག་ཚོམ་ཧ་ཅང་རིང་བ། སྐྲ་ཐོར་ཚུགས་སུ་བཅིངས་པའི་སྣེ་མོ་ས་གཞིར་འཁྱིལ་བ། སྐྱིལ་ཀྲུང་མཉམ་གཞག་གིས་བཞུགས་པ་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་འདུག བཞུགས་བསྒྲིགས་ནས་སླར་ཡང་རྟ་སྒ་རིལ་(ཤིང་རྟ)་དང༌། རི་ལིའི་(མེ་འཁོར་)ཁྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཧ་ཡ་གྲི་ཝའི་གནས་ཁག་མཇལ་ཏེ་ཏ་ཤིས་དྷ་རིར་ཕེབས། ཡུལ་དེ་ཚ་དྲོད་ཆེ་བས་སྐུ་ངལ་ཆུང་ཁྱད་ྋརྒྱལ་དབང་མཆོག་ཧ་ཝ་སྒ་རིལ་(ཤིང་རྟ་)དང༌། སྐུ་འཁོར་བྱིངས་རྟ་དང༌། རྔ་གླང་སྒ་རིལ་ལ་བཅིབས་ནས་མཚན་འགྲོས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་གྱད་ཀྱི་ཡུལ་ལམ། རྩྭ་མཆོག་གྲོང་དུ་ཕེབས་ཏེ་དགུང་ཞག་གཉིས་བཞུགས། གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་ཤིང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱང་འདས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྐུ་ཚད་འདོམ་ལྔ་ཙམ་ཡོད་པའི་སྤྱན་

158

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
སྔར་མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་ཚར་དུ་དངར་བ་སྒྲིག་འབུལ་དང༌། ཞལ་གསེར་སྤྱན་དབྱེ་ལེགས་པར་མཛད། མཛོད་གོས་སེར་པོ་གཡུང་ལག་རིས་ཀྱི་སྣམ་སྦྱར་ཆེ་ཚད་ཁ་གསར་དྲི་མ་མེད་པ་དང༌། སྙན་དར་ནང་མཛོད་སྲིད་དུ་རིང་བ་ཞིག་ལ་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་བཟང་པོས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བསྒྲོན། སྟོན་འཁོར་ཚང་མ་གྲལ་དུ་ཆེམ་གྱིས་འཁོད་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་དང༌། ཁྲུས་གསོལ་རབ་གནས། བསྟོད་པ་སྐབས་གསུམ་པ། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ། བློ་བཟང་རྒྱལ་བསྟན་མ། བསྟན་འབར་མ་བཅས་དབྱངས་དང་འབྲེལ་བར་ཐུགས་འདུན་རྩེ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་གསུངས།

ལྷ་ཁང་དེའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྡོ་ཀ་མ་རཱུ་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་
བརྙན་མི་ཚད་གཉིས་ཙམ་ལོངས་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ལའང་གསེར་ཆབ་དང༌། སྤྱན་འབྱེད། བཟང་གོས་ཀྱི་སྣམ་སྦྱར། སྙན་དར་བཅས་འབུལ་བ་གནང༌། དེའི་མདུན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་ཕྱགས་སུ་གྲགས་པའི་ཧད་ལྷམ་གཞུ་གང་ཙམ་ལ་ཕྲ་མང་པོས་བརྒྱན་པ་ཆ་གཅིག་ཤེལ་སྒྲོམ་དུ་བཞུགས་པ་དང༌། མྱང་འདས་ཀྱི་སྐུ་ལའང་གཟིམས་གཟན་ལྟ་བུའི་གོས་ཆེན་གྱི་ན་བཟའ་ནར་སྟབས་སུ་ཡོད་པ་ལ་འགོ་མཇུག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲ་ལེབ་མོར་སྦྱར་བ་ཞིག་གསོལ་བར་འཛིན་སྤྲས་བྱེད་མི་སྦ་བལ་གྱི་དགེ་སློང་བཞི་དང༌། དགེ་ཚུལ་གཅིག་བཅས་རེས་འཁོར་གྱིས་ཡོང་སྲོལ་མཆིས། ཀུ་ཤའི་གྲོང་དུ་ཕེབས་པའི་ནུབ་མོ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་དབྱེ་ཕྱིར་ནང་ནུབ་གཟིམས་བརྡ་དང༌། བཞེངས་བརྡའི་རོལ་དབྱངས་ཆག་མེད་དུ་འབུལ་དགོས་ཞལ་ཏ་ཕེབས། དེ་ནས་སླར་ཡང་ཏ་ཤིས་དྷ་རིར་ཕེབས་ཏེ་རི་ལིར་ཞུགས། ཨུ་ས་ཀ་སྦ་ཛར་བྱོན་ནས་བཞུགས་ཞག་གནང༌།
ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་གོརྵའི་རྒྱལ་ཁང་ནས་སྐུ་འཁོར་ཚང་མར་གླང་པོ་ཆེའི་

159

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཆིབས་པ་སྒ་སྟན་བཟང་པོས་སྤྲས་པ་ཕུལ་བ་དང༌། སེར་སྐྱའི་གྲོང་དུའང་བཞུགས་ཞག་གི་ཕེབས་སྒྲིག་ཞུས་པའི་སར་དལ་གྱིས་གཤེགས་ནས་ལུམྦྷི་ནིའི་ཚལ་གྱི་ཉེ་འདབས་གྲོང་ཁང་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་ཞག་གནང་ཞིང༌། གོར་སྲོལ་ཟས་སྣ་མང་པོ་ལིང་ཆང་བསྒྲིགས་ཏེ་ཕེབས་སྟོན་བསྙེན་བཀུར་ཡང་དག་པ་ཞུས། དེ་ཉིན་ལུམྦྷི་ནིའི་ཚལ་དུ་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱིས་གནས་གཟིགས་འཁྱུག་ཙམ་དང༌། སང་ཉིན་གླང་པོ་ཆེ་ཁྱུ་མཆོག་གི་ཆིབས་རགས་བཀོད་པ་གང་རྒྱས་ཀྱིས་བྱོན་ནས་རྒྱལ་ཡུམ་སྒྱུ་མ་ལྷ་མཛེས་དང༌། ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྐུ་བལྟམས་པའི་རྣམ་ཐར་བཀོད་པ་གང་ཡོད་ལ་ཚོན་གསོས་ཞལ་གསེར་སྤྱན་འབྱེད་དང༌། མཆོད་འབུལ་ཞལ་འདོན་བཅས་སྨིན་རྒྱས་མཛདམཚོ་སྒོར་མོ་ཞིག་གི་བྱང་ངོས་ལམ་ཟུར་དུ་སངས་རྒྱས་སྐུ་འཁྲུངས་ཚུལ་གྱི་
གནས་བཤད་རྡོ་རིང་ལ་གོར་ཡིག་ཏུ་བྲིས་པ་ཞིག་འཇུག་པ་བོད་ཡིག་ལ་ཕབ་ནས་བཞེས་པའང་ཡོད་པར་སྣང༌། སླར་ཡང་གླང་པོ་ཆེར་བཅིབས་ནས་བཞུགས་སྒྲིག་ཏུ་ཕེབས། དེ་ནས་ཨུ་སུ་ཀ་སྦ་ཛར་བྱོན་ནས་བཞུགས་ཞག་གནང༌། ཕྱི་ཉིན་རི་ལི་ནས་འབའ་རམ་ཕུར་ཕེབས་ཤིང་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཧ་ཝ་སྒ་རིལ་ལ་ཞུགས་ནས་འབའ་རམ་རྒྱལ་ཁང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང༌། ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ཞབས་ཏོག་མི་དམན་པ་བསྒྲུབས། རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་དབྱར་དུས་སྡོད་གནས་ཀུ་ཊི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཁོར་ཡུག་དགའ་ཚལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང༌། སྤྱན་གཟིགས་རི་དྭགས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་སྣ་ཚོགས་འདུག་པ་རིམ་གྱིས་གཟིགས་ལམ་དུ་ཕབ་སྟེ་ཞག་གཅིག་མཆོད་ཡུལ་དུ་བཞུགས། ཕྱི་ཉིན་འབའ་རམ་རྒྱལ་པོ་ནས་ས་འཛིན་གྱི་དུམ་བུ་འགྲོ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་གཉིས་འཐུང་དབང་པོ་གཟུགས་བོངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ། མཆེ་བ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་ཚགས་རིས་

160

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དང༌། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲས་བརྒྱན་པའི་གསེར་ཆིངས་དང་དངུལ་ཆིངས་གསུམ་གསུམ་བཅིངས་པ། གཟུགས་སྤྱིར་བཟང་གོས་ཚོས་བསྒྲིགས་ཀྱི་ནོར་བུའི་དྲྭ་བ་དྲྭ་ཕྱེད་ཁེབས་པར་གཡོགས་པའི་སྟེང་གསེར་གྱི་ཆིབས་སྒ་བཞུགས་སྒྲོམ་རྒྱབ་ཡོལ་ཏོག་ལྡན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲ་དུ་མས་མཛེས་པར་སྤུད་པ་བཙུགས་པ་ཞིག་ཆིབས་སུ་ཕུལ་བར་ྋརྒྱལ་དབང་མཆོག་འཇིགས་པ་མེད་པར་བཅིབས་ཤིང༌། སྐུ་རྒྱབ་བཞུགས་སྒྲོམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ལེགས་བྱས་ཀྱི་སྐལ་བ་མི་དམན་པ་བཀའི་ཕྱག་བརྙན་ཟླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་བཞོན་ནས་དབུ་གདུགས་འཛིན་ཞིང༌། སྐུ་མདུན་དུ་སྐད་སྒྱུར་ལེགས་ལྡན་ས་ཧེབ་དང༌། དེའི་མདུན་དུ་གླང་པོ་སྐྱོང་སྟེ་སྐུ་འཁོར་བཞི་དང༌། དེ་བྱིངས་ནང་བློན་དང༌། ཕྱིང་སང་གིས་དབུས་ཞབས་འབྲིང་མཆོག་དམན་གོ་བབས་ཀྱིས་རྟ་སྒ་རིལ་ལ་ཞུགས་ནས་ཡུལ་ཝ་ར་ཎ་སིའི་ཆོས་འཁོར་མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ནས་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་དང་བཅས་གནས་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་ཤིང༌། ཁྲུས་གསོལ་རབ་གནས་ཀྱང་མཛད། ྋརྒྱལ་བས་སྐུ་འཁོར་རྣམས་ལ་སྔོན་དུས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་གསུང་བའི་ཡུལ་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཞེས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་འདུག་ཅེས་བཀའ་གནང༌། དེ་ནས་རི་ལིར་བཞུགས་ཏེ་གྷ་ཡ་ཀྲི་སིང་དུ་ཕེབས།
སླར་ཡང་རྟ་སྒ་རིལ་ལ་བཅིབས་ཏེ་མལ་ལེ་དྲུག་གི་ལམ་བགྲོད་ནས་དཔལ་
རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་གན་དྷོ་ལ་ཆེན་པོར་ཕེབས། གནས་དེ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཚུལ་ལ་ནི་དུ་རུ་ཀའི་དམག་དཔུང་གིས་ཡང་ཡང་གཙེས་པས་གཟི་བྱིན་ཉམས་པ་ལྟ་བུར་མཆིས་མོད། གནས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི། མི་མ་ཡིན་དག་གིས་རྡོ་རྗེའི་བྲག་ཕུག་ཏུ་སྦས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོད་པས་རིམ་གྱིས་ས་འོག་ཏུ་འབྱོན་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅིང༌། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལ་ནི་ལྷ་དང༌། ཀླུ་དང༌། གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

161

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཀྱིས་རྟག་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་མཆོད་ལ། བྲམ་ཟེ་རིག་སྔགས་གྲུབ་པ་རྣམས་དང༌། གཉུག་མར་གནས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ནི་མཇལ་བ་པོ་ལས་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་མཚར་བའི་ཆོས་དང་དབྱིབས་དང་དྲི་སྣ་ཚོགས་སུ་མཐོང་ཞིང་ཚོར་བ་ཡིན་ལ། གནས་འདིར་སླེབས་པ་ཙམ་གྱིས་སྣང་བ་འགྱུར་བར་ནུས་པ་དང༌། གནས་གཞན་དུ་རིག་སྔགས་ལ་སོགས་པ་ལོ་གྲངས་མང་པོར་བཟླས་པ་ལས། གནས་འདིར་ཕྲེང་སྐོར་གཅིག་བཟླས་པ་ནུས་པ་མྱུར་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ཁྱད་པར་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་ཐུགས་དང་གཏིང་ནས་གཡོ་བའི་དམ་པའི་ཀུན་རྟོག་ཤུགས་དྲག་གིས་ཉེ་བར་དྲངས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱན་སྔར་འབྲས་བཙོས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་ལྷ་བཤོས་མི་ཆེན་གྱི་ཁྲུ་ཚད་ལོངས་ངེས་དང༌། འབྲས་རྐྱང་གི་མཆོད་འབྲུ། མར་མེ་སོགས་སྣ་ལྔ་སོ་སོ་ནས་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུའི་གྲངས་ལོངས་རུ་ང་སྤུས་དག་གཙང་ཞིང་ཡིད་འོང་འཁོར་ས་དོག་པོར་བྱེད་པ་འབུལ་བཤམས་དང༌། ཇོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོས་མཛོད་གོས་སེར་པོའི་སྣམ་སྦྱར་དང༌། རུ་སུའི་རྒྱ་སེ་ཐེའུ་ཆུང་བའི་སྐུ་པང་འཛར་ལྡན། ནང་མཛོད་སྣ་ལྔའི་སྒྲོན་དར། སྐུ་ལ་གསེར་ཆབ་བཅས་སྒྲོན་འབུལ་དང༌། སྤྱན་དབྱེ་ཡང་གནང་ཞིང༌། མཆོད་རྫས་སུ་ཀ་འཕན་ཆ་གཅིག་དང༌། ཕྱེ་ཕུར་ཆ་གཅིག་འབུལ་སྦྱོར་སོགས་སྲི་ཞུ་དང་བཀུར་སྟི་བཟང་ཞིང་གྱ་ནོམ་པའི་ཐོག སྟོན་འཁོར་ཐབས་ཅིག་ཏུ་གྲལ་རིམ་ལ་འཁོད་དེ་རྗེ་བཙུན་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་ཆོ་ག་སྨིན་རྒྱས་ཞལ་འདོན་དང༌། བཀྲ་ཤིས་གསོ་སྦྱོང་ཡང་མཛད་དེ་གནས་དེར་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སླར་བྱོན་པ་ལྟར་བྱིན་རླབས་དང་གཟི་བྱིན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་ཉམས་རྒྱས་པར་མཛད། དེའི་ཚེ་གནམ་དཔྱད་དང༌། རྟེན་གྱི་གཙོ་བོའི་ཞལ་མདངས་སྔར་ལས་བཟང་བར་ཀུན་གྱིས་མཐོང༌།
དེར་བཞུགས་སྐབས་དབྱིན་ཇིའི་ས་ཧེབ་ཅིག་གི་ཆུང་མ་གློ་བུར་ལྔ་ལམ་དུ་

162

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཞུགས་པར་ཕན་ཐབས་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་མཛད་དགོས་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་དགོངས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་ཆོ་ག་བསྐྱངས་པ་ན། ས་ཧེབ་རང་ཡང་ཉེ་བའི་སར་འཁོད་ནས་དད་གདུང་རྩེ་གཅིག་གིས་སྦྱང་ཕྱག་བོད་ལུགས་སུ་འཚལ་བ་སོགས་གུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་མང་དུ་བྱེད་པ་བྱུང་ངོ༌། །
གནས་དེ་ཤིན་ཏུ་གཉན་པས་དད་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་གང་འདོད་
དུ་འཁྱེར་ནུས་པ་མེད་ཀྱང༌། ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་ནས་བོད་ཀྱི་རྟེན་སྐལ་ལྟ་བུར་རྡོ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུབ་དབང་ཁྲུ་གང་ལྷག་ཙམ་གཅིག་དང༌། དབྱངས་ཅན་མའི་སྐུ་ཁྲུ་གང་པ་གཅིག ཚོགས་བདག་གླང་སྣ་ཁྲུ་གང་ལྷག་ཙམ་གཅིག རྡོའི་མཆོད་རྟེན་ཁྲུ་གང་ཙམ་གཅིག་བཅས་གདན་འདྲེན་པར་མཛད་ཀྱང༌། གནས་སྲུང་གི་འཁུ་ལྡོག་གེགས་ཆགས་རིགས་ཕྲ་མོ་ཙམ་མ་བྱུང་ཞིང༌། རྟེན་དེ་དག་ནོར་གླིང་གྲུ་འཛིན་ཕོ་བྲང་གི་རྟེན་གྲས་སུ་བཞུགས་པ་ལས། དབྱངས་ཅན་མ་དང༌། ཚོགས་བདག་གི་སྐུ་གཉིས་ཕྱིས་གསེར་སྡོང་གསར་བའི་ནང་གཞུག་ཏུ་འབུལ་བ་གནང༌། རྡོར་གདན་ནས་ཉིན་གཅིག་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བསིལ་བ་ཚལ་དང༌། ཆུ་བོ་ནེ་ར་ཛྙཱ་ན་གཉིས་གཟིགས་སུ་ཕེབས་ནས་མཇལ་མཆོད་ཐུགས་སྨོན་ཡང་དག་པ་མཛད།
དེ་ལྟར་རྡོར་གདན་དུ་ཉིན་གསུམ་ཙམ་བཞུགས་ནས་ཚེས་ཉེར་གསུམ་ལ་རྟ་སྒ་རིལ་(ཤིང་རྟ་)ལ་བཅིབས་ཏེ་སླར་ཡང་ཀྲི་སིང་དུ་གཤེགས། དེ་ནས་རི་ལིར་ཞུགས་པ་ན། ཡུལ་དེར་པི་གླི་ཞེས་པའི་ནད་ཡམས་ཤིག་གིས་ཁྱབ་སྟེ་ཡུལ་མི་མང་པོ་སྐྲངས་སྦོས་ཀྱིས་ཤི་གིན་ཡོད་པ་ལ། དེ་སྔོན་ནས་ལྕགས་སྐུད་ཐོག་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་པ་བཞིན་རྣམ་གྲྭ་གསུང་ཞབས་རྣམས་རི་ལིར་འགྲོ་བཞིན་དུ་སྲུང་མ་དམར་ནག་གི་བསྐང་བཤགས་གྲངས་གསོག་བགྱིད་དུ་སྩལ་བ་དང༌། ྋརྒྱལ་དབང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་

163

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཉམ་ཐག་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཚད་མེད་པས་བསླུ་མེད་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་བར་མཛད་པས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་ཆུ་ཀླུང་འོལ་ཁ་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ནད་རིམས་ཀྱི་རྒྱུན་རྩ་བ་ནས་ཆད་དེ་ཡུལ་མི་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མ་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ཁ་ནས་གྲོལ་ཏེ་བདེ་བ་ལ་རེག་གནས་དབུགས་དབྱུང་ཐོབ་པས་ཁ་ཞེ་མཚུངས་པའི་ཡིད་ཆེས་དད་པས་དྲངས་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང༌། མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་པར་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་བརྩོན་པར་གྱུར་ཏོ། །
དེ་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་དཔེར་མཚོན་ན། ཡུལ་དེར་ཁྱེའུ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་
གྲངས་དང་ལྡན་པའི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ནས་ཡམས་ནད་ཀྱིས་ཤི་བའི་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་སྐོར་ལུས་པ་དེ་དག་རི་ལིའི་འགྲམ་དུ་ཉེ་བར་འོངས་ནས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་བདག་ཅག་འདིར་ལྷགས་པ་རྣམས་འཆི་བདག་གི་ཕོ་ཉ་མངོན་སུམ་པ་ལྟ་བུའི་རིམས་ནད་མི་བཟད་པས་ཟིན་ཏེ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཆས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཀྱང༌། འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོ་ཁྱེད་ཉིད་ཡུལ་འདིར་རིང་མིན་ཆིབས་ཀྱི་ཞལ་ལོ་སྒྱུར་བའི་གཏམ་བཟང་བདུད་རྩིའི་ཟེགས་མ་འཐོར་ཙམ་ཉིད་ནས་རིམས་ནད་ཀྱི་འཚེ་བ་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་ཚོགས་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་དབྱིངས་སུ་དེངས་ཏེ་སྲོག་བྲལ་དུར་ནས་ལོག་པ་བཞིན་སྲོག་གི་གཟུང་ཐག་ཐོབ་པ་ནི་འཕགས་མཆོག་གང་གི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པས་སླན་ཆད་ཀྱང་ཐུགས་རྗེས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང༌། མགོན་པོ་མཆོག་ཉིད་གང་དུ་མངོན་འཚང་རྒྱ་བའི་འཁོར་དུའང་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་སོགས་འཇིགས་སར་སྐྱེལ་མ་རྙེད་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་ཉམས་བྱེད་པ་དེར་འཁོད་ཚང་མས་མཐོང་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཀྲི་སིང་(འབབ་ཚུགས་)འདིར་ཡུལ་ལུགས་ཀྱིས་རི་ལི་ནས་བབས་ཏེ་ནང་དུ་འཇུག་ཁར་མིའི་ལྕི་ཡང་སྲང་ལ་འདེགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང༌། ྋགོང་ས་མཆོག་ལ་

164

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དམིགས་བསལ་གོང་ཕུད་ཞུས་པས་སྲང་གཞིར་ཕེབས་དགོས་མ་བྱུང༌། དེ་ནས་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་ན་ཝ་ཀྲི་སིང་(འབབ་ཚུགས་)དུ་བཞུགས་ཞག་གནང༌། དེའི་ཕྱི་ཉིན་རྟ་སྒ་རིལ་ཐོག་ནས་མལ་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་འདས་པའི་ས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ཞེས་བྱ་བ་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་མཆོག་ཤེར་ཕྱིན་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་གནས་ཆེན་དེར་ཕེབས། རི་མཐིལ་གྱི་གནས་ཕྲན་ཀུན་དང༌། ཁྱད་པར་བྲག་ཕུག་དཀྱུས་སུ་ཀ་བ་གསུམ་དང༌། དཔངས་སུ་ཐོག་སོ་ཕྱེད་གཉིས་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་དུ་རྡོའི་ཐུབ་དབང་ཞིག་འདུག་པའི་སྤྱན་སྔར་བརྒྱ་མཆོད་སྒྲིག་འབུལ་དང་འབྲེལ་ཁྲུས་གསོལ་རབ་གནས་དང༌། ཐུགས་སྨོན་ཅན་གྱི་སྙན་ཤལ་སྒྲོན་པར་མཛད།
སྔོན་དུས་ཤཱ་རིའི་བུས་བསྐུལ་ཏེ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་སྙིང་པོའི་མདོ་གསུངས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སོག་པོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་དེར་འདུས་འཁོར་ཚོགས་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་ལྗགས་ལུང་དགྱེས་བཞིན་དུ་སྩལ་ཏེ་སླར་ཡང་རྟ་སྒ་རིལ་ཐོག་ནས་ན་ཝ་ཀྲི་སིང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། དེ་ནས་རི་ལིར་ཞུགས་ནས་ཛ་མ་པུར་དང༌། ས་ཧེབ་གྷན་ཇིར་བརྒྱུད་ས་ཀིའི་གྷ་ལི་ཞེས་པའི་ཆུ་འགྲམ་དུ་ཕེབས་དེར་གྲུ་གཟིངས་ཆེ་ཆུང་ལ་རིམ་བཞིན་ཞུགས་ནས་ཐུར་བགྲོད་ཆེན་པོའི་ཀློང་བརྒལ་ཏེ་དལ་འབབ་གཉིས་པ་མ་ཎི་གྷ་ཟའི་འགྲམ་ངོགས་སུ་བྱོན། དེ་ནས་རི་ལིར་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་ཀ་ལི་ཧར་དང༌། པ་ར་པ་རིད། ཤྲཱི་གུ་ལི་བརྒྱུད་ཁ་ཤང་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་ྋརྒྱལ་དབང་ཆེན་པོ་ཕེབས་གྲུ་མཆོག་ལ་ཞུགས། སྲིད་བློན་དང༌། ས་དབང་རྣམ་པ་མིས་འདྲེན་གྱི་ཤིང་རྟར་བརྟེན། སྐུ་འཁོར་བྱིངས་རྟ་མཆོག་གྱི་ལིང་ལ་བཅིབས་ནས་དལ་གྱིས་གཤེགས་ཤིང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཕེབས་བསུ་བ་དུ་མས་བཤུལ་ལམ་གྱི་སྔུན་མཚོན་པར་བྱས་ཏེ་ཚེས་ཉེར་ལྔའི་ཕྱེད་ཡོལ་ཙམ་དུ་རྡོ་རྗེ་གླིང་གི་པ་ཏ་སུ་

165

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཧི་ལི་ས་ཡི་ཀུ་ཊིར་ཕྱགས་ཕེབས་སོ། །
དེ་ལྟར་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་ཞབས་བཅགས་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་གནས་སོ་
སོར་མུ་ལྟོ་བ་ཇི་ཡོད་དང༌། ཕེབས་ལམ་གང་འཁེལ་གྱི་དབུལ་ཕོངས་རྣམས་ལ་བཟའ་བཏུང་དང༌། ཀར་ཤ་པ་ནི་སོགས་རང་རང་ཅི་འདོད་པའི་གནང་སྦྱིན་རྒྱ་ཆེར་སྩལ་བས་ཐམས་ཅད་ངོམས་ཤིང་ཚིམས་ཏེ་རེ་ཞིག་སློང་པ་པོ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཙམ་དུ་གྱུར། རི་ལིའི་(མེ་འཁོར་)འགྲོ་ལམ་ཐག་རིང་ཡུག་འཁྱོངས་སུ་སོང་བས་ཕན་ཚུན་གདོང་ཐུག་ཡོང་དོགས་བཟུར་ལམ་ཆུ་ཚོད་ཀྱིས་ཚད་བཟུང་སྟེ་གཏོང་བ་ལས་དེ་མིན་མགྱོགས་བུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་ཀྲིག་ཅར་མ་གཏོགས་རང་འདོད་ལྟར་བྱར་མེད་པ་ཡུལ་ལུགས་སྤྱི་ཁྲིམས་སུ་ཡོད་ཀྱང༌། ྋགོང་ས་མཆོག་ལ་ནི་དབྱིན་གཞུང་ནས་དམིགས་བསལ་གཟེངས་བསྟོད་ཀྱི་རི་ལིར་(མེ་འཁོར་)འབྱོར་དུས་སྔ་ཕྱི་སོ་སོ་ལའང་སྒུག་སྡོད་དང་དལ་བྲེལ་ཐུགས་དང་བསྟུན་པ་སོགས་མཐུན་ལམ་གུས་འདུད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞུས། གནས་དང་གནས་ཕྲན་སོ་སོའི་བདག་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལའང་དངུལ་དངོས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་མི་དམན་པ་རེ་སྩལ་ཏེ་དུས་དུས་སུ་ཞིག་གསོ་དང༌། མཆོད་འབུལ་འཛིན་སྤྲས་ཉམས་མེད་རྒྱུན་འཁྱོངས་དགོས་རྒྱུའི་ཞལ་ཏ་བཀའ་བསླབ་ཀྱང་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་སྩལ།
དེ་ལྟར་ྋགོང་ས་ཕྱག་ན་པདྨོའི་གསང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཏིང་དཔག་
དཀའ་ཞིང༌། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་མུ་མེད་པ་འདི་དང༌། རྣམ་དཀར་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་སྒོ་འཕར་མཆོག་ཏུ་ཡངས་ཤིང༌། རིག་སྔགས་དང༌། ཐུགས་རྗེ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ནུས་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདིར་རང་སྡེ་ནང་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས། རིགས་རུས་དང༌། ཆ་ལུགས་དང༌། སྐད་དང༌། ལྟ་བ་དང༌། ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་སྒོ་ཀུན་ནས་ཐ་དད་པའི་མཐའ་མི་མི་བསྲུན་པ་དུ་

166

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
མའང་ཡིད་ཆེས་ངོ་མཚར་ཆེས་ཆེར་ཐོབ་སྟེ་རང་རང་གི་འབྱོར་བའི་འཁོས་དང་སྦྱར་ནས་མཆོད་ཅིང་བཀུར་བ་དང༌། ཏཱ་ལའི་བླ་མར་མངོན་ཤེས་དང༌། རྫུ་འཕྲུལ་དང་ནུས་མཐུ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་མངའོ་ཞེས་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་ཚགས་པར་དང་ལྕགས་སྐུད་སྤྲིངས་བ་སོགས་ཀྱིས་སྒོ་ནས་སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲོག་པ་དང༌། རྒྱལ་ཁག་རིས་མེད་མཐའ་དག་གིས་གཙུག་གི་ནོར་བུ་བཞིན་དུ་འཛིན་པར་གྱུར་ཏོ། །
༦༠༽ ལྕགས་ཕག་གནམ་ལོའི་དགྱེས་སྟོན་བསྐྱངས། འབྲས་ལྗོངས་ས་སྤྱོད་དང་དེའི་དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ། དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ཚབ་སོགས་ཞི་དྲག་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མཇལ་བཅར་ཞབས་འདེགས་ཀྱིས་དགྲ་ཡང་གཉེན་དུ་གྱུར་ཏེ་གུས་མཆོད་ལྷུར་ལེན་ཞུས། རྡོར་གླིང་གཞིས་ཆགས་བོད་པ་བཟའ་འཚོ་གཉིས་ནས་མཆོད་བསྙེན་དང་འབྲུག་རྒྱལ་ནང་གཟིམས་རྒྱལ་པོས་གཟིམ་ཆུང་གསར་བསྐྲུན་གྱིས་འབུལ་སྦྱོར་ཞུས། གཟིམ་ལམ་ཡ་མཚར་རེ་བྱུང་བ་དང་མཆོག་གསུམ་ལ་བདེན་མཐུ་བསྐུལ་བའི་སྨོན་ཚིག་ཅིག་བཀའ་རྩོམ་གྱིས་བོད་རྒྱ་ཁྱབ་ནས་ངག་འདོན་བྱེད་པར་སྐུལ་བ་སོགས་བོད་བསྟན་སྲིད་བདེ་དོན་གྱི་རྗེས་འཛིན་ཟབ།
(༡༠༡ བ་༣། ༡༦༡ འ་༨) དགུང་གྲངས་སོ་དྲུག་ཏུ་ཕེབས་པ་ལྕགས་ཕག་གནམ་
ལོ་གསར་ཚེས་ཀྱི་སྔ་དྲོ་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་དགེ་བར་ྋགོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་པར་འདྲེན་པ་ཉིད་ན་བཟའ་རུང་མཐུན་བླ་ཆས་རྣམས་ཆ་ཚང་བ་མཛེས་པར་བཀླུབས་ཤིང༌། ནང་བློན་ཆེན་པོ་དང༌། བཀའི་ཕྱིང་སང་རྣམ་པས་གཙོས་དེར་འཁོད་དྲུང་རིགས་ཚང་མ་ཕྱོགས་ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་སྒོ་མ་ཉམས་པར་ཕྱེ་ཞིང༌། དགྱེས་སྟོན་དང་གཉིས་སུའང་གར་རོལ་དང༌། ཚོགས་ལངས་བགྲོ་གླེང༌། དཀར་སྤྲོ་སྒྲིག་གཤོམ་སོགས་གཞུང་སྲོལ་མཛད་ཆེན་གྱི་རིམ་པ་བཀྲ་ཤིས་ཤིང༌། བྱིན་ཆགས་པ། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱང་དགའ་མགུ་ཡི་རང་གི་གནས་སུ་འགྱུར་ངོ་ཤེས་པ་བསྐྱངས།

167

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་སོ་སོར་ཆབ་སྲིད་ཞབས་རིམ་ལ་
དམིགས་ཏེ་དགྲ་ལྷ་དཔངས་བསྟོད་དང༌། སྤྱི་བསངས། མ་མོའི་འཁྲུག་སྐོང་བཅས་དང༌། སོ་བདུན་དགུང་ཀེག་སྔ་བསུར་ཕེབས་པའི་རྐྱེན་སེལ་ཞབས་བརྟན་ཚེ་ཆོག་འཆི་བླུ་ཉིན་བདུན་སོགས་ཆག་མེད་ཚུགས་པའི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཡང་ཡང་ཕེབས་པ་དང༌། མཛད་བྲེལ་ཆེར་མེད་སྐབས་ཀྱང་སོས་དལ་དུ་མི་བཞུགས་པར་གསོ་རིག་གསན་བཞེས་དང༌། སྨན་སྦྱོར་སྡེབ་པ་སོགས་དོན་ལྡན་འབའ་ཞིག་གིས་འདའ་བར་མཛད། དུས་དེ་ཙམ་ནས་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་བསྟེན་གསོལ་གནང་བའི་དྲེགས་པའི་སྡེ་དཔོན་འོད་ལྡན་དཀར་པོའི་གཏོར་འབུལ་ཡང་ཞལ་འདོན་སྟར་ཆགས་སུ་མཛད།འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ས་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་དད་སྟོབས་ཆེ་བས་ྋགོང་ས་མཆོག་
མཇལ་འདོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གདུངས་ཀྱང༌། དབྱིན་ཁོངས་སུ་ཚུད་པས་རང་དགར་མཇལ་དབང་མ་བྱུང་བར་ཡུན་རིང་དུ་ལུས་མཐར་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་གནས་སྐོར་ཟོལ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་གླིང་དུ་དཀའ་ཚེགས་ཆེན་པོས་ཆེད་དུ་འོངས་ཏེ་མཇལ་བཅར་སྐབས་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བ་ཙམ་ནས་དགའ་དད་ཀྱི་རླུང་དྲག་གཡོས་པས་ལུས་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་ཚུགས་མི་ཐུབ་པར་འདར་ཞིང༌། མཆི་མའི་ཐིག་ཕྲེང་དོ་ཤལ་ཐག་པ་ཆད་པ་ལྟར་ལྷུང་བ་དང༌། མགྲིན་པའི་རྐང་དྲུག་མཆིལ་མའི་སྦྲང་རྩིས་བརྣངས་པས་ཞུ་དོན་གྱི་གླུ་དབྱངས་མ་ཁྲོལ་བར་དར་ཅིག་རི་མོའི་གཟུགས་བཞིན་ལུས། དེ་ནས་དྲན་པའི་འདུ་ཤེས་ཐོབ་སྟེ་དངོས་འབུལ་མི་ཆུང་བ་སྤྱན་ལམ་དུ་ཕབ་པ་དང་བཅས་འདི་དང་ཕྱི་མའི་རེ་དོན་མང་པོ་ཞིག་ངག་ལམ་ནས་ངུ་དབྱངས་ཀྱིས་སྙན་ལམ་དུ་མཚོན་པར་བྱས་པ་ལས། ཚད་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེས་ཉེ་བར་དགོངས་ཏེ་ཞལ་བཞེས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྩལ་ཏོ། །
ཤེལ་དཀར་ཆོས་སྡེའི་མི་སྣ་ནས་ཞུས་ངོར་སེར་སྐྱ་དྲུག་ཅུ་སྐོར་ལ་དགའ་ལྡན་

168

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ལྷ་བརྒྱ་མའི་ལྗགས་ལུང་དང༌། མཇལ་ཁ་རེ་འདོད་བཞིན་དུ་གནང༌། རྩེ་དྲུང་རྒྱལ་མཚན་ཐོགས་མེད་ལྷ་ལྡན་དུ་ཐོན་ཕྱག་དང༌། བཀྲས་ལྷུན་ནས་འཚམས་འབུལ་གདན་ཞུ་ཆབས་ཅིག་ཏུ་མངགས་པ་ལས་ཚན་བཙག་སེར་ཁང་པ། ཁལ་ཁ་ཛ་ཡན་ཁུ་རལ་གྱི་མགྲོན་གཉེར་དགེ་ལེགས་དོན་གྲུབ། སེར་སྨད་ཚ་བ་ཁྲི་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། ཆ་ཕྲེང་གནས་ནང་བླ་མ། ཨུ་ཆུམ་ཆིང་ཝང་གི་འཚམས་འབུལ་མི་སྣ་སོགས་ནས་འབྱོར་ཕྱག་ཐོག རྟེན་གསོལ་དང༌། དངོས་འབུལ། ཁྱད་པར་ཁུ་རལ་མགྲོན་གཉེར་ནས་དབྱར་དགུན་གྱི་ན་བཟའ་ཆ་ཚང་ཕུལ་བར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང༌། བཀའ་མཆིད་ལེགས་པ་སྩལ། (༡༠༢ བ་༦། ༡༦༣ འ་༧) བརྒྱད་གཏོར་མཛད་ཆེན་དང༌། འཁྲུངས་གསོལ་ཡང་
སྔར་སྲོལ་ཉམས་མེད་བསྐྱངས།
(༡༠༣ ཉ་༢། ༡༦༣ འ་༡) ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ནང་གཟིམས་ཆུང་ཆབ་ཞུགས་
ཉིན་བདུན་ཡང་གནའ་བོའི་ལུགས་ལྟར་ཚུགས། (༡༠༣ ཉ་༣། ༡༦༤ ཐ་༣) བོད་འབྲུག་འབྲས་ལྗོངས་སོགས་ཀྱི་དད་ལྡན་སྟོང་དུ་ཉེ་བར་ཞལ་མཇལ་ཕྱག་དབང་སྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་མཛད།
(༡༠༣ ཉ་༦། ༡༦༤ ཐ་༡༠) སྦོ་རད་ཐུ་སོག་པོ་ཞིག་ནས་ཞུས་ངོར་རྗེ་རིགས་
གསུམ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་བཟླས་ལུང་བསྐྱངས། ཁུ་རལ་ཕྱོགས་ནས་འབུལ་སྡུད་ཕྱིར་འཁོར་མཁན་པོ་དཀའ་ཆེན་བློ་བཟང་ཤེས་རབ་ནས་གཞུང་དོན་བྱས་རྗེས་མི་དམན་པ་བྱུང་བའི་གཟིགས་བཟོས་སུ་མཁན་ཆུང་གི་གོ་གནས་ཐབ་རྟེན་དང་བཅས་པ། འབྲས་བློ་གླིང་གྲྭ་རིགས་བསྟན་འཛིན་དཔལ་ལྡན་ནས་སྨད་ཕྱོགས་སྲི་ཞུ་ཟལ་ཐོན་བྱུང་བའི་བཟོས་སྒོར་ཞབས་སྡོད་ཐོག ལས་ཚན་རིམ་པ་ལྔ་པའི་གདན་ཐོབ་བཅས་སྩལ།
(༡༠༣ བ་༤། ༡༦༥ ཐ་༡) འབྲས་ལྗོངས་སྤྱི་ཁྱབ་དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་པར་
འཇམ་བྷཻ་ལི་བློན་ཆེན་ས་ཧེབ་ཀྱང་རྡོར་གླིང་དང༌། ཀ་སྦུག་གཉིས་ཀར་ཡང་ཡང་

169

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།བཅར་ནས་ཐུགས་བག་ཕེབས་པའི་འབེལ་མཆིད་མང་དུ་གསོལ། ལོ་འདིའི་དབྱར་སྟོད་སྲིད་བློན་དང༌། བཀའ་ཤག ཡིག་ཚང་བཅས་རེས་གཟའ་སྤེན་པ་འཁེལ་དུས་མ་གཏོགས་ཉིན་ལྟར་གཏན་ཚུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞུང་སའི་ཆབ་སྲིད་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་མདུན་གཤོམ་ཚུལ་བཞིན་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་ཡང་ཕེབས། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བོད་ལྗོངས་དབུས་གཙང་གང་སར་མདོ་སྨད་ཇི་བཞིན་དབང་བྱུས་རྩ་ཕྲོགས་ཀྱིས་མངའ་འབངས་ལ་ཁྲལ་གནག་བབས་ལྕི་འགེལ་བ་དང༌། ལམ་མདོ་ཁག་ལ་ས་སྲུང་དཔོན་དམག་གོ་ཧྲགས་གཏན་བཙུགས་ཀྱིས་ཐུགས་མཁོ་ཡིག་འགྲུལ་བཀག་འགོག་སོགས་དབང་ཤེད་ཚོད་མེད་བྱེད་སྐབས་དབྱིན་གཞུང་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་དེ་རིགས་ལུགས་འགལ་མི་ཆོག་པའི་འཕྲོས་ཁྱབ་བགྱིས་པས་བཀག་མེད་ཤར་གཏོང་བྱེད་དགོས་བྱུང༌། མི་རིང་བར་གཙང་ལྗོངས་ཁུལ་གྱི་རྒྱ་དམག་རྣམས་མཐར་སྐྲོད་བྱེད་པར་སྐུ་བཅར་ལས་ཚན་པ་ཟླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་དང༌། ཨ་ཕྲུག་འགའ་ཞིག་བཅས་རྫོང་བདའ་གནང་ཞིང༌། བོད་ཁོངས་རྫོང་གཞིས་སོ་སོར་ཡང་ལས་ལུགས་གང་ཅི་རྒྱ་ངན་གྱི་རྗེས་སུ་མ་འབྲང་བར་དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་སྲོལ་དྲང་པོར་སྐྱོང་བ་དང༌། རང་རང་གི་ཡུལ་ས་སྲུང་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་དགོས་པའི་བཀའ་ཐམ་བཙན་པོས་དྲིལ་བསྒྲགས། དེ་སྐབས་སུ་སྟོན་འཁོར་རྣམས་ལ་བོད་ནས་ཐུགས་མཁོའི་ཆ་རྐྱེན་འབུལ་མི་བྱུང་བ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཞིབ་པ་ཡི་གེའི་ལམ་དུ་འཁོད་པ་མེད་པས་འདིར་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་འབྲི་བར་མ་སྤོབས།
(༡༠༤ ཉ་༥། ༡༦༥ འ་༡) རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་རིང་ནི་ྋགོང་ས་ཆེན་
པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཤེ་མོང་བཙན་པོས་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་བློན་འབངས་བཅས་བྲན་ཁོལ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་ཕེབས་སྒྲིག་ནར་མ་དང༌། སྐུ་སྲུང་འགོ་དམག་གཏན་འཛུགས་སོགས་སྲི་ཞུའི་རིམ་པ་ཚད་མེད་པ་བསྒྲུབས་པ་ཡོངས་གྲགས་དང༌། རྡོར་གླིང་དུ་གཞིས་

170

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཆགས་བོད་སྐྱེས་ཨ་ཅག་གཡུ་སྒྲོན་ཞེས་པ་རྒྱུད་དྲང་ཞིང༌། གྱ་གྱུ་མེད་པ། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་གང་ནུས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་དང་རིམ་གྲོར་བརྩོན་པ་དེས་གནས་ཡུལ་གྱི་ཆ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང༌། ཐུགས་མཁོ་ཉོ་སྒྲུབ་སོགས་མཐུན་འགྱུར་གང་ལྕོགས་ཞུས་ཤིང༌། རང་ཉིད་འབྱོར་སྟོབས་ཧ་ཅང་ཆེ་བ་ཞིག་མིན་ནའང་ཟླ་རེ་བཞིན་ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དང༌། སྲིད་བློན་ལྷན་རྒྱས། ས་དབང་རྣམ་པ་སོགས་བཀའ་འཁོར་ཞབས་འབྲིང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཚང་མར་གོ་བབས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་བར་མ་ཆད་དུ་བསྟབས། ལྷག་པར་ཧུ་ཁྲི་ཞེས་པས་མཚོན་ྋརྒྱལ་དབང་མཆོག་གང་ལ་དགྱེས་པའི་གསོལ་ཟས་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུངས་པ་མེད་པར་ཕུལ་བ་སོགས་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་ཇི་ལྟར་མཆོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་གཡོ་མེད་པས་རྡོར་གླིང་དུ་ནམ་བཞུགས་རིང་ཀུན་ནས་ཀུན་ཏུ་མཆོད་པར་བྱས། བཀུར་སྟིར་བྱས། བསྟི་སྟང་དུ་བྱས་པས་དུས་ཀྱི་མཐའ་ཡོངས་སུ་ཐུག་པར་བགྱིས་པ་ན། ཇི་སྐད་དུ་ལེགས་བཤད་ལས། དམ་པ་རྣམས་དང་ཕལ་པ་ལ། །བྱས་པ་མཉམ་ཡང་དྲིན་མི་འདྲ། །ཞིང་ལ་ས་བོན་ཁྱད་མེད་ཀྱང༌། །ལོ་ཏོག་ཁྱད་པར་དཔག་ཏུ་མེད། །བདག་ཉིད་ཆེ་ལ་ཕན་བཏགས་ན། །ཅུང་ཟད་ཙམ་ལའང་འབྲས་བུ་འབྱིན། །སྐྱུ་རུ་ར་གཅིག་བྱིན་པ་ལ། །ཆོས་རྒྱལ་བུ་དང་མཉམ་ལ་ལྟོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཆུང་ངུ་ཞིག་བགྱིས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆེས་ཆེ་བ་འབྱིན་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་བདེ་ལེགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་དགའ་མགུར་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཚེ་འདིར་མཐོང་བའི་ཆོས་ལའང་བཟང་བྱས་ཀྱི་མྱུ་གུ་དང་པོར་འཁྲུངས་ཏེ་ྋགོང་ས་མཆོག་འབྲུག་རྒྱལ་སྡེ་སྲིད་ནང་གཟིམས་ཀ་ཅི་ཨོ་རྒྱན་གྱིས་གདན་དྲངས་ནས་ཀ་སྦུག་ཏུ་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་དུ་ཉེ་བ་ན་གོང་གསལ་ཨ་ཅག་གཡུ་སྒྲོན་ཁྱོ་ཤུག་གཉིས་གཟིམས་ཆུང་མཇལ་ཁར་ཆེད་འབོད་

171

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།གནང་སྟེ་དགྱེས་ཉམས་ཆེན་པོས་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང༌། ཁམས་འདྲི་གསུང་མཇལ། དངོས་པོའི་གནང་སྦྱིན། ཁྱད་པར་མྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་ངན་འགྲོའི་གདུང་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་དམ་རྫས་བྱིན་རྟེན་ཁྱད་འཕགས་བཅས་དང༌། བཟའ་ཟླ་རྣམ་རྒྱལ་ལ་དྲུང་གཏོགས་ཀྱི་གོ་གནས་ཀྱང་སྩལ་ཏེ་དབུགས་དབྱུང་གཟེངས་བསྟོད་ཐོག དུས་ཕྱིས་བོད་དུའང་བཀའ་འགུགས་གནང་སྟེ་ནམ་འཚོའི་རིང་སྣེའུ་གཞིས་སྡོད་གསོལ་རས་སྩལ་བས་ལྟོ་གོས་ཀྱི་བྲེལ་ཕོངས་གང་ཡང་མེད་པར་ལོ་འགའི་བར་དུ་བསྡད་ཅིང༌། དེ་ནས་ཚེ་དུས་བྱེད་ཁར་ཁོ་རང་ལ་ནོར་རྫས་གང་ན་ཅི་ཡོད་ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེར་བསྔོ་རྟེན་དུ་འབུལ་དགོས་ཁ་ཆེམས་བཞག་སྟེ་དོན་མེད་ཆུད་ཟོས་སུ་མ་སོང་བར་ྋརྒྱལ་དབང་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྫས་སུ་སོན་པ་ནི་ལེགས་བྱས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་མི་དམན་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དག་གོ། །
(༡༠༥ བ་༢། ༡༦༧ འ་༡) དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ཚབ་མུ་ལུ་ལར་ཡང་སྐབས་འདིར་
ཞབས་དྲུང་དུ་བཅར་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཕེབས་པར་སྨྲ་བའི་གཏམ་གསན་དུ་རུང་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསོལ་ཞིང༌། ཉིན་ཤས་སོང་ནས་ཕར་ཡང་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་འཚམས་ཞུ་གནང༌། ཀ་སྦུག་ཏུ་མ་ཕེབས་གོང་རྡོར་གླིང་གནས་རི་གངས་ཅན་མཛེས་ལྔ་ཞེས་པར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ། ཀུན་གསལ་གྱི་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་དར་སྔོན་གྱི་ཡོལ་བ་བྲེས་པ་ལྟ་བུའི་བསངས་དུད་ཟད་པ་མེད་པ་འཐུལ་བ་དང་བཅས་ཞལ་འདོན་ལྷ་བསངས་དང༌། སྤྱི་བསྐང་འཕྲིན་བཅོལ་གནད་སྨིན་ཐོག བཀའ་ལས་དེ་རིང་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་ཚོགས་བསྒྲིག་ཕྱིར་ཀུན་ལ་རྒྱ་ཇའི་སྟོན་མོ་ལེགས་པར་དྲོངས་ཞེས་ཕེབས་པ་ལྟར་གསོལ་ཐབ་ནས་དེར་ཡོད་སྟོན་འཁོར་ཚང་མར་གསོལ་ཇ་ཚིམས་པར་དྲངས་སོ། །རྡོར་གླིང་གི་བཞུགས་གནས་ཀུ་ཊི་ཆགས་ཡུལ་དེ་བཞིན་སྔོན་དུས་ཡུལ་དེའི་དུར་ཁྲོད་ཡིན་པས་དེར་བསྡད་ཚད་ཤི་ནས་ཕྱིས་སྡོད་མཁན་མེད་ཀྱང༌། ས་བབས་

172

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དབྱིབས་བཟང་ལ་བརྟེན་དེ་ཉིད་དུ་དགོངས་དཔྱད་ཀྱིས་བཞུགས་པར་སྐུ་གེགས་ཀྱི་མཚན་མ་མི་ཤེས་པའི་རིགས་གཏན་ནས་མ་བྱུང་ཡང༌། ཟླ་བ་རེ་རེར་ཡུལ་སྲོལ་ཁང་གླ་ཕྱི་སྒོར་བདུན་བརྒྱ་རེ་དང༌། གཟིམས་ཞུའི་གློག ཆུའི་ཀ་ལ་ (ཆུ་ལམ་སྦུ་གུ་) སོགས་གང་ཅིར་རིན་ཐང་མཐོ་བས་ཕྱག་གྲོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་གཤིས། (༡༠༦ ཉ་༢། ༡༦༨ འ་༧) དད་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྲུག་རྒྱལ་ནང་གཟིམས་རཱ་ཛ་ཀ་ཅི་ཨོ་རྒྱན་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ཀ་སྦུག་ཏུ་རང་གི་སྡོད་གནས་དང་འདབས་ཆགས་ཤིང༌། སྐྱེ་བོའི་ཁྲོམ་གྱི་འདུ་གནས་ནས་མལ་ལེ་གཉིས་ཙམ་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ཕོ་བྲང་སྟེང་ཤོད་ཕྱི་ནང་ཁོར་ཡུག་སླས་དང་བཅས་པ་ཉམས་དགའ་ཞིང༌། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གསར་བསྐྲུན་ཞུས་ཐོག ཕེབས་ལམ་གྱི་རྒྱུན་རབ་ཏུ་རིང་པོའི་བར་བར་དུ་སྨྱུག་མའི་སྒོ་སྒྲོམ་རེ་བཙུགས་པའི་སྟེང་གཡས་གཡོན་དུ་མེ་ཏོག་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་ཕྲེང་བས་མཛེས་པར་བྱས་ཤིང༌། རཱ་ཛ་ཉིད་ངོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་འབྲུག་ཆས་བཟང་པོར་ཞུགས་ནས་སྤོས་སྣེ་དང༌། འབུད་དཀྲོལ་རྡུང་རྒྱུད་ཀྱི་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་འཁྲོལ་བ་སོགས་ཕེབས་བསུའི་བཀོད་པ་ཚར་དུ་དངར་བས་ྋརྒྱལ་བ་སྟོན་འཁོར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཕེབས་སྟོན་རྒྱས་པར་སྤྲོས་ཤིང༌། དེ་ནས་བཟུང་ཐུགས་མཁོའི་ཆ་རྐྱེན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང༌། དངུལ་རྐྱང་ཁོ་ནའང་སྲང་སྟོང་ཕྲག་གི་གྲངས་སུ་ལོངས་པ་ཡང་ཡང་ཕུལ། སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་ཚེ་དབང་དང༌། མཇལ་དམངས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ཞུས་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་བྱང་གི་ས་བོན་གྲུང་པོར་བཏབ།
སྐབས་ཤིག་རཱ་ཛ་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཡང་དང་བས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བསྙེན་བཀུར་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞུས། དེ་ལྟར་རཱ་ཛཱ་འདི་ཉིད་དད་སྟོབས་དང༌། བྱས་པ་ཆེ་བས་ྋརྒྱལ་དབང་མཆོག་ཀྱང་ཐུགས་གཏིང་ནས་མཉེས་ཏེ་ཟང་ཟིང་གི་གནང་སྦྱིན་དང༌།

173

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཚེ་དབང་གི་བྱིན་རླབས་ཟབ་མོ་སོགས་ཆོས་འབྲེལ་ཡང་ལྷུག་པར་སྩལ་ནས། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེའི་བགོ་སྐལ་ཡངས་པ་མི་ཟད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་ལ་འགོད་པར་མཛད། དེའི་རིགས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ལ་བོད་གཞུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྣེ་མོར་གཏོགས་པའི་རིམ་བཞིའི་ལུང་ལས་བཟང་པོས་གཟེངས་བསྟོད། གང་གི་སྒྱུག་མོ་ཨ་ཡེ་དབང་མོ་ལ་དགེ་བསྙེན་མའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཕོག་སྟེ་ཐུབ་བསྟན་དབང་མོ་ཞེས་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་གསར་དུ་སྩལ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྐལ་བ་མཆོག་ཏུ་བཀྲི་བ་གནང༌།
ཀ་ཅི་ནས་ཕུལ་བའི་བཞུགས་ཁང་དེར་མི་འགྱུར་མངོན་དགའི་ཕོ་བྲང་
ཞེས་པའི་མཚན་བྱང་གི་ཡི་གེ་མངོན་པར་བརྗིད་པ་དེ་ཉིད་འདུ་མཛད་ནས་དགྱེས་བཞིན་ལྷིང་བཞུགས་ཐོག འགྲོ་བ་སྤྱི་དང༌། ལྷག་པར་བོད་ཁམས་བདེ་བའི་ཐབས་ལ་རྩེ་གཅིག་གཞོལ་བར་མཛད་པ་ལས། ལྷ་དང་བླ་མས་བརྡ་བསྐུལ་ལྟ་བུའི་མཚན་ལྟས་ཤིག་ཏུ། ྋགོང་ས་མཆོག་ཉིད་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ཞབས་སྐོར་གནང་གིན་ཡོད་པ་ལ། ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་བརྟུལ་ཞུགས་སྔགས་པའི་ཆ་ལུགས་ཅན་ཁ་ཤས་ཚོགས་འཚོགས་ནས་འདུག་པར་ཁྱེད་རྣམས་ཞབས་བརྟན་གང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པར། རྒད་པོ་ཞིག་ན་རེ། དེང་སང་སྙིགས་མའི་འཚུབ་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ལན་ཆགས་སྦྱོང་ཐབས་དང༌། མ་མོའི་འཁྲུག་སྐོང་མ་ཉུང་བ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་འབད་ཐབས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཟེར། འོ་ན་རང་ཅག་ལ་སྲུང་མ་གསར་རྙིང་འཁོན་འཁྲུགས་ཀྱིས་གནོད་དམ་ཞེས་དྲིས་པར། དེ་སྐྱོན་ཆེ་བ་གང་ཡང་མེད། སྤྱིར་ན་ལན་ཆགས། སྒོས་སུ་མ་མོ་འཁྲུགས། ལྷག་པར་དམ་སྲི་ཁ་རྒྱལ་བས་དེར་བཟློག་ཐབས་མཛོད་ཅེས་ཟེར། དེ་ནས་ལམ་བར་ཚོང་ཁང་ཞིག་ཏུ་ཕེབས་པ་ལ། ཟོག་བདག་མེད་པར་ངོ་ཚབ་བྱམས་པ་ཟེར་བ་གྲྭ་གཟུགས་རྒྱ་གར་ཆས་སྤྲས་པ་ཞིག་འདུག་པར། སྐུ་ཟླ་ཟླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་

174

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ནས་རྫིག་གཏམ་མང་པོ་བཤད་སོང༌། དེ་ནས་ཚོང་བདག་ཁང་པར་ཕེབས་རྩིས་གནང་བར་སྒོ་འགྲམ་དུ་སྤྲེའུ་མི་ཚད་ཆེ་ཙམ་གསུམ་ཚིག་ཟའི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་བསྡད་འདུག་པར་ཕེབས་མ་ནུས་པ་ན། སྐུའི་ཕྱི་འབྲང་ཟླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་ནས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཕྱིན་ནས་སྤྲེའུ་གསུམ་ག་ཉེས་བརྡུངས་ཀྱིས་ཤི་ལ་ཁད་དུ་གྱུར་ཏེ་ཁོག་ནང་རྒྱུ་མ་ཡང་ཕྱིར་ཐོན། ཁྲག་ཀྱང་མང་དུ་འཛག་འདུག་གཤིས། ལུང་པ་འདིར་ཁྲིམས་བཙན་པས་ངེད་གཉིས་ཀ་ལེགས་མ་སོང་སྙམ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་བྲེད་སྐབས་གློ་བུར་མནལ་སད་པས་དགོངས་པ་བདེ་ཉམས་ཤར་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་དེ་འཕྲལ་བསྙེལ་བྱང་ཕྱག་བྲིས་སུ་འབེབས་པར་མཛད།
དེ་ལྟར་གཟིམས་ལྟས་ལ་བརྟགས་ན་དམག་བཟློག་བསྟན་རིམ་ལ་ལན་གཏོར་
དང༌། མ་མོའི་འཁྲུག་སྐོང་གང་མང་གསོག་པ་གལ་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ་བོད་དུའང་གསང་སྟབས་ཀྱི་བཀའ་ཡིག་སྩལ་ནས་སྒྲུབ་ཏུ་བཅུག རྒྱ་གར་དུ་སེར་མོ་བའི་རིགས་གང་ཡོད་ཁུ་བསྡུས་ཏེ་འབུམ་ཐེར་མང་པོ་གྲངས་གསོག་བགྱིད་དུ་སྩལ། སྐབས་ཤིག་འཁྲུག་སྐོང་གསུང་བསྐང་གི་དུས་སུ་ལྷ་མོའི་སྐུ་ཐང་གི་ཞལ་ཁེབས་སོགས་ནས་མེ་ཕུང་གློག་འཁྱུག་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡང་འཕྲོ་བ་དེར་ཡོད་ཚང་མའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་བྱུང་ངོ༌། །
ལན་ཅིག་དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ་མགྲིན་གཅིག་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་
མཆོག་གསུམ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོར་བདེན་མཐུ་སྐུལ་བའི་སྨོན་ཚིག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་མཛད་དོ། །
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྩ་བརྒྱུད་བླ་མས་བྱིན་རླབས་དང༌།
།ཡི་དམ་ལྷ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་སྩོལ། །བསྟན་སྲུང་རྒྱ་མཚོས་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབས། །རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་དཀར་འཇམ་གནས། །སྔོན་རབས་དམ་པའི་ལུགས་ཟུང་ཁྲིམས། །ཕན་

175

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།བདེའི་གཞི་སྒོར་ལེགས་གནས་པའི། །བདག་གི་བསམ་དོན་མྱུར་འགྲུབ་ཤོག །རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་བདེན་མཐུ་དང༌། །ལས་འབྲས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང༌། །ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །བཞེད་དགུ་འབད་མེད་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་རླབས་དང༌། ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མངའ་ཐང་ཆེན་པོ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་སྨོན་པའི་གནས་རྣམས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག རྨད་བྱུང་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་བྱིན་རླབས་དང༌། །རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང༌། །བདག་གི་ལྷག་བསམ་དག་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །རྣམ་དག་སྨོན་པའི་གནས་ཀུན་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པའོ། །
དེ་ཉིད་པར་དུ་བསྐྲུན་ནས་རྒྱ་བོད་གཉིས་སུ་རྒྱ་ཆེར་བཀྲམས་ཏེ་སེར་སྐྱ་
ཀུན་གྱིས་བློ་འཛིན་ངག་འདོན་བྱེད་དགོས་པར་དྲིལ་བསྒྲགས་མཛད། བོད་ལྗོངས་སྤྱི་མགྲིན་ནས་ཞབས་བརྟན་འབུལ་བ་དང༌། གདན་ཞུའི་འཐུས་མིར་སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་རེ་དང༌། ཛ་སག་ཧོར་ཁང་པ། སྐུ་བཅར་གཅེན་པོ་བྱམས་པ་དཔལ་ལྡན། དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ་འགའ་ཞིག་ཕེབས་བྱམས་དང་བཅས་པ་སྐུ་གམ་དུ་ལྷགས་པར་འབྱོར་མཇལ་ལེགས་པར་སྩལ།
༦༡༽ ཆུ་བྱི་གནམ་ལོའི་དགྱེས་མཆོད་རྗེས་གསོ་རིག་གསན། རྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གྲོངས་པར་རྗེས་འཛིན། སོ་བདུན་དགུང་ཀེག་བཟློག་ཕྱིར་བརྟན་གསོལ་འབུལ་བཞེས། འབྲས་འབྲུག་གི་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་འདོད་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱངས། རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་འཁྲུག་ཟིང་གིས་བོད་སྡོད་རྒྱ་དམག་རྣམས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་ཉེའི་མཚམས་བོད་དུ་ཕེབས་པར་རྒྱ་གར་དབྱིན་གཞུང་ནས་སྐྱེལ་མ་གཟབ་ཞུས་དང༌། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་ཕེབས་བསུའི་རིམ་པ་ཚར་དུ་དངར་བ་བཤམས་པ་རྣམས་

176

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བདག་གིར་བཞེས་བཞིན་ཕག་རི་དང་ར་ལུང་དགོན། བསམ་སྡིངས་སོགས་སུ་ཡུན་བཞུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ལ་ཟབ་གསང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ནས་འཁོར་མཐའ་འགག་པར་མཛད། (༡༠༨ ཉ་༤། ༡༧༢ ཐ་༤) དགུང་གྲངས་སོ་བདུན་དུ་ཕེབས་པ་ཆུ་བྱི་གནམ་
ལོའི་རང་ཞལ་གསར་ཚེས་ཀྱི་ཐོག་མའི་རྟེན་འབྱུང་མཛད་སྒོ་མཐའ་དག་སྔ་ལོའི་ལམ་བཞིན་ཆོས་སྲིད་ལེགས་ཚོགས་ལར་རྒྱའི་གསོས་སུ་ཆེ་བ་བསྐྱངས་ཤིང༌། དེ་ནས་གཞན་ཕན་གྱི་ཐབས་སྤྱོད་པ་སྤྱི་དང༌། གསོ་རིག་གསན་བཞེས་ཀྱི་འཕྲོ་ལ་བརྩོན་བཞིན་པའི་སྐབས། རྭ་སྒྲེང་ཧུ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་གོང་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གློ་བུར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་མཆོད་བསྔོ་འབུལ་བ་དང༌། མྱུར་འབྱོན་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་བསྐུལ་མ་ཞུ་བར་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དང༌། རྭ་བླ། བཞི་སྡེ་གྲྭ་ཚང་གསུམ་གྱི་སྤྱི་འཐུས་མི་སྣ་ཆེད་འབྱོར་ནས་སྐྱབས་ཞུ་རྟེན་ཆས་རྣམས་སྤྱན་ལམ་དུ་ཕབ་སྟེ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྙན་སྒྲོན་ཞིབ་ཏུ་ཞུས་པ་ན། ཐུགས་ངལ་གྱི་རྣམ་པ་ཚད་མེད་པའི་ངང་ནས་བཞེད་དགོངས་རྫོགས་པའི་སྐྱབས་འཇུག་གནད་སྨིན་དང༌། སླར་ཡང་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དུ་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་བྲལ་མྱུར་དུ་འབྱོན་པའི་གསོལ་འདེབས་བདེན་ཚིག་འགྲུབ་པའི་ཕོ་ཉའི་གདུང་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་ལྗགས་རྩོམ་གནང་སྟེ་འཕྲལ་ཡུན་དགེ་བའི་བཀའ་སློབ་དུ་མ་དང་བཅས་ཕྱིར་སློག་རྫོང་བདའ་མཛད།
ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་སོ་བདུན་དགུང་ཀེག་
ཏུ་ཕེབས་པའི་འགལ་རྐྱེན་ཉེ་བར་ཞི་ནས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དུ་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་འཚོ་གཞེས་ཆེད་རྩེ་ཤོད་དྲུང་སྤྱིའི་འཐུས་མི་ཧོར་ཁང་ཛ་སག་དང༌། སྐུ་བཅར་གཅེན་པོ་བྱམས་པ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་ལྡན། གདན་ས་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན་བཅས་ནས་མདོ་ལུགས་ཀྱི་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་རྒྱུར། མི་འགྱུར་མངོན་དགའི་ཕོ་བྲང་གི་ཀྲུ་

177

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཊིའི་མདུན་ཉིན་སྔོན་མ་ནས་ཉེར་བསྡོགས་ལེགས་པར་ཟིན་པའི་དབུ་གུར་དུ་སྤོས་སྣེ་མཆོད་རོལ་དང་བཅས་པས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ། བློན་ཆེན་རྣམ་པ་སོ་སོ་ནས་མཇལ་དར་རེ་དང༌། ཧོར་ཁང་ཛ་སག་ནས་དྲུང་སྤྱིའི་རྟེན་གསུམ་མཇལ་དར་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་སྩལ། རྣམ་གྲྭ་ནས་གསུང་ཆོག་གི་བདེན་ཚིག་བརྗོད་ཅིང༌། འབྲས་རྒྱས་པ་སློབ་དཔོན་ནས་མཎྜལ་བཤད་པ་སྙན་སྒྲོན་དང་འབྲེལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱིས་གཙོས་དངོས་འབྱོར་གྱི་ཕྲེང་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྟར་བར་ཞལ་བཞེས་ཀྱི་དབུགས་དབྱུང་བཟང་པོ་སྩལ། དེར་འཁོད་གཞིས་བྱེས་ཀྱི་དྲུང་རིགས་བྱིངས་ནས་ཀྱང་གོ་བབས་ཀྱི་མཇལ་རྟེན་ཕུལ་བར་ཕྱག་བྱིན་དང༌། ཤིས་བརྗོད་མེ་ཏོག་གི་གྲུ་ཆར་ཕབ་པས་ཀུན་ལ་དགའ་དད་སྤྲོ་གསུམ་གྱི་དཔལ་ཡོན་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །
ཟླ་བ་དེའི་ནང་འབྲས་ལྗོངས་དང༌། འབྲུག་ཡུལ་སོགས་ནས་གསེར་ཞལ་
མཇལ་བར་ཆེད་དུ་འདུས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོ་གྲངས་ཉིས་སྟོང་ལྷག་པར་ཕྱག་དབང་དང༌། སྦོ་རད་ཐུའི་སོག་པོ་དཀོན་ཅོག་ཅན་ལ་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསྟོད་པ་དང༌། གཟུངས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང༌། བཤེར་དཔང་གཡུ་ཐོག་སྲས་དང༌། ཀུན་གླིང་ལྡེ་འཆང༌། ལས་ཚན་པ་འབུམ་ཐང་བྱམས་པ་མཐར་ཕྱིན། པ་རྣམ་མཚན་སྒྲོགས་དགོན་འཐུས། སྐུ་བཅར་གཅེན་པོ་བྱམས་པ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་ལྡན། དགའ་འབྲས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གཉིས་སོགས་ལ་ཐོན་ཕྱག སྐུ་བཅར་མཆོད་དཔོན་མཁན་པོ་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན་ལ་གསར་མཇལ།

ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་འབྲས་འབྲུག་གི་སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒལ་བར་ཞལ་
མཇལ་ཕྱག་བྱིན་བཅས་རིམ་བཞིན་སྩལ། ལན་ཅིག་ཕག་གོལ་གྱི་ནང་ཆོས་སྤེལ་མི་ཨི་ལིག་སན་སྦྲར་བྲབ་པཱི་ཌ་ནི་ཨི་ལ་ནས་ཕྱི་པའི་ཆོས་ལས་ནང་ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་

178

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
འཕགས་པའི་ཚུལ་མཐོང་བར་བརྟེན། རྒྱ་གར་ཧིན་འདུས་མཚོན་ནང་ཆོས་གང་དུ་དར་བའི་ཡུལ་གྲུ་ཚང་མར་ལྟ་སྐོར་བགྱིས་མཐར་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་ཉིད་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་བདག་པོར་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་ཁྱབ་ཆེ་བར་ངེས་པ་རྙེད་ནས་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཁུངས་ཆོད་ཕྱིར་དྲི་བ་རགས་རིམ་ཞིག་ཞུས་པར་སོ་སྐྱེ་ལས་དང་པོ་བའི་དབང་པོ་དང་འཚམས་པར་བཀའ་ལན་མཐར་ཆགས་སུ་སྩལ་བས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱད་ཆོས་དང༌། རྣམ་འདྲེན་ཕྱག་ན་པདྨོའི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་ཡང་དག་པ་ཐོབ་སྟེ་དྲི་ལན་གྱི་ཚིག་རྣམས་དེ་མ་ཐག་པར་དུ་བརྐོས་ཏེ་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་བཀྲམས་སོ། །
གོང་དུ་འཁྲུག་སྐོང་སོགས་བསྟན་རིམ་མང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དང༌། མཆོག་
གསུམ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་བདེན་མཐུ་བསྐུལ་བའི་ལེགས་བྱས་ལ་བརྟེན་ནས་རིང་མིན་ཕས་རྒོལ་གྱི་གཡུལ་ངོ་བཟློག་ཅིང་ཐུགས་བཞེད་རྣམས་གེགས་མེད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་མཚན་ཁྱད་པར་ཅན་མང་དུ་བྱུང་ཞིང༌། ལྷག་པར་ཉིན་གཅིག་ཕོ་བྲང་གི་རྩེ་མོར་ཞབས་འཆག་སྤྲོ་སེང་སྐབས་བྱ་རྒྱལ་ཁུ་བྱུག་གཡུའི་མདོག་ཅན་གཅིག་ཉ་རྒྱབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་བག་ཚ་བ་མེད་པར་བབས་ནས་སྙན་ཞིང་འཇེབས་པའི་སྒྲ་སྐད་ལན་གསུམ་བསྒྲགས་ཏེ་གཞན་དུ་འཕུར་བ་ཞིག་བྱུང་བས་ཡུལ་དེའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ངོ་མཚར་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ནས་ཚགས་པར་འགྲེམས་པ་སོགས་བྱས་པར་གྲགས། དེ་ནི་མོ་དཔེ་དག་ནས། དུང་གི་སྐད་ལྟར་གཏམ་སྙན་ཐོས། །གཡུ་ཡི་ལྗོན་ཤིང་འཐིབས་པ་ལ། །ཁུ་བྱུག་སྔོན་མོ་གསུང་སྙན་སྒྲོག །ཅེས་པ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྣང༌།

རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་སྔར་གྱི་མཆོད་ཡོན་ཐ་ཚིག་དམ་བཅའ་གང་ལའང་རྩི་མེད་
ལོག་ཅན་བློན་པོའི་ཁ་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཆོས་ལྡན་ཞིང་སར་དམག་དྲངས་བསྟན་

179

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།སྲིད་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་རྩར་གནོད་འགལ་ཚབས་ཆེ་དང༌། ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ལའང་ལོག་རྟོག་སྐུར་འདེབས་བཞུགས་ཟོས་མི་བདེ་བའི་མ་རུངས་སྡིག་ཏོའི་བྱ་ངན་ཚོད་མེད་བརྩམས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་བུ་རང་ཐོག་ཏུ་སྨིན་ཏེ་རྒྱ་ཡུལ་ཞིང་ཆེན་ཕན་ཚུན་ནང་འཁྲུགས་གོང་མ་ཟུར་བཞག་སོགས་དུས་གཟིར་ཅི་ཆེས་རྐྱེན་པས་ལྷ་སྡོད་ལུའུ་ཅུན་དཔོན་དམངས་ལ་དཔུང་སྣོན་དང༌། དམག་ཕོགས་འཚོ་ཐེབས་ཀྱང་ལྟག་ཆུ་ཆད་པའི་རྫིང་བུ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། ནང་འཐབ་འཕྲོག་འཇོམས་རྐུན་ཇག་གི་རྣམ་ཐར་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་བཟུང་དགོས་བྱུང་བ་དང༌། སྐབས་ཤིག་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་གཞུང་གནས་ནས་ལོག་ཆས་ཁྲི་དངུལ་བཅུ་ཕྲག་སྐོར་ལེན་སྤྲོད་ཟིན་ཀྱང༌། དོན་རྡོ་དྲན་འཕྲུལ་དབང་གིས་བསྐྱར་བསྡད་ཐོག ཧ་ཅང་མཐུ་རྩལ་ཆེ་དྲགས་ན། །ལྕེབས་པའི་སྟ་གོན་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་ཕུང་གི་ཐོག་མའི་ཉེར་བསྡོགས་ལྟ་བུར་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེ་རར་དོན་མེད་དཔུང་བཅུག་ཉིན་མཚན་ཐོག་ཐག་ཡོད་དགུ་རྩལ་སྤྲུགས་ཀྱིས་བརྒལ་ཀྱང་གླགས་སྐབས་མ་རྙེད་པར་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕྱིར་ལོག་རྗེས་གངས་ལྗོངས་ལྷ་མི་ཡོངས་ཀྱིས་མུ་མཐུད་མཐའ་བསྐྲོད་བགྱིས་པས་དགྲ་ཕྱོགས་ཀྱི་ནུས་མཐུ་ཟླ་བ་མར་ངོ་ལ་ཆས་པ་བཞིན་འགྲིབ་པར་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ན། ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྟོན་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་ཐུགས་དགྱེས་པའི་རྩེ་མོར་སོན་ཏེ་བོད་འབངས་སྤྱི་བོ་གནམ་བསྟན་ཡོངས་ནས་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་སྙིང་བཅང་གིས་བློ་འདུན་ཆིག་དྲིལ་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་རྒྱ་བཙན་བརྗིད་ཆེ་བ་སྩལ། འབྲས་ལྗོངས་སྲིད་སྐྱོང་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། མཚུར་ཕུ་བླ་མས་གཙོས་མཆོག་དམན་མང་པོའི་དངུལ་དངོས་ཀྱི་མཆོད་པ་བདག་གིར་བཞེས་ནས་སེར་སྐྱ་བཞི་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཕྱག་བྱིན་དང༌། ཡིག་དྲུག་གི་ཆོས་འབྲེལ་སྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་དབྱུང་བའི་སྐལ་བཟང་སྩལ། བོད་ཕྱིའི་ཡིག་སྒྱུར་བསྟན་པ་ཞེས་པར་དྲུང་གཏོགས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་གནང༌། ས་སྐྱའི་གདུང་སྲས་

180

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་བཟང་པོ་འཚམས་འབུལ་དུ་བྱོན་པ་ཕྱིར་ལོག་ལ་ཐོན་ཕྱག ཀོ་ཁང་དོ་དམ་ཤོད་དྲུང་འཚོ་སྒོ་བ་དང༌། འདོད་དཔལ་དོ་དམ་རྩེ་དྲུང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལ་འབྱོར་ཕྱག དད་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་ཕྱག་དབང༌། གཙང་ཁུལ་གསེར་མདོག་དགོན་ནས་ཞུས་ངོར་བཅའ་ཡིག འབྲས་ལྗོངས་སྤྱི་ཁྱབ་འབེལ་ས་ཧེབ་ཀྱི་ལས་བྱེད་ར་ཡེ་ཨ་ཕྱུག་ནས་ཞུས་ངོར་མ་ཎིའི་ཆོས་འབྲེལ། སེ་ར་གྲྭ་ཚང་གསུམ་གྱི་འཐུས་མི་དང༌། མཚུར་ཕུའི་མཛོད་པ། དབུ་མཛད་ཆུང་ཆུང༌། འབྲས་བློ་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་སྤྱི་འཐུས། ཐུགས་མཁོ་འབུལ་མི་རྩེ་གཉེར་ནང་འཕྲིན་ནོར། གཞིས་རྫོང་ཤོད་དྲུང་བྲག་འཇུན་པ་དང༌། རྩེ་དྲུང་བློ་ཕུན། རྩེ་དྲུང་བྱམས་པ་སྙན་གྲགས། འབྲས་ལྗོངས་ཀོ་དམར་ས་ཧེབ་ནང་མི་དང༌། ཤག་ལྷོ་བ། མོན་འབྲུག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་རིམ་བཞིན་འདུས་པ་བཅས་ལ་མཇལ་ཕྱག ཇ་གྲལ། དངོས་པོའི་གནང་སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རེ་བའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད།
དེ་ལྟར་འཕགས་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་མཐའ་དག་ལེགས་
པར་གྲུབ་པ་ན་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་ཉིན་ཀ་སྦུག་མངོན་དགའི་ཕོ་བྲང་ནས་ཆིབས་རགས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྒྱས་ཤིང་བརྗིད་ཆགས་པ་རིང་དུ་བསྟར་ཏེ་བོད་ཕྱོགས་སུ་གསེར་ཞལ་མངོན་པར་བསྒྱུར་ཅིང༌། དེའི་ཚེ་དབྱིན་ཇིའི་ས་ཧེབ་འགའ་ཞིག་ཞལ་མཇལ་དུ་ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕེབས་ལམ་དུ་རུ་སྒྲིག་ཞྭ་འབུད་དང༌། དབྱིན་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་འཐེན་པ་སོགས་གུས་འདུད་རྒྱ་ཆེར་བྱས། ཨ་ཕྲ་ཀ་ར་ཞེས་པར་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོས་ཕེབས་སྒྲིག་དང༌། པད་སྟོང་གི་བཞུགས་ཞག་སར་ཕེབས་སྐྱེལ་ཡང་ཞུས། དེ་ནས་ཙོང་ཐ། ལིང་ཐང༌། ཁ་དམ་ཅི། ན་ཐང༌། སྣར་ཐང་རྣམས་རིམ་གྱིས་བགྲོད་ནས་ཤར་སིང་མར་ཕེབས་ཉིན་གཉའ་གདོང་ནས་ཆིབས་ཞབས་རྒྱས་པའི་དབུས་སུ་ཕེབས་བྱམས་ལ་ཞུགས་ཏེ་བྱོན་པས། གྲོ་སྤྱི་མདའ་དཔོན་སྤེལ་ཞི་བ་འགོ་དམངས་དང༌།

181

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཤར་སིང་དབྱིན་ཇིའི་སྐུ་ཚབ་ས་ཧེབ་མེ་སྒྲོལ་དང༌། ལས་བྱེད་ཆེ་ཕྲ་ཚང་མས་རྒྱང་མ་ནས་དད་གུས་ཆེན་པོས་མངོན་པར་བསུས་ཏེ་ཤར་སིང་ཀུ་ཊིར་ཞབས་སོར་བདེ་བར་བཀོད་ཐོག ཕེབས་བསུ་བ་མཐའ་དག་ལ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་དང༌། བཀའ་འཚམས་ལྷུག་པར་སྩལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཡང་དད་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་ཙམ་གྱི་འདོད་པའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་འཇོ་བར་མཛད། གྲོ་མོ་བ་ཙོང་རྒྱལ་ཞེས་པ་ནས་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་མགྲོན་དུ་སྤྱན་དྲངས་པ་ལྟར་ཁོ་པའི་བཀད་ས་ག་ལ་བ་དེར་བྱོན་ནས་བསྙེན་བཀུར་བཞེས་ཤིང༌། མི་གྲངས་མང་པོར་ཚེ་དབང་གི་བཀའ་དྲིན་ཡང་སྩལ།
དེ་ལྟར་ཤར་སིང་དུ་བཞུགས་ཞག་བདུན་ཕྲག་གཅིག་བཞུགས། འབྲུག་གསང་
སྔགས་ཆོས་འཁོར་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་རྣམ་ཅན་དང༌། གྲོ་སྟོད་དགེ་དགོན་དུང་དཀར་བ། བོན་དགོན། ཤུག་སྟེང་དགོན། པུས་མོ་དགོན། རྙིང་ལུགས་སྐྱིད་ཚལ་དགོན། གྲོ་སྟོད་འདུ་སྤྱི། གཏིང་སྐྱེས་འདུ་འཐུས་སོགས་ནས་རྟེན་གསོལ་དངོས་འབུལ་བཏེག་པར་དྲག་རིམ་ལ་ཇ་གྲལ་བཀའ་འཚམས་དང༌། སེར་སྐྱ་བྱིངས་ལ་དར་དབང༌། ཤོད་དྲུང་ཤེལ་དཀར་གླིང་པར་བཀའ་ཚབ་བསྐོ་བཞག་དང་འབྲེལ་བྱེད་སྒོའི་བཀའ་བསྒྱུར། ཕྱི་ཉིན་གྲོ་སྟོད་བཀའ་བརྒྱུད་དགོན་གྱི་འདུ་སྤྱི་དང༌། བླ་སྤྲུལ། གྲོ་སྟོད་སྐུ་རྟེན་པ། གྲོ་སྨད་འདུ་སྤྱི་བཅས་ནས་ཀྱང་མཇལ་རྟེན་ཕུལ་བར་སེར་སྐྱ་བདུན་བརྒྱ་སྐོར་ལ་དར་དཔྱངས་ཀྱིས་བྱིན་རླབས་སྩལ་ནས་ཕག་རིའི་དགོན་དུ་ཕྱག་བཏེག་པ་ན། གྲོང་ལྷོའི་ས་མཚམས་རི་ཞོལ་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་སེར་དམག་གོ་ཧྲགས་ཉིས་བརྒྱ་ཐམ་པ་དང༌། འགོ་ཆིངས་མདའ་དཔོན་རག་ཁ་ཤར་པ། གཞུང་ཚོང་སྤང་མདའ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་ཨ་ཕྲུག་བཅུ་ཕྲག་བཞིས་བསྐོར་བ་བཅས་བློས་བླངས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུར་བཅར་ཞིང་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཆིབས་བསྒྱུར་མ་གྲུབ་བར་འབྲལ་མེད་སྐུ་སྲུང་ཞུས།
ཕག་རི་དགོན་པར་ཡང་དགུང་བདུན་བཞུགས་ཏེ་དེའི་རིང་འཁྲུངས་སྐར་

182

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
མཛད་སྒོ་དང༌། ཚོགས་པར་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་ལྗགས་ལུང༌། ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་བན་སྐྱའི་ཁྲོམ་ཚོགས་ལ་ཕྱག་དབང་བཅས་སྩལ། སྲད་རྒྱུད་བླ་གྲྭ་དང༌། རྫོང་འདུ། གཞིས་རྩེ་འདུ་ཁོངས། ནོར་བུ་ཆོས་གླིང༌། གྲོ་མོ་བཙུན་རྒྱལ་བསོད་དབང་ཁྱོ་ཤུག་སོགས་ནས་ཀྱང་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་སྒྲོལ་བསྟོད་ལེགས་བྲིས་མའི་ཆོས་འབྲེལ་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང༌། ཇོ་མོ་རིར་ཞབས་བཅགས་གསོལ་མཆོད་བཀའ་ནན་གཉེར་གཏད་མཛད་པས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་མང་དུ་བྱུང༌། སོག་ཡུལ་ཐོར་རྒོད་ནས་མཚན་ཞབས་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ངོ་འཁོར་མཇལ་འཕྲད་དུ་བྱོན་པར་དགྱེས་ཉམས་ཆེན་པོས་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་བཀའ་འཚམས་སོགས་ཡང་དག་པར་སྩལ། དེ་ནས་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་མདུད་སྣ་དང༌། ཀ་གླ་སོགས་སུ་རིམ་བཞིན་ཕེབས། སོ་སོའི་སྣེ་སྡོད་དང༌། མངའ་ཁུལ་གྱི་སེར་སྐྱ་གྲངས་ལས་བརྒལ་བའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྐོང་བར་མཛད།
(༡༡༢ ཉ་༣། ༡༧༨ ཐ་༡༢) ནེ་རུ་སྨད་བརྒྱུད་ར་ལུང་དགོན་དུ་བྱོན་ནས་ཞག་
བདུན་བཞུགས། དེར་ྋཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོན་འཁོར་དུ་མའང་ཆིབས་བསུར་ཕྱགས་ཕེབས་ནས་ཞག་ཤས་ལྷིང་བཞུགས་ཀྱིས་དངོས་འབུལ་རྒྱ་ཆེར་བཏེག་ཅིང་ཉིན་ལྟར་མཇལ་འཕྲད་དང༌། བཀའ་མཆིད་ཞིབ་ལྷུག་མཛད། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གདན་ཞུ་བ་མང་པོའང་རིམ་བཞིན་ལྷགས།
(༡༡༣ ཉ་༡། ༡༧༩ འ་༥) འཛམ་ཆོད་བརྒྱུད་དབུས་གཙང་དམག་སྒར་སྤྱི་ཁྱབ་
ཆེ་བ་ཟླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་ཨ་ཕྲུག་བཞི་བཅུ་སྐོར་བཅས་ནས་ཕེབས་བསུ། བསམ་སྡིངས་ལ་གཤམ་དུ་རྟ་དམག་དང་རྐང་དམག་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བས་རུ་བསྒྲིགས། གཟིམས་འགག་རྡོ་གཅལ་དུ་ལྷ་གུང་ཞབས་པད་ཀྱིས་གཙོས་ཆེ་དགུ་དུ་མས་བྲང་བན། བསམ་སྡིངས་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་སྤོས་སྣེས་སྔུན་བསུས་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཞབས་སོར་

183

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།འཁོད། ཕེབས་སྟོན་གྱི་རིམ་པ་གཟབ་རྒྱས་སུ་སྤྲོས་པར་དགྱེས་དགུའི་ཚུལ་གྱིས་རོལ་ཅིང༌། དེར་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས། གྲོ་མོ་སྟོད་སྨད་སྤྱི་ནས་ྋརྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་སྐུ་ཆས་གཟིམས་དོས་གང་ཡོད་དང༌། སྐུའི་ཕྱི་འབྲང་མཆོག་དམན་བར་གསུམ་གྱི་ཉེར་མཁོའི་ཆས་དངོས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀ་སྦུག་ནས་བསམ་སྡིངས་བར་ཁལ་རྟའི་ཁུར་གྱིས་འདྲེན་པའི་ངལ་བ་ལྷུར་ལེན་ཞུས་པར་བྱ་དགའ་གནང་སྦྱིན་དང༌། མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང༌། བྱང་ཆུབ་བར་ཐུགས་རྗེས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐུགས་འདུན་སྐྱབས་འཇུག་བཅས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ཏེ་འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་ཁེགས་པར་མཛད། མདོ་སྨད་དོན་གཅོད་ལས་ཚན་བློ་བཟང་ལ་ཏཱ་བླ་མའི་གོ་གནས་དང༌། བཀའ་ཤོད་བཤད་སྒྲ་སྲས་ལ་བཀའ་མགྲོན། ཕེབས་འགོ་ཟུར་ཁང་སྲས་ལ་བཀའ་དྲུང་བཅས་བསྐོ་བཞག་གནང༌།

༦༢༽ བོད་དབུས་ནས་ཕེབས་བསུ་རིམ་འབྱོར། ལྷ་སྡོད་དམག་དཔོན་ནས་བོད་རྒྱ་ཆིངས་འདུམ་བྱེད་པའི་རེ་ཞུས་ལྟར་མི་སྣ་ཆེད་གཏོང་སོགས་ཀྱིས་གངས་ལྗོངས་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་རོལ་པས་འབྱོར་ཐོན་མཇལ་ཕྱག་རིམ་སེལ་དུ་སྐྱོང་མུས་ངང༌། དད་འདུས་ཀྱིས་ལྷགས་པའི་འགྲོ་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་བཞིན་སྐྱིད་ཚལ་ཀླུ་སྡིངས་སོགས་བརྒྱུད་རང་བྱུང་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་ཞབས་པད་བཀོད་པར་གཏང་རག་དང་སླད་དུ་སྐུ་ཚེ་ཡུན་བརྟན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བརྟན་གསོལ་རྒྱས་པ་བསྟར། (༡༡༣ བ་༤། ༡༨༠ འ་༢) གདན་ས་གསུམ་གྱི་བླ་སྤྱི་ནས་གདན་ཞུའི་མི་སྣ་རྟེན་
ཆས་དང་བཅས་པ་མངགས་པའང་དུས་འདིར་སྐུ་གམ་དུ་འབྱོར། རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཚུབ་གེགས་ཞི་ཕྱིར་ཉིན་ལྔའི་རིང་རྣམ་གྲྭ་གསུང་ཞབས་དང་བཅས་པས་མ་མོའི་འཁྲུག་སྐོང་གྲངས་གསོག་གི་གསུང་ཆོག་གནད་སྨིན་བསྐྱངས།
(༡༡༤ ཉ་༡། ༡༨༡ ཐ་༡༠) ལྷ་སྡོད་རྒྱ་དཔོན་ལན་ཀྲུང་ཟུང་ནས་ཝང་ཤུ་ཕུལ་
འབྱོར་དུ། རྒྱ་བོད་ཆིངས་འདུམ་དང་འབྲེལ་མགོ་སྒུར་སྲོག་སྐྱབས་ཞུ་རྒྱུར་ྋགོང་ས་

184

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་ཚབ་ཅིག་འཕྲལ་གནང་ཡོད་པ་ཞེས་གསོལ་དོན། ཇི་སྐད་དུ། བདག་ནི་མགོན་དང་བཅས་སྙམ་རེ་སེམས་ཀྱིས། །ཉམ་ཆུང་མཆི་མས་བརྣངས་པའི་སྨྲེ་སྔགས་ཀྱིས། །ས་བདག་ལ་ནི་བདེན་པའི་དོན་གསོལ་བ། །ཡལ་བར་འདོར་བ་སེམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟོད། །ཅེས་དང༌། སེམས་ཅན་མགུ་བྱ་མ་གཏོགས་པ། །རྒྱལ་བ་མཉེས་པའི་ཐབས་གཞན་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ཐུགས་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་སྐྱེ་བོ་མི་བསྲུན་པ་དག་གི་རེ་བའི་བསམ་པ་བར་མ་དོར་ཆུད་གསོན་པར་མི་མཛད་པ་ཡིན་གཤིས། དེང་འདིར་དགྲ་ཟླས་བདེན་བདེན་ལྟར་གསོལ་བའི་ཚིག་དེ་ཡང་དོན་དུ་འཁེལ་བ་དཀའ་མོད། གལ་ཏེ་བདེན་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་མང་པོའི་སྲོག་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བས་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་རྒྱ་བོད་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཞི་ཆིངས་བྱེད་པར་བློན་ཆེན་ཆང་ཁྱིམ་པ་དང༌། སེར་སྨད་ཚ་བ་ཁྲི་པ་སྤྲུལ་སྐུ། རྩེ་མགྲོན་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ལ་ནང་དོན་བཀའ་སློབ་ཞིབ་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བར་རྫོང་བདའ་མཛད། སྐུ་འབུམ་ཆེ་ཤོས་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ཕེབས་རྣམ་དཀར་མཛད་སྒོ་གྲུབ་སྟེ་རང་ཡུལ་ཕྱིར་ལོག་ཐོན་ཕྱག་གཟིམས་ཆུང་དུ་བཅར་བར་ཕན་ཚུན་དགྱེས་བརྩེ་ཆེན་པོས་ཆོས་ལྡན་གྱི་གསུང་མཆིད་སྨར་ཞིང༌། རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཐོན་རྫོངས་གཟབ་རྒྱས་གནང་རྒྱུའི་ངོས་སྦྱོར་བཀའ་ཐམ་སོགས་སྩལ།

(༡༡༤ བ་༢། ༡༨༢ ཐ་༨) མདོ་སྨད་དོན་གཅོད་ལས་བྱ་ཀུན་གླིང་ལྡེ་འཆང་
མགོན་པོ་བསོད་ནམས་ལ་མཁན་ཆུང་གི་གོ་གནས་སྩལ། མཚོ་སྔོན་ཨ་ལག་ཤའི་ཛ་སག་ཧོ་ཤོད་ཆིང་ཝང་ལྷ་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་ལ་སོ་ཡོན་ཐུ་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོའི་བཀའ་ཤོག་གོས་བྲིས་མ་གཅིག་དང༌། ཐམ་ག་སྔར་འཇགས། མཚོ་སྔོན་ཚལ་འདམ་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཡིན་གཤིས། ས་ཁྲལ་བསྒྲུབས་རྗེས་བོད་སོག་སྔ་རབས་ལམ་བཟང་མཆོད་ཡོན་

185

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཆུ་བོ་གཅིག་འདྲེས་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་ཤོག་གཅིག་བཅས་ཆེད་དུ་སྩལ།
བསམ་སྡིངས་བླ་བྲང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཤོད་འདུ་ཁང་ལེགས་
བཤད་གླིང་དུ་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོའི་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་དབྱིངས་དཔལ་མོས་དབུས་དོན་གཉེར་དང་ལྡན་པའི་གྲྭ་བཙུན་ལྔ་ལ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་འབོགས་པར་མཛད་པས་ཕག་སྤྲུལ་འཁོར་བཅས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་དད་གུས་ཐོབ་སྟེ་གཏང་རག་གི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་མས་མཆོད་ཅིང༌། ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོར་བླངས།
བཀའ་ཚབ་ཤེལ་དཀར་གླིང་པ་གཞུང་དོན་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་དགེ་བས་
བཀའ་བློན་ངོ་མའི་ལུང་ལས་ཀྱིས་གཟེངས་བསྟོད་ཐོག ཕྱིང་སང་གི་རྟགས་ཆས་དང་བྱེད་སྒོའི་ཞལ་ཏ་རྒྱས་པར་སྩལ།
(༡༡༥ ཉ་༣། ༡༨༣ ཐ་༥) སྙེ་མོ་ཡིག་མཁན་དོན་གྲུབ་གཡུལ་རྒྱལ་ནས་རྒྱ་སོག་
བོད་གསུམ་དུ་འབྲལ་མེད་ཞབས་བཅར་གྱིས་ཡིག་འདྲིའི་སྲི་ཞུ་ཧུར་བསྐྱེད་ཞུས་རྗེས་སུ་ལན་ལས་ཚན་པའི་གདན་ཐོབ་དང༌། ཕོགས་ཐོབ་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་མི་དམན་པ་སྩལ། (༡༡༥ ཉ་༤། ༡༨༣ ཐ་༡༠) སྤྱི་མདའ་ཟླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་ལྷ་ལྡན་ནས་འབྱོར་
ཏེ་རྒྱ་དམག་དགྲ་འཐབ་ཕམ་རྒྱལ་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་གསོལ་རྗེས་སླར་ཡང་གང་ཅིའི་བཀའ་མངགས་དང་སྦྲགས་གམ་ཞབས་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱིར་གཏོང་མཛད། སྐབས་ཤིག་སྟག་ལུང་དགོན་པར་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་ནས་ཞག་བདུན་བཞུགས། སེར་སྐྱ་མང་པོར་མཇལ་ཁ་ཆོས་འབྲེལ་དང༌། གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་གནང༌། སོག་པོ་བཱ་རིན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བཤུལ་ཐག་རིང་པོ་ནས་ྋགོང་ས་མཆོག་མཇལ་འཕྲད་སྐུ་ངལ་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་ཕེབས་པར་མཇལ་ཁ་དགྱེས་བཞིན་སྩལ་ནས་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་བཀླག་ལུང་གསན་བཞེས་ཀྱི་

186

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དབུ་འཛུགས་བསྐྱངས།
(༡༡༥ བ་༤། ༡༨༤ ཐ་༥) ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་བསམ་སྡིངས་
ཇོ་བོ་ཆེན་མོས་དབུས་འདུ་ཁང་རྟེན་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ལྔ་སྟོང་ཚར་འབུལ་བཤམས་དང་འབྲེལ་ཉིན་གསུམ་རིང་མཆོད་འབུལ་ཚོགས་མགོན་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་ཉིན་དང་པོར་སྨན་བླའི་མདོ་ཆོག་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ་དང༌། ཉིན་གཉིས་པར་གནས་བརྟན་ཕྱག་མཆོད་རྒྱལ་བསྟན་འཛད་མེད། ཉིན་གསུམ་པར་མཆོད་གཏོར་ཟུར་དུ་བཤམས་ཏེ་མ་མོའི་འཁྲུག་སྐོང་གྲངས་གསོག་བཅས་གནད་སྨིན་དང༌། ཇོ་བོ་ཆེན་པོར་ཐུགས་སྨོན་བདེན་ཚིག་གི་རྒྱས་བཏབ་པའི་སྙན་ཤལ་ཚོན་སྣ་ལྔ་པ་ཞིག་སྒྲོན་འབུལ་གནང༌།
(༡༡༦ ཉ་༢། ༡༨༤ འ་༨) ཚེས་ཉེར་དགུའི་སྔ་དྲོ་སྟེང་ཤོད་མཆོད་ཁང་ཁག་ལ་
གནས་གཟིགས་དང༌། མགོན་ཁང་དུ་འཕྲིན་བཅོལ་གཉེར་གཏད་རྒྱས་པར་བསྐྱངས་ཏེ་བསམ་སྡིངས་བླ་བྲང་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་པར་ (༡༡༦ བ་༡། ༡༨༥ ཐ་༩) དབུས་གཙང་དཔུང་དམག་སེར་སྐྱ་སོགས་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེའི་ཆིབས་བསུ་བགྲང་གིས་མི་ལང་བས་རིམ་བཞིན་གདན་དྲངས། ལམ་ཁེལ་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་ལ་མཐོང་གྲོལ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྩོལ་བཞིན་པར་ཉ་སོག་ཕེབས་གྲུ་བརྒྱུད་ཟད་ཆོས་འཁོར་ཡང་རྩེའི་དགོན་པར་ཞབས་སོར་བདེ་ལེགས་སུ་བཀོད་དེ་ཟླ་འཁོར་གསུམ་ལྷག་ཙམ་ལྷིང་བཞུགས་གནང༌། ཆོས་ཡང་བླ་གྲྭ་ཐུན་མོང་ནས་ཕེབས་སྟོན་དཀར་སྤྲོ་ལེགས་འབུལ་གྱིས་མཚོན་གཞི་ལེན་གང་གཟབ་ཞུས། ཆུ་ལྷོ་བྱང་གི་བླ་ཁག་དགོན་ཁག་མང་པོ་དང༌།
(༡༡༦ བ་༤། ༡༨༥ འ་༥) ལྷ་ལྡན་ནས་ཆེད་འབྱོར་ཟམ་མི་ཆེད་པ་བྱུང་བ་རྣམས་
ཀྱིས་འཚམས་ཞུ་དང༌། ལེགས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཕུལ། ཆུ་ཤུར་འཕྲེང་གདོང་གཟིམས་ཞལ་ནས་ཞུས་ངོར་དགའ་ལྷ་དང༌། དམིགས་བརྩེ་མ། ཡིག་

187

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
དྲུག་གསུམ་གྱི་ལྗགས་ལུང་དང༌། ཆོས་ཡང་འདུལ་བ་སློབ་དཔོན་ཆོས་འཛིན་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་གོང་ཆུ་ཁུལ་གྱི་སྐྱེ་བོ་སུམ་སྟོང་ཙམ་འདུས་པར་ཚེ་དབང་གི་བྱིན་རླབས་ཟབ་མོ་ཁྲོམ་ཆོས་སུ་སྩལ་ནས་ཉི་བུའི་འཚེ་བ་ལས་བསྐྱབས་ཤིང༌། སྨིན་གྲོལ་གྱི་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྲུན་པར་མཛད།
སྐབས་ཤིག་ཡོལ་རི་གོང་ཞེས་པར་མགོན་པོ་བཀའ་ཉན་བྱིན་ཅན་ཞིག་ཡོད་
པའི་བསྟི་གནས་སུ་ཆིབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་གཟབ་གསོལ་གཉེར་གཏད་ནན་ཏན་དང༌། སྟག་ཁུ་སྤེ། སྤུས་བདེ་སྒོམ་ཆེན་རི་ཁྲོད། སྐྱིད་ཤོད་གྲུ་མོ་ནུབ། ཆུ་ཤུར་ཐར་པ་གླིང༌། བྱང་ཆུབ་གླིང་སོགས་ཉེ་སྐོར་དགོན་སྡེ་དང༌། ལྷ་ཁང་ཆེ་ཆུང་གང་ཡོད་ཁག་ལ་ལན་གཉིས་གསུམ་རེ་ཞབས་བཅགས་དང་འབྲེལ་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་དང༌། གནས་བདག་སོ་སོར་རྣམ་ཀུན་འཛིན་སྤྲས་དང༌། དུས་དུས་སུ་ཉམས་གསོ་ཚུལ་བཞིན་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་ཁྱབ་ཀྱང་སྩལ། ལྷག་པར་ལྕགས་ཟམ་དགོན་པར་དགུང་ཞག་ཉེར་གཅིག་ཙམ་བཞུགས་ཏེ་གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་མཐའ་འཛིན་པ་དང་ཕན་ཚུན་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གླེང་སྨར་བ་དང༌། དགེ་འདུན་ཚོགས་པར་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ཡང་གནང༌། གོང་དཀར་ཆོས་སྡེ་དང༌། བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གཉིས་སུའང་ཕེབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་དགུང་གཉིས་གསུམ་རེ་བཞུགས་ཤིང༌། སེར་སྐྱ་མང་པོའི་རེ་བ་འབྲས་ལྡན་མཛད། ཆོས་འཁོར་ཡང་རྩེར་བཞུགས་རིང་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་དང༌། ཡར་མར་ཚེས་བཅུའི་གསུང་ཆོག་ཆག་མེད་ཐོག མ་མོའི་འཁྲུག་སྐོང་དང༌། ལན་གཏོར། དགྲ་ལྷའི་གསོལ་མཆོད་སོགས་བསྟན་སྲིད་ཞབས་རིམ་བསྒྲུབས་པ་ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང༌། བར་བར་དད་འདུས་སེར་སྐྱ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་ཞལ་མཇལ་ཕྱག་དབང་དང༌། ཐུགས་གསེང་ཀུན་ཏུ་བུ་སྟོན་གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང་རྒྱུན་གང་འགྲོ་རེ་གསན། ཆོས་ཡང་འདུས་ཚོགས་སུ་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ཡང་ཡང་དང༌། མཆོད་རྫས་གཏོང་ཐེབས་

188

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
སོགས་སྦྱོར་འཇགས་རྒྱ་ཆེར་གནང༌།
དེ་ནས་ལྷ་ལྡན་དུ་རྒྱ་བོད་ཞི་ཆིངས་ལེགས་པར་འགྲིགས་ཏེ་ཨཾ་བན་གཉིས་
དཔུང་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་དུས་འཇམ་ཞོད་འཇགས་སུ་གྱུར་པ་ན། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་དྲུག་ཉིན་ཆོས་འཁོར་ཡང་རྩེ་ནས་ཆིབས་ཞལ་རིམ་གྱིས་བསྒྱུར་ཏེ་མཉེས་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་དུ་མཆོད་འབུལ་གནས་གཟིགས་དང༌། ཕྱི་ཉིན་འབྲས་སྤུངས་བླ་སྤྱི་དང༌། གནས་ཆུང་གྲྭ་ཚང་གི་ལས་སྣེ་སོགས་ཕེབས་བསུ་བ་དུ་མས་མདུན་བདར་ཏེ་ཚ་གུར་གླིང་ཁར་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག བླ་སྤྲུལ་ལས་སྣེས་མཚོན་མཆོག་དམན་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་དང༌། དཀར་སྤྲོའི་སྟོན་ཆེན་འབུལ་བཞེས་མཛད། དེར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ཡང་ཕེབས་བསུར་བྱོན་པ་གཟིམས་ཆུང་དུ་མཇལ་འཛོམ་ངོས། ཐུགས་ཕེབས་པའི་གསུང་གླེང་དང༌། དག་བྱེད་ཀྱི་ཁྲུས་ཆོག་ཀྱང་དགྱེས་བཞེས་གནང༌། དེ་རྗེས་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་བཀའ་བློན་བླ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་དར་སོགས་རྩེ་ཤོད་ཀྱི་དྲུང་རིགས་ཆེས་མང་བ་ཆིབས་བསུར་ལྷགས། ཚ་གུར་དུ་བཞུགས་ཞག་བདུན་ཕྲག་གཅིག་བཞུགས་ནས། ཚེས་བཅུ་དྲུག་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཉིན་ཆིབས་རགས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྒྱས་པར་བསྒྲིགས་ཤིང༌། ཕེབས་ལམ་དུ་རྡོ་སྟར། བསངས་དུད། སེར་སྦྲེངས་སོགས་བར་མ་ཆད་དུ་དཀྲིགས་པའི་དབུས་སུ་ཕེབས་བྱམས་ལ་བཞུགས་ནས་རིམ་གྱིས་སྐྱིད་ཚལ་ཀླུ་སྡིངས་སུ་ཕྱགས་ཕེབས་ཏེ་ཆིབས་བསུ་བ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ་དང༌། གསོལ་ཚ་གནང༌། དེ་ནས་རྒྱལ་ཚབ་ཚེ་གླིང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཆེན་པོས་དབུས་དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང༌། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བླ་སྤྲུལ་ལས་སྣེ་སོགས་ཆིབས་ཞབས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ཚར་དུ་དངར་བ་དང་བཅས་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མདུན་ས་རང་བྱུང་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོར་ཞབས་སོར་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རེ་ཁཱ་

189

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
མངོན་པར་བཀོད་ཐོག་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་དུ་ཕེབས་སྟོན་གྱི་དཀར་སྤྲོ་རྒྱས་གཤོམ་ཞུས་པར་དགྱེས་དགུར་རོལ་བར་མཛད་དོ། །
དེ་ནས་སྔ་སོར་རྒྱ་དམག་མཐར་སྐྲོད་གཡུལ་འཇུག་སྐབས་རང་ཟོན་སྤངས་ཏེ་
གངས་ལྗོངས་བསྟན་སྲིད་ལར་རྒྱ་སྙིང་བཅང་གིས་དགྲ་ཐོག་དཔའ་རྩལ་དཔུང་གཤེད་ཟལ་ཐོན་བྱུང་རིགས་ཁག་གི་ལ་ལར་མཆོད་ཐེབས་སྦྱོར་འཇགས། ལ་ལར་གོ་གནས་ཀྱི་གཟེངས་བསྟོད། དགའ་ཞིག་ལ་དངུལ་དངོས་ཀྱི་བྱ་དགའ་གནང་སྦྱིན་སོགས་གང་ལ་གང་འོས་ཀྱི་གཟིགས་བཟོས་བདག་རྐྱེན་རིམ་བཞིན་སྩལ་ཏེ་བྱས་བྱུང་གི་རྣམ་དབྱེ་ཞིབ་ཏུ་ཐོན་པར་མཛད། ྋགོང་ས་ྋརྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོག་ཉིད་འཕགས་ཡུལ་ནས་བསིལ་ལྗོངས་སྐྱེ་དགུའི་མགོན་དུ་ཞབས་སོར་གེགས་མེད་བདེ་ལེགས་སུ་འཁོད་པའི་གཏང་རག་ཐུགས་རྗེ་ལེགས་འབུལ་དང༌། སོ་བདུན་དགུང་ཀེག་གི་འགལ་རྐྱེན་ཞི་ནས་ཞབས་པད་ཚེ་སྦྱིན་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་བསྐལ་ཆེན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཏུ་འཚོ་གཞེས་ཀྱི་སླད་དུ་རྣམ་ཀུན་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཞོ་ཤས་འཚོ་བའི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཁག་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་མཆོད་ (༡༡༨ བ་༤། ༡༨༨ འ་༥) ཚོགས་རིམ་བཞིན་སྤྲོས་ཏེ་དགེ་ལེགས་ཆུ་མཐོང་གི་མུ་ཁྱུད་དང་མཉམ་པ་བསྐྲུན་ཏོ། །
(༡༡༩ ཉ་༥། ༡༨༩ འ་༤) ཞེས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་རྗེ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་གཟིགས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་གནས་ཆེན་དུ་མར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་འཕྲིན་ལས་རླབས་ཆེན་མངོན་པར་འདུ་མཛད་དེ་རིང་མིན་གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་དགུའི་དཔུང་གཉེན་དུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་བརྗོད་

190

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་པའོ།། །།
༦༣༽ ཆུ་གླང་ལོ་གསར་དགྱེས་མཆོད་རྗེས་ྋགོང་ས་མཆོག་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་བཞུགས་རིང་ལུགས་གཉིས་ཐད་བྱས་པ་གཟེངས་ཐོན་རིགས་ལ་གཟིགས་གསོལ་དང༌། བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་སྨན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རླབས་པོ་ཆེས་འཕགས་མཆོག་སྙིང་རྗེའི་ལྷ་གཅིག་ཕྱག་ན་པདྨོ་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་བརྙན་ཐོག་ཚད་མ་རིན་ཆེན་གཉིས་པས་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་གཟུངས་འབུལ་རབ་གནས་དང༌། གསོལ་འདེབས་སྨོན་ཚིག་བཀའ་རྩོམ་ཡང་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།
(༡༡༩ བ་༥། ༡༩༠ འ་༤) ༈ ས་བཅད་བཅུ་གཅིག་པ། བཱ་རིན་བླ་མ་རིན་པོ་
ཆེ་འཇིགས་མེད་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། དད་འདུས་ཀྱི་སེར་སྐྱ་ཁྲི་ཕྲག་བརྒལ་བར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང༌། ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པ་མཐའ་དག་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བསྡུས་པ། ཆེ་བ་བཞི་ལྡན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཤད་ལུང་སྩལ་བ་དང༌། སྙིགས་དུས་སུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་གཞི་བསྙེན་ཆེན་པོ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་བཞེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྗེ་བཙུན་གསེར་ཁང་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་ཚུལ་ནི།
དེ་ཡང་དགུང་གྲངས་སོ་བརྒྱད་དུ་ཕེབས་པ་ཆུ་མོ་གླང་ལོའི་རང་ཞལ་གསར་
དུ་ངོམས་པའི་ཐོག་མར་སྲིད་གསུམ་རྒྱལ་མོའི་གཏོར་སྐྱོང་མངའ་གསོལ་དང༌། ཚོམས་ཆེན་དུ་ལྷ་མིའི་མགྲོན་ཚོགས་མཐའ་ཀླས་པ་འདུས་པ་དང་ཚོམ་བུ་གཅིག་ཏུ་ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་སྔ་ཕྱི་ཉམས་བཞེས། ཚེས་གསུམ་བརྟག་རིལ་དྲིལ་འབུལ། དགྲ་ལྷ་

191

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།འོད་ལྡན་དཀར་པོ་དང༌། སྲོག་བདག་དུང་གི་ཐོར་ཚུགས་ཅན་སོགས་གཞུང་བསྟེན་དྲེགས་པའི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གསོལ་མཆོད། ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ལས་བྱེད་ཁག་ལ་འབྱོར་མཇལ་སོགས་གནའ་སྲོལ་ཉམས་མེད་རྒྱས་པར་བསྐྱངས་ཤིང༌། ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་གཟིམས་ཆུང་ས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་དུ་སྡེ་དྲུག་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང༌། ཚེ་ཆོག་གླིང་སྤྲུལ་སྐུ། གླིང་སྤྲུལ་སྐུ། ཕྲན་ཕུར་ལྕོག་སྤྲུལ་མིང་སོགས་གདན་ས་གསུམ་དང༌། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཆེས་མང་ལ་དགེ་ཚུལ་དང༌། དགེ་སློང་གི་བསླབ་སྡོམ་རྣམ་པར་དག་པ་འབོགས་པར་མཛད།
(༡༢༠ བ་༡། ༢༩༡ འ་༢) ཚེས་བཅུ་གཅིག་ནས་བཅུ་བདུན་བར་ཀུན་གླིང་
རྟ་ཚག་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སོགས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱད་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་སྐོར་ལ་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་འབོགས་པ་གནང༌།
(༡༢༠ བ་༣། ༡༩༢ ཐ་༣) ས་སྐྱའི་གདུང་སྲས་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་
བཟང་པོ་དང༌། མཚུར་ཕུ་རྒྱལ་ཚབ་སྤྲུལ་སྐུ། རྒྱ་ཤོག་ཐུབ་ཆི་ཐུབ་ངོ་གཡོག་བཅས་ལ་འབྱོར་ཕྱག་ཀྱང་སྩལ། དེ་རྗེས་སྔ་རྟིང་གཉིས་ཁོངས་མཚུར་ཕུ་རྒྱལ་ཚབ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་སྐོར་ལ་དགེ་ཚུལ་དང༌། དགེ་སློང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་བཀོད།
(༡༢༠ བ་༦། ༡༩༢ འ་༡༡) ཡར་མར་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་དང༌། ཚེས་བཅུའི་
ཚོགས་སྟོན་སོགས་ཉམས་མེད་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱངས། ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ (༡༢༡ ཉ་༣། ༡༩༢ འ་༤) ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་ཀྱི་ཞལ་ལོ་མངོན་པར་བསྒྱུར་ནས་ཕེབས་སྟོན་རྒྱས་པར་བསྟར།
(༡༢༡ ཉ་༣། ༡༩༣ ཐ་༡) ཁལ་ཁ་རྒྱལ་ཁག་གི་རྟེན་འབུལ་མི་སྣ་བྱབས་ཁྲུས་
བླ་མ་སོགས་མཆོག་དམན་གྲངས་ལས་འདས་པར་མཇལ་ཁ་ཇ་གྲལ། བསྒྲུབ་བྱ་ལྔ་བརྒྱ་

192

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བཅོ་ལྔ་སྐོར་ལ་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་འབོགས་ཆོག སེར་སྦྲེངས་ཆེན་མོར་ཐུགས་ཞིབ་དང༌། རྩེ་མཆོད་ཁང་ཁག་ལ་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་བཅས་ཡང་དག་པར་མཛད། (༡༢༡ བ་༡། ༡༩༣ ཐ་༡༠) མཚུར་ཕུ་ཀརྨ་པར་འབྱོར་ཐོན་སྦྲགས་མའི་མཇལ་
ཁ། དམག་སྤྱི་ཆེ་བ་ཚ་རོང་པར་ཛ་སག་གསར་མཇལ། ས་བཅུད་བུམ་སྒྲུབ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཚ་རྟིང་ཚོགས་མགོན་དུ་སྟར་ཆགས་ཕེབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་ཞལ་འདོན་གསུང་ཆོག ནོར་གླིང་དུ་དཔལ་མགོན་སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོའི་དུས་གཏོར་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་ཆེན། ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་དུས་འཁོར་མཆོད་གར་ལ་ཐུགས་ཞིབ་དང༌། སྒྲུབ་མཆོད་ཚོགས་མགོན། སེར་སྨད་ཚ་བ་ཁྲི་པ་སྤྲུལ་སྐུར་གཞུང་ཞབས་ཐོག་མཁན་ཆེན་དང༌། བླ་སྨན་མཁན་ཆུང་དངོས་གཞི་བ་བྱམས་པ་ཐུབ་དབང་ལ་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་བསྐོ་བཞག་བསྐྱངས་པའི་གསར་མཇལ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་འཛིན་པ་ཚེ་སྨོན་གླིང་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནས་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་བཞུགས་རིང་སྲིད་སྐྱོང་ལས་ཚབ་བསྐོ་བཞག་གནང་བ་བཞིན་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་བསྟན་སྲིད་ལར་རྒྱའི་ཞབས་འདེགས་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་རྨད་དུ་བྱུང་ཞིང༌། བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་གྲུབ་པས་འཕྲིན་ལས་གང་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ྋརྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱག་རིས་ཆེ་བར་མ་ཟད། བསྟན་དགྲ་ལུའུ་ཅུན་གྱིས་ཚུར་རྒོལ་དམག་ཟིང་ཡོ་འཁྱོམས་ཅི་ཆེའི་སྐབས་སུའང་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་ཐབས་བྱུས་ཟབ་མོས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེ་ར་དང༌། ལྷ་ལྡན་འཕྲུལ་སྣང་གན་དྷོ་ལ། ཕོ་བྲང་ཡས་མས་བཅས་པར་མེ་དགྲའི་འཚེ་བས་མ་གོས་པའི་སྲུང་བཀོད་དོ་ཁུར་ཐོག འགལ་ཟླ་མཐར་འབུད་ཐུབ་པ་སོགས་སྤྱི་མོས་མཛད་རྗེས་བཟང་བས་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱན་དུ་བཀུར་འོས་ལ་བརྟེན། ཀུན་གླིང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང་འདྲ་བའི་གདན་ཐོབ་ཐོག མཚན་བཟོས་སུ་ཤ་ཅིན་

193

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཏེལ་གིག་ཆེ་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་དང༌། ཐམ་ག་གྲུ་སྒོར། མཁན་ཆས་ཆ་ཚང༌། རྟ་ཏོག་ཟེ་ལོང་ཁེབས། རྟ་དར། འབོབ་ལྕག གདུགས་སེར་པོ་སོགས་ཆེན་པོར་འོས་པའི་ལུང་ལས་ཀྱིས་གཟེངས་བསྟོད་དང༌། གསོལ་ཕོགས་ལག་འཛིན། མཛོད་པ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ལ་མཁན་ཆུང་གི་གོ་གནས་གསོལ་རས་བཅས་སྩལ།
(༡༢༢ ཉ་༥། ༡༩༤ འ་༦) བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་བཞེངས་པའི་
ཕན་ཡོན་གྱི་ཆེ་བརྗོད་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་དེ་སྔ་ཆུ་ཡོས་ལོ་བསིལ་ལྗོངས་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་སྨན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དགོངས་པ་རླབས་པོ་ཆེས་ཉེ་བར་དྲངས་ནས་རང་བྱུང་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་གཟིམས་ཆུང་ས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་གཙོར་རིན་ཆེན་གཉིས་པ་ལྷད་མེད་རྒྱ་སྲང་ཁྲི་ཕྲག་བརྒལ་བའི་རྒྱུ་ལས་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོ་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་བརྙན་ཐོག་ཚད་མ་བྱོན་གཙང་སྤུས་ལེགས་བཞུགས་ཁང་དང་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་ཐོག འཕགས་པའི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྔགས་པ་དང༌། འདོད་བྱའི་དོན་ལ་སྨོན་པའི་གསོལ་འདེབས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཐུགས་རྗེའི་འཇུག་པ་འདྲེན་པའི་སྐབས་གསུམ་བདག་པོའི་ཏམ་བུ་རའི་རྒྱུད་མང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཀྱང་མཛད་དོ། །
ན་མོ་གུ་རུ་ཨཱརྱ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རཱ་ཡ། དཔག་ཡས་འགྲོ་བ་རླབས་ཆེན་ཐུགས་བསྐྱེད་
སྐྱ་རེངས་ཀྱིས། །ཉེར་དྲངས་སྟོབས་བཅུ་མི་འཇིགས་ལྷུན་རྫོགས་རླུང་ཤུགས་ལས། །གཞན་ཕན་རྒྱལ་ས་སྐུ་བཞི་རྟ་བདུན་བདག་པོ་ཆེར། །འགྲོ་ལ་ཐབས་མཁས་ཟེར་བརྒྱ་འགྱེད་མཛད་སྐྱེ་རྒུའི་གཉེན། །མ་སྨད་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་བཟང་པོའི་གདུགས་དཀར་ཆེ། །རྣམ་པར་བསྐྱོད་པའི་གསེར་སྦྱངས་རྩིབས་ཡུའི་དཔལ་གྱིས་བརྗིད། །བསླབ་གསུམ་རིན་ཆེན་ཏོག་མཛེས་ལེགས་བཤད་གྲིབ་བསིལ་དུ། །འགྲོ་རྣམས་ངལ་འཚོ་འཕགས་ཡུལ་པཎ་གྲུབ་ཡབ་སྲས་དྲིན། །བློ་ཆེན་ཐབས་མཁས་མ་དྲོས་དགོས་འདོད་ལྷུན་གྲུབ་

194

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གཏེར། །བཟང་པོའི་སྙན་གྲགས་བརྒྱད་ལྡན་སྨན་ཆབ་འཁྱིལ་པ་ལས། །འགྲོ་བློའི་ཞིང་དུ་ལྷག་བསམ་ཡུར་བར་འདྲེན་མཁས་པ། །ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མིག་བུ་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོར་འདུད། །རིང་ནས་གོམས་པའི་ཚོགས་གཉིས་འཛིན་མའི་ཁྱོན་ཡངས་པོར། །དམིགས་མེད་སྙིང་རྗེའི་ས་བོན་གྲུང་པོར་གཞན་ཕན་གྱིས། །བསྐུལ་བའི་རྒྱལ་བའི་མྱུ་གུ་རིམ་གཉིས་སྙེ་མས་དུད། །འགྲོ་བའི་དཔྱིད་དུ་ལེགས་བཤད་དངོས་བརྒྱུད་རྗེ་རྣམས་འཕགས། །ཡང་དག་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ལམ་མཆོག་ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས། །ཡིད་ཅན་ངན་འགྲོའི་ལམ་བཀག་ཐེག་མཆོག་འཛུད་མཛད་ཅིང༌། །དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་རྣམ་གསུམ་ཆ་ལུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །ཐུགས་རྗེའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་གསུམ་ལྡན་པདྨའི་མཚན་མངར་འདུད། །གྲུ་འཛིན་ཞིང་མགོན་མི་ཡི་གར་རོལ་ལྷ་གཅིག་རྗེ། །མདོ་སྔགས་ལམ་གྱི་མཛོད་འཛིན་མཁན་ཆེན་བོ་དྷིའི་ཞབས། །དངོས་གྲུབ་ཀུན་བདག་བདེ་ཆེན་བདུད་འདུལ་དྲག་པོ་རྩལ། །རིགས་གསུམ་རྣམ་པར་རོལ་བའི་དགེ་མཚན་དངོས་གྲུབ་སྩོལ། །ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་ཀུན་རྡུལ་སྙེད་འགྲོ་ལ་རྗེས་ཆགས་ཀྱི། །རྒྱ་མཚོ་ལས་
འཁྲུངས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་ཞེས་གྲགས་པ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་རིན་ཆེན་རི་ལྟར་མངོན་འཕགས་མགོན། །སྤྱི་བོར་བསྟེན་ནོ་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་ཟུངས། །ཆུ་ཤེལ་ལྟར་དཀར་ལྟ་ན་སྡུག་པའི་ལང་ཚོ་རྒྱས། །མཐོང་བའི་མོད་ལ་ལྷ་ཡི་དཔལ་ལྡན་དགའ་མཆོག་སྦྱོར། །ཡིད་འོང་ལྷ་ཡི་སྒེག་མོའི་མཛེས་འཕྲོག་མཚན་དཔེས་བརྒྱན། །སྣང་མཐས་དབུ་བརྒྱན་སྐྱོན་བྲལ་ཡོན་ཏན་བསམ་བཞིན་བདུད། །ལས་ཉོན་འཆིང་རྒྱ་ལས་གྲོལ་ཟབ་གསང་ཆོས་ཀྱི་སྒོ། །མ་འཆོལ་གསལ་བར་འདོམས་པའི་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་སྙན་པོ། །ཐོས་པའི་མོད་ལ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་དྲྭ་བ་གཅོད། །དབུགས་དབྱུང་གསུང་གི་བདུད་རྩིའི་ཡོན་ཏན་བསམ་བཞིན་འདུད། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་སྒྲིབ་མེད་དུ། །ཉི་མ་བྱེ་བའི་འོད་ལྟར་ཅིག་ཅར་ས་ལེར་གཟིགས། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་

195

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།དོན་འབྱེད་མཁས་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་རས་གཡོ། །ཀུན་རྟོག་སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞིའི་ཡོན་ཏན་བསམ་བཞིན་འདུད། །གངས་རིའི་ཕྲེང་བས་བསྐོར་བའི་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི། །སྐུ་དང་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཚུལ་བསམས་ཚེ། །དབུགས་རྔུབ་འབྱུང་བ་ཚུན་ཆད་འགྲོ་དོན་འབའ་ཞིག་ལས། །གཞན་དུ་མི་མངའ་སེམས་དཔའ་ཆེ་འདི་ཨེ་མ་ཧོ། །ཆོས་ཀྱི་མིག་བུ་བྲལ་བའི་ཉམ་ཐག་འགྲོ་ཚོགས་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་གཞན་གྱིས་བཏང་སྙོམས་ཕལ་ཆེར་ལུས་པ་ན། །འདྲེན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་སྤྱན་སྔ་རུ། །ཕྱུགས་རྫི་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཞལ་བཞེས་འདི་ཀོ་རྨད། །རྒུད་པ་ལྔ་རྡོལ་ཆེར་སྙིགས་མུན་པའི་སྨག་རུམ་འཐིབས། །ཆགས་སྡང་ཉོན་མོངས་ཤེས་རྒྱུད་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་མནར། །ཐར་པའི་ལམ་བྲལ་ངན་འགྲོའི་གཡང་དུ་ལྷུང་ལ་ཉེ། །ཐུགས་རྗེའི་ལྕགས་ཀྱུས་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱུད་ཉེ་བར་དགོངས། །སྣ་ཚོགས་གདུལ་བྱའི་མོས་བློའི་སྙན་དབུས་ཆུ་ནང་དུ། །གང་སྐུ་མཚན་དཔེའི་མཛེས་སྐུ་རྣམ་བཀྲ་ཟླ་བའི་གཟུགས། །ཆགས་པའི་སྐྱོན་བྲལ་གྲངས་མེད་ཅིག་ཅར་སྤྲོ་མཁས་པ། །རྗེ་བཙུན་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་བཀའ་དྲིན་བསམ་མི་ཁྱབ། །
རྒྱལ་ཀུན་མཛད་པའི་ཁུར་འདེགས་ནམ་མཁས་གར་ཁྱབ་ཏུ། །རྣམ་རོལ་
མཛད་པ་རྒྱ་མཚོའི་གཏེར་ལ་སྐྲ་རྩེ་ཡིས། །ཆུ་ཐིགས་ཙམ་ཞིག་བསྔགས་པའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་གང༌། །རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་བཟང་མཐར་ཕྱིན་རྒྱུ་རུ་བསྔོ། །ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་མཆོད་འོས་བསོད་ནམས་གཏེར། །དགེ་མཚན་བཅུ་ལྡན་གངས་རིའི་འགྲོ་བའི་མགོན། །འཕགས་མཆོག་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་ཚུལ། །ཡང་ཡང་བསམ་བཞིན་དད་བརྒྱས་ལྷག་པར་སྤྲོ། །སྐལ་ལྡན་བདག་ཅག་གདུང་ཤུགས་གསོལ་འདེབས་ན། །དེ་ཡི་ཞིང་དུ་སྐུ་མཆོག་བསམ་འཕེལ་དབང༌། །མོས་ངོ་དང་འཚམས་དཔག་མེད་བྱོན་ལགས་ཀྱང༌། །ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ཕྱིར་གཟུགས་སྐུའི་རྟེན་སྒྲུབ་བརྩོན། །དེས་ན་

196

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དག་དང་མ་དག་འགྲོ་ཀུན་གྱི། །མིག་གི་བདུད་རྩིར་སྐུ་ཡི་དབྱིབས་བྱད་ཙམ། །མངོན་གྱུར་མོད་ལ་མོས་གུས་ལན་བརྒྱར་བཏུད། །ཕྱི་མའི་ལམ་སྣ་ཟིན་འདི་ཆེས་རྨད་བྱུང༌། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་ལྷ་མཆོག་གི། །མཛེས་སྐུ་སྤྱི་གཟུགས་བསོད་ནམས་མཆོད་སྡོང་དབང༌། །རིན་ཆེན་གཉིས་པ་ལས་གྲུབ་མོས་བློའི་རྟེན། །ཕན་བདེའི་ཉེར་མཚོར་ལྷུན་གྲུབ་མཆོག་གསུམ་དྲིན། །གང་འདིར་འབད་དང་རྒྱུ་སྦྱོར་འབྲེལ་ཐོགས་པའི། །ལེགས་འབྲས་དགེ་ཚོགས་ཇི་སྙེད་མཆིས་པ་ཀུན། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་སྨོན་དོན་འདི་ལྟར་གསོལ། །ཐུགས་རྗེས་ལྷག་པར་དགོངས་ཤིག་སྙིང་རྗེའི་གཏེར། །ཕན་དང་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་རྫིང་བུའི་དབུས། །ཀུན་མཁྱེན་ཤཱཀྱའི་སྲས་པོའི་ལུང་རྟོགས་བསྟན། །པདྨའི་དགའ་ཚལ་ལེགས་བཤད་འདབ་བརྒྱ་བཞད། །ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་དྲི་བསུང་ཕྱོགས་ཁྱབ་ཤོག །
ཡིད་ཅན་རྐང་དྲུག་ལམ་བཟང་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། །འཐུང་བས་བདེན་གཉིས་
ལུས་སྟོབས་གཤོག་ཡངས་རྒྱས། །སྐུ་བཞིའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་མྱུར་བགྲོད་ཅིང༌། །འཕགས་ཡུལ་ཞིང་འདིར་ཆེས་ཆེར་དར་བར་ཤོག །ཐར་འདོད་གཉེན་གཅིག་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །དྲི་མེད་ལུགས་བཟང་གསེར་མདོག་ཅོད་པན་ཡང༌། །བཞེད་སྒོ་མི་ཉམས་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཀུན། །བསྟན་འགྲོའི་ཉེར་འཚོར་དར་རྒྱས་ཡུན་གནས་ཤོག །དེ་འཛིན་སྒྲུབ་དང་སྤེལ་བའི་སྐྱེ་འཕགས་ཚོགས། །སྐུ་ཚེ་མི་འགྱུར་གཡུང་དྲུང་ལྟར་བརྟན་ཅིང༌། །གཟུགས་སྐུ་མི་ཤིགས་འཆི་མེད་རྡོ་རྗེར་གྲུབ། །མཛད་འཕྲིན་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་རྩེར་སྒྲེང་བར་ཤོག །ཟབ་དོན་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་སེངྒེའི་སྒྲས། །ལོག་སྨྲའི་ཝ་ཚོགས་སྤོབས་པ་རབ་ཕྲོགས་ཏེ། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་སྐྱོངས། །རྒྱལ་བས་བསྔགས་པའི་ལམ་བཟང་ལྷུན་འགྲུབ་ཤོག །རྣམ་དག་འདི་ཕྱིའི་གཉིས་དོན་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི། །རྟེན་ཐོབ་ཐུབ་བསྟན་སྒོར་ཞུགས་བཤེས་དང་མཇལ། །དལ་འབྱོར་དོན་

197

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ལྡན་ཆ་རྐྱེན་ཀུན་ཚང་ངོས། །ཕྱིན་དྲུག་སྤྱོད་པའི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །རིག་གྲོལ་དགེ་འདུན་རིས་མེད་སྡེ་ཚོགས་རྣམས། །ཆོས་མཐུན་ཐུགས་བཞེད་གཅིག་དཀར་ཞལ་མི་འབྲལ། །ཕྱི་ནང་འགལ་རྐྱེན་ཉེས་ཚོགས་མ་ལུས་ཞི། །ཚེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་ལེགས་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཤོག །ཚངས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བསླབ་གསུམ་སྡེའི། །གཞུང་དོན་ཉམས་ལེན་དགོངས་པ་གནད་དུ་བརྩོན། །བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་བཞིའི་ཆོས་སྤྱོད་འཕེལ། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་བཟང་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །
ཞིང་འདིའི་འགྲོ་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་འཛིན་མའི་ཁྱོན། རྗེས་སྐྱོང་དམ་བཅའི་
ཁུར་ལེན་ས་མོས་ཚལ། །དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་བཟང་སྙེ་མ་གཡུར་དུ་ཟ། །འགྲོ་བའི་ཉེར་འཚོའི་བཅུད་དུ་ལེགས་སྨིན་ཤོག །མེས་དབོན་གསུམ་གྱིས་སྲོལ་བཏོད་རྣམ་དག་ཁྲིམས། །དགའ་བརྒྱའི་དཔལ་ལྡན་ལུགས་ཟུང་དབུ་རྨོག་བཙན། །བླར་མཐོ་སྡེ་བཞིའི་དཔལ་ཡོན་གོང་དུ་འགྲན། །མི་མཐུན་རྐྱེན་ངན་ཅི་མཆིས་རྒྱང་བསྲིང་ཤོག །ཁྲིམས་འདིར་སྤྱོད་པའི་ཡིད་ཅན་མཆོག་དམན་ཀུན། །དཀར་ནག་རྒྱུ་འབྲས་མཆོག་གསུམ་དཔང་གསོལ་ཏེ། །ཚུལ་བཞིན་བརྩོན་པའི་གནའ་བོའི་རྒྱུན་བཟང་རྣམས། །གངྒཱའི་རྒྱུན་བཞིན་དུས་ཀུན་ཁྱབ་གདལ་ཤོག །ལུགས་བརྒྱའི་ཆབ་སྲིད་ཉིན་བྱེད་འབུམ་གྱི་འོད། །ཕས་རྒོལ་བདུད་སྡེའི་བསམ་སྦྱོར་མེ་ཏོག་མདས། །བདེ་སྐྱིད་འཕྲོག་བྱེད་ཟུག་རྔུའི་སྒྲིབ་མུན་ཚོགས། །བསལ་དང་ལྷན་ཅིག་རྫོགས་ལྡན་དཔལ་དར་ཤོག །ཡིད་འཕྲོག་སྐབས་གསུམ་བདག་པོའི་ཚངས་ཐིག་གིས། །རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་འཇུག་ལྡོག་རྣམས། །ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་རྒྱུས་ནམ་ཡང་མི་བརྫི་བར། །རྣམ་པར་དཀར་བའི་དེ་འབྲས་མཐར་སོན་ཤོག །སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་སྒྱུར་ཟུར་ཕུད་ལྔ་པའི་གར། །ཤར་ཕྱོགས་ཙི་ནའི་རྗེ་བོ་རིམ་བྱོན་གྱི། །སྐུ་ཚེ་ཡུན་བརྟན་མཐའ་བཞི་ཤུགས་གནོན་གྱི། །ཐུགས་བཞེད་ནམ་མཁས་གར་ཁྱབ་དེ་མཚུངས་ཤོག །ལར་རྒྱའི་ཆབ་སྲིད་སྟོབས་འབྱོར་བཏུང་བའི་རྒྱུན།

198

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
།ཡང་དག་ལས་ལམ་ཆུ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཁྱིལ། །ས་ཡི་བདག་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་ཆབ། །གཟེངས་བསྟོད་ལྷ་ཡི་ཁྲུས་རྫིང་རྒྱུན་དར་ཤོག །
མདུན་འཁོར་སྐྱབས་རོལ་བློན་འབངས་མཐའ་དག་ནི། །གཞན་ལ་འཚེ་
སོགས་ཆོས་མིན་བྱ་བ་སྤངས། །གཉེར་བསྐོས་ལས་རྣམས་བརྩོན་ལ་སྐྱོ་བ་མེད། །རྒྱལ་བའི་འདོད་དགོངས་ཇི་བཞིན་ལྷུན་འགྲུབ་ཤོག །མི་མཇེད་ཞིང་མགོན་བུ་རམ་ཤིང་པ་ཡི། །ལུང་རྟོགས་བརྒྱད་ལྡན་དར་རྒྱས་ཡུན་གནས་དང༌། འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་མདོ་སྔགས་བསྟན་པའི་མཛོད། །རྨད་བྱུང་ཞིང་འདིར་རྒྱུན་བཟང་ཡར་རྒྱས་ཤོག །ཕུན་ཚོགས་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་དུ་མས་ཕྱུག །སུམ་རྩེན་གྲོང་ཁྱེར་ས་ལ་འཕོས་འདྲ་བ། །རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཆོས་ལྡན་ཞིང༌། །མི་ཉམས་བསྟན་འགྲོའི་ཉེར་འཚོར་ཡུན་གནས་ཤོག །བསིལ་ལྡན་ལྗོངས་འདིའི་ཡ་གྱལ་མཐའ་དབུས་ཀུན། །ཆེར་སྙིགས་ལྔ་བདོའི་རང་མདངས་ནད་མུག་དང༌། །དུས་ཀྱི་འཁྲུག་རྩོད་བསྟན་པའི་ཁུག་སོའི་གེགས། །ལོག་པའི་མཚན་མ་ཅི་མཆིས་ཉེར་ཞི་ཤོག །ཕྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་བརྟན་གཡཱུའི་དངོས་པོ་ཀུན། །འདིར་སྣང་ཆོས་བརྒྱད་འདུ་འཛིའི་སྐབས་དང་བྲལ། །མཆོད་སྦྱིན་སྤེལ་སོགས་མཁོ་དགུའི་དགེ་བའི་ཚོགས། །ཆོས་འབྱོར་བདེ་དགེ་སྒྲུབ་ལས་ཡོལ་མེད་ཤོག །མར་གྱུར་རིགས་དྲུག་འགྲོ་བར་གཏོགས་སོ་ཅོག །སྔོན་བསགས་དགེ་མཐུས་ངན་འགྲོར་མི་འཁྱམས་པར། །འཁོར་བའི་བདེ་ལ་མི་ཆགས་མཐར་ཐུག་སར། །བགྲོད་པའི་རྒྱས་འགྱུར་རིགས་ཀྱང་མྱུར་སད་ཤོག །ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་བགྲོད་པའི་འཇུག་སྒོ་མཆོག །བདག་པས་གཞན་གཅེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་དང༌། །རྟག་ཆད་མཐའ་བྲལ་ཡང་དག་ལྟ་བའི་གནད། །ཟུང་འབྲེལ་ལམ་བཟང་སྒྲུབ་པའི་སྐལ་ལྡན་ཤོག །
རང་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་དང༌། །གཞན་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་བསྡུ་བཞིའི་
ཉམས་ལེན་སོགས། །རླབས་ཆེན་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་ཀུན་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །སྐུ་བཞི་འབྲས་

199

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ལྔའི་གོ་འཕང་མངོན་འགྱུར་ཤོག །པད་དཀར་འཆང་བའི་སྐྱེ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་བདག །སྒོ་གསུམ་ཕྱི་ནང་ཉེར་འཚེས་མི་བརྫི་བར། །རྒྱལ་བསྟན་ཁྱབ་སྤེལ་སྲི་ཞུ་ལྷུན་འགྲུབ་ཕྱིར། །ཚེ་སྲོག་མི་ཤིགས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་བརྟན་ཤོག །ཆོས་སྲིད་འཛིན་སྤེལ་ལེགས་བྱས་བགྱིད་སྒོའི་ཚོགས། །མི་ཉམས་བསྟན་འགྲོའི་ཉེར་འཚོར་ལེགས་སོན་ཏེ། །ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་བཟང་སྤེལ་པ་ལ། །རྫོགས་ལྡན་ས་སྐྱོང་དག་གི་རྗེས་འགྲོར་ཤོག །སྒོ་གསུམ་བསླབ་པའི་གཞི་ལས་མི་འདའ་བར། །རྣམ་དག་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་རྒྱུད་ཕྱུག་ཅིང༌། །མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །དམ་པའི་མཛད་བཟང་ཇི་བཞིན་འགྲུབ་པར་ཤོག །ནམ་ཞིག་ཟག་བཅས་ཕུང་ལྔའི་གཡར་ཁང་ལུས། །རྣམ་ཤེས་ཁྱེ་འུ་འདི་སྣང་འགག་པའི་ཚེ། །བར་དོའི་འཁྲུལ་སྣང་དུཿཁ་མི་མྱོང་ཞིང༌། །འཕགས་མཆོག་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་ཉེར་བཟུང་ཤོག །དེའི་མཐུས་གྲུ་འཛིན་བདེ་ཆེན་ཞིང་མཆོག་ཏུ། །བགྲོད་ནས་འཕགས་མཆོག་འཁོར་བཅས་ཞལ་མཐོང་ཞིང༌། །གསུང་གིས་དབུགས་དབྱུང་ཟབ་མོ་ལེགས་ཐོབ་ནས། །སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོའི་མཆོག་ཏུ་བདག་འགྱུར་ཤོག །སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བའི་ཕྲེང་བ་རྣམས་སུ་ཡང༌། །སྔོན་བསགས་ལས་ངན་མ་རིག་གཞན་དབང་མཐུས། །མི་ཁོམ་ངན་འགྲོའི་གནས་སུ་མི་ལྷུང་བར། །དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུའི་རྟེན་བཟང་རིམ་འཐོབ་ཤོག །སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ལེགས་སྦྱངས་བློ་ལྡན་ཞིང༌། །མི་དགེའི་བཤེས་གཉེན་སྡིག་པའི་གྲོགས་དང་བྲལ། །ལམ་སྟོན་ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་མཆོད་པས་མཉེས་པར་ཤོག །
དེ་ཡིས་དགྱེས་བཞིན་སྩལ་བའི་གདམས་པའི་ཚོགས། །བཀའ་བཞིན་ལྷུར་
ལེན་རྣམ་དག་ཆོས་ལ་འཇུག །ཆོས་མིན་བྱ་བས་ནམ་ཡང་མི་གཡེང་བར། །དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་སྒྲུབ་པའི་སྣོད་ལྡན་ཤོག །སྲིད་འདིར་རྒྱབ་ཕྱོགས་ངེས་འབྱུང་ཚངས་སྤྱོད་འཚོལ། །མཁན་སློབ་སྤྱན་སྔར་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་བཞིན། །བསླབས་པའི་འཇུག་ལྡོག་

200

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཇི་སྲིད་འཚོ་ཡི་བར། །བཅས་དང་ཉེས་པའི་ཕུང་པོས་དབེན་པར་ཤོག །ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་པ། །ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་ཉམས་ལེན་དགེ་བའི་མཐུས། །རྒྱལ་བསྟན་ཕྱོགས་བརྒྱར་སྤེལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཤོག །ཚད་ལྡན་བླ་མའི་མན་ངག་དབང་བཞིའི་ཆུས། །བདག་བློའི་དྲི་མ་རྣམ་བཞི་ཉེར་བཀྲུས་ལས། །མཚན་བཅས་མཚན་མེད་རིམ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །རྟེན་འདིར་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་མངོན་འགྱུར་ཤོག །གང་འདིར་བཞེངས་སྒྲུབ་རྒྱུ་སྦྱོར་འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་སྨོན་དོན་ལྷུན་འགྲུབ་ཅིང༌། ངན་འགྲོའི་ལམ་བཀག་མགོན་ཁྱོད་དགྱེས་ཞིང་དེར། །སྐྱེས་ནས་གསུང་གི་བདུད་རྩིས་རྒྱུད་ཚིམ་ཤོག །གྲུ་འཛིན་མགོན་དང་མི་གཉིས་སྐུ་མཆོག་འདི། །མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་ཡིད་ཅན་མཐའ་དག་ཀུན། །བྱིན་རླབས་བདུད་རྩིའི་ཟིལ་དངར་སྙིང་དབུས་སུ། །སིམ་སྟེ་ཚོགས་གཉིས་བདེ་དགེའི་དཔལ་ཐོབ་ཤོག །བསླུ་མེད་རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང༌། །མགོན་ཁྱོད་སྨིན་རྫོགས་སྦྱངས་པའི་བྱིན་མཐུ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་སྨོན་པའི་བདེ་འབྲས་ཇི་སྙེད་པ། །ལྷུན་གྲུབ་དགེ་མཚན་བཀྲ་ཤིས་འབར་གྱུར་ཅིག །
ཅེས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རང་གཟུགས་བདག་ཅག་ཁ་བ་རི་
པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་ཞིང་འདི་སྐྱོང་བར་ཇི་ལྟར་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པའི་དོན་ལྟར། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཕན་བདེར་བཀོད་པ་དང༌། འགོད་པར་མཛད་པའི་རྣམ་རོལ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དགེ་མཚན་ལ་བདག་བློའི་དད་བརྒྱ་ལྷག་པར་སྤྲོས་ཏེ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་བཟུང་ཞིང༌། མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྤེལ་བའི་རྟེན་དང༌། གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་འགྲོ་བ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་འདི་ཉིད་ལ་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདི་གནས་

201

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་སྒོ་དམ་པར་གྱུར་པས་ན། བསྟན་འགྲོ་ཀུན་ལ་གཅིག་ཏུ་སྨན་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་ཚན་ལྗོངས་འདིར་དབང་ཐང་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་མཛེས་བྱེད་ཆུ་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོར་ས་ཟླའི་ཡར་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་བཅུ་གཉིས་མཛད་པའི་རྣམ་རོལ་གྱི་ནང་ཚན་དུས་ཆེན་གསུམ་འཛོམ་ཉིན་འགོ་འཛུགས་ཀྱིས་རིན་ཆེན་གཉིས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་འཕགས་མཆོག་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་བརྙན་མཐོང་བ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཐོག་ཚད་མ་དབུ་རྒྱན་སོགས་ནོར་འཛིན་ཟླ་བ་ལས་གྲུབ་པ་ལ་སྲིད་ནོར་རིན་ཆེན་དུ་མའི་ཕྲས་མཛེས་ཤིང་ཕྱུག་པ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པའི་ནང་བཞུགས་སུ་རིང་བསྲེལ་རྣམ་བཞིས་ཕྱུར་པོར་གང་བ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གཟི་འོད་འབར་ཞིང༌།
མིག་གི་བདུད་རྩི་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་པ་འདི་ཉིད་གསར་བཞེངས་སྐབས་
འཕགས་མཆོག་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་བསྟོད་པ་དང༌། འདོད་བྱའི་དོན་ལ་སྨོན་ཞིང་རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་བསྔོ་པའི་སྨོན་ཚིག་ཐུགས་རྗེའི་འཇུག་པ་འདྲེན་པའི་སྐབས་གསུམ་བདག་པོའི་ཏམ་བུ་རའི་རྒྱུད་མང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་འཛིན་པ་པད་དཀར་འཆང་བའི་སྐྱེ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེས་ཤིང་ཕོ་འབྲུག་ལོའི་ས་ཟླའི་དུས་ཚེས་བཅོ་ལྔ་མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་སྲས་པོའི་མཛད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་བསྟན་པའི་དུས་ཆེན་ཉིན་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་ཉེ་འདབས་ནོར་གླིང་སྐྱེད་ཚལ་བདེ་སྐྱིད་ཀུན་དགའ་འཁྱིལ་བའི་ཕོ་བྲང་གི་གཟིམས་ཆུང་འཆི་མེད་དགའ་ཚལ་དུ་རང་གཞན་ཀུན་ལ་དགེ་བའི་སྨོན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་

202

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དང་བཅས་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།
ཞེས་མཁས་རྨོངས་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་ཡིད་དབང་ཅིག་ཅར་འཕྲོག་པར་
ནུས་པའི་བསྟོད་གསོལ་སྨོན་ལམ་གྱི་ལེགས་བཤད་ཚིག་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཐུགས་རྩོམ་མཛད་དེ་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་རྟེན་མཆོག་ལྷར་བཅས་སྐྱེ་རྒུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོད་སྡོང་དམ་པར་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང༌། གྱ་གྱུའི་བློ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་རང་འདོད་དོགས་པའི་དྲི་མས་བསླད་པའི་གཟུ་ལུམ་གདོལ་གཏམ་གྱི་སྦུར་མ་རླུང་བསྐུར་ལ་བརྟེན། གཟུངས་གཞུག་ལ་ཐུགས་དོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཤར་བ་བསལ་སླད་གཟུངས་རྙིང་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞུས་ཏེ་དག་ཐེར་ཞིབ་ཏུ་མཛད་ཀྱང༌། འབུལ་བ་པོའི་བློ་སྐྱོན་གྱིས་སྦགས་པའི་སྐྱོན་ལྷད་རིགས་ནི་ཕྲ་མོ་ཙམ་མ་ཐོན་ཅིང༌། སླར་ཡང་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་དང༌། ཆོག་གྲོགས་སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ། རྣམ་གྲྭ་བསྙེན་སོང་གྲངས་བཅད་དང་བཅས་ནས་གཟུངས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོ་ག་སྨིན་རྒྱས་ཐོག རྒྱུད་དང་གདམས་པའི་ཕྱག་ལེན་དང་མཐུན་པར་གཟུངས་བསྐྱར་འབུལ་དང༌། རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་མཛད་པས་ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་སུ་ཞུགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཚན་མ་ངོ་མཚར་བ་དུ་མའང་ཀུན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང༌། མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་དང༌། ཕྱག་མཆོད་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མཐའ་དག་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཟད་མི་ཤེས་པར་འཇོ་བའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །
༦༤༽ བོད་རྒྱ་དབྱིན་གསུམ་གྱི་ཞི་ཆིངས་འཇོག་ཆེད་མི་སྣ་ཆེད་གཏོང་དང་འགར་གདན་འཕར་བཟོས་སྒོ་སྩལ། འཆར་ཅན་གནང་སྒོ་འཚེམས་མེད་ངོས་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལེ་ལག་དང་བཅས་པར་དམིགས་བསལ་རབ་གནས་བྱིན་འབེབས། བཱ་རིན་བླ་མའི་ཞལ་སྔ་ནས་དབང་བཀའ་ལྗགས་ལུང་སོགས་ཆེས་མང་བ་གསན། ྋརྗེ་ཉིད་ནས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་གསུང་ཆོས་ཟབ་རྒྱས་

203

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
གནང་བར་ལེགས་འབུལ་གྱི་བརྟན་གསོལ་རིམ་པ་བསྟར།
(༡༢༨ ཉ་༢། ༢༠༣ འ་༢) ཚེས་ཉི་ཤུ་ཉིན་འཕགས་ཡུལ་རྡོ་རྗེ་གླིང་དུ་རྒྱ་
བོད་ཕྱི་གསུམ་སླད་ཀྱི་འཇོག་བཟོའི་ཞི་ཆིངས་མཛད་པར་ཕེབས་མི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་འཛིན་ནང་བློན་ཆེན་པོ་བཤད་སྒྲ་བ་དང༌། ལས་རོགས་ཐའི་ཇི་ཁྲི་སྨོན་པ། སྣེ་མགྲོན་མཁན་ཆུང་བསྟན་པ་དར་རྒྱས། རིམ་བཞིན་རྟར་མདོ། རིམ་ལྔ་ཁྱུང་རམ་གཞོན་པ། ཤོད་མགྲོན་ཐུབ་བསྟན་ངག་དབང༌། རྩེ་དྲུང་དགེ་འདུན་བཀྲ་ཤིས། གཟིམས་འགག་ཤོད་དྲུང་གཅིག ཕྱི་གླིང་ཡིག་སྒྱུར་བསྟན་པ། རྒྱའི་ཡིག་སྒྱུར་གཅིག འབྲས་འཐུས་སྤྱི་སོ། སེར་འཐུས་བྱམས་སྨོན་པ། དགའ་འཐུས་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས། འབྲས་སྨན་སྦྱིན་པ། སྐུ་སྲུང་བརྒྱ་དཔོན་གཅིག ལྡིང་དཔོན་བཞི། དམག་དཀྱུས་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་བཅས་པར་ཐོན་ཕྱག་མཇལ་ཁའི་ཐོག ཇ་གྲལ་བཀའ་འཚམས་དང༌། རིམ་བཞི་ཡན་ལ་བཞེས་སྤྲོ། ལས་ཁུངས་ནས་གོ་བབས་ཀྱི་ཐོན་རྫོངས་བཅས་དང༌། བློན་ཆེན་རྐྱང་པར་གཟིམས་ཆུང་ཐོན་མཇལ་དང་འབྲེལ་གང་ཅིའི་བཀའ་སློབ་ཞིབ་རྒྱས་དང༌། དངོས་རྫོངས་སྤམས་མཐོ་བ་བཅས་སྩལ་ཞིང༌། ཕྱི་ཉིན་ཕེབས་ཐོན་དངོས་གཞིར་སྐྱིད་ཚལ་ཀླུ་སྡིངས་སུ་སྐུ་ཚབ་རྩེ་མགྲོན་གདོང་ཕྱག་མདུད་དང༌། གསོལ་ཇ་དངུལ་དམ་གང༌། བཞེས་སྤྲོ་བདུན་བརྩེགས། རྩེ་སྐོར་ཛ་ཏཱའི་ཁོངས་ནས་གཅིག་དང༌། མཁན་ཆེན་གཉིས། མཁན་ཆུང་གསུམ། ལས་ཚན་ལྔ། དྲུང་བྱིངས་བདུན་བཅས་ནས་གོ་བབས་ཀྱི་མཇལ་དར་རེ་འབུལ་བར་བསྐྱོད་དགོས་བཀའ་ཁྱབ་སྩལ། གཟིམས་ཆུང་དབུ་རྩེར་འཆར་ཅན་རྒྱ་ཅན་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱ་ཚོགས་ཀྱང་དུས་ཐོག་རང་དུ་སྨིན་འབུལ་བསྐྱངས།
(༡༢༨ བ་༣། ༢༠༤ འ་༥) དབུས་མདའ་ལས་འཕར་སྡེ་དགེ་སྲས། ལས་སྦྲེལ་
རྩེ་དྲུང་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ནས་ཀོང་པོ་ཁུལ་བཀའ་འབྲེལ་དོན་གཅོད་དུ་ཐོན་ཕྱག་ཞུས། ཟླ་བ་ལྔ་པར་བཀའ་ཚབ་བདེ་སྐྱིད་གླིང་པར་བཀའ་བློན་ངོ་མ་

204

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བསྐོ་བཞག་སྩལ་བའི་གསར་མཇལ་དང༌། སེ་ར་བླ་སྤྱིར་དམག་དོན་བྱས་རྗེས་བཟོས་སྒོར་འདམ་བརྒྱ་ཤོག་བརྒྱད་ཀྱི་འགོ་འདོམས་སྤྱི་ཁྱབ་དང༌། གྱེ་རེ་ལྷ་པ་སྦྱོར་འཇགས། དགའ་ལྡན་བླ་སྤྱིར་དམག་དོན་གཟིགས་བཟོས་མཚོ་སྣ་རྫོང་ཡ་གཅིག་ཁ་འཛིན་གསོལ་རས་སྩལ།
(༡༢༩ ཉ་༤། ༢༠༥ འ་༩) བཀྲས་ལྷུན་ཡོངས་འཛིན་ལྷོ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་འཛིན་
ངག་དབང་ལ་དམིགས་བསལ་མཁན་སྟན་འབྲིང་ཁའི་གདན་ཐོབ་དང༌། ཆིན་སེ་ཐེལ་ཐུ་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོའི་བཀའ་ཤོག ཐོན་གནང་གཟབ་པ་བཅས་དགྱེས་བཞིན་དུ་སྩལ། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་རྣམ་གྲྭའི་ཚོགས་དབུས་གསོ་སྦྱོང་དང༌། ཕྱི་ཉིན་ཐོ་རེངས་དབྱར་ཞལ་བཞེས་བསྐྱངས། ནོར་གླིང་རིགས་གསུམ་ལྷ་ཁང་དུ་ཉིན་གཉིས་རིང་འཕགས་མཆོག་ལག་ན་པདྨོའི་བདག་མདུན་བུམ་གསུམ་གྱི་གསུང་ཆོག་སྨིན་རྒྱས་བསྐྱངས།
(༡༢༩ བ་༡། ༢༠༦ ཐ་༢) བསིལ་ལྗོངས་ཞོ་སྟོན་གྱི་རྟེན་འབྱུང་དགའ་སྟོན་
ཡན་ལག་ཟློས་གར་རྩེད་འཇཱུའི་རིམ་པ་དུ་མ་ཞིག་ལའང་ཞེན་མེད་སྒྱུ་མའི་ཉམས་ཀྱིས་
དགྱེས་དགུར་རོལ་པ་གནང༌། ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོའི་རྟེན་གཞི་གསར་པའི་རྩ་སྒོ་ལེགས་པར་དབྱེ་གནང་ཐོག སྒྲོན་དར་དང་མཐུན་རྫས། ཚོགས་འཁོར་བཅས་རྒྱས་པར་བསྟར།
(༡༣༠ ཉ་༢། ༢༠༦ འ་༣) ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་བར་སྦྲགས་ཁང་གསར་འཛུགས་
དང༌། ཐང་རྟ་ཕྱིར་བསྡུ་བྱེད་པར་རྩེ་དྲུང་བྱམས་པ་སྙན་གྲགས་བསྐོ་རྫོང་སྩལ། ཟླ་བ་དགུ་པར་འཕྲུལ་བཟོའི་དགེ་རྒན་ཁ་ཆེ་ཨི་སི་མཱ་ལ་ལས་ཚན་གསོལ་རས་ཐོག བཀའ་བསྒྱུར་དང༌། གསར་མཇལ་གནང༌། རྩེ་ས་གསུམ་རྟེན་གཙོ་དངུལ་སྐུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོར་སླར་ཡང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་འབེབས་ཀྱི་རབ་གནས་རྒྱས་པ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་ཚོགས་མགོན་དུའང་སྟར་ཆགས་སུ་

205

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཕེབས།
(༡༣༠ ཉ་༦། ༢༠༧ ཐ་༡༢) ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ནང་སྐུ་བཅར་གསོལ་དཔོན་ཆེ་
བ་བྱམས་པ་དགེ་ལེགས་ནས་ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེའི་གམ་བཅར་ཞབས་ཞུ་རྒྱུན་རིང་ཁར། རྒྱ་སོག་དང༌། འཕགས་ཡུལ་བཅས་པར་སྐུའི་གྲིབ་མ་ལྟར་འབྲལ་མེད་ཕྱི་བཞིན་འབྲངས་ཏེ་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྲི་ཞུ་ལྷུར་ལེན་བྱུང་བར་བརྟེན། ཐུགས་རྗེའི་གཟིགས་པ་འཕར་སྩལ་གྱིས་གཟུགས་གཞིས་ནམ་འཕེར་བར་གསོལ་དཔོན་རང་འཇགས་ཐོག དར་ཧན་གྱི་གོ་གནས་གསོལ་རས་སྩལ་ཏེ་ཐབ་རྟེན་སྔོན་ཡོད་ཁར། ལོ་རེ་དངུལ་ཕོགས་སྲང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་རེ་དང༌། རྩེ་གཟིམས་འགག་བློ་བཟང་བསམ་གཏན་ནས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཕེབས་ཞབས་ཞུ་ལྷག་བསམ་མི་དམན་པ་བྱུང་བའི་བཟོས་སྐོར་གཟིམས་འགག་རང་འཇགས་ཐོག དར་རྒན་གྱི་གོ་གནས་སྩལ་ཏེ་ཐབ་རྟེན་སྔོན་ཡོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལོ་རེ་དངུལ་ཕོགས་སྲང་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་རེ་ཞུས་འཐུས་དང༌། གཟིམས་འགག་ཏུ་སྡོད་སྐབས་གདན་ཐོབ་སྟེང་ནས་སྟན་གོས་ཁ་བརྒྱབས་འཐུས་བཅས་ཀྱི་བཀའ་བསྒྱུར་མགྲོན་བརྒྱུད་སྩལ།
(༡༣༠ བ་༥། ༢༠༨ ཐ་༢) ཤངས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱད་
ཅུ་སྐོར་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཅས་སྩལ།
(༡༣༠ བ་༦། ༢༠༨ ཐ་༦) ཚེས་བཅུ་གསུམ་གཟའ་ཚེས་ཀྱི་སྦྱོར་བཟང་དགུང་དུ་
འཛོམ་པར་ཆིབས་རགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་རྒྱུ་སྐར་ས་ལ་བབས་པ་ལྟར་བསྒྲིགས་ཏེ་གྲུ་འཛིན་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་ཞབས་སོར་བདེ་ལེགས་སུ་འགོད་པར་མཛད། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ཤངས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་བླ་གྲྭ་སྤྱི་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་དུ་བཱ་རིན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། སྤྱི་ཛ་གཉིས། གསོལ་གཟིམས་མཆོད་གསུམ་སོགས་སྐུ་འཁོར་ནང་མ་ཁག དགའ་ཆོས་འདུས་དམངས་བཅས་པར་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་

206

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དབང་ཟབ་མོ་བཀའ་དྲིན་གྱི་བགོ་སྐལ་དུ་སྩལ།
(༡༣༡ ཉ་༤། ༢༠༨ འ་༤) ལྔ་མཆོད་ཆེན་མོར་སྐུའི་དྲུང་ན་སྤྱོད་པ་མཆོག་
དམན་བར་གསུམ་ལ་དགུན་མཇལ་གྱི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་བཅས་དགྱེས་བཞིན་སྩལ། དེ་ཉིན་འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་དང༌། བློས་བསླངས་ལྷ་ཁང༌། གསེར་སྡོང་ཁང་སོགས་སུ་རིམ་བཞིན་གནས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་ས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་ནས་གླིང་མེར་བྱིན་རླབས་ཐུགས་ཞིབ་ཡུན་མི་ཐུང་བ་བསྐྱངས།
(༡༣༡ བ་༡། ༢༠༩ ཐ་༦) ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ (༡༣༡ བ་༣། ༢༠༩ ཐ་༡༡) ཚེས་
ཉེར་གསུམ་ནས། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་དགུ་བར་སྐུ་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས་ནས་ཡི་དམ་ལྷའི་ལྗགས་བཟླས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པར་མཛད།
(༡༣༢ ཉ་༤། ༢༡༠ ཐ་༨) དགུང་གྲངས་སོ་དགུར་ཕེབས་པ་ཤིང་སྟག་གནམ་
ལོའི་རང་ཞལ་གསར་དུ་འཛུམ་པའི་ཐོག་མར་མཚན་གཟིམས་ཁང་དང༌། ཕོ་བྲང་རྩེ་མོར་མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་གཙོ་མོའི་ཐུགས་དམ་སྐོང་བྱེད་གཏོར་སྐྱོང་མངའ་གསོལ་དང༌། ཚོམས་ཆེན་དུ་སྡེ་བཞིའི་དཔལ་ཡོན་གཅིག་ཏུ་བཟླུམས་པའི་དགྱེས་སྟོན་ཆེན་མོ་ཉིན་གཉིས། ཚེས་གསུམ་བརྟག་དྲིལ། སྣང་སྲིད་དྲེགས་པའི་སྡེ་དཔོན་རྣམས་ལ་གསོལ་མཆོད་སྤྱན་འདྲེན། སྨོན་ལམ་ལས་བྱེད་ཁག་ལ་འབྱོར་ཕྱག་བཀའ་བསྒྱུར་སོགས་སྔར་སྲོལ་ལས་ཀྱང་གོང་རྒྱས་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱངས། ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་རིང་གདན་ས་གསུམ་དང༌། གཞིས་དགོན་ཁག་སོགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་སྐོར་ལ་རབ་བྱུང་དང༌། བཞི་བརྒྱ་དྲུག་ལ་བསླབ་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བགོ་སྐལ་དུ་སྩལ། འབྲས་སྟག་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཟུར། སེར་སྨད་ཕ་བོང་ཁའི་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་ནས་གཞུང་སའི་བཀའ་འབྲེལ་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་སུ་ཆེད་དམིགས་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་ཚང་རེའི་ལུང་རྒྱུན་དག་པར་སྤེལ་

207

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཟིན་པའི་དད་མཇལ་ལ་རྟེན་གསོལ་རེ་འབུལ་བར་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་དང༌། བཀའ་མཆིད་ལེགས་སྐྱེས་སོགས་དགྱེས་བརྩེ་ཆེན་པོས་སྩལ། ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་རི་ཀླུང་སྐམ་གཤེར་ལ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཆེ་ཕྲར་མི་བསྲུན་སྐྱེ་བོའི་གནོད་འཚེ་མི་འབྱུང་ཕྱིར་རི་རྒྱ་ཀླུང་རྒྱའི་ཁྲིམས་འདོམས་དམ་བསྒྲགས་ཚུལ་བཞིན་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་བསྒྱུར་ཆེད་སྩལ་བཞིན་སྐུ་བཅར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་དང༌། སྡེ་དྲུང་གསུམ་ནས་རྒྱ་ཁྱབ་རྫོང་གཞིས་ཁག་ལ་སྤེལ་རྒྱུའི་རྩ་ཚིག་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་འཕྲལ་དུ་བྲིས་འབུལ་སྤྱན་ཞུ་བསྟར་བར་ཐུགས་ཞིབ་ཐོག པད་རག་རང་མདངས་འཛིན་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་རེ་ཁཱ་སྨིན་སྩལ་དང་འབྲེལ་གངྒཱའི་རྡུལ་སྙེད་ལྟ་བུའི་སྲོག་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གྲངས་ལས་འདས་པར་མི་འཇིགས་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡང་དག་པར་སྩལ།
ཚེས་བཅོ་ལྔའི་སྔ་དྲོ་ས་གསུམ་དུ་གསོ་སྦྱོང་གི་མཛད་སྒོ་གྲུབ་རྗེས་བཱ་རིན་
བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་མཆོག་སྤྱིའི་སྤྱན་སྔར་ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་པའི་རྟེན་འབྱུང་སརྒར་ཁྲི་ཕྲག་བཅུའི་གྲངས་དང་ལྡན་པའི་མཆོད་པའི་སྤྲིན་ཕུང་ཚར་དུ་དངར་བ་འབུལ་གཤོམ་མཛད་པའི་དགེ་བསྔོའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་ཕེབས་དགོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ངོས། རླབས་པོ་ཆེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྣམ་པར་དག་པས་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་དང༌། རྒྱུ་སྦྱོར་བླ་མ་གང་ལ་གནས་སྐབས་དང༌། མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་དགེ་ལེགས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་འབྱུང་བའི་ཐུགས་སྨོན་ཤུགས་དྲག་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱངས་ནས་སླར་ཡང་རྩེར་ཕེབས།
(༡༣༣ ཉ་༤། ༢༡༡ འ་༢) ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་གྲངས་ལས་བརྒལ་བས་
རང་སྟོབས་དང་སྦྱར་བའི་མཆོད་རྫས་ཐོགས་ཏེ་ཞལ་དཀྱིལ་ལྟ་མཇལ་ལ་རིམ་བཞིན་ལྷགས་པ་སོ་སོའི་རེ་བའི་ཡོལ་གོ་ཡོངས་སུ་འགེངས་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཡང་

208

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དང་ཡང་དུ་འགྱེད་པར་མཛད། རྨོག་ལྕོག་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་ཁྲ་འབྲུག་ཏུ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་བཀླག་ལུང་སྤེལ་བའི་དད་མཇལ་ཞུས།
(༡༣༣ ཉ་༦། ༢༡༢ ཐ་༥) ཟླ་བ་གཉིས་པར་རྩེ་ཕོ་བྲང་གི་མཆོད་ཁང་སྟེང་
ཤོད་བར་གསུམ་ལ་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་ཞིབ་རྒྱས་དང༌། ཚེས་ལྔ་ཉིན་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང༌།
(༡༣༣ བ་༡། ༢༡༢ ཐ་༡༠) ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་ལྷ་ལྡན་དུ་ཆིབས་ཞལ་མངོན་
པར་བསྒྱུར་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེང་ཤོད་དང༌། རྨེ་རུ་རྙིང་པ་བཅས་པར་གནས་གཟིགས་ཞིབ་ལྷོད་བསྐྱངས་རྗེས་འབྲས་སྤུངས་བླ་མ་ལས་སྣེར་ཆོས་རའི་མཇལ་ཁ་གནང༌། ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་ས་གསུམ་གྱི་རབ་རིབ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་པུ་ཇོ་བོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས་གཙོས་འཕྲུལ་སྣང་གན་དྷོ་ལའི་རྟེན་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་གྲིབ་དང་མི་གཙང་བ་མཐའ་དག་སེལ་ཞིང༌། བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་སྔ་སོར་ཆུད་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བཀོད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དེ་སྲིད་དུ་མཐོང་གྲོལ་གྱི་མཐུ་སྟོབས་གཟི་བྱིན་མ་ཉམས་པར་སྐྱེ་འགྲོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་པ་སོགས་དགོས་པ་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་མཐིལ་གྱི་འཁོར་སར་སྣ་ལྔའི་མཆོད་པ་དང༌། ཁྲུས་ཆས་སོགས་འོས་པའི་ཡོ་བྱད་མཐའ་དག་བསྒྲིགས་བཀོད་ཐོག འདི་ཉིན་ནས་བཟུང་ཉིན་གསུམ་རིང་ྋགོང་ས་ཁྱབ་བདག་ཆེན་པོ་ནས་རྡོར་སློབ་མཛད་ཅིང༌། ཆོག་རོགས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་འཛིན་ཚེ་གླིང་ཤ་ཅིན་ཏེལ་གེག་ཆེ་དང༌། ཤར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས། སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། རྣམ་གྲྭ་སློབ་དཔོན་ལས་ཟུར། དབུ་མཛད། བྱིངས་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་བཅས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་བདག་མདུན་འཇུག་པ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་ཕྱེ་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་འབེབས་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་

209

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
སྒོ་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མཐའ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དངོས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྐྲུན་པའི་གསུང་ཆོག་རྣམ་པར་དག་པ་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཁུར་དུ་བཞེས་སོ། །ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་ལྷག་གནས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་གྲུབ་སྟེ་ལྷ་ལྡན་ནས་རྩེ་ཕོ་བྲང་དང༌། དེ་ནས་ནོར་གླིང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང༌།
(༡༣༤ ཉ་༤། ༢༡༣ འ་༡༡) རྩེ་ཤོད་སྐུ་ཚབ་དང༌། ཚོགས་མཆོད་སྤྱི་ཁྱབ་བཞི།
རྩམ་ལེན་སེར་སྐྱ་གཉིས། འབོ་ཁ་བ་གཉེར་ནང་བཅས་པར་ཚོགས་བཞུགས་དགེ་འདུན་གྱི་ཚྭ་གྲའི་རྩམ་པ་ངོ་འབུལ་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་བསྒྱུར་སྩལ། ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་ཆིབས་ཞབས་ཧྲགས་བསྡུས་དང་བཅས་བླ་སྟེང་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས་ནས་རྒྱུད་སྨད་དང་གསང་སྔགས་བྱང་ཆུབ་གླིང་པའི་གཏོར་རྒྱག་གླུད་རྫོང་སོགས་ལ་ཐུགས་ཞིབ་ཀྱིས་རྩེར་ཕྱིར་ཕེབས་ཐོག ཕྱི་ཉིན་ས་གསུམ་ནས་སེར་སྦྲེངས་ཆེན་མོར་གཟིགས་པ་ལེགས་པར་གཡོས་ཤིང༌། ཞར་ལ་ས་བཅུད་བུམ་པར་ཕྱག་ནས་ཀྱང་སྩལ་ཏེ་ནོར་གླིང་དུ་ཕེབས། ཉི་འོད་དུ་གསོ་སྦྱོང་གི་གཞིའི་ཆོ་ག་ཡང་དག་པར་བསྐྱངས།
(༡༣༤ བ་༣། ༢༡༤ ཐ་༤) ས་བཅུད་བུམ་སྒྲུབ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དང༌།
བརྒྱད་གཏོར་མཛད་ཆེན། དུས་འཁོར་མཆོད་གར་ལ་ཐུགས་ཞིབ་དང༌། སྒྲུབ་མཆོད་ཚོགས་མགོན་སོགས་སྔར་ལྟར་བསྐྱངས།
(༡༣༤ བ་༡། ༢༡༣ འ་༣) བསྒྲུབ་བྱ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ལ་དགེ་ཚུལ་དང༌། བཞི་
བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྩལ།
(༡༣༤ བ་༥། ༢༡༤ ཐ་༡༡) ཚེས་ཉེར་གསུམ་ནས་བཟུང་ཉིན་ཤས་རིང་མཁས་
དང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་དང༌། བ་རི་བརྒྱ་རྩ། སྣར་ཐར་བརྒྱ་རྩ་བཅས་ཀྱི་རྗེས་ནང་གསན་བཞེས་ཐོག གཏང་རག་སྐུ་ཡོན་ཡང་གྱ་ནོམ་པ་སྟོབ་པར་མཛད། འཕྲུལ་སྣང་གན་དྷོ་ལ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་

210

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཕིབས་དང༌། མདའ་ཡབ་སོགས་ལ་ཆུ་བྱི་དམག་ཟིང་སྐབས་བསྟན་དགྲ་རྒྱ་ངན་ནས་མེའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྲངས་མེད་འཕངས་པས་བུག་རྡོལ་དང༌། རྡིབ་ཞོམ་གྱི་སྐྱོན་གྱུར་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བཟོ་བསྐྲུན་གྱིས་ལེགས་པར་བསོས་ཐོག གསེར་རྩི་བསྐྱར་གཏོང་དང༌། མདངས་འདོན། བྱི་དོར་སོགས་ཀྱིས་སྔ་སོར་ཡང་དག་པར་ཆུད་པའི་བཀའ་དྲིན་མཛད།
(༡༣༥ ཉ་༥། ༢༡༥ ཐ་༧) ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་ས་དབང་ལྷན་རྒྱས་ནས་གསོལ་
བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་ལྷ་ལྡན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་བཀའ་ཤག་ཏུ་ྋགོང་ས་མཆོག་དང་གསུང་ཞབས་སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ། རྣམ་གྲྭ་སློབ་ཟུར། དབུ་མཛད་ཐེ་བའི་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་བཅས་ནས་བླ་མཆོད་ཚོགས་འཁོར་ཁྲི་ཚར་དང༌། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བསྐང་བཤགས་དང་འབྲེལ་བའི་དྲུག་ཅུ་མ་སྟོང་ཚར་བཅས་ཉིན་བཞིའི་རིང་སྨིན་རྒྱས་སུ་སྒྲུབ་པར་མཛད། ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་ཚོགས་དབར་དུ་དགེ་ཚུལ་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་དགུ་ཡང་སྒྲུབ་པ་གནང༌།
(༡༣༥ བ་༥། ༢༡༥ འ་༢) ཁུ་རལ་དངུལ་ཁང་དོ་དམ་རྩེ་དྲུང་ངག་དབང་སྐལ་
བཟང་དང༌། ཤོད་ཕྱག་ནང་འཇིགས་མེད་ཚེ་དབང༌། འབྲི་གསེར་རྩེ་ཕྱག་ནང་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་གསུམ་ནས་ཐོན་ཕྱག་ཞུས།
(༡༣༥ བ་༦། ༣༡༦ ཐ་༤) ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་ཚེ་གླིང་ཤ་ཅིན་ཏེལ་གེག་ཆེ་
དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་འཕོས་ཚབ་གསར་པ་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་མཁྱེན་རབ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང༌། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་གསར་པ་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་སོ་སོ་ནས་བཀའ་བསྒྱུར་མཇལ་དར་དང༌། རྟེན་གསུམ་འདེགས་འབུལ་ཞུས། ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་བཅོ་བརྒྱད་བར་ཉིན་གསུམ་རིང་གཟིམས་ཆུང་རྟག་བརྟན་དགེ་འཕེལ་ཁང་བཟང་དུ་ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། གསུང་ཞབས་ཆོག་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་བཅས་ནས་བསྟན་འགྲོའི་

211

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
བདེ་ཐབས་ཆེད་མ་མོའི་འཁྲུག་སྐོང་གྲངས་གསོག་གི་གསུང་ཆོག་གནད་སྨིན་བསྐྱངས། རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་ཤར་སྤྲུལ་ནས་བྲག་ཡེར་པར་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་སྤེལ་ཟིན་པའི་དད་མཇལ།
(༡༣༦ ཉ་༥། ༢༡༦ འ་༤) དམག་སྤྱི་ཆེ་བ་ཚ་རོང་ལ་ཞབས་པད་དང༌། ཟུར་ཁང་
སྲས་གཞོན་པ་པདྨ་དབང་ཆེན་ལ་བཀའ་དྲུང་ཐོག་རིམ་བཞིའི་གོ་གནས་གསོལ་རས། (༡༣༦ བ་༢། ༢༡༧ ཐ་༦) ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་སེར་འབྲས་ཀྱི་
བསྒྲུབ་བྱ་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྩལ།
བཱ་རིན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྔ་ནས་བུ་སྟོན་
གསུང་འབུམ་གྱི་ལྗགས་ལུང་གསན་བཞེས་མཛད་ཚུལ་ས་བཅད་བཅུ་པར་གསལ་བ་ལྟར་དང༌། སྐབས་འདིར་སྟག་ཕུ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་གསུང་འབུམ་དང༌། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་དང༌། མགུར་འབུམ། བཀའ་གདམས་ཕ་ཆོས། བུ་ཆོས། མདོ་སྡུད་པ། བསྙེན་ཆེན་སྐོར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཐེམ་སྐས་བཅོ་བརྒྱད། སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཚེ་སྒྲུབ་འཆི་མེད་དཔལ་སྟེར་དང༌། འཆི་མེད་གྲུབ་པའི་ཞལ་ལུང༌། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་ཕྱི་ནང༌། ས་སྐྱའི་གསེར་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ལས་མཁའ་སྤྱོད་སྐོར་གསུམ། དམར་ཆེན་སྐོར་གསུམ། དམར་ཆུང་སྐོར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་བེའུ་བུམ་ཆ་ཚང༌། ཁྲོ་ཕུ་བརྒྱ་རྩ། མན་ངག་བེའུ་བུམ། སྦྱོར་ཆོས། ལྟ་ཁྲིད་ལྟ་ངན་མུན་སེལ། མཎྜལ་ཆིག་བརྒྱུད། ཡང་གསང་གི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། དགེ་རྩ་བསྔོ་ཚུལ། བློ་སྦྱོང་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོའི་ཞལ་ཤེས་བཅས་དཀའ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པ། འཇིགས་བྱེད་བསྙེན་ཆེན་སྐོར་བཅས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་དང༌། མན་ངག་བེའུ་བུམ་ལྷ་བཅུ་དགུའི་རྗེས་གནང་སོགས་གསན།
བཱ་རིན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གསོལ་འདེབས་ནན་ཏན་མཛད་པའི་དོན་

212

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བཞིན། ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་གི་ཤར་ཕྱོགས་ན་གཤོངས་སུ་དབུ་གུར་དང༌། བཞུགས་ཁྲི། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མང་པོའི་སྐུ་ཐང༌། མཆོད་སྤྲིན་ཚར་དུ་དངར་བ་བཅས་བཤམས་ཏེ་ཆུ་སྟོད་ཟླ་བའི་ཚེས་བཞིའི་དུས་ཆེན་ནས་བཟུང་ཉིན་བཅུ་ཕྲག་གཅིག་རིང་གདན་ས་གསུམ་གྱི་བླ་སྤྲུལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ། སློབ་དཔོན་གདན་ཟུར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ། ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་སོགས་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་ཕྱེད་ཉིས་སྟོང་ཙམ་འདུས་པ་ལ།
(༡༣༧ ཉ་༦། ༢༡༨ འ་༡༠) དུས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་པོ་ཆེ། འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་གི་སྲས་པོས་ལེགས་པར་བཀའ་སྩལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གནད་འགག་མ་ལུས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དགོངས་པའི་དོན་རང་དབང་དུ་བཀྲལ་བ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་པཎྜིཏ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པས་གཏན་ལ་ཕབ། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་དཔལ་ལྷ་གཅིག་དིའ་པཾ་ཀ་རས་མན་ངག་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚུལ་དུ་དྲིལ་ནས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་རྒྱ་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པ་ལས། སླར་ཡང་སྙིགས་ལྔའི་དུས་ཀྱི་རྒུད་པས་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མས་སྦགས་པ་རྣམས་སེལ་བའི་སླད་དུ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་པ་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་མིའི་སྲིད་པའི་གར་མཁན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སྐལ་ལྡན་ཐར་འདོད་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་སྔོན་མེད་ལེགས་པར་བསྐྲུན་པའི་བསྟན་བཅོས་རིན་པོ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་དང་མིས་ཕྱག་བྱ་བའི་གནས། རི་མོར་བྱ་བའི་གནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དང༌། ཁམས་དང༌། དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་འདོད་པ་འཇོ་བའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་

213

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཤིང་རྟ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་འདྲེན་པའི་ཁྱུ་མཆོག གཞུང་ལུགས་སྟོང་གི་སྙིང་པོའི་ཉིང་ཁུ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་བཤད་ལུང་རིགས་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པ་ལེགས་པར་གནང་བས་དཔྱོད་ལྡན་མཁས་པ་མཐའ་དག་ལ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་དཔྱོད་པའི་སྒོ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དུ་མ་རྙེད་པའི་དགའ་སྟོན་མྱོང་ཞིང༌། ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་པ་རྣམས་ལའང་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐལ་བཟང་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང༌། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལེགས་བཤད་ཀུན་གྱི་ཡང་རྩེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྲོག་མཐུད་པས་རྗེའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རླབས་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རིས་ཀྱང་བསྐྲུན་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྐོར་གྲུབ་པའི་རྗེས་ཐོགས་
སུ་བཱ་རིན་བླ་མ་གང་ནས་རྒྱུ་སྦྱར་ཏེ་བླ་མཆོད་ཚོགས་འཁོར་དང་འབྲེལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་དང༌། གཏང་རག་ལེགས་སོའི་བརྡ་འཇལ་གྱི་དངོས་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟབས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་འབྱུང་ཕྱིར་ཞེན་མེད་དུ་བདག་གིར་བཞེས་ཐོག ཆོས་ཞུར་ཡོད་པ་དང༌། གློ་བུར་དུ་ལྷགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཕྱེད་བདུན་སྟོང་ཙམ་ལ་མཇལ་ཕྱག་གི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་བླ་ན་མེད་པ་སྩལ།
༦༥༽ རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་དབྱར་ཞལ་བཞེས་དང་བྲག་ཡེར་པར་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་དུ་ཕེབས། ཁྲི་ཟུར་ཞལ་སྔ་ནས་ལྷ་མོའི་ཆོས་སྐོར་གྱི་ལུང་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེར་གསན། བོད་རྒྱ་ཆིངས་དོན་ལེགས་གྲུབ་ལ་གཟིགས་གསོལ་དང་ལས་གནས་འཕོ་འགྱུར་རེ་བཀའ་བསྒྱུར། ངོ་བོ་སྙིང་རྗེ་ངང་ཟུར་ཙམ་གཡོ་བ་མེད་པར་འདི་ཕྱི་དགེ་བའི་ཁྲིམས་ཁ་བཙན་བརྗིད་ཆེ་བ་སྩལ། གསང་ཕུ་དང་རྭ་སྒྲེང་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་འགྲོ་རྣམས་བདེ་འགྲོའི་ལམ་ལ་བཀོད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འཆར་འཕར་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཁག་བསྐྱངས།

214

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དེ་ནས་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་དུ་དབྱར་གནས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་འབུལ་བཞེས་ཐོགཞལ་བཞེས་དངོས་གཞི་བཅས་རིམ་བཞིན་མཛད།
(༡༣༨ བ་༣། ༢༢༠ འ་༩) ཚེས་བཅུའི་དུས་སྟོན་དང་ཆབས་ཅིག་སྐུ་འཁོར་
ཧྲགས་བསྡུས་གནས་ཆེན་ཡེར་པར་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག མཆོད་ཁང་གོང་འོག་ཚང་མར་མཆོད་སྤྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབུལ་བཤམས་དང༌། ཚོགས་ཡོངས་ལ་མང་ཐུག་གི་བསྙེན་བཀུར་ཉིན་འཁྱོངས། ཕྱག་འགྱེད་རིན་གཉིས་འཁོར་ལོ་བཞི་རེ། ཟླ་བ་ཕུག་ཏུ་སྟོང་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་ཆོག་མཛད་ཅིང༌། གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེར་རྒྱ་གསེར་རྒྱུ་རྙིང་ལས་གྲུབ་པའི་སྐུ་བེར་དང༌། སྐུ་པང་འཛར་ལྡན། བྱམས་ཆེན་ལ་རྒྱན་བཞིའི་ན་བཟའ་ཆ་ཚང༌། བྱམས་ཁང་དང༌། གྲྭ་ཁང་སོ་སོར་མཆོད་རྫས་ཀ་འཕན་ཆ་འགྲིགས། ཚོགས་ཡོངས་ལ་རང་རྒྱུད་བསྐུལ་འདེབས་དད་པའི་ལྗོན་ཤིང་གི་བཤད་ལུང་བཅས་ཆོས་དང༌། ཟང་ཟིང་གི་བཀའ་དྲིན་ལྷུག་པར་སྩལ། ལྷ་རི་སྙིང་པོའི་མགུལ་དུའང་དགྲ་ལྷའི་གསོལ་མཆོད་ལྷ་བསངས་དང་འབྲེལ་བསྟན་འགྲོའི་དགེ་ལེགས་འཕེལ་བའི་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས། མར་ལམ་སྒར་པ་རི་ཁྲོད་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་དང༌། མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་སྩལ་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕྱིར་ཕེབས། བདུན་པའི་ཟླ་མཇུག་ཏུ་དགག་དབྱེ་དང༌། འབྲས་སེར་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཚོགས་པར་ལྗོངས་རྒྱུའི་མཇལ་ཁ། ཆབ་ཞུགས་སྤྲོ་ཆེན་སོགས་སྔར་སྲོལ་ལྟར་དང༌།
(༡༣༩ ཉ་༢། ༢༢༡ ཐ་༧) ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་བསྒྲུབ་བྱ་ཉི་
ཤུ་རྩ་གཉིས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྩལ་ཏེ་ཐར་པའི་ས་བོན་བསྐྲུན། ཟླ་བ་དགུ་པར་ཁྲི་ཟུར་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་ཆོས་སྐོར་གྱི་ལུང་རྒྱུན་གསན་པ་ནི། རྟ་ཚག་བསྟན་པའི་མགོན་པོའི་གསུང་ལྷ་མོའི་འབྱུང་ཁུངས་ལོ་རྒྱུས། ལྕང་ལུང་གི་ལྷ་མོའི་རྗེས་ཆོག ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་

215

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།དག་སྣང་འཁོར་ལོའི་རྒྱ་ཅན། རྒྱུད་མེ་ལྕེ་འབར་བ། ལྷ་མོ་ནག་མོའི་གཟུངས། དེའི་བསྟོད་པ། ལྷ་མོའི་མཚན་བརྒྱ་རྩ། མ་མོའི་སྤྱི་རྒྱུད། ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གསུང་ལྷ་མོའི་ལས་བྱང་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང༌། མ་མོའི་བསྐང་འཕྲིན་བྱིན་འབེབས་སྤྱན་འདྲེན། ལྷ་མོའི་དེང་མའི་སྒོས་སྐོང༌། མ་མོ་སྤྱི་བསྐུལ། ལྕང་ལུང་གི་གསུང་ལྷ་མོའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་བེའུ་བུམ། པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གསུང་ལྷ་མོའི་གདབ་ལས། ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་བཞི་ལྷ་མོའི་རྩ་བའི་ཡི་གེ། དེའི་མངོན་རྟོགས། དེའི་རིག་གཏད། གསང་སྒྲུབ་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སྲོག་དབང༌། ལས་བཞིའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་གཏོར་མའི་མན་ངག འཁོར་ལོའི་མན་ངག ལས་སྦྱོར་གྱི་ཡི་གེ། ཡང་གསང་དྲག་མོའི་མནན་གཏད་ཟོར་བཅས། ལས་བཞི་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡིག་ཆུང༌། ལས་བཞི་འཁོར་ལོའི་ལས་སྦྱོར་གྱི་གསལ་བྱེད། ཡང་གསང་དྲག་མོའི་མནན་གཏད་ཟོར་གྱི་གསལ་བྱེད། འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་ལས་སྦྱོར་དམིགས་པའི་གསལ་བྱེད། ལས་བཞི་ལྷ་མོའི་འཁོར་ལོའི་རབ་གནས། ལས་བཞི་འཁོར་ལོའི་ཡིག་ཆུང་དང་ལས་སྦྱོར། རྒྱ་ཅན་ལྷ་མོའི་སྔགས་བྱང༌། འཇམ་དབྱངས་རལ་གྲིས་མཛད་པ་ལྷ་མོའི་སྒྲུབ་པའི་བརྟག་པ། དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་བསྙེན་ཡིག་མྱུར་འགྲུབ། དམ་ཚིག་གསལ་བྱེད། རྟེན་རྫས་བཅའ་ཐབས་ཁྲག་མཚོ་འཁྱིལ་བ། ལས་ཚོགས་ཀུན་བཟང་ནམ་མཁའི་འཕྲུལ་མཛོད། ལས་བྱེད་བཅུ་དྲུག རྒྱུ་དུས་ཀྱི་མན་ངག གསང་བའི་མྱུར་ལམ་ཕོ་ཉའི་ཐུག གནད་འབེབས་སྤོག་ཆོག གཏོར་བཟློག་གི་ཟིན་བྲིས། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཆོག་རྒྱས་པ། ལྷ་མོར་བརྟེན་པའི་ལས་བཞིའི་སྒྲུབ་རིམ། ཐུའུ་བཀྭན་གསུང་ལྷ་མོའི་མདོས་འཕྲིན་ལྷན་ཐབས་དང༌། ངག་འདོན། བསྐང་བཟློག་ཐོ་ཡིག གཏོར་ཆོག་ཡོངས་འདུའི་སྙེ་མ། མ་མོའི་འཁྲུག་སྐོང༌། བམ་སྐོང་ཉེས་པ་ཀུན་སེལ། མེ་མཆོད་མི་མཐུན་ཀུན་འཇོམས། གཡུང་མགོན་རྡོ་རྗེའི་འཁྲུག་སྐོང་བསྡུས་པ། གུང་ཐང་

216

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གསུང་ལྷ་མོའི་བསྙེན་སྒྲུབ་མན་ངག གཏོར་ཆོག་བསྡུས་པ། ལྕང་ལུང་གསུང་ལྷ་མོའི་གཏོར་ཆོག བསྙེན་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་རྣམ་གཞག བསྙེན་ཡིག ལས་བཞིའི་སྦྱིན་སྲེག འཇམ་པོ་གསུམ་གྱི་གཏོར་སྒྲུབ། གཏོར་མའི་མན་ངག གློ་བུར་ལས་བཅོལ། འཕྲིན་བཅོལ། རྟེན་འཛུགས་ལག་ལེན། བཀའ་བསྒོ། ཤོ་སྒྲུབ། བུམ་པ་སྒྲུབ་ཚུལ། མཛད་བྱང་མི་གསལ་བའི་སྐྱེ་བ་ངོས་འཛིན། ཚེ་ཚད་དང༌། བར་ཆད་ཆེ་ཆུང༌། འཆི་རྐྱེན་དང་བར་དོ། སྐྱེ་གནས་བཅས་བཟང་ངན་བརྟག་ཐབས། བསམ་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་གསར་བསྒྲིགས་གཏོར་ཆོག མཆོད་བཞི་བསྟོད་བཞི། མཎྜལ་བཞི་ཆོག ཁྲུས་གསོལ། ཚོགས་མཆོད། གཏོར་ཆེན་རྣམ་གཞག གློ་བུར་ལས་བཅོལ། དཔལ་འབར་བརྟག་པ། གཏོར་བཟློག སྲི་གནོན། རྟེན་ཐུག་འཛུགས་ཆོག དུད་སོལ་མའི་རྗེས་ཆོག་རྔོག་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་གསུང༌། དུད་སོལ་ཕྱི་སྒྲུབ་རྗེས་ཆོག་རྔོག་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་གྱི་གསུང༌། དུད་སོལ་ནང་སྒྲུབ་རྗེས་ཆོག་པཎ་ཆེན་བསྟན་ཉིའི་གསུང༌། དམག་ཟོར་རྒྱལ་མོའི་དབང་བཞི་རིག་གཏད་ཆོ་ག་བསམ་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་གྱི་གསུང༌། སྐྱིད་ཤོད་པའི་གསུང་དཔལ་ལྷའི་རྗེས་ཆོག པཎ་ཆེན་བསྟན་ཉིས་མཛད་པའི་ཚེ་རིང་མཆེད་ལྔའི་རྗེས་ཆོག་དང༌། ནམ་མཁའི་གོས་ཅན། ཨེ་ཀ་ཛ་ཊིའི་རྗེས་ཆོག པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གསུང་དུས་མཚན་འོད་ཆེན་འབར་མའི་རྗེས་ཆོག་བཅས་ཀྱི་ལྗགས་ལུང་དང༌། དེ་སྔ་ཤིང་འབྲུག་ལོ་རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་ཡང་གསན་འདུག
(༡༤༠ བ་༢། ༢༢༣ ཐ་༡༢) ཛ་སག་མཁེ་སྨད་པར་བཀའ་བློན་བསྐོ་བཞག་ཐོགབྱེད་སྒོའི་བཀའ་བསྒྱུར་སྐུ་མདུན་ནས་གནང་ཞིང༌། རྗེས་སུ་གསར་མཇལ་ཡང་ལུགས་བཞིན་སྩལ།
(༡༤༠ བ་༤། ༢༢༣ འ་༨) ཏྲེ་ཧོར་ཁང་གསར་སྤྲུལ་སྐུ་གྲྭ་སར་ཆོས་ཞུགས་
སུ་འབྱོར་ཕྱག མདའ་ཚབ་མཚོ་སྒོ་བ་དཔུང་དམག་དང་བཅས་པ་མདོ་སྨད་དུ་ཐོན་

217

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཕྱག སྡེ་དགེ་དཔལ་སྤུངས་སི་ཏུ་སྤྲུལ་སྐུར་སྒེར་མཇལ། གཏེར་སྟོན་པདྨ་གླིང་པའི་སྐྱེ་ཕྲེང་བདུན་པ་སྦུས་བདེ་སྒོམ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ནས་ྋགོང་ས་མཆོག་རྒྱ་སོག་ཏུ་ཕེབས་བཞུགས་སྐབས་སྲི་ཞུ་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པའི་གཟིགས་བཟོས་སུ་ཤ་ཅིན་ཐོ་ས་ལག་ཆ་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་དང༌། ཐམ་ག་གྲུ་སྒོར། རྟ་ཏོག་ཟེ་ལོང་ཁེབས། མཁན་གདན་འབྲིང་ཁ་ཞེས་གདན་ཐོབ་གསུམ་གདན་སྙེ་འབོལ་དང་བཅས་པ་དང༌། ཨ་ལག་ཤ་ཁུལ་དབེན་གནས་ཐར་པ་ལྕོག་གི་མཁན་པོ་ཐུབ་བསྟན་དགེ་འདུན་ལའང་ལུང་ལས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་སྩལ།
(༡༤༡ ཉ་༡། ༢༢༤ ཐ་༣) ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་སྲིད་བློན་བཤད་སྒྲ་བ་སྐུ་
འཁོར་ལས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཆིངས་མོལ་ལེགས་པར་ཟིན་ནས་བོད་ཕེབས་འབྱོར་ཕྱག་ཐོག གོ་བབས་ཀྱི་མཇལ་རྟེན་དང༌། དབྱིན་གཞུང་གི་རྟེན་ཆས་འབུལ་དངོས་བཅས་པ་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་བར་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་དང༌། བཀའ་མཆིད་ཞིབ་ལྷུག དངུལ་དངོས་ཀྱི་ལེགས་སྐྱེས་བཅས་དགྱེས་བརྩེ་ཆེན་པོས་སྩལ།
ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་དང་བསྟུན་བསྒྲུབ་བྱ་བཅུ་དགུ་ལ་རབ་བྱུང་དང༌། དྲུག་ཅུ་
རེ་བཞིར་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་སྐལ་སྩལ་ཏེ་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་ཚུགས་པར་མཛད།
(༡༤༡ ཉ་༣། ༢༢༤ ཐ་༡༠) ཁམས་ཕྱོགས་རྒྱ་དམག་ལ་གཡུལ་གཤོམ་དུ་གཞིས་
རྒྱལ་དིང་གསུམ་གྱི་བརྒྱ་དཔོན་རེ་དང༌། ལྡིང་དཔོན་དྲུག དམག་དཀྱུས་བརྒྱ་ཕྲག་ཕྱེད་གཉིས་བཅས་ཐོན་ཕྱག་སྩལ།
(༡༤༡ ཉ་༥། ༢༢༤ འ་༩) བཀའ་བློན་བདེ་སྐྱིད་གླིང་པ་འདས་ཚབ་དམག་སྤྱི་
ཆུང་བ་ཁྲི་སྨོན་ཐའི་ཇིར་བསྐོ་བཞག་གིས་བཀའ་བསྒྱུར་སོགས་སྔར་ལམ་ལྟར་སྩལ། (༡༤༡ ཉ་༦། ༢༢༤ འ་༧) སྣེ་མགྲོན་མཁན་ཆུང་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ལ་མཁན་
མགྲོན་ཆེ་བའི་གོ་གནས་དང༌། ཤོད་མགྲོན་བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ་ལ་སྣེ་མགྲོན་

218

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བསྐོ་བཞག་གནང༌།
(༡༤༡ བ་༢། ༢༢༥ ཐ་༡) ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་ཆིབས་ཕྲེང་རྒྱས་གཤོམ་དང་
འབྲེལ་ནོར་གླིང་ནས་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་ཞལ་མངོན་པར་བསྒྱུར།
(༡༤༡ བ་༣། ༢༢༥ ཐ་༣) ལྔ་མཆོད་མཛད་ཆེན་དང༌། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ལ་
དགུན་མཇལ། བྲག་གཡབ་ཆུང་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་བཀའ་འགྱུར་ལུང་སྤེལ་ཟིན་པར་ལེགས་མཇལ། ཁྱུང་པོས་མཚོན་བྱང་བརྒྱུད་ས་སྲུང་དུ་ཐོན་མི་མདའ་དཔོན་ཁྱུང་རམ་པ་དང༌། རུ་དཔོན་གཉིས། བརྒྱ་དཔོན་གསུམ། ལྡིང་དཔོན་བཅུ་གཉིས། དམག་དཀྱུས་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་སོགས་ལ་ཐོན་ཕྱག་རིམ་བཞིན་སྩལ། ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པར་འབྲི་གུང་ཆེ་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་དངོས་འབུལ་དང་སྦྲགས་གསར་མཇལ་དང༌། གཙུག་ཕུད་ཕུལ་བར། མཚན་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་གནང༌།
(༡༤༡ བ་༦། ༢༢༥ འ་༩) མར་ངོའི་ཚེས་བཅུའི་ཚོགས་སྟོན་འབུལ་ཆོག་གྲུབ་
རྗེས་དགུང་ཞག་བདུན་ཕྲག་གསུམ་རིང་སྐུ་མཚམས་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་ནས་ཡི་དམ་ལྷའི་ལྗགས་བཟླས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པར་མཛད།
(༡༤༢ ཉ་༦། ༢༢༦ ཐ་༨) དགུང་གྲངས་བཞི་བཅུར་ཕེབས་པ་ཤིང་ཡོས་གནམ་
ལོ་གསར་ཚེས་ཀྱི་སྔ་དྲོ་དཔལ་ལྡན་འདོད་ཁམས་དབང་མོར་གཏོར་སྐྱོང་རྟེན་འབུལ་མངའ་གསོལ་ཚོགས་འཁོར་སོགས་གཟབ་རྒྱས་དང༌། དེ་རྗེས་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རིང་ཚོམས་ཆེན་དུ་དགྱེས་སྟོན་སོགས་སྔར་སྲོལ་བཞིན་མཛད། དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོ་སོགས་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་སྐྱོང་བའི་དྲེགས་ལྡན་རྣམས་ལ་སྤྱན་གཟིགས་མཐུན་རྫས་སོགས་འཚེམས་མེད་བསྟར།
(༡༤༢ བ་༣། ༢༢༦ འ་༩) ཉིན་བདུན་རིང་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབ་བྱ་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་

219

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
དང༌། བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་སྩལ་ཏེ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་བསྐྲུན།
(༡༤༣ ཉ་༤། ༢༢༧ འ་༡༠) སྔོན་དུ་ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་
བསྡུས་བཅོ་ལྔ་མཆོད་གཟིགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་ཛ་སག་ཧོར་ཁང་པའི་མཆོད་པའི་ཀོ་སྒྲོམ་ལ་མར་བྱུགས་སྤུས་ཞེར་ཐོག སྲབ་སྐྱོན་དང༌། རྨེ་རུ་མཆོད་བཞེང་བ་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་འགྲོ་ལྡེང་མིན་གོ་གསེད་མེད་པར་གང་བྱུང་ལག་ལེན་བགྱིས་པ། སེར་སྟོད་སློབ་དཔོན་ནས་རྒྱུ་གྲོན་ལ་འཛེམས་ཏེ་མཆོད་པ་ཆུང་ངུ་འཛུགས་བདེ་བགྱིས་པ། ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་དང༌། འབྲས་སྔགས་སློབ་ཟུར། འབྲས་ཚོགས་ཆེན་དབུ་མཛད་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་ཡང་གཞན་ལས་ཅུང་ཟད་ཞན་སྐྱོན་བྱུང་བ་བཅས་མཆོད་བདག་སོ་སོར་དྲན་རྟེན་བཀའ་ཉེས་དང་འབྲེལ་ཕྱི་ལོ་ནས་བཟུང་གཙོ་བོར་དཀོན་མཆོག་སྲི་ཞུ། སྒོས་སུ་རང་རང་གི་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས། མིང་དོན་རྗེས་འབྲེལ་སོགས་གང་ཅིར་ལྷག་བསམ་ཡོད་དགུ་རྩལ་སྤྲུགས་ཀྱིས་སྤྱན་ལམ་དུ་མཛེས་ཆེད་མཆོད་སྒྲོམ་སྤྱི་མཚུངས་གསར་བཟོ་དང༌། མཆོད་པ་གཡོ་མེད་རུ་ང་གཙང་ལྡན་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་བསྒྱུར་ཚ་ནན་མགྲོན་བརྒྱུད་ཕེབས།
ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་དྲུག་ཉིན་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་
ཞབས་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྟ་མཆོག་དུལ་བའི་ཞལ་ལོ་བསྒྱུར་ཐོག རྒྱལ་པོ་ལ་གཅེས་པ་ཁྲིམས་ཟེར་བ་ལྟར། ལུགས་ཟུང་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ་འདི་ནི། སྐྱེ་བོ་མ་རབས་མི་བསྲུན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉའ་གནོན། ཡ་རབས་དུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་བསྐྱེད། བར་མ་རྣམས་ཀྱི་མིག་འདྲེན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང༌། ཕན་བདེའི་རྩ་བ་ཡིན་ངེས་སྟབས་དྲང་ཐིག་མཐོང་བ་འཛུམ་ཤོར་ཞེས་པ་ལས། མགོ་མཐོ་ཡང་རེངས་སུ་མི་འཇུག་ཅིང༌། །སྒབ་དམའ་ཡང་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར། །ལས་ཡིན་མིན་སྤུ་རིས་འབྱེད་པ་དེ། །བློ་གཏད་

220

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ས་དཔོན་གྱི་ཡང་རྩེ་ཡིན། །ཞེས་དང༌། ྋཀུན་གཟིགས་ལྔ་པས། བྲན་འཁོར་རྣམས་ལ་བསླབ་བྱར་ནན་ཏན་བསྐྱེད། །ཅུང་ཟད་ནོངས་ལ་བློ་ཁོག་ཡངས་བྱ་ཞིང༌། །ཤེས་བཞིན་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་རེངས་པོ་དག །དྲན་འཛིན་ལེགས་ཉེས་སྤང་བླང་འབྱེད་པར་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུགས་མཐུན་བྱུང་མིན་གྱི་རིགས་ལ་ཚར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཤན་འབྱེད་དག་ཐེར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་རྒྱལ་པོའི་ཆབ་སྲིད་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང༌། འབངས་རྣམས་ཁྲིམས་མཐུན་བག་ཡོད་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་སྙིང་རྗེའི་ངང་ལས་ཆ་ཙམ་མ་གཡོས་ཀྱང༌། རྣམ་པ་ཁྲོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེས་པ་ཅན་ལ་བཀའ་ཆད་ཙ་ར་སྟངས་འཛིན་མཛད་པ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་འདུལ་སྦྱོང་གི་སྤྱོད་པར་བསྔགས་པས་ན་ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་དབྱངས་ས་པཎ་གྱིས། རྩུབ་པས་རྩུབ་པ་ཐུལ་འགྱུར་གྱི། །ཞི་བས་གདུལ་བར་ག་ལ་ནུས། །ཕོལ་མིག་བསྲེགས་དང་བཅད་པས་འདོན། །ཞི་འཆོས་དེ་ཡི་དུག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་ཚ་དང་སྙིང་རྗེའི་དབང་དུ་བཞག་ཚེ་བློ་མི་བསྲུན་གྱི་རིགས་རྣམས་ཇེ་འཕེལ་དུ་སོང་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉམས་འཆལ་ལ་འགྲོ་བར་དགོངས་ནས་གཞུང་ཞབས་མཆོག་དམན་དང༌། གདན་སའི་ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་ལས་བྱེད་སོགས་དྲག་ཞན་མང་པོ་ཞིག་ནས་ཚུལ་འགལ་གྱི་ཉེས་པ་བྱུང་བར་ངོ་འཛིན་ཟོལ་འཇོག་དང༌། མཛེས་མཚོན་གྱི་རིགས་མ་མཛད་པར་སོ་སོའི་བྱེད་འཛོལ་ལ་གཞིགས་པའི་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་བཀའི་ཆད་པ་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་འཁྱོགས་ལྷད་མེད་པར་འགེལ་བཀོད་གནང་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས་ཀྱང༌། ཞིབ་པ་ཡི་གེའི་ལམ་དུ་འགོད་ཀྱིས་མི་ལང་ཞིང༌། སྔོན་གྱི་རྣམ་ཐར་རྣམས་སུའང་ཟུར་ཙམ་རེ་ལས་མ་མཐོང་བས་འདིར་ཡང་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ལས་མ་བཀོད་མོད། འོན་ཀྱང་དུས་ཀྱི་མཐའ་འདིར་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞུང་ཤིང་ཚངས་ཐིག་ལྟར་དྲང་པོར་བསྲངས་ནས་ཆད་ལས་ཀྱི་ནན་ཏུར་ཡན་པོར་མ་སོང་བ་མཛད་པ་འདིའི་

221

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
མཐུས་མཐའ་དབུས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་བསྐལ་བཟང་ལུགས་ལེགས་རྒན་མོ་གསེར་ཁུར་ལམ་བགྲོད་ཀྱི་དུས་བཞིན་སྤྱོད་པའི་ཕན་བདེ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་འཕགས་ཆེན་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཐར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །
(༡༤༤ བ་༥། ༢༣༠ ཐ་༣) ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་སྐུ་འཁོར་སྟབས་བསྡུས་སྒོ་ནས་
བླ་སྟེང་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་གཏོར་གཟིགས་དང༌། ཕྱི་ཉིན་སྔ་དྲོ་སེར་སྦྲེངས་ཁྱམས་ར་ནས་མཇུག་འགྲིལ་མཚམས་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེང་ཤོད་བར་གསུམ་ལ་གནས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་ཐོག ས་གསུམ་ནས་མཆོད་ཕྲེང་ལ་ཐུགས་ཞིབ་དང༌། འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རར་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་སྒྲོན་འབུལ་གྲུབ་རྗེས་ནོར་གླིང་དུ་ཞབས་སེན་བཀོད་དེ་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐལ་བ་མཆོག་ཏུ་བསྐྲུན་པར་མཛད།
(༡༤༥ ཉ་༣། ༢༣༠ འ་༡༡) དཔལ་མགོན་སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོའི་དུས་གཏོར་
དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་ཆེན་དང་ས་བཅུད་བུམ་སྒྲུབ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ། དུས་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་ཚོགས་མགོན་སོགས་ཀྱང་སྔར་ལམ་ལྟར་བསྐྱངས། སྡེ་དགེ་དཔལ་སྤུངས་སི་ཏུ་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྱིར་ལོག་ཐོན་ཕྱག་ལ་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ། བཞེས་སྤྲོ་སོགས་དང༌། གཟིམས་ཆུང་མཇལ་ཁའི་ཐོག་འདོད་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་ལྗགས་ལུང་ཡང་གནང༌། གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེར་ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱེ་སྲིད་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་མཚན་གསར་གྱི་མེ་ཏོག་སྩལ།
(༡༤༥ བ་༡། ༢༣༡ ཐ་༥) ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་སྲིད་འཛིན་ནང་བློན་བཤད་སྒྲ་
བ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་རིགས་གསུམ་ལྷ་ཁང་དུ་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྣང་བརྙན་གསར་བཞེངས་ལ་གཟུངས་འབུལ་དང༌། ལྷག་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྨིན་རྒྱས་

222

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།
(༡༤༥ བ་༤། ༢༣༡ འ་༡༢) ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་
གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་གི་ཆོས་གྲྭར་གློ་བུར་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག བླ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་དང༌། གཙུག་ལག་ཁང་སྟེང་ཤོད་བར་གསུམ་དུ་མཆོད་སྤྲིན་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲིག་འབུལ། ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དབྱར་ཆོས་པ་ལྔ་སྟོང་སྐོར་ལ་མང་ཐུག་གི་བསྙེན་བཀུར་བཟང་པོ་དང་འབྲེལ་ཕྱག་འགྱེད་རིན་གཉིས་ཊཾ་དཀར་གསུམ་རེ་སྩལ་ཅིང༌། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཕྱི་ནང་མདོ་སྦུག་ཚང་མར་ཐུགས་ཞིབ་ནན་ཏན་མཛད་མཐར། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་སྐྱེས་བུ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལྟ་བུས་སྐྱིད་ཤོད་ནོར་འཛིན་གྱི་ལྗོངས་འདི་ཁྱབ་པར་གྱུར་པའི་རྩ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་གཅིག་པུར་གྱུར་པ་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཞིག་རལ་དུ་འདོར་བ་ནི་ནམ་ཡང་རིགས་པ་མིན་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཉམས་པ་སོར་འཆུད་ཀྱི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་དགོངས་བཞེད་མངོན་པར་འཁྲུངས་ཏེ་དོན་གྱི་བཀའ་བཟང་གསེར་གྱི་ཅོད་པན་གཞིས་བྱེས་འཕྲིན་ལས་པ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་གཙུག་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་ཡང་དག་པར་ཕབ་པ་ན། གཞུང་གནས་ནས་ཀྱང་མཆོད་སྦྱིན་གཏོང་བའི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་ཕྱེ་ནས་ཉམས་གསོའི་མཐུན་རྐྱེན་མཐའ་དག་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་བཟོ་གྲྭ་འཛུགས་པར་མཛད་པས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་གཙུག་ལག་ཁང་ལེ་ལག་དང་བཅས་པ་གཞི་ནས་གསར་དུ་བསྐྲུན་པ་དང་མི་གཉིས་པའི་ཨར་ལས་བཟོ་བཀོད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་གེགས་མེད་བདེ་བླག་ཏུ་གྲུབ་པ་འདི་བྱུང་ངོ༌། །
ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་རྣམ་རྒྱལ་གསེར་ཁང་དགོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་
བཞུགས་ཞག་ཐོག གྲྭ་དམངས་ལ་ཕྱག་དབང་དང༌། འདུ་ཁང་གི་རྟེན་གསུམ་རབ་འབྱམས་ལ་མཆོད་སྤྲིན་རབ་གནས། ཚོགས་པར་མང་འགྱེད། ཕྱོགས་ནས་ལྷགས་པའི་

223

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བར་ཕྱག་བྱིན་བཅས་ལེགས་པར་སྩལ། དེ་ཉིན་བླ་བྲང་གཟིམས་ཆུང་དུ་གཟིམས་ཁྱི་གཅིག་ལུས་པས་སླར་འོང་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་འདྲ་ཞེས་མཉེས་ཚུལ་མཛད་ནས་ནོར་གླིང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་བསྐྱངས།
(༡༤༦ ཉ་༦། ༢༣༢ འ་༡༡) བསྒྲུབ་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུར་བསླབ་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་
ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྩལ།
(༡༤༦ བ་༢། ༢༣༢ འ་༤) ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ (༡༤༦ བ་༣། ༢༣༢ འ་༡) ཚེས་དགུ་
ཉིན་སྤྱི་སྒོས་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་སྤེལ་ཕྱིར་ཆིབས་ཞབས་ཧྲགས་བསྡུས་དང་བཅས་རྭ་སྒྲེང་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་སུ་རིགས་ལྡན་ཆིབས་ཀྱི་ཞལ་ལོ་ཤད་མར་བསྒྱུར་ནས་དགེ་འཕེལ་གླིང་གི་བླ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་དང༌། ཆོས་འབྲེལ། མཆོད་ཁང་གོང་འོག་ལེ་ལག་དང་བཅས་པར་མཆོད་སྤྲིན། མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་གྱ་ནོམ་པ། ལྷག་པར་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་གོང་མའི་གདུང་རྟེན་དང༌། འདྲ་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ལ་རབ་གནས་བཅས་སྨིན་རྒྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་ཞིབ་ལྷོད་མཛད། དེ་སྐབས་ཤུག་པ་མིང་ཅན་ཞིག་སྐམ་འདུག་པ་སྲོག་ཤིང་དུ་དགོས་ཞེས་གྲུ་བཞིར་བཞོགས་ཏེ་རྭ་སྒྲེང་དུ་འཇོག་པ་གནང་བ་ད་ལམ་གསེར་སྡོང་ཆེན་མོའི་ཐིག་བཏབ་ཟིན་པ་དང༌། བུམ་གདན་པདྨ་ནས་ཏོག་གི་བར་ལྷག་ཆད་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་མེད་པར་རང་འགྲིག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་འོངས་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་མངོན་རྟགས་ཡང་དག་པར་ཡིད་ཆེས་ངེས་པ་རྙེད་ཅིང༌།
གཞན་ཡང་དེར་ཞག་ཤས་ལྷོད་བཞུགས་རིང་རྭ་སྒྲེང་སྟབས་སྤེ་སྤྲུལ་སྐུ་མང་
ཐོས་དགེ་སློང་བློ་བཟང་ཚེ་དབང་དང༌། ལས་སྣེ་ཐུན་མོང་གིས་གཙོས་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོས་བསྐུལ་མ་ཞུས་པ་ལྟར་བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་ཆ་ལག་ཀུན་ཚང་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གསལ་སྒྲོན། ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་ལྷ་ཚོགས་

224

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ལ་ཞི་བའི་སྲེག་སྦྱིན་མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ་རབ་དཀར་ཟླ་བ་གསར་པའི་ཐིགས་ཞུན། རྡུལ་ཚོན་ཀླུ་ལ་གཏོད་པའི་ཆབ་འདྲེན་གྱི་ཆོ་ག་འཇོག་པོའི་གཙུག་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་བཅས་ལྗགས་རྩོམ་མཛད། དེ་ནས་ཚུར་ལམ་སྟག་ལུང༌། ཕོད་མདོ། འཕན་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་མང་པོར་མཇལ་ཕྱག་མཐོང་གྲོལ་གྱི་འདོད་པ་འཇོ་བཞིན་དུ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་ཕྱགས་ཕེབས།
(༡༤༧ ཉ་༦། ༢༣༤ ཐ་༣) ཞོ་སྟོན་སྤྲོ་ཆུང་དང་འབྲེལ་ཀར་ཤར་རུ་འདྲེན་
འཆམ་གཟིགས་དང༌། ཟློས་གར་ལྷ་མོ་བ་ཁག་ནས་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་ཐར་གླུ་གར་རོལ་རྩེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱེར་བའི་གཟིགས་མོ་རིང་དུ་སྤྲོས་པར་ཞེན་མེད་སྒྱུ་མའི་ཉམས་ཀྱིས་ཐུགས་ཞིབ་ཐོག སོ་སོར་བྱ་དགའ་གནང་སྦྱིན་བཅས་ལེགས་པར་སྩལ།

༦༦༽ མགོན་པོ་སྣང་མཐའི་ཟློས་གར་གྱི་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ལ་ཆབ་ཤོག་བཀའ་ལན་ཚིགས་བཅད་དང༌། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ནང་མིའི་བཀའ་ཆོས་གནང་འབྲེལ་གྱི་ལྗགས་ལན་སྩལ། གཟིམ་ཆུང་ཆབ་ཞུགས་དང་ཞེན་མེད་སྒྱུ་མའི་ཟློས་གར་ལ་སྤྱན་གཟིགས་རྗེས་རྭ་སྒྲེང་མཆོག་སྤྲུལ་སོགས་ངོས་འཛིན་མངོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་རེ་སྩལ། ལོ་མཇུག་དང་མེ་འབྲུག་ལོ་གསར་གྱི་འཆར་འཕར་བྱེད་སྒོ་ཁག་འཚེམས་མེད་བསྐྱངས།
(༡༤༧ བ་༦། ༢༣༤ འ་༢) སྐབས་ཤིག་བཀྲས་ལྷུན་ཡོངས་འཛིན་ལོ་ཆེན་སྤྲུལ་
སྐུ་ནས་ཞུ་ཡིག་རྟེན་བཅས་ཕུལ་བའི་བཀའ་ལན་ཆབ་ཤོག་སྩལ་བ་ནི།
རྨད་བྱུང་ལུགས་ཟུང་དར་བའི་དུས་ཀྱི་ཆར། །དཔག་མེད་སྔོན་གོམས་ཚོགས་ཟུང་ཞིང་ས་རུ། །གཟིགས་ལྔའི་མཆོག་སྐུའི་ལང་ཚོའི་མྱུ་གུ་བཀྲམས། །མཁས་བཙུན་བཟང་གྲུབ་སྙེ་མའི་ཁུར་གྱིས་དུད། །བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་གཞན་ཕན་འགྲོ་བའི་དོན། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བཀྲེས་པའི་ཉག་ཐག་རྣམས། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཐེག་མཆོག་

225

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།གསང་བའི་མཛོད། །ཐབས་ཤེས་བླ་མེད་ཡང་དག་རྨད་པོ་ཆེས། །ཤེས་རྒྱུད་ཚིམ་པར་བསྔགས་པའི་སྙན་པའི་གྲགས། །ཕྱོགས་སུ་རྒྱས་ཤིང་སྣང་མཐའི་ཟློས་གར་གྱི། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཞབས་འབྲིང་ཁུར་འདེགས་ངོས། །ཇི་ལྟར་རི་མོའི་དོན་རྣམས་ཡིད་དུ་མངགས། །མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་དྭངས་པའི་འོ་མཚོ་ལས། །སྙན་བརྒྱུད་ཚིག་གི་པད་དཀར་ཟེའུ་འབྲུའི་བཅུད། །རྐང་དྲུག་བུང་བ་རོ་མངར་མྱོང་བ་དང༌། ལྷན་ཅིག་དགའ་བའི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་གཡོ། །སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཙི་ནའི་ཐགས་གོས་དང༌། །རིན་ཆེན་གཉིས་སྲང་གཅིག་ལྷག་བཅུའི་གྲངས་ལྡན། །དངོས་སུ་སྤེལ་དང་ཡིད་ཀྱི་འབྱོར་ཚོགས་བཅས། །དད་པའི་རྫས་སུ་སྤེལ་བ་ལྷག་པར་སྤྲོ། །
འདིར་ཡང་འཕེན་རྫོགས་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་འབྲས། །འཁོར་བའི་ཟག་
དང་བཅས་པའི་ཕུང་ལྔའི་ཚོགས། །ཉོན་མོངས་མ་རིག་རྣམ་ཤེས་ཁྱེ་འུའི་ལུས། །གཡར་ཁང་ནམ་འཆི་མེད་པའི་གནས་སུ་བཅའ། །གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ཐེག་མཆོག་མགོན་དག་གིས། །རྗེས་སུ་བཟུང་མཐུས་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཚུལ་ནོད། །རྣམ་དག་བསླབ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་བླངས། །དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་ལན་ཅིག་ཨེ་མ་ཧོ། །གནམ་བསྐོས་ས་ཡི་ཚངས་པའི་ལུང་ལས་ཆེ། །གཙུག་ཏུ་དྲིན་གྱིས་ཡང་ཡང་བསྐྱངས་པའི་དོན། །ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་བདག་པོའི་ངང་ཚུལ་ལྟར། །སྲིད་ཀྱི་ཁུར་འཛིན་རྔོ་ཐོགས་བསམ་པས་གནས། །རང་རྒྱུད་ཤེས་ཉོན་མང་པོའི་རྒྱུན་དར་ཡང༌། །ཕྱི་རུ་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་དུ་གནས། །ཆོས་བརྒྱད་འདི་སྣང་བྱ་བས་ཉམས་ལེན་བྲལ། །ནང་དུ་རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་གྱིས་གནས། །གསར་རྙིང་བསྟན་ལ་ཕྱོགས་རིས་ལྷག་སྡང་ཡང༌། །མདོ་སྔགས་ལམ་བཟང་འགལ་མེད་གྲོགས་འཁྱེར་ཚུལ། །སྤྱད་པས་མི་ངོམས་སྲིད་བདེའི་བྱ་བས་བྲེལ། །རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་སྒྲུབ་ཁུལ་བཅས། །རང་རྒྱུད་གླང་ཆེན་སྨྱོན་ལྟར་ཆེས་མྱོས་པས། །སྒོ་གསུམ་བགྱི་བ་དཀར་ཆོས་ཅིས་ཀྱང་དཀོན། །ནག་ཆོས་

226

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཉེས་ལམ་མ་འབད་ངང་གིས་འཇུག །དམ་པའི་རང་རྟགས་སྤྲུལ་སྐུར་ཁེངས་དྲེགས་ཆེ། །དེ་ཡི་ངང་ཚུལ་དཔགས་ན་ཕྱི་མའི་དོན། །སྒྲེན་མོ་ལག་སྟོང་དམྱལ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ། །སྔོན་བསགས་དགེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང༌། །སྡིག་ལ་ཟས་དུག་ཁོང་ནང་སོང་བ་ལྟར། །འགྱོད་པའི་སེམས་འདུན་ཉིན་མཚན་སྦྲེལ་བཞིན་དུ། །ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་དང་ཕྲད་ན་ཡང༌། །བཀའ་བཞིན་མི་སྒྲུབ་སྐྱོན་ཡོན་གོ་ལྡོག་ལྟ། །རང་སྐྱོན་བླ་མར་འགེགས་པ་ཅང་མ་རིག །རང་གི་ཉེས་སྤྱོད་ལྐོག་ཏུ་བསུབ་བཞིན་དུ། །ད་ལྟ་གངས་རིའི་རྭ་བས་བསྐོར་བའི་ཁྲོད། །བསྟན་པ་འཛིན་པར་ཁས་ལེན་ཁུར་དུ་བླངས། །མཆིད་ལན་སྙན་བརྒྱུད་ཚིག་བྲལ་རང་བཟོ་སྤེལ། །
དཔག་མེད་སྔོན་ནས་ཚོགས་ཟུང་རྫོགས། །རྫོགས་སྨིན་བྱང་གྲོལ་གོ་འཕང་
མཆོག །མཆོག་མངའ་བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་མགོན། །མགོན་པོ་འོད་སྣང་མཐའ་ཡས་རྒྱལ། །དུག་ལྔ་རགས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས། །འཁོར་བའི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་ན། །ཐུགས་རྗེས་མི་བཟོད་གཞན་དོན་དུ། །གསུམ་ལྡན་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱིས་བསྒྱུར། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་མཐར་སོན་ཀྱང༌། །ཐ་མལ་ཚུལ་དུ་བཞེས་པ་ན། །རང་ལ་མི་ལྟོས་གཞན་གྱི་ཕྱིར། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་སྐྱོང༌། །མཛད་འཕྲིན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱས་པའི་མཆོག །གསུང་གི་མཛད་པ་ཡིན་པར་བསྔགས། །དེས་ན་སྤངས་རྟོགས་མཐར་སོན་པ། །ཕྱི་རུ་མི་ངོམས་མཁས་པའི་ལུགས། །གང་ཕྱིར་ཕྱི་རབས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས། །རྗེས་སུ་འཛིན་ཕྱིར་འཆད་རྩོད་རྩོམ། །ལོག་སྨྲའི་དྲ་བ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། །སྔོན་བྱོན་གཞུང་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། །སྔོན་བྱོན་བདེ་གཤེགས་གཤེགས་ཤུལ་ཆེར། །མཁས་རྣམས་དགའ་བས་འཇུག་པ་དང༌། །ངན་འགྲོའི་འགྲོ་ཚོགས་སྒོ་དེ་ཉིད། །རིམ་བཞིན་འཁྲིད་པ་དམ་པའི་གསུང༌། །ལན་མང་ཐོས་དང་མཐོང་བས་ན། །རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་བླ་དཔོན་དམ། །གཙུག་ཏུ་ཁུར་ཏེ་རང་བློའི་ཚུལ། །ཟོལ་མེད་སྙིང་གི་དབུས་ནས་སྨྲས། །སྐྱེ་བློས་དད་པ་སྤེལ་

227

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།བའི་ཕྱིར། །རིགས་བདག་བླ་མའི་མཆོག་བསྟེན་ན། །རང་གཞན་སྒྲོ་སྐུར་སེལ་བའི་སླད། །གསལ་འདེབས་འགྱོད་མེད་ཡང་ཡང་ཞུས། །རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་ཤར་བ་ན། །ལོག་སྨྲ་འབྱུང་བྱའི་མིག་བུ་ལོང༌། །བརྟུལ་ཞུགས་སྙིང་ལ་ཞུགས་པའི་རླུང༌། །རྒྱལ་ཐུགས་བཏང་སྙོམས་ཕྱོགས་སུ་གཡབ། །དེས་ན་ཁྱོད་ཉིད་ཡོངས་འཛིན་ཁུར། །སྔར་མུས་ཐུགས་དང་བསྟུན་གྱུར་ན། །འདི་ཕྱི་གཏན་བདེའི་ལེགས་ཚོགས་ཕྱིར། །ཟོལ་མེད་སྙིང་ནས་གསོལ་འདེབས་ཞུས། །གནམ་བསྐོས་ཚངས་པའི་ལས་ལུང་ལྟར། །མཛོད་པ་ཛ་བླས་ཆད་མཐུད་དང༌། །ཡོ་བསྲང་ལྷག་བསམ་རྨ་མེད་ཀྱི། །གསོལ་བཏབ་རམ་ཟླ་ཁུར་དུ་བབས། །ཕྱི་རྒྱར་ཛ་བླའི་མིང་འཛིན་ནས། །འདི་གར་སྙན་དོན་སྐབས་བབས་ཀྱི། །བྱེད་སྒོའི་བཀོད་རྒྱ་ཀུན་གཟིགས་ཆེར། །གསོལ་འདེབས་ཞུ་འཕྲིན་སྟབས་མཚུངས་འབུལ། །ཟུར་ཆུང་རི་མོ་རྟེན་ལྷ་རེག །རིན་གཉིས་སྲང་འཁོར་བཅོ་ལྔ་བཅས། །སྤེལ་འབྱོར་ཡིད་སྤྲོ་འདི་ནས་ཀྱང༌། །རྣམ་ཀུན་དགེ་བའི་འཇུག་པ་བྱེད། །སྣང་མཐའི་ངོ་བོ་ཟློས་གར་ཆེར། །དབུགས་རྔུབ་འབྱུང་བ་ཚུན་ཆད་དུ། །འགྲོ་དོན་མི་གཡོ་སྐྱོན་རྟོག་སྤང༌། །ལྷག་བསམ་དགའ་བའི་ཡི་དམ་སྒྲུབས། །
ཞེས་པ་དང༌། ྋཔཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཞུ་དོན་ཕྱག་སམ་གྱི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་
པའི་ཆབ་ལན་དུ། ྋཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གི་དྲུང་དུ། ད་ལམ་ནང་མའི་གསུང་གླེགས་ཕྱག་སམ་ཁག་གཉིས་ལ་རྟེན་འབྱུང་ལྷ་རེག་ནང་མཛོད་དང༌། ས་ཟླ་སྲང་འཁོར་གང་གིས་སྦ་བ། གཞིས་རྩེ་སྤྱི་རྫོང་མཁན་ཆུང་ནས་ཕུལ་སྙན་ངོ་མ་བཅས་སྩལ་འབྱོར་དགའ་དད་སྤྲོ་གསུམ་ཕན་ཚུན་འགྲན་པའི་བཀའ་དྲིན་བླ་མེད་ཀྱི་དཔལ་དུ་ཆེ། ཇི་ཕེབས་བཞིན་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་བཀའ་མངགས་ཇི་ཞུས་བཞིན་དང་བསྟོད་གང་ཆེས་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་ལེགས་པར་གྲུབ་ཀྱང༌། ངོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་སྟབས་ངང་འཐེན་གནང་བ། ངོས་སྟོན་

228

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་རྭ་སྒྲེང་དགེ་འཕེལ་གླིང་བསྐྱོད་བྱེད་སྒོ་ཟིན་ཏེ་སྔོན་ཟླའི་ཚེས་བཅུ་དགུ་ཉིན་ནོར་གླིང་དུ་བདེ་འབྱོར་ཟིན་པས་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་པར་བཏབ་ཆ་ཚང་རྣམས་འདི་གར་འཕྲལ་གནང་ཡོད་པ་དང༌། པཎ་ཆེན་མཆོག་བདེ་སྡུག་སྙན་གསོལ་དང་ཆབས་ཅིག་དེང་ཕན་ཆོས་བཀའ་སོགས་ཀྱང་ཡོངས་ཟུར་ནས་ཞུ་གནང་ལས། གཞན་མ་དུས་དབང་དམ་ཚིག་ཇི་བཞིན་འཁྱོངས་མིན་གྱིས་ཞུ་སེམས་ཆེ་བ་མི་འདུག་པས་མཁན་ཆེན་མཆོག་གི་ཞབས་དྲུང་ནས་ཐོབ་པ་ཞིག་ཐུགས་བརྩེས་མི་འདོར་བ་དང༌། དེ་ཡང་འདི་ལོ་སྟོན་མཚམས་སུ་གསང་སྟབས་སྐུ་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱིས་ཞབས་བཅར་ཞུས་ན་འཐུས་མིན་ཕེབས་ཐད། རང་ཉིད་སྐྱེས་སྦྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཐད་ནས་འདི་སྣང་ཆོས་བརྒྱད་གཞན་དབང་དུ་སོང་བས་ཤིན་ཏུ་དམན་རུང༌། སྟོད་སྨད་བླ་མ་མང་པོའི་ཞབས་གཏུགས་སེན་རྡུལ་སྤྱི་བོར་བླངས་པས་ཆོས་བཀའི་ཐོབ་རྒྱུན་དཀོན་རིགས་ྋཀུན་གཟིགས་མཆོག་ལ་ཕུལ་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལྷག་སྣོད་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་གཞན་དུ་མ་མཆིས་པས་རིང་མིན་ྋཀུན་གཟིགས་མཆོག་གི་གསེར་ཞལ་མཇལ་ཏེ་དགོངས་བཞེད་གང་འགྲུབ་ཅིག་ཞུས་ཆོག་པ་དང༌། དེ་ཡང་འདི་ལོ་སྟོན་མཚམས་མཛད་རྩིས་ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེང་སྐབས་ལྷིང་འཇགས་མེད་ཅིང༌། འདི་གར་རྟེན་བཞེངས་སྣེ་མང་དང༌། བྱེད་སྒོ་སྣེ་སེལ་ཆུ་གཉེར་ལྟ་བུ་ཡོད་མུས་ཐོག སྐུ་ཉིད་ཀྱང་བྱམས་པའི་རྟེན་བཞེངས་མཛད་སྒོས་ཐུགས་ལྕོགས་པ་ཞིག་ཨེ་ཡོང་སྙམ་པས་འདི་ལོ་ངང་འཐེན་གནང་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ནས་ཇི་འགབ་དུས་བསྟུན་གསུང་བྲིས་ཐོག་ནས་བཀའ་བསྡུར་ཞུས་ན་སྙམ་པར་མ་ཟད། གཞིས་རྩེ་སྤྱི་རྫོང་གི་སྙན་གསལ། དབེན་དགོན་གཏོང་རྩ་ནོ་ཡོན་ནས་ཉར་ཏེ་གཏོང་སྒོའི་དམིགས་སྒོར་བསྐྱེད་འབབ་དུས་སྤྲོད་བྱ་དགོས་གཏན་ཚིགས་ལ་རྩིས་མེད་ཧམ་ཤེད་ཀྱིས་མ་རྩ་རྩིས་སྤྲོད་ལེན་གཉིས་མོས་མ་བྱུང་བའི་ཐད་སྤྱི་པ་ནོ་ཡོན་རང་ནས་ལུགས་འགལ་བྱུང་བ་དྲང་

229

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཞུ་ལགས་པ་བཅས་འདི་སྐོར་དོན་རྩ་ཆུང་བས་ཕན་ཚུན་མཆོད་རྒྱུན་མི་ཉམས་པའི་ལེ་འགྲིགས་ཐབས་ཡོད་པ་ཞུ་ཞིང༌། ཕྱག་སམ་སྔ་རྟིང་སྩལ་བ་ཁག་གསུམ་ཡོད་བསྒྲིལ་དམ་འབྱར་དང༌། སྙན་ཞུ་སྔ་ཕྱིར་འབུལ་ལམ་ཞུས་པ་རྣམས་དབྱིངས་དམ་པར་མངའ་བ་མཁྱཻན། ཞུ་འདེགས་ལྷ་རེག་ནང་མཛོད་བཅས་ཤིང་ཡོས་ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་བཟང་པོར་ཕུལ། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་སྩལ་ཏོ། །
(༡༥༠ བ་༤། ༢༣༩ འ་༩) ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ནང་གཟིམས་ཆུང་ཆབ་
ཞུགས་སྔར་ལམ་ཐོག སྦུག་ཏུ་ཉིན་གསུམ་དང༌། མདོར་ཉིན་གཅིག་བཅས་གཟབ་འཕར་གསོལ་རས་དང་འབྲེལ་འཕགས་བོད་ཀྱི་ལྗོངས་སུ་དུས་བཟང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྩེད་སྟོན་ཅི་རིགས་པ་མཛད་སྲོལ་ཆགས་པ་བཞིན་རྨེ་རུ་བ་ནས་རང་དགོན་དུ་དབྱར་གནས་དགག་དབྱེའི་མཇུག་སྤྲོ་སེང་ཞེས་པ་རྩེད་སྣ་སྐབས་བབས་རེ་རྩེད་རྒྱུན་ཐད། འདི་ལོ་ཆབ་ཞུགས་མཛད་སྒོའི་དགྱེས་སྟོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་གི་དཀར་ཞལ་མཐིལ་དུ་འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་འཁྲུངས་རབས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ནང་ནས་རྒྱལ་བུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའི་གཞུང་དང༌། བར་མཚམས་སུ་ཆོས་ལྡན་གྱི་རྩེད་སྣའི་རིགས་སྣ་ཚོགས་བཅས་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བཟང་པོར་དད་མོས་ཀྱི་དགའ་བ་ཟད་མི་ཤེས་པ་འཇུག་ཕྱིར་རྟོགས་བརྗོད་ཟློས་གར་གྱི་རོལ་རྩེད་ཉིན་གསུམ་རིང་འབུལ་གཟིགས་མཐར་གར་མཁན་རྣམས་དངུལ་དངོས་ཀྱི་བྱ་དགའ་གནང་སྦྱིན་སྤམས་མཐོ་བས་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པར་མཛད།
(༡༥༡ ཉ་༤། ༢༤༠ ཐ་༨) ལྷ་ལྡན་ཁ་ཆེའི་འགོ་སྤྱི་འ་མ་འདུ་དང༌། ལས་རོགས་
ས་མ་འདུ། ཟ་འདུ་བཅས་ནས་འབུལ་རྟེན་དང་བཅས་གསར་མཇལ་ཞུས།
(༡༥༡ བ་༣། ༢༤༠ ཐ་༢) ཟླ་བ་བཅུ་པར་ (༡༥༡ བ་༣། ༢༤༡ ཐ་༡) རྩེ་ཕོ་བྲང་

230

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཆེན་པོར་ཆིབས་རགས་བཀོད་པ་རྒྱས་གཤོམ་གྱིས་ཆིབས་བསྒྱུར།
(༡༥༡ བ་༥། ༢༤༡ ཐ་༩) ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པར་བྷྲུཾ་པ་ཛ་སག་དང༌། དགའ་
བཞི་ཐའི་ཇི་དམག་དཀྱུས་བཅས་རྒྱལ་རྩེར་དབྱིན་ཇིའི་དམག་སྦྱོང་བསླབས་ཟིན་ཕྱིར་འཁོར་འབྱོར་ཕྱག
(༡༥༢ ཉ་༡། ༢༤༡ འ་༡༡) རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་ཡང་སྲིད་སྐོར་དགེ་འཕེལ་
གླིང་བླ་བྲང་གི་མཛོད་པ་ལས་བྱེད་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཐུན་མོང་ནས་ཐུགས་དམ་ལན་གསུམ་ཙམ་ཕུལ་བའི་ཐ་མའི་བཀའ་ལན་དུ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྤྲུལ་ཐད། རྭ་སྒྲེང་དགེ་འཕེལ་གླིང་ནས་བརྩིས་པའི་ལྷོ་དང༌། ལྷ་ལྡན་གན་དྷོ་ལའི་ལྷོ་ལྟེ་བ་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྷོ་བརྒྱུད་དབེན་རི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་དུ་མས་བྱིན་བརླབས་ནགས་ཚལ་སྟུག་པོ་འཁྲིགས་ཤིང༌། སྤང་ལྗོངས་མརྒད་རྣམ་བཀྲ་ཆུ་ཀླུང་དལ་བུས་ཁོར་ཡུག་མཛེས་པའི་འདབས་ཞོལ་དུ། ཕ་གླང་དང༌། མ་ཡོས་ལོའི་ཁྱེའུ་ལྟས་མཚན་ངོ་མཚར་ཅན་ཆུ་བྱི་ལོ་པར་རྟོག་འཇུག་བགྱིས་ན་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་ཅིང༌། སླར་ཡང་ཐུགས་བསྐྱེད་བཙན་པོ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་འཁྲུལ་མེད་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་སྐྱོང་བར་ངེས་པས་ཤིན་ཏུ་བཟང་བ་བབས་ཞེས་ཕེབས་པ་བཞིན་རྗེས་སོར་དྭགས་ཕྱོགས་ནས་གནས་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་དང༌། སྐྱེད་བྱེད་ཟུང་གི་ལོ་མིང༌། གྲུབ་པའི་རང་རྟགས་གསལ་བར་མངའ་བའི་ཆུང་སྲིད་བཅས་གང་ཅི་ནས་ར་འཕྲོད་འཁྲུལ་བྲལ་ངེས་རྙེད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་བྱུང་ཞིང༌། དེ་མཚུངས་རི་རྒྱ་སྤྲུལ་སྐུ་གོང་མ་སོག་ཡུལ་དུ་ཞིང་གཤེགས་རྗེས། ཞབས་འབྲིང་རྣམས་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ྋགོང་ས་ཆེན་པོར་ཡང་སྲིད་གར་ཕེབས་བརྟག་ཞུ་ཕུལ་བར། དབུས་ཕྱོགས་ས་ཡི་ཐིག་ལེར་གསལ་ཆ་ཡོང་ཞེས་ཕེབས། དེ་ལས་ལོ་རྒྱུན་མང་སོང་མཐར་བོད་དུ་ཐུགས་དམ་ཕུལ་བར། ལྷ་ལྡན་ཁྲོམ་གཟིགས་ཁང་དུ་བཙས་པའི་ཁྱེའུ་ཤེས་རབ་ཆོས་འབྱོར་རི་རྒྱའི་སྐྱེ་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་ཞེས་ཕེབས་པ་

231

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།སོགས་མཆོག་དམན་དྲག་ཞན་སུ་འདྲ་ཞིག་ནས་བརྟག་པ་ཞུས་ཀྱང༌། བཀའ་ལན་གང་ཕེབས་ཐམས་ཅད་གཞན་དུ་འཕོ་འཕྱུག་ནོར་འཁྲུལ་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་ཡོང་བར་ཁ་དང་ལག་པ་སྤྲད་པ་ལྟར་རྟགས་འཕྲོད་མངོན་ཤེས་ལུང་བསྟན་ཤ་སྟག་ཏུ་ཕེབས་པ་ནི་བོད་མི་ཤེས་ལྡན་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་ཆོད་ལྟར་ཡིན་པར་མ་ཟད། ད་དུང་སྤྲུལ་སྐུའི་ངོས་འཛིན་མཛད་ཚུལ་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གཤམ་དུ་འགོད་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །
(༡༥༢ བ་༣། ༢༤༢ འ་༨) རྒྱལ་རྩེ་ཚོང་སྤྱི་མཁན་ཆུང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་བཟང་
འབྱུང་གནས་ལ་བསྐོ་བཞག་སྩལ། ཤངས་ཟབ་ཕུ་ལུང་གི་ཚེ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་རྫས་འབུལ་བཞེས་དང༌། ཉེར་ལྔའི་ཚོགས་སྟོན། དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་གི་མདོ་འཆད་པ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་མཛད།
ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པར་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་ཁྲ་ལྷ་མོ་ཁང་གི་རྒྱུན་བསྐང་བ་དང༌།
འབྲོམ་སྟོད་གཉན་ཕུག་གི་ཉི་ལྡོག་བསྐང་གསོ་བ། རྩེ་རྒྱལ་པོ་ཁང་གི་བསྙེན་མཚམས་པ་སོགས་ལ་འབྱོར་ཕྱག་དང༌། འབྲས་སྔགས་སློབ་དཔོན་གསར་པར་སྔགས་རམས་པ་སྐལ་བཟང༌། སེར་བྱེས་འཛིན་ཁོངས་མཐོ་ལྡིང་མཁན་གསར་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་དབང་ཕྱུག རུ་ཐོག་མཁན་པོར་རབ་འབྱམས་པ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་འཕེལ་བཅས་བསྐོ་བཞག་སྩལ། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ་དོ་དམ་རྩེ་དྲུང་རྣམས་ནས་གཏོར་རྟགས་མཇལ་དར་ཕུལ་བ་མགྲོན་བརྒྱུད་བཞེས་ཏེ་གནང་ཆ་སྩལ། འབྲས་ཤར་སྤྲུལ་ངག་དབང་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན་མིང་བཏགས་གཏོང་སྒོ་ཟིན་པའི་སྐུ་སྐལ་འབུལ་མཇལ་དང༌། སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་བྲག་འགོ་སྐེད་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ་གྲྭ་སར་སྒྲིག་ཞུགས་ཟིན་མཇལ། སེར་སྨད་རྒྱལ་རོང་ཕ་བོང་ཁ་སྤྲུལ་སྐུ་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ནས་དད་མཇལ། འབྱེད་པ་གནས་ནང་དང༌། དགའ་བྱང་གཉིས་ནས་སྒེར་མཇལ་

232

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བཅས་ཞུས་པ་སོ་སོར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང༌། ཁམས་འདྲི་བཀའ་མཆིད་སོགས་དགྱེས་བརྩེ་ཆེན་པོས་བསྐྱངས་ཤིང༌། གནས་བཅུ་ལྷ་ཁང་མདོར་མཁན་དྲུང་གསུམ་ནས་རི་ཀླུང་རྩ་ཚིག་ཁག་སྤྱན་ཞུར་བསྟར་བར་ཐུགས་ཞིབ་ཀྱིས་དམ་རྒྱ་ལེགས་པར་སྩལ། འཆར་ལོའི་དགྱེས་སྟོན་ཉིན་གཉིས་པའི་ཞབས་གསར་བ་རྩེ་སློབ་ཤར་རྩེ་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་དང༌། འབྲས་སྒོ་མང་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས། བདེ་ཡངས་བསྟན་འཛིན་རིན་ཆེན། རྩིས་ཕྲུག་བར་འཚོ་འཇིགས་མེད་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་དང༌། རོང་རམ་པ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་བཅས་ལ་བསྐོ་བཞག་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས། སེར་བྱེས་ལས་སྣེ་ནས་གྲུབ་ཐོབ་མདའ་འཕྱར་བའི་ཐུགས་དམ་ཕུར་པ་གདན་ཞུས་བྱུང་བར་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་གནང་རྗེས་སྨོན་ལམ་མང་ཇའི་ཐོ་སྒྲིག་མཛད། ལོ་མཇུག་དགུ་གཏོར་ཆེན་མོའི་འཆམས་གཟིགས་ལའང་དགྱེས་སྤྱན་ཡང་དག་པར་བཙས་སོ། ། (༡༥༣ བ་༤། ༢༤༤ ཐ་༡༠) དགུང་གྲངས་ཞེ་གཅིག་ཏུ་ཕེབས་པ་མེ་འབྲུག་
གནམ་ལོ་གསར་ཚེས་ཀྱི་ཐོག་མར་རྟེན་འབྱུང་ཕེབས་སྒོ་དང་འབྲེལ་བར་མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མའི་ཐུགས་དམ་སྐོང་བྱེད་ཚེས་གཏོར་གྱི་རིམ་པ་དང༌། ཚོམས་ཆེན་དུ་སྡེ་བཞིའི་སྒོ་འཕར་དབྱེ་བའི་དགྱེས་སྟོན་བསྡུས་རྒྱུན་བཞིན་བསྐྱངས། (༡༥༤ ཉ་༢། ༢༤༤ འ་༣) དེ་ནས་ཉིན་ལྔའི་རིང་ཆོས་སྡེ་གསུམ་དང༌། གཞིས་
དགོན་ཁག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་དགུ་བཅུ་གོ་བཞི། དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ། བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ། བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་བཅས་ལ་ཚིགས་སྔ་མ་དང༌། དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ། དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ། དགུ་བཅུ་གོ་ལྔ། ཡང་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ། དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་བཅས་ལ་ཚིགས་ཕྱི་མའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྲུན་ཏེ་ཐར་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་མཛད།
(༡༥༤ ཉ་༥། ༢༤༥ ཐ་༦) ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་སྒོ་
ནས་ལྷ་ལྡན་བླ་སྟེང་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་སྔ་དྲོ་བསྐལ་

233

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།བཟང་ཁྱམས་ར་ཆེན་མོར་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་དབུས་སུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་རང་གཞན་གྱི་དགེ་ཚོགས་མངོན་པར་གསོ་ཞིང༌། སྡིག་ལྟུང་གི་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོ་གའི་དགའ་སྟོན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མྱོང་བ་དང༌། ཆོས་བསྒྲགས་དང་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་གཉིས་སྒྲ་དག་གསལ་གསུམ་གསུང་དཔངས་མཐོན་པོས་འཆད་པར་མཛད། དེ་ནས་སྤྱན་འདྲེན་གྱི་སྲི་ཞུ་ཚར་དུ་དངར་བས་མདུན་བདར་ཏེ་གསུང་རའི་ཆོས་ཁྲི་ཆེན་པོར་ཞབས་ཟུང་གི་འདབ་བརྒྱ་མཛེས་པར་བཀོད་ཐོག ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཁག་དང༌། སྤྲུལ་སྐུ་ཆེ་ཁ། སྲིད་བློན། གུང༌། བཀའ་མདའ་རྩིས་གསུམ། ཤར་བྱང་ཆོས་རྗེ། བླ་སྤྲུལ་ཆུང་ཁ། སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ། ཚོགས་ཆེན་ཆེན་མོ། གྲྭ་ཚང་བཞིའི་དབུ་མཛད། གྲྭ་སྐོར་བ་བཅས་ནས་གོ་བབས་ཀྱི་མཇལ་དར་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་སྩལ་རྗེས་བདུད་བཟློག་དང༌། བླ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་མཉམ་མེད་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་འཁྲུངས་རབས་ལས་བརྩམས་པའི་གསུང་ཆོས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཟབ་ཅིང༌། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྙན་བརྗིད་འབྲེལ་ཆགས་པ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགག་དོན་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་མཐར་ལུགས་ཟུང་ལས་འབྲས་ཀྱི་བླང་དོར་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱ་བའི་ཞལ་ཏ་བསླབ་བྱ་རྒྱས་པར་སྩལ་ཏེ་ཀུན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཐོས་གྲོལ་གདམས་པའི་ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐེབས་པར་མཛད། ཕྱི་དྲོ་སྨོན་ལམ་ཚོགས་མགོན་དུའང་བྱོན་ནས་སྤྱན་འདྲེན་ཁྲུས་གསོལ་སོགས་ཞལ་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང༌། ལྗགས་བསྔོ། བསྟན་འབར་མ་དང༌། བདེ་སྨོན་མཐུན་འགྱུར་དང་འབྲེལ་བ་བཅས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཕྱག་བཞེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཛད་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེང་ཤོད་བར་གསུམ་ལ་གནས་གཟིགས་སུ་ཕྱགས་ཕེབས། སྤྱི་སྒོས་རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང༌། ཆབ་འབངས་བདེ་བས་འཚོ་བའི་ཐུགས་སྨོན་རླབས་པོ་ཆེའི་མཚམས་སྦྱོར་དང༌། དཔལ་ལྷ་ལྕོག་ཏུ་གཟབ་གསོལ་གསུང་བསྐང༌། གཉེར་གཏད་འཕྲིན་བཅོལ་སོགས་སྨིན་རྒྱས་བསྐྱངས་ནས་རྩེད་མོའི་

234

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གསང་སྒོ་བརྒྱུད་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང༌། ཕྱི་ཉིན་ར་ཆེ་དང་ཡུན་རིང་ལྷ་ཁང་གི་སྨྱུང་གནས་པ་རྣམས་ནས་དག་བྱེད་བུམ་པའི་ཁྲུས་ཆབ་ཕུལ་བ་མགྲོན་བརྒྱུད་བཞེས་ཏེ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་མདུད་སྩལ། ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་འཆར་ཅན་ལྷ་སྤྱིའི་ཞབས་བརྟན་འབུལ་བཞེས། ལས་ཁུངས་ཁག་གི་སྒྲིག་འབུལ་དང༌། མཆོད་པའི་ཨང་རིམ་ཐོ་བཤེར་གྱིས་བྱས་བྱུང་རྣམ་དབྱེའི་བྱ་དགའ་གཟེངས་བསྟོད་ཚར་ཕྱིན་པར་མཛད།
(༡༥༥ ཉ་༤། ༢༤༦ འ་༨) ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་སླར་ཡང་ལྷ་ལྡན་དུ་ཆིབས་
བསྒྱུར་དང་འབྲེལ་གཏོར་རྒྱག་ཆེན་མོ་དང༌། བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་སོགས་སྨོན་མཇུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་དགའ་སྟོན་གྱི་ཆ་ལག་རྣམས་ལ་ཐུགས་ཞིབ་དང༌། ར་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་མཛད་དེ་རང་བྱུང་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་ཆིབས་ཞལ་ལེགས་པར་བསྒྱུར།
(༡༥༥ བ་༣། ༢༤༧ ཐ་༨) དགེ་སློང་བསྒྲུབ་བྱ་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་ཚངས་པར་
སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྨིན་པར་མཛད།
(༡༥༥ བ་༤། ༢༤༧ ཐ་༡༠) ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་ཆིབས་ཞབས་
བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོས་མདུན་བདར་ཏེ་སཱ་ལའི་ལྗོན་ཤིང་འཁྲིགས་པའི་དགའ་ཚལ་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར།
༦༧༽ མདོ་སྨད་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཐོས་བསམ་གླིང་གི་བླ་གྲྭ་ཐུན་མོང་ལ་བསྟན་པ་སྤྱི་བྱེའི་གནད་དོན་གསལ་བའི་ཆབ་ཤོག་སྩལ། བརྟན་གསོལ་རེ་འབུལ་བཞེས་དང་གདན་ས་ཁག་གི་འགྲིག་ལམ་ལ་ལྷོད་ཡངས་མི་འགྲོ་བར་ལས་སྣེ་རྣམ་པར་རྟིང་སྐུལ། གཞན་སྡེ་ཕས་རྒོལ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་དམག་སྡེའི་དཔུང་ཚོགས་དང༌། གཞན་ཕན་ཐབས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་སྨན་རྩིས་རིག་པ་གལ་ཆེར་དགོངས་ནས་དེའི་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་གནང༌།

235

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
(༡༥༦ ཉ་༡། ༢༤༧ འ་༣) སྐབས་ཤིག་ཨ་མདོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཐོས་བསམ་
གླིང་བླ་གྲྭ་ཐུན་མོང་ལ་ཚིག་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆབ་ཤོག་འདི་ལྟར་གནང་ངོ༌། །རྨད་བྱུང་ཚོགས་གཉིས་ལས་འཁྲུངས་མཚན་དཔེ་ཀུན་རྫོགས་སྟོབས་བཅུའི་དཔལ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་གསུམ་མངའི་སྟོན་མཆོག་སིན་དྷུའི་བདག །འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་བཀའ་སྲོལ་ཟླ་མེད་དཔྱད་གསུམ་དག་པ་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཚུལ་འཇིག་རྟེན་མིག །ངེས་ལེགས་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པའི་སྲོག་མཆོག་ཕྱིན་དྲུག་བསྡུ་བཞིའི་རང་གཞན་སྨིན་བྱེད་གཏིང་མཐའ་བྲལ་བ་ཀུན་སྣང་འབར་བའི་འོད། །ལོག་རྟོག་སུན་འབྱིན་བརྒལ་བརྟག་ཁུར་བརྗིད་བླ་ན་དངར་བ་ཕན་བདེའི་སྦྲང་རྩིའི་རྒྱལ་མཚན་རབ་བཞད་ཐོས་བསམ་གླིང་མཆོག་ནས། །རྒྱ་ཆེན་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྙན་ཚིག་འདབ་མ་ཁ་ཕྱེ་ཞིང༌། །འོས་དང་མི་འོས་རིས་སུ་བཅད་པས་ཟབ་དོན་དྲི་བསུང་འཐུལ། །སྨྲ་ངན་སྤྲེ་འུ་སྐྲག་བྱེད་ཟེའུ་འབྲུའི་གེ་སར་ཅིར་ཡང་ངོམས། །ལེགས་བཤད་གསེར་དྲིལ་འཁྲོལ་བས་ཐོས་འཛིན་དབང་པོར་སྙན་ཞིང་འཇེབས། །རབ་དགྱེས་བསྔགས་བརྗོད་མེ་ཏོག་འཐོར་ལ་ཀུན་བྲེལ་ཞིང༌། །ཡ་མཚན་དོན་ཆེན་སྦྲང་རྩི་འཛིན་པའི་རོ་མངར་མྱོང༌། །ར་ཡིག་གཉིས་པ་རྒྱགས་པས་རབ་མྱོས་གར་གྱིས་རྩེན། །གཟུར་གནས་ཁ་ཡི་པད་ཚལ་རྒྱས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག་བསྟར། །
ཕྲ་རྒྱས་ཟས་ཀྱིས་ལུས་སྟོབས་རྒྱས། །ལེགས་ལམ་གོམ་སྟབས་འཁྱར་འཁྱོར་འགོད། །ངན་གཡོ་སྤྲེ་འུའི་རྩལ་བྱང་ཡང༌། །དགོན་གྱི་ནགས་ཁྲོད་འགྲིམས་ལ་རྨོངས། །རེ་ཞིག་འབྱུང་ལུས་ཟུག་རྔུས་མ་རེག་པར། །འདི་སྣང་རྣམ་རྟོག་ཆོས་བརྒྱད་མིག་འཕྲུལ་གྱི། །ཅོལ་ཆུང་རིག་པའི་ཟོ་མདོག་བདེ་ན་ཡང༌། །ཉམ་ཐག་ལམ་འདྲེན་གཤིས་ལུགས་བྲལ་འདིས་སྐྱོ། །ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་ལེགས་སྒོའི་ཆུའི་བཞོན་པ། །སྐལ་མིན་ལྷག་བསམ་སྤྲིན་གྱི་མེ་ཏོག་བདེན། །དེ་སླད་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྤེལ་བརྒྱ་བྱིན་གཞུར། །རེ་བ་

236

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
འདི་དག་ཆུ་ཐིགས་གོ་འཕང་འཛིན། །ལེགས་བྱས་པདྨོ་ཟླ་ཟེར་གྱིས་ཟུམ་པས། །བསྟན་འཛིན་རྐང་དྲུག་ཞི་བདེའི་ནགས་སུ་འཕུར། །ཁྲིམས་འཆལ་མཁས་རློམ་དཔལ་མགྲིན་སྒོང་སྐྱེས་ཚོགས། །ཉེས་བཤད་ཐན་སྐད་སྒྲོག་པའི་དུས་འདི་དར། །སྐྱེས་མཆོག་གོང་མས་མཆོད་བྱའི་གནས། །ཞིང་འདིར་བསྟན་པའི་གཞིའི་འབྱུང་ཁུངས། །བྷོ་ཊའི་ལྗོངས་ཞེས་གྲགས་མོད་ཀྱང༌། །དཔྱད་ན་བསྟན་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ། །
གཙུག་ལག་ཀུན་ལ་རྒྱལ་མཚན་ཏོག་ལྟར་མངོན་འཕགས་དཎྜི་ཞེས་སུ་
གྲགས་པའི་ལུགས་བཟང་སྨན་ཆབ་རྒྱུན། །རབ་ཟབ་དྲི་མེད་གང་ཐུགས་ལུགས་མཆོག་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་སྦྲེལ་བར་ཛ་ཧུ་ནུ་ཡིས་བག་མེད་དུ། །འཐུངས་ཏེ་སླར་ཡང་སྐྱུག་ལྟར་སྙན་བརྒྱུད་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཟབ་མོས་ཡིད་ཕྲོགས་ཏེ། །བཅུ་ཕྲག་རིག་གནས་ངལ་བསྟེན་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ལོན་ལ་བེམ་པོ་ཞལ་དཀྲིས་འགའ་ཞིག་ཕྲག་དོག་ལོ། །
བློ་ངན་གཞུང་ལུགས་ཉིན་བཞིན་འཕེལ། །མགྲིན་སྔོན་ཕོ་ཉའི་དཔུང་གི་
ཚོགས། །ལུགས་བཟང་སྙིལ་བ་ཆེར་བརྩོན་པའི། །བག་མེད་སྤྱོད་པས་ཐ་གྲུར་ཁྱབ། །སྔོན་བསགས་ཚེ་རབས་དུ་མའི་བག་ཆགས་ཡོངས་བརྟས་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་སྒོར་ཞུགས་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་བསིལ་ལྡན་སྤོ་ལ་རབ་བསྒྱིངས་ནས། །ཡོངས་རྫོགས་ལམ་གྱི་ཉིང་ཁུ་གསལ་མཛད་བགྲང་ཡས་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་རྩལ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །རང་བཟོའི་བརླང་སྤྱོད་སྟོབས་རྣམས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་ལུང་རིགས་གད་རྒྱངས་མཐོན་པོས་ཁེངས་འཕྲོག་སྙན་ཚིག་སྡེབ་ལེགས་མཚོ་བྱུང་དབྱངས་ཅན་ལྷ། །ཆོས་འཁོར་རོལ་པའི་ཆ་ཤས་གཅིག་གིས་མཁས་མང་རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཅེས་འདྲེན་མཆོག་མཁས་རྣམས་བློ་མོས་གྲོས་གཏིབས་དགོངས་པ་མཐུན། །

237

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
རླན་གཤེར་ཕོར་གང་ལས་ཅན་ལྷ་མི་ཡི་དྭགས་ཀྱི། །བལྟས་ཚེ་བདུད་རྩི་ཆུ་
དང་རྣག་ཁྲག་མཐོང་བ་ལྟར། །འདིར་ཡང་ལ་ལས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་སྣང་མོད་ཀྱི། །ཕལ་ཆེར་མི་དང་ལས་ངན་འགའ་ཡིས་འདྲེར་ཡང་འཛིན། །
སྔོན་ཡང་འཕགས་པ་དགྲ་བཅོམ་སྒུར་ཆུང་སོགས་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འབྲས་བུ་བྱུང་སྲིད་ན། །ཚུར་མཐོང་བྱིས་པས་ཆོམ་རྐུན་ཟུར་འདེགས་མི་ངལ་དམྱལ་བའི་གཡང་སར་མཆོང་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །དུག་གསུམ་མཁྲིས་ནད་དབང་གི་གངས་རི་སེར་པོར་ལོག་དང་ལེགས་བཤད་ལག་རྡུམ་བྲག་འཛེགས་འདྲ། །བུ་བརྒྱུད་ཁོ་བོའང་གང་གི་དྲིན་ལས་སྙན་ཚིག་སྨྲ་ལ་སྤོབས་པའི་མགྲིན་པ་ཅུང་ཟད་བཏེག །དབང་མེད་ལས་ཀྱི་སྐུད་པས་བཙེམས་པ་ཡི། །ངུར་སྨྲིག་རྟགས་ཀྱི་བླ་གོས་མ་རལ་བར། །ཆོས་སྲིད་འདྲེས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྟ་རྒོད་དེ། །རྣམ་གཡེང་ཆོས་བརྒྱད་ལམ་དུ་རྒྱུག་པར་མཐོང༌། །འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་རིག་པའི་ལམ་ཕྱེ་ལྟར། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་
འབྱེད་པའི་འཕྲུལ་གྱི་མུ་ཁྱུད་རྩེན། །བརྗོད་བྲལ་གཏན་ཚིགས་ཚར་དུ་དངར་བའི་ཤིང་རྟ་དེར། །རྣམ་དཔྱོད་བློ་མིག་དར་བས་ཡོངས་འགངས་མཁས་པའི་སྲོལ། །འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་མ་སྨད་ལུགས། །དངོས་བསྟན་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ས་བོན་གྲུང་པོ་དེ། །མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བཞིའི་ལྷ་ཡི་སྦྲང་ཆར་ཕབ་པ་ལས། །སྐལ་བཟང་མྱུ་གུ་ཆོས་སྐུའི་སྙེ་མ་དར་བར་བརྩོན། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་གྲགས་ཐུགས་གསང་འཁོར་ལོས་ཕྱག་མཛེས་ཤིང༌། །ས་དང་ཕྱིན་བཅུའི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་གུར་ཀུམ་མདངས། །ལས་ཉོན་འཆིང་རྒྱ་ཀུན་གཅོད་རྣ་བ་བརྒྱད་པ་གང༌། །བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ཚོགས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མས་གཞོམ་པར་རིགས། །རྣམ་འདྲེན་མཆོག་དེའི་ལུང་བཞིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོ་རས་བསྐོར། །སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་ངེས་འབྱུང་བསླབ་པའི་ནོར་གྱིས་འགེངས། །འདུལ་འཛིན་མཆོག་གྱུར་ཡོན་ཏན་འོད་དེའི་རྣམ་ཐར་ལྟར། །སྒོ་དང་འབད་

238

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
པ་དུ་མས་བསྟེན་པ་མཆོག་ཏུ་བསྔགས། །སྨྲ་མཆོག་དབྱིག་གི་གཉེན་དེའི་བཞེད་སྲོལ་ཆོས་དུང་དཀར། །བརྗོད་བྱ་གཞི་ལྔ་རྗོད་བྱེད་གནས་བརྒྱད་གཡས་འཁྱིལ་བས། །ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་སྙན་གྲགས་སྐད་གསང་ཇེ་མཐོར་སྒྲོགས། །ལྟ་གྲུབ་རྨོངས་ཆོས་ནེ་ཙོའི་མུ་ཅོར་སྤོང་མཛོད་ཟེར། །སྟོབས་འབྱོར་གོ་ས་སྙན་གྲགས་ཆེ་བ་ཙམ། །སྙིང་པོར་རློམ་པ་འགའ་རེ་མཆིས་མོད་ཀྱང༌། །བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པའི་ཀླ་ཀློའི་སྡེ་དཔོན་བཞིན། །བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་ཅི་ཞིག་ཕན། །
སྔོན་ཆད་ཅི་ཙམ་འདས་པའི་བགྲང་བྱ་དཔྲལ་བའི་རི་མོར་བྲིས། །མི་རིང་འཆི་བདག་མཚན་མ་འཆར་ཡང་ངོམས་པ་མེད་པར་ནི། །སླར་ཡང་ལོ་བརྒྱར་སྡོད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་འདུ་འཛིའི་གཤོམ་ར་བྱེད། །མི་རྟག་དྲན་པའི་ཡུལ་ལས་འགོངས་འདི་རྒྱལ་རྣམས་ཁྲེལ་བའི་རྒྱུ། །དེར་ཚོགས་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་མཐུན་རིན་ཆེན་རྒྱན་འཆང་བ། །ལུང་རིགས་མཆེ་ཟུང་སྤོབས་པའི་སྣ་ཞགས་རིང་དུ་སྐྱོངས། །ཡང་དག་ལམ་གྱི་གཞན་ཕན་ཁུར་ཆེན་འདེགས་བཟོད་ཕྱིར། །རང་ནུས་དབེན་ཡང་མཆོག་གསུམ་སྦྲན་ཏེ་གསོལ་འདེབས་བགྱིད། །
ཀྱེ་ཧུད་བློ་བཟང་རིང་ལུགས་འདི། །ལྟག་ཆུ་ཆད་པའི་རྫིང་བུ་དང༌། །རླུང་
དམར་ཁྲོད་ཀྱི་མར་མེ་བཞིན། །གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས། །
དེ་ལྟར་འཕྲིན་ཡིག་བདག་བློ་ལུས་ཕྲའི་རྩལ་གྱིས་ཉེར་བསྐྲུན་གཞན་གསོས་
གླུ་དབྱངས་འདི། །ངག་གི་དབང་པོ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱས་ཚིག་སྦྱོར་ཐགས་བཟང་བ། །མཁས་རློམ་མདུད་དང་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་སཱཙྪས་མཛེས་ཤིང་བཀྲ་ཤིས་རི་མོས་སྤ། །མང་ཐོས་དྲན་དབང་ཚོགས་རྣམས་ངོ་མཚར་གཟིགས་མོ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཆོས་སྡེ་ཆེ་ནས་སྤྲིངས། །ཞེས་པ་འདིའོ། །
(༡༥༨ ཉ་༦། ༢༥༡ འ་༦) ཉིན་གཉིས་རིང་ཚངས་སྤྱོད་དོན་གཉེར་གྱི་བསྒྲུབ་

239

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
བྱ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་དགེ་ཚུལ་དང༌། བཅུ་གཉིས་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་བསྙེན་རྫོགས་སྒྲུབ་པ་གནང༌།

(༡༥༨ བ་༢། ༢༥༡ འ་༢) ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་ཆིབས་ཞབས་ཧྲགས་བསྡུས་སྒོ་
ནས་ལྷ་ཕེབས་ཐོག རྒྱུད་སྨད་དང༌། བྱང་ཆུབ་གླིང་གཏོར་ཟོར་གླུད་རྫོང་གི་ལས་རིམ་ལ་ཐུགས་ཞིབ་དང༌། བསྟན་འགྲོར་འཚེ་བའི་གནོད་བྱེད་གདོན་བགེགས་ཐམས་ཅད་མཐའ་བྲལ་གྱི་དབྱིངས་སུ་རྒྱས་འདེབས་པའི་སྤྱན་དམིགས་མཚམས་སྦྱོར་མཛད། ཕྱི་ཉིན་གཟིམས་ཆུང་ཀུན་གསལ་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་སེར་སྦྲེངས་ཆེན་མོར་ཞིབ་གཟིགས་ངོས། ཁྱམས་ར་ནས་མཇུག་འགྲིལ་མཚམས་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་གོས་སྐུར་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་དང༌། འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་བསྐྱངས་ཏེ་ནོར་གླིང་དུ་ཕེབས། རྣམ་གྲྭའི་ཚོགས་མགོན་དུ་གསོ་སྦྱོང་གི་མདོ་འཆད་པ་གནང༌། ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ་དང༌། ཚོགས་མཆོད་ལས་བྱེད་ཁག་ལ་ཐོན་ཕྱག དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་གི་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ་འདུས་དམངས་དང་བཅས་པར་འཆར་ཅན་ཞབས་བརྟན་མཇལ་ཁ། དཔལ་མགོན་སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོའི་དུས་གཏོར་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སྲིད་མཛད་ཆེན་དང༌། རྒྱ་ཁྱབ་ཡོངས་ཀྱི་ས་བཅུད་ཉམས་པ་གསོ་བྱེད་རྫས་སྔགས་རིན་ཆེན་གྱིས་གཏམས་པའི་གཏེར་བུམ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་སྒྲུབ་ཆོག་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ། དུས་འཁོར་མཆོད་གར་ལ་ཐུགས་ཞིབ། སྒྲུབ་མཆོད་ཚོགས་མགོན་བཅས་ཀྱང་སྔར་བཞིན་བསྐྱངས།
(༡༥༩ ཉ་༦། ༢༥༣ ཐ་༦། ཟླ་༤) ཚེས་བཅུ་ཉིན། ལྷར་བཅས་སྐྱེ་དགུའི་མགོན་
སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་མཚུངས་མེད་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་བསིལ་ལྗོངས་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་ཕན་བདེའི་ཉེར་འཚོར་ཞབས་པད་རྟག་བརྟན་ཆོས་བདུན་

240

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རྡོ་རྗེའི་རང་ཁམས་སུ་འགྱུར་མེད་རྟག་བརྟན་ཆེད་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་སྤྱི་ནས་བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཚོགས་རྒྱས་པ་དང༌། སྐུའི་ཚེ་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་མཁའ་འགྲོ་བསུན་བཟློག་གི་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་བཞེས་བཀའ་དྲིན་ཆེ། (༡༦༠ ཉ་༦། ༢༥༤ འ་༥) ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་དོན་གཉེར་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་
དགེ་ཚུལ་དང༌། དྲུག་ཅུ་རེ་བཞིར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པར་མཛད།
(༡༦༠ བ་༣། ༢༥༥ ཐ་༧) ཟླ་བ་ལྔ་པར་འཁྲུངས་སྐར་མཛད་ཆེན་དང་འབྲེལ་
ནང་མ་མཁན་སྡེ་ཆུང་ཁ་ཡན་ལ་ཕྱག་སོར་དངོས་རེག་གི་བྱིན་རླབས་དང༌། དེ་ཐོག་རྒྱ་གར་འབི་ལར་དུ་ཕྱི་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་དུ་ཐོན་པ་ཤོད་དྲུང་སྒོག་མཁར་བུ་བསོད་ནམས་མགོན་སྐྱབས་ཕྱིར་འཁོར་འབྱོར་ཕྱག
(༡༦༡ ཉ་༦། ༢༥༦ ཐ་༡༡) དྲུག་པ་ཚེས་བཞིའི་དུས་ཆེན་དང་འབྲེལ་བར་
བསྒྲུབ་བྱ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་དགེ་ཚུལ་དང༌། བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་དགེ་སློང་དགེ་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད།
(༡༦༡ བ་༢། ༢༥༦ འ་༦) འབྲས་སྤུངས་གྲྭ་ཚང་བཞི་དང༌། སེ་ར་གྲྭ་ཚང་གསུམ་
སོ་སོའི་སློབ་དཔོན་དགེ་སྐོས་དང༌། ཚོགས་ཆེན་ཆོས་ཁྲིམས་པ། དགའ་ལྡན་གྲྭ་ཚང་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་བཅས་ཆེད་འགུགས་གནང་སྟེ་དབྱར་གནས་ཀྱིས་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་ཆོ་ག་འདི་དག་བར་ལམ་ལས་སྣེ་ནས་འཆུན་འདོམས་ཆུང་སྐྱོན་གྱིས་སྒྲིག་ལད་ཉམས་འཆལ་ཅི་རིགས་ཤིག་བྱུང་ཡོད་འདུག་པ་འདི་ལོ་དབྱར་ཞལ་བཞེས་ནས་བཟུང་ལོ་ལྟར་ཁུངས་སོ་སོས་དམ་པོས་དམ་བཅིངས་ཀྱི་བཀོད་ནན་མཐའ་སྡོམ་དང་འབྲེལ་བས་ལུང་བཞིའི་སྡེ་སྣོད་དང༌། སྤྱི་སྒྲིག་བཅའ་ཡིག་འབྲུ་དོན་དང་མི་འགལ་ཞིང༌། སྤྱི་སྒོས་བསྟན་འགྲོའི་སྨན་ཡོན་དུ་འགྱུར་ངེས་ཚུལ་མཐུན་དོན་ལྡན་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་བསྒྱུར་ནན་ཆེ་བ་མགྲོན་བརྒྱུད་སྩལ། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་གསོ་སྦྱོང་གི་མདོ་འཆད་

241

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
པ་དང༌། དབྱར་བདག་བསྐོ་ལས། ཚུལ་ཤིང་བཞེས་པ་བཅས་དང༌། ཕྱི་ཉིན་ཐོ་རེངས་དབྱར་སྔ་མ་ཞལ་བཞེས་ཀྱི་ཆོ་ག་བཅས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་དང་མཐུན་ངེས་མཛད།
(༡༦༢ བ་༣། ༢༥༨ ཐ་༡༡) ཚེས་བཅུ་ཉིན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་རྒྱུན་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་
ལ་ཚིགས་སྔ་མའི་སྡོམ་པ་གནང༌།
(༡༦༢ བ་༤། ༢༥༨ འ་༡༡) བཀྲས་ལྷུན་ཡོངས་འཛིན་ལོ་ཆེན་དང༌། བྲ་ཏི་
སྤྲུལ་སྐུའི་སྐྱེ་སྲིད་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ། རྩེ་ཕྱག་ལྷ་སྨོན་པ་སོགས་ལ་འབྱོར་ཕྱག་བཅས་རིམ་བཞིན་སྩལ།
(༡༦༢ བ་༥། ༢༥༨ འ་༧) ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་ནས་རྣམ་
གྲྭ་གྲངས་བཅད་གདན་བསྐུལ་ཐོག་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་གཟིམས་ཆུང་རྟག་བརྟན་དགེ་འཕེལ་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་བླ་མཆོད་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་མཁའ་འགྲོ་བསུན་བཟློག་གི་བརྟན་བཞུགས་དངོས་འབུལ་སྤམས་མཐོ་བ་བཅས་ཕུལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ཕར་ཡངས་པོར་ཕྱེ། ཡར་མར་ཚེས་བཅུའི་ཚོགས་སྟོན་དང༌། གསོ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་མགོན་ཡང་སྟར་ཆགས་སུ་མཛད།
(༡༦༣ ཉ་༣། ༢༥༩ ཐ་༥) དབྱར་གནས་ལེགས་པར་གྲོལ་བའི་དགག་དབྱེའི་
ཆོ་ག་དང༌། སེར་འབྲས་ཚོགས་ཡོངས། ཚེ་ཆོག་གླིང་བླ་གྲྭ་སོགས་ལ་འཆར་ཅན་ལྗོངས་རྒྱུའི་མཇལ་ཁ་སྔར་ལམ་བཞིན་སྩལ།
(༡༦༣ ཉ་༤། ༢༥༩ ཐ་༨) རྣམ་གྲྭ་སློབ་ཟུར་ལས་ཚན་པ་བྱམས་པ་དངོས་གྲུབ་
ནས་རྒྱ་སོག་འཕགས་ཡུལ་སོགས་ཕྱོགས་ཕེབས་ཀྱི་ཆིབས་ཞབས་དང༌། རྣམ་ཀུན་གསུང་ཆོག་གི་སྲི་ཞུ་བཅས་དགོངས་ལྡན་བྱུང་བའི་གཟིགས་བཟོས་སུ་མཁན་ཆེའི་གོ་མིང་དང༌། སྤྱི་འགྲེའི་ཐབ་རྟེན་ཐོག ཞོར་སྐྱོང་དུ་བསྟན་གླིང་གཞུང་ཆོད་ཁོངས་སྟག་

242

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རྩེ་ནོར་ཁང་གཞིས་ནམ་འཚོའི་རིང་ཁ་འཛིན་དུ་སྩལ། འདི་ལོ་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་སོགས་སྤྱི་སྒོས་དགོས་དོན་དུ་མར་ཆེད་དམིགས་ཀྱིས་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དང་འདབ་ཆགས་པར་རིགས་གསུམ་ལྷ་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་བསྐྲུན་གནང་བའི་མཇུག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་མཚམས་གསུང་ཞབས་རྣམ་གྲྭ་འགའ་ཞིག་དང་བཅས་ཉིན་གསུམ་རིང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་འབེབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་ཚིམ་བྱེད་ཀྱི་སྲེག་བླུགས་དང་འབྲེལ་བ་ལེགས་པར་བསྐྱངས།
(༡༦༣ བ་༢། ༢༥༩ འ་༤) སྔར་ཕན་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་འདིར་མཐའ་བཞིའི་
རྒོལ་བ་སྲུང་བྱེད་དཔུང་དམག་གྲངས་ཉུང་ཞིག་ལས་མེད་ཁར། གཞན་སྡེ་རྣམས་ཕར་གནོན་པའི་དམག་སྦྱོང་གི་བྱ་བར་ཆེད་དམིགས་ཀྱི་བརྩོན་སྦྱང་ཆེར་མེད་རྐྱེན་དུས་ཕྱིས་རྒྱལ་ཁག་གཞན་འགའ་ཞིག་ནས་གངས་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་བྱུས་བདག་གིར་བྱ་སེམས་འདོད་བརྣག་ཅི་ཆེའི་ཐོག རྩོད་དུས་ཀྱི་རྒུད་པ་རིམ་བདོའི་སྐབས་འདིར་ཞི་དྲག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བཞག་ཕན་བདེའི་སྲོག་ཟུངས་དམ་པར་མེད་དུ་མི་རུང་བར་བརྟེན། དམག་དཔུང་གོ་ཧྲགས་སྟོང་ཕྲག་གི་གྲངས་ལྡན་གསར་འཛུགས་དང་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལྟར་འཕོང་རྩལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོར་ཆེད་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱོང་བགྱིད་དུ་སྩལ་ནས་ད་ལམ་ཐོན་བསྐྱེད་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་པའི་བྱ་དགའ་གནང་རྒྱུ་དང༌། དཔའ་རྩལ་ལེགས་ཉེས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་སླད་དུ་དམག་རྩེད་གཏན་འབེབས་མཛད་རྒྱུ་ཆབས་ཅིག་ཉིན་གསུམ་རིང་རུ་སུ་དང༌། ཉི་ཧོང༌། དབྱིན་ཇི་བཅས་ཀྱི་འཐབ་ལུགས་རྩེད་སྣ་ཁག་ལ་ཐུགས་ཞིབ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ངོས། ཉིན་ཐ་མར་རྡོ་འགྱོགས་ཀྱི་གཟིགས་འབུལ་ཟིན་བསྟུན་བོད་ལྗོངས་དམག་སྒར་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཞབས་པད་ཚ་རོང་གིས་མཚོན་འགོ་དམག་རྣམས་ལ་མི་ཕྱེད་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་མདུད་

243

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
དང༌། བཀའ་ཤག་འཆར་གསལ་ཨང་རིམ་ལྟར་གྱི་སྦ་དར། རྟགས་མ། གནང་ཆ་སོགས་རྩལ་རྗེས་བཀྲ་ཤིས་ནོར་བུའི་རུ་སྒྲིག་གི་གུས་འདུད་ཞུས། སྒོ་མང་རྩེ་དྲུང་བྱམས་པ་མཐར་ཕྱིན་མདོ་སྨད་སྤྱི་འདོམས་ས་དབང་བླ་མའི་ལས་བྱར་ཐོན་ཕྱག་གནང༌།
(༡༦༤ ཉ་༢། ༢༦༠ འ་༧) རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། རྒན་དང་བྱིས་པ་ན་བ་ཡི།
།སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བསལ་སླད་དུ། །ཡུལ་དུ་སྨན་པ་འདྲེག་མཁན་དག །ཞིང་གིས་བརྔན་པ་འཇོག་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་དང༌། ཡོངས་འཛིན་པཎྜིཏ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནད་སེལ་བ། །གསོ་དཔྱད་རིག་གནས་དག་ལ་རག་ལས་པས། །ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་སྨན་པ་དར་བར་མཛོད། །ལེགས་བཤད་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་པའི་མཁས་པ་དང༌། །རིག་བྱེད་མཁན་པོ་དེ་དང་དེ་དག་རྣམས། །རྙེད་དང་བཀུར་སྟིས་གཟེངས་བསྟོད་ཆེ་བར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིག་གནས་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་སྨན་རྩིས་ཀྱི་རིག་པ་འདི་བཞིན་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱིས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་བ་རྣམས་གཞན་ཕན་གྱི་ཐབས་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་མཁོ་ཞིང༌། སྐྱེ་བོ་བྲོ་འཚལ་བས་ཉམ་ཐག་པ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དང༌། རྩིས་རིག་གི་སྒོ་ནས་གཟའ་སྐར་དང༌། དུས་ཚོད་ཀྱི་ཉེས་པ་སེལ་ཞིང༌། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཤིས་སྒོ་སྣ་ཚོགས་པ་ནས་སྒྲིག་ཅིང་སྤེལ་བས་ན་ཆབ་སྲིད་དང༌། མངའ་འབངས་ཀྱི་དགེ་མཚན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་སོགས་སྨན་ཡོན་བླ་ལྷག་ཏུ་གཟིགས་ནས་བསྟན་གླིང་ཉེ་འདབས་སུ་སྨན་ཁང་གསར་བསྐྲུན་ཐོག མཁྱུད་སྤྱད་དང༌། སྐར་རྩིས་ལ་མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་པ་འབྲས་སྤུངས་སྨན་སྤྱིན་པ་མཁྱེན་རབ་ནོར་བུར་ཞབས་སྡོད་དང༌། ལས་ཚན་ཆེ་ཁའི་ལུང་ལས་ཀྱིས་གཟེངས་བསྟོད་དང་འབྲེལ་མངའ་ཁུལ་དགོན་ཁག་ནས་ཁུ་བསྡུས་སློབ་གྲྭའི་འགོ་འཛིན་དུ་བསྐོ་བཞག་སྩལ་ཏེ་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ནད་པ་དྲག་ཞན་ཚང་མའི་ནད་གསོའི་ཕན་ཐབས་ལ་ལྷག་བསམ་ཞེ་བརྩོན། སློབ་གྲྭ་བ་རྣམས་ལ་

244

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ལག་ལེན་མན་ངག་སློབ་ཁྲིད་དང༌། སྐུལ་ལྕག བྱིས་པ་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་སྨན་གཏོང་ཕྱོགས་བཅས་ཚུལ་བཞིན་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་བསྒྱུར་དང༌། གསར་མཇལ། སྨན་ཐེབས་བཅས་རིམ་བཞིན་སྩལ་བས་ཕྱོགས་ནས་ཕྱོགས་སུ་སྨན་རྩིས་ཀྱི་རིག་པ་འཕེལ་ཞིང༌། ནད་ཀྱི་ཟུག་རྔུས་གཙེས་པ་རྣམས་ལའང་ཕན་བདེ་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །
(༡༦༥ ཉ་༡། ༢༦༢ ཐ་༤) ཚེས་ཉེར་གཉིས་ཉིན་འབྲས་བྲ་ཏི་སྤྲུལ་སྐུས་གཙོས་
ཚངས་སྤྱོད་དོན་གཉེར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཅུ་གསུམ་དགེ་ཚུལ་དང༌། བརྒྱད་ཅུ་སྐོར་བསླབ་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྐལ་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པར་མཛད།
(༡༦༥ ཉ་༦། ༢༦༢ འ་༦། ཟླ་༡༠) ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་ཆིབས་རགས་ཀྱི་ཕྲེང་
བ་ཚར་དུ་དངར་བ་དང་བཅས་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་ནས་གྲུ་འཛིན་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས།
༦༨༽ སྤྱིར་བསྟན་འགྲོའི་རྒུད་ཚོགས་ཞི་ཞིང་འཇིགས་བྱེད་གཞི་བསྙེན་ཆེན་མོ་ལེགས་གྲུབ་ཆེད་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་རྗེས་ལྷ་ལྡན་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་གྲོགས་ཁྱད་པར་བ་དང་བཅས་སྔོན་འགྲོའི་སྦྱོར་བ་བསག་སྦྱོང་དང་དངོས་གཞིའི་བསྙེན་གྲངས་སོགས་ཡར་ལྡན་དུ་སྐྱོང་མུས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གནང་སྒོ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གདན་ས་ཁག་གི་འགྲིག་ལམ་ལ་རྟིང་གནོན། ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསྙེན་རྫོགས་མང་དུ་བསྒྲུབས། ལྷ་རམས་དོན་སྟོང་དུ་མི་འགྲོ་ཆེད་དམ་བསྒྲགས་དང་ལས་སྣེ་རེ་ཡང་གནས་དབྱུང་སོགས་བསྟན་ལ་དག་ཐེར་རྗེས་ཟབ་གནང༌།

(༡༦༥ བ་༡། ༢༦༢ འ་༣) ལྔ་མཆོད་དང་བསྟུན་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་ཆིབས་ལོ་ཆེད་བསྐྱོད་ཀྱིས་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་བཞུགས་པའི་མཆོད་སྡོང་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་རྟེན་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སྣ་ལྔའི་མཆོད་ཚོགས་མཐའ་ཀླས་པ་འབུལ་བཤམས་

245

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།དང༌། དགེ་འདུན་ཚོགས་ཡོངས་ལའང་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་གྱ་ནོམ་པ་སྩལ་ཏེ་རིས་མེད་བསྟན་འགྲོའི་རྒུད་ཚོགས་ཞི་ཞིང༌། ཆོས་འབྱོར་ལེགས་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཕེལ་བ་དང༌། ཁྱད་པར་རིང་མིན་ཡི་དམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གཞི་བསྙེན་ཆེན་མོ་བཞུགས་རྒྱུའི་བཞེད་དོན་རླབས་པོ་ཆེ་མཐར་ཕྱིན་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཐུགས་སྨོན་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་དྲག་མཛད་པ་སོགས་གཞན་གྱིས་ཇི་བཞིན་དཔག་པར་དཀའ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྒོ་དུ་མ་ཞིག་བསྐྱངས་ཏེ་བཞུགས་ཞག་གཅིག་ལས་མ་མཛད་པར་རིངས་སྟབས་ཀྱིས་ཕྱིར་ཕེབས།
(༡༦༥ བ་༥། ༢༦༣ ཐ་༡༡) རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་རྒྱུད་ལས། ཡེ་ཤེས་རླབས་
པོ་ཆེ་འམ་ནི། །ཡང་ན་མངོན་ཤེས་ལྔ་པོ་དང༌། རིག་སྔགས་འཆང་གྱུར་དངོས་གྲུབ་དང༌། །ཚེ་རིང་གཞོན་ནུར་འགྱུར་བ་ཡང༌། །གལ་ཏེ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ནི། །ཇི་སྲིད་འདི་ནི་མ་བསྙེན་པར། །དེ་སྲིད་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་རླབས་པོ་ཆེ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས། མངོན་ཤེས་ལྔའམ། རིག་སྔགས་འཆང་གི་དངོས་གྲུབ་དང༌། ཚེ་རིང་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་གང་དང་གང་ཐོབ་པར་འདོད་ན་སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་མ་བྱས་པར་མི་ཐོབ་ཅེས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ལས་བསྙེན་པ་སྔོན་དུ་བྱ་བར་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པར་མ་ཟད། རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དམ་པ་ཡོངས་འཛིན་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྔ་ནས་སྙིགས་ལྔའི་རྒུད་པ་དུས་མཐའི་རླུང་བཞིན་ལྡང་བའི་སྐབས་འདིར་ལྷག་པའི་ལྷ་གཞན་ལས་མཐུ་སྟོབས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང༌། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡི་དམ་ཁྱད་པར་ཅན་དུས་དགྲའི་དབང་པོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བསྙེན་ཆེན་ཚད་དུ་ཐེངས་པ་ཞིག་མ་མཛད་ན་ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་མང་བས་འཕྲིན་ལས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཆེས་དཀའ་ལ། མཛད་ན་མཐའ་བཞིའི་རྒོལ་བ་གང་གིས་ཀྱང་གླགས་བལྟ་བར་

246

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
མི་ནུས་ཤིང༌། ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་སྒོ་མཐའ་དག་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཞིག་ཡོང་ཞེས་བཀའ་མངགས་ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཕེབས་པ་བཞིན་དེ་སྔ་ཆུ་ཡོས་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་གཞི་བསྙེན་དབུ་འཛུགས་གནང་ནས་ལོ་འཁོར་གཅིག་ལྷག་ཙམ་རིང་སྔོན་འགྲོ་བསག་སྦྱང་རླབས་ཆེ་བ་དང༌། རྩ་སྔགས་ཉེ་སྙིང་སོགས་ཀྱི་བཟླས་སྔགས་ཀྱང་བྱེ་བ་ཕྲག་འགའ་ཞིག་སོང་རུང༌། ཤིང་འབྲུག་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ནང་བསྟན་འགྲོ་སྤྱིའི་གེགས་དབང་བཟློག་ཏུ་མེད་པས་གློ་བུར་བཅད་རྒྱ་ལས་བཞེངས་ཏེ་རྒྱ་ཕེབས་མཛད་དགོས་བྱུང་བས་བཞེད་པ་མཐར་མ་འཁྱོལ་བར་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་པར་བརྟེན། ད་ལམ་སླར་ཡང་ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་བཀའ་ཆེམས་ཐུགས་ལ་བརྣགས་ཏེ་གཞི་བསྙེན་ཆེན་མོར་བཞུགས་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེད་བླ་ན་མེད་པ་འཁྲུངས་ནས་ཚེས་ཉེར་དྲུག་ཉིན་འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རས་གཙོས་ཕོ་བྲང་གི་རྟེན་མཆོག་རྣམས་ལ་མཆོད་སྤྲིན་སྙན་ཤལ་གྲངས་མང་བ་འབུལ་སྤེལ་དང་འབྲེལ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་དོན་མཐར་ཕྱིན་འགྲུབ་པའི་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་ཤུགས་དྲག་བསྐྱངས།
ཚེས་ཉེར་བདུན་སྔ་ཆར་ཆིབས་རགས་རྒྱས་གཤོམ་གྱི་སྒོ་ནས་ནོར་གླིང་
བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག གྲུ་འཛིན་ཕོ་བྲང་གི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཀུ་ཤུའི་སྡོང་པོ་ཞིག་གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ་འདི་སྐྱེས་ནས་མེ་ཏོག་ཤར་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ངེད་ཀྱི་བཞེད་དོན་མཐར་ཕྱིན་ཡོང་བའི་ལྟས་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར་བདེན་འབྲས་བསླུ་བ་མེད་པའི་མཐུ་ལས་རྗེས་སོར་སྡོང་པོ་ཆེར་སྐྱེས་ཤིང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་ངོ༌། །
དེ་ནས་ལྗགས་བསྙེན་དངོས་གཞིའི་རིམ་པ་རྣམས་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པའི་བཞེད་སྲོལ་རྗེ་གསེར་ཁང་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཕྱག་བཞེས་བསྙེན་ཡིག་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན། གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྔོན་བྱོན་

247

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།དམ་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་འཚེ་བ་མེད་པ། ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡོ་བྱད་རྙེད་སླ་ཞིང་ཀླག་ཅོར་གྱི་སྒྲས་དབེན་པ་སོགས་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ྋརྒྱལ་དབང་གོང་རིམ་གྱི་བྱིན་རླབས་ཚན་པོ་ཆེའི་ངད་ཆགས་པའི་གདན་ས་ནོར་གླིང་གྲུ་འཛིན་ཕོ་བྲང་དང༌། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ནས་ནི། །དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཉ་ཡི་བར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་དུས་དང༌། དགུན་དུས་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པ་ལས་དགུན་ཟླ་ར་བ་སྨིན་དྲུག་ཟླ་བའི་ཚེས་ཉེར་དགུ་དང༌། གྲོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་དད་གུས་དང་གཙང་སྦྲ་ཆེ་ཞིང་རྒྱུད་དུལ་བ། ཕར་བརྡ་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་ཤིང་དེ་འཕྲལ་དུ་བྱེད་པ་སོགས་སྤྱོད་ལམ་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས་པ་བཞིན་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པར་མངའ་བ་སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་དང༌། གསུང་ཆོག་ཞབས་ཞུ་བ་རྣམ་གྲྭ་དུས་འཁོར་སློབ་དཔོན་བྱམས་པ་མཐུ་སྟོབས་ཞེས་པ་སོགས་ལྟ་སྤྱོད་མཐུན་པ་འགའ་ཟུང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡི་དམ་ལྷའི་བྲིས་འབུར་གྱི་སྐུ་བརྙན་ཁྱད་པར་ཅན་བཤམས་པའི་མདུན་དུ་མཆོད་གཏོར་དང༌། བཞུགས་གདན་བཅའ་ལུགས་སོགས་ལེགས་པར་གྲུབ་རྗེས། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། པདྨའི་ཚལ་ནི་ཉམས་དགའ་བར། བུང་བའི་ཚོགས་འདུ་ཇི་བཞིན་དུ། །དམ་ཚིག་རྫས་སོགས་ལེགས་གནས་ན། །རིང་དུ་གནས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་རློབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་མཐུན་གྱི་བགྲངས་ཕྲེང་དང༌། ཅང་ཏེའུ། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ། གར་ཆང་དང་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ཀ་ལི་ཁེབས་ལྡན་དཔྲལ་བ་མདུན་དུ་བསྟན་པ་དང༌། ལས་བུམ་ཁ་རྒྱུན་གཟུང་རྡོར་གྱིས་བརྒྱན་པ་བཅས་སྔགས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་དག་པའི་ཐབས་སུ་སྔགས་རིམ་ལས་བསྟན་པའི་རྫས་རྣམས་ཀྱང་ཚོགས་པར་མཛད་ནས་མཚམས་མཐོ་འཛུགས་ཆོག་སོགས་སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་རྣམས་གྲུབ་བསྟུན་གོང་ཚེས་ཀྱི་མཚན་ཕྱེད་

248

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ནས་བརྩམས་ཏེ་གཞི་བསྙེན་ཆེན་མོའི་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་གནང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་འབྲེལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་སོང་བ་རྣམས་ལས་དང་པོ་པ་དག་ལ་ལེགས་པར་འདོམས་ཕྱིར་འཕྲལ་འཕྲལ་ཕྱག་བདར་མའི་བསྙེལ་བྱང་ཁམས་དྭངས་མཛད་འདུག་པ་ལས་སྡོམ་གྲངས་ཙམ་བཀོད་པར།
ཐོག་མར་མེ་འབྲུག་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་སུམ་ཅུ་ནས། མེ་སྦྲུལ་ཧོར་ཟླ་
བཅུ་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་བར་ལྗགས་བསྙེན་གྱི་སྦྱོར་བ་བསག་སྦྱང་གི་ཡན་ལག་ལ་རྩལ་འདོན་གནང་བས་སྐྱབས་འགྲོ་གྲངས་ཆིག་འབུམ་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ་དང༌། དམིགས་བརྩེ་མ་ཆིག་འབུམ་དྲུག་སྟོང་ཐམ་པ། དམ་ཚིག་རྡོར་བཟླས་ཆིག་འབུམ་ཉིས་ཁྲི་བཞི་སྟོང༌། མཎྜལ་ཆིག་འབུམ་བདུན་བརྒྱ་ཐམ་པ། ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་སྦྱིན་སྲེག་ཆིག་འབུམ་ཆིག་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ། ཡོན་ཆབ་ཆིག་འབུམ་དྲུག་སྟོང་ཐམ་པ། ཡིག་བརྒྱ་ཆིག་འབུམ་བདུན་སྟོང་ཐམ་པ། འཇིགས་བྱེད་དང༌། མ་ཧེ་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཕྱག་ཚ་སྐུ་པར་བཞི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་བཅོ་བརྒྱད་བཅས་སོང་འདུག་ཅིང༌། གཞན་ཡང་སྐུ་ཕྱག་དང༌། མཆོད་མེ། ལྷ་བཤོས་སོགས་གྲངས་ལས་འདས་པ་སོང་ཡོད་འདུག་རུང༌། བསྙེལ་ཐོར་འགོད་པ་མ་གནང་བས་ཇི་བཞིན་འདྲི་མ་སྤོབས་སོ། །
ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅུ་བཞི་ནས་དངོས་གཞིའི་ལྗགས་བསྙེན་དབུ་བཙུགས་
ཏེ་ཐུན་བཞིའི་རིམ་པར་སྦྱང་གཞི་ཐ་མལ་བའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དངོས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་འཁྱེར་གྱི་གནད་ལེགས་པར་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་གསལ་སྣང་དང༌། ང་རྒྱལ་ལ་སློབ་པ། དེ་ནས་བགྲང་ཕྲེང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་དཔུང་བཟང་གི་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བས་ཐོག་མར་ཞི་ཁྲོ་སྦྲགས་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲངས་བསྙེན་ཨ་ར་པ་ཙ་བྱེ་བ་གཅིག་དང༌། ཆིག་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཐམ་པ། དེ་ནས་རྩ་སྔགས་ཡ་མ་

249

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།རཱ་ཛཱ་བྱེ་བ་གཅིག་དང་བདུན་འབུམ་སུམ་ཁྲི་ཐམ་པ། ལས་སྔགས་སམ་སྙིང་པོ་བྱེ་བ་གཅིག་དང༌། ཆིག་འབུམ་ཉི་ཁྲི་སུམ་སྟོང་ཐམ་པ། ཉེ་སྙིང་ཡ་མནྟཀ་བྱེ་བ་གཅིག་དང༌། ཆིག་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང༌། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྔགས་བྱེ་བ་གཅིག་དང༌། བདུན་སྟོང་བདུན་བརྒྱ། དེ་རྗེས་མེ་ལྷའི་བསྙེན་པ་བྱེ་བ་གཅིག་དང༌། ཆིག་འབུམ་བཞི་སྟོང༌། བསྙེན་སྒྲུབ་སྦྲགས་མའི་བསྙེན་གྲངས་ཁྱོན་བསྡོམས་བྱེ་བ་གཅིག་དང༌། ཆིག་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཐམ་པ། དངོས་གྲུབ་ལེན་ཆོག་སྔགས་སུམ་ཁྲི་དགུ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་འཇུག་ཚར་བརྒྱ་དང་བཅུ་བདུན། མཚན་ཐོག་ཐག་གཅིག་ལ་མེ་ལྷའི་སྦྱིན་སྲེག་ཆིག་ཁྲི་ལྔ་བརྒྱ། དྲུག་ཅུ་མ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཅས་རིམ་བཞིན་ཉམས་བཞེས་སུ་བསྟར་ཞིང༌།
བཅད་རྒྱའི་རིང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཕྲན་གྱི་མི་སྣ་དང༌། གཞུང་སའི་སྣེ་མོ་
ལས་འཛིན་ཁག་འགྲོ་འོང་གི་ཐོན་ཕྱག་འབྱོར་ཕྱག་དང༌། དགུང་གསར་དགྱེས་སྟོན་སྔ་ཕྱི། བརྒྱད་གཏོར། འཁྲུངས་སྐར། ལྔ་མཆོད་བཅས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་དང༌། སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་ལྗོངས་རྒྱུའི་མཇལ་ཁ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་བསྙེན་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་ཚིག་བསྲུང་ཕྱིར་གསེར་ཞལ་དངོས་སྟོན་མ་གནང་བར་ན་བཟའ་གདན་ཞུ་དང༌། མགྲོན་གཟིམས་སོགས་བརྒྱུད་དེ་མཛད་པ་མ་གཏོགས། དེ་མིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་ཚན་ཆེ་ཕྲ་དང༌། ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ་བསྐོ་བཞག མངའ་འབངས་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྡུག་སྙན་ཞུ་དང༌། ལས་ཁུངས་ཁག་གི་འཆར་གཞི། ཐུགས་དམ་ཞུ་སོན་སོགས་ཡི་གེ་འབོགས་བསྒྲིལ་རེ་ཙམ་ཉིན་ལྟར་ཆག་མེད་འབུལ་འབྱོར་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་བཞིན་ཐུགས་ཞིབ་དང༌། ཕྱག་རྟགས་འབེབས་འགོད། བཀའ་མཆན་བསྐྱང་རྒྱུ། ཐུགས་དམ་བརྟག་པ། འབྱོར་ལན་འདྲི་གཏོང་སོགས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཆུ་གཉེར་ལྟ་བུ་ཟམ་མི་འཆད་པ་གང་དང་གང་ལའང་ལས་སླ་ཧོལ་སྤྱོད་དང༌། གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཁག་དཀྲི་

250

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བ་སོགས་གཏན་ནས་མི་མཛད་པར་ྋརྒྱལ་བའི་དབང་པོ་རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་བགོ་སྐལ་ཁུར་དུ་བཞེས་ཏེ་ངལ་བ་དང་སུན་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་རིང་དུ་བཏང༌། ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གོ་ཆ་ནི་ཡང་དག་པར་བགོས་ནས་ཕྱག་བདར་འབའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་ཉིན་མཚན་གྱི་གསེང་བར་ཀུན་ཏུ་དལ་བ་མེད་པར་བསྐྱངས་པས་མནལ་ཐུན་གཅིག་ཙམ་བདེ་བར་ཕེབས་པའང་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུར་སྣང༌། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་ཞག་དང༌། ཟླ་བ་དང༌། ལོའི་ཕྲེང་བ་ཀུན་ནས་ཀུན་ཏུ་འཁྱོངས་པར་མཛད་པ་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་འཕགས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཁྱོགས་ལ་འཕྱང་བའི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་སོ། །
དེ་ལྟར་ལྗགས་བསྙེན་ལ་བཞུགས་ནས་ཟླ་བ་བདུན་ལྷག་ཙམ་སོང་བ་ན་ཆོས་
ཟབ་བདུད་ཟབ་རྐྱེན་ངན་རུ་འཛིངས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟློག་ཏུ་མེད་པའམ། ྋགོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་གེགས་རྣམས་བསམ་བཞིན་བདག་གིར་བཞེས་པ་གང་རུང་ལྟ་བུས་ཐུགས་དམ་བསྙེན་རོགས་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པ་ཆེན་པོ་ཉིན་ཤས་སྐུ་བསྙུན་པ་ཙམ་མཛད་དེ་མེ་སྦྲུལ་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུའི་ནང་གློ་བུར་ཉིད་དུ་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཉེ་བར་བསྡུས་ནས་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་མནལ་ཚུལ་བསྟན་པ་ན་རེ་ཞིག་ཐུགས་དྲན་འཐོར་བ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་ངལ་ཚད་མེད་པ་བཞེས་ཀྱང་ཇི་ཞིག་ནས་ཐུགས་སྟོབས་ལྷག་པར་བསྐྱེད་ནས་ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་དང༌། སྐུ་གདུང་གི་དྲུང་དུ་མཆོད་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་བཤམས་ནས་བླ་མཆོད་དང༌། གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ། གདུང་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམ་པར་དག་པ། སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་སྦྱངས་ཏེ་གདུང་རྟེན་དང༌། འདྲ་སྐུ་བཞེང་བ། དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་དཀར་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་སོགས་ཕྱི་རྗེས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་གདེང་འཁེལ་གནད་སྨིན་ཐོག ཡང་སྲིད་མྱུར་དུ་འབྱོན་པའི་གསོལ་འདེབས་སྨོན་ཚིག་དྲང་སྲོང་བདེན་བརྗོད་གྲུབ་པའི་གླུ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་

251

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཞིག་ཀྱང་ཐུགས་འདུན་ཤུགས་དྲག་གིས་མཚམས་སྦྱར་ནས་ཐོགས་མེད་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་དམ་པའི་མན་ངག་དག་ལས། བསྙེན་སྒྲུབ་འདི་མཐར་མ་ཐོན་
གྱི་བར་དུ་རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་དང་སྐྱིད་སྡུག་ལེགས་ཉེས་ཆེ་ཆུང་ཅི་བྱུང་ཡང་དེའི་དབང་དུ་མ་སོང་བ་བྱ་སྙམ་པའི་སྙིང་རུས་དང༌། སྤྱིར་བླ་མ་དཀོན་མཆོག ཁྱད་པར་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོན་གྱི་ལས་དབང་མ་གཏོགས་གློ་བུར་བར་ཆད་སོགས་ཀྱིས་གླགས་ཅི་འཁེལ་སྙམ་པའི་སྙིང་ཁམ་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་ངན་ཆེ་ཆུང་གང་ལའང་ཡ་ང་བ་དང༌། བག་ཚ་བ་དང༌། ཉམས་མི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་མཛད་པར་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་བསྲན་ཚུགས་ཏེ། ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་རྣལ་འབྱོར་སྤྲོས་བཅས་སྤྲོས་མེད་མཐའ་དག་ལ་བརྟན་ཅིང་སྤྲོ་བའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཆུ་བོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་བཞིན་བསྟེན་པར་མཛད་པས་ནང་དུ་ཉམས་མྱོང་གི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང༌། ཕྱི་རུ་ལྷག་པའི་ལྷ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཟིགས་སྣང་ཡ་མཚན་པ་དུ་མ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་གོར་མ་ཆག་ཀྱང༌། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཐུགས་སྒམ་པའི་མཐར་ཐུག་པས་བུམ་ནང་གི་མར་མེ་ལྟར་སྦ་བར་མཛད་པས་མ་མངོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །
སྐུ་མཚམས་རིང་ནང་གི་མཛད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཕྱི་རྒྱའི་མཛད་སྒོ་ཕལ་
ཆེ་བ་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་སྲོལ་ཆེར་མ་མཐོང་ཡང༌། གནད་ཆེ་བ་རགས་རིམ་མ་བཀོད་ཚེ་བསྟན་བྱ་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་དུའང་འགྱུར་དོགས་པས་འགའ་ཞིག་བཀོད་ན། མེ་སྦྲུལ་ལོ་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་ཐོ་སྔོན་ཕུལ་བཅད་འོག་ཏུ་ཚུད་ཟིན་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་སྐོར་གྲུ་འཛིན་ཕོ་བྲང་ཉིད་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་བཀོད།
(༡༧༠ ཉ་༣། ༢༧༠ ཐ་༩) བཟོ་ཁང་དོ་དམ་དང༌། ཟུར་འཕྱོང་ལྷ་བྲིས་དབུ་ཆེ་

252

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཆུང༌། གསེར་ཁྲི་དགེ་སློང་ཐུགས་རྗེ་ལྷ་ཁང་དང༌། རྭ་ཆེ་ཇོ་བོའི་དཀོན་གཉེར་བཅས་ནས་སྔར་ཕན་བསིལ་ལྗོངས་ཕན་བདེའི་ཞིང་མཆོག་ཇོ་བོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་རྟེན་མཆོག་རྣམས་ལ་གསེར་ཆབ་སྒྲོན་འབུལ་སྐབས་གཡའ་འབུད་ཇི་བཞིན་མེད་པས་ནག་ནོག་སྐྱོན་གྱུར་ཆེ་གཤིས། ཕྱིན་ཆད་མ་བརྟགས་གྱ་ཚོམ་གྱི་འབུལ་བདེ་མ་ཡིན་པར་ཞལ་གསེར་ལྷད་མེད་སྤུས་ལྡན་སྤྱན་ཞུ་ཐོན་བསྟུན་གཞན་བསྒྱུར་གཡོ་ཟོལ་མེད་པར་འབུལ་མིའི་སར་གསེར་སྦྱངས་གསེར་ཀོང་ལ་དོ་དམ་པའི་ཐེ་འུས་མནན་ཏེ་སྤྱིན་གཡའ་ལེགས་ཐོན་སླད་མཚན་ཞག་གཅིག་ངེས་བཞག་ཐོག ངོ་མཚར་བྲིས་པ་མཁས་ཤིང་ཉམས་མྱོང་ཡོད་ངེས་ནས་ཞལ་གསེར་ཞི་འཇམ་བཀྲག་མདངས་ཆེ་བ་སྨིན་གཏོང་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་བཅད་སྩལ། དབྱར་ཞལ་བཞེས་དང༌། དགག་དབྱེའི་གོ་ཆ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱངས། འབྲས་སྒོ་མང་སྦོ་རད་ཐུ་བཀའ་འགྱུར་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་སློབ་གཉེར་དང༌། མིང་བཏགས་ཟིན་ཏེ་རང་ཡུལ་ཕྱིར་ལོག་ལ་ཐོན་ཕྱག་ཐོག སྤྲུལ་སྐུར་ཤ་ཅིན་མནྟ་ཀོ་ལག་ཆེ་དང༌། མཛོད་པར་མཁན་ཆུང༌། གསོལ་དཔོན་ལ་ལས་ཚན་ཆེ་ཁ། རང་ཡུལ་དུ་གདུགས་དང༌། བྱམས། རྟ་ཏོག ཟེ་ལོང་སོགས་བརྒྱབས་འཐུས་ཀྱི་ཆོ་ལོའི་བཀའ་ཤོག་དང༌། ཐམ་ག་གྲུ་སྒོར། ཐོན་རྫོངས་གཟབ་པ་བཅས་གསོལ་རས་སྩལ།
(༡༧༠ བ་༤། ༢༧༡ ཐ་༥) ས་རྟ་ལོ་དུས་ཆེན་ཁག་དང་བསྟུན་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་
ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་ཐོ་སྔོན་ཕུལ་བཅད་འོག་ཏུ་ཚུད་ཟིན་དགུ་བཅུ་སྐོར་ལ་ཚིགས་སྔ་མའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྩལ།
(༡༧༡ ཉ་༢། ༢༧༡ འ་༧) འབྲས་ཚོགས་ཆེན་དགེ་སྐོས་གཉིས་དང༌། སེ་རའི་
ཞལ་གཟིམས་གསུམ་ལ་རྣམ་ཀུན་གྲྭ་ས་སོ་སོའི་ཚོགས་ཆེན་མང་ཇར་བླ་སྤྲུལ་འདུས་དམངས་དང་བཅས་པ་འདུས་ཚོགས་འཛོམ་ཆེའི་དོ་དམ་ཐོག ཞལ་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་

253

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཀྱི་རིམ་པ་སྔར་སྲོལ་ཉམས་ཆག་མེད་ཅིང༌། གཞུང་སྒེར་འགྱེད་ཡོད་སྐབས་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་སྦུག་ཏུ་མཉམ་ཚོགས་དགོས་པ་ལས། རྡོ་གཅལ་སྟེང་སྐལ་ལེན་ཡིན་ཟེར་གཟན་རྐྱང་སྒེར་ཚོགས་བྱེད་པ་མཛེས་ལམ་མི་ཆགས་པས་ཕྱིན་ཆད་དེ་རིགས་གཏན་ནས་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་བསྒྱུར་མགྲོན་བརྒྱུད་སྩལ། རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་ཚོགས་གཞུང་དུ་སྔ་སོར་ལྷ་མོའི་བསྐང་བ་གསུང་སྲོལ་ཡོད་འདུག་ཀྱང༌། བར་སྐབས་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་ལས་སྣེའི་སྐབས་ཆོས་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་མི་རྒྱུད་གྲྭ་མང་དག་ཅིག་ཀོ་ལོག་གིས་ཆུར་ཤོར་ལ་བརྟེན། ཚོགས་གཞུང་དུ་ལྷ་མོའི་བསྐང་ཆོག་གསུང་འདོན་མི་ཆོག་པའི་ནང་ཁྲིམས་བཅས་པ་ཡིན་རུང༌། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་འདི་བཞིན་གཞུང་བསྟེན་སྲུང་མའི་གཙོ་བོ་ཡིན་གཤིས། ད་ནས་བཟུང་ཚེས་ཆ་དང་བསྟུན་ལྷ་མོའི་ཆོ་ག་ཚོགས་གཞུང་རང་ལ་གསར་བཙུགས་ཐོག་རྣམ་ཀུན་ཉམས་ཆག་མི་འབྱུང་བའི་དོ་དམ་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་བསྒྱུར་ཡང་འཐུས་འདོམས་ཆེ་བ་གནང༌།
(༡༧༡ བ་༢། ༢༧༢ ཐ་༡༢) རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་དགོན་གསར་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་
གླིང་གི་མཁན་འཛིན་དུ་སེར་བྱེས་ཧར་གདོང་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་སྙན་གྲགས་ཆོ་ལོའི་བཀའ་ཤོག་དང་འབྲེལ་བར་བསྐོ་རྫོང་མཛད།
(༡༧༡ བ་༤། ༢༧༢ འ་༥) ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཆེན་དགེ་བསྐོས་
ངོ་མ་ངོ་ཚབ་སླར་ཡང་བཀའ་འགུགས་དང་འབྲེལ་གདན་ས་སོ་སོར་གཞི་གསུམ་སྤྱི་དང༌། ལྷག་པར་དབྱར་གནས་རིང་ཚོགས་པ་གང་ཆེ་དགོས་སྟབས། འཁོར་ཞག་བཀག་བསྡམས་དང་འབྲེལ་བས་སློབ་དཔོན་ལས་ཟུར། སྤྲུལ་སྐུ་ཆེ་ཆུང༌། གྲྭ་དམངས་བཅས་ཚང་མ་དབྱར་ཁས་ལེན་དུ་འདུ་ཐབས་དོ་དམ་ཐོག རྗེས་སོར་ཐོ་བཤེར་འཕེར་བའི་ཞལ་གྲངས་ཤོག་ལྷེ་འགོད་འབུལ་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་བསྒྱུར་དང༌། ཚོགས་ཆེན་དགེ་བསྐོས་བདེ་ཡངས་སྐལ་བཟང་འཇམ་དཔལ་དང༌། རྒྱས་པ་བློ་བཟང་ངག་དབང་གཉིས་

254

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ནས་འདི་ལོ་སྨོན་ཚོགས་རིང་སྒྲིག་ཁྲིམས་གནོན་སྡོམ་གྱིས་མཚོན་ཞུ་སྒོ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྲ་འགྲིགས་འཐུས་ཚང་བྱུང་བའི་བཟོས་སྒོར་སླར་ཡང་ལོ་གཅིག་རིང་དགེ་སྐོས་རང་འཇགས་གསོལ་རས་སྩལ།
(༡༧༢ བ་༢། ༢༧༤ ཐ་༢) རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་དབུ་མཛད་དགའ་ཤར་རྡོ་ཁང་ངག་
དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་སློབ་གཉེར་ཞན་གཤིས་གོ་གནས་ཕྱིར་འཐེན་ཚབ། སེར་བྱེས་ལ་བ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ལ་བསྐོ་བཞག་དང༌། རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཡོན་ཏན་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་དུ་ཆེད་འགུགས་ཀྱིས་རྩོད་རྒྱུགས་བཞེས་པར་དགོངས་ལྡན་རྒྱུགས་འཕེར་མ་བྱུང་བར་བརྟེན། མཁན་གནས་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ཕྱིན་ཆད་ཤར་ཆོས་སུ་འགྲོ་བདེ་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་བཅད་སྩལ། སེར་དགའ་གཉིས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང༌། གཟིམས་ཆུང་ཁག་ལ་བསྐོར་ཐོ་འགོད་མི་སྐུ་ཚབ་སྩལ་རྗེས་ཉམས་གསོ་ཞུ་ལུགས་སྐོར་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེར་བཀའ་ཁྱབ་དང༌། རྣམ་ཀུན་དགོན་ནང་དུ་གད་དར་གཙང་སྦྲ་གང་ཆེའི་ཐོག ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་གིས་མཚོན་དགེ་འདུན་བསྟི་གནས་ཀུན་ར་ཚང་མར་བདག་དོན་བདག་གཅེས་ཀྱི་འཛིན་སྤྲས་གང་ཆེ་དང༌། དགའ་ལྡན་རྒྱུན་ཇའི་ལས་དེབ་གསར་སྩལ་བཞིན་འཁྲི་ཁུངས་སོ་སོས་དམ་དོན་དགོས་རྒྱུའི་རྩ་ཚིག་རེ་ཡང་ཆེད་དུ་གནང༌།
(༡༧༣ ཉ་༡། ༢༧༤ འ་༦) གདན་ས་གསུམ་གྱི་དགེ་བཤེས་མིང་བཏགས་ཆེ་
ཆུང་རྣམས་སློབ་གཉེར་ལེགས་ཞེར་ལ་གཞིགས་པའི་སྤྲོད་ལུགས་སྐོར་འདི་ལོ་དམིགས་བསལ་སྦུག་དམ་རྩ་ཚིག་ཞིབ་གསལ་སྩལ་ཉེ་ཡིན་རུང༌། ས་ལུག་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲྭ་སྐོར་མིང་བཏགས་སྤྲད་རིགས་རྣམས་སློབ་གཉེར་ལེགས་ཞེར་ཐུགས་ཞིབ་སྐབས་འཆད་རྩོད་བྱེད་སྒོ་ཇེ་ཞན་འགའ་ཞིག་ལ་ལྷ་རམས་པའི་མིང་བཏག་སྤྲོད་རྐྱང་བྱེད་པོ་སློབ་དཔོན་ལས་ཟུར་དང༌། ལྷ་རམས་པ་སོ་སོར་བཀའ་ཉེས་དང་འབྲེལ་སླད་དེ་

255

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
རིགས་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་བསྒྱུར་མགྲོན་བརྒྱུད་ནན་བརྗིད་ཆེ་བ་གནང༌།
(༡༧༣ བ་༣། ༢༧༥ འ་༧) ཐོར་རྒོད་ཐོ་ཡོན་བླ་མ་སོགས་བསྒྲུབ་བྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་
ལྔར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྩལ་ཏེ་མྱང་འདས་ཀྱི་ས་བོན་བསྐྲུན། གཞི་གསུམ་གྱི་ཉམས་བཞེས་དང༌། ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཡར་མར་ཌཱ་ཀི་འདུ་བའི་དུས་ཆེན་ཐོག་དམ་རྫས་དཔའ་བོའི་སྟོན་མོ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པར་མཛད། དེ་ནས་གོང་སྨོས་ལྟར་ཁམས་གསུམ་ཟ་བྱེད་དུས་དགྲའི་དབང་པོའི་གཞི་བསྙེན་ཆེན་མོའི་ལྗགས་བཟླས་ཚད་དུ་ཐེངས་ངེས་ལེགས་པར་སོང་བ་ན། ས་ལུག་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་ཉེར་དྲུག་ནས་བཟུང་ཁ་སྐོང་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་གྲངས་གསོག་དབུ་འཛུགས་བསྐྱངས་པས་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ཉེར་བཞི་བར་སྦྱིན་སྲེག་ཚར་བྱེ་བ་གཅིག་དང༌། ཆིག་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ་དང༌། དེའི་ཕྱི་དྲོར་ཁ་སྐོང་རྒྱས་པའི་སྦྱིན་སྲེག་དང༌། བདག་འཇུག་བཞེས་ལེན། ཡར་མར་སྲིད་ཞིའི་མགྲོན་ལ་དམ་རྫས་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་མོ། སྲུང་མ་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་བཀའ་སྡོད་ལས་གཤིན་ལ་གཏང་རག་གི་གསུང་བསྐང་དབྱུག་མཆོད་དང་འབྲེལ་བ་གཟབ་རྒྱས་སོགས་ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱའི་རིམ་པ་མཐའ་དག་དམ་པའི་ཕྱག་ལེན་འཁྲུལ་བྲལ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གཙང་ལེགས་པར་གྲུབ་བསྟུན་མཚམས་མཐོའི་ལྷ་ལ་མཆོད་གཏོར་ཕུལ་ཏེ་གཤེགས་གསོལ་དང་བཅས་ནང་མཚམས་ཕྱི་མཚམས་རིམ་གྱིས་གྲོལ་ཞིང་གསུང་བསྐང་ཐ་མའི་མངའ་གསོལ་སྐབས་བློན་ཆེན་ནས་གཞུང་གནས་ཀྱི་ལེགས་འབུལ་མཇལ་དར་དང༌། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན། རིན་པོ་ཆེའི་ཚོམ་བུ་སོགས་དང༌། གསུང་ཆོག་ཞབས་ཞུ་བར་ཡང་གོ་བབ་ཀྱི་ཡོན་འགྱེད་བཅས་བསྟབས། སྐུ་མཚམས་རིང་ཆག་མེད་འདེབས་པར་མཛད་པའི་ཕྱག་ཚ་རྣམས་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་དང༌། རྣམ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ། ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་དགོན་ཁག་བཅས་པར་དད་རྟེན་ཕྱག་འགྱེད་དུ་སྩལ།

256

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
༦༩༽ རིག་འཛིན་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ནོར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ནས་ྋརྗེ་འདིའི་མཛད་འཕྲིན་ལུང་བསྟན་གསལ་བར་གསུངས། འཇིགས་བྱེད་ལྗགས་བསྙེན་བསྐྱངས་པས་བོད་ལྗོངས་ཡོངས་ལ་བཀྲ་ཤིས་པས་སྤྱི་སྒེར་ནས་ལེགས་འབུལ་བརྟན་གསོལ་བསྟར། དགའ་ལྡན་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་འགྲིག་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་ཡར་ལྡན་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་དང་ཚལ་གུང་ཐང་བརྒྱུད་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས་པར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་མཆོག་དང་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་འཕེལ་བའི་རྨང་བཏིང༌།
དེ་ལྟར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྗགས་བསྙེན་འདི་ནི་སྐུ་ཕྲེང་གོང་རིམ་གྱི་མཛད་སྒོ་
ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང༌། ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རང་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཕྲེང་ཚོགས་ལ་འགྲན་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆ་ཤས་རྫོགས་པའི་ཀུ་མུད་གཉེན་ལྟར་རབ་དང༌། ཕུལ་དང༌། རྩེ་མོར་གྱུར་པར་དགོངས་ཏེ་ཨོ་ཌིའ་ཡ་ནའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་འབྱུང་འགྱུར་གསལ་བའི་ལུང་འདི་ལྟར་བསྟན་ཏེ། ཐུབ་མཚན་ཅན་དང་དེ་ཡི་བཀའ་འབྲེལ་བ༔ གོང་དགུང་སོ་བདུན་སོ་དགུའི་བར་དུ་གསོས༔ གོ་བའི་བློན་དང་འགྲོགས་པའི་བློན་བཅས་ལ༔ དྲང་པོ་ཡིན་མིན་གྲགས་པ་སྲུང་མས་དབྱེ༔ དྲང་པོར་བྱུང་མཚམས་ཐབས་ཀྱིས་རིམ་པར་འདུལ༔ དེ་ག་བྱས་ན་བོད་འདིའི་བགེགས་རིགས་བཟློག༔ གྲགས་མིང་དགུང་གྲངས་སོ་དགུ་རྫོགས་པའི་དུས༔ བར་དུ་གཅོད་རྣམས་དེ་མཚམས་རིམ་པར་རྫོགས༔ གཤིན་རྗེའི་ལས་འབྲེལ་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བརྔན༔ རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་དག་པ་ཤེལ་གྱི་རི༔ མ་རྒྱུད་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་གནས་གཡོན་མདུན༔ མཚོ་དཀར་བྲག་མདུན་ལྕགས་མཁར་དོན་དུ་ལས༔ སྡོམ་ལྡན་བཞི་སྡེ་ལོ་ངོ་དགུ་ཙམ་བར༔ དགེ་སྡིག་དབྱེ་འབྱེད་རྒྱལ་པོའི་ཚོགས་རྣམས་བསྐུལ༔ མུ་ལེ་མཚོ་ལ་དམིགས་གཏད་ཡོད་ན་སྦ༔ གོང་འཁོད་བསྒྲུབས་དང་དམིགས་གཏད་རྣམ་པ་གཉིས༔ པད་བཀོད་རཀྟའི་མཚོ་ངོས་ཡིན་ན་ལེགས༔ དེ་དག་གྲུབ་མཐར་བོད་སྡེའི་བགེགས་ཀུན་སེལ༔ ཞེས་འཛམ་གླིང་ལུང་བསྟན་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ལས་གསུངས་སོ། །

257

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
དེའི་དོན་ཡང་གོ་ཚོད་རགས་རིམ་བརྗོད་ན། མཆོག་དམན་དྲག་ཞན་ཚང་
མར་ངོ་སྲུང་མཛེས་མཚོན་མི་མཛད་པར་རང་རང་གི་བྱེད་སྤྱོད་བཟང་ངན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕན་བདེའི་གཞི་རྩ་ལུགས་གཉིས་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟངས་སྲོལ་མེས་དབོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར་ལྟར་དྲང་པོར་སྲོང་བར་མཛད་པ་དང༌། ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་བསྙེན་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བར་བཀའ་སྡོད་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་དབྱུག་གཏོར་གྱི་མཆོད་པ་འབུམ་ཕྲག་མང་པོས་བརྔན་ནས་ལས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པར་བསྐུལ་བ་དང༌། མ་རྒྱུད་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་གནས་མཆོག་ཙཱ་རི་ཏྲའི་ཉེ་འདབས་སྦས་ཡུལ་པདྨ་བཀོད་དང༌། མ་གཅིག་རེ་མ་ཏཱི་བླ་མཚོ་མུ་ལེ་དིང་ཞེས་གྲགས་པར་ཐུགས་སྨོན་ཅན་གྱི་བུམ་གཏེར་སྦ་ཆོག་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱར་བ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་མཛད་པས་མཐའ་བཞིའི་རྒོལ་བ་རིམ་གྱིས་ཞི་ནས་བསྟན་འགྲོ་བདེ་འཇགས་སུ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཕྱི་རབས་ལ་གདམས་པར་ངེས་སོ། །
ལྗགས་བསྙེན་གྱི་སྦྱོར་དངོས་གང་གི་སྐབས་སུའང་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་དང༌། སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་ལོག་པར་འཁུ་བའི་དམ་སྲི་རྒྱལ་འགོང་སོགས་གནོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལྡང་བའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཡང་མེད་ཅིང༌། སྐྱེ་དགུ་མཐའ་དག་བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དགའ་སྟོན་ལ་རྟག་ཏུ་རེག་པའི་ཐུགས་སྨོན་བདེན་ཚིག་གི་རྒྱས་འདེབས་ཤུགས་དྲག་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མཛད། དེའི་མཐུ་ལས་ཕྱོགས་མཐའི་རྒྱལ་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འཁྲུག་རྩོད་སོགས་མི་ཤིས་པས་དུས་འདའ་ཡང༌། ད་ལྟ་རང་ཅག་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་འདིར་འཐབ་རྩོད་འཁྲུག་ལོང་གི་ཉམས་མི་བདེ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་རང་རང་གི་ཆོས་འབྱོར་མངའ་རིས་ལ་ཅི་དགར་སྤྱད་དུ་ཡོད་པ་ནི་ྋསྐྱབས་མགོན་དམ་པ་འདིའི་བྱིན་མཐུ་གཟུགས་ཅན་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་མཐོང་

258

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཆོས་སུ་གསལ་བ་ལ་གངས་ཅན་པ་ཀུན་གྱིས་ཡིད་ཆེས་ངེས་པ་ལེགས་པར་དྲངས་ནས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གསོལ་འདེབས་དང༌། རྟག་ཏུ་ཐུགས་དགོངས་འགྲུབ་ཐབས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བརྩོན་པར་རིགས་སོ། །
ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ཉེར་བདུན་གཟའ་ཚེས་ཀྱི་འཕྲོད་སྦྱོར་མཆོག་ཏུ་ཤིས་
པར་ཉི་འོད་དུ་གཞུང་གནས་ནས་དཀར་སྤྲོ་སྤོམ་བསྒྲིགས་དང་འབྲེལ་ྋགོང་ས་ལྷ་དང་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་མཆོད་རོལ་གྱི་སྲི་ཞུ་ཆེན་པོས་ལེགས་བྱས་ཀྱི་མགོན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་སྡེ་བཞིའི་སྒོ་འཕར་ཡོངས་སུ་ཕྱེ་བའི་དགྱེས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་མཆོད་དེ་སྤྱི་སྒེར་ཚང་མས་བསྙེན་གྲོལ་གྱི་ལེགས་འབུལ་ཚར་དུ་དངར་བ་རིམ་བཞིན་བསྟར་བར་གསེར་ཞལ་མངོན་གྱུར་གྱི་སྐལ་བཟང་དང༌། ཕྱག་སྲུང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་བླ་ན་མེད་པ་སྩལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་བཟུང་གདུགས་རིམ་དྲུག་གི་རིང་ཟློས་གར་ལྷ་མོ་བ་རྣམས་ནོར་གླིང་དགའ་བའི་ཚལ་གྱི་རྩེད་མོའི་དོ་རར་བཀུགས་ནས་ཞོ་སྟོན་གྱི་མཉེས་མཆོད་མཚོན་བྱེད་དུ་རང་རང་གང་ལ་བྱང་བའི་གླུ་གར་རོལ་རྩེད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཅི་དགའ་བགྱིད་དུ་སྩལ་བར་ཞེན་མེད་སྒྱུ་མའི་ཉམས་ཀྱིས་སྣང་བྱེད་ཞིབ་ཏུ་གཡོས་མཐར་བྱ་དགའ་གནང་སྦྱིན་བཟང་པོས་ངོམས་ཤིང་ཚིམ་པར་མཛད། (༡༧༥ བ་༦། ༢༧༩ ཐ་༥) ྋཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་མི་
སྣ་ཆེད་སྩལ་གདོང་ལྗགས་བསྙེན་གྲུབ་པའི་ལེགས་སོའི་རྟེན་འབྱུང་འབུལ་ནོད་སྤམས་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་དང༌། ཞུ་འཕྲིན་གྱི་དོན་རྡོར་ཡང་འདི་ལྟར་སྩལ་ཏེ། ད་ལམ་མཁན་ཆེན་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་མཉམ་མེད་དགེ་ལྡན་པའི་རིང་ལུགས་ཕྱོགས་བརྒྱར་སྤེལ་བའི་སླད་དང༌། རང་ཉིད་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའི་སར་གཤེགས་ཚར་བས་ཡི་དམ་ལྷའི་བསྙེན་སྒྲུབ་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་མ་མཆིས་ཀྱང༌། བདག་སོགས་རྗེས་འཇུག་ཡོངས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་

259

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ལམ་བཟང་སྒྲུབ་པ་ལ་འདི་ལྟར་འབད་དགོས་ཞེས་འདོམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡབ་རྗེ་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་ཐུགས་བཅུད་ཉིང་ཁུ། སྙན་བརྒྱུད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་སྲོལ་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་གཞི་བསྙེན་ཆེན་མོ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་དུ་མའི་བཞེད་དགོངས་སྙིང་པོ་ཅན་གཞིར་བཟུང༌། སྔོན་བྱོན་མཁས་གྲུབ་གོང་མའི་ཕྱག་བཞེས་རྣམ་པར་དག་པས་ཟུར་བརྒྱན། བླ་མའི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐངས་ཏེ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཐུགས་བཞེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བཀའ་དྲིན་ལ་རབ་དད་ཡི་རངས་དགའ་གུས་སྤྲོ་གསུམ་དང་བཅས་པས་གུས་ཕྱག་ལན་བརྒྱར་འཚལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་འབུལ་མཚོན་ཙམ་དུ་རབ་དཀར་ལྷ་རྫས་སོགས་ཐོ་ཁྲ་ཟུར་གསལ་ལྟར་གྱི་དངོས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་ཅུང་ཟད་སྤྲོ་བར་མི་སྣ་འདི་པ་ཆེད་ཀྱིས་ཞབས་རྫོང་ཞུས་ལགས་ཞེས་སོགས་མཚན་བསྟོད་དང༌། ཆེ་བརྗོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཕེབས་ཤིང༌། བཀའ་ལན་ཡང་འཕྲལ་དུ་སྩལ།
(༡༧༦ བ་༡། ༢༨༠ ཐ་༤) ཉིན་དྲུག་རིང་སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་དང༌། རྒྱུད་
གྲྭ་སྟོད་སྨད། གཞིས་དགོན་ཁག ཕྱོགས་འགྲུལ་སོགས་ཚངས་སྤྱོད་དོན་གཉེར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ལ་དགེ་ཚུལ་དང༌། ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་དགུར་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་སྩལ་ནས་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་ཕྱེ།
(༡༧༧ ཉ་༢། ༢༨༡ ཐ་༢) ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་ཆིབས་ཞབས་ཧྲགས་བསྡུས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་ཆིབས་ལོ་བསྐྱོད་དེ་རྟེན་གསུམ་སྤྱི་དང༌། གསེར་སྡོང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱན་སྔར་བཅད་གྲོལ་གྱི་གཏང་རག་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེར་བཤམས་ནས་བླ་མཆོད་སོགས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་སྨིན་རྒྱས་དང༌། བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་རྒྱས་པའི་ཐུགས་སྨོན་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད། ཚོགས་ཆེན་དུའང་མང་བསྐོལ་ཕྱག་འགྱེད་གྱ་ནོམ་པའི་ཐོག སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ་རྣམས་ལ་སྒྲིག་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་

260

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དང༌། ཚོགས་ཆོས་འཆད་ཉན། ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་སོགས་མི་ཉམས་ཡར་ལྡན་དགོས་པའི་ཞལ་ཏ་བཅས་སྩལ་ཏེ་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་མར་ལམ་ཚལ་གུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་དང༌། མགོན་ཁང་དུ་འཕྲིན་བཅོལ་གཉེར་གཏད་སོགས་བསྐྱངས་ཏེ་ནོར་གླིང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས། ཚེས་གཉིས་ཉིན་སྐུ་སྲུང་དམག་སྒར་ཆེན་མོ་ལེ་ལག་སྣོད་བཅུད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསར་བཞེངས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་ཞལ་དྲོ་དང་འབྲེལ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་འབུལ་བཞེས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་རྒྱུར་ཕེབས་བྱམས་ལ་བཞུགས་འཇགས་ཟིན་འཕྲལ་དམག་སྤྱི་ཆེ་བ་ཚ་རོང་ས་དབང་སོགས་ཀྱིས་སྤོས་སྣེ་དང༌། དམག་སྒར་སྟེང་ནས་རོལ་ཆ། རྒྱ་སྒོའི་ཕྱི་རོལ་ནས་སྲིད་བློན་དང༌། བཀའ་མདའ་རྩིས་གསུམ་གྱིས་གཙོས་དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ་ཡོངས་རྫོགས་ནས་གོ་རིམ་གྱི་བྲང་བན། དམག་མི་རྣམས་ནས་རུ་སྒྲིག་སོགས་ལུགས་བཟང་གི་སྲི་ཞུས་སྔུན་བསུས་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་ཤར་དུ་ཕེབས། དྲུང་བཞེས་ལ་རོལ། དེ་ནས་རྣམ་གྲྭ་གསུང་བཟང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་རོལ་འབུད་དཀྲོལ་དང་བཅས་ཉི་འོད་དུ་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་མོར་ཞབས་སོར་བཀོད། ཞི་དྲག་གི་བཀའ་འཁོར་གྲངས་ལས་བརྒལ་བར་ཕྱག་དབང་མཇུག་བརྟན་བཞུགས་གསུང་ཆོག་དང༌། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་ནས་མཎྜལ་བཤད་འབུལ་གྱིས་སྣ་དྲངས་ཏེ་དངོས་འབྱོར་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་བཏེག་པར་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་གནང༌། དེ་རྗེས་དགྱེས་སྟོན་གྱི་ཡན་ལག་ལྟ་བུར་ཟློས་གར་ལྷ་མོ་བ་རྣམས་ནས་གླུ་གར་གྱི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཟིགས་ཕུད་རིམ་བཞིན་ཕུལ་བར་དགྱེས་ཚུལ་དང༌། བྱ་དགའ་གནང་སྦྱིན་སྩལ་ཏེ་ནོར་གླིང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས།
རྩེ་ལྟག་སྒོ་རྒྱབ་ཀྱི་པར་ཁང་གཅོང་ཟོམ་ཆེ་ཞིང༌། གུ་ཡུལ་དོག་པར་བརྟེན།
ཐོག་བརྩེགས་རྒྱ་བསྐྱེད་གསར་བསྐྲུན་དགོས་པའི་བཀའ་སྩལ་ལེགས་གྲུབ་མཚམས་དེ་སྔོན་པར་ཤིང་རྣམས་ཁ་འཐོར་འཁྲུགས་ཚབས་ཆེ་བས་པར་འདེབས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་

261

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
གཤིས། འདི་ལོ་འཁྲུགས་སེལ་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་དོ་དམ་ཟུར་བསྐོས་དང་འབྲེལ་གསུང་པར་དང༌། གཟུངས་པར་སྡེ་ཚན་འདྲེས་མེད། པར་ཁང་སྟེང་ཤོད་སོ་སོར་འཇོག་རིམ་དང་མཐུན་པར་པར་ཐོ་ཁམས་དྭངས་འགོད་བཞེས་མཛད།
(༡༧༨ ཉ་༤། ༢༨༢ འ་༤) བསྒྲུབ་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ལ་ཚིགས་སྔ་མའི་བསླབ་གཞི་
ཕོག་སྟེ་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་ཚུགས་པར་མཛད།
(༡༧༨ ཉ་༥། ༢༨༣ ཐ་༢) ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་སྔ་ཐོག་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་
ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་གྲུབ་རྗེས་རྩེ་ཤོད་དྲུང་སྤྱི་དང༌། བོད་ལྗོངས་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་མགྲིན་གཅིག་ནས་སྐུའི་བཅད་རྒྱ་གེགས་མེད་ཕ་མཐར་སོན་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་གཞལ་ཕྱིར་ནོར་གླིང་གཟིམས་ཆུང་རྟག་བརྟན་དགེ་འཕེལ་ཁང་བཟང་དུ་གདན་ཞུས་ཐོག སྤྱི་སྒེར་ཚང་མས་རྟེན་འབྱུང་དངོས་འབྱོར་གྱི་འབུལ་སྤྲིན་རིམ་བཞིན་སྤྲོས་པ་དགྱེས་བཞིན་བདག་གིར་བཞེས་ནས་ཕྱག་དབང་བྱིན་རླབས་སྩལ།
(༡༧༨ བ་༣། ༢༨༣ འ་༡༡) ལྔ་མཆོད་ཉིན་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་
འཆར་ཅན་རྒྱུད་སྟོད་བླ་གྲྭ་དང༌། དྲུང་ན་སྤྱོད་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ལ་དགྱེས་སྟོན་དང་འབྲེལ་བར་ཕྱག་དབང༌། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རིང་མིན་དབུས་ཕེབས་གནང་རྒྱུའི་སྣེ་སྤྱིར་དབུས་མདའ་མཚོ་སྒོ་བ་བསྐོ་བཞག་དང༌། ཐོན་མཇལ། འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་རྟེན་གསུམ་རབ་འབྱམས་ལ་མཆོད་སྤྲིན་སྙན་ཤལ་འགྲེམས་སྤེལ་གྱི་སྒོ་ནས་གནས་གཟིགས། གླིང་མེར་བྱིན་རླབས་དང་མཆོད་གཟིགས་བཅས་རིམ་བཞིན་བསྐྱངས།
(༡༧༨ བ་༦། ༢༨༣ འ་༡) ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་
པོ་ཆེ་ནས་ྋགོང་ས་ཆེན་པོའི་གསེར་ཞལ་མངོན་གྱུར་གྱི་དགའ་སྟོན་མྱོང་འདོད་ཆེ་

262

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བས་མཇལ་ཕྱག་ཏུ་དབུས་ཕེབས་གནང་འཐུས་གསོལ་འདེབས་རིམ་མཛད་མཐར་ཞལ་བཞེས་དོན་ཐོབ་བཞིན་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་ཕྱོགས་ཆས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕེབས། (༡༧༩ ཉ་༤། ༢༨༤ འ་༡༢) གཟིམས་ཆུང་རྟག་བརྟན་དགེ་འཕེལ་ཁང་བཟང་
དུ་ཡབ་སྲས་ཕན་ཚུན་དགྱེས་ཞལ་མངོན་དུ་གྱུར་འཕྲལ་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་མཇལ་དར་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་འབུལ་གནང་གིས་བཞུགས་ཞབས་འཁོད་རྗེས། གསོལ་གྲོ་སོགས་རིམ་བཞིན་ཕེབས་ཤིང༌། མཆོད་ཡོན་བདེ་འཚམས་དང༌། ཆོས་ལྡན་གྱི་བཀའ་མཆིད་ཞིབ་ལྷུག་མཛད། ངང་ཙམ་ནས་བཀྲས་ལྷུན་ཞབས་གྲས་རིམ་བཞི་ཡན་གྱིས་ྋགོང་ས་ཆེན་པོར་རྟེན་གསུམ་རེ་དང༌། བྱིངས་ནས་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་དང༌། འགག་ནས་མགྲོན་སྟོན་ཡང་གནང༌། དེ་ནས་ཆིབས་ཞབས་གོང་གསལ་དང་བཅས་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ལྡན་བླ་སྟེང་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར།
(༡༧༩ བ་༤། ༢༨༥ ཐ་༥) དེ་ནས་ྋརྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་དུ་ཕེབས་
སྐབས་སོ་སོར་ཆིབས་ཞབས་མ་དགོས་པ་མཛད་ནས་ཡབ་སྲས་ཞལ་འཛོམ་ཡང་ཡང་དང༌། ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་སྒོ་ཀུན་ནས་བརྩམས་པའི་གསུང་མཆིད་ཞིབ་ལྷིང༌། གསོལ་ཚིགས་ཀྱི་ཕེབས་སྒོར་སྟབས་ཅིག་ཏུ་རོལ་བ་སོགས་མཛད་དོ། །འོན་རྒྱལ་སྲས་བླ་བྲང་ནས་ཕྱི་ལོ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་མགོན་དུ་གདན་ཞུའི་སྙན་གསན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཕུལ།
(༡༨༠ ཉ་༡། ༢༨༥ འ་༩) ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་ལན་གྲུ་ཙོང་ཐུས་མངགས་
པའི་རྟེན་འབུལ་མི་སྣ་རྣམས་ལ་མཇལ་འཕྲད་བསྐྱང་རྒྱུར། སྔ་ཞོགས་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་ཐོག་གཞུང་བསྐོས་སྣེ་ཤན་སེར་སྐྱ་དང༌། རྒྱ་མི་ལོ་ཙཱ་མཁན་ཆུང་བཅས་ནས་བཀའ་འབྲེལ་རྒྱ་དཔོན་རྣམས་འཕྲལ་བདེ་གླིང་ཁར་ཁྲིད་དེ་མཚོན་ཆའི་རིགས་གབ་ཁྱེར་

263

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཡོད་མེད་ལུས་བཤེར་ཟིན་པ་དང་མཉམ་ཁྲིད་ཀྱིས་སྐུ་སྲུང་དམག་སྒར་ནུབ་བརྒྱུད་དུ་འོངས་པ་ན་འཕྲལ་བདེ་ནས་ཇ་ཐང་དང༌། ཤིང་འབྲས་བྲིམས། རྟེན་དངོས་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་དམག་སྒར་གཟིམས་ཆུང་དུ་བསྒྲིགས། ཆུ་ཚོད་བཅུ་པའི་ཐོག་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་ཆིབས་བསྒྱུར་བཞུགས་ཞབས་འཁོད་འཕྲལ་མི་སྣ་སྐུ་ནང་ཚང་དང༌། རྒྱ་དཔོན་གཉིས་ནས་མཇལ་དར་རྩེ་སྤྲོད་ཀྱིས་ཕུལ་མཇུག་ཀྲུང་གོའི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ལུགས་སྲོལ་ཞུས་ཏེ་གྲལ་དུ་འཁོད་པར་ཇ་དང༌། ཤིང་འབྲས། ལོ་ཙཱ་བརྒྱུད་བཀའ་འཚམས་ཞིབ་རྒྱས་བཅས་སྩལ།

(༡༨༠ བ་༡། ༢༨༦ ཐ་༩) ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་ཁྱབ་
བདག་ྋགོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོའི་ཞབས་སེན་བྱིན་རླབས་ལྷུན་པོ་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཕྱིར་བདེ་ལྡན་ཞིང་མགོན་ཀུན་གཟིགས་ྋརྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྟོན་འཁོར་ནས་གཟིམས་ཆུང་རྟག་བརྟན་དགེ་འཕེལ་ཁང་བཟང་གི་མི་འཇིགས་སེངྒེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ། བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མའི་གསུང་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་མཁའ་འགྲོ་བརྟན་བཞུགས་གསོལ་འདེབས་མཎྜལ་ལྗགས་བཤད་དང་འབྲེལ་བ་སྨིན་རྒྱས་དང༌། གསེར་དངུལ་གོས་དར་སོགས་དངོས་འབུལ་གྱི་ཕྲེང་བ་ཚར་དུ་དངར་བ་བཅས་འབུལ་བཞེས་ངོས། དེ་རྗེས་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཡབ་སྲས་ལྷན་བཞུགས་གསོལ་ཚིགས་དང༌། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་ལ་ནང་ལུགས་ཡུན་དུ་རོལ། ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་ལན་གྲུའི་མི་སྣ་དང་སླར་ཡང་མཇལ་ཕྲད་ཐོག འདོད་བྱའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་བཀའ་འཕྲོས་ཀྱི་རིམ་པ་གཏིང་དཔག་དཀའ་ཞིང་ཟབ་བརླིང་ཆེ་བ་སྩལ། ཚེས་དགུ་ཉིན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་ཕྱོགས་མཛད་སྒོ་གྲུབ་སྟེ་གཙང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ཀྱི་ཐོན་མཇལ་དུ་ (༡༨༠ བ་༦། ༢༨༦ འ་༡) མཆོད་ཡོན་གསེར་ཞལ་མངོན་གྱུར་མཚམས་པཎ་ཆེན་མཆོག་ནས་སྐུ་ཕྱག་དང་འབྲེལ་མཇལ་དར་དང༌། མཎྜལ་

264

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རྟེན་གསུམ་འབུལ་གནང་གིས་བཞུགས་ཞབས་འཁོད། གསོལ་འབྲས་བཞེས་སྤྲོ་བཅས་ཕེབས། ངང་ཙམ་ནས་བཀྲས་ལྷུན་ཞབས་གྲས་སེར་སྐྱ་ནས་ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་རྐྱང་རྒྱུགས་དང༌། ལས་ཁུངས་ནས་གོ་བབས་ཀྱི་གནང་ཆ་བསྟབས། ཡབ་སྲས་གསུང་མོལ་ཡུན་མི་ཐུང་ཙམ་མཛད་མཐར་ྋགོང་ས་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ནས་སྲིད་དུ་རིང་བའི་མཇལ་དར་ཕྱག་ཏུ་ཐོགས་ཏེ་གང་ཅིའི་བཀའ་སློབ་ཞལ་ཏ་རུས་པ་ཅན་དང༌། མི་ཕྱེད་རྡོ་རྗེའི་མདུད་རྒྱ། གསེར་དངུལ་གོས་དར་སོགས་ཀྱི་གནང་སྐྱེས་གཟབ་པ་བཅས་སྩལ་བ་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གུས་བཞིན་བཞེས་ཏེ་ཕྱིར་ཕེབས།
(༡༨༡ བ་༡། ༢༨༧ འ་༣) ཚེས་ཉེར་བདུན་གྱི་སྔ་དྲོ་སེར་བྱེས་ལས་སྣེ་ནས་རྟ་
མགྲིན་བླ་ཕུར་གདན་ཞུ་བྱུང་བར་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་སྩལ་རྗེས་སྔར་ལམ་ཆིབས་ཧྲགས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྒྱས་ཤིང་བརྗིད་ཆགས་པའི་དབུས་སུ་ཕེབས་བྱམས་ལ་བཞུགས་ནས་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱག་ཕེབས།
(༡༨༢ ཉ་༥། ༢༨༩ ཐ་༤) ཞེས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་རྗེ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
གཟིགས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། བཱ་རིན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། དད་འདུས་ཀྱི་སེར་སྐྱ་ཁྲི་ཕྲག་བརྒལ་བར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པ་མཐའ་དག་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བསྡུས་པ། ཆེ་

265

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།བ་བཞི་ལྡན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཤད་ལུང་སྩལ་བ་དང༌། སྙིགས་དུས་སུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་གཞི་བསྙེན་ཆེན་པོ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་བཞེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྗེ་བཙུན་གསེར་ཁང་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་པའོ།། །།
༧༠༽ ལྕགས་སྤྲེལ་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་ཡར་ལྡན་བསྐྱངས། འབྲས་སྤུངས་པར་ཁང་དུ་པར་ཤིང་གང་བཞུགས་ཀྱི་དཀར་ཆག་གསར་སྦྱར། ལྷ་ཁང་ཁག་ཉམས་གསོ་བྱེད་མི་ཆེད་གཏོང༌། གུ་རུ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་དུས་གསུམ་གསལ་གཟིགས་ཀྱིས་ྋརྒྱལ་དབང་འདིའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་གསུངས། ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བདུད་འདུལ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་ཉམས་གོག་ཆེ་བས་ཨར་ཆོག་དང་འབྲེལ་བཤིགས་ཏེ་གསར་བཞེངས་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཆོས་སྐྱོང་ལ་ལུང་འདྲི་དང་བཅས་ལྷ་ཁང་གི་ཕྱི་ནང་རྣམས་ལེགས་སྒྲུབ་བགྱིས་ཏེ་རབ་གནས་བྱིན་འབེབས་བསྐྱངས།
(༡༨༣ ཉ་༣། ༢༩༠ འ་༢) ༈ ས་བཅད་བཅུ་གཉིས་པ། བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་
བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་གཞི་དང་རྩ་བར་གྱུར་པ་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པ། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་རག་ལས་པར་དགོངས་ནས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང༌། གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་ཀྱི་ཉམས་གསོས། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་སུ་བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན་གྱི་དག་ཐེར། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་པར་གཞི་གསར་བསྐྲུན་མཛད་པ་སོགས་ལུགས་གཉིས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་སྟོང་དུ་འབར་བས་ལྗོངས་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་ལྡན་གསར་པའི་སྣང་བ་ཡངས་པོར་བརྡལ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།

266

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དགུང་གྲངས་ཞེ་ལྔར་ཕེབས་པ་ལྕགས་སྤྲེ་གནམ་ལོའི་རང་མདངས་གསར་
ངོམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་དུས་ཚེས་སྔ་དྲོ་སྲིད་གསུམ་རྒྱལ་མོའི་གཏོར་སྐྱོང་མངའ་གསོལ་ཚོགས་འཁོར་སོགས་གཟབ་རྒྱས་དང༌། ཚོམས་ཆེན་དུ་དགྱེས་སྟོན་གྱི་རིམ་པ་སྔ་ཕྱི། ཚེས་གསུམ་བརྟག་དྲིལ། གཞུང་བསྟེན་དགྲ་ལྷ་ཁག་ལ་གསོལ་མཆོད་འགྲེམས་སྤེལ་སོགས་དགུང་གསར་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སྲིད་མཛད་སྒོ་གང་ཅི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགེ་མཚན་དུ་སྨན་ངེས་ལེགས་པར་བསྐྱངས། དེ་ནས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ་དང༌། གཞུང་ལེན་པ། གྲྭ་སྐོར་རབ་འབྱམས་པ། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོས་ཁྲིམས་ལས་བྱེད་ཁག་བཅས་འབྱོར་ཕྱག་ཏུ་བཅར་བར་སོ་སོའི་བྱེད་སྒོ་ཕྲ་རགས་གྲ་འགྲིགས་འཐུས་ཚང་དགོས་པའི་བཀའ་བསྒྱུར་ནན་ཏན་སྩལ། ཚེས་བདུན་ཉིན་དད་གཏོང་ལྷག་བསམ་ཡངས་པ་འོན་རྒྱལ་སྲས་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། སྤང་མདའ་ཚོང་དཔོན་ཉི་རྒྱལ་ཟུང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་སྨོན་ལམ་ཚོགས་དབུས་སུ་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་ཡོན་གྱི་བདག་པོས་གཙོས་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྨན་ཡོན་བླ་ན་མེད་པ་སྩོལ་ཕྱིར་རྩེ་ཕོ་བྲང་ནས་ཆིབས་རགས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སྔར་སྲོལ་ལྟར་བསྒྲིགས་ཏེ་ལྷ་ལྡན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག ཨེ་ཝཾ་དུ་གསོལ་སྟོན་དང༌། རྟེན་འབྱུང་འབུལ་བཞེས། སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་མང་པོར་ཕྱག་དབང་བཅས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་ཕྱེ།
ཉིན་གཉིས་རིང་བསྒྲུབ་བྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་སྟེ་
མྱང་འདས་ཀྱི་ས་བོན་བསྐྲུན། ཚེས་བཅུའི་སྔ་དྲོ་རྨེ་རྙིང་རྒྱལ་པོ་ལྕོག་ཏུ་ཚོགས་འཁོར་གཟབ་གསོལ། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་ཐུགས་སྨོན། དཔལ་ལྕོག་ཏུའང་མཆོད་འཕྲིན་བཅས་གྲུབ་རྗེས་བསྐལ་བཟང་ཁྱམས་ར་ཆེན་མོར་མཁས་མང་བྱེ་བ་འདུས་པའི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་མངོན་པར་བཀོད་ནས་འོན་རྒྱལ་སྲས་

267

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།སྤྲུལ་སྐུའི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་དང༌། དངུལ་དངོས་ཀྱི་མཆོད་སྤྲིན་བདག་གིར་བཞེས་ནས་དགེ་ཚོགས་བྱང་ཆེན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ལྗགས་བསྔོའི་མཚམས་སྦྱོར་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱངས། ཚེས་བཅུ་བཞིའི་ཉིན་སྤང་མདའ་ཚོང་དཔོན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་མགྲོན་དུ་བྱོན་ནས་རེ་བའི་འབྲས་བུ་རོ་བརྒྱའི་བཅུད་དང་ལྡན་པར་མཛད། ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་གསོ་སྦྱོང་དང༌། གསུང་ཆོས། སྨོན་ལམ། གནས་གཟིགས། མཆོད་གཟིགས། བཅས་པར་ཞབས་ཟུང་རིམ་བཞིན་བསྐྱོད་ནས་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་མཛད་སྒོ་ཚང་མར་ཐུགས་འདུན་སྤྱན་དམིགས་རླབས་པོ་ཆེའི་རྩིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་སྤེལ་ཞིང༌། ཁྱད་པར་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་དཀར་འཕྲིན་ལས་ནུབ་པ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བར་མཛད། གསུང་ཆོས་ར་བར་འབྲོམ་སྟོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་དབུ་ཚུགས་པ་ནས་བཟུང་མ་གྲུབ་བར་དབུ་ཐོད་དང་ཐད་མཉམ་པའི་དགུང་སྔོན་དྭངས་པའི་ངོས་སུ་འཇའ་ཚོན་སྣ་ལྔ་གྱེན་འགྲེང་ཁ་དོག་ཤིན་ཏུ་མཚར་བ་ཞིག་ཟུག་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་མཐོང་ངོ༌། །
(༡༨༤ བ་༡། ༢༩༢ འ་༡) ཕྱོགས་ནས་ལྷགས་པའི་སེར་སྐྱ་མང་པོ་དང༌། སྨོན་
འགྱེད་འབུལ་མི་ཁག་བཅས་པར་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་དང༌། འགའ་ཞིག་ལ་དམ་རྫས་བྱིན་རྟེན། དངོས་པོའི་གནང་སྦྱིན་སོགས་རང་རང་གི་ཡིད་དང་མཐུན་པར་སྩལ། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་གེགས་མེད་ལེགས་པར་གྲོལ་བའི་རྟེན་འབྱུང་དགའ་སྟོན་གྱི་ཡན་ལག་ཁག་ལའང་ཐུགས་ཞིབ་དག་པར་གནང༌། དེ་ནས་ར་མོ་ཆེར་གནས་གཟིགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེར་བཟང་གོས་ཀྱི་ན་བཟའ་གསར་སྒྲོན་དང༌། མཆོད་འབུལ་ཐུགས་སྨོན་སོགས་སྲི་ཞུ་རིམ་གྲོ་རྒྱས་པར་བསྐྱངས་ཏེ་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས། དེ་ནས་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་སྨན་ཆབ་འཕྲོད་བཞེས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་མར་ངོའི་གསོ་སྦྱོང་གི་མདོ་གསུངས།

268

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
(༡༨༤ བ་༤། ༢༩༣ ཐ་༩) ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་ཉིན་བཅུ་གཅིག་རིང་ཆོས་སྡེ་
གསུམ་དང༌། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད། གཞིས་དགོན་ཁག་སོགས་ཀྱི་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབ་བྱ་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབ་བྱ་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་ཡིད་སྨོན་བཞིན་སྩལ་ཏེ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཚུགས་པར་མཛད།
(༡༨༥ ཉ་༡། ༢༩༣ འ་༥) སྐུ་འཁོར་རགས་བསྡུས་སུ་ལྷ་ས་དང༌། རྩེར་འཁྱུག་
ཙམ་རེ་ཕེབས་ནས་གཏོར་རྒྱག་དང༌། སེར་སྦྲེངས་ཀྱི་མཆོད་སྐོར་ཆེན་མོར་གཟིགས་པ་གཡོས། ཟླ་བ་གསུམ་པར་ས་བཅུད་བུམ་སྒྲུབ་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྲུབ་མཆོད་ཚོགས་མགོན་དུའང་སྟར་ཆགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཐུགས་འདུན་རྩེ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་གསུང་ཆོག་རྣམས་གནད་དུ་སྨིན་ཞིང་བསྟན་འགྲོའི་གསོས་སྨན་དུ་འགྱུར་ངེས་བསྐྱངས། དཔལ་མགོན་སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོར་ལོ་དུས་ཀྱི་གཟབ་གསོལ་དང་འབྲེལ་བའི་དགྱེས་སྟོན་མཇལ་ཕྱག་གི་མཛད་ཆེན་ཡང་ལུགས་གཉིས་དང་མཐུན་པར་མཛད། སྨིན་གླིང་ཁྲི་ཆེན་དང༌། རྡོར་བྲག་རིག་འཛིན་སྤྲུལ་སྐུ། འོན་རྒྱལ་སྲས་སྤྲུལ་སྐུ། ཀྭན་སུ་ཙུང་ཐུའི་མི་སྣ་རྒྱ་དཔོན་ངོ་འཁོར་བཅས་པར་ཐོན་ཕྱག་ཐོག ཇ་གྲལ་བཀའ་འཚམས་ཐོན་གནང་སོགས་གྱ་ནོམ་པ་སྩལ། འབྲས་སྤུངས་པར་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་གསུང་རྟེན་ཁག་ལ་ྋགོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུས་པར་ཐོ་གསལ་འཁོད་ཀྱི་དཀར་ཆག་ཅིག་ལྗགས་བསྒྲིགས་གནང་འདུག་ཀྱང༌། དེར་མ་འཁོད་པའི་ཕྱིས་འབྱོར་གསུང་པར་རྣམ་གྲངས་མང་ཞིང་ལོ་མང་སོང་རྐྱེན་འཁྲུགས་འཛིངས་འཐོར་གྱར་སྐྱོན་གྱུར་ཆེ་བས་སྔར་ཡོད་པར་ཐོར་རྩ་འཛིན་བྱེད་བདེར་མ་གནས་སྟབས། སྐབས་འདིར་ྋགོང་ས་མཆོག་ནས་གསུང་རབ་རྣམས་ཐོས་བསམ་བསྟན་རྒྱུན་ལ་ཕན་པའི་དགོངས་བཞེད་ཟབ་མོས་དོ་དམ་སྐུ་ཚབ་ཟུར་སྩལ་དང་འབྲེལ་པར་ཤིང་བགྲེས་ཟད་ཀྱིས་པར་འདེབས་མི་འཕེར་བ་རྣམས་དམ་ཁོངས་སུ་

269

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
བཅུག་ཐོག དེ་བྱིངས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གསུང་པར་ཇི་ཡོད་ཀྱི་ལྡེབ་གྲངས་འཁྲུགས་སེལ་གོ་བསྒྲིགས་དང༌། ཡིག་འབྲུ་ཆད་བསབ་ཀྱི་དག་ཐེར་མཐིལ་ཕྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་སླད་ཕྱིན་གཞུང་སྒེར་གྱི་པར་འདེབས་དོན་གཉེར་སུ་འདྲ་བྱུང་ཡང་འཕྲལ་འཕྲལ་འཚོལ་འཇུག་བདེ་ཆེད་བཞུགས་ཡུལ་པར་ཁང་སོ་སོའི་སྒོ་སྟེང་ཀ་བརྡ་མཚན་འཁོད་ཀྱི་བཞུགས་བྱང་དཀར་ཆག་ཁམས་དྭངས་རེ་འགོད་སྦྱར་མཛད།ལྷོ་བྲག་སྲས་མཁར་དགོན་གྱི་མཁན་པོར་རྒྱུད་སྨད་སྔགས་རམས་པ་བློ་བཟང་མཁས་གྲུབ་བསྐོ་བཞག་གནང༌། ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གོག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན། ཕུགས་འཕེར་སྲ་ཐང་གི་ཉམས་གསོ་བྱེད་པར་རྩེ་ཕྱག་བློ་བཟང་མཁས་མཆོག་དང༌། ཨར་ཆོག་མཁན་པོར་སེར་བྱེས་སློབ་དཔོན་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས། རྡོ་ཤིང་དབུ་བྱིངས་བཅས་པ་མངགས་རྫོངས་བསྐྱངས། བྱེས་སློབ་དཔོན་ལ་ནང་དོན་བཀའ་བསྒོས་བཞིན་མ་གཅིག་རེ་མ་ཏཱི་བསྐངས་བཤགས་ཚོགས་འཁོར་གྲངས་མང་བསྒྲུབས་ཏེ་མཚོ་མཇལ་ཞུས་པར་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ལ་བདེ་དོག་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་མཚོ་མཇལ་ལུང་བསྟན་རེ་མང་ཞིག་བྱུང་བར་གྲགས།
ཟླ་བ་བཞི་པར་སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་ལ་མང་ཇ་གཟབ་འཕར་དང༌། སྤོང་
ཐག་གི་བསྙེན་འགྱེད་གྱ་ནོམ་པ་སྩལ། རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་ཡང་སྲིད་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དྭགས་པོ་འཁྲུངས་ཁང་ནས་ལྷ་ཕེབས་ཀྱི་ཐབ་བསུའི་སར་རྩེ་མགྲོན་གདོང་ལྗགས་མདུད་དང༌། གསོལ་ཇ་བཞེས་སྤྲོ། གསར་མཇལ་དུ་ཕེབས་སྐབས་གསོལ་འབྲས་དཀར་སྤྲོ་སོགས་དགྱེས་བཞིན་སྩལ།
ཇི་སྐད་དུ། དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་གུ་རུ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་
བྱར་གདམས་པའི་གསང་བའི་ལུང་བྱང་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ལས།

270

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གླིང་པ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡི་རྒྱུ་མཚན་ནི༔ ཕྱོགས་གཅིག་འཁོད་པ་མི་འདྲ་གཅིག་
འདི་ནང་༔ ཕྱོགས་ཕྱོགས་རྒྱས་ན་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་སེམས༔ འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་གྲགས་ལྡན་གླིང་འདི་འབྱུང་༔ གླིང་པ་བརྗོད་དུས་དུས་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད༔ ཅེས་དང༌། མི་ནོར་མི་འཚེབས་ཐུབ་པའི་བསྟན་འཛིན་དེ༔ ཐུབ་བསྟན་གསོ་ཞིང་པོ་ཏ་ལར་གདན་བཞུགས༔ གཞོན་ནུ་ཆུང་ཡང་མི་ཡི་སྣང་ངོ་ལས༔ ཁྱུང་གི་རྒྱུད་ལྟར་ཡོན་ཏན་རྩལ་རབ་རྫོགས༔ ལུས་ཅན་སེམས་དམན་བདུད་ནག་བྱད་ཀེག་དེས༔ སྐུ་བསོད་འཇོམས་ཤིང་དགུང་གྲངས་ཉི་ཤུའི་སྒང་༔ མི་ཤིས་མཚན་མ་ཅི་ལྟར་མང་བྱུང་མཚམས༔ ཁྱོད་ཀྱི་སྨོན་པའི་གཏེར་ཆེན་གསུམ་དེ་བཞེས༔ བདག་རྒྱུད་གྲོགས་པོ་མིང་མཚན་གང་རུང་ནས༔ མངོན་སུམ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མོའི་ཞབས་དྲུང་ནས༔ ཚེ་བཅུད་བདུད་རྩི་ལོངས་ཏེ་ཁྱོད་ལོངས་སྤྱོད༔ མི་ཡི་སྣང་ངོར་ཡ་མ་ལུང་དུ་གསར༔ རོང་བཙན་འདུལ་བྱེད་རིན་སྣའི་ཕུར་པ་བཞེས༔ བསྟན་འཛིན་ཐུབ་བསྟན་སྐུ་ཡི་གེགས་རིགས་སེལ༔ རི་མོ་འདི་ནས་གསལ་བ་ཇི་བཞིན་དུ༔ གསང་བའི་སྙན་མཚན་པད་འབྱུང་གྲགས་ལྡན་གླིང༔ ཞེས་པ་གསོལ་ཞིང་པདྨ་གླིང་པ་ཁྱོད༔ གེགས་ཀྱིས་མི་འཚེ་ཐབས་མཆོག་དེ་རྩོམ་དུས༔ བསྟན་པའི་མཚན་དཔེའི་ཚེ་ཡི་སྐེད་དུ་གྲགས༔ བོད་ཁམས་ལ་སོགས་ཐར་གྲུར་ཆོས་སྦྱིན་བྱེད༔ མཁན་སློབ་ལྟ་བུ་པད་གྲགས་ཞལ་འཛོམས་འབྱུང་༔ ཞེས་དང༌། ཕྱི་རྒྱུད་སྐྱེས་བུ་གང་གི་འགྲོ་དོན་ཡང་༔ ཡང་ཡང་དགྱེས་པས་མནོ་བསམ་དྲང་པོ་བྱེད༔ དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁྱེད་སྐུ་དེ་ཡི་རིམ༔ མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་ཤིང་གཞན་སྡེ་ཀུན་ལས་རྒྱལ༔ཞེས་སོགས་ལུང་བྱང་དེའི་ལེའུ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་ཀུན་ནས་ྋགོང་ས་
ཕྱག་ན་པདྨོ་སྐུ་ཕྲེང་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསང་མཚན་དང༌། གསང་གསུམ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ། ཁྱད་པར་སྔོན་དུས་ཟན་ཡངས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་ཞལ་འཛོམ་ནས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་

271

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་དུས་ཀྱི་མཐའ་འདིར་ྋརྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་འདི་དང༌། གཏེར་སྟོན་པདྨ་གླིང་པ་ཧོ་ཐོག་ཐུ། གཏེར་སྟོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་གསུམ་སོགས་གསར་རྙིང་གི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་གདན་འཛོམ་ནས་བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་རྣམ་དཀར་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་འཕར་རྒྱ་ཆེར་དབྱེ་བའི་གནས་དུས་སྐབས་བབས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབྱུང་བ་ལྟར་སྔོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ནུས་མཐུ་དུས་སུ་བདོ་བས་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་པ་ནས་བཟུང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སོས་དལ་དང༌། སྙོམས་ལས་སུ་བཞུགས་པ་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་དང༌། མངའ་འབངས་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་གནས་སྐབས་དང༌། མཐར་ཐུག་ཏུ་དགེ་བའི་ལེགས་ལམ་ཕྲ་རགས་ཀུན་ལ་གཞན་གྱིས་བསྐུལ་བའི་འབད་རྩོལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ནང་གི་ཉེར་ལེན་དྲག་པོའི་ལྕག་གིས་ཡང་ཡང་བྲབས་པས་ཅི་འདྲའི་དཀའ་བ་ཞིག་དང་ཕྲད་ན་ཡང་ཞུམ་པ་དང༌། བག་ཚ་བ་མེད་པར་ཐོགས་བརྫིས་སུ་བཏང་སྟེ་ངང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་ནི་རོ་འཛིན་སྟོང་དང་ལྡན་པས་བསྐལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གི་བར་དུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བརྗོད་ཀྱང་རྫོགས་པའི་མཐའ་མི་རྙེད་མོད།
འོན་ཀྱང་ཐུན་མོང་གིས་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་མཛད་
འཕྲིན་རླབས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ནི་སྔར་ཡང་བརྗོད་ལ། ད་དུང་སྐྱེ་དགུའི་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་གནས་རྟེན་ཆེ་ཕྲ་མང་པོ་ཞིག་ཉམས་གསོ་དང༌། གསར་བསྐྲུན་མཛད་ཚུལ་སོགས་ཡིག་ལམ་གང་རྙེད་ཅིག་རིམ་བཞིན་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་ྋཀུན་གཟིགས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས། འོན་ཏེ་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ཆོས་གྲྭ་བར། །མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུར་ལེགས་བསྟན་གར་རོལ་ལས། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་རྣམ་བརྒྱད་ཅེས། །བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་བསྐྲུན་པའི་ཞིང་གི་དཔྱིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་

272

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
མཆོད་རྟེན་རྣམ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཚོན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང༌། གན་དྷོ་ལ་སོགས་བཞེངས་སྒྲུབ་བགྱིད་པ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་ལེགས་བྱས་ཀྱི་ས་བོན་གྲུང་པོར་འགྱུར་བར་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ལས་གསུངས་པར་མ་ཟད། ྋགོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་ཞབས་བརྟན་དང༌། མཐའ་བཞིའི་རྒོལ་བའི་ཁ་གནོན། དགའ་བ་བརྒྱ་ལྡན་པའི་ཆབ་སྲིད་ཡར་རྒྱས་སོགས་གང་ཅིའི་དགེ་མཚན་གོང་དུ་འཕེལ་ཕྱིར་སྲིད་ཀྱི་མཛད་པོ་དང༌། བཀའི་གུང་བློན་བཅས་ལེགས་པར་བཀའ་བགྲོས་ཐོག མ་གཅིག་ལབ་ཀྱི་སྒྲོལ་མའི་ལུང་དང༌། ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཅན་དུ། ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་འདབས་དབང་ལྡན་ཕྱོགས་སུ་བདུད་འདུལ་མཆོད་རྟེན་རིང་བསྲེལ་གྱིས་གཏམས་པ་བཞེངས་ན་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ཚུལ་གསལ་བ་ལྟར་དེ་སྔ་ལྕགས་བྱི་ལོ་བདུད་འདུལ་མཆོད་རྟེན་སྲིད་དུ་ཁྲུ་བརྒྱད་ཅུ་པ། ནང་རྗེ་འབུམ་གྱི་སྣང་བརྙན་སོགས་རིང་བསྲེལ་བཞིས་བཀང་བ་ཆ་ཚད་བཟོ་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་དང༌། དེ་རྗེས་མི་མངོན་སྦས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཀྱང་གསར་བསྐྲུན་མཛད་ཟིན་པ་ལུང་བསྟན་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་གྱུར་ནའང༌། སྐུ་ཚད་ལྷག་པར་ཆེ་ཞིང༌། པོ་ཏ་ལའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་པ་བཅས་དུས་འཁོར་རྒྱུད་དོན་གཅེས་གཞུང་སོགས་སུ་ཤར་གྱི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་ནུབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་སྟོང་བ་སོགས་ས་དགྲར་གསུངས་པ་ཡང་རང་རང་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོ་དང༌། སྐབས་གཞན་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་པ་དང༌། གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་དེར་ཕན་ཡོན་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱང་དོན་དང་ལྡན་ཏེ། དྲང་ངེས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཙམ་ལས་དོན་དུ་འགལ་བ་མ་མཆིས་ཤིང༌། ངེས་པའི་དོན་དུ་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཞེས་རང་རང་ལྟོས་འཇོག་གིས་བཞག་པ་ལས། གདོད་མ་ནས་རང་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅི་ཡང་མེད་པས་སྐབས་དོན་དབུ་མའི་ལམ་སྲོལ་འཛིན་པ་དག་ལ་རྣམ་རྟོག་

273

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།གི་གནོད་པ་མ་མཆིས་རུང༌། བསྟན་པ་སྤྱི་སྒེར་གྱི་སྐུ་གེགས་དང༌། འབྱུང་པོ་ཁ་རྒྱལ་དབང་གིས་དེ་སྐབས་སེར་སྐྱ་ཕལ་མོ་ཆེས་ས་དགྲ་ངན་ཚུལ་ལྐོག་བརྗོད་གླེང་ལབ་མང་བ་དང༌། མཆོད་རྟེན་དེ་ཡང་དུས་བབས་ཇི་ཡིན་ཆ་རྟོགས་མེད་པར་གློ་བུར་ཕྱོགས་བཞི་ག་ནས་གས་སྐྱོན་དང༌། ཤིང་ཆ་རུལ་སུངས་སོགས་གོག་གཅོང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གྱུར་ཏེ་ཉམས་གསོ་ཙམ་གྱིས་ཕུགས་འཕེར་དཀའ་བར་བརྟེན། ཨར་ཆོག་དང་འབྲེལ་རྩ་བཤིགས་ཀྱིས་ནང་རྟེན་རྗེ་འབུམ་བཞུགས་ཡུལ་གསར་རྒྱག་གནང་རྒྱུ་མཆོད་ཡོན་དགོངས་མཐུན་ཐོག ཨར་ལས་དོ་དམ་དུ་སྐུ་བཅར་མཁན་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་སྦྱིན་པ་དང༌། མཁན་དྲུང་ཆང་ཁྱིམ་པ་མཁྱེན་རབ་བྱང་ཆུབ། བླ་ཕྱག་མཁན་ཆུང་གཡུ་ཐོག་པ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན། ལས་བྱ་རྩེ་དྲུང་བྱམས་པ་ཐུབ་དབང༌། བློ་བཟང་སྐལ་ལྡན། བྱམས་པ་ཆོས་རྒྱན། རྒྱལ་མཚན་ཕུན་ཚོགས། བློ་བཟང་མཁས་མཆོག བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན། དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་བཅས་པ་བསྐོ་བཞག་དང༌། བཤིགས་རལ་ཟིན་མཚམས་གཏོ་སེལ་རིམ་གྲོ་ཇི་དགོས་དང༌། ལྷ་ཁང་གི་སྒོ་ཕྱོགས་བཟོ་དབྱིབས་སོགས་གང་ལེགས་གནས་ཆུང་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ལ་ལུང་འདྲི་གནང་བའི་ཕྱིར་ཕེབས་སུ།
ཧྲཱིཿ དམ་ལྡན་པ་ནས་དྲི་བ་འདིའི། །སྤྱིར་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བསྟན་སྐྱེ་འགྲོ་
ཡི། །ལམ་སྨོན་འདུན་སེལ་བའི་རིམ་གྲོ་ལ། །སྔོན་སྨྲས་ཀྱིས་འཕྲལ་སེལ་སྔོན་འགྲོའི་ཚོགས། །བློ་ཡིད་གཉིས་ནེམ་ནུར་དྲྭ་བ་ཡི། །ལམ་གཅོད་པས་དེ་དག་མྱུར་བསྒྲུབས་ནས། །གང་ཞིག་གི་ཡུལ་སྣང་དེ་དག་ལ། །དོན་རེ་དང་དོགས་པའི་མཚན་མ་ནི། །དབྱིངས་ཆོས་དབྱིངས་ལམ་དུ་ལྷོང་སྲིད་ན། །དེ་ཡི་བྱ་བ་ཀུན་གྱི་དོན་འབྲས་ནི། །ད་བརྗོད་དོན་འདི་དག་སྒྲུབ་དགོས་ན། །ཕྱོགས་བཞི་དང་དབུས་མཚམས་རྨང་རྣམས་ལ། །དགྲ་དམ་སྲི་འཕུང་དང་གཏད་རུལ་གྱི། །མནན་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་གཉེན་པོ་ནི། །ལྷ་སྔགས་དང་ཏིང་

274

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
འཛིན་སྔགས་ནུས་ཀྱི། །གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་ལེགས་བསྒྲུབས་ན། །ཕྱོགས་ཤར་དང་ལྷོ་ལ་གྲུ་སྙོམས་ཏེ། །རྨང་མཐོ་དམའ་སྔར་ཡོད་དེ་ཡི་སྟེང༌། །རྟེན་གཞལ་ཡས་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ། །འོག་ཁང་གི་ལྷ་ཁང་དེ་ལྟར་ཡང༌། །བར་དང་སྟེང་ཁང་གློ་འབུར་ནི་མ་དགོས་པས། །ཡང་སྟེང་གི་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞི་ལ། །རྩ་གསུམ་དང་རྒྱལ་སྲས་རྒྱལ་ཆེན་བཞི། །མཚམས་བཞི་ལ་སྔོན་བསྟེན་སྲུང་མ་ཡི། །རྟེན་རབ་གནས་འདོད་གསོལ་ལེགས་བསྒྲུབས་ནས། །ནང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྟེན་མཆོག་རྣམས། །རེ་ཞིག་ནས་སྨྲས་ན་ཇི་ལྟར་སྙམ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོད་ཁང་རང་བཞེང་རྒྱུར་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་
དོན། རིགས་སྔགས་འཆང་བའི་གཙུག་རྒྱན་མདོ་སྨད་ཨ་མདོ་རེབ་ཀོང་ཨ་ལགས་དམག་སར་དང༌། ཞབས་དཀར་སྤྲུལ་སྐུ། ཤར་ཆོས་རྡོ་རྗེ་འཆང་བསྟན་པ་སྐལ་བཟང༌། བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཨ་སྐྱ་བློ་བཟང་མགོན་པོ་བཅས་ནས་རང་རང་གང་ལ་བསྙེན་སྒྲུབ་སོང་བའི་ཡི་དམ་ལྷའི་ཁྱད་པར་དང་སྒོ་བསྟུན་པའི་སྔོན་འགྲོའི་གདུགས་དཀར་གྱི་སྐུ་བཞེངས་གཟུངས་འབུལ་རབ་གནས། ས་བདག་སྙིང་གཏེར་གྱི་བུམ་སྒྲུབ་དང༌། འཁྲུགས་བཅོས། ལས་བཞིའི་སྤོགས་ཆོག དགྲ་འཕུང་མནན་པ་དང༌། རྒྱལ་འགོང་ཨར་གཏད། གཏད་རུལ། ཡར་ཀླུང་ཚ་སྟིང་མཚམས་པ་ཀུན་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཆོག་གྲྭ་དང་བཅས་ནས་ལོ་འཁོར་རིང༌། ས་བདག་འཁྲུགས་བཅོས་ཆེན་མོ་སོགས་ཞི་དྲག་གི་རིམ་གྲོ་རྣམས་རྟགས་ཐོན་སྨིན་བསྒྲུབས་དང་འབྲེལ་བར་སྔོན་ཡོད་བང་མཛོད་ཀྱི་རྫས་ནོར་རང་གནས་སོ་སོར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང༌། དབུས་དང་ཕྱོགས་སུ་གཏེར་སོགས་དགོས་འདོད་རང་བཞིན་གྱིས་འདུ་བའི་གཏེར་རྫས་ཕོན་ཆེ་བས་ཡོངས་སུ་གཏམས། དེ་ནས་ྋགོང་ས་རྒྱལ་དབང་མཆོག་དང༌། ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་གུང་བསྒྲིགས་ཀྱི་ཤོག་ཁྲ་བཀོད་དེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་རིན་པོ་

275

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཆེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཞབས་འདེགས་སུ་འགྱུར་ངེས་ཤིག་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་སློབ་དང༌། ནང་གཞུག་ཆ་ཚད་སོགས་ཀྱི་དབུ་འདོམས་སུ་འཇོག་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཛད་དགོས་བཀའ་ཁྱབ་སྩལ་ཏེ་ནང་རྟེན་དང༌། ལྡེབས་བྲིས་སོགས་ཇི་ལྟ་བཞེངས་དགོས་སྐོར་དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོར་སླར་ཡང་ལུང་འདྲི་གནང་བའི་བཀའ་ལུང་དུ།ཧྲཱིཿ ཁྱོད་དམ་ལྡན་ཟུང་ནས་བསྟན་འགྲོ་ཡི། །ཕན་བདེ་ཡི་དགའ་སྟོན་འཆར་
བའི་ཆེད། །དོན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འཇུག་པ་ལ། །ནང་དབུས་དང་གཡས་གཡོན་དམ་སྲི་དང༌། །འཕུང་སྲི་དང་དགྲ་སྲིའི་མནན་པ་འབུངས། །སྟེང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་ནི། །མགོན་བྱམས་མགོན་གཡས་གཡོན་སྤྲུལ་སྐུ་ཡི། །འདས་ད་ལྟའི་སངས་རྒྱས་དུས་གསུམ་སྐུ། །རྒྱབ་ཕྱོགས་དང་གཡས་གཡོན་སྒོ་ཟུང་ལ། །དཔལ་འབྲས་བུའི་ཆེ་མཆོག་ཧེ་རུ་ཀཿ །རྣམ་འཇོམས་དང་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པའི་སྐུ། །རྟ་མགྲིན་དང་སྨེ་བརྩེགས་ཁྲོ་བོའི་སྐུ། །བར་བཀག་ལ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེའི། །སྣང་བརྙན་གྱི་གྲུམ་བུ་འཕྱུར་བུར་གཏམས། །ལོགས་ལྡེབས་བྲིས་བདུད་འདུལ་མཆོད་རྟེན་ན། །བུམ་ནང་དུ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྐུ། །སྟོང་རྩ་བརྒྱད་ངེས་པར་གྲངས་ཚང་བྲི། །སྟེང་མཛོད་ལྡན་གཉྫི་ར་ཡི་ནང༌། །མགོན་ཀུན་བཟང་ཡབ་ཡུམ་སྣང་བརྙན་ལ། །རིང་བསྲེལ་ལྔའི་གཏེར་མཛོད་འདོད་གསོལ་བཅས། །རྟེན་བརྟེན་པའི་རབ་གནས་མེ་ཏོག་ནི། །བརྒྱ་ཚར་ཙམ་འབད་ན་སློབ་དཔོན་དང༌། །སྲིད་དགའ་བ་བརྒྱ་ལྡན་བསྟན་འགྲོ་སྤྱིར། །
ཞེས་ཕེབས་པ་ལྟར་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཨ་སྐྱ་བློ་བཟང་མགོན་པོ་ནས་དམ་
སྲི་གཙོ་གྱུར་གྱི་མནན་པ་དང༌། འཇོག་པོ་བླ་མ་རྣམ་གྲོལ་ཅན་ནས་བཟོ་བོ་ལྷ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་བདག་བསྐྱེད་འཕྲིན་བསྐུལ། འབྲི་གུང་ཀ་ཚལ་བླ་མ་ནས་ལྟོ་འཕྱེའི་ཐིག་འདེབས། སྒམ་འཆིང་སོགས་རང་རང་གཞུང་དོན་རུ་ང་མཛད་བསྡུས་དེ་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་འགྲོ་བའི་(༡༩༢ བ་༡། ༣༠༥ ཐ་༥)བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་པར་གྱུར་

276

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
པ་གཙང་བསྐྲུན་ཐོག འཇོག་པོ་བླ་མ་ནས་རྡོར་སློབ་དང༌། དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་རིག་པ་འཛིན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ནས་ཆོག་རོགས་བགྱིས་ཏེ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་འབེབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བ་ཉིན་གསུམ་དང༌། གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་རང་རང་གི་གཞུང་མཐུན་གྱི་ལྷག་གནས་སྨིན་རྒྱས་རེ་བཅས་མཛད། སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་ཡང་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཁོག་ཏུ་བྱོན་ནས་རབ་གནས་ཀྱི་བདེན་བརྗོད་དང༌། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་གཏོར་བསྔོ། སྡེ་བརྒྱད་ཆ་སྙོམས་ཀྱི་འཕྲིན་སྐྱེམས། དོ་དམ་ལས་བྱེད་ཀུན་ལ་རྒྱ་དར་གྱི་ལེགས་སྐྱེས་སྩལ་བ་སོགས་དགེ་ལེགས་ཀྱི་མཚན་མ་རྒྱ་ཆེར་ངོམས་པ་དང་བཅས།

ཧྲཱིཿ རྣམ་དག་མི་ཤིགས་དག་པའི་ཀློང༌། །རབ་འབྱམས་ཞིང་ཁམས་དཔག་
མེད་དབུས། །མི་མཇེད་འཛམ་བུ་ལྟེ་བའི་འབྲས། །ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་གྱུར་པ་འདི། །རྡོ་རྗེ་གདན་དང་མཚུངས་པའི་གནས། །མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ཡི། །སྣང་བརྙན་མཐོང་གྲོལ་མཐོང་བ་རྗེ། །བཞུགས་པའི་པདྨའི་འདབ་མ་ལ། །ལེགས་བྱས་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་ནི། །རྣམ་དཔྱོད་འབད་པའི་གན་དྷོ་ལ། །རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པ་མི་ཕམ་རྗེས། །གཙོས་པའི་རྟེན་གསུམ་གཞལ་ཡས་ཁང༌། །ཤར་ཕྱོགས་དག་དང་ལྷོ་ཕྱོགས་ལ། །རྣམ་པར་དམིགས་པའི་དམ་ཚིག་སྤེལ། །ཡེ་ཤེས་འཕགས་པའི་མཆོག་གསུམ་རྟེན། །གེགས་རིགས་ཆེ་བ་དེ་ཡིས་བཟློག །ངེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཐོང་བ་ཆེ། །འཕྲིན་ལས་འཛིན་པའི་དམ་ལྡན་ཅན། །སྲི་ཞུའི་བྱེད་པོ་སློབ་དཔོན་རྣམས། །དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་དམ་ལྡན་བཅས། །ཐུན་མོང་ལེགས་ཚོགས་སྟེར་བྱ་ཡི། །རྣམ་པར་དབྱར་གྱི་རྔ་གསང་ཆེ། །གཉིས་སྐྱེས་གཙུག་ཕུད་ཅན་ལ་སོགས། །ལེགས་ཚོགས་དཔག་མེད་སྒོ་བརྒྱ་ནི། །འབྲེལ་བའི་ཆོས་དུང་ངོ་མཚར་ལེགས། །དོན་ལ་རྣམ་པར་མི་མཁས་པའི། །སྲི་ཞུའི་རིམ་པ་ནམ་ཡང་ནི། །འདོར་བར་མི་

277

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
བྱ་སྤྲོ་བར་གྱིས། །མཆོག་གསུམ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་དང༌། །ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་གཟུགས་མེད་ནས། །ལས་བཞིས་རྒྱལ་བསྟན་སྐྱེ་འགྲོ་ལ། །དམ་བཅའ་མི་དོར་བྱ་ར་བྱེད། །
ཅེས་པའི་བཀའ་ལུང་དགྱེས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་སྩལ་ཅིང༌། ྋགོང་
ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ནས་ཀྱང་ཞབས་སོར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཀོད་དེ་ཕྱག་ནས་འཐོར་བ་དང༌། དགེ་འབྲས་ཆུད་མི་འཛའ་བའི་ལྗགས་བསྔོ་རྣམ་པར་དག་པ་བཅས་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཁུར་དུ་བཞེས་སོ། །
༧༡༽ སྲིད་ན་སྙན་གྲགས་ཆེ་བ་བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་རྣམ་གསུམ་ལ་ཞིག་གསོ་དང་མཆོད་བསྙེན་རྒྱས་འབུལ། བལ་ཡུལ་དུ་རྟེན་བཞེངས་གཞན་རེ་ཡང་བཀའ་སྩལ། བོད་དུ་ལྷ་ཁང་རེ་གསར་བཞེངས། ལྷ་ལྡན་ཉེ་སྐོར་རེར་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་རྗེས་འཛིན་དང་བུ་སྟོན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་བསྟན་རྒྱུན་ལ་སྨན་རེས་གསན་ཞུས། པར་གསར་བརྐོའི་བཀོད་འདོམས་དང་མཇུག་བྱང་བཅས་བཀའ་རྩོམ། འཆར་འཕར་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་མང་པོ་སོགས་རྗེས་འཛིན་ཟབ།
ཡང་མེ་སྦྲུལ་ལོ། བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་ས་སྟེང་ན་ཉི་ཟླ་ལྟར་
གྲགས་ཤིང༌། ངོ་བོ་དུས་གསུམ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རིང་བསྲེལ་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བྲལ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་དྲང་དོན་གཟུགས་སྣང་གི་རོལ་པར་ཤར་པ་ཡིན་གཤིས། ངེས་པ་དོན་དུ་གཞོམ་གཞིག་དང་བྲལ་བ་ཆོས་བདུན་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང༌། དུས་མཐའི་སྐྱེ་འགྲོའི་མ་དག་ཐུན་སྣང་དུ་འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དེ་བཞིན་ལྷ་མིའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གྲུབ་ནས་ལོ་མང་སོང་རྐྱེན་ཤིང་ཆ་རྣམས་རུལ་སུངས་དང༌། མགུལ་བྲེ་དབུ་གདུགས་རྣམས་ཡོ་འཁྱོགས་སོགས་ཉམས་ཞིག་གོག་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན། དད་མོས་ལས་ལྡན་འབྲུག་ལུགས་རྟོགས་ལྡན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིའི་རིགས་སྲས་དང༌། ཆུ་སྲིན་ཤར་གྱི་བལ་པོ་དྷརྨ་སའུ་གཉིས་ནས་ཉམས་གསོའི་སྙན་བསྐུལ་ཞུས་པར་ལྟར། སྤྱི་སྒོས་ཡོངས་ཀྱི་ལེགས་ཚོགས་གཞི་རྟེན་

278

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རླབས་པོ་ཆེར་དགོངས་ཏེ་ཆོས་སྲིད་ལུགས་བརྒྱའི་མདུན་ས་གནམ་བསྐོས་གཞུང་ས་རང་ནས་ལེགས་བཟོའི་ཐུགས་འགན་གཙང་བཞེས་དང་འབྲེལ་ཆོག་གྲྭའི་སློབ་དཔོན་དུ་སྨིན་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང༌། གྲོལ་བྱེད་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྨིན་ཅིང༌། ཕྱི་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་ལ་མཁས་པ་སོགས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་པ་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་དང༌། ཆོག་གྲྭར་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་འདོན་བཟང་བཅུ་བདུན། དོ་དམ་པར་ཡང་དག་ཐ་སྙད་ཀྱི་ལས་ལ་སྐྱོ་མེད་བློ་གྲོས་དགེ་བ་རྩེ་ཕྱག་མཁན་ཆུང་བློ་བཟང་མཁས་མཆོག ལས་བྱར་རྩེ་ཕྱག་ནང་ཚེ་དབང་ཕུན་ཚོགས་བཅས་བསྐོ་བཞག་ཐོག དགོང་དངུལ་ཕྱི་སྒོར་ཁྲི་ཕྲག་བརྒལ་བ་དང༌། ཇ་མར་འབྲུ་རྩམ་སྣམ་རས་སོགས་གང་ཅིའི་ཆ་རྐྱེན་གྱ་ནོམ་པ། མཆོད་རྟེན་རྣམ་གསུམ་སོ་སོར་ན་བཟའ་དང༌། སྟོང་མཆོད། རབ་གནས་དགེ་ལེགས་ཆར་འབེབས། སྨན་བླའི་མདོ་ཆོག་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ། ཚེ་སྦྱིན་རྣམ་རྒྱལ་མའི་ཆོ་ག བདེ་གསང་གཉིས་ཀྱི་བདག་མདུན་བུམ་དབང་དང་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད། གནས་བརྟན་ཕྱག་མཆོད་བཅས་མཆོད་རྟེན་རེ་རེའི་སྤྱན་སྔར་ཉིན་བརྒྱད་རེ། ྋགོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་སྒེར་ནས་མར་མེའི་མཆོད་སྤྲིན་འབུལ་ཐེབས་རིན་གཉིས་ཊཾ་དཀར་རྡོ་ཚད་བཅོ་ལྔ། ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་ནང་མཛོད་གསུམ་སྦྲེལ་སྨོན་ཚིག་གིས་བརྒྱན་པ་ཁག་བཅས་གནང་སྟེ་ཉམས་གསོ་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཞིབ་རྒྱས་སྩལ་བ་ན། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་ནས། བདག་ལྟ་བུས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྐུའི་རྟེན་མཆོག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་གནས་གཞན་དུ་སྤོ་བའི་ཨར་ཆོག་དང༌། སླར་བསྟིམ་གཞུག་རབ་གནས་བྱེད་པའི་གདེང་མཐུ་གང་ཡང་མེད་གཤིས། གཙོ་བོར་ལྷར་བཅས་སྐྱེ་དགུའི་འདྲེན་མཆོག་ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་རང་ནས་ཐུགས་སྨོན་བདེན་ཚིག་སྐྱབས་འཇུག་ཐུགས་རྗེ་བརྩེ་བས་གཟིགས་

279

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།པ་དང༌། རབ་གནས་དུས་ཚེས་ཇི་འཁེལ་གསེར་སྙན་བསྒྲོན་ཆོག་པ་ཞེས་གསོལ་འདེབས་ནན་ཞུ་གནང་བར། ྋགོང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་དགྱེས་བརྩེ་ཆེན་པོས་དེ་དོན་ལྟར་བྱས་འཐུས་ཡོང་འགྲོ་ཞེས་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་སྩལ་ཏེ་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་ལྷ་ལྡན་ནས་རྫོང་བདའ་གནང་བ་བལ་ཡུལ་དུ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བདུན་ཉིན་བདེ་འབྱོར་ཐོག ཉིན་བཞིའི་རིང་རྣམ་དཀར་གྱི་དགེ་ཚོགས་ལམ་དུ་འཇུག་ཕྱིར་ཆོས་སྲུང་སྤྱིར་བསྐང་གསོ་དང༌། ལས་གཤིན་ལ་དྲུག་ཅུ་མ་བསྔོ་འབུལ་དང་འབྲེལ་ཨར་ཆོག་ཞུ་ཉིན་ཐོག་མར་སྦྲང་ཆར་ཟིམ་བུའི་རྒྱུན་བབས་ཏེ། ས་གཞིར་ཆག་ཆག་ལེགས་པར་བཏབ་རྗེས་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་བྲལ་དབང་སྔོན་གྱི་རང་མདངས་གསལ་བར་ངོམས་པ་སོགས་ལྷ་ཀླུ་གཞི་བདག་གི་ཕྲག་དོག་ཉེར་འཚེ་མི་འབྱུང་བའི་རྟགས་མཚན་ངོ་མཚར་བ་བྱུང༌།
ས་རྟ་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ནས། བཅུ་གསུམ་བར་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་
རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་དུ་བརྒྱ་མཆོད་སྒྲིག་འབུལ་དང་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་དང༌། རྣམ་རྒྱལ་མའི་ཆོ་ག གནས་བརྟན་ཕྱག་མཆོད་སོགས་དང༌། དེ་ནས་ཉིན་བཞིའི་རིང་སྟོང་མཆོད་ཚར་གཉིས་འབུལ་བཤམས་ཐོག རབ་གནས་དགེ་ལེགས་ཆར་འབེབས་དང༌། བདེ་གསང་གི་བདག་འཇུག་བཅས་སྨིན་རྒྱས་བཏང༌། རབ་གནས་དངོས་གཞིའི་ཉིན་ཁ་ཆེ་དྲི་བཟང་དང༌། བཟང་དྲུག་སྨན་སྣ་བསྲེས་པའི་ན་བཟའ་སྐུ་དཀར་བསྒྲོན། མཆོད་རྟེན་གྱི་ཕྱོགས་བཞིར་སྐུ་ཀླུང་དར་ཕྲེང་དང༌། སྨྱུག་མའི་དར་ཆེན། ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ། བལ་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་འཁོར་བཅས་གང་རྒྱས་ཕུལ། སྟ་གོན་ཉིན་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་འོད་སྣ་ལྔའི་ཁ་དོག་བཀྲ་བའི་འཇའ་སྤྲིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཁེངས་ཤིང༌། ལྷོ་ནུབ་ནས་བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་འཇའ་དཀར་པོ་སྣམ་བུ་བརྐྱངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཁྱུར་གྱིས་འཁྲིགས་པ་དང༌། དེའི་ནུབ་མོ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཆོས་འཁོར་མཚམས་འོད་དཀར་

280

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
པོ་བཀྲག་མདངས་འཚེར་བ་ཞིག་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་ཟུག་པ་ཀུན་གྱི་ཐུན་སྣང་དུ་གསལ། རབ་གནས་དངོས་གཞིའི་ཉིན་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མདུན་སར་ཡང་དུས་སྐབས་དང་མ་འབྲེལ་བར་སྦྲང་ཆར་ཟིམ་བུའི་རྒྱུན་བབས་པ་སོགས་རབ་གནས་ཀྱི་དགོས་དོན་ཡེ་ཤེས་དངོས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་མཚན་ཉེ་རིང་མི་མངའ་བ་བྱུང༌།
ྋརྒྱལ་དབང་ཆེན་པོ་སྐུ་སྒེར་ནས་སྩལ་བའི་དགོས་དངུལ་སྟེང་ནས་མཆོད་
མེ་ཉིན་བསྟུད་ཀྱིས་གྲངས་བརྒྱད་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅུ་སྐོར་ཕུལ། སྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན་གྱི་སྤྱན་སྔར་ཡང་བརྒྱ་མཆོད་དང༌། སྟོང་མཆོད། ན་བཟའ་སྐུ་དཀར། དར་པན། སྙན་ཤལ། ཚོགས་འཁོར་སོགས་དང༌། སྐུ་མདུན་གྱི་དགོས་དངུལ་སྟེང་ནས་མཆོད་མེ་བདུན་བརྒྱ་སྐོར་བཅས་དངོས་གཙང་ཕུལ་ཏེ་གསོ་སྦྱོང་དང༌། རྣམ་རྒྱལ་མའི་ཆོ་ག གནས་བརྟན་ཕྱག་མཆོད། སྨན་ཆོག རབ་གནས་རྒྱས་པ། བདེ་གསང་གི་བདག་འཇུག་བཅས་གནད་སྨིན་བསྒྲུབས། དེ་སྐབས་ཉིན་གཅིག་གློ་བུར་དུ་རླུང་ཆེན་ལྡངས་ཏེ་དེ་མཇུག་སྦྲང་ཆར་ཆེ་བ་བབས།
ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་བཟང་དང་བསྟུན་
འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་གྱི་ཆོས་འཁོར་རྟེན་གཞིའི་བྲེ་སྟེང་དུ་ཟངས་དམར་བྱིབས་གཏུམས་ཀྱི་ཀ་བ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་བཙུགས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་འཕྱུག་མེད་བསྒྲིགས། དེ་ནས་གསེར་ཟངས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་དང་ཅོད་པན་གསར་བསྐྲུན། ཀ་བ་དང༌། ཆོས་འཁོར་སོ་སོའི་ཐོད་ཟངས་དམར་བྱིབས་གཏུམས། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་དང༌། སྒྲོལ་མའི་བཞུགས་ཁང་སོགས་གང་ས་ནས་སྔར་བས་བཅུ་འགྱུར་གྱིས་ལྷག་པ་ལྟ་བས་ངོམས་མེད་རྒྱུ་དབྱིབས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་བཟོ་དོད་བཀོད་པ་ངོ་མཚར་ཁྱད་འཕགས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང༌། སྲོག་ཤིང་ཐོད་ནང་དང༌། དབུ་ཏོག་གི་གཉྫི་རའི་ནང་གཞུག་རྒྱུའི་སྔར་ཡོད་གཟུངས་རྙིང༌། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན། འཕེལ་གདུང༌། བཻཌཱུརྱའི་ལྷུང་བཟེད་སོགས་ནོར་

281

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།རིགས་གང་ཡོད་རང་འཇགས་ཐོག དད་ལྡན་ཁག་ནས་གསར་འབུལ་ཞུ་རྒྱུར་ཕུལ་བའི་གསེར་གར་བླུགས་དང༌། གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་རིགས། གསུང་རྟེན། ཐུགས་རྟེན། གསེར་ཐིག་པོ་དང༌། རིན་ཆེན་སྣ་ལྔ། བཟང་དྲུག་སྨན་ཕྱེ། འབྲུ་སྣ་སོགས་དང༌། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐུ་པར། དམིགས་བརྩེ་མའི་གཟུངས་པར་སོ་སོ་ནས་འབུམ་ཕྲག་བརྒལ་བ། དབུ་གཟུངས་གསར་དྲིལ་བཅས་པར་གཟུངས་སྒྲུབ་ཆོ་ག་གཞུང་དང་མཐུན་པ་མཛད། དེ་ཉིན་ཡུལ་དེའི་རྒྱ་ཁྱབ་ཚང་མར་སྦྲང་ཆར་མོད་སྙོམས་བབས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དགའ་བདེས་ཚིམས་པ་བྱུང༌།
ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་ལྔ་ནས་བཟུང་ཉིན་ལྔའི་རིང་ཤིང་ཀུན་མཆོད་རྟེན་
རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱན་སྔར་བརྒྱ་མཆོད་ཚར་རེ་འབུལ་བཤམས་དང་འབྲེལ་གོང་གསལ་ཆོག་གྲྭ་བ་རྣམས་ནས་སྔ་དྲོ་གསོ་སྦྱོང་དང༌། དེ་ནས་རྣམ་རྒྱལ་མའི་མཆོད་ཆོག གནས་བརྟན་ཕྱག་མཆོད། སྨན་བླའི་མདོ་ཆོག་རྒྱས་པ། ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་སྒེར་གྱི་སྣང་གསལ་གྲངས་ཆིག་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་སྐོར་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོར་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་ཕུལ། ཉིན་གཅིག་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོའི་དབུ་ཐོད་ལས་ཁྲིའི་སྟེང་རྡོར་སློབ་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་དང༌། རྟོགས་ལྡན་གདུང་སྲས། དོ་དམ་པ་སོགས་གཟུངས་གསར་རྙིང་འབུལ་ལུགས་ཀྱི་ནང་མོལ་ཞུས། ད་ལམ་སྣང་བརྙན་གསར་འབུལ་ཁོངས་ལྷ་ལྡན་ནས་དད་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་འབུལ་བསྐུར་གསེར་གར་བླུགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་པདྨ་སམ་བྷ་ཝའི་སྐུ་ཆུང་ངུ་གཅིག་ཡོད་པ་རྟོགས་ལྡན་གདུང་སྲས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་ཏེ་རྒྱུ་བཟང་བྱོན་ལེགས་ཀྱི་རྟེན་ངོ་མཚར་ཁྱད་འཕགས་ཤིག་འདུག་པས་ནང་རྟེན་དུ་ཕུལ་ན་ལེགས་ཚུལ་གྱིས་མོལ་བསྡུར་གནང་བཞིན་པའི་མུ་དེར། བལ་པོ་ཚོང་པ་གཉིས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ལས་ཁྲིའི་སྟེང་གློ་བུར་དུ་འོངས་ཏེ་གཟུངས་རྟེན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྣང་བརྙན་གསེར་གར་བླུགས་སྐུ་དཔངས་སོར་གསུམ་ཙམ་

282

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཡོད་པ་བཟོ་ཁྱད་ཕུལ་བྱུང་ཞིག་འབུལ་བར་སླེབས་པས་རྟེན་གཉིས་མ་བསྒྲིགས་དུས་སུ་འཛོམས་པ་ནི་གསར་རྙིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་བསྟན་འཕེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དགེ་མཚན་ཤིན་ཏུ་བཟང་སྙམ་དེར་འཁོད་ཚང་མ་ཡ་མཚན་ཆེ་བར་གྱུར་ཅིང༌། བྱང་ཚེ་ཆོས་རྗེ་ནས་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་ཐུགས་སྨོན་མཛད་སྐབས་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་གསར་ལང་ལོང་འཁྲིགས་ཤིང༌། མཇུག་དེ་མ་ཐག་སྤྲིན་བྲལ་གཡའ་དྭངས་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་བས་རྒྱལ་བསྟན་ཉིན་མོའི་སྣང་བས་མཐའ་དབུས་སྐྱེ་དགུ་མཐའ་དག་བདེ་བར་ངལ་འཚོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མངོན། སྔར་གྱི་གཟུངས་རྙིང་རྣམས་རང་འཇགས་འབུལ་འཕེར་ཡོད་མེད་དབྱེ་འབྱེད་སྐབས་གློ་བུར་རླུང་ནག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལྡངས་ཏེ་རང་སར་ཡལ་རྗེས་སྦྲང་ཆར་ཅུང་ཟད་བབས།

ཚེས་བཅུ་གསུམ་ནས་བཟུང་ཉིན་གསུམ་རིང་མཆོད་རྟེན་དབུ་ཏོག་གཉྫི་རའི་
ནང་གཟུངས་གསར་རྙིང་རྣམས་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་རང་ཉིད་ནས་ཕྱག་བསྟར་གྱིས་ཕུལ་ཅིང༌། ཚེས་ཉེར་ལྔ་རབ་གནས་སྟ་གོན་ཉིན་ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་རྟེན་སྐལ་དུ་སྩལ་བའི་རྒྱ་གར་ཤར་ལི་ལས་གྲུབ་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོའི་སྣང་བརྙན་དང༌། སྨན་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐུ་བརྙན་བཅས་ངོ་མཚར་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་འབར་བ་རྣམས་སྤོས་སྣེ་སེར་སྦྲེངས་ཀྱི་སྲི་ཞུ་དང་བཅས་གདན་དྲངས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོའི་དབུ་ཐོད་སྲོག་ཤིང་སྟེང་བཞུགས་སུ་གསོལ་སྐབས་འཇའ་ཚོན་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཞིག་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནས་ཀ་བ་བཙུགས་པ་ལྟར་ཐལ་བྱུང་དུ་ཟུག་པས་ཀུན་ཀྱང་སྨྲ་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་དད་སྤྲོ་གསུམ་ཕན་ཚུན་འགྲན་པ་བཞིན་དུ་ཐོབ།
དེ་ནས་ཉིན་གསུམ་རིང་མཆོད་པ་སྣ་ལྔ་སྟོང་ཚར་གཉིས་ཆ་སྙོམས་ཀྱིས་

283

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།བཤམས་ཏེ་རབ་གནས་དགེ་ལེགས་ཆར་འབེབས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བ་མཁས་གྲུབ་སྔོན་བྱོན་དམ་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་མཛད། དེ་ལྟར་སྔ་ཕྱིའི་ཞུ་སྒོ་གང་ཅིར་ལེ་འཁོན་གྲ་མ་འགྲིགས་འབྱུང་དོགས་ཀྱི་བློ་གཡེང་ཙམ་ལས། དུས་མཐར་བྱིན་རླབས་དངོས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་མཚན་བཟང་པོ་དེ་འདྲ་ཡོང་རེ་སུ་ལའང་མ་མཆིས་མོད། སྔོན་དུ་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་ཇི་ལྟར་སྩལ་བ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་ྋརྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཉིད་ནས་ཐུགས་དགོངས་གཡེལ་མེད་གཏད་པའི་ཐུགས་དམ་བདེན་ཚིག་གི་བྱིན་མཐུ་ཉག་ཅིག་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོའི་གཟུངས་གཞུག་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་རྫས་ཁྱད་འཕགས་ཞེ་གཅིག་ལེགས་འཛོམས་ཐོག གཟུངས་གསར་དྲིལ་ཁག་ཀྱང་རུ་ང་སྤུས་ལྡན་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གཟུངས་སྒྲུབ་དང༌། རབ་གནས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སོ་སོར་ཡང་ཕན་བདེའི་གཞི་རྩ་ཚུགས་པའི་དགེ་ལེགས་ངོ་མཚར་དད་པའི་གསོས་སུ་ཆེ་བ་བྱུང་ཞིང༌། མངའ་འབངས་ལ་ཁྲལ་གཙེར་དང༌། དགེ་བསྐུལ་འབུལ་སྡུད་སོགས་ཀྱི་བརྡབས་གསིགས་དཀའ་ངལ་མ་དགོས་པར་དགོས་མཁོ་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་འབད་མེད་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་དང༌། ཕྱི་རོལ་ལྟ་སྤྱོད་མི་མཐུན་པ་གོརྵ་རྒྱལ་ཁང་ནས་ཀྱང་ལས་ཁྲིའི་ཤིང་ཆ་རང་གཤོམ་རྒྱག་འཛུགས་ངོས། ལས་རྒྱབ་དམག་མི་ཆེད་འཛུགས་སོགས་རོགས་ཕན་མཐུན་འགྱུར་གང་གཟབ་བྱས། རྡོར་སློབ་དང༌། དོ་དམ་ངོ་ལས། ཆོག་གྲྭ། སྣེ་སླེབས། བཟོ་རིགས། འུལ་མི་དང་བཅས་པར་ཡང་འཚུབ་ལྷོང་ཉེར་འཚེ་ཕྲ་མོ་ཙམ་མེད་ཁར། ལས་གྲྭ་ཡང་མྱུར་དུ་ཟིན་པ་སོགས་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོའི་གསང་གསུམ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་གཟུགས་ཅན་བཞིན་དུ་བལ་བོད་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ལ་མཐོང་ཆོས་མྱོང་གྲུབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ྋགོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཀར་ཆག་ངོ་མཚར་དད་པའི་སྒོ་འབྱེད་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

284

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཡང་སྐབས་ཤིག་བྱ་བཏང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡོན་ཏན་ནོར་བུ་ཞེས་པར་ཌཱ་ཀིའི་
ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་ལྟར་བལ་ཡུལ་འབྲས་ལྗོངས་བྲག་དཀར་བཀྲ་ཤིས་སྡིངས་སུ་ལྷ་ཁང་སྔར་ཡོད་ཞིག་རལ་གྱི་ཤུལ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་བསྐྲུན་ཞུ་རྒྱུར་བཟོ་རིགས་དྲག་གྲས་བཅུ་ཕྲག་དང༌། གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་གུར་དྲག་གི་སྐུ་བརྙན་མི་ཚད་མ་ཆེ་ལེགས་རབ་གནས་ཅན། སློབ་དཔོན་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་དང༌། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྣང་བརྙན་མཁྱིད་གང་པ་རེ། ལྷ་ཁང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་རིགས་གསུམ་མཆོད་རྟེན་གྱི་གཟུངས་གཞུག རྟེན་གཙོ་ཇོ་བོ་འཁོར་བཅས་ལ་ན་བཟའ། གཉྫི་ར་གཅིག བཟང་གོས་ཀྱི་གདུགས་དང༌། བ་དན། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་སོགས་ཡོད་པའི་སྤྱན་གཟིགས། ས་བཅུད་བུམ་པ་གང་མང་བཅས་དགོས་ཚུལ་སྙན་བསྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་གསོལ་རས་གནང༌།
དེ་རྗེས་གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་གི་བཀའ་ལུང་དགོངས་དོན་ལྷ་ལྡན་གྱི་ཕྱོགས་
བཞིར་དམག་བཟློག་གི་ལྷ་ཁང་བཞི་ཡང་བྱ་བཏང་འདི་པར་བཀའ་བསྒོས་ཀྱིས་གསར་བསྐྲུན་མཛད།
ལྕགས་སྤྲེ་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་གཞུང་གནས་ནས་གཟིམས་ཆུང་རྟག་བརྟན་
དགེ་འཕེལ་ཁང་བཟང་དུ་ཚོགས་མཆོད་བརྒྱ་མཆོད་སོགས་ཚར་དུ་དངར་བ་བཤམས་ཏེ་བླ་མཆོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཁའ་འགྲོ་བརྟན་བཞུགས་རྒྱས་པར་ཕུལ་ཅིང༌། དར་ལམ་གཅོད་པ་དང༌། མཎྜལ་འདེགས་འབུལ་སོགས་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད། རྭ་སྒྲེང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེར་འབྱོར་ཕྱག་དང༌། ཧོ་ཐོག་ཐུའི་གསར་མཇལ་སྟབས་ཅིག་ཏུ་སྩལ།
(༡༩༧ བ་༦། ༣༡༣ འ་༩) ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་བསྒྲུབ་བྱ་ཉེར་གཅིག་ལ་རབ་བྱུང་
དང༌། ལྔ་བཅུ་ཐམ་པར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་བསླབ་གཞི་རྣམ་པར་དག་པ་སྩལ།

285

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
(༡༩༨ ཉ་༣། ༣༡༤ ཐ་༡) ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་ར་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྲི་ཞུ་
འཛིན་སྤྲས་འཐུས་སྒོ་ཚང་མིན་ལ་བརྟེན་རྒྱུད་སྟོད་བླ་དབུ་དང༌། མཁན་ཐོག་རིམ་ཅན། ལེ་ཁྲི་ཁག བཤེར་དཔང་གསར་རྙིང་བཅས་པར་བཀའ་རྩད་ཞུ་བཞེས་དང་འབྲེལ་ཁུངས་སོ་སོར་བཀའ་ཉེས་ཟུར་སྩལ་གྱིས་བདག་དོན་བདག་གཅེས་ཐེག་པ་ཁུར་ལེན་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་བསྒྱུར་མགྲོན་བརྒྱུད་སྩལ།
(༡༩༩ ཉ་༦། ༣༡༥ འ་༢) རྫོང་རྒྱབ་ཀླུའི་ཕོ་བྲང་འདི་བཞིན་ྋརྒྱལ་མཆོག་
དྲུག་པ་ཆེན་པོས་གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་དགུའི་བདེ་རྩར་དགོངས་བཞེད་རླབས་པོ་ཆེས་ཕྱག་འདེབས་མཛད་པ་ནས་བཟུང་གདེང་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འདུས་ཏེ་རྩི་བཅུད་ལོ་ཏོག་གི་གསོས་སུ་གྲུ་ཆར་དུས་སུ་འབེབས་པའི་རྟེན་གཞི་ཁྱད་འཕགས་བར་ལམ་ཉམས་གོག་སྐྱོན་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན། ཨར་པོའི་དོ་དམ་ངོ་ལས་ཟུར་བསྐོས་ཐོག འདབས་འབྲེལ་ལས་ཤག་འཛིན་མི་ཕོགས་དཔོན་མཁན་ཆུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མའང་ལས་སྦྲེལ་དུ་སྩལ་ཏེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་སྲ་ཐང་ཕུགས་འཕེར་གྱི་ཉམས་གསོ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས། ཚེས་བཅུ་ཉིན་ཆིབས་ཞབས་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གནས་ཆུང་སྒྲ་དབྱངས་གླིང་དུ་ཆིབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་སྤྲེལ་ཟླ་ཚེས་བཅུའི་དུས་མཆོད་ཀྱི་གསུང་ཆོག་གཟབ་སྨིན་དང༌། གར་འཆམ་ལ་ཐུགས་ཞིབ་གནང་སྟེ་ཕྱིར་ཕེབས་ངོས། འཆར་ཅན་ཚོགས་འཁོར་གཤོམ་འབུལ་གནང༌།
(༡༩༩ བ་༤། ༣༡༦ ཐ་༡༡) ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་སྟོན་འཁོར་
ནས་རྒྱུ་ཡོན་སྦྱར་ཏེ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་གའི་སྟེང་ནས་ས་གསུམ་རྣམ་འདྲེན་མཆོག་གི་ཞབས་ཟུང་བསྐལ་བརྒྱར་བསྲིང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཚོགས་ཡང་དག་པར་བསྒྲིགས།
(༢༠༠ ཉ་༡། ༣༡༦ འ་༤) ཚེས་ཉི་ཤུ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབ་བྱ་སུམ་ཅུ་སོ་

286

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དགུའི་རེ་བའི་སྣོད་བཟང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་འགེངས་པར་མཛད།
(༢༠༠ བ་༡། ༣༡༧ འ་༩། ཟླ་༦) ཚེས་ཉེར་བཞིའི་སྔ་དྲོ་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་བཅུ་ཐམ་
པ་ལ་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་སྐལ་སྩལ་རྗེས་སྐུ་འཁོར་སྟབས་བསྡུས་སུ་དབེན་གནས་སེར་རྩེ་གཞན་ཕན་གླིང་དུ་ཕེབས་བསྐྱོད་དང་འབྲེལ་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པ་ཆེན་པོའི་དངུལ་གདུང་དང༌། འདྲ་སྐུ། གསེར་ཟངས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་སྐུ་བཅས་བཀའ་འབྲེལ་གསར་བཞེངས་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་འབུལ་རབ་གནས་དང༌། ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་བྲལ་མྱུར་དུ་འབྱོན་པའི་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་སོགས་ཤུགས་དྲག་གནད་སྨིན་བསྐྱངས་ཏེ་ཕྱིར་ཕེབས། རི་ཀླུང་སྐམ་གཤེར་ལ་གནས་འཆའ་བའི་སྲོག་ཆགས་ཆེ་ཕྲ་ཆུང་གསུམ་ལ་གནོད་འཚེ་མི་ཆོག་པའི་དམ་བསྒྲགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་མི་འཇིགས་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་བདེ་བར་དབུགས་ཕྱུང༌། གཙང་ཞིབ་རྩིས་དཔོན་ལུང་ཤར་ནས་འབྱོར་ཕྱག་ཞུས།
ཟླ་བ་བདུན་པའི་ (༢༠༡ ཉ་༡། ༣༡༨ ཐ་༡༠) ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་འཕྲུལ་སྣང་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་འདི་ག་ཕུར་ལྕོག་རི་ཁྲོད་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་མཆོད་ཁང་ལེ་ལག་ཚང་མར་མཆོད་སྤྲིན་ཚར་དུ་དངར་བ་སྒྲིག་འབུལ་དང༌། སྤོང་བ་པའི་སྡེར་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ཡང་སྩལ་ཏེ་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང། གླིང་སྐོར་དུ་ཞབས་འཆག་སོགས་བསྐྱངས་ཏེ་བཞུགས་ཞག་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ནོར་གླིང་དུ་ཕྱག་ཕེབས།
(༢༠༡ ཉ་༥། ༣༡༨ འ་༣) ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་
བཀའ་འབུམ་པུསྟི་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་སྐོར་བཞུགས་པ་རྣམས་བསྟན་པ་སྤྱིའི་བབས་དང་མཐུན་ཞིང༌། ལུང་རིགས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་མཆིས་ནའང༌། ཕྱོགས་འདིར་དཔེ་རྒྱུན་དང༌། བཀླག་ལུང་གི་བརྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་ཤིན་ཏུ་ཉག་ཕྲ་བར་

287

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།བརྟེན། བསྟན་རྒྱུན་ལ་སྨན་པའི་དགོངས་བཞེད་ཟབ་མོས་སོག་པོ་བཱ་རིན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ལྗགས་ལུང་ཆ་ཚང་གསན་བཞེས་ཐོག ཆོས་སྦྱིན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཕྱིར་སྔོན་མེད་པར་གཞི་ཡང་ལོ་རྒྱུན་རིམ་བསྟུད་འབད་རྩོལ་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོས་མཇུག་འཁྱོངས་གསར་བསྐྲུན་གནང་སྟེ་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་དང༌། དེའི་མཇུག་ཏུ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་འབེལ་གཏམ་ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་འབུམ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་སྔོན་ཆད་པར་དུ་མ་འཁོད་ཀྱང༌། མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ནི་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་བསམ་བཞིན་སྲིད་པའི་གར་གྱིས་རོལ་པ་ཞིག་སྟེ། གང་གི་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ལེགས་གསུང་མཐའ་དག་ཀྱང་བསྲེགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ་དཔྱད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལུང་རིགས་ཟབ་མོའི་རྒྱབ་རྟེན་དང་བཅས་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་པ་གཞན་གྱིས་ཀླན་ཀའི་གནས་མེད་ཅིང༌། སྐལ་ལྡན་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་གྲོལ་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་སྒོ་མ་ནོར་བར་མཚོན་པའི་འཇུག་ངོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་གཤིས། ཆ་ཚང་པར་ལམ་དུ་སྤེལ་རྒྱུའི་བདུན་པ་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཡོད་ཁར། ངོས་ན་ཚོད་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་མཁས་གྲུབ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཚན་བཟང་རྣ་བར་ཐོས་འཕྲལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་ཐར་ཟབ་མོས་ཡིད་དབང་ལྷག་པར་འཕྲོག་ཅིང༌། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་དུའང༌། རིན་ཆེན་དུ་མས་སྤྲས་པའི་ཁྲི་སྟེང་ན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། །འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གླེགས་བམ་ནི། །གནང་ནས་འདི་ཡི་བདག་པོ་གྱིས་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་ཅག་རྟག་འཛིན་ཅན་

288

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
མཐུན་སྣང་གི་ངོར་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་རགས་པའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་ཕྱི་མཐའ་ཟད་པ་ན། བེམ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དབྱིངས་སུ་བསྡུ་བའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་བསྟན་ཟིན་ལགས་ཀྱང༌། བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྨད་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ནམ་ཡང་བསྙེལ་བའི་སྐབས་ཡེ་ནས་བྲལ་བའི་བརྡ་རྟགས་སུ། སངས་རྒྱས་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནང་ཕན་ཚུན་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྐུའི་བཀོད་པ་དངོས་དང་བརྒྱུད་པ་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་བསྐུལ་བའི་མཛད་པ་ལྷུར་བཞེས་གོར་མ་ཆག་ཅིང༌། དེ་ལྟ་བུའི་རང་ཅག་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་རྗེས་འཇུག་སྐལ་དམན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་དང༌། བཀའ་དྲིན་གྱི་ཁུར་མངོན་པར་ལྕི་བ་གང་གི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་འཚོལ་བ་པོ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་སྒོ་འབྱེད་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་བགྲོད་བདེ་ཅི་དགར་འཇུག་པའི་མུན་སེལ་གྱི་སྒྲོན་མེ་འདི་དག་དཔེ་རྒྱུན་ཡང་རེ་གཉིས་བྲིས་མ་ཙམ་ལས་མ་བཞུགས་པས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་ཕལ་ཆེ་བས་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྐལ་བས་བསྟན་རྒྱུན་ནུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་དབུས་ལྗོངས་འདིར་སྔ་སོར་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུང་རྒྱུན་དར་རྒྱས་སུ་ཡོད་འདུག་ཀྱང༌། རིམ་བཞིན་ཉམས་ལད་ཇེ་ནུབ་ཏུ་གྱུར་ཏེ་སྔགས་ཆོག་གི་རིགས་ལུང་རྒྱུན་ཉུང་ཟད་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆད་ལ་ཁད་པའི་སྣང་ཚུལ་ལ་བདག་ཡིད་ལྷག་པར་སྐྱོ་བས། འབད་བརྩོན་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་ལྷུར་བླངས་ནས་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མན་ངག་བདུད་རྩིའི་ཉིང་ཁུ་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་རྒྱུད་སྨིན་པར་མཛད་པའི་ངེས་པ་དོན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བཱ་རིན་བླ་མ་འཇིགས་མེད་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་སོག་ཡུལ་དུ་འཁོད་པའང་སྔོན་བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱབ་མི་ཞན་པས་སྟབས་ལེགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མཇལ་ཏེ་སྔ་ཕྱིའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་གསོལ་བར། དགྱེས་པའི་རྗེས་འཛིན་གྱིས་བུ་སྟོན་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ལུང་རྒྱུན་ཇི་བཞུགས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ནོད་བརྩོན་ལེགས་པར་བྱས་མཇུག

289

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ངོས་ནས་ཀྱང་ལུང་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་དང༌། པར་དུ་ངེས་པར་ཁོད་ཅེས་བཀས་བསྐུལ་བའི་ཅོད་པན་སྤྱི་བོར་བཅིངས་ཏེ་བསྟན་རྒྱུན་མ་སྨན་པའི་ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་བཀའི་སྲིད་བློན་རྣམ་པར་མོལ་བསྡུར་ཐོག་གཞུང་ས་ནས་རྒྱུ་འགྲོ་གང་དགོས་སྩལ་ཏེ་གཟིམས་འགག་བློ་བཟང་བསམ་གཏན་དང༌། ལ་ཤར་ཕྱག་ཟུར་བྱམས་པ་ཆོས་བཟང་གཉིས་དོ་དམ་དུ་བཞག་ཅིང༌། དར་རྒན་གཟིམས་འགག་རྟ་ལོར་ན་སྨིན་གྱིས་འདས་ཤིང༌། ལྕགས་སྤྲེ་ལོ་ལ་ཤར་ཕྱག་ཟུར་བྱམས་པ་ཆོས་བཟང་ཡང་བགྲང་བྱ་བརྒྱད་ཅུར་ཉེ་བ་ཕྱི་མའི་ལམ་པོ་ཆེར་གྱུར་ཚབ་སྡེ་དྲུག་ཛ་སག་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་དང༌། རྩེ་གཟིམས་འགག་བློ་བཟང་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་སྔ་ཕྱིར་དོ་དམ་དུ་གསར་བསྐོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཞུས་དག་པ་མཚན་ཞབས་བདེ་ཡངས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་དང༌། སྒོ་མང་ཀླུ་འབུམ་ལྷ་རམས་པ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ཀློག་གྲོགས་ཨེ་བྱིངས་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་དང༌། བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་བཅས་ནས་གཞུང་སའི་གཟིགས་དཔེ་བྲིས་མ་དང༌། ཞྭ་ལུའི་བྲིས་རྙིང་གཉིས་ཞིབ་བསྡུར་བརྡ་དག་གི་ཞུས་བྱེད་ནན་ཏན་དང་བཅས་ཡིག་འདྲི་སྙེ་ཡོན་དྲུང་གཏོགས་དཔལ་ལྡན་ཚེ་རིང་བཅས་ཀྱིས་གཙོས་དབུ་བྱིངས་དགུ་སྐོར་དང༌། དབུ་ལྷ་འདྲི་མི་དབུ་དྲུང་ཚེ་བརྟན་ཕུན་ཚོགས། པར་པ་དབུ་ཆུང་ནོར་རྒྱས་ཚེ་རིང་གིས་གཙོས་དབུ་བྱིངས་མི་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་ནས་ལས་རྒྱུན་ལོ་གཅིག་དང༌། ཟླ་གྲངས་བཅུ། ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། པར་ཤིང་བཟོ་མི་ཤིང་བཟོ་བྱིངས་འབྱོར་རྒྱས་ཚེ་རིང་དང༌། རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ནས་ལས་རྒྱུན་གོང་མཚུངས་ཟླ་བ་གཅིག་ལྷག་བཅས་ལས་གྲྭ་ཚུགས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་འབྲུག་ལོ་ནང་ནས་པར་ཡིག་འདྲི་ལས་ཀྱི་འགོ་བརྩམས། པར་དངོས་གཞི་ས་རྟ་ནས་ལོ་གསུམ་ཁོངས་སུ་མཇུག་རྫོགས་པར་གསར་བཞེངས་ཟིན་ཅིང༌། འདི་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་བསྟན་དྲི་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་བསྟན་རྒྱུན་དག་ཐེར་སླད་རྣམ་ཀུན་དཔྱད་ཞིབ་ཕུགས་འཕེར་ལེགས་ཐོན་གྱི་བཀོད་

290

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཁྱབ་ནན་འཁྱོངས་སུ་བགྱིས་པ་བཅས་མདོར་ན་འདིར་འབད་རྣམ་དཀར་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བསགས་པ་རྣམས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་བསྔོ་བའི་སྨོན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཕན་བདེའི་ལང་ཚོ་གསར་དུ་འཆར་བ་ཐར་འདོད་ཅི་དགར་འཇུག་པའི་ལྷ་ཡི་ཁྲུས་རྫིང་ཞེས་བྱ་བ་འདུ་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་མཐའ་དག་བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་ཉེར་འཚོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཅི་དགར་སྨིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག ཅེས་ྋརྒྱལ་དབང་ཐུགས་རྗེ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ངག་དྲི་མ་མེད་པས་ཇི་ལྟར་མཚོན་པར་མཛད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱའོ། །
(༢༠༤ བ་༢། ༣༢༣ འ་༢) ཐུབ་དབང་ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཆེན་ཉིན་རབ་
བསྙེན་བསྒྲུབ་བྱ་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་འབོགས་པ་གནང༌།

(༢༠༤ བ་༤། ༣༢༤ ཐ་༧) ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མནན་སྲེག་འཕང་
གསུམ་སོགས་བཀའ་འབྲེལ་བསྟན་རིམ་རྒྱ་ཆེར་སྒྲུབ་གནང་ཟིན་ཏེ་ཕྱིར་ཕེབས་ཐོན་ཕྱག་ཏུ་བྱོན།
(༢༠༥ ཉ་༡། ༣༢༤ འ་༨) ཚངས་སྤྱོད་དོན་གཉེར་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་བསླབ་གཞི་
ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྐལ་ལྡན་དུ་བསྒྲུབས།
(༢༠༥ བ་༢། ༣༢༥ འ་༩) ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་གོརྵ་
རྒྱལ་ཁང་ནས་སྤྱན་གཟིགས་གླང་པོ་གཟུགས་བཟང་གཉིས་དད་འབུལ་ཞུས་པར་གཉིས་འཐུང་ཟུང་ལ་བཞེས་སྤྲོ། བཞེས་བག ཤིང་འབྲས་སོགས་བཟའ་བཅའི་རིགས་དང༌། ཨ་ཤེ་སྣ་ལྔའི་ཕྱག་བདུད་རེ། གོར་རྒྱལ་སྐུ་ཚབ་ལྷ་སྡོད་ཀབ་ན་དང༌། ཌིཥྚ་ངོ་འཁོར། གླང་ཆེན་གདོང་བསུ་རྩེ་དྲུང་བློ་བཟང་སྙན་གྲགས། བོད་གོར་གླང་རྫི་སོགས་ལ་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང༌། གོ་བབས་ཀྱི་གནང་ཆ་གསོལ་རས་སྩལ།

291

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
(༢༠༦ ཉ་༦། ༣༢༦ འ་༢) ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཉིས་ཉིན་རྭ་སྒྲེང་ཧོ་
ཐོག་ཐུ་གྲྭ་སར་ཆོས་ཞུགས་གྲུབ་པའི་སྐུ་སྐལ་འབུལ་མཇལ་ལ་རྟེན་གསོལ།
(༢༠༦ བ་༡། ༣༢༧ ཐ་༣) དགའ་ལྡན་ཁྲི་འཛིན་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་དང༌།
བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལ་གསར་མཇལ།
(༢༠༦ བ་༤། ༣༢༧ ཐ་༡༠) ཚེས་ཉེར་བདུན་ཉིན་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་
བྲང་ནས་ཆིབས་རགས་རིང་དུ་བསྟར་ཏེ་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད།
༧༢༽ ལྕགས་བྱ་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་སྔར་ལྷག་བསྐྱངས། ཞལ་གདམས་ཚིགས་བཅད་ཅིག་གནང༌། དགའ་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་གྲོང་དུ་དཔེ་མཚམས་ལ་ཕེབས་པ་རིམ་གྱིས་དགག་བྱ་ཆེ་ལ་དགོས་པ་ཆུང་བས་ཐབས་ཀྱིས་བཀག བསྟན་སྲིད་སྲུང་དམག་འཕར་འཛུགས་དང་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་རེ་ཟུང་བསྐོ་བཞག ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསྙེན་རྫོགས་མང་དུ་བསྒྲུབས། ཆུ་ཕག་ལོ་སྨོན་དང་བརྒྱད་གཏོར། དུས་འཁོར་མཆོད་གར་བཅས་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེའི་དཔྱིད་དུ་རྗེས་འཛིན་སྨར།
(༢༠༧ ཉ་༣། ༣༢༨ ཐ་༤) དགུང་གྲངས་ཞེ་དྲུག་ཏུ་ཕེབས་པ་ལྕགས་བྱ་གནམ་
ལོའི་རང་ཞལ་གསར་དུ་འཛུམ་པའི་ཐོག་མར་ཚེས་གཏོར་གྱི་རིམ་པ་རྔམས་མཐོ་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མི་ཟད་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྤེལ་ཏེ་མཆོད་པ་དང༌། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་གཅིག་ཏུ་བཟླུམས་པའི་དགྱེས་སྟོན་སྔ་ཕྱི། བདེ་དོག་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བརྟག་དྲིལ། དགྲ་ལྷ་ཁག་གི་ཐུགས་དམ་སྐོང་བའི་མཐུན་རྫས་སྤྱན་གཟིགས་འགྲེམས་སྤེལ་སོགས་དགུང་གསར་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་སྒོ་མཐའ་དག་སྔར་སྲོལ་ལས་གོང་དུ་འཕྱུར་བའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱངས།
(༢༠༧ བ་༤། ༣༢༩ ཐ་༣) ཉིན་ལྔའི་རིང་གདན་ས་གསུམ་དང༌། རྒྱུད་གྲྭ་རྣམ་

292

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གཉིས། གཞིས་དགོན་ཁག་སོགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྐོར་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད།
(༢༠༧ བ་༥། ༣༢༩ ཐ་༥) དེ་ནས་ལྷ་ལྡན་དུ་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་མཁས་མང་བྱེ་བའི་དབུས་སུ་གསོ་སྦྱོང་དང༌། གསུང་ཆོས། སྨོན་ལམ། གནས་གཟིགས། གཟབ་གསོལ། མཆོད་སྐོར་བཅས་སུ་རིམ་ཕེབས་ཐོག མཉམ་མེད་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་ཡུན་དུ་བསྲིང་ཞིང༌། ལུས་ཅན་མཐའ་དག་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་དགའ་དམ་པས་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པའི་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་བླ་ན་མེད་པ་བསྐྱངས།
(༢༠༨ ཉ་༢། ༣༢༩ འ་༡༢) སྨོན་མཇུག་གཏོར་རྒྱག བྱམས་པ་གདན་འདྲེན། མི་
རྟའི་བང་རྩལ་འགྲན་པ་སོགས་ལ་ཐུགས་ཞིབ། ར་མོ་ཆེ་དང༌། ཚེ་དཔག་ལྷ་ཁང༌། རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཁང་བཅས་པར་གནས་གཟིགས། རྒྱུད་ཁང་སྟེང་རྗེ་ཤེས་རབ་སེངྒེས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་མཛད་པའི་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེའི་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་འབུལ་དགྱེས་བཞེས་ངོས། མཇལ་ཕྱག་གི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་སྩལ་ནས་ནོར་གླིང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང༌།
(༢༠༨ བ་༡། ༣༣༠ ཐ་༥) སྐྱོར་ལུང་མངའ་རིས་སྤྲུལ་སྐུ་སོག་ཡུལ་དུ་ཐོན་
ཕྱག་སྩལ། ཚོགས་མཆོད་མང་ཇའི་ཐོ་སྒྲིག་དང༌། ལས་བྱེད་པར་འབྱོར་མཇལ་བཀའ་བསྒྱུར། སེར་སྦྲེངས་མཆོད་སྐོར་ལ་ཐུགས་ཞིབ་བཅས་སྔར་བཞིན་དང༌། ཕྱོགས་འགྲུལ་དད་ཅན་མང་པོའི་རེ་བ་ཡིད་དུ་འཇོ་བར་མཛད། ཟླ་བ་གསུམ་པར་དགའ་ལྡན་བླ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་ཞབས་བརྟན་མཇལ་ཁ་དང༌། ས་བཅུད་བུམ་སྒྲུབ། བརྒྱད་གཏོར་མཛད་ཆེན། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྲུབ་མཆོད། ཕེབས་སྟོན་ཆབ་ཞུགས་འབུལ་བཞེས་བཅས་སྔ་ལོ་དང་མཚུངས་པ་བསྐྱངས།

293

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
(༢༠༨ བ་༤། ༣༣༠ འ་༡༠) ཟླ་བ་བཞི་པར་བསྒྲུབ་བྱ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ལ་རབ་
བྱུང་དང༌། བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་བསླབ་སྡོམ་འབོགས་པ་གནང༌། (༢༠༩ ཉ་༡། ༣༣༠ འ་༤) སྐབས་ཤིག་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་ཀྱི་བླ་ཆེན་ཞིག་ནས་
ཞལ་གདམས་སེམས་ལ་ཕན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་མ་ཞུས་ངོར་བསླབ་བྱ་སྙིང་ལ་བཅངས་ཆོག་མ་འདི་སྩལ་ཏོ། །
ན་མོ་གུ་རུ། སྐྱབས་ཀུན་འདུས་ཞལ་བླ་མ་ལྷ་མཆོག་དང༌། །དབྱེར་མེད་གྲུ་
འཛིན་ཞིང་མགོན་སྤྱན་རས་གཟིགས། །རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་བདག་ཉིད་ལྷ་ཚོགས་ལ། །རྩེ་གཅིག་གུས་པས་འདུད་དོ་ཐུགས་རྗེས་སྐྱོངས། །བློ་ཆུང་བདག་ལ་ནད་གནོད་ཆགས་ཆེ་སོགས། །མི་འདོད་སྡུག་བསྔལ་རྐྱེན་ངན་གནོད་པ་མང༌། །བརྟན་པ་ཐོབ་ཚེ་རྐྱེན་ངན་གྲོགས་སུ་འཆར། །དམ་པའི་གདམས་ངག་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་ནུས་ཤོག །སྐྱེས་པའི་འོག་ཏུ་འཆི་ལས་གཞན་མ་མཆིས། །འཆི་བདག་བདུད་ནི་མི་སྡོད་ཚུར་ཚུར་འོང༌། །དེ་ལས་བཟློག་ཐབས་འབྲོས་ས་གང་ཡང་མེད། །སྙིང་ནས་དགེ་ལ་རྟག་ཏུ་འབུངས་ནུས་ཤོག །ད་ལྟ་གཉིད་དང་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་སོང༌། །མི་བཟད་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ཡིད་ལ་བསམ། །ཅི་འདྲའི་དུས་ཤིག་བདག་ལ་ནམ་ཡོང་སྙམ། །འཁོར་བའི་སྣང་ཤས་ཆགས་སྡང་འགོག་ནུས་ཤོག །ཚེ་འདིར་ཆོས་བརྒྱད་ཕུན་ཚོགས་བསྒྲུབས་ཀྱང་འཕྱིད། །ཕྱི་མ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་སྒྲུབ་ལས་བཤོལ། །གནས་སྐབས་བདེ་འདོད་བྱ་བ་ལེགས་སྤངས་ནས། །གཏན་བདེའི་བྱང་ཆུབ་གོ་འཕང་སྒྲུབ་ནུས་ཤོག །ཚེ་ལ་ལོང་མེད་ཐ་སྙད་ཐུག་པ་མེད། །དེ་བས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཉམས་སུ་ལོངས། །འདུ་འཛི་སྤངས་པའི་དབེན་གནས་གཅིག་པུ་བསྟེན། །སྡིག་པའི་གྲོགས་བྲལ་བསེ་རུ་ལྟར་གནས་ཤོག །རང་རྒྱུད་ཡི་དམ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གསུམ་མཆོག །མགོ་ཡི་ཐོད་བཞིན་རབ་ཏུ་བསྲུངས་བྱས་ནས། །བླང་དོར་རྒྱུ་འབྲས་འཆར་ཚུལ་མཁས་ཤེས་ཏེ། །ངན་འགྲོའི་སྒོ་འཕྲང་གཅོད་པ་ལྷུར་ལེན་

294

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཤོག །
བསྟན་པའི་སྒོར་ཞུགས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ལ། །དད་པས་ལོག་ཞུགས་སྡོམ་
བྲལ་ཁྱི་ཕག་གི། །སྤྱོད་པ་ཕྱིར་བསྟན་གྲོང་ཉུལ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ། །སྡིག་ཚོགས་སྒྲུབ་དང་སྐད་ཅིག་ཙམ་འབྲལ་ཤོག །འཇིག་རྟེན་སྡིག་པའི་དཀོར་ཆས་མ་བསགས་ཀྱང༌། །སྒོམ་ཆེན་འཁྱགས་སམ་ལྟོགས་ནས་འཆི་མི་སྲིད། །སྡིག་བསྔོས་ནོར་རྫས་ཡོ་བྱད་མི་གསོག་པར། །བློ་ཕུགས་སྤྲང་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་ནུས་ཤོག །འཇིག་རྟེན་ཟང་ཟིང་དངོས་པོ་ཅི་འབྱོར་ཡང༌། །རང་རྒྱུད་གྱོང་བས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་དཀའ། །འཆི་ཚེ་གྲོགས་དངོས་གཉིས་སྤངས་གཅིག་པུར་འགྲོ །འཁོར་བའི་གྲོས་ཐག་ད་ལྟ་ཆོད་པར་ཤོག །སྙིང་རིང་དཀའ་བློ་མི་བདེ་རང་འདོད་ཅན། །ཟག་པ་འཕེལ་བའི་འཁོར་གཡོག་མེད་ཀྱང་རུང༌། །ཉེ་གནས་ཤེས་རབ་བརྩོན་འགྲུས་ལེགས་བསྟེན་ཏེ། །དགོས་དོན་སྒྲུབ་ལ་སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་ཤོག །འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་དམུས་ལོང་འགྲོ་བ་རྣམས། །ཆོས་མིན་ཆོས་རྫུའི་རྫུན་གྱིས་མགོ་འཁོར་ཀྱང༌། །བླ་མ་དཀོན་མཆོག་སྤྱན་གྱིས་སྒྲིབ་མེད་གཟིགས། །ངན་གཤགས་ལོག་ཆོས་མིས་སྒྲུབ་ཚུལ་སྤྱོད་ཤོག །འདི་ལྟར་བྱ་བ་ཅི་བགྱིས་བསྟན་འགྲོར་སྨན། །རང་གི་འདི་ཕྱིའི་གཉིས་དོན་ལེགས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་གཞུང་ལུགས་དགོངས་དོན་ལྟར། །རྟག་ཏུ་ཉམས་ལེན་རྒྱུད་ཁེལ་བྱེད་པར་ཤོག །དེ་ལྟར་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས་ཤེས་ཚོད་དང༌། །བླ་མའི་ཞལ་གདམས་རྒྱུད་ལ་ཅི་ངེས་བཅས། །མདོ་ཙམ་བྲིས་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ཚོགས། །ཅི་མཆིས་རང་དང་སྐལ་མཉམ་ཕན་ཕྱིར་ལགས། །འདི་ལྟར་སྨྲས་པའི་སེམས་དང་སེམས་མཐུན་ན། །འཁོར་འདས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པར་ཐེ་མི་ཚོམ། །ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལོང་མཛོད་ཨང༌། །ཞེས་པའོ། །ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་འཁྲུངས་སྐར་མཛད་ཆེན་དང༌། སྤྲོ་ཆུང་དགྱེས་སྟོན་སོགས་སྔར་བཞིན་བསྐྱངས།

295

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
(༢༡༠ ཉ་༤། ༣༣༢ འ་༥) ཡར་མར་ཚེས་བཅུའི་ཚོགས་སྟོན་དང༌། དུས་འབྲེལ་
གསོ་སྦྱོང་ཚོགས་དབུ་ཡང་སྟར་ཆགས་མཛད།
(༢༡༠ ཉ་༦། ༣༣༣ ཐ་༢) ཚེས་བཞིའི་དུས་ཆེན་ཐོག་བསྒྲུབ་བྱ་བཅུ་བཞི་ལ་
དགེ་ཚུལ་དང༌། སུམ་ཅུ་སྐོར་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་གནང༌།
(༢༡༠ བ་༡། ༣༣༣ ཐ་༦) པི་ཅིང་ཡིག་སློབ་དགེ་རྒན་ཆེ་བ་མཁན་ཆུང་ཡུལ་
ལྷ་དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་དང༌། ཆུང་བ་རྩེ་མགྲོན་བྱམས་པ་ཆོས་དབང༌། ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་བཅས་པར་ཐོན་ཕྱག དགའ་གདོང་སྐུ་རྟེན་ཐུབ་བསྟན་དཔལ་འབྱོར་ལ་གསར་མཇལ། རྒྱུ་མཚན་ཞིབ་པ་འོག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་རྒྱལ་བསྟན་མི་ནུབ་ཡུན་དུ་གནས་ཕྱིར་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་གི་པར་གཞི་གསར་བསྐྲུན་གནང་རྒྱུར་ཆེད་བསྐོངས་མི་གྲངས་དགུ་བཅུ་སྐོར་སྤྱི་ནས་རྟེན་གསོལ་ཕུལ་དེ་དད་མཇལ་ཞུས་པར་ལྡེབས་འབྱར་དང་བཅས་པའི་མཇལ་བྱིངས་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་གི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་བཅས་རིམ་བཞིན་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།
(༢༡༡ བ་༢། ༣༣༤ འ་༤) ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་རི་བོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
གླིང་དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་གསར་རྙིང་མཁས་གྲུབ་རིས་སུ་མ་ཆད་པས་བསྔགས་བརྗོད་ལུང་བསྟན་གྱི་མེ་ཏོག་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་འཐོར་བ་བཞིན། ཤར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་ངོགས་ནས་ནུབ་ཛཱ་ཏཱི་དྲི་བསུང་མངོན་པར་འཐུལ་བའི་ས་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ལྟ་སྤྱོད་རྣམ་དག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་དང༌། གུར་གུམ་གྱི་རང་མདངས་འཛིན་པའི་མཁས་མཆོག་བྱེ་བ་འབུམ་སྡེས་ཁྱབ་པར་བརྡལ་བའི་རྩ་བའི་འབྱུང་ངོགས་གཅིག་པུར་གྱུར་ཅིང༌། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སྐུ་སྤངས་རྟོགས་ནོར་བུའི་ཟ་མ་ཏོག་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་བཅས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གཟི་བརྗིད་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་མཐུ་ལས། བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་འབྱོར་དགེ་མཚན་ཕུན་སུམ་

296

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཚོགས་ཤིང༌། རྙེད་བཀུར་འདོད་ཡོན་མཐུན་རྐྱེན་ངང་གིས་འདུ་བས་ལྡོམ་བུའི་འཚོ་བ་འཚོལ་བའི་དཀའ་ངལ་ལ་རག་མ་ལས་ཀྱང༌། སྔོན་བྱོན་རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཁྱིམ་པའི་སྐྱེ་བོ་རྫས་བྱུང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོར་འགོད་སླད། སྟོན་གྱི་དུས་སུ་གྲོང་དང་གྲོང་རྡལ་རྣམས་སུ་དཔེ་མཚམས་ལ་ཕེབས་ཏེ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དགེ་ཚོགས་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་བཞིན་སྤེལ་བའི་སྲོལ་བཟང་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་བར་སྐབས་ཤིག་ནས་ཚོང་ཁེ་ཞིང་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་སོང་སྟེ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་གྱི་བར་ཆད་དང༌། གྲྭ་རྒྱུན་འབྱོར་སྡོད་ལའང་ཤིན་ཏུ་གནོད་པ་བཅས་ལྷ་བདུད་དུ་བབས་པ་བཞིན་དུ་རང་གཞན་གཉིས་འཕུང་གི་མིག་ལྟོས་ངན་ཤས་ཚབས་ཆེར་གྱུར་པར་བརྟེན། ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཁྲི་ཐོག་དགུ་བཅུ་པ་ཏྲེ་ཧོར་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་མཆོག་ནས་བསྟན་རྒྱུན་ལ་སྨན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དགོངས་བཞེད་བཟང་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ཁྲི་པའི་འཛིན་ཁོངས་ཁག་གི་ཡོང་འབབ་ཐོག་ནས་གཏོང་སྒོ་སྔར་བཞིན་བཏང་བའི་ཁ་ལྷག་ཇི་བསྡད་སྟོན་ཆོས་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཐེབས་སུ། གཞུང་སར་འབུལ་སྦྱོར་གནང་དོན། བྱང་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འཛམ་གླིང་མཛེས་པའི་རྒྱན་དྲུག་གི་རིགས་ལམ་འཁྲུལ་མེད་རྩོད་གྲྭ་ཚུགས་རྒྱུ་བསྟན་པའི་གསོས་སྨན་གཞན་འགྲན་མེད་པར་ངེས་གཤིས། ལོ་འདིར་སྟོན་ཆོས་གསར་འཛུགས་གནང་བར་བརྩིས་གཞི་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་སུམ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ལ་ཕོགས་ཇ་ཚུལ་རྒྱས་བསྡུས་འཚམས་པ་ཞིག་ཏུ་ཆ་བསྐོར་ཀྱང་ཁྲི་པའི་འབབ་ཡོང་ལྷག་བསྡད་ཀྱིས་ཁ་མ་འདུམས་པར་འབྲུ་རུའི་ཁལ་དྲུག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་གོ་བདུན་དང༌། དངུལ་ཊཾ་སྲང་ལྔ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་བདུན་དང༌། ཞོ་བཞི་བཅས་དགོས་འདུག་པ་འདི་ལོའི་དགོས་ཐོབ་གཞུང་གནས་ནས་དམིགས་བསལ་གཟིགས་བསྐྱངས་ཀྱིས་གསོལ་རས་སྩལ།

297

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
སླད་ཆར་མ་རྩ་འཛུགས་རྒྱུའི་དགོས་འབོར་ལམ་བསྡོམས་ལ་འབྲུ་རུའི་ཁལ་
ལྔ་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་སྐོར་དང༌། དངུལ་སྲང་བཞི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་སྐོར་དགོས་པ་གཏོང་ཡུལ་སྲི་ཞུའི་ཞིང་ས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས། འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་གུས་པས་འབྲེལ་ཐོགས་པ་རྣམས་ནི་མ་གཅིག་ལབ་ཀྱི་སྒྲོལ་མའི་ལུང་བསྟན། རྗེ་བླ་མའི་མཚན་ལམ་དུ་ཤར་བ་ལྟར་ཚེ་འདི་དང༌། མ་འོངས་ངོ་མཚར་རྨད་བྱུང་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་རྟག་བརྟན་ཞི་བ་ཆེན་པོར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བཀྲི་བར་བཞེད་དེ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་མཆོག་དམན་ཡོངས་ནས་ཆེ་འབྱོར་ཆུང་འབྱོར་གྱི་ཞལ་འདེབས་འབུལ་སྦྱོར་དགོས་རྒྱུའི་སློང་ཡིག་བཀའ་ཤོག་དང་སྦྲགས་དགེ་བསྐུལ་འབུལ་སྡུད་སྦྲེལ་པོ་ཕྱོགས་ནས་ཕྱོགས་སུ་མངགས་རྫོང་དང༌། དགའ་ལྡན་དུ་སྟོན་ཆོས་གསར་པའི་མང་འགྱེད་ཇ་ཚུལ་གྱི་དོ་དམ་དུ་རྩེ་མགྲོན་བསྟན་པ་འཇམ་དབྱངས་ངོ་ལས་ཆེད་རྫོང་སོགས་ཆོས་ར་གསར་འཛུགས་འདིའི་སྐོར་ལ་ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ནས་གང་ཅིའི་མཐུན་འགྱུར་ཐུགས་ཁུར་བླ་ན་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ། །
ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་ཤར་བྱང་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་ནས་བཀའ་འབྲེལ་དགའ་
ལྡན་དུ་སྟོན་ཆོས་བཤད་གྲྭ་འཛུགས་སྤེལ་གྱི་ཞུ་སྒོ་ལེགས་པར་ཟིན་ཏེ་ཕྱིར་འཁོར་ལ་འབྱོར་ཕྱག་དང༌། དམག་སྒར་གཟིམས་ཆུང་དུ་དབྱིན་གཞུང་དོན་གཅོད་འབེལ་བློན་ངོ་འཁོར་དང་མཇལ་ཕྲད་ཀྱིས་ཐོན་རྫོངས་གཟབ་པ་དང༌། སྐྱེལ་སྒྲོལ་མི་སྣར་རྩེ་ཤོད་དྲུང་འཁོར་གཉིས་རྫོང་བདའ་གནང༌།
(༢༡༣ ཉ་༣། ༣༣༧ ཐ་༧) བསྟན་སྲིད་སྲུང་དམག་འཕར་འཛུགས་གནང་བའི་
ཕོགས་དམིགས་གོ་སྒྲིག་ཁོངས་ཚེ་གླིང་གཞུང་གཞིས་དང༌། རྫོང་གཞིས་ཁ་འཛིན་ཡོད་རིགས་ལོ་ཁམས་སྔ་ཕྱི་ཇི་སྩལ་སྔ་འཕྲོས་རྩད་ཞིབ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དཀར་ཆག་འགོད་

298

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
འབུལ་བྱེད་པོ་མཁན་དྲུང་བློ་བཟང་བསྟན་སྐྱོང་དང༌། རྩིས་དཔོན་ལུང་ཤར་གཉིས་ལ་བསྐོ་བཞག་སྩལ་དོན། ཁུངས་སོ་སོའི་གཏན་ཚིགས་ཡིག་རིགས་ཁག་འཕྲལ་དུ་བསྡུ་ལེན་ཐོག་ནས་ལོ་ཁམས་དབྱེ་འབྱེད་དང༌། ལོ་དུས། ས་རིགས་སྦུག་འདྲེན་ཡོད་མེད་སོགས་ཟེར་དབང་རྒྱུ་རྗེས་སུ་མ་སོང་བར་གཞུང་སའི་བཀའ་དྲིན་སྙིང་བཅང་གིས་དགོངས་བདེའི་དཀར་ཆག་འགོད་འབུལ་ཟིན་མཚམས་གཞི་རྩའི་འབབ་བཟོ་བྱེད་པོ་དྲུང་རྩིས་གཉིས་རང་འཇགས་ཐོག འཕར་སྣོན་དགོས་རིགས་ཟུར་དུ་བསྐོ་བཞག་འཆར་འབུལ་ཞུ་དགོས་སོགས་བྱེད་སྒོའི་བཀའ་བསྒྱུར་སྩལ།
(༢༡༣ བ་༦། ༣༣༨ ཐ་༡༠) ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཆེན་དང་བསྟུན་རབ་བྱུང་
བསྒྲུབ་བྱ་བཅུ་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབ་བྱ་བདུན་ཅུ་སྐོར་ལ་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཕོག་སྟེ་འཁོར་བ་མཐའ་དང་ལྡན་པར་མཛད།
(༢༡༤ བ་༡། ༣༣༩ ཐ་༧) ཤོད་དྲུང་བདེ་སྨོན་པ་རྒྱལ་རྩེར་དབྱིན་ཇིའི་དམག་
རྩེད་དང༌། ཤོད་དྲུང་སྐྱིད་ཟུར་གཞོན་པ་རྡོར་གླིང་དུ་ལྕགས་སྐུད་འཛུགས་ལུགས་སློབ་སྦྱོང༌། རྩེ་དྲུང་རྨེ་རུ་མཁྱེན་རབ་དངོས་གྲུབ་དང༌། རྩེ་སློབ་སེར་སྔགས་ཆོས་ལྡན་བསྟན་དར། རི་བདེ་དགེ་འདུན་རབ་རྒྱས་གསུམ་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱི་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བཅས་སུ་རྫོང་བདའ་དང༌།

(༢༡༤ བ་༣། ༣༣༩ འ་༩) རྩེ་ཕོ་བྲང་དང༌། འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང༌། རྒྱས་
བཏབ་ར་མོ་ཆེ་བཅས་པར་ཡང་ཡང་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་མཛད་སྒོ་ཅི་རིགས་པ་བསྐྱངས།
(༢༡༥ ཉ་༥། ༣༤༠ འ་༩) མཚམས་འདིར་ཆུ་ཁྱི་ལོའི་མཇལ་དེབ་རྙེད་ན་
འཆར་འཕར་མཛད་སྒོ་གང་བསྐྱངས་བསླན་པར་བྱའོ། །
དགུང་གྲངས་ཞེ་བརྒྱད་དུ་ཕེབས་པ་ཆུ་ཕག་གནམ་ལོ་གསར་ཚེས་ཀྱི་ཐོག་

299

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།མར་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མར་གཏོར་སྐྱོང་མངའ་གསོལ་སོགས་གཟབ་རྒྱས་དང༌། དར་སྣ་ལྔའི་སྙན་ཤལ་སྒྲོན་འབུལ། ཚོམས་ཆེན་དུ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན། ཚེས་གསུམ་བརྟག་དྲིལ། དགྲ་ལྷ་ཁག་ལ་གསོལ་མཆོད། སྨོན་ལམ་ལས་བྱེད་ཁག་ལ་འབྱོར་ཕྱག་དང༌། ཆོས་ལྡན་བྱེད་སྒོའི་བཀའ་བསྒྱུར། ཨ་མདོ་ཆེ་ཤོས་མཛོད་པ་དང༌། ཆོས་མཛད་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། ཨ་མདོ་དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་སྒེར་མཇལ་བཅས་སྩལ་ཏེ། སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང༌། ལོ་འདིར་སྨོན་ལམ་སེར་ཚོགས་སུ་བསྙེན་བཀུར་ཞུ་མི་༢༡༥ བ་༤། ༣༤༡ ཐ་༨རང་རང་གི་འབྱོར་འཁོས་དང་བསྟུན་པའི་སྐུ་སྐལ་གྱི་དངོས་པོས་རིམ་བཞིན་མཆོད།
(༢༡༦ ཉ་༢། ༣༤༡ འ་༤) ཚེས་བཅུ་བཞིའི་ཉིན་ཆིབས་ཞབས་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་ལྷ་ལྡན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་གསོ་སྦྱོང༌། གསུང་ཆོས། སྨོན་ལམ། གནས་གཟིགས། གཟབ་གསོལ། ཕྱི་དྲོ་མཆོད་སྐོར་བཅས་པར་རིམ་བཞིན་ཞབས་བཅགས་དང་འབྲེལ་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་བཟང་པོས་རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཕྱི་རྗེས་རིང་དུ་བསྐྱངས་ཤིང༌། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་ལས་འདས་པ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་མྱུར་དུ་སྨིན་པའི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་བླ་ན་མེད་པ་སྩལ་ཏོ། །ཁ་ཆེའི་སྤྱི་པ་འེ་མོར་འཇུ་དགོངས་འཁྲོལ་ཚབ་ཀ་རི་མུར་བསྐོ་བཞག་གནང༌།
(༢༡༦ ཉ་༦། ༣༤༢ ཐ་༦) སྨོན་མཇུག་གཏོར་ཟོར་གྱི་ལས་རིམ་རྔམ་པོ་ཆེ་
དང༌། རྒྱལ་བ་མི་ཕམ་མགོན་པོ་མཆོད་སྐོར་དུ་གདན་འདྲེན། སྦེར་ཀ་རྡོ་འགྱོགས་དང༌། བང་རྩལ་དཀྱུས་སུ་འགྲན་པ་སོགས་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆེ་བ་མི་དམན་པའི་རྩེད་རོལ་གྱི་གཟིགས་མོ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སྤྱན་ལམ་དུ་ཆུབ་པར་མཛད་མཐར་རྒྱས་བཏབ་ར་མོ་

300

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཆེ་དང༌། ཚེ་དཔག་ལྷ་ཁང༌། རྗེ་འབུམ་ཁང༌། རྒྱུད་སྨད་འདུ་ཁང་བཅས་པར་གནས་གཟིགས་ཐུགས་སྨོན་ཞིབ་ལྷོད་དང་འབྲེལ་བས་རྩེ་ཕོ་བྲང་དང༌། དེ་ནས་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང༌།
(༢༡༦ བ་༤། ༣༤༢ འ་༦) ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་ལྔ་ནས་བཟུང་ཉིན་ལྔའི་
རིང་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ལ་དགེ་ཚུལ་དང༌། སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྩལ་ཏེ་མྱང་འདས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བཀྲི་བར་མཛད།
(༢༡༦ བ་༥། ༣༤༢ འ་༡) སླར་ཡང་ཉིན་གཉིས་རིང་བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱ་དང་
ལྔ་བཅུ་སྐོར་སྒྲུབ་པ་གནང༌། ཚེས་བཅུའི་ཚོགས་སྟོན་གྱི་གསུང་ཆོག་དང༌། སློབ་དཔོན་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་པོར་སྙན་དར་སྒྲོན་སྤེལ། དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་སོགས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོའི་སྨན་ཡོན་དུ་ཆེ་བ་བསྐྱངས།
(༢༡༧ ཉ་༢། ༣༤༣ ཐ་༧) ཉིན་བཞི་རིང་དགེ་སློང་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་
ལ་ཚིགས་ཕྱི་མའི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་གནང༌། ཟླ་བ་གསུམ་པར་དགའ་ལྡན་བླ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་འཆར་ཅན་མཇལ་ཁ་དང༌། ཚོགས་མཆོད་ལས་བྱེད་ཁག་ལ་ཐོན་ཕྱག་གནང༌། གཟིམས་ཆུང་བདེ་ལྡན་འཁྱིལ་པར་བུམ་སྒྲུབ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ཡུལ་བཅུད་ཉམས་པ་ལེགས་པར་གསོ་བའི་བུམ་གཏེར་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བ་སྒྲུབ་ཆོག་གནད་དུ་སྨིན་པ་དང༌། དཔལ་མགོན་སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོའི་དུས་གཏོར་དང་འབྲེལ་བའི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་མཛད་ཆེན། དཔལ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་གར་འཆམས་གཟིགས་དང༌། སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱི་གསུང་ཆོག་བཅས་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་ན་རིམ་གྱི་དུས་ལས་ཇེ་རྒྱས་ཡར་ལྡན་དུ་སྐྱོང་བར་མཛད། བྱང༌། གཙང༌། སྟོད། ལྷོ་ཁ། ཡར་འབྲོག མལ་གྲོ་ཁུལ་བཅས་སུ་ས་བཅུད་

301

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།བུམ་གཏེར་སྦ་བར་རྣམ་གྲྭ་ལྔ་དང༌། རྒྱུད་གྲྭ་ལྔ། ཨ་དྲུང་བརྒྱད་བཅས་རྫོང་བདའ་དང༌། རྫོང་རྒྱབ་ཀླུ་ཁང༌། འཇའ་ཚོན་ཆུ་མིག དཔལ་ལྷའི་མཚོ་འཁོར་རྣམས་སུའང་ཀླུའི་བུམ་གཏེར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རེ་སྦ་འཇུག་དང༌། ཉེ་སྐོར་རི་ཁྲོད་ཁག་ནས་ཚོ་བསྡུས་དགེ་སློང་བཞི་སྡེར་བཙུགས་ཏེ་ལན་གཏོར་ཀླུ་གཏོར་འབུམ་ཐེར་རེ་གྲངས་གསོག་དང༌། སྤྲིན་ཆེན་པོའི་མདོ་ཐང་སྒྲོག་འཇུག་པ་སོགས་དབྱར་གྱི་རིང་མཐའ་དབུས་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་རྩི་ཤིང་ལོ་ཏོག་གི་གསོས་སྨན་སྤྲིན་བཅུད་དུས་སུ་འབབ་པའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ལ་ཐུགས་ཁུར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷོད་པ་མེད་པ་མཛད། ཞོགས་གུར་སྨོན་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོར་དགེ་སློང་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། རྒྱུད་སྟོད་འཛིན་ཁོངས་རོང་པོ་རབ་བརྟན་དགོན་གྱི་མཁན་པོར་དགའ་ཤར་རྡོ་ཁང་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་མཐའ་ཡས་བསྐོ་བཞག་གནང༌། སེར་བྱེས་ཧར་གདོང་ཁང་སེར་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དགའ་ཨ་མདོ་ཐང་སྒར་དགོན་པར་གདིང་རྒྱག་ཏུ་ལོ་གཅིག་རིང་དགོངས་འཁྲོལ་ཐོན་ཕྱག་སྩལ།༧༣༽ གངས་ལྗོངས་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྒྱས་བཏབ་ར་མོ་ཆེ་གཉིས་ཀྱི་ལྡེབས་རིས་ཁག་གིས་གཙོས་ཕྱི་ནང་རྣམས་ཟད་སྐྱོན་ཆེ་ནའང་ལས་སྣེ་རྣམས་འདི་སྣང་གི་འཁྲི་བའི་རང་ཟོན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་ལྗགས་བཀོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད་དེ་ཉམས་གསོ་གྲུབ་རྗེས་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པའི་རབ་གནས་བྱིན་འབེབས་གང་རྒྱས་གནང༌།
གངས་ཅན་སྐྱེ་དགུ་ཡོངས་ཀྱི་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ལྷ་
ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ནི། ངེས་པའི་དོན་དུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང༌། འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སོང་གཤིས། ཕལ་པའི་རྟེན་གཞི་ལྟར་ཉམས་ཞིག་གི་གོ་སྐབས་བྲལ་ཡང༌། མ་དག་པའི་ལས་ཅན་དག་གི་སྣང་ངོར་སྔར་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ནི། འབྲེལ་ཐོགས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་བསོད་ནམས་རླབས་པོ་ཆེའི་རྒྱུར་འགོད་ཅིང༌།

302

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
སྡིག་ལྟུང་གི་དྲི་མ་འཁྲུད་པར་བྱེད་པ་དང༌། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དགེ་མཚན་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པ་མཐོང་ཆོས་སུ་སྨིན་པ་སོགས་དགོས་པ་དང༌། ཉིང་དགོས་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་བླག་ཏུ་འདྲེན་པར་མ་ཟད། སྤྱིར་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང༌། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ། འདུལ་བ་གནས་མལ་གྱི་གཞི་སོགས་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་པ་བཞེངས་ཤིང༌། རྙིང་པ་བསོས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་དགོས་ཆེད་དུ་མ་གསུངས་པ་དང༌།
ཡང་སྒོས་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། ནང་གི་ལྷ་རྣམས་བསོས་ན་ཕྱི་ཡི་རགས་ལ་ཕན། །ཕྱི་ཡི་རགས་རྣམས་བསོས་ན་ནང་གི་ལྷ་རྣམས་རྒྱལ། །མཆོད་པ་བཤམས་ཤིང་གསོལ་བ་བཏབ་བྱས་ན། །བོད་འབངས་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། རྡོ་བ་གསེག་མ་འཇིམ་པ་བྱིས་སྒོང་ཙམ། །གང་ཞིག་དེ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་སྤུངས་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྨན་པར་བྱས་པས་ན། །དེ་ཡང་བདེ་བའི་ལམ་ལ་ཚུད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང༌། སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་སེལ་བར་འདོད་པ་དང༌། །ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིས། །ང་ཡི་ལྷ་སར་ཞབས་ཏོག་མོས་བྱས་པ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། ཡང་འདི་ལན་ཅིག་མཐོང་ན་ངན་སོང་གི་སྒོ་ཆོད། གཉིས་མཐོང་ན་ལྷ་མིའི་ལུས་རྙེད་ནས་ཐར་པ་ཐོབ། གསུམ་མཐོང་ན་དུག་གསུམ་རང་སར་ཞི་ནས་སྐུ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་ནུས། དུད་འགྲོའི་རྣ་ལམ་དུ་ཐོས་ཀྱང་དུད་འགྲོའི་ལུས་ལས་གྲོལ་ནས་ཐར་ལམ་གྱི་སྣེ་ཟིན་ནོ། །ལྷ་མིས་ཐོས་ན་ཐར་པ་ཐོབ། ཡི་དམ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་ན་བསྐལ་པ་ལྔ་སྟོང་གི་སྒྲིབ་པ་འདག་ཅིང༌། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་བོ། །གཞན་ཡང་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་སྐོར་བ་བྱས་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ས་བཅུ་དང་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ས་བོན་འཇོག་པ་དང༌། འཕགས་ཡུལ་རྡོ་རྗེ་གདན། ཨོ་རྒྱན་མཁའ་འགྲོའི་གསང་མཛོད་སོགས་

303

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཀྱང་འདི་ཉིད་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ལ་མཇལ་ཞིང་མཆོད་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་དེ་དག་མཇལ་ཞིང་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན། ཤེས་ལྡན་གྱི་མིར་མ་ཟད། ཐ་ན་དུད་འགྲོར་གྱུར་པས་ཀྱང་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟར་ཐོབ་པར་ངེས་ན། དད་མོས་ཀྱིས་ཕྱག་མཆོད་སྐོར་བ་དང༌། ཉམས་གསོའི་ཞབས་ཏོག་སོགས་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་མཆོག་གི་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་ལ་རེག་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གཞན་ཡང་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང༌། །མལ་སྟན་འཚོ་བ་ནར་མ་དང༌། །གློ་བུར་ནད་པ་ནད་གཡོག་དང༌། །ཡུལ་ངན་ཚེ་ན་སྦྱིན་པ་ནི། །ཞེས་དང༌། དཔའ་བོས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་དོན་དུ་ནི། །ཚིག་གིས་རབ་ཏུ་བསྐུལ་བ་དང༌། །ཚོགས་གསོག་པ་ཡི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང༌། །ངེས་པར་དུས་སུ་འགྲོ་བྱེད་པ། །གཉིད་ལོག་པ་འམ་ལངས་པ་ན། །བསོད་ནམས་རྒྱུན་ནི་ཚད་མེད་འཕེལ། །ཞེས་དང༌།
ྋཀུན་གཟིགས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས། ཨེ་མ་མཆོད་སྦྱིན་བརྒྱ་པའི་བསོད་ནམས་
ཀྱིས། །འཆི་མེད་དབང་པོའི་གོ་འཕང་ཉེར་འཐོབ་ན། །འཛམ་གླིང་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བའི་ཞིང་མཆོག་ལ། །མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ཕ་མཐའ་སུས་གཞལ་ནུས། །གང་འདི་ཅུང་ཟད་མཐོང་ཐོས་དྲན་པས་ཀྱང༌། །གྲངས་མེད་ཡོན་ཏན་ཕུང་པོ་འབྱུང་ངོ་ཞེས། །སྲོང་བཙན་རང་གིས་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ལ། །ཡིད་བརྟན་མི་བྱེད་བདུད་ཀྱིས་བརླམས་སམ་ཅི། །བོད་འབངས་འགྲོ་ལ་ཕྱག་ན་པདྨོའི་ཞབས། །སྲོང་བཙན་སྒམ་པོར་སྤྲུལ་པ་ངེས་རྙེད་ནས། །ཕྱག་སྐོར་མཆོད་སོགས་བསོད་ནམས་ཚོགས་བསགས་པར། །ཡང་དག་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་མགུར་པ་གཟེངས་བསྟོད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་སྐབས་དང༌། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་རྒྱ་མཚོའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པར་བརྟེན། ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་ན་རིམ་ནས་ཀྱང་གང་ལ་གང་འོས་ཀྱི་ཉམས་གསོ་ཅི་

304

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རིགས་མཛད་ཀྱང༌། བར་སྐབས་སུ་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་སྙིང་ལ་ཞུགས་པའི་ལོག་སྨོན་ཅན་དག་གིས་ཉེ་སྐོར་དུ་ཕྲུ་མ་བཏབ་པ་དང༌། མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་འཕངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིའི་གནས་དང༌། ནང་རྟེན་གྱི་རབ་གནས་ཉམས་པ་སོགས་ཉེས་སྐྱོན་ཅི་ཆེ་བྱུང་བ་རྣམ་འདྲེན་ྋརྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཀློང་གིས་ཡེ་ནས་མ་བཟོད་སྟབས། གོང་དུ་ཇི་སྐད་སྨོས་ཟིན་ལྟར་ཆུ་གླང་ལོ་རྩེ་མོའི་རྒྱ་ཕིབས་རྣམས་དང༌། མདའ་ཡབ་ཁོར་ཡུག་གཉྫི་ར་དང༌། རྒྱལ་མཚན་ཁག ཕྱི་ནང་གཟུངས་རྫས་སྲོག་ཤིང་དང་བཅས་པར་ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་མཛད་ཅིང༌། སླར་ཡང་ཆབ་འབངས་རྣམས་ཀྱི་དཔྱ་ཁྲལ་གྱི་སྙིང་པོ་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། འབྲེལ་ཐོགས་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་གྱི་ཚོགས་གཉིས་མྱུར་དུ་རྫོགས་ཤིང༌། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འབྱང་བ། དུས་ཀྱི་རྒུད་པ་མཐའ་དག་རང་སར་ཞི་ནས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དགེ་མཚན་ངང་གིས་རྒྱས་པ། བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་ཡུན་དུ་གནས་པ། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་གསང་གསུམ་མཛད་སྒོ་ཆེ་ཕྲ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་རྗེས་སུ་སྙེག་པ་སོགས་འཕྲལ་ཕུགས་དགོས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དགོངས་པ་ཟབ་མོས་ཉེ་བར་དྲངས་ཏེ་གཞུང་སའི་འཕྲིན་ལས་པ་རྣམས་ལ་ཞལ་ཏ་བཀའ་ཁྱབ་དང་འབྲེལ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྤྲེ་ནས། ཆུ་ཁྱི་བར་ལོ་གསུམ་རིང་བར་སྐོར་ཁོར་ཡུག་གི་ལྡེབས་བྲིས་ཚང་མར་ཨར་ཆོག་ཚད་ལྡན་དང་བཅས་བསྐྱར་འགོད་གསར་བྲིས་མཛད། (བཏུས་)དེ་འབྲེལ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་རྩིག་ངོས། རྩེ་མོར་དཔལ་ལྷ་ལྕོག་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཁྱམས་ཁོར་ཡུག (༢༢༣ ཉ་༡། ༣༥༢ ཐ་༩) བར་སྐོར་གྱི་ནང་མཎ་གདང༌། མ་ཎི་ལག་སྐོར། ཁྱམས་ར་ཁོར་ཡུག་སྒོ་འཕྱོར་འོག ལྟག་སྒོ། ལྷོ་སྒོ། ཤིང་རའི་སྒོ་འཕྱོར་དང་བཅས་པ། བླ་སྟེང་གཟིམས་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེ། ཀུན་གསལ། ཉི་འོད། གཟིམས་འགག་ཕན་ཚུན། ཨེ་ཝཾ་མདོ་སྦུག རྩེ་མོའི་བརྒྱུད་དང༌། མདའ་ཡབ། རྒྱ་ཕིབས་འགོ་དང་བཅས་

305

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
པའི་ལྡེབས་ཞལ། ལྡེབས་བྲིས། ཤིང་ཚོན་རྣམས་གསར་བསྐྲུན་ཐོག ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དང༌། ཐུགས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་སྐུ་རྟེན་ཆེ་ཆུང་ཚང་མར་བྱིབས་ཁྱབ་ཀྱི་ཞལ་གསེར། སྤྱན་འབྱེད། དབུ་མཐིང༌། འཇིམ་བཟོའི་དབུ་རྒྱན་ཁག་ལ་གསེར་ཤོག་སྒྲོན་འབུལ་བཅས་ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་དགུ་ཡོངས་ལ་མིག་ལ་ངོ་མཚར་བདུད་རྩིའི་དཔལ་ཡོན་ཅི་ཡང་སྟེར་བའི་ཉམས་གསོ་སྲ་བརྟན་ཕུགས་འཕེར་རྣམ་པར་དག་པ་མཛད་ཅིང༌།
དེ་ཡང་ཐོག་མར་ལས་གྲྭ་ཚུགས་པ་ནས་བཟུང་མཇུག་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱི་
བར་སྐུ་ངལ་རྒྱང་དུ་བསྲིངས་ནས་ཡང་ཡང་ཞབས་བཅགས་ཀྱིས་དག་ཐེར་མཐར་ཕྱིན་པ་དང༌། གནས་གང་དུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདྲི་བའི་བཀའ་བཀོད་ཞིབ་ཏུ་བསྐྱངས་པས་འདིའི་ཐད་ནས་ནོར་འཁྲུལ་དང༌། འདིས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཉེར་གནོད་ཅེས་བྱ་བའི་འཕྱས་གདགས་ཡུལ་ནི་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་སུས་བལྟས་ཀྱང་ཆ་ཙམ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །
(༢༢༣ བ་༣། ༣༥༣ ཐ་༡༢) དེ་ལྟར་ལེགས་བཟོའི་འགྲོ་གྲོན་གཞུང་སྩལ་དང༌།
འབྱོར་ལྡན་ཁག་ནས་ཞལ་འདེབས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་སོགས་ཡུལ་ཐང་དངུལ་ཐོག་ཏུ་ཕབ་ན་དངུལ་སྲང་བཞི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་དྲུག་དང་སྐར་དོ་སུམ་ཆ་གཅིག་ལོངས་པ་དང༌། འབྲུ་གཙང་རུའི་ཁལ་བཞི་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་དང་བྲེ་ལྔ་བཅས་སོང་འདུགདེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སྟོད་འཛིན་ཁོངས་རྒྱས་བཏབ་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་
ཡང་བར་ལམ་ལས་འཛིན་སྤྱི་འཐུས་རིམ་པས་གཅེས་སྤྲས་དོ་ཁུར་ཆུང་སྐྱོན་གྱིས་ཉམས་གོག་གཅོང་ཟོམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གྱུར་སྟབས། ལེ་ཐོགས་མཁན་བླ་ཡར་འདེད་ཀྱི་རྩད་གཅོད་མཐིལ་ཕྱིན་དང་འབྲེལ་དེ་སྐབས་སྤྲོད་དཔང་རིམ་འབྱོར་རྣམས་དང་བཅས་པར་དྲན་རྟེན་བཀའ་ཆད་བབས་མཚུངས་རེ་སྩལ་བའི་ཉེས་དངུལ་འབབ་ཁྱོན་

306

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བསྒྲིལ་གྱིས་དངུལ་ཊཾ་སྲང་བདུན་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་ཟིན་པ་ཉམས་གསོའི་མཐུན་རྐྱེན་དུ་གསོལ་རས་སྩལ་ཞིང༌། དོ་དམ། ལས་མི་སོགས་གཞུང་གནས་ནས་ཐུགས་འགན་བསྐྱེད་དེ་རྒྱུད་སྟོད་རང་ཁུངས་ཉམས་གསོ་བགྱིད་དུ་སྩལ་བར་ (༢༢༧ ཉ་༢། ༣༥༨ འ་༡༡) རྒྱུ་འགྲོའི་རིན་གོང་དངུལ་ཐོག་ཏུ་ཕབ་པ་གོང་གསལ་ཁྱོན་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་དངུལ་ཊཾ་སྲང་བཞི་ཁྲི་དགུ་སྟོང་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་དང་ཞོ་དོ་སྐར་དོ་བརྒྱད་ཆ་གཅིག འབྲུ་དཀར་ནག་བསྡོམས་རུའི་ཁལ་བརྒྱད་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་གཅིག་བཅས་སོང་འདུགདེ་ལྟར་གངས་ལྗོངས་འཛིན་མའི་མཛེས་རྒྱན་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་
ཁང་ཆེན་ཟུང་འབྲེལ་ལ་ལྷག་བསམ་དགོངས་པ་རླབས་པོ་ཆེས་ཉམས་གསོས་སྲི་ཞུའི་ཞབས་ཏོག་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མཛད་པར་བློ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་དག་ནི་དད་གུས་སྤྲོ་གསུམ་ལེགས་ཚོགས་བླ་ན་མེད་པ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིང༌། ཕྲག་དོག་གི་དུག་ཆུས་སྙིང་མྱོས་པའི་ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྡེ་རིས་སུ་གཏོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་འཕྲིན་ལས་ལ་མ་དད་པ་དང༌། ལོག་པར་རྟོག་པའི་བློ་ངན་མི་བཟད་པ་སྐྱེས་ཏེ་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་ཚིག་སྣ་ཚོགས་བབ་ཅོལ་དུ་སྨྲ་བ་ལ་དོགས་སེལ་གྱི་ཚིག་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བར་སྣང་སྟེ།
སྔོན་ཆད་ཀར་དུས་ཀྱི་གནའ་གཏམ་གོག་པོ་རྒྱུན་འཇགས་ཀྱིས་ཀླུའི་གཉན་ཆར་བག་འཛེམས་བྱེད་པ་ནི་འདི་སྣང་གི་འཁྲི་བ་མ་ཆོད་པའི་རང་ཟོན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བར་དམིགས་བསལ་དྭོགས་སེལ་བྱ་འོས་མ་མཆིས་མོད། ལར་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དང༌། རྟེན་རྙིང་རིགས་ལ་ཞིག་གསོས་བྱེད་པ་རབ་གནས་ཉམས་སྐྱོན་སོགས་ཀྱིས་མི་རུང་བར་གླེང་བ་དང༌། གནས་འདིར་ཀླུ་གཉན་ས་བདག་རིགས་མང་ཞིང༌། ཁྱད་པར་མགོན་པོ་སེ་སྡོང་གི་ཞབས་འོག་ཏུ་ཀླུ་བདུད་གདུག་པ་ཅན་གནས་པར་བརྟེན་

307

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཨར་ལས་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་ཀླུར་ཕོག་ཐུག་མི་ཤིས་པའི་མཚན་མ་འབྱུང་བར་དྭོགས་པ་ནི། སྤྱིར་རབ་གནས་ཆགས་འཇིག་གི་དུས་མཚམས་འབྱུང་བཞིའི་གནོད་པས་མ་ཞིག་གི་བར་དེ་སྲིད་ཅེས་ཚིག་ཟིན་ལ་ཐོན་པར་བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པས་ལན་པར་སྣང་ལ། སྒོས་སུ་གནས་རྟེན་རྙིང་པ་རྣམས་ཉམས་ཆག་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་དེ་མུར་བཞག་ན་འབྱུང་བཞིའི་གནོད་པས་ཇེ་ཉམས་སུ་འགྱུར་བའི་དགེ་སྐྱོན་མ་རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་དེ། གཞན་དུ་ན། དབུས་འགྱུར་ལྟེ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མ་ཟད། ས་གནད་ཀྱི་མེ་བཙའ་མཐའ་འདུལ། ཡང་འདུལ། རུ་གནོན་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པར་ཡང་ཡང་ཞིག་གསོས་དང༌། རབ་གནས་བསྐྱར་བ་བསྟན་འགྲོ་བདེ་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཚད་མའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པས་དགག་བྱ་ལས་དགོས་པ་ལྷག་པར་ཆེ་བ་དང༌། ལྷ་ཀླུ་གཉན་གསུམ་གྱི་གནས་སྤོ། གཏའ་སྡོམ། སྒྲིབ་འཆོས། ཉེས་སེལ་གཏོ་ཆོག་སོགས་རྫས་སྔགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་གདུག་རྩུབ་ཉེས་སྐྱོན་མཐའ་དག་སེལ་ནུས་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། སྙིང་རྗེ་ཕན་སེམས་ཤུགས་དྲག་གི་སྒོ་ནས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པས་ཤེས་རྒྱུད་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་ཏེ་དེ་དག་གནས་ངན་ལེན་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལས་ཐར་ནས་ཐར་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱ་ཆེར་ཐེབས་པ་དང༌། དེའི་དབང་གིས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རྒུད་པ་རང་སར་ཞི་ནས་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ཅི་ཡང་བཞད་པའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་ཆོས་སུ་སྨིན་པ་གདོན་མི་ཟ་བས་དེ་ལས་དགོས་དོན་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
དེའི་སླད་དུ་ཨར་ལས་ཀྱི་ཐོག་མར་ས་བཅུད་གསོ་བའི་ལྷ་ཀླུའི་བུམ་པ་སྦ་
ཆོག་དང༌། ཀླུ་སྨན་མཐུན་རྫས་ཀྱི་རིགས་ངོས་ནས་ལག་བསྟར་ཆེད་བླུགས་ཀྱི་ཐུམ་བུ་དམ་འབྱར་མ་དང་བཅས་ཀོ་ལོང་གདུག་སེམས་མི་འབྱུང་བའི་དམ་བསྒྲགས་གཉེར་གཏད་དང༌། ཨར་ལས་དངོས་གཞི་མ་ཟིན་བར་མགོན་ཁང་དུ་བསྐང་བར་རྒྱུན་

308

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བཙུགས་ཐོག ཚོགས་མཆོད་ཡང་ཡང༌། ཀླུ་ཐེབས་ནམ་བྱུང་སྐབས་ས་ཀླུའི་གདོན་འགྲོལ། ཆབ་གཏོར། ཀླུ་གཏོར་སྤྲིན་ཆེན་དང༌། ཀླུ་འབུམ་ཀློག་འདོན་སོགས་ཀྱི་བཅོས་རིམ་ཡུན་བསྲིངས་སྒྲུབ་བཅུག འཕྲུལ་སྣང་ཉམས་གསོར་སྐོར་ཞིབ་བྱེད་ཞོར་ཡང་ཡང་ངོ་བསྐྱོད་བཀོད་ཁྱབ་ཀྱིས་བཅུན་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེར་སྨན་པའི་སེམས་མཆོག་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱེད་ཁུལ་བཅས། རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་བསླུ་བ་མེད་པའི་བདེན་པའི་མཐུ་ལས་གེགས་མེད་ལྷུན་གྲུབ་བྱུང་ཞིང༌། གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཟིལ་གནོན་བཞད་པ་རྩལ་གྱི་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་སྣང་འབྱམས་སུ་ཀླས་པའི་ཡང་གསང་རྒྱ་ཅན་མའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མ་ཁྲོལ་བར་ཡུལ་དུས་སོགས་མི་མཚུངས་བཞིན་དུ་རྒྱས་འགེབས་ཀུན་རྟོག་གི་མཚན་མས་བསླད་ཅིང༌། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བརྗོད་པ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཚོད་སྣང་ཡང༌། ྋགོང་ས་ལྔ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དུས་གནས་འདིར་ཉམས་གསོས་རྒྱ་ཆེ་ཆེད་མར་སྩལ་བ་དཀར་ཆག་ཏུ་བཀོད་པ་བཞིན་ཡིན་པས་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་དྲྭ་བ་རང་སར་ཆོད་ངེས་བཅས་མདོར་ན་སྟོན་པ་མཆོག་དང་དབྱེར་མེད་པའི་གཟུགས་སྐུའི་སྣང་བརྙན་ཕན་བདེའི་ཞིང་ས་བླ་ན་མེད་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་གཏེར་ཆེན་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱག་སྐོར་མཆོད་འབུལ་བགྱིས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་རིམ་པ་ྋརྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་ར་ཆེའི་སྐོར་ཚད་དང༌། ངོས་ནས་ཀྱང་འཕྲུལ་སྣང་ཉམས་བསོས་དཀར་ཆག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བཀོད་པ་སོགས་ལ་དཔྱད་དེ་མཆོག་དམན་ཚང་མས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ལག་ལེན་ལ་འཕྲལ་དུ་ཐེབས་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱེད་པར་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །
ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་བདུན་ནས་དགུ་བར་ཉིན་གསུམ་རིང་འཕྲུལ་སྣང་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ྋགོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་ནས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བགྱི་བའི་ཁུར་བདག་གིར་བཞེས་ཤིང༌། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་ལྕང་རྒྱབ་པ་

309

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།མཁྱེན་རབ་ཡོན་ཏན་དང༌། ཁྲི་ལས་ཐོག་པ་བློ་གླིང་ཏྲེ་ཧོར་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས། ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་མཁས་གྲུབ། བདེ་ཡངས་མཚན་ཞབས། རྣམ་གྲྭའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དང༌། ཚོགས་གཞུང་དབུ་མཛད། གསུང་བཟང་བ། འདོན་ཆོག་ཡོད་ངེས་ཁ་སྐོང་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་བཅས་ནས་གསུང་ཆོག་གི་གྲོགས་དན་ཞུས་ཏེ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་འབེབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བ། ཞི་བ་དང་རྒྱས་པའི་ཚིམ་བྱེད་ཀྱི་སྲེག་བླུག་དང་བཅས་པ། གཞུང་གནས་ནས་ཀྱང་རྟེན་མཆོག་སྤྱིའི་སྤྱན་སྔར་སྣ་ལྔའི་སྟོང་མཆོད་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་སྒྲིག་འབུལ་དང༌། རྟེན་གཙོ་ཁག་ལ་རིན་ཆེན་སུ་ཝརྞ་ཆབ་ལ་སྦྱངས་པའི་དྭངས་མ་སྐུ་ལུས་ཁྱབ་པར་བྱིབས་བྱུག ལྷ་རྫས་ཀྱི་སྙན་ཤལ་བཟང་པོ་འགྲེམས་སྤེལ། གསུང་ཆོག་པ་རྣམས་ལའང་གསོལ་སྟོན་དང༌། རབ་ཡོན་གྱི་བསྙེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྦྱོར་བ་སོགས་སྲི་ཞུ་དང་རིམ་གྲོ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྲུན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཐུ་ལས་དམ་ཚིག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཡེ་ཤེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའི་ལྷ་ཚོགས་དངོས་སུ་ཐིམ་པའི་རྟགས་མཚན་ངོ་མཚར་བ་དུ་མ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བར་གྱུར་ཅིང༌། བརྟན་བཞུགས་མེ་ཏོག་འཐོར་འབུལ་སྐབས་འཕྲུལ་སྣང་སྟེང་ཤོད་བར་གསུམ་དང༌། རྩེ་མོའི་གསང་སྒོ་ནས་མདའ་ཡབ་འོག་བརྒྱུད་རྩིས་ཁང༌། ཁམས་གསུམ། བླ་ཕྱག་རྣམ་སྲས་ཁང༌། སྟེང་གཟིམས་ཆུང་ནས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་བརྒྱུད་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང༌། བར་སྐོར་ཁོར་ཡུག ཁྱམས་རའི་སྒོ་འཕྱོར་འོག་བཅས་པར་དངོས་སུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང༌། ར་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་དང༌། ཚེ་དཔག་ལྷ་ཁང༌། རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང༌། རྗེ་འབུམ་ལྷ་ཁང༌། ཚེ་སྨོན་གླིང༌། རྨེ་རུ་རྙིང་པ་རྣམས་སུ་ཆོག་གྲྭ་ཁག་བགོས་ཀྱིས་ཤིས་པའི་དགེ་མཚན་བླ་ན་མེད་པ་སྤེལ་བར་མཛད་དོ། །

310

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
(༢༢༩ བ་༣། ༣༦༢ ཐ་༡༢) ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ས་དབང་རྣམ་པས་དབུས་ཤོད་
སྐོར་རྩིས་ཕྲུག་ཡན་ནས་ས་ཟླའི་དུས་ཆེན་གྱི་མཇལ་དར་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་སྩལ་རྗེས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བར་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་ལེགས་པར་ཕོག་ནས་མྱང་འདས་ཀྱི་ས་བོན་བརྟན་པར་མཛད།
(༢༢༩ བ་༥། ༣༦༢ འ་༤) ཚེས་ཉེར་བཞི་ནས་ཉེར་དྲུག་བར་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་
ཚང་ནས་གསོལ་ཞབས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་དང༌། མཆོད་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་ཡོན་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུས་འཕྲུལ་སྣང་གི་ལྷག་གནས་སུ་ཡོད་པའི་གསུང་ཆོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་བཅུ་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་ཕྱེ་སྟེ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་དང་བཅས་པ་སྨིན་རྒྱས་དང༌། བརྟན་བཞུགས་སྐབས་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེང་ཤོད་དང༌། ཚེ་དཔག་ལྷ་ཁང༌། ཆོས་ར། ཚེ་སྨོན་གླིང་བླ་བྲང་སྟེང་ཤོད་བར་གསུམ། སྤྲོ་ཁང་བཅས་པར་དངོས་ཞབས་བཅགས་ཤིང༌། སྡེ་དྲུང་གིས་རྟེན་གཙོ་ཁག་ལ་སྙན་ཤལ་འཚེམས་མེད་ཕུལ། འཕྲུལ་སྣང་གན་དྷོ་ལ་སྟེང་ཤོད་བར་གསུམ་དང༌། རྩིས་ཁང༌། བཀའ་ཤག བླ་ཕྱག་རྣམ་སྲས་ཁང༌། རྨེ་རུ་རྙིང་པ། རིགས་གསུམ་ལྷ་ཁང༌། རྨེ་རུ། བཞི་སྡེ། རྗེ་འབུམ་ལྷ་ཁང་བཅས་པར་ཆོག་གྲྭ་ཁག་བགོས་ཀྱིས་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཀུན་ཏུ་དབབ་པར་མཛད་པས་གནམ་དཔྱད་སོགས་གང་ས་ནས་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལ་ཉེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱུང༌། གཏང་རག་ཚོགས་འཁོར་སྐབས་ཡོན་བདག་ལྷར་བསྐྱེད་ནས་མཆོད་བསྟོད་དང༌། རྫས་བརྒྱད་འབྲིམ་པ་སོགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མཛད་ཅིང༌། རྒྱུད་གྲྭ་ནས་ཀྱང་སྟོན་འཁོར་ཚང་མར་རབ་ཡོན་ལེགས་འབུལ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོད།
༧༤༽ བརྟན་གསོལ་རེ་འབུལ་བཞེས་དང༌། གདན་སའི་མཚན་ཤས་དང་འཆད་ཉན་གོང་འཕེལ་

311

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
དུ་དགོངས་རབ་འབྱམས་པའི་མིང་བཏགས་ཚད་ལྡན་ཡོང་ཆེད་ྋརྗེ་ཉིད་རྩོད་དཔང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཕུགས་འཕེར་གནང༌། གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་དང་སེར་ཁྱིམ་གྱི་བསླད་སྐྱོན་ཆེ་བ་དག་གཙང༌། ཤིང་བྱའི་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་ཁག་རྗེས་འཛིན་བསྐྱངས། བསྟན་པའི་བདག་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་སྐྱིན་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་འཕྲུལ་པར་གསར་བརྐོའི་ཐུགས་བཞེད་འཁྲུངས་པ་བཞིན་ཉེར་བསྡོགས་གནང༌།
(༢༣༠ བ་༡། ༣༦༣ འ་༣) ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་གཉིས་ཉིན་འོན་མངའ་རིས་
གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ་ལྷ་འབྱོར་རྣམས་ནས་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་ཞེ་དགུའི་དགུང་ཀེག་སྔ་བསུར་ཕེབས་པའི་ཚུལ་བསྟན་འགལ་རྐྱེན་ཞི་ཕྱིར་བརྟན་བཞུགས་མཎྜལ་བཤད་པ་དངོས་འབུལ་དང་འབྲེལ་བར་ལེགས་པར་བསྟར། ཚེས་བཞི་ལ་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་དོན་གཉེར་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བའི་རེ་བ་དོན་ལྡན་མཛད།
(༢༣༠ བ་༤། ༣༦༤ ཐ་༧) བཀའི་ནང་བློན་ཆེན་པོ་ཞོལ་ཁང་པ་ནས་ལེགས་
བཤད་གླིང་པ་ཚོགས་ཡོངས་མདོ་ལུགས་ཀྱི་བདེན་བརྗོད་གསུང་ཆོག་ཏུ་སྦྲན་ཏེ་བརྟན་བཞུགས་མཎྜལ་གསོལ་འདེབས་དངོས་འབྱོར་གྱི་འབུལ་སྤྲིན་སྤམས་མཐོ་བ་དང་
བཅས་པ་ཕུལ

(༢༣༠ བ་༦། ༣༦༤ འ་༡༢) ཆུ་ཁྱི་ལོ་གྲོ་སྟོད་དུང་དཀར་དགོན་གྱི་འཚོ་འཛིན་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ངག་དབང་སྐལ་བཟང་ཞེས་རང་བྱུང་གྲུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་ཤིང༌། བོད་ཕྱིའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་བླ་མར་བཀུར་བ། ཕྱོགས་ནས་ཕྱོགས་སུ་གྲགས་པའི་དྲིལ་ཆེན་སྙན་པར་འཁྲོལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གམ་དུ་འཇམ་མགོན་བསྟན་པ་སྲུང་བ་ལ་གཡར་དམ་ཤིན་ཏུ་བཙན་པ་རྒྱལ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་ལྡན་གཟུགས་ཅན་མིའི་ཁོག་ཏུ་བརླམས་ནས། དེང་སྐབས་སྨད་ཧོར་ལྡང་བའི་དུས་ཡིན་པས་བཟློག་ཐབས་སུ་དབུས་ལྗོངས་བོད་ཡུལ་ལྟེ་བའི་ཤར་དང་ནུབ་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཉམས་གསོ་འཕྲལ་དུ་

312

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བྱེད་པ་གལ་ཆེ་ཞེས་རྡོ་རྗེའི་ལུང་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཚུལ་དེ་དགེ་བཤེས་ནས་གྲོ་མོས་སྤྱི་ཁྱབ་བརྒྱུད་ྋགོང་ས་ཆེན་པོར་སྙན་སྒྲོན་ཞུས་པ་དང༌། དེའི་ཚེ་རི་ཕིན་ནས་ཕྱི་རོལ་རྒྱལ་ཁག་གཞན་ཞིག་ལ་གཡུལ་གཤོམ་པའི་གཏམ་ཡང་ཡོད་པར་བརྟེན། འཕྲལ་དང་ཕུགས་ཀྱི་བདེ་དོག་ལ་དགོངས་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་ཉེར་བར་འཁྲུངས་ཏེ་གངས་ལྗོངས་ཆབ་འབངས་སུ་གཏོགས་པའི་མི་ཕྱུགས་རེ་རེའི་ས་ནས་འབྲེལ་མཚོན་གྱི་ཁྲལ་དངུལ་སྣེ་སེལ་རེ་བསྡུ་བཞེས་བསྐྱངས་པའི་དངུལ་ཕུད་ལ་ཆ་རྐྱེན་མཛད་ནས་ནུབ་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་ཕོ་བྲང་འདི་ཉིད་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་སྟེ་ཐུན་སྣང་དུ་ཉམས་གོག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བ་རྣམས་མྱུར་དུ་འཆོས་བཟོའི་ཐུགས་འདུན་གྱིས་རྡོ་ཤིང་དང༌། རི་མོའི་བཟོ་བོ་མཁས་དྲག་མང་པོ་ཁུ་བསྡུས་ཐོག ལས་གྲྭ་འཕྲལ་དུ་བཙུགས་ཏེ་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་དབུ་རྩེའི་རྒྱ་ཕིབས་དང༌། འདེགས་བྱེད་ཀྱི་བྲེ་སྤུངས། ཐུག རྒྱལ་མཚན། གཉྫི་ར། སྤེན་རྒྱན་ཁག བྱ་འདབ། ས་གསུམ་དང༌། མངོན་དགའི་འགག འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་བརྒྱུད། ཚོམས་ཆེན་གསར་རྙིང་གི་ནང་ཁོར་ཡུག་བཅས་པའི་ལྡེབས་ཞལ་དང༌། ཤིང་ཆ་རུལ་སུངས་ཅན་མཐའ་དག་གསར་བརྗེས་ངོས། ྋརྒྱལ་དབང་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་དང༌། དག་ཞིང་དུ་མའི་བཀོད་པ་སོགས་ལོགས་བྲིས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྔར་བས་ལྷག་པ་ཚོན་རྩིས་ཚར་དུ་དངར་བ་དང༌། ཕོ་བྲང་དཀར་པོའི་ཤར་བརྒྱུད་སྟེང་ཤོད་བར་གསུམ་རྩ་བཤིགས་ཀྱིས་གཟིམས་ཆུང་ལེ་ལག་དང༌། གསོལ་ཐབ་ཁྱམས་དང་བཅས་པ་སྲ་བརྟན་མཐོ་ཞིང་བཀོད་པས་མཛེས་པ་གསར་བསྐྲུན། ལྟག་རྒྱབ་པར་ཁང་ཆེན་མོ་རྒྱ་བསྐྱེད་བཅས་ལྗགས་བཀོད་ཀྱི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་ཡུན་དུ་མ་ཐོགས་པར་ཚར་ཕྱིན་པ་འདུ་མཛད་དེ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་དང༌། གཞུང་སྒེར་སོ་སོ་ནས་ཞལ་བསྲོའི་དགྱེས་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བློའི་ར་བ་ལས་འགོངས་པ་བསྒྲིགས་པ་གནང༌། ཤར་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་

313

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དགའ་ལྡན་གསེར་སྡོང་ཆེན་མོར་ཉམས་གསོ་མཛད་པ་དེ་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །
ལྷ་ལྡན་སྨོན་ཚོགས་གཉིས་སུ་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་འཇོག་མི་སོགས་རབ་
འབྱམས་པའི་མིང་བཏགས་ཆེ་ཆུང་གང་སྤྲོད་རང་རང་གི་སློབ་གཉེར་ལེགས་ཉེས་ལ་དཔགས་པའི་སྤྲོད་ལུགས་ཚུལ་བཞིན་དགོས་ཚུལ་གདན་ས་སོ་སོའི་བཅའ་ཡིག་ཏུ་གསལ་ཡང༌། བར་ལམ་རིགས་ལུང་བཟང་ཞན་གྱི་སྟངས་འཛིན་མེད་པར། དགའ་མི་དགའ་ཐོག་གི་སྤྲོད་བདེ་བྱེད་པ་སོགས་སྒྲིག་ལད་ཆུ་ངན་ལམ་ཤོར་ཅི་རིགས་ཤིག་ཤར་བར་བརྟེན། ཕྱིན་ཆད་དེ་རིགས་མི་ཆོག་པའི་རྒྱས་བཅད་མཐའ་སྡོམ་འཐུས་ནན་བསྐྱངས་ཐོག ཤིང་བྱི་སྨོན་ལམ་ལྷ་རམས་པ་རྣམས་ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་གང་ཉིད་བཞུགས་ཡུལ་དུ་ཉེ་བའི་མདུན་སར་བཀའ་འགུགས་དང་འབྲེལ་བཀའ་པོད་ལྔར་མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་པའི་རྩོད་དཔང་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། རྩོད་རྒྱུགས་རིམ་བཞིན་བཞེས་པར་གོམས་པ་ཆུང་བ་རེ་ཟུང་ནས་བརྒལ་ལན་ཇི་བཞིན་མ་ཐེབས་སྟབས་གཙོ་བོར་གདན་སའི་མཚན་ཤས་དང༌། འཆད་ཉན་ལའང་རིམ་ལད་ཡོང་བར་དགོངས་ལྷ་རམས་ཁོངས་ནས་ཕྱིར་འཐེན་དང༌། མིང་བཏགས་སྤྲོད་མི་ཆོས་སྡེའི་སློབ་དཔོན་པར་བབས་མཚུངས་ཀྱི་བཀའ་ཉེས་སྩལ་ཏེ་སླན་ཆད་སྤྲོད་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཅའ་སྒྲིག་དང་འགལ་མེད་དྲང་འབྲེལ་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་བསྒྱུར་གནང༌།
ལོ་འདིར་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་གི་ཉེ་འདབས་སྤྱན་བསལ་གླིང་ཁར་
ཐུགས་བཞེད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕོ་བྲང་བཀོད་པ་རྨད་དུ་བྱུང་ཞིང༌། མཐོ་ཁྱད་དང་རྒྱ་ཁྱོན་ཀུན་ཏུ་འཚམས་པ། ནང་དུ་ཚོན་རྩི་ལྡེབས་བྲིས་དང༌། ཕྱི་རུ་ནེའུ་གསིང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ། ཉམས་སུ་དགའ་བ། ལྟ་ན་སྡུག་པ་ཞིག་གསར་བསྐྲུན་གནང་ནས་ལྷག་གནས་ཀྱི་བྱིན་འབེབས་དང༌། དགྱེས་སྟོན་གྱི་སྒོ་འཕར་ཡང་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་དབྱེ་

314

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བར་མཛད།
(༢༣༤ ཉ་༡། ༣༦༩ ཐ་༨) ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་དང་བསྟུན་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབ་བྱ་
སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔར་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་འབོགས་ཆོག་མཛད། པུ་ལི་སིའི་(བདེ་འཇགས་ཉེན་རྟོག་པ་)ལས་ལུགས་གསར་འཛུགས་བསྐྱང་རྒྱུའི་འགོ་འདོམས་མདའ་དཔོན་བསོད་དབང་ལེགས་ལྡན་ལ་ཛ་སག་དང༌། ལས་རོགས་རྩམ་ལེན་རྩེ་དྲུང་མཁྱེན་རབ་ཀུན་བཟང་ལ་མཁན་ཆུང་གོ་མིང་ཐོག ལས་བྱ་མཆོད་རྫས་དོ་དམ་རྩེ་དྲུང་མཁྱེན་རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། བཀའ་ཤོད་མདོ་མཁར་སྲས། མི་དཔོན་རྒྱལ་གྲོང་པ། ཤོད་དྲུང་བྱིངས་ཟུར་པ། ལྷ་ཞོལ་གཉེར་མི་དཔོན་བཅས་པར་ཁྲིམས་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་སྐོར་དང་པུ་ལི་སིའི་དམག་གོས་ཡོ་བྱད་གསར་བཟོ་བྱེད་པོ་འཕྲུལ་བཟོའི་དོ་དམ་མཁན་ཆུང་ཏཱ་བླ་མ་བཅས་པར་ཞུ་སྒོའི་བཀའ་བསྒྱུར་མགྲོན་བརྒྱུད་སྩལ།
(༢༣༤ ཉ་༥། ༣༦༩ འ་༤) བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོར་
སྒྲུབ་པ་གནང༌། སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་སྐོར་སོགས་ལམ་སྲང་ཁག་གི་ས་ཡུལ་གཙང་ལྡན་འབྱུང་ཆེད་ཆུ་འགྲོ་ཡུར་བསང་གསར་བཟོའི་འགོ་འདོམས་སུ་དྲུང་གཏོགས་རྣམ་རྒྱལ་བསྐོ་བཞག་གནང༌།
(༢༣༥ ཉ་༥། ༣༧༡ ཐ་༧) སྐབས་ཤིག་སྐུ་འཁོར་ཆིབས་རགས་ཧྲགས་བསྡུས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་དགོན་པར་གློ་བུར་ཆིབས་བསྒྱུར་དང་འབྲེལ་བཞུགས་ཞག་ཐོག ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་དངོས་གཞི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པར་གསར་བསྐྲུན་དང་མི་གཉིས་པའི་ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ལ་རབ་གནས་དང༌། འདུས་ཚོགས་སུ་བསྙེན་བཀུར། སླར་ཡང་སྡེ་འདིར་སེར་ཁྱིམ་གྱི་དྲི་བསླད་ཆེ་བ་བསལ་ཕྱིར་དབོན་གྲྭ་དང༌།

315

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཁྲལ་མི་སྡོད་ཡུལ་ཟུར་བཏབ་ལ་འཕྲལ་དུ་སྤོ་བཤུག་དགོས་པའི་བཀའ་འདོམས་དང༌། གླིང་སྟོད་སྨད་ཀྱི་ས་དགེའི་བླ་ཁག་བཅུ་ཕྲག་ཁོངས་ནས་གཉུག་མའི་གནས་འཛིན་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་འབྲེལ་བ་གསར་འཛུགས་བསྐྱངས། ཞར་ལ་འུ་ཤང་ལྷ་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་དང༌། ཉི་ཐང་དགོན་དུའང་ཕྱག་བཏེག་ནས་སེར་སྐྱ་དུ་མར་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་གཞན་ཞིང༌། བཞུགས་ཞག་གཅིག་མཛད། ཕྱི་ཉིན་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེང་ཤོད་དང༌། ཆོས་ར། ཁམས་ཚན་ཁག མགོན་ཁང་བཅས་པར་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་དང༌། རབ་གནས། ཚོགས་པར་མང་སྐོལ་དང༌། ཕྱག་འགྱེད་སོགས་སྩལ་ཏེ་ཆིབས་རྡོག་འཁྱོལ་བ་གནང༌། འདུ་ཁང་འགག་ཏུ་ཕྱག་འཁར་ལུས་པར་རྗེས་སུ་འོང་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིགས་ཞེས་མཉེས་ཚུལ་མཛད། དེ་ནས་སྦེ་སེར་དགོན་དུ་ཕེབས། བླ་གྲྭ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་དང༌། ལྷ་ཁང་ཚང་མར་ཞབས་བཅགས་གནས་གཟིགས་ཐོག ཕྱག་ནས་དང་སྙན་དར་རྒྱ་ཆེར་སྩལ་ཞིང༌། མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ཡང་གནང༌། དེ་ནས་གསང་མདའ་སྐུ་འབུམ་ལྷ་ཁང་དུ་ཞབས་སོར་འཁྱུག་ཙམ་བཀོད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕྱིར་ཕེབས། རྩེ་ཕོ་བྲང་དང༌། ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་སུ་ཡང་ཡང་ཞབས་བཀོད་ཀྱི་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་དང༌། ཕྱི་ནང་འཛིན་སྤྲས་ལ་ལེ་ཤོར་ཡོད་མེད་སྤྱན་བཤེར་ཞིབ་འཇུག་ནན་ཏན་མཛད།
ལྔ་མཆོད་ཆེན་མོའི་དགྱེས་སྟོན་མཛད་ཆེན་ཐོག་རྩེ་ཤོད་དྲུང་རིགས་ཡོངས་
རྫོགས་ལ་མཇལ་ཁ་དང་གནས་གཟིགས་སོགས་སྔར་རྒྱུན་བཞིན་གནང༌། ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ཏྲེ་ཧོར་ཁང་གསར་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། ཡོངས་འཛིན་གླིང་སྤྲུལ། སེར་སྨད་ཀོང་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་གྱི་མཚན་བཏགས་གཏོང་སྒོའི་སར་སྐུ་ཚབ་དང་གནང་ཆ་གོ་བབས་ལྟར་སྩལ། རྡོ་རིང་ཐའི་ཇི་རྒྱ་གར་ལས་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་དང༌། ལྕང་ཅན་གུང་སྒང་ཐོག་ཏུ་འཕྲུལ་མདའ་རྩིས་ལེན་དུ་ཐོན་ཕྱག་གནང༌།

316

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
(༢༣༦ བ་༡། ༣༧༣ ཐ་༤) ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་ནོར་གླིང་
བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་ནས་ཆིབས་རགས་རྒྱས་པར་བསྒྲིགས་ཏེ་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག་ལོ་མཇུག་དགུ་གཏོར་ཆེན་མོའི་གར་འཆམས་ཧོམ་སྲེག་སོགས་ལ་ཐུགས་ཞིབ་དང་ཏིང་འཛིན་གྱི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱང་མཛད་དོ། །
(༢༣༧ ཉ་༣། ༣༧༤ ཐ་༤) དགུང་གྲངས་ཞེ་དགུར་ཕེབས་པ་ཤིང་བྱི་གནམ་
ལོ་གསར་དུ་ཚེས་པའི་ཐོག་མར་སྲིད་གསུམ་བདག་མོའི་གཏོར་སྐྱོང་མངའ་གསོལ་ཚོགས་འཁོར་གཟབ་རྒྱས་དང༌། ཚོམས་ཆེན་དུ་བོད་ཀྱི་སེར་སྐྱ་ཆེ་དགུ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བ་སྐར་ཚོགས་ལྟར་དཀྲིགས་པའི་དབུས་སུ་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་བཀོད་ནས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་འབུལ་བཞེས། ཚེས་གསུམ་བརྟག་དྲིལ། གཞུང་རྟེན་དགྲ་ལྷ་ཁག་ལ་གསོལ་མཆོད། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ལས་བྱེད་ཁག་ལ་འབྱོར་ཕྱག་བཀའ་བསྒྱུར་བཅས་སྔར་འཁྱུད་བཞིན་མཛད། ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་གདན་ས་གསུམ་དང༌། རྒྱུད་གྲྭ་སོགས་ཀྱི་ཚངས་སྤྱོད་དོན་གཉེར་བ་བདུན་ཅུ་ཐམ་པར་རབ་བྱུང་དང༌། སུམ་ཅུ་ཐམ་པར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་བདུད་རྩི་སྩལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་གཟའ་ཚེས་འཕྲོད་སྦྱོར་དགེ་བའི་སྔ་དྲོ་སྲིད་པ་ཧོའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། གདུགས་དང་རྟ་དར་སོགས་ཆེ་བའི་རིམ་པ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་དང༌། ཆིབས་ཞབས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་མདུན་བདར་བཞིན་པར་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག ཨེ་ཝཾ་དུ་རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་གྱི་མི་སྣ་མཆོག་དམན་གྲངས་ལས་བརྒལ་བའི་རྟེན་འབྱུང་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་ཕྱག་དབང་དང༌། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབུལ་བཞེས་གནང༌།
ཚེས་བཅུ་ཉིན་རྨེ་རྙིང་དཔེ་ཧར་ལྕོག་དང༌། དཔལ་ལྕོག་རྡོ་རྗེའི་རྭ་བར་ཞབས་
སོར་རིམ་བཞིན་བཅགས་ནས་ཚོགས་འཁོར། སྤྱན་གཟིགས། མཐུན་རྫས་བཅས་རྒྱས་པར་བསྟར་ཏེ་གཟབ་གསོལ་གནད་སྨིན་བསྐྱངས། དེ་རྗེས་བསྒྲུབ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་ལ་

317

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་གནང༌།
(༢༧༠ བ་༥། ༣༧༥ ཐ་༣) ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན། དད་གཏོང་ཡངས་པ་ཏྲེ་ཧོར་
ཁང་གསར་བླ་བྲང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་ཁྲི་ཕྲག་གི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཞབས་མཐིལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རེ་ཁཱས་མཚན་པ་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེའི་ཁྲི་ལ་མཛེས་པར་བཀོད་ཐོག མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་གསལ་བས་ཕྱག་དབང་བྱིན་རླབས་དང༌། སྐྱབས་འགྲོའི་དབུ་བསྐུལ་མཛད་ཅིང༌། ཡོན་གྱི་བདག་པོ་ཁང་གསར་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པ་ཕྱག་ཏུ་ཐོགས་ཏེ་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། སྐབས་དོན་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྙན་བསྐུལ་ཤུགས་དྲག་དང་བཅས་དངོས་འབྱོར་གྱི་ལེགས་འབུལ་སྤམས་མཐོ་བ་སྤྱན་ལམ་དུ་རིམ་བཞིན་བསྟར་ཞིང༌། འདུས་ཚོགས་སུའང་མང་འགྱེད་ཀྱི་སྲི་ཞུ་རྒྱ་ཆེ་བསྒྲུབས་པ་བཅས་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱུར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་དམ་པ་ལྗགས་བསྔོའི་མཚམས་སྦྱོར་མཐུན་འགྱུར་དང་འབྲེལ་བར་མཛད།
ཚེས་བཅོ་ལྔའི་སྔ་དྲོ་གསོ་སྦྱོང་དང༌། གསུང་ཆོས། ཕྱི་དྲོ་སྨོན་ལམ་དང༌།
གནས་གཟིགས། རྩེ་མོར་གཟབ་གསོལ། དགོང་མོ་མཆོད་སྐོར་བཅས་པར་རིམ་བཞིན་ཕེབས་བསྐྱོད་ཀྱི་མཛད་སྒོ་མཐའ་དག་ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཕྱག་བཞེས་རྣམ་དཀར་གྱི་རྒྱུན་དང༌། བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་རྒྱས་པའི་ཉེར་ལེན་གྲུང་པོར་འགྱུར་ངེས་མཛད་པས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའང་འཁྲུག་རྩོད་ཟིང་བཤིག་མེད་པའི་བདེ་འཇམ་དང༌། ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་དད་ཅན་མང་པོའང་ཕྱག་སྐོར་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཅི་འདོད་དུ་སྒྲུབ་ཆོག་པ་བྱུང༌། སྲིད་བློན་ཞོལ་ཁང་པ་ (༢༣༨ ཉ་༦། ༣༧༦ ཐ་༢) སོགས་སྨོན་འགྱེད་འབུལ་མི་ཁག་ནས་སྐུ་སྐལ་རིམ་བཞིན་ཕུལ་བར་ཇ་གྲལ་ཕྱག་དབང་དང༌།

318

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གོ་བབས་ཀྱི་ལེགས་དར་སྩལ། བསམ་སྡིངས་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་སྟོན་འཁོར་ནས་དངོས་འབུལ་དང་འབྲེལ་བའི་འབྱོར་མཇལ་ཞུས།
(༢༣༨ བ་༢། ༣༧༦ ཐ་༦) བསྒྲུབ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་སུ་
བསྒྲུབས། གཏོར་ཟོར་ཆེན་མོའི་ལས་རིམ་དང༌། བྱམས་པ་གདན་འདྲེན། མི་རྟའི་བང་རྩལ་སོགས་སྨོན་མཇུག་དགའ་སྟོན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཐུགས་ཞིབ་གྲུབ་རྗེས་སླར་ཡང་ཆིབས་རགས་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ལམ་ནས་རྭ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཆོད་འབུལ་གནས་གཟིགས་བསྐྱངས་ཏེ་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས།
(༢༣༩ ཉ་༣། ༣༧༧ ཐ་༥) ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་བདུད་རྩི་སྨན་ཆབ་ཀྱི་འཕྲོད་
བཞེས་ཆེད་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང༌།
(༢༣༩ ཉ་༦། ༣༧༧ འ་༡༡) ཚེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་
དུ་འཁྱུག་ཙམ་ཕྱགས་ཕེབས། ཉིན་གཉིས་རིང་ནོར་གླིང་ཆོས་རར་བསྒྲུབ་བྱ་ལྔ་བཅུ་ང་བརྒྱད་ལ་དགེ་ཚུལ་དང༌། ཉི་འོད་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཉིས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང༌།
(༢༣༩ བ་༤། ༣༧༨ ཐ་༣) བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལས། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་
པ་ཀུན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང༌། །གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང༌། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང༌། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཅག་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མེད་དུ་མི་རུང་གི་ཉམས་ལེན་སྒོ་དང་པོ་ནི་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཚད་མའི་མགོན་ཞིག་སྐྱབས་སུ་བཟུང་ནས་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་དད་པ་སྦྱང་བ་དང༌། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡང་དག་པར་སློབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྤངས། ཡོན་ཏན་

319

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཅིང༌། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རབ་དང༌། མཆོག་དང༌། ཕུལ་དང༌། གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ལམ་གྱི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རྣམས་ལ་དགེ་འདུན་དང༌། མཐར་ཐུགས་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དམ་པའི་ཆོས་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་དག་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་འདུས་པའི་ཡུམ་དུ་འཆད་པའང་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རག་ལས་ཤིང༌། དེ་ཉིད་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་བཞུགས་དགོས་པར་ངེས་ནས། སྔོན་བྱོན་གྱི་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་དང༌། ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་གི་གླེགས་བམ་གསེར་ཞུན་མ་དང༌། དངུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། མཚལ་སྣག་གི་རི་མོའི་ལམ་དུ་དྲངས་པ་མཐའ་ཀླས་པ་མཆིས་ཀྱང༌།
ཆོས་སྦྱིན་འཛད་པ་མེད་པའི་པར་གྱི་འཕྲུལ་ཆེན་ནི། ྋརྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་
བདུན་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་རིང་ལ། སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་མིའི་དབང་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ལ་གུས་པའི་ལྷག་བསམ་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོས་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་དངོས་པོ་མི་ཟད་པ་ཕྱུང་སྟེ། ཤེལ་དཀར་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེའི་རྫོང་གི་འདབས་རོལ་ཏུ་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དགེ་བའི་རྒྱུན་བཟང་བླ་མེད་དུ་བསྒྱུར་ནས་པུསྟ་ཀ་ཡོངས་རྫོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་གྲུབ་པ་རྣམས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་ཐུགས་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་ཕུལ་བ་དཔལ་སྣར་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་བཞུགས་པ་དེ་དང༌། སྡེ་དགེ་ཆོས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་ནས་བཀའ་འགྱུར་དཔེ་རྒྱུན་ཁུངས་དག་མང་པོ་གོ་བསྡུར་གྱིས་གསར་བཞེངས་

320

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བགྱིས་པ་སྡེ་དགེ་མཚལ་པར་དུ་གྲགས་པ་གཉིས་ཙམ་ཞིག་ལས། དབུས་འགྱུར་ཆོས་ཀྱི་ལྗོངས་འདིར་སྔོན་ཆད་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་ལ། སྣར་ཐང་གསུང་པར་དེ་ཡང་ཕྱིས་བགྲེས་ཟད་ཆེ་བས་པར་གདབ་བཟོད་དཀའ་ཞིང༌། སྡེ་དགེའི་བཀའ་འགྱུར་འདི་ཕྱོགས་དཔེ་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་སྟབས། ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་ཐུགས་དགོངས་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་པུ། ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་དམ་པ། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རང་ཉིད་བསིལ་ལྡན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་དངོས་སུ་བྱོན་པ་དང་མཚུངས་པ། རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ལ་ལྟོས་པ། མདོར་ན་སྲིད་ཞིའི་དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ནུབ་པ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་བོད་ཡུལ་གྱི་ལྟེ་བ་ཁོ་ནར་གསུང་པར་དུ་བསྒྲུབས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དམ་པས་ཁྱབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས་བཞིན་པའི་ཐོག དད་པ་དང་གཏོང་བའི་གོམས་པ་ཡངས་ཤིང༌། རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རིམ་གྲོ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་འབྲི་གུང་སྒོ་ལྕོག་སྤྲུལ་སྐུ་ངེས་དོན་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་ནས་པར་གཞིའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་དངུལ་ཊཾ་རྡོ་ཆིག་སྟོང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ཕུལ་ཏེ་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་པས་ཀྱང་བསྐུལ་བའི་རྐྱེན་དང༌། རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་གྲོགས་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་ཉེ་བར་བཀོད།
༧༥༽ དཔལ་སྣར་ཐང་གི་བཀའ་འགྱུར་གཞིར་བཟུང་པར་འདྲི་བརྐོ་འགོ་འཛུགས་ཀྱིས་བཞུགས་གསོལ་ལྷ་ཁང་ནང་རྟེན་བཅས་གསར་བཞེངས། གསུང་རབ་པར་གསར་སྒྲུབ་པ་དགེ་རྩ་བླ་མེད་དུ་ཆེ་བ་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། ལྷ་ས་ཁུལ་བདེ་འཇགས་ཉེན་རྟོག་པ་གསར་འཛུགས་བསྐྱངས་པ་ཁག་གིས་འཕོང་སྐྱེན་རྩལ་སྟོན་ཞུས། གདན་ས་ཁག་ཏུ་སྒྲིག་ལད་ཇི་སྙེད་བྱུང་བ་རྣམས་

321

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
གཙང་སེལ་དག་ཐེར་གནང་ངོས་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསྙེན་རྫོགས་གྲངས་མང་བསྒྲུབས།
བཀའི་མདུན་ན་འདོན་རྣམ་པས་གཙོས་གཞུང་སའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁ་ལོ་
པ་རྣམས་ལའང་བཀའི་གནང་བ་གསལ་པོ་རྒྱ་ཆེར་བསྒོས་ནས་ཉེར་མཁོ་ཇི་དགོས་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་འདོན་གཤོམ་དང༌། གཞན་ཡང་དད་ལྡན་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་མང་པོ་ནས་པར་གྱི་ཞལ་འདེབས་དངུལ་དངོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་བའང་བར་མ་དོར་ཆུད་མ་ཟོས་པར་ཤ་ཁུ་ཤ་ཐིམས་སུ་བསྟབས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྕགས་སྤྲེ་ལོ་ས་ཟླའི་གཟའ་ཚེས་འཕྲོད་སྦྱོར་དགེ་བར་པར་གྱི་ཡིག་འདྲི་དང༌། རྐོས་ཀྱི་རིག་བྱེད་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་ཉེ་བར་ལོངས་པ། དོ་དམ་པ། ཞུས་དག་པ་བཅས་བབས་འོས་དང་ལྡན་པ་བསྐོ་བཞག་སྩལ་འབྲེལ་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་གི་འདབས་རོལ་ཉིད་དུ་དཔལ་སྣར་ཐང་གི་བཀའ་འགྱུར་གཞིར་བཟུང་བའི་པར་ཡིག་འདྲི་རྒྱུས་མཚོན་པར་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་གསར་བསྐྲུན་གྱི་བྱ་བ་རླབས་པོ་ཆེ་འདིའི་དབུ་རྩོམ་པར་མཛད་ཐོག འཕྲུལ་པར་གྱི་ཤིང་བྱང་རྣམས་བཞུགས་ཡུལ་ཁང་ཁུངས་སྔོན་ཆད་ཟུར་དུ་བཏབ་པ་མེད་པས་ད་ཆ་གང་ལ་གདབ་སྙམ་དུ་དགོངས་དཔྱད་ལ་ཞུགས་པ་ན། དང་པོར་རྩེ་ལྟག་སྒོ་རྒྱབ་ཏུ་འོས་པར་དགོངས་ནས་ཞབས་འཆག་ས་སྐོར་ལན་འགའ་ཞིག་མཛད་རྗེས་དེར་ཉི་རྒྱག་ཆུང་བ་དང༌། ས་ཁད་མཐོ་བས་ཅུང་མི་འགབ་པར་གཟིགས་ནས་སླར་རང་བྱུང་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོའི་ལྷོ་བརྒྱུད་ཀྱི་འདབས་ཞོལ་འབྲས་བུ་སྟེང་དུ་གཞི་འདིང་བར་ཐུགས་ཐག་བཅད་ནས་ས་ཕྱོགས་སྙོམས་པར་བརྡལ་སྐབས་གཞི་དེ་ནས་རྡོ་གཏེར་ཡང་ཟད་པ་མེད་པ་ཐོན་པས་ལས་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བར་གྱུར་ཅིང༌།
དེ་ནས་ལས་གྲྭ་རྒྱུན་མཐུད་དེ་བརྩམས་པས་སྒོ་འཕྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མ་
ཁང་ཀ་བ་བརྒྱད་ཅུ་བརྒལ་བའི་ས་ཁྱོན་ལ་ཁང་མིག་མང་པོ་དང༌། དེའི་སྟེང་དུ་པར་

322

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཁང་དངོས་གཞི་ཀ་རིང་བརྒྱད་དང༌། ཀ་ཐུང་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ས། བྱམས་ཁང་ཀ་རིང་བཞིའི་ཁྱོན་ཅན། དེའི་སྟེང་དུ་ཞལ་རས་ལྷ་ཁང་རབ་གསལ་ཁྲ་གླིང་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ། དཀོན་གཉེར་གྱི་སྡོད་ཁང་ལེ་ལག ནང་མ་ཁང་སོགས་སྐུ་འཁོར་ཁག་གི་བཞུགས་ཡུལ་དང༌། གསོལ་ཐབ། ྋརྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་གཟིམས་ཆུང་ཀ་བཞི་གདུང་བརྒྱད་ཞལ་ཁྲ་ཅན་སོགས་མཐོ་བརྩེགས་བཀོད་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང༌། (༢༤༢ ཉ་༢། ༣༨༡ འ་༡༡) གསེར་ཟངས་ཀྱི་གཉྫི་ར་དང༌། རྒྱལ་མཚན། ཐུག་སོགས་ཁང་བཟང་རྒྱན་བྱེད་ཀྱི་བཀོད་པ་དུ་མ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་བཙུགས་པ་བཅས་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་པ་གྲུབ་སྟེ་པར་ཁང་གངས་ཅན་ཕན་བདེའི་གཏེར་མཛོད་གླིང་ཞེས་པའི་མཚན་བྱང་ཡང་འགོད་པར་མཛད་དོ། །
དེ་ལྟར་པར་ཁང་དང༌། བྱམས་ཁང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་སྔོན་མེད་ཕུལ་དུ་བྱུང་
བ་ཡོངས་སུ་འབྱོངས་པ་ན། སྲིད་པ་མཐའ་དག་མེ་འབར་བའི་རླབས་ལྟར་གཟིགས་པའི་ངེས་འབྱུང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཟིན་པའི་བསླབ་གསུམ་དང༌། གསང་ཆེན་བླ་ན་མེད་པའི་སྨིན་གྲོལ་བདུད་རྩིའི་འབྲས་བུས་ཕྱུག་ཅིང༌། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁུར་འདེགས་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་ལྷག་བསམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཏྲེ་ཧོར་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་སྲིད་དུ་རིང་བའི་ལྷ་རྫས་དང༌། མཎྜལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱིས་སྣ་དྲངས་ཏེ་རྟེན་བཞེངས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་དུ་རིན་ཆེན་གཉིས་པ་སྲང་ཆེན་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་ལྷག་ཙམ་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་ནས་གཞི་འདི་ལས་པར་ཁང་གི་རྟེན་གཙོར་རྒྱལ་བ་མི་ཕམ་མགོན་པོ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པ་སྣང་བརྙན་ཆེ་ཚད་གཅིག་དང༌། གཡས་སུ་དཔལ་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ་དང༌། གཡོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་རེ་བཅས་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཐུགས་ཁུར་འགན་བཞེས་ཅི་ནས་ཡོང་བ་ཞེས་གསོལ་

323

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།འདེབས་སྙན་སྐུལ་གནང་བར་ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཐུགས་དགྱེས་པའི་རབ་རྩེར་སོན་ཏེ་དེ་དོན་བསྒྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་ལེགས་པར་འཆེས་ནས། དོ་དམ་སེར་སྐྱ་ཟུར་བསྐོས་ལ་ཞལ་ཏ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་སྩལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ནོར་གླིང་དུ་བཟོ་གྲྭ་འཕར་མ་འཕྲལ་དུ་བཙུགས་ནས་བྱམས་པའི་སྣང་བརྙན་བཟང་པོའི་བཞུགས་སྟངས་ཅན་བཟོ་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསེར་ཟངས་ལས་བསྒྲུབས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲ་ཚོམ་དུ་མས་ཕྱུག་པ་པད་སྦྲགས་ཀྱི་དཔངས་སུ་རྒྱལ་ཐོག་དོ་ཙམ་ཡོད་པ་ཁྲི་རྒྱབ་ངོ་མཚར་བ་དང་བཅས་པ་དང༌། གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱུ་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དིའ་པཾ་ཀཿར་དང༌། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་གཉིས་ཀྱི་འདྲ་བརྙན་ཁྲི་སྦྲགས་ཀྱི་སྲིད་དུ་འདོམ་ཕྱེད་དོ་རེ་ཡོད་པ་བཅས་རིང་མིན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་མཛད་དེ་རྟེན་སོ་སོར་རིང་བསྲེལ་རྣམ་བཞི་དང༌། དམ་པ་མང་པོའི་གདུང་རུས། དབུ་ལོ། ཕྱག་ཚྭ། ན་བཟའ་སོགས་སྲིད་ན་རྙེད་པར་བཀའ་བའི་གཟུངས་གཞུག་ཁྱད་པར་ཅན་མང་པོ་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པར་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་དང༌། ཡོན་གྱི་བདག་པོ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱག་བསྟར་ནས་འབུལ་བ་གནང་སྟེ་ལུས་ཅན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་བླ་ན་མེད་པར་བསྐྲུན་པར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་དྲི་གཙང་ཁང་དེའི་རྟེན་དུ་སྔར་ནས་བཞེངས་པ་ྋགོང་ས་
མཆོག་གི་ན་བཟའི་རས་བསེ་ལས་གྲུབ་པའི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་མི་ཚད་ཆེ་ཕྱོགས་ཙམ་གསུམ་དང༌། ལྷ་ཁང་གཞན་ཅི་རིགས་ནས་ཕེབས་པ། སྨན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཚེ་ལྷ་རྣམ་གསུམ། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ། ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ་བཅས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཁྲུ་གང་རེ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གོས་དར་བཟང་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ན་བཟའ་སོ་མ་ཆ་ཚང་རེ་དང༌། མདུན་བསྒྲིགས་མཆོད་པའི་སྟེགས་བུ་བང་རིམ་ཅན་སོགས་གཞུང་དང༌། སེར་སྐྱ་དུ་མས་སྦྱར་བའི་མཆོད་པའི་ཡོལ་གོ་ཆེ་ཆུང་མང་པོ། ཀ་འཕན་ཕྱེ་ཕུར་སོགས་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས། གྲུ་འཛིན་ཞིང་བཀོད་

324

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ལ་སོགས་པ་བྲིས་ལེགས་ཀྱི་སྐུ་ཐང་དུ་མ་བཅས་ལྷ་ཁང་གི་རྒྱན་དམ་པར་འདུས་ཤིང་ཚོགས་པ་ལ་མཆོད་ཡོན་གཉིས་གདན་གཅིག་ཏུ་འཛོམས་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བ་སྨིན་རྒྱས་སུ་སྩལ། བྱམས་མགོན་གྱི་སྐུ་བཞེངས་པའི་ཐོག་མར་བཟོ་རིགས་པ་དག་གིས་ཞལ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལན་འགའ་ཞིག་བཅོས་ཏེ་ཡང་ཡང་སྤྱན་ཞུར་བསྟར་བའི་མཐར་ཁྲི་ཆེན་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ཞལ་དབྱིབས་དང་འདྲ་བ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ན། དེ་ནི་འདི་ཁོ་ནས་ཆོག་གོ་ཞེས་ཐུགས་མགུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་གར་ཆ་འཇོག་གནང་བ་དང༌། སྐུའི་དུམ་བུའི་ཆ་རྣམས་ནོར་གླིང་ནས་པར་ཁང་དུ་གདན་འདྲེན་པའི་ཚེ་ལས་བྱེད་པའི་མི་རིགས་ལ་ཕྱག་ཐོགས་པ་མི་སྲིད་ཀྱང༌། ད་ལམ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཅིག་ཡོད་པས་སེ་ར་ལྷོ་པ་ཁམས་ཚན་གྱི་གསར་ཁྲལ་གོ་ཐང་རྣམས་ཡོང་དགོས་ཞེས་བཀའི་སྣང་བ་ཆེད་དུ་ཕེབས་པ་བཞིན། སེར་ལྷོའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཁོངས་ནས་ནད་པ་དང༌། རྒན་བྱིས་འགའ་ཞིག་ལུས་ཀྱིས་མ་ཕེར་བས་ཕྱིར་བཞག་པ་མ་གཏོགས། ཕལ་མོ་ཆེ་རྣམས་ངུར་སྨྲིག་གི་ཆས་གོས་བཟང་པོ་བགོས་ནས་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་སྐུའི་ཆ་ཤས་རྣམས་འབྲས་བུ་སྟེང་དུ་འདྲེན་པའི་ཁུར་དང་དུ་བླངས་པས་ྋགོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་དགྱེས་ཚུལ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་བཞེས་ཏེ་མཇུག་ཏུ་གྲྭ་རིགས་ཚང་མར་ཇ་ཐུག་གི་སྟོན་མོ་དང༌། མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང༌། དངུལ་དང༌། སྦ་དར་གྱི་ལེགས་སྐྱེས་བཟང་པོ་བཅས་སྩལ་བར་གྲགས་པ་དང༌།

དུས་ཕྱིས་ཤིག་གི་སྐབས་སུ་ཁྲི་ཆེན་དེ་ཉིད་ནས་ཕྲན་ཕུར་ལྕོག་སྤྲུལ་མིང་པ་
ཆེད་དུ་འབོད་པར་མཛད་དེ་གཟིམས་ཤག་ཏུ་བཅར་བ་ན། དོན་གལ་ཆེན་པོ་གཞན་ཞིག་གསུང་རྒྱུ་ཡོད་འགྲོ་སྙམ་ཡང༌། དེ་འདྲ་དམིགས་སུ་མེད་པར་ངོས་རང་སྐྱེ་སྲིད་ཕྱི་མར་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་སྒྲིག་སྒོར་ཞུགས་ནས་འཕགས་བོད་ཀྱི་རིགས་

325

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།གཞུང་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་བག་ཆགས་ཅི་ནུས་ཤིག་འཇོག་རྒྱུ་བྱུང་ན་སྙམ་པའི་རེ་འདུན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་ཡོང་བའི་ཐུགས་སྨོན་སྐྱབས་འཇུག་གནང་དགོས་ཞེས་གསུངས་བྱུང་བས། ཕྲན་གྱི་བསམ་པར། དེ་ལྟ་བུའི་སྨོན་གནས་འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་གི་བཞེད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་གྱི། ངོས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་མཐུ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་རེས་ཐུགས་དང་བསྟུན་པ་གལ་ཆེའོ་སྙམ་ནས་དེ་ལྟར་ཅི་ནས་ཞུ་ཞེས་ཁས་ལེན་ཞུས་པ་བཅས་འདི་སྐོར་གྱི་མཛད་པ་རྣམས་ལ་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་དགོས་པ་དང་དགོངས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་སེམས་སོ། །
དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྐད་དུ་
འགྱུར་རོ་འཚལ་གྱི་འཕྲུལ་པར་གསར་བརྐའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང༌། ཇི་ ཱུསྐད་དུ། མདོ་སྡུད་པ་ལས། རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱང་དཀོན་ལ་རྟག་ཏུ་འཚེ་བ་མང༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་མཚན་འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ནག་ཕྱོགས་ཡིད་སྲུབས་ཀྱི་འཚུབ་ལྷོང་བདོ་བ་རང་གཤིས་ལ་བརྟེན། ལས་བྱེད་ཆེ་ཕྲ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་འཚེ་བ་ཅི་རིགས་བྱུང་རུང༌། མ་བརྩམས་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་གྱི། །བརྩམས་ནས་ལྡོག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒྱིད་ལུག་དང༌། སོ་ཤི་བས་བར་མ་དོར་འཕྲོ་བཅད་ནས་མ་བཞག་པར་ལོང་བ་ཤིག་འགྲོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱུན་བསྲིངས་ནས་བསྐྱངས་པས། ཡོངས་སུ་སྐྱོ་མེད་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་ལྡན་ན། །མི་ཐོབ་མི་འགྲུབ་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཆེན་པོའི་མཐུ་དང༌། རྣམ་འདྲེན་ཕྱག་ན་པདྨོ་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་གང་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་འཇུག་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང༌། གཏོང་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་མ་ཞུམ་པའི་མཐུ་དང༌། ལས་བྱེད་སྔ་བར་ཕྱི་གསུམ་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྤྱོད་པ་དང༌། ལྷག་པའི་བསམ་པ་

326

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བཟང་པོས་ལས་ལ་གཞེན་བསྐུལ་གྱི་མངོན་སྦྱོར་དང་བཅས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་བཅུ་ཕྲག་ཕྱེད་གཉིས་ཙམ་གྱི་ཁོངས་སུ་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་དམ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་མཚུངས་པ་མེད་པར་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་གྲུབ་བོ། །
དེ་ལྟ་བུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་གེགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པའི་གེགས་
སེལ་གྱི་རིམ་པ་ཆེས་མང་བར་བསྒྲུབས་པ་དང༌། གསུང་པར་རིན་པོ་ཆེ་པར་ཡིག་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་སོང་དང༌། བཟོ་བོ་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར་དང༌། ཡོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་མགུ་བར་བྱས་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་ནི་འདིར་ཡི་གེའི་ལམ་དུ་འདྲེན་པར་ངལ་བས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་ཤིང༌། ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་ན་ྋགོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ནས་བཟུང་དམ་པ་མང་པོའི་གསུང་ངག་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པའི་དཀར་ཆག་ལེགས་བཤད་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ཟུར་དུ་མཆིས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ྋརྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་གི་གསུང་པར་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པ་
འདིས་མཚོན་ཏེ་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་ཚོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཅི་མཆིས་པའང་འདི་སྣང་རང་དོན་ཉེ་ཚེའི་བསམ་སྦྱོར་མཐུ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པར། ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ། དེ་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་མཛད་པའི་ཐ་མ་མི་སྟོན་པར་ཞབས་པད་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བརྟན་པ། ཡོན་གྱི་བདག་པོས་གཙོས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕན་བདེ་དགེ་ལེགས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་པ། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་གདུངས་པ། འཁོར་བར་ཟོ་ཆུན་གྱི་ཁྱུད་མོ་ལྟར་འཁོར་ཞིང༌།

327

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
རང་བཞིན་གྱི་བདེ་བས་ཕོངས་པ་འདི་རྣམས་བླ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དཀྲི་ཞིང༌། སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མྱུར་དུ་སྐེམ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་རྟེན་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུའང་དེ་སྐད་བསྔོ་སྨོན་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མཛད་པ་གདོན་མི་ཟའོ། །
གསུང་པར་གསར་དུ་བསྒྲུབས་པ་འདི་ལ་ཕན་ཡོན་ཅི་ལྟ་བུ་མཆིས་སྙམ་ན།
སྡུད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། ལ་ལས་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་སྙེད་ཞིང་རྣམས་ན། སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་འཁོད་ཀུན་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་བཏུལ་བས། །གང་གིས་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་འདི་ཡིག་བྲིས་ཏེ། །སེམས་ཅན་མཆོག་ལ་གླེགས་བྱིན་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་དང༌། གཞན་ཡང༌། གང་རྣམས་མདོ་འདི་ཕྱི་དུས་ན། །ཡི་གེ་འདྲི་འཆད་ཉན་པ་ནི། །མི་ཡི་སྲིད་པ་ངེས་བཏང་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད། །ཅེས་དང༌། མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྱོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་ལས་གཞན་མི་བྱེད་པར་ཉིན་ལམ་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་འབུལ་བ་བས། གང་གིས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་ལེའུ་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པ། འགྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིན་ཏམ། ལེན་ནམ། ཀློག་གམ། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་དམ། འཆད་དམ། ཉན་ཏམ། མོས་པར་བྱེད་དམ། ཆུང་ངུ་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གླེགས་བམ་ལ་བྲིས་ཏེ་འཆང་ན་འདི་ནི་དེ་བས་ན་ཤིན་ཏུ་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གླེགས་བམ་བྲིས་

328

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
པ་ཙམ་ལའང་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་ན། ཆོས་སྦྱིན་འཛད་པ་མེད་པར་སྤྲོ་བའི་པར་དུ་བསྒྲུབས་པ་ནི་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པས། མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ནས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་པར་གྱིས་ཤིག་དང༌། རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཡོན་ལ་དང་བའི་བསམ་པ་བླ་ན་མེད་པ་འཆར་བས་རང་ཉིད་ཀྱང་གླེགས་བམ་སྒྲུབ་པའི་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་སྐྱེ་བ་དང༌། གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་བླ་ལྷག་དང་ལྡན་པའོ། །
བཀའ་འགྱུར་ལྷ་ཁང་གི་དྲི་གཙང་ཁང་དུ་ཕྱིས་གཞུང་གནས་ནས་གསར་
བཞེངས་རྗེ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྔ་པ་དང༌། བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འདྲ་སྐུ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པ་ཆེ་ལེགས་བྱོན་གཙང་གཉིས་དང༌། ཁྲི་ཟུར་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོ་ཉིད་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཀྱིས་ལྷག་པའི་བཅུ་ཕྲག་བརྒྱད་ཀྱི་མཐར་སོན་པ་ན་བུད་ཤིང་ཟད་པའི་མར་མེ་བཞིན་ཞི་དབྱིངས་སུ་མནལ་བའི་དགོངས་རྫོགས་སུ་གསར་བསྐྲུན་དངུལ་སྡོང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་དང༌། མཚན་དཔེའི་སྣང་བརྙན་དངོས་དང་མི་གཉིས་པའི་འདྲ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱེ་རྒུའི་ལེགས་བྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ཡོད་དོ། །འདི་སྐབས་དད་ལྡན་བུ་ཚེ་རིང་ནས་ྋགོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་གངས་ཅན་བསོད་ནམས་ཀྱི་མགྲོན་དུ་འབྱོན་པའི་རྟེན་འབྱུང་དུ་རས་སེར་སྟེང་སངས་རྒྱས་སྟོང་སྐུ་སྣག་པར་བྱོན་གཙང་ཞིག་གིས་མཐོང་སྐོར་རང་འགྲིགས་སུ་བརྒྱན་ཏོ། །
བཀའ་འགྱུར་ལྷ་ཁང་འདི་ལ་སོགས་པ་གནས་རྟེན་གསར་རྙིང་འགའ་ཞིག་
འཇིག་རྟེན་ན་གསར་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་བཀའ་གཏེར་ཁུངས་དག་ཏུ་ལུང་ཟིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་པ་སྣང་སྟེ། བླ་མ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ལས། ལྷ་ས་དམར་པོ་

329

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
རིའི་ཞོལ་དུ་མཆོད་རྟེན་ཅན་གྱི་ལྷ་ཁང་ཆགས་པ་དང༌། ལྕགས་པོ་རིའི་རྒྱབ་ཏུ་རྫོང་རྩིག་པ་དང༌། འབྲི་ཁུང་ཞྭ་ལྷ་ཁང་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆགས་པ་དང༌། ཞེས་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་བ་དང་ཀུན་ནས་རྩེ་མཐུན་ཏོ། །
ལྷ་ཞོལ་གྱི་ས་འགག་རྣམས་སུ་རྣམ་ཀུན་མེལ་ཚེ་སྲུང་སྡོམ་བྱེད་མི་པུ་ལི་སི་
བདེ་འཇགས་ཉེན་རྟོག་པ།གསར་འཛུགས་བསྐྱངས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱི་རྒྱའི་ལས་ལུགས་སློབ་སྐུལ་བྱེད་པོ་ཟུར་བསྐོས་དང་འབྲེལ་དབྱིན་ཇིའི་དམག་རྩེད་ཀྱི་རིམ་པ་བསླབ་སྦྱང་བགྱིད་དུ་སྩལ་ནས་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཚམས་སྤྱན་གླིང་ཕོ་བྲང་གི་ལྷོ་ཕྱོགས་སྡིངས་ཆའི་སྟེང་སྟོན་འཁོར་རྣམས་དང༌། གཞུང་སའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁ་ལོ་པ་རྣམས་ཀ་ཤིའི་གུར་ཁང་རྣམ་པར་བཀྲ་བར་བཞུགས་ཏེ་ས་སྲུང་དཔུང་དམག་རྣམས་ལ་དགྲ་ཐབས་འཕོང་སྐྱེན་གྱི་རྩལ་སྣ་རིམ་པ་ཅི་མཆིས་རེ་རེ་བཞིན་རྩེད་རྒྱུགས་དག་པར་བཞེས་ནས་འགོ་དམངས་སོ་སོར་གོ་བབས་དང་འཚམས་པའི་བྱ་དགའ་གནང་སྦྱིན་ཚིམ་པར་སྩལ།
(༢༤༦ ཉ་༦། ༣༨༨ འ་༡༠) བར་ལམ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་སྤྱི་སྒེར་
བྱེ་བྲག་མེད་པར་རྩི་ཤིང་མེ་ཏོག་འདེབས་སྤེལ་དང༌། རྟ་དྲེལ་འབྲི་མཛོ་ཉར་བ། ཁྱི་དང་བྱི་ལ་བསྟེན་བསྐྱིལ། གཙང་སྦྲ་འཛིན་སྤྲས་ཆུང་བ་སོགས་སྒྲིག་ལད་ངན་ཤས་ཇེ་འཕེལ་གྱིས་ལྷ་སྲུང་ལ་ཕོག་ཐུག་ཆེ་ཞིང༌། མིག་ལྟོས་མཛེས་ལམ་མི་ཆགས་པར་བརྟེན། སོ་སོའི་ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ནང་ཆབ་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་བཀའ་འགུགས་དང་འབྲེལ་ཕྱིན་ཆད་དེ་རིགས་ལག་ལེན་ཐོན་གླེང་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བའི་མིག་ལྟ་སྲུང་སྡོམ་ཚུལ་བཞིན་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་སྒྱུར་ཚ་ནན་ཆེ་བ་སྩལ་ཐོག དེ་རྗེས་སྐུ་བཅར་མཁན་མགྲོན་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སྐོར་གཡེང་དུ་ཡང་ཡང་མངགས་གཏོང་མཛད་པ་སོགས་དམ་བསྒྲག་དོ་དམ་ཅི་ཆེ་བསྐྱངས་པས་གདན་ས་རང་གི་གླིང་

330

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
སྟོད་སྨད་ཀུན་ཏུ་ཁྱི་བྲུན་སྦང་ལྕི་སོགས་ཀྱིས་འབགས་བཙོག་མེད་པས་དངོས་གཙང་ཞིང༌། ཕྱུགས་སྐྱོང་ཟང་ཟིང་གི་གཡེང་བ་མེད་པས་ཐོས་བསམ་དང༌། ཐུགས་དམ་དགེ་སྦྱོར་འཕེལ་བ་སོགས་སྤྱི་སྒོས་ཡོངས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྨན་པ་བྱུང་ཞིང༌། འགའ་ཞིག་ནི་རང་འདོད་ལྟར་བྱར་མ་བཏུབ་པས་གདུང་བའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པའང་བྱུང་ཚོད་སྣང༌། (༢༤༦ བ་༦། ༣༨༩ ཐ་༡༠) ཟླ་བ་གསུམ་པ་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ནང་
བཀྲས་ལྷུན་ཛ་སག་བླ་མ་དཔལ་ལྡན་སེངྒེ་ནད་འདས་ཚབ། ཀུན་གཟིགས་མཆོག་དང༌། དཔོན་སློབ་དགེ་འདུན། ཞབས་འབྲིང་སེར་སྐྱ་བཅས་སྤྱི་མགྲིན་ནས་ཛ་སག་བླ་མ་སྔ་ཕྱི་ཚང་མ་གཞུང་ཞབས་ཁོངས་ནས་བསྐོ་རྫོང་ཡོད་པ་ཞུས་དོན་སྐུ་བཅར་མཁན་ཆེ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ལ་བསྐོ་བཞག་དང་འབྲེལ་ལྷ་མིའི་མཆོད་ཕོགས་བསྡུ་གཏོང་དང༌། གཙང་རྫོང་ཁག་དང་བཀྲས་བླའི་དབར་རྟ་ཁལ་རྒྱུགས་གཏོང་སྐོར། གཞུང་སྩལ་ཁྲ་མ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་དགོངས་དོན་འགལ་མེད་མཇུག་གནོན་སོགས་བྱེད་སྒོ་མཐའ་དག་རུ་ང་དོ་ནན་དང༌། ལྷག་པར་དམག་ཕོགས་བཞི་ཟུར་འབབ་ལོ་ལོ་འབུལ་དུས་སོ་སོར་ཆད་མེད་དགོས་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་བཀའ་བསྒྱུར་མགྲོན་བརྒྱུད་སྩལ།
(༢༤༧ ཉ་༤། ༣༨༩ འ་༤) ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་གདན་ས་གསུམ་གྱིས་གཙོས་
དགོན་ཁག་མང་པོར་སྤྱན་བསལ་མང་སྐོལ་གྱི་བསྙེན་བཀུར་དང༌། དངོས་སྣ་དུ་མའི་སྤོང་ཐག་བསྟབས་ཤིང༌། ལྷ་ཁང་ཆེ་ཆུང་ཚང་མར་དཀར་མེ་སྙན་ཤལ་འགྲེམས་འབུལ་སོགས་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་རྒྱུན་བཟང་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྤེལ་བར་མཛད། ཡར་མར་ཚེས་བཅུའི་ཚོགས་འཁོར་དང༌། བྱང་གཏེར་དགྲ་ལྷའི་གསོལ་མཆོད། དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་དབུ་སོགས་ཀྱང་ཆག་མེད་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་བསྐྱངས། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་བསྒྲུབ་བྱ་བཅུ་དགུ་ལ་རབ་བྱུང་དང༌། བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་ལ་བསྙེན་རྫོགས། ཚེས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་བསྒྲུབ་བྱ་ཉེར་གཅིག་ལ་དགེ་སློང་གི་བསླབ་གཞི་སྩལ་ཏེ་ཚངས་སྤྱོད་

331

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཀྱི་སྐལ་བཟང་མཆོག་ཏུ་བསྐྲུན།
(༢༤༧ བ་༢། ༣༩༠ ཐ་༩) ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་འཁྲུངས་སྐར་མཛད་ཆེན་དང༌།
སྤྲོ་ཆུང་གི་དགྱེས་སྟོན་སོགས་གནའ་སྲོལ་བཞིན་དང༌། འབྲས་ལྗོངས་སྤྱི་ཁྱབ་བི་ལི་ས་ཧེབ་ (༢༤༧ བ་༣། ༣༩༠ འ་༡༡) སྐུ་སྲུང་དམག་སྒར་དུ་འབྱོར་མཇལ་བཅས་སྩལ། (༢༤༠ བ་༦། ༣༩༠ འ་༢) ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ནང་རབ་བྱུང་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་
དགུ་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཐམ་པར་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསླབ་སྡོམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཕོག་སྟེ་མྱང་འདས་ཀྱི་ས་བོན་ཐེབས་པར་མཛད།
(༢༤༨ ཉ་༣། ༣༩༡ ཐ་༧) བོད་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཚོ་འཛིན་
སྲིད་བློན་ཞོལ་ཁང་པ་དགུང་ན་མཐོ་གཤིས། གཞུང་དོན་གོམས་འདྲིས་ཆེ་ཁྱད་དང༌། ཕྱི་ནང་གང་ཅིར་ཐུགས་བློ་འཁེལ་རེས་ཡབ་གཞིས་གུང་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་ལ་ལས་རོགས་བསྐོ་བཞག་གནང་ཐོག ལྷན་རྒྱས་སུ་འཕྲལ་དུ་བཅར་ཏེ་གནམ་བསྐོས་གཞུང་སའི་ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་བླ་ནས་བླར་འཕེལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་ལྷུར་ལེན་རྒྱུན་འཁྱོངས་དགོས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་བསྒྱུར་འཐུས་ནན་སྩལ།
(༢༤༨ བ་༢། ༣༩༡ འ་༣) མདོ་སྨད་ཨ་ལཀྵའི་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་
སྟེ་ཁོང་པ་ངོ་འཁོར་དང༌། རྣམ་གྲྭ་སོགས་སྣོད་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ཉིས་བརྒྱ་བརྒལ་བར་ཚེ་དབང་གི་བྱིན་རླབས་ཟབ་མོ་སྩལ་ཏེ་འཆི་བདག་གི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་མཛད། དོ་ལོ་ནོར་ཤོག་སོག་པོ་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ་ཅན་དང༌། སྟོད་ཁུལ་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་གྱི་གནས་ཁག་ལ་ཞབས་སྒྲུབ་ཏུ་ཐོན་མི་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན་སོགས་གྲྭ་བཅུ་བཞི་ལ་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང༌། སེར་བྱེས་ཏྲེ་ཧོར་བྲག་འགོ་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། ལ་བ་ཆུ་འགོ་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་རང་དགོན་དུ་ཐོན་ཕྱག་གནང༌། ལ་བ་མགར་ཐར་སྤྲུལ་སྐུ་མཚན་བཏགས་གཏོང་སྒོའི་སར་སྐུ་ཚབ་རྩེ་མགྲོན་ཐུབ་བསྟན་

332

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཤཱཀྱའི་གདོང་ལེགས་ཇ་དངུལ་དམ་དང༌། བཞེས་སྤྲོ་ལྗགས་མདུད་ཀྱང་སྩལ། དགུ་པ་ལྷ་བབས་དང་བསྟུན་བསྒྲུབ་བྱ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་ལ་རབ་བྱུང་དང༌། བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྔ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྩལ་ཏེ་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་བཀོད། གཟིམས་ཆུང་ཁག་གི་འཛུགས་གཏོར་གསར་བརྗེས་དང་འབྲེལ་བའི་གཟབ་གསོལ་དང༌། དབང་ཁང་ཤོད་ཀྱི་གཡང་སྡོམ་གྱི་གསུང་ཆོག་ཀྱང་གནད་སྨིན་མཛད། ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ནང་ (༢༤༩ ཉ་༤། ༣༩༢ འ་༤) གཞུང་པ་ལྷ་བཙུན་སྤྲུལ་སྐུ་སོག་ཡུལ་ནས་ཕྱིར་འཁོར་ལ་འབྱོར་ཕྱག རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་དང༌། རྨེ་བཞིའི་བླ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་དགུན་མཇལ་དང༌། ལྔ་མཆོད་ཆེན་མོའི་མཛད་ཆེན་ཡང་ཉམས་མེད་དུ་བསྐྱངས།
(༢༤༩ བ་༢། ༣༩༣ ཐ་༨) ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་ཁོར་ཡུག་སྤེན་བད་རྣམས་རུལ་སུངས་སྐྱོན་ཚབས་ཆེ་གཤིས་གཞུང་གནས་སུ་བཀའ་ཁྱབ་དང་འབྲེལ་ཉམས་གསོའི་ལས་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་ཡང་ཡང་ཞབས་བཅགས་ཐུགས་ཞིབ་དང༌། ཞལ་ཏ་བཀའ་བཀོད་མཐིལ་ཕྱིན་པ་གནང༌།
༧༦༽ ཤིང་གླང་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་བསྐྱངས། འབྲས་བློ་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་གྲུབ་པར་ལྷག་གནས་གནང་བར་གདན་གསོལ་བཞིན་ཕེབས། སྲི་ཞུའི་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་བཟང་ཞན་ལ་གཞིགས་གནས་རིམ་སྤར་གཅོག པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པས་དགོན་གཞིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་མི་ཆེད་གཏོང༌། མདོ་སྨད་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་ལ་བཀའ་ལན་ཚིགས་བཅད་ཅིག་སྩལ། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་ཉམས་གསོ་གྲུབ་པས་གདན་གསོལ་བཞིན་ཕྱགས་ཕེབས་ཀྱིས་བྱིན་འབེབས་སོགས་རྗེས་འཛིན་ཟབ།
(༢༥༠ ཉ་༢། ༣༩༤ ཐ་༥) དགུང་གྲངས་ལྔ་བཅུར་ཕེབས་པ་ཤིང་གླང་གནམ་
ལོ་གསར་ཚེས་ཀྱི་ཐོག་རིམ་པར་མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་དབང་མོའི་ཐུགས་དམ་ཡོངས་སུ་སྐོང་བྱེད་གཏོར་སྐྱོང་ཚོགས་འཁོར་མངའ་གསོལ་བཅས་གཟབ་རྒྱས་དང༌། དགྱེས་

333

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།སྟོན་སྔ་ཕྱི་སོགས་དགུང་གསར་གྱི་མཛད་སྒོ་རྣམས་སྔར་ལས་མི་ཞན་པ་བསྐྱངས་ཤིང༌། ཕྲན་སྤྲུལ་མིང་པ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྲྭ་སྐོར་དམ་བཅའ་འཇོག་རྒྱུའི་དགའ་སྟོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཆོས་སྡེ་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཚོགས་ལ་མང་འགྱེད་ཀྱི་སྲི་ཞུ་སྟོང་མིན་ཙམ་སྤྲོ་རྒྱུའི་ལེགས་བྱས་ཀྱི་མགོན་དུ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པ་ལྟར་ཚེས་དགུ་ཉིན་ཆིབས་རགས་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་ལྷ་ལྡན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག ཨེ་ཝཾ་དུ་གསོལ་སྟོན་དང༌། སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་གཞལ་དུ་མེད་པར་མཇལ་ཕྱག་གི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་བླ་ན་མེད་པ་སྩལ། ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་དགུང་ཚིགས་ཀྱི་ཚོགས་དུང་བཏང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྟག་པ་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་མཛེས་པའི་ཚོགས་དབུས་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་མོར་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་དབུ་བསྐུལ་སོགས་གྲུབ་རྗེས། ཁོ་བོ་ཅག་ནས་གསང་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རགས་རིམ་ལས་བརྩམས་ཏེ་གང་ཤེས་ཀྱི་མཎྜལ་བཤད་པའི་གསོལ་འདེབས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སྐྱེ་ཕྲེང་ཀུན་ཏུ་མགོན་པོ་གང་གིས་སྤྱན་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཆ་ཤས་ཕྲ་མོ་ཙམ་བསབ་ཕྱིར་དངོས་འབྱོར་གྱི་འབུལ་སྤྲིན་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་བར་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེར་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཡུན་དུ་འཚོ་བའི་འདུན་པ་བྱེད་ཅེས་ཞལ་བཞེས་དབུགས་དབྱུང་བཟང་པོ་དང༌། ཐུགས་རྗེའི་ཆུ་འཛིན་རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་ཀློང་ནས་དྲང་སྲོང་བདེན་ཚིག་གི་དབྱར་རྔ་དལ་གྱིས་རྒོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བསྟན་འགྲོ་ཕན་བདེའི་དགེ་མཚན་སྲིད་མཐར་སྤེལ་བའི་ངོ་མཚར་ཅི་དགར་སྩལ། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་གསོ་སྦྱོང༌། གསུང་ཆོས། སྨོན་ལམ། གནས་གཟིགས། དཔལ་གསོལ། མཆོད་གཟིགས་བཅས་ྋརྒྱལ་དབང་གོང་རིམ་གྱི་ཕྱག་བཞེས་རྣམ་ཐར་ལྟར་བསྐྱངས་ནས་ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་སྲིད་མཐར་བསྲིང་བའི་སྨན་ཡོན་མཆོག་ཏུ་ལྕི་བར་མཛད།

334

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
(༢༥༠ བ་༤། ༣༩༥ ཐ་༦) ཉིན་བཅུའི་རིང་ལྷ་ས་དང༌། ནོར་གླིང་ཅི་རིགས་
སུ་གདན་ས་གསུམ་དང༌། ཕྱོགས་ཀྱི་གཞིས་དགོན་རིས་མེད་དུ་མའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་ལ་དགེ་ཚུལ་དང༌། ལྔ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྩལ་ཏེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགའ་སྟོན་ལ་ཡང་དག་པར་བཀྲི་བར་མཛད། སྨོན་མཇུག་གཏོར་ཟོར་གྱི་ལས་རིམ་སོགས་ལ་ཐུགས་ཞིབ་གྲུབ་རྗེས་ར་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་ཉེ་སྐོར་དང་བཅས་པར་མཆོད་འབུལ་གནས་གཟིགས་ཀྱིས་གྲུ་འཛིན་གཞལ་མེད་ཁང་དང༌། དེ་ནས་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང༌།
(༢༥༡ ཉ་༥། ༣༩༦ ཐ་༡) འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་
སྟེང་ཤོད་ལྡེབས་རིས་དང་བཅས་པ་ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་ཟིན་རྗེས། སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ་ཐུན་མོང་ནས་རབ་གནས་སུ་སྤྱན་འདྲེན་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་སོར་མངོན་པར་བཀོད་ཅིང༌། ཚེས་བཅོ་ལྔའི་སྔ་དྲོ་ཕོ་བྲང་ནས་བློ་གླིང་ཆོས་རའི་ནང་སློབ་དཔོན་དང༌། བླ་སྤྲུལ་ཁག ལས་སྣེ། ཁམས་ཚན་ཉེར་གསུམ་གྱི་དགེ་རྒན་བཅས་ནས་སྤོས་སྣེ་དང་འབྲེལ་བར་འཚམས་ཞུ་དང༌། དེ་ནས་གྲྭ་ཁང་སྟེང་ཚོམས་ཆེན་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་གསོལ་ཇ། བཞེས་འབྲས། (༢༥༡ བ་༢། ༣༩༦ འ་༡༢) དེ་ནས་འདུ་ཁང་དཀར་སྤྲོའི་སྟོན་ཆེན། (༢༥༡ བ་༥། ༣༩༦ འ་༤) དེ་རྗེས་གྲྭ་ཁང་སྟེང་ཚོམས་ཆེན་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་རྣམ་གྲྭ་བཀྲ་ཤིས་གྲངས་ལྡན་གྱི་གསུང་ཞབས་དང་བཅས་དཔལ་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བཞེངས་ཏེ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བ་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་གནད་སྨིན་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།
(༢༥༢ ཉ་༢། ༣༩༧ ཐ་༦) འདི་སྐབས་གཞུང་སའི་འཕྲིན་ལས་པ་འགའ་ཞིག་

335

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
གི་ཀུན་སྤྱོད་བཟང་ངན་ལ་གཞིགས་པའི་གོ་གནས་སྤར་གཅོག་སོགས་ཚར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཁྲིམས་ལུང་དྲང་པོར་བསྒྲགས་ཏེ་བརླང་སྤྱོད་ལས་བཟློག་ཅིང་ཁྲིམས་མཐུན་བག་ཡོད་ལ་འགོད་པར་མཛད།
(༢༥༢ ཉ་༥། ༣༩༧ འ་༡༡) ཉིན་གཉིས་རིང་རབ་བྱུང་བསྒྲུབ་བྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་
གཉིས་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་དང་གསུམ་ལ་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་རྒྱུན་ཡང་དག་པ་ཕོག་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་ལྡན་པར་མཛད།
(༢༥༢ བ་༡། ༣༩༧ འ་༥) ཟླ་བ་གསུམ་པར་རི་བོ་དགེ་ལྡན་གྱི་བླ་གྲྭ་ཚོགས་
ཡོངས་ལ་ཞབས་བརྟན་མཇལ་ཁ་དང༌། སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོའི་དུས་གཏོར་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་ཆེན། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཆོད་གར་ལ་ཐུགས་ཞིབ། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱི་ཚོགས་མགོན་དང༌། ས་བཅུད་བུམ་སྒྲུབ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་གསུང་ཆོག་བཅས་སྔར་སྲོལ་ལྟར་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཁུར་དུ་བཞེས། (༢༥༢ བ་༤། ༣༩༨ ཐ་༥) སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཁོངས་བསྒྲུབ་བྱ་ཉེར་གསུམ་ལ་དགེ་
ཚུལ་དང༌། ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོག་པ་གནང༌།
(༢༥༢ བ་༥། ༣༩༨ ཐ་༨) ྋགོང་ས་ྋརྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོད་ཡོན་ཡབ་
སྲས་རྣམ་གཉིས་ངེས་པའི་དོན་དུ་རིགས་དང་རིགས་བདག་གི་ཚུལ་དུ་འབྲལ་བ་མེད་ཅིང༌། ཐུགས་སྣང་རོ་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་སྒོ་ནས་བསིལ་ལྗོངས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བསམ་ཡས་སུ། །ཡབ་སྲས་ཙན་དན་དྲི་བཞིན་དུ། །འབྲལ་མེད་འགྲོ་ལ་ཕན་བདེ་འབྱུང༌། །ཞེས་པ་ལྟར་མ་ཟད། ཀུན་མཁྱེན་ནང་ཕན་ཚུན་འཁོན་མེད་དག་པའི་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ལས། འཁོན་རྩོད་མ་དག་པའི་ཉེས་པ་གཏན་ནས་མངའ་མི་སྲིད་ཀྱང༌། གཙོ་བོར་ྋཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་འདི་ཉིད་སྐུ་དངོས་ཀྱི་བོད་འདིའི་གདུལ་བྱ་

336

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རྫོགས་པ་དང༌། རྒྱ་སོག་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་དོན་སྐྱོང་བའི་རེས་སུ་བབས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་བསྐུལ་ཅིང༌། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ནི། བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་ནས་དམག་ཕོགས་བཞི་ཟུར་གྱི་གཞུང་འབབ་འབུལ་དགོས་ཆད་འཛོགས་ཆེ་བ་དང༌། ཕྱིན་ཆད་རྩ་འབབ་ཐོག་ནས་ཆག་ཡང་ཞུ་གནང་སྐོར་ཕན་ཚུན་དགོངས་ཕྱོགས་ཐ་དད་ཁར། རྟག་ཏུ་འགྱེད་ལ་བརྩོན་པའི་མིས། །ཤིན་ཏུ་མཛའ་བའང་ཕྱེད་པར་འགྱུར། །ཆུ་ཡི་ཐིགས་པས་གཙེས་པ་ན། བྲག་ལ་སེར་ཁ་མི་འབྱུང་ངམ། །ཞེས་པ་ལྟར་དམ་སྲི་མི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་བ་འགའ་ཞིག་ནས་ཀྱང་ཅི་ནུས་ཀྱིས་དབྱེན་སྤྱོས་པར་བརྟེན། ྋཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་རེ་བཞེད་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་གཙང་ནས་གློ་བུར་བྱོལ་ཐབས་ལྟ་བུར་རྒྱ་ཕྱོགས་ཆིབས་བསྒྱུར་མཛད་སྟབས། བཀྲས་བླ་དགོན་གནས་གཞིས་འབངས་དང་བཅས་པའི་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གཞུང་གནས་ནས་ཐུགས་འགན་བསྐྱེད་དགོས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་དོད་གཤིས། སྤྱི་ཁྱབ་ཛ་སག་བླ་མ་མཁན་ཆེ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང༌། ལས་བྱ་རྩེ་མགྲོན་བློ་བཟང་རིན་ཆེན། གཉེར་ཆེའི་སྦྲེལ་ཟླ་གསོལ་དཔོན་དང༌། ལྡེ་འཆང་གཅིག་ལྕོགས་ཤོད་མགྲོན་འཇམ་དཔལ་སྐལ་བཟང༌། གང་འོས་ལས་བྱ་རྩེ་དྲུང་བྱང་རྩེ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་བཅས་དང༌། དེ་རྗེས་སླར་ཡང་ཛ་བླའི་ལས་རོགས་རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་ཆོས་ལས་འཛིན་རྩེ་དྲུང་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་སོགས་རིམ་བཞིན་གཅིག་རྒྱབ་གཉིས་སྣོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐོ་རྫོང་གནང་སྟེ་བླ་བྲང་གི་བསྟན་སྲིད་དང༌། གདན་སའི་བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན། མཆོད་གཏོང་འཛིན་སྤྲས་བཅས་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དར་རྒྱས་སུ་སྐྱོང་བར་མཛད།སྐབས་ཤིག་མདོ་སྨད་ཨ་མདོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་བའི་གསོ་རིག་གཞན་ཕན་
གླིང་གི་ལས་སྣེ་འདུས་སྤྱི་ནས་ཞུ་ཡིག་རྟེན་སྦྲགས་ཕུལ་བའི་བཀའ་ལན་སྙན་དངགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་སྩལ་བ་ནི།

337

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཐུགས་རྗེ་ལུས་ཅན་ཀུན་ཏུ་ཆེས་སྙོམས་ནོར་བུའི་དྲྭ་བ་ལ། །མཚན་ཙམ་གྱིས་
ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གཅོད་སེལ་གསེར་གྱི་དྲིལ་བུ་སྟོང༌། །དུག་གསུམ་ནད་བཅོམ་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མཐུན་པར་འཁྲོལ་བ་ཡི། །བཻཌཱུར་འོད་ཀྱིས་གཞན་ཕན་གླིང་མཆོག་རིན་ཆེན་ཁང་བཟང་དེར། །སྔགས་ཚིག་ཆུ་གཏེར་བཞི་ཡི་འོག་པག་ཅན། །བདག་སྐྱེས་གསེར་ལྡན་དགའ་མའི་ལྟོ་བ་ལ། །དོན་བཟང་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་སྦྲུམ་པ་ཡི། །བདག་ཡིད་དགའ་བ་གཡོ་བའི་ངོ་མཚར་བཞད། །འདི་ན་འབྱུང་བཞིའི་རྩིག་པ་མ་འགྱེལ་ཡང༌། མི་རྟག་རྐྱེན་ངན་ཆར་གྱིས་ཉིན་བཞིན་དུ། །གོག་པར་བྱས་པའི་ལུས་ཀྱི་གཡར་ཁང་འདི། །སྲོག་གི་འགྲོན་པོ་ལོ་འགའི་བསྟི་གནས་ཙམ། །ཕན་བདེའི་ཆོས་སྲིད་ལོ་འདབ་ཕྱུག་ན་ཡང༌། །ལྷག་བསམ་ལེགས་བྱས་འབྲས་བུ་ཆེས་དབུལ་བས། །སྒོ་གསུམ་ཆིག་དྲིལ་དབྱར་སྐྱེས་ཨེ་རཎྜའི། །སྤུན་ཟླར་ཆོས་བརྒྱད་གཡེང་བའི་ནགས་ཚལ་འཁྲིགས། །བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོར་རློམ་འགྱིང་རྣམས། །མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི། །འཆིང་བ་སྒྲུབ་པའི་མཛད་འཕྲིན་འདི། །ཕན་བདེ་སྤེལ་བ་ཉིན་སྐར་ཙམ། །སླད་ཀྱང་གསོ་རིག་ཚངས་སྤྱོད་ཐུགས་བཞེད་གཅིག་མཐུན་བསླབ་གསུམ་
གཙང་མའི་མང་ཐོས་རྒན་པོའི་གཉིས་སྐྱེས་ཤིག །གཞན་ཕན་བློ་དང་ལྡན་སོགས་རྒྱུ་ཡི་ཁྱད་པར་ཡུལ་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཀྱི་རིལ་པ་སྤྱི་བླུགས་ནས། །གསོ་དཔྱད་མདོ་རྒྱུད་མ་ལུས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་བློ་ལྡན་ཁེངས་འཕྲོག་རིན་ཆེན་ཡོལ་གོར་བསྐྱིལ་འོས་པའི། །མཐོང་གོམས་ལག་ལེན་སྒོམ་སྦྱང་ཨརྒྷཾ་རྒྱུན་འདི་སྦྲེང་ཕྱིར་སྐྱབས་གནས་ཀུན་ལ་གདུང་གསོལ་བགྱིད། །བརྒྱད་ཁྲིའི་མ་རིག་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་ཟུག་རྔུ་གསོ་བྱེད་རྟོགས་ལྡན་དགའ་སྐྱེད་བ་ཀུ་ལ། །མཐའ་དག་སྨན་གྱི་གསོ་བ་རིག་འཛིན་ཆ་བྱད་གཅམ་བུའི་ཚིག་གི་འགྲམ་ཆང་འཐོར་མིན་པར། །ནོར་དང་བདུད་རྩི་མཆོད་རྫས་བྱ་བྱེད་སྨན་པའི་བདེན་གཏམ་གསོང་པོའི་ཉི་འོད་སྤྲོ་འདི་ལ། །ཚུལ་འཆོས་སྤངས་པས་

338

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བཤད་དང་སྒྲུབ་ལ་རྟག་བརྩོན་དྲན་དབང་དགྱེས་པའི་པདྨ་འཛུམ་པར་རིགས། །འཕྲིན་ཡིག་སྙན་ཚིག་དར་གྱི་སྲོག་ཆིངས་ཅན། །སྔགས་མདུད་རིག་བྱེད་
སཱཙྪའི་ཤེལ་བུམ་ལས། །བླུགས་པའི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་རོ་མངར་འདི། །མྱང་བས་ཚིམ་ཕྱིར་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་དུ་ལོངས། །ཞེས་པའོ། །
(༢༥༤ བ་༢། ༤༠༡ ཐ་༡) སྦྲགས་སྤྱི་རྩེ་དྲུང་གྲགས་པ་ཆོས་རྒྱལ་དང༌། ལས་ཚན་
ཤོད་དྲུང་སྤེལ་བཞི་པ། ཏར་གཏོང་རྩེ་དྲུང་ཆོས་ལྡན་བསྟན་དར། ཤོད་དྲུང་སྐྱིད་སྦུག་པ། སྦྲགས་དྲུང་གཉིས་བཅས་ལ་ཏར་ཡིག་ཀྲི་སིའི་(རིན་འབབ་ཤོག་སྦྱོར་)རིན་ཐང་གཡོ་ཟོལ་སྦུག་འདྲེན་མེད་པར་དངུལ་འབབ་གང་བྱུང་ལག་བསྟར་ཐོ་གཞུང་བཀོད་དེ་ཟླ་བ་དྲུག་རེའི་མཚམས་རྩིས་ཁྲ་ཁམས་དྭངས་བཀའ་ཤག་བརྒྱུད་ཕུལ་བར་ཞིབ་མཆན་སྩལ་ཐོན་མཚམས་དངུལ་འབབ་དངུལ་ཁང་དོ་དམ་པའི་ལག་འཛིན་དུ་བརྗོད་བཀོད་ཐོག རྩིས་ཁྲར་དག་མཆན་དང༌། དོ་དམ་པར་གཙང་འཛིན་བཅས་བཀའ་ཤག་ནས་ཞུ་དགོས་ཀྱི་རྒྱས་བཅད་བཀའ་བསྒྱུར་གནང༌།
(༢༥༤ བ་༦། ༤༠༡ འ་༡༡) ཞོལ་འབྲས་སྟེང་པར་ཁང་གསར་པར་ཡང་ཡང་
ཞབས་བཅགས་ཀྱིས་པར་ཤིང་འཇོག་ལུགས་སོགས་གང་ཅིའི་ཞལ་བཀོད་མཐིལ་ཕྱིན་པ་གནང༌། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ནང་བསྒྲུབ་བྱ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པར་དགེ་ཚུལ་དང༌། བརྒྱད་ཅུ་གྱ་ལྔ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་བསླབ་སྡོམ་ཕོག་སྟེ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་བ་རླབས་པོ་ཆེ་བསྐྲུན། (༢༥༥ ཉ་༤། ༤༠༢ ཐ་༡) སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་ཚོན་རྩི་ལོགས་རིས་
ཉམས་གསོ་ལེགས་ཟིན་མཚམས་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ་འགའ་ཞིག་ནོར་གླིང་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཆེད་བཅར་གྱིས་ཐུགས་རྗེ་ལེགས་འབུལ་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཐོག
(༢༥༥ ཉ་༥། ༤༠༢ ཐ་༦) རབ་གནས་གསུང་ཆོག་ཏུ་སྤྱན་འདྲེན་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་ལྟར་དགྱེས་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་སྐུ་འཁོར་རྒྱས་

339

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།བསྡུས་འཚམས་པ་རིགས་ལྡན་རླུང་གཤོག་ཅན་གྱི་ཞལ་ལོ་ལེགས་པར་བསྒྱུར་ཏེ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་གཞུང་སྒོའི་ནང་ཚུད་མ་ཐག་ནས་ཆར་ཟིམ་བུའི་རྒྱུན་རན་པར་བབས་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཚོགས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་འགྲིགས་བཞིན་དུ་ཚོགས་ཆེན་ཡང་སྟེང་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕེབས་ཤིང༌། གཟིམས་ཁང་སྡེ་པ་ནས་ཕེབས་སྟོན་ཞུས། དེ་ནས་བྱེས་སློབ་དཔོན་བླ་སྤྲུལ་ལས་སྣེ་བཅས་ནས་སྲི་ཞུ་ཚར་དུ་དངར་བས་གྲྭ་ཚང་དུ་སྤྱན་དྲངས་པར་ཐོག་མར་འདུ་ཁང་ནང་རྟེན་གསུམ་ལྡེབས་བྲིས་དང་བཅས་པར་ཐུགས་ཞིབ་གནས་གཟིགས་ཞིབ་ཏུ་བསྐྱངས་ཏེ། གནམ་སྒོ་ནས་བླ་བྲང་གཟིམས་ཆུང་རབ་གསལ་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ་གསོལ་ཇ་བཞེས་གྲོ་དང༌། མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ། བོད་དངུལ་ཊཾ་དཀར་སྲང་ལྔ་བཅུའི་ཐུམ་ལྔ་བཅས་འབུལ་བཞེས་མཛད། དེ་རྗེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གླིང་གི་ཕྱི་རོལ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཞབས་སྐོར་ལེགས་པར་བསྐྱངས། ཚེས་བཅོ་ལྔའི་སྔ་དྲོ་ཉི་ཤར་མཚམས་བླ་བྲང་རབ་གསལ་གཟིམས་ཆུང་དུ་ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ནས་རྡོར་སློབ་ཀྱི་ཁུར་བཞེས་ཤིང༌། ཕྲན་སྤྲུལ་མིང་པ་དང༌། བྱེས་སློབ་དཔོན་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས། རྣམ་གྲྭ་གསུང་བཟང་བཅོ་ལྔ་བཅས་ནས་གསུང་ཞབས་ཞུས་ཏེ་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་སྔོན་དུ་བཏང༌། མང་ཇ་གྲོལ་བསྟུན་གྲྭ་ཚང་གསུམ་གའི་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ་ནས་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་དབུར་སྲི་ཞུ་ཆེན་པོས་གདན་དྲངས་ཏེ་སྣམ་སྦྱར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང༌། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འཆད་པ། མིང་ཐོ་སྔོན་ནས་བཞེས་པ་བཞིན་དབྱར་གྱི་གནས་མལ་སྟོབ་པ་པོ་བསྐོ་ལས་བཅས་ལེགས་པར་མཛད་དེ་སླར་ཡང་བྱེས་བླ་བྲང་གི་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས། དེ་རྗེས་གྲྭ་ཚང་ནས་འདུ་ཁང་དུ་དཀར་སྤྲོ་སྤོམ་བསྒྲིགས་སར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤམས།

340

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
(༢༥༦ ཉ་༣། ༤༠༣ འ་༡༡) དེ་ནས་གཟིམས་ཆུང་དུ་རྟ་ཐོག་མའི་གསུང་ཆོག་
སྨིན་རྒྱས་དང་འབྲེལ་འདུ་ཁང་སྟེང་ཤོད་བར་གསུམ་དང༌། ཆོས་ར། རུང་ཁང་ཆེན་མོ་བཅས་པར་མེ་ཏོག་འཐོར་བར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་བྱིན་རླབས་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་རྟགས་མཚན་གསལ་བར་མངོན།
(༢༥༦ ཉ་༦། ༤༠༣ འ་༤) དེ་ནས་ྋརྒྱལ་དབང་སྟོན་འཁོར་རྣམས་སྨད་སྔགས་
གཉིས་སུ་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་དང་བཅས་ནོར་གླིང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བཀའ་དྲིན་ཆེ། ཕྱི་ཉིན་ཐོ་རེངས་དབྱར་བཞེས་ཀྱི་ཆོ་ག་མཛད།
(༢༥༦ བ་༥། ༤༠༤ འ་༨) དགག་དབྱེ་ཐོན་ནས་འབྲས་སེར་གཉིས་ཚོགས་
ཡོངས་དང༌། ཚེ་ཆོག་གླིང་པར་ལྗོངས་རྒྱུའི་མཇལ་ཁ་གནང༌། ཟླ་བ་བརྒྱད་པར་གཟིམས་ཆུང་དགྱེས་སྟོན་ཞག་བདུན་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་ཞིང་འབྲས་སྤུངས་ཧར་གདོང་ཁང་གསར་སྤྲུལ་སྐུ་འོན་རྒྱལ་སྲས་བླ་བྲང་དུ་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་ཆོས་རྒྱུན་སྤེལ་བར་ཐོན་ཕྱག་དང༌། མཚོ་ཁྲི་ཤོག་རྒྱལ་མོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲུལ་རིགས་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་ཙམ་ལ་གསེར་ཞལ་དངོས་སྟོན་གྱི་སྐལ་བཟང་ཡང་སྩལ།
(༢༥༧ ཉ་༣། ༤༠༥ ཐ་༡ ཟླ་༨) ཚེས་ཉེར་གཉིས་དང་ཉེར་གསུམ་ལ་བསྒྲུབ་
བྱ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པར་དགེ་ཚུལ་དང༌། བརྒྱ་དང་བཅུ་བདུན་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྩལ་ཏེ་ཕན་བདེའི་གཞི་རྩ་བསྐྲུན།
(༢༥༧ ཉ་༥། ༤༠༥ ཐ་༧) ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པར་རྒྱལ་རོང་གཡུང་དྲུང་ལྷ་
སྡིངས་དགོན་གྱི་མཁན་པོར་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་རབ་རྒྱས་དང༌། སེར་སྨད་འཛིན་ཁོངས་རྒྱལ་སྟོན་དགོན་གྱི་མཁན་པོར་རྒྱལ་རོང་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་མཐར་ཕྱིན། རྣམ་རྒྱལ་གསེར་ཁང་དགོན་གྱི་མཁན་པོར་དགེ་སློང་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་བཅས་བསྐོ་བཞག་སྩལ།

341

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
(༢༥༧ བ་༡། ༤༠༥ འ་༡༠) བྲིས་པ་དབུ་དྲུང་རྡོ་རྗེ་ཚེ་དབང་ནས་ཕོ་བྲང་ཡས་
མས་དང༌། ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམ་གཉིས། བཀའ་འགྱུར་ལྷ་ཁང་བཅས་ཀྱི་ལྡེབས་བྲིས་ཞབས་ཞུ་ལྷག་བསམ་ཟལ་ཐོན་བྱུང་བར་ལས་ཚན་པའི་གདན་ཐོབ་ཐོག ཐབ་རྟེན་བབ་མཚུངས་བཅས་གསོལ་རས་སྩལ། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་ནོར་གླིང་ནས་ཆིབས་རགས་ཚར་དུ་དངར་ཏེ་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་འཆར་འཕར་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྒོ་དུ་མ་དང༌། དགུ་གཏོར་འཆམས་གཟིགས་སོགས་ལ་དགྱེས་བཞིན་རོལ་བར་མཛད།
༧༧༽ མེ་སྟག་དང་མེ་ཡོས་ལོ་སྨོན་སྔ་ཕྱི་འཆར་འཕར་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་བསྙེན་རྫོགས་མཐའ་ཀླས་པ་བསྒྲུབས། མདོ་སྨད་སོགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་དུ་མར་བཅའ་ཡིག་གནང༌། དགའ་ལྡན་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་གསེར་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་ཕྱི་ཐུམ་གསར་འབུལ་དང་རབ་གནས་བསྐྱངས། སྔ་ཕྱིར་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསླབ་སྡོམ་གྲངས་མང་བསྒྲུབས། འབྲས་སྤུངས་དང་གནས་ཆུང༌། སྐྱོར་ལུང་གཞོང་པ་ལྷ་ཆུ། སྟག་ལུང་བྲག་རི་ཁྲོད། ཚ་སྒུར་གླིང༌། དགའ་གདོང༌། ར་ཙ་རི་ཁྲོད་སོགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་རེ་འདོད་བསྐངས། རྟ་ཚག་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་དང་གུ་རུའི་ལུང་དོན་བཞིན་ཐ་མི་ཁ་དར་དྲགས་པ་དམ་བསྒྲགས་བཅས་འདི་ཕྱི་དགེ་བའི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་འདོམས་སྨར།
(༢༥༨ ཉ་༣། ༤༠༦ འ་༡༠) དགུང་གྲངས་ང་གཅིག་ཏུ་ཕེབས་པ་མེ་སྟག་ལོ་ཞལ་
གསར་ཚེས་ཐོག་ཚེས་གཏོར་དང༌། དགྱེས་སྟོན་མཛད་ཆེན། ཚེས་གསུམ་བརྟག་དྲིལ། དགྲ་ལྷ་ཁག་ལ་གསོལ་མཆོད། སྨོན་ལམ་ལས་བྱེད་ཁག་ལ་འབྱོར་མཇལ་སོགས་སྔར་སྲོལ་ལྟར་བསྐྱངས།
(༢༥༨ བ་༢། ༤༠༧ ཐ་༦) བློན་ཆེན་ཕྱག་རོགས་ཡབ་གཞིས་གུང་ཀུན་དགའ་
དབང་ཕྱུག་ལ་སྲིད་བློན་ངོ་མ་བསྐོ་བཞག་དང་འབྲེལ་བཀའ་བསྒྱུར་བཀའ་རྒྱ་གཟིམས་ཤག་ཏུ་འབུལ་བར་རྩེ་མགྲོན་སྐལ་བཟང་ལྷུན་གྲུབ་ཆེད་དུ་གནང་ཞིང༌། དེ་རྗེས་

342

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གཟིམས་ཆུང་དགའ་ཡང་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ་སྲིད་གསར་གུང་ངོ་ཕེབས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒྱུར་མཇལ་རྟེན་བཏེག་པར་གསོལ་ཇ་མཐུད་ཀ་དང༌། བཞེས་སྤྲོ་ལྔ་བརྩེགས། འཕྲལ་ཡུན་དགེ་བའི་ཞལ་ཏ་བཀའ་སློབ་བཅས་དགྱེས་བཞིན་སྩལ།ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་རིང་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་དང༌།
བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་དྲུག་ལ་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསླབ་གཞི་རྣམ་པར་དག་པ་སྩལ་ཏེ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་ཕྱེ།
(༢༥༩ ཉ་༡། ༤༠༧ འ་༥) ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐུ་
འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་གསོ་སྦྱོང་དང༌། གསུང་ཆོས། སྨོན་ལམ། གནས་གཟིགས། དཔལ་གསོལ་བཅས་པར་ཕེབས་བསྐྱོད་དང་འབྲེལ་སོ་སོའི་མཛད་སྒོ་ཆེ་ཕྲ་ཉམས་མེད་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱངས་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་དང༌། ཁྱད་པར་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཐུགས་བཞེད་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་ཕྱི་རྗེས་རིང་དུ་བསྲིང་བར་མཛད་དེ་ནོར་གླིང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང༌། སླར་ཡང་ལྷ་སར་བྱོན་ཏེ་འཆར་འཕར་མཇལ་ཞུ་བ་མང་པོའི་རེ་བ་བསྐངས་ཤིང༌། སྨོན་འཇུག་གཏོར་ཟོར་དང༌། བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་སོགས་ལ་ཐུགས་ཞིབ་ཀྱིས་རྩེ་ཕོ་བྲང་དང༌། དེ་ནས་ཆིབས་གྲལ་ཚར་དུ་དངར་ཏེ་ནོར་གླིང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས།
(༢༥༩ ཉ་༥། ༤༠༨ ཐ་༨) བསྒྲུབ་བྱ་བཅུ་གཅིག་དགེ་ཚུལ་དང༌། སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་
དགེ་སློང་གི་དངོས་པོར་བསྒྲུབས།
(༢༥༩ བ་༤། ༤༠༩ ཐ་༢) ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་ཚངས་སྤྱོད་དོན་གཉེར་བརྒྱ་
ཕྲག་བརྒལ་བའི་རེ་བ་དོན་ལྡན་དུ་བསྒྲུབས།
(༢༦༠ ཉ་༡། ༤༠༩ ཐ་༩) ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་སེར་བྱེས་སྐེད་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌།
ཤིང་བཟོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་མགོ་ལོག་གསེར་ཐར་ཕྱོགས་གཏེར་ནས་

343

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
འཁྲུངས་པའི་རྟ་ཕག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བླ་རྡོ་ངོ་མཚར་ཅན་གདན་ཞུར་རྫོང་བདའ་གནང༌། (༢༦༠ ཉ་༣། ༤༠༩ འ་༨) མདོ་སྨད་དགོན་གསར་བཀྲ་ཤིས་དགའ་ལྡན་ཆོས་
འཕེལ་གླིང་དང༌། རྣམ་རྒྱལ་དགེ་ལྡན་ལྷ་ཁང་གི་ཉེ་སྐོར་དུ་གཏོགས་པའི་དགོན་གྲྭ། དགོན་གསར་བཤད་སྒྲུབ་དགེ་ཚོགས་གླིང༌། དུར་བེད་རྟ་དབང་ཤོག་གི་དགོན་བཀྲ་ཤིས་རྫོགས་ལྡན་དགེ་རྒྱས་ལྷ་ཁང༌། ཡུལ་སྟེང༌། དགའ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གླིང༌། ལུང་དཀར་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གླིང༌། ར་ཧོར་བཀྲ་ཤིས་ལུང་རིགས་གླིང་བཅས་དགོན་ཁག་བདུན་སོ་སོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་གཞི་གསུམ་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་ཉམས་ལེན་དང༌། འདུལ་ཁྲིམས་གནོན་ཁུར་གྱི་སྤང་བླང་རིམ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བཅའ་ཡིག་རེ་གསར་བསྒྲིགས་ཀྱིས་གསོལ་རས་གནང༌། ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཅེས་བསམ་བཞིན་བྱོན་པའི་རྒྱལ་སྲས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཤའི་སྒྲོམ་བུ་འཁྲུལ་མེད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས་པར་དངུལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲ་ཚོམ་གྱིས་བརྒྱན་པ་གསར་བཞེངས་སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་སྐྱེ་དགུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བར་མ་ཆད་ལྟ་བུར་བསྐྲུན་པ་གནང་ཞིང༌།
ལྷག་པར་གྲོ་མོ་དགེ་བཤེས་ལ་རྒྱལ་ཆེན་ཤུགས་ལྡན་གྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་
ཚུལ་གོང་དུ་སྨོས་པ་ལྟར་ཤར་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་གི་རྟེན་གཙོ་གསེར་སྡོང་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པར་ཐུགས་ངེས་འདྲོངས་ནས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེར་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ལ་ཐོ་རེག་སྐྱོན་ཆག་ཕྲ་མོ་ཙམ་མ་ཤོར་བའི་ངོས་ནས་ཕྱི་འཐུམ་རྒྱུ་ཚོགས་མོད་སྙོམས་གསར་བརྡུངས་དང༌། རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཕྲ་རྒྱན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་མཛེས་སུ་བཏབ་སྟེ་གསར་དུ་བསྐྲུན་པ་དང་ནམ་ཡང་མི་གཉིས་ཤིང༌། གང་མཐོང་སྐལ་ལྡན་ཡོངས་ཀྱི་མིག་གི་བདུད་རྩིར་གྱུར་པ་ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་མཛད། དེ་རྗེས་ཀུན་

344

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བཟང་སྒྱུ་མའི་ཁེངས་པ་འཕྲོག་པའི་མཆོད་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་གསར་དུ་བཤམས་ཏེ་ྋརྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་གཙོ་མཛད་ཆོག་གྲྭ་བསྙེན་སོང་བཅུ་ཕྲག་ཕྱེད་གཉིས་ཙམ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་ཕྱེ་སྟེ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་རྣམ་པར་དག་པས་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྲེ་བར་མཛད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་བྱིན་རླབས་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་ཉམས་ལྟས་ངོ་མཚར་བ་དུ་མའང་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མཐུན་པར་བྱུང་སྣང་ངོ༌། །
ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཞི་ཉིན་བསྒྲུབ་བྱ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་ལ་དགེ་ཚུལ་དང༌།
དྲུག་ཅུ་རེ་བཞིར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཕོག་སྟེ་འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐར་ཁེགས་པར་མཛད།
(༢༦༡ ཉ་༤། ༤༡༡ ཐ་༦) པད་བཀོད་ཚོང་སྤྱི་མཁན་ཆུང་མགོན་པོ་བསོད་
ནམས་ནས་སྔོན་དུ་མདོ་སྨད་སྤྱི་འདོམས་ས་དབང་ཁྲི་སྨོན་པ་བརྒྱུད་སྙན་ཞུས་ལྟར་བཀའ་ཤག་ནས་འཆར་ཕུལ་ཕྱག་རྟགས་དགོངས་དོན་སྤོ་བོ་ཆུ་མདོ་དགོན་བར་ལམ་སྒྲིག་ལད་ཆེ་བར་བརྟེན། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་འཚོ་འཛིན་མཁན་ས་སྔར་ལམ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་ཁོངས་ནས་བསྐོ་རྫོང་བསྐྱང་རྒྱུའི་མཁན་གསར་བྱ་བྲལ་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་གྲགས་པར་ཕྱག་རྒྱའི་རེ་ཁཱ་སྩལ།
(༢༦༡ བ་༤། ༤༡༢ ཐ་༢) ཤིང་བཟོ་དབུ་ཆེན་ཀརྨ་བསོད་ནམས་རྣམ་ཀུན་
གཞུང་བསམ་རྣམ་དག་ཐོག ནོར་གླིང་གཟིམས་ཆུང་ལེ་ལག་དང༌། ཞོལ་པར་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཟོ་བསྐྲུན་གྱི་སྲི་ཞུ་ཟལ་ཐོན་བྱུང་བར་དམིགས་བསལ་དྲུང་གཏོགས་ཀྱི་གོ་གནས་དང༌། ལོ་རེའི་ཐབ་ཕོགས་དངུལ་སྲང་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་རེ། གྱོན་དོད་སྲང་བཅུ་བདུན་རེ་བཅས་ཡིག་ཚང་ནས་སྤྲོད་དགོས་བཀའ་བསྒྱུར་སྩལ།
(༢༦༢ ཉ་༢། ༤༡༢ འ་༡༠) ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་དང་བསྟུན་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་

345

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
བཅུ་ཞེ་ལྔར་དགེ་ཚུལ་དང༌། བརྒྱད་ཅུ་གྱ་དྲུག་ལ་དགེ་སློང་གི་བསླབ་སྡོམ་སྩལ་ཏེ་དགེ་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་བསྐྲུན།
(༢༦༢ བ་༡། ༤༡༣ ཐ་༥) ལྔ་མཆོད་ཉིན་དགྱེས་སྟོན་གནས་གཟིགས་སོགས་
ཀྱི་མཛད་སྒོ་འཆར་ཅན་ཉམས་མེད་ཐོག དེ་ཉིན་སེར་བྱེས་སྐེད་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། ཤིང་བཟོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ནས་རྟ་ཕག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བླ་རྡོ་ངོ་མཚར་ཅན་གདན་དྲངས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དགེ་མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བར་དགྱེས་ཉམས་ཆེན་པོས་བཞེས་ཏེ་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་རླབས་པོ་ཆེའི་རྒྱས་བཏབ་ནས་གཟིམས་ཆུང་རྟེན་གྲས་སུ་སྒྲིག་པར་མཛད་ཅིང༌། སྐེད་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། ཤིང་བཟོ་གཉིས་ཀྱང་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད་པ་གནང༌། (༢༦༢ བ་༦། ༤༡༣ འ་༡) ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ཕྱི་མའི་ནང་རྣམ་གྲྭ་སློབ་དཔོན་
ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ལེགས་བཤད་གླིང་པ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་སྔོན་འགྲོ་གསུང་བཤད་རྒྱུད་འཁུལ་ངེས་དང་བཅས་མགོན་ཆོས་ལྷ་མོ་རྣམ་སྲས་བཞིའི་རྗེས་གནང་ལེགས་པར་སྩལ།
(༢༣༦ ཉ་༤། ༤༡༤ ཐ་༨) མཇལ་དེབ་ཏུ་མི་གསལ་ཡང་ལོ་འདིའི་ཟླ་བ་བདུན་
པའི་ཚེས་ཉེར་དགུའི་ཕྱི་དྲོ་ནོར་གླིང་ནས་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་གནས་ཆུང་སྤྲོ་ཁང་དུ་བཞུགས་ཞག་ཐོག ཕྱི་ཉིན་སྔ་ཆར་འབྲས་སྤུངས་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་ཟུང་བཀོད་དེ་བླ་སྤྱི་དང༌། གྲྭ་ཚང་བཞིའི་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེར་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་སྩལ། སྒོ་ཁྲ་ལྷ་མོ་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་འཕྲིན་སྐྱེམས་མཛད་དེ་སྒེར་དངོས་གཞི་བའི་འཛིན་ཁོངས་གྲོག་པོ་ཕ་རིའི་ཡང་སྟེང་དབུ་གུར་དུ་ཕེབས་འཕྲལ་རྩེ་མགྲོན་ཆང་ཁྱིམ་པ་དང༌། དངོས་གཞི་སྡེ་སྲས་ནས་མཇལ་རྟེན་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་དང༌། གཟིམས་འགག་མདུན་གོས་སྐུར་སྙན་ཤལ་སྩལ། ལྷ་མོ་བ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་གཏོང་དགོས་བཀའ་ཕེབས་ཀྱིས་གོས་

346

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
སྐུའི་མདུན་གཟིགས་ཕུད་འཁྱུག་ཙམ་རེ་བཞེས། ཞལ་ངོ་གསར་རྙིང་བརྗེས་ཏེ་གོས་སྐུར་ཐུགས་ཞིབ་གྲུབ་འཕྲལ་ཀུན་དགའ་ར་བར་གནས་གཟིགས་དང་བཅས་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱག་ཕེབས་ནས་དེ་དང༌། བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་གཉིས་སུ་ཟློས་གར་གྱི་གཟིགས་ཕུད་རིམ་བཞིན་བཞེས་ཏེ་གནས་ཆུང་སྤྲོ་ཁང་དུ་ཕེབས། ལྕོག་དང༌། ལྷ་ཁང་སྟེང་ཤོད་བར་གསུམ་དུ་གནས་གཟིགས་དང༌། ཡར་ལམ་སྐྱིད་ཚལ་ཀླུ་སྡིངས་སུ་འཕྲིན་སྐྱེམས་མཛད་དེ་ནོར་གླིང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང༌། ཡང་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ནང་གནས་ཆུང་གྲྭ་ཚང་ནས་གསོལ་བཏབ་བཞིན་ཚ་སྒུར་གླིང་ཁར་ཆབ་ཞུགས་ཚོགས་མགོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་བླ་གྲྭ་ཚང་མར་མཇལ་ཕྱག་གནང་རྗེས་ཆབ་རྫིང་དབུ་གུར་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་བསྟུན་གནས་ཆུང་གྲྭ་དཀྱུས་སྤྱི་ནས་རྒྱལ་མཁར་ཆོས་རྫོང་བ་དང༌། བཀྲ་ཤིས་ཞོལ་པ་བ་གཉིས་ལ་བྱ་དགའ་བྱིན་ཏེ་ལྷ་མོའི་གཟིགས་ཕུད་རེ་ཕུལ། ཕྱི་ཉིན་སྐྱོར་ལུང་གཞོང་པ་ལྷ་ཆུར་ཞབས་བཅགས་ཀྱིས་ལྷ་ཁང་ལ་གནས་གཟིགས་དང༌། ཆབ་ཉ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་བཞེས་འབྲས་ཀྱི་ཕམ་ཕབ་གསོལ་རས་སྩལ་ཏེ། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ལས་གྲོལ་ནས་བདེ་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དྲ་མ་ཆུ་འབེབས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་ཡང་དག་པར་མཐུན་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་སྐྱོར་ལུང་དགོན་དུ་གནས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་སེར་སྐྱ་དུ་མར་མཇལ་ཁ་དང༌། ཁྱད་པར་མངའ་རིས་སྤྲུལ་སྐུའི་གཟིམས་ཤག་ཏུ་གདན་ཞུས་ལྟར་ཕེབས་ཏེ་མཇལ་རྟེན་དང༌། གསོལ་ཞབས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་བདག་གིར་བཞེས་ (༢༦༤ ཉ་༡། ༤༡༥ འ་༩) ནས་སྟག་ལུང་བྲག་རི་ཁྲོད་དུ་ཕྱགས་ཕེབས་ཏེ་རྟེན་གསུམ་དངོས་འབུལ་སོགས་དགྱེས་བཞིན་བཞེས་ཏེ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་གསུང་གླེང་སྨར་ཞིང༌། གཟིམས་ཆུང་ཁག་ལ་གནས་གཟིགས་མཛད། དེ་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་རྭ་ཆེ་ཞེས་པར་མཇལ་མཆོད་ཐུགས་སྨོན་གནང༌། ཚུར་ལམ་ཚ་སྒུར་གླིང་ཁར་འཁྱུག་ཙམ་

347

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཕེབས་བཞུགས་རྗེས་དགའ་གདོང་དུ་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་བར་རྡོ་གཅལ་ནང་ཆོས་སྐྱོང་ཐོག་བབས་ཀྱིས་སྔོན་བསུ་བཞིན་པར་ལྕོག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་ངང་བཞུགས་ཐོག་ཆོས་སྐྱོང་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ་ཏེ་སྐུ་སངས། ལྕོག་ཏུ་འཕྲིན་སྐྱེམས་དང་བཀའ་བསྒོ་གཉེར་གཏད་མཛད། དེ་ནས་གཟིམས་ཆུང་དུ་བཞུགས་ཞབས་འཁོད་མཚམས་དགའ་གདོང་སྐུ་རྟེན་ནས་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་དང༌། ལས་སྣེ་ནས་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་བར་ཕྱག་སྲུང་སྩལ། དེ་རྗེས་འཇམ་དབྱངས་ལྷ་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་ར་ཙ་རི་ཁྲོད་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་འདུ་ཁང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་དང༌། རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྐུ་བརྙན་གསུང་བྱོན་བྱིན་ཅན་དེ་བཞིན་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་དབུ་གཏུགས་དང་ཆིབས་ཞབས་ཚང་མའི་མགོ་བོར་བྱིན་རླབས་སྩལ། ཤོད་མགོན་ཁང་དུ་འཕྲིན་སྐྱེམས་གྲུབ་བསྟུན་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་ལྗགས་སྨིན་ཆུ་འཁོར་དུ་མ་ཎི་ལྷ་ཁང་གསར་བཙུགས་ལ་གནས་གཟིགས་རབ་གནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཚ་སྒུར་གླིང་ཁར་ཕེབས། སང་ཉིན་རྒྱུན་གྱི་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གྲུབ་འཕྲལ་སྒེར་དངོས་སྡིངས་པའི་འཛིན་ཁོངས་དངོས་གྲུབ་རྩེ་རི་ཁྲོད་དུ་ཆིབས་བསྐྱོད་མཇལ་མཆོད་གནང༌། དེ་ནས་སྒེར་དངོས་གཞི་བའི་སྤྲོ་ཁང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་རྗེས་རྩེ་མགྲོན་ཆང་ཁྱིམ་པ་དང༌། དངོས་གཞི་སྡེ་སྲས་ངོ་འཁོར་ནས་མཇལ་དར་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་དང༌། འབུལ་དངོས་བསྟར་བར་ཕྱག་སྲུང་སྩལ་ཏེ་ཚ་གླིང་དུ་ཕྱགས་བཏེག དེའི་སང་ཉིན་ཚོགས་ཁང་དུ་གནས་ཆུང་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། ལས་སྣེ་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ་བར་བླ་གྲྭ་ལས་བྱེད་བཅས་པར་ཕྱག་དབང་སྩལ་ཏེ་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་སོ། །
(༢༦༥ ཉ་༡། ༤༡༧ ཐ་༤) དགུང་གྲངས་ང་གཉིས་སུ་ཕེབས་པ་ (༢༦༥ ཉ་༡། ༤༡༧ ཐ་༦) མེ་ཡོས་ཞེས་འབོད་པའི་གནམ་ལོའི་རང་ཞལ་གསར་དུ་བཞད་པའི་ཐོག་མར་

348

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཚེས་གཏོར་གྱི་རིམ་པ་སྨིན་རྒྱས་དང༌། ཚོམས་ཆེན་དུ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་དགྱེས་སྟོན་སྔ་ཕྱི། ཚེས་གསུམ་བརྟག་དྲིལ་སོགས་དགུང་གསར་གྱི་མཛད་ཆེན་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྔར་སྲོལ་ལས་གོང་དུ་འཕྱུར་བ་བསྐྱངས་ཤིང༌།
(༢༦༥ ཉ་༣། ༤༡༧ ཐ་༡༡) དེ་ནས་ནོར་གླིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྨོན་ལམ་ལས་བྱེད་
ཁག་ལ་འབྱོར་མཇལ་ཐོག ཆོས་སྤྱོད་འཆད་ཉན་དང༌། སྒྲིག་ཁྲིམས་གནོན་སྡོམ། ཇ་ཐུག་གཏོང་ལུགས་སོགས་རང་རང་གི་ཁུར་འཁྲིའི་བྱེད་སྒོ་གང་ཅི་ལེ་ཐོགས་གླེང་རྩོད་མེད་པར་རང་གཞན་ཕན་བདེའི་གཞི་རྩར་འགྱུར་ངེས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་བསྒྱུར་བརྗིད་ནོན་ཆེ་བ་མགྲོན་བརྒྱུད་སྩལ།
(༢༦༥ ཉ་༦། ༤༡༧ འ་༤) སྨོན་ལམ་སེར་ཚོགས་ཆེན་མོར་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་
བཀུར་ཞུ་མི་བཅུ་ཕྲག་ཕྱེད་གསུམ་སྐོར་ནས་ (༢༦༥ བ་༡། ༤༡༧ འ་༣) གཟིམས་ཆུང་དུ་སྐུ་སྐལ་རིམ་བཞིན་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་ཇ་གྲལ་དང༌། ལེགས་སྤྱད་ལ་གཟེངས་བསྟོད་ཀྱི་བཀའ་མཆིད། གོ་བབས་ཀྱི་ལེགས་དར་བཅས་སྩལ།
(༢༦༥ བ་༤། ༤༡༨ ཐ་༦) ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་རིང་སྔ་རྟིང་དྲུག་ཁོངས་དགེ་
ཚུལ་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་སྩལ་ཏེ་ངུར་སྨྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་ཏིལ་གྱི་གང་བུ་བཞིན་འཕེལ་བར་མཛད།
ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་དབུས་སུ་གསོ་སྦྱོང་དང༌། སྐྱེས་
རབས་ལས་བརྩམས་པའི་གསུང་ཆོས་བསླབ་བྱ། ལྗགས་བསྔོ་མཐུན་འགྱུར་དང་འབྲེལ་བ། ཐུགས་སྨོན། གནས་གཟིགས། དཔལ་ལྷའི་གཟབ་གསོལ། དགུང་ཐུན་དང་པོའི་ཆར་མཆོད་སྐོར་ལ་ཞབས་བཅགས་ཐུགས་ཞིབ་བཅས་བསྟན་འགྲོའི་གསོས་སྨན་དུ་འགྱུར་ངེས་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཁུར་དུ་བཞེས། བར་གསེང་ཀུན་ཏུ་འཆར་འཕར་མཇལ་ཞུ་བ་

349

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།བརྒྱ་སྟོང་དུ་མའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྐོང་ཞིང༌། མདོ་སྔགས་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་བརྩོན་པ་སོགས་སྤྲོས་བཅས་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་དཀར་ལེགས་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེར་ལག་ལྡན་དབང་པོ་པད་མཚོར་འཇུག་པ་བཞིན་གཞོལ་བར་གྱུར། སྨོན་མཇུག་གཏོར་ཟོར་དང༌། བྱམས་པ་གདན་འདྲེན། མི་རྟའི་བང་རྩལ་འགྲན་པ་སོགས་ལའང་སྤྱན་གྱིས་ལེགས་པར་བཙས་ནས་གྲུ་འཛིན་གཞལ་མེད་ཁང་དང༌། དེ་ནས་དུས་ཚེས་དགེ་བར་ཆིབས་ཕྲེང་རིང་དུ་བསྟར་ཏེ་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང༌།
(༢༦༦ ཉ་༥། ༤༡༩ ཐ་༧) ཚེས་ཉེར་བཞི་ནས་བཟུང་ཉིན་གསུམ་རིང་སྤྱན་
གླིང་གཟིམས་ཆུང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞིར་རབ་བྱུང་དང༌། བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ང་དགུར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ། གཡི་ལི་ཤོག་ཆ་དཀར་ཨཾ་བན་ངོ་འཁོར་དང༌། ཨ་ལག་ཤ་བདག་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་བཟང་ལ་འབྱོར་མཇལ། ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་རྩེར་འཁྱུག་ཙམ་ཕེབས་ཏེ་ས་བཅུད་བུམ་པ་ཁག་ལ་ཕྱག་ནས་མཐོར་འགྲེམས་དང༌། དེ་ནས་ལྷ་སར་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་ར་ཆེ་དང༌། འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་ལ་མཆོད་འབུལ་གནས་གཟིགས། གཟིམས་ཆུང་ཀུན་གསལ་ནས་རྒྱུད་གྲྭ་དང་གསང་སྔགས་བྱང་གླིང་པའི་གཏོར་ཟོར་ལས་རིམ་ལ་ཐུགས་ཞིབ། ཕྱི་ཉིན་ནོར་གླིང་ནས་རྩེར་ཕེབས་ཏེ་སེར་སྦྲེངས་ཀྱི་མཆོད་སྐོར་ལ་གཟིགས་རྟོག ཟླ་བ་གསུམ་པར་དགའ་ལྡན་བླ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་འཆར་ཅན་མཇལ་ཁ། ཚེ་ཆོག་གླིང་སྤྲུལ་སྐུ་སྐྱིད་གྲོང་ནས་དང༌། དགའ་ལྡན་བསམ་བློ་སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་རང་ཡུལ་ནས་ཕྱིར་འཁོར་ལ་འབྱོར་ཕྱག བརྒྱད་གཏོར་མཛད་ཆེན་དང༌། དུས་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་ཚོགས་མགོན་སོགས་སྔར་ལམ་བཞིན་དང༌། ཁལ་ཁའི་མི་སྣ་ཟས་བདེ་ཅན་ངོ་གཡོག་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ལ་སྒེར་མཇལ་ཕྱག་དབང་ཐོག ལོ་ཙཱ་མཁན་ཆུང་བརྒྱུད་ཁམས་འདྲི་དང༌། མོང་གོལ་གྱི་བདེ་

350

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དོག་བཀའ་འཚམས་སོགས་རིམ་བཞིན་བསྐྱངས།
ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་ཆོས་སྡེ་ཁག་ལ་མང་སྐོལ་གྱི་བསྙེན་བཀུར་དང༌། ལྷ་
ས་གུང་ཐང་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ལྷ་ཁང་དུ་མར་དཀར་མེ་སྙན་ཤལ་འབུལ་འགྲེམས་སོགས་རྣམ་དཀར་དགེ་རྒྱུན་ཡར་རྒྱས་དང༌། ཉིན་གཉིས་རིང་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་ལྷག་ཙམ་སྒྲུབ་པ་གནང༌། ཀུན་གླིང་བླ་བྲང་ནས་རྟ་ཚག་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་ཡང་སྲིད་སྐོར་ྋགོང་ས་ཆེན་པོར་ཐུགས་དམ་ཚར་ལྔ་ཙམ་ཕུལ་འདུག་པའི་ཚར་བཞི་པའི་བཀའ་ལན་དུ། ལོ་འདིར་ངོས་འཛིན་སྐབས་སུ་བབས་ཀྱང༌། ཟླ་ཤས་ནས་གསལ་ཆ་བྱས་འཐུས་ཤར་ཞེས་ཕེབས་ཤིང༌། ལན་ཐ་མའི་ཕྱིར་ཕེབས་སུ་རྗེ་དྲུང་སྤྲུལ་སྐུའི་ཡང་སྲིད་ཐད། མིང་ཐོ་ཟུར་གསལ་ལྔ་བཅུ་ང་དགུ་ཡོད་ཁོངས་ནས། ཕ་རུ་བའི་བུ་ཤིང་བྱི་ལོ་བདུན་པ་ཞེས་པ་འདི་ལོ་བགྲང་བྱ་བརྒྱད་དུ་སླེབས་པ་དེ་བཞིན་དམ་པའི་སྐྱེ་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་ངེས་རྙེད་ཐོག སླར་ཡང་སྐྱེ་སྤྲུལ་འཁྲུལ་བྲལ་རིམ་བྱོན་གྱིས་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་བགོ་སྐལ་དུ་བཞེས་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་སྐྱོང་བར་ངེས་པས་བཟང་ཞེས་ཟངས་རིར་འཁྲུངས་པའི་ད་ལྟའི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དེད་དཔོན་མཁས་པས་དོན་མཐུན་གྱི་ལག་ཏུ་ནོར་བུ་གཏད་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ངོས་འཛིན་གཙང་མར་མཛད།
༢༦༧ ཉ་༤། ༤༢༠ འ་༨སློབ་དཔོན་མཧཱ་གུ་རུའི་ཞལ་ནས། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་
དག་ནས། །སྔོན་མ་སྐྱེས་པའི་སྔོ་ཞིག་སྐྱེས། །བྲམ་སེ་བཛྲ་ཀ་ལ་ཡིས། །བཅད་ནས་ཁྲོམ་དུ་བཏོན་པ་དང༌། །སྨད་ཚོང་བཛྲ་ཤྲཱི་ཡིས། །ཉོས་ནས་ཁུར་ཏེ་དྲི་རུ་བསྣམས། །ཐ་མར་ཡིད་ལ་རབ་འདོད་པས། །མེར་བསྲེགས་དུ་བའི་བཅུད་ཁུ་འཐུངས། །དེ་ནས་ཇེ་མང་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ལ་ལས་ཕྱེ་བཏགས་སྣ་ལ་འགམས། །ལ་ལས་ཟ་ཞིང་ལ་ལ་ཡིས། །དུ་བ་འཐུང་བ་ལ་སོགས་ཀྱིས། །རྒྱ་གར་ཡུལ་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་གང༌། །རྒྱ་གར་མུ་སྟེགས་

351

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།འཇོམས་པའི་རྐྱེན། །སྔོ་དེ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་དང༌། དུས་མཐར་བོད་ཡུལ་འདི་ཉིད་དུའང༌། །དམག་འཁྲུག་ནད་ཡམས་མུ་གེ་དང༌། །སད་སེར་བཙའ་དང་བསྟན་འཛིན་གྱི། །སྐྱེས་ཆེན་སྐུ་ཚེ་ཐུང་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་དེ་ཡི་ནུས་པ་ཡིན། །ད་དུང་ཉོན་དང་འཚོ་རྒྱལ་མ། །སྔོ་དེ་བསྣུབས་པར་མ་གྱུར་ན། །ཡུལ་དེའི་བདེ་སྐྱིད་ཡུད་ཙམ་རེ། །བྱུང་ཡང་མི་རིང་སྡུག་བསྔལ་གྱུར། །ཐ་མར་སྡུག་བསྔལ་ཚན་པོ་ཆེ། །འབྱུང་བར་ངེས་སོ་སེམས་ལ་ཞོག །སྔོ་དེ་ཁོང་དུ་སོང་བ་ཡི། །ཉེས་པ་འདི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་ཉོན། །བདུད་རྒྱལ་དྲུག་གི་ནུས་པ་ནི། །གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་བདུད་སྔོ་དེ། །རྒྱལ་བསྟན་འཇོམས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱལ་བསྟན་ཉམས་ཤིང༌། བསྟན་འཛིན་སྐུ་ཚེ་ཐུང་བ་དང༌། དམག་འཁྲུག་མུ་གེ་ནད་རིམས་སོགས་མི་ཤིས་ལྟས་ངན་སྣ་ཚོགས་ཡོང་བའི་རྩ་རྐྱེན་ནི་སྣ་ཐ། ཐ་མི་ཁ། བཤིག་རས་སོགས་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྔོ་ཟས་ངན་པ་དེ་དག་བག་མེད་ལོངས་སུ་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་སྟབས། ཉེས་བརྒྱའི་འབྱུང་ཁུངས་རྫས་ནག་གི་ནུས་པ་འགོག་ཕྱིར་རྒྱ་ཁྱབ་ཡོངས་ལ་བཀའ་རྒྱ་རྩ་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་དྲིལ་བསྒྲགས་ཤིང༌། སྦྲགས་སྤྱི་ངོ་ལས་ཐུན་མོང་ལ་སླད་ཕྱིན་རྡོ་ཐའི་རིགས་སྦྲགས་ཐོག་བསྐུར་གཏོང་མི་ཆོག་པ་དང༌། ཞོལ་གཉེར་མི་དཔོན་དང་བཅས་པར་ལྷ་ཞོལ་ཁུལ་དུའང་བཤིག་རས་དང༌། རྡོ་ཐ་ཉོ་ཚོང་འཐེན་འཐུང་རིགས་ངོ་ལྐོག་གང་སར་མི་འབྱུང་བའི་དོ་དམ་མཐིལ་ཕྱིན་དགོས་ལུགས་བཀའ་བསྒྱུར་ནན་འདོམས་སྩལ་ཐོག གོར་ཞིབ་ཐུན་མོང་ནས་འཆར་ཕུལ་ཕྱག་རྟགས་དགོངས་དོན་ལྷ་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་རྡོ་ཐ་རྣམས་མི་མང་གི་མངོན་སུམ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རྩེ་ཤོད་བཀའ་ཤག་སྐུ་ཚབ་དང་བཅས་ནས་ས་དོང་དུ་བཅུག་སྟེ་ཆུ་ལུད་མཉམ་སྦྱར་གྱིས་རུལ་སྦྱོར་དུ་གཏོང་གནང་སོགས་དམ་བསྒྲག་ལེགས་པར་མཛད།
(༢༦༨ ཉ་༣། ༤༢༢ ཐ་༡) དགའ་ལྡན་ཁྲི་འཛིན་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་ལོ་དུས་

352

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
འཕོས་ཚབ། ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། དེ་ཚབ་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཟུར་ཡེ་ཤེས་དབང་ལྡན། རྩེ་རིག་གནས་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་ཐུབ་བསྟན་རབ་རྒྱས་དགོངས་འཁྲོལ་ཚབ། སྔར་ཁུངས་སྨིན་གླིང་གྲྭ་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཛིན་བཅས་ལ་བསྐོ་བཞག་བཀའ་བསྒྱུར་རིམ་བཞིན་སྩལ། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཞི་དང་ལྔ་ལ་རབ་བྱུང་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཅིག་སྒྲུབ་པ་གནང༌།
(༢༦༨ ཉ་༦། ༤༢༢ ཐ་༡༡) ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་ཤར་དང་བསྟུན་ཞོ་སྟོན་
གྱི་དགྱེས་སྤྲོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཟློས་གར་གྱི་རིག་བྱེད་པ་རྣམས་ནས་གཟིགས་མོའི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་སྤྲོས་ཤིང༌། ཟུར་མགྲོན་དུ་ཁལ་ཁའི་མི་སྣ་རྣམས་དང༌། ལྕགས་སྐུད་ས་ཧེབ་རོ་སོ་མིས་སོགས་འབོད་པ་གནང༌། རྩེ་ཕོ་བྲང་དང༌། ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་སུའང་ཡང་ཡང་ཞབས་བཅགས་ཀྱིས་བསྟན་འགྲོར་དགེ་བའི་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་ཤུག་དྲག་བསྐྱངས།
(༢༦༨ བ་༥། ༤༢༣ ཐ་༣) ཀརྨ་པ་ཞྭ་ནག་སྤྲུལ་སྐུའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་
སྐོར་སྡེ་དགེ་དཔལ་སྤུངས་སི་ཏུ་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། མཚུར་སྒར་བླ་བྲང་གི་མཛོད་པ་གཉིས་ནས། སྡེ་དགེ་ཨ་ཐུབ་ཁོངས་ཀུ་སེ་རྒྱ་མཁར་ཚང་གི་བུ་མོ་བསོད་ནམས་ལྷ་མཚོའི་ཁྱེའུ་ཤིང་བྱི་ལོ་པ་འདི་ཉིད་གོང་མའི་ཞལ་ཆེམས་ཨང་ཡིག་དང༌། ཡུལ་ཕྱོགས་བཟོ་དབྱིབས་བཅས་ངེས་རྙེད་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཆོག་པ་ཞེས་ཡང་ནན་ཞུས་པར། ཁྱེའུ་ཤིང་བྱི་ལོ་པ་དེ་བཞིན་ངེས་རྙེད་འཁྲུལ་བྲལ་ཀར་བརྒྱུད་དྲི་མེད་ལུགས་བཟང་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བདག་གིར་བྱེད་ནུས་སུ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཡོད་ཚེ་རང་རང་གི་གཏམ་དང༌། འདོད་པའི་ཕྱོགས་རིས་སུ་མ་ལྷུངས་པའི་ཡིད་ཆེས་དམ་ཚིག་གཅིག་དྲིལ་ལ་བརྩོན་ན་འཐུས་ཞེས་ངོས་འཛིན་ཕྱག་རྟགས་དང༌། དེ་རྗེས་བོད་ཕེབས་མཚམས་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས་ཀྱིས་མཚན་གསོལ་གཟེངས་བསྟོད། བླ་གྲྭ་ཐུན་མོང་ནས་ཞུས་ངོར་འཆལ་བའི་

353

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཀུན་སྤྱོད་སྤངས་ཏེ་བསླབ་གསུམ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་དགོས་ཚུལ་སོགས་གོ་དོན་ཟབ་པའི་ཞབས་བརྟན་སྨོན་ཚིག་བཅས་སྩལ།
(༢༦༩ ཉ་༤། ༤༢༣ འ་༨) ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་དང་བསྟུན་རབ་བྱུང་བསྒྲུབ་བྱ་
བརྒྱ་དང་གཉིས། བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་བཅས་ལ་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་རྒྱུན་ལེགས་པར་སྩལ།
(༢༦༩ ཉ་༦། ༤༢༣ འ་༢) ཁལ་ཁ་ཛ་སག་ཐུ་ཝང་ཤོག་དགའ་ལྡན་ཆོས་གླིང་
དགེ་འདུན་འཕེལ་དགོན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་གཞུང་བསྟན་ལ་ལྷག་བསམ་དགེ་བའི་བདག་རྐྱེན་དུ་ནི་རི་ཐུ་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོའི་བཀའ་ཤོག་དང༌། ཐམ་ག་གྲུ་སྐོར་སོགས་ཆེན་པོར་འོས་པའི་བཟོས་སྒོ་མི་དམན་པ་གནང༌།

༧༨༽ ས་འབྲུག་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱངས། མདོ་སྨད་ས་མཚམས་སུ་བོད་རྒྱའི་གཡུལ་འཁྲུག་བཟློག་ཐབས་གནས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་མང་པོ་ཉམས་གསོ། རི་རྒྱ་ཀླུང་སྡོམ་གྱི་མི་འཇིགས་སྲོག་གི་སྐྱབས་སྦྱིན། ཡང་སྲིད་ཅིག་ལ་འཕྲལ་ཕུགས་དགེ་བའི་བསླབ་འདོམས་ཤ་ཚར་སྦྱར་བས་རྗེས་འཛིན། ལོ་ཤས་རིང་འཆར་འཕར་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གནང་སྒོའི་བར་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསྙེན་རྫོགས་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་སྩལ་ཏེ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཚུགས་པར་མཛད། འབྲས་སྤུངས་སུ་ཆོས་ཁྲིམས་སོགས་འཛིན་སྐྱོང་སྤྱི་གནོན་སྡོམ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་བཀའ་ཡིག་ཆེད་སྩལ།
(༢༧༠ ཉ་༢། ༤༢༤ འ་༡) དགུང་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་དུ་ཕེབས་པ་ས་
འབྲུག་གནམ་ལོའི་རང་ཞལ་གསར་དུ་བཞད་པའི་ཐོག་མར་ཚེས་གཏོར་དང༌། དགྱེས་སྟོན་སྔ་ཕྱི་སོགས་དགུང་གསར་དང༌། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་མཛད་སྒོ་བཅས་སྔར་སྲོལ་ཉམས་མེད་ཐོག ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང༌། རྒྱུད་གྲྭ་གཉིས། ཕྱོགས་ཀྱི་གཞིས་དགོན་ཁག་བཅས་ཀྱི་དོན་གཉེར་བ་བཞི་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་སྐོར་ལ་དགེ་ཚུལ་དང༌། དྲུག་བརྒྱ་

354

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བཅུ་དགུ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྩལ་ཏེ་འཕྲལ་ཡུན་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ཡངས་པར་མཛད། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་ཞལ་སྔ་ནས་སོགས་སྨོན་ལམ་སེར་ཚོགས་ཆེན་མོར་མང་འགྱེད་ཀྱི་སྲི་ཞུ་སྒྲུབ་མི་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་ཙམ་དང༌། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་དད་ཅན་མང་པོའི་རེ་བ་དོན་ལྡན་མཛད།
ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་ཚོགས་མཆོད་མང་ཇའི་ཐོ་སྒྲིག་སོགས་མཛད་སྒོ་
བྱིངས་སྔར་ལྟར་དང༌། བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་དང་བཅུར་རབ་བྱུང་དང༌། བརྒྱ་དང་གཉིས་ལ་དགེ་སློང་གི་བསླབ་གཞི་འབོགས་པ་གནང༌།
ཟླ་བ་གསུམ་པར་དགའ་ལྡན་བླ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ཞབས་བརྟན་མཇལ་ཁ་
དང༌། ས་བཅུད་བུམ་སྒྲུབ། བརྒྱད་གཏོར་མཛད་ཆེན། དུས་འཁོར་གར་གཟིགས། སྒྲུབ་མཆོད་ཚོགས་མགོན་བཅས་སྔར་བཞིན་བསྐྱངས།
(༢༧༠ བ་༡། ༤༢༥ འ་༧། ཟླ་ ༤) དུས་ཆེན་གསུམ་འཛོམ་ཐོག་བསྒྲུབ་བྱ་ཉི་ཤུ་
རྩ་བཞི་རབ་བྱུང་དང༌། དགུ་བཅུ་གོ་བཞི་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་གནང༌།
(༢༧༠ བ་༦། ༤༢༦ ཐ་༩) སེར་རྩེ་སྒྲུབ་ཁང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཡང་སྲིད་སྐོར་
བླ་བྲང་མཛོད་པ་དང༌། ནག་ཆུ་ཞབས་དགོན་བླ་གྲྭ་ཐུན་མོང་ནས་ཐུགས་དམ་ལན་འགའ་ཞིག་ཕུལ་མཐར་དྭགས་པོ་སྤོམ་མདའི་བུ་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་དུ་ཆོས་ཞུགས་ཟིན་པ་ཆུ་ཁྱི་དགུང་ལྡན་འདི་ཉིད་ངོས་འཛིན་གནང་ཐོག ཐུབ་བསྟན་མཁས་གྲུབ་བསྐལ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཞེས་པའི་མཚན་ཡང་སྩལ། འདི་དག་གི་སྐབས་སྔ་ཕྱིར་མདོ་སྨད་ས་མཚམས་སུ་རྒྱ་བོད་གཡུལ་འཁྲུག་ཟམ་མ་ཆད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་དམག་བཟློག་ལ་དགོངས་ཏེ་མཁར་ལས་མང་དུ་མཛད་པ་ལས་གཟིམས་ཆུང་སོགས་མཁར་རྙིང་རེ་རེ་བཤིག་རལ་གནང་བ་ན། གཏོར་ཟོར་བརྒྱ་ཕྲག་འཕངས་པ་ལས་ལྷག་པར་ཕ་རོལ་གྱི་གཡུལ་ངོ་ཚེགས་མེད་དུ་འཇོམས་པའི་མངོན་རྟགས་འཕྲལ་འཕྲལ་ཐོན་པ་ནི་དེ་

355

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
སྐབས་ཀྱི་ཤེས་ལྡན་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་གྲགས་ལ། ལེགས་བཤད་ལས། འཚོ་བྱེད་ཟས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། །སྨན་གྱིས་ནད་ཆེན་གསོ་བ་ལྟར། །ཞེས་པ་བཞིན་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཐབས་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ་སྙམ་མོ། །
(༢༧༡ ཉ་༤། ༤༢༦ འ་༣) དྲུག་པ་ཚེས་བཞི་དང་དེའི་ཕྱི་ཉིན་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་
བཅུ་ཞེ་གཅིག་ལ་རབ་བྱུང་དང༌། བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་སྟེ་ཐར་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པར་མཛད།
(༢༧༡ བ་༡། ༤༢༧ ཐ་༦) སྤྱན་གླིང་གཟིམས་ཆུང་སྐལ་བཟང་བདེ་འཁྱིལ་
དང༌། བདེ་སྐྱིད་ངོ་མཚར་དཔལ་འཁྱིལ། ཆིབས་རའི་གཟིམས་ཆུང་གཞན་ཕན་དགའ་འཁྱིལ། ཁོར་ཡུག་ལྕགས་རི་ཆེན་མོ་རྒྱ་བསྐྱེད་བཅས་གསར་བཞེངས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོའི་ཐོག གཞུང་གནས་ནས་དཀར་སྤྲོའི་སྟོན་ཆེན་དང༌། སྤྱི་སྒེར་དུ་མ་ནས་རྟེན་འབྱུང་དངོས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་རིང་དུ་སྤྲོས་ཤིང༌། ལེགས་བཤད་གླིང་པ་ཚོགས་ཡོངས་ནས་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་ཀྱང་ཕུལ་ཏེ་སྐུ་ཚེའི་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་མཐར་བསྲིང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས།
(༢༧༡ བ་༤། ༤༢༧ འ་༡༠) སྔ་ཕྱི་ཅི་རིགས་པར་དབུ་རུའི་འབྲི་གུང་ཞ་ལྷ་ཁང༌།
གཡོ་རུ་ཁྲ་འབྲུག་བཀྲ་ཤིས་བྱམས་སྙོམས་གཙུག་ལག་ཁང༌། སྤུ་ཧྲེང་ཇོ་ཁང༌། བྱང་སྐྲ་བདུན། རུ་ལག་གྲོམ་པ་གྱང༌། ལྷོ་བྲག་བྲན་པ་ཕྱག་རྡོར། སོལ་ནག་ཐང་པོ་ཆེ། ལྷོ་བྲག་སྲས་མཁར་དགུ་ཐོག དྭགས་ལ་སྒམ་པོ། ཙཱ་རི་ཅིག་ཅར་ལྷ་ཁང༌། འོལ་དགའ་རྫིང་ཕྱི་སོགས་སྔོན་བྱོན་དམ་པ་མང་པོས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང༌། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་ལྟར་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་འཕྲལ་ཡུན་ཕན་བདེའི་འདོད་དགུ་ཅི་ཡང་སྩོལ་བའི་གནས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་ཞིག་གསོས་དང༌། གསར་བསྐྲུན་གང་འོས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ནས་ས་གནད་ཀྱི་མེ་བཙའ་ཉམས་

356

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
པ་ཡོངས་སུ་བསོས་ཤིང༌། བསྟན་འགྲོའི་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡུན་དུ་བརྟན་པར་མཛད། (༢༧༢ ཉ་༣། ༤༢༨ ཐ་༧) སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་མང་པོའི་སྲོག་གི་འཚེ་བ་
འགོག་པ་ལས་ལྷག་པའི་དགེ་རྩ་རླབས་པོ་ཆེ་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་རྣམ་ཀུན་རི་རྒྱ་ཀླུང་རྒྱའི་དམ་བསྒྲག་གི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གཞལ་དུ་མེད་པར་སྲོག་གི་སྐྱབས་སྤྱིན་མཛད་པ་དང༌། ཁྱད་པར་མདོ་ཁམས་དགོན་སྡེ་ཁག་ནས་ཚོགས་སུ་ཤ་འགྲེམས་ཀྱི་རྒྱུར་གནག་ཕྱུགས་གྲངས་མེད་པ་སྲོག་གཅོད་བག་མེད་དུ་བྱེད་པ་མཁྱེན་ནས་ཕྱིན་ཆད་ཤ་ཚབ་བྱེད་པ་ལས། ཕྱུགས་ལུག་བེད་སྤྱོད་མི་བྱེད་པའི་བཀའ་ཡིག་འཐུས་འདོམས་ཆེ་བ་སྩལ་ཏེ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་བཟློག་ཅིང༌། ངན་འགྲོའི་སྒོ་འཕར་སྡོམ་པར་མཛད་དོ། །
(༢༧༢ བ་༢། ༤༢༨ འ་༣) ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་ཉིན་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་
བརྒལ་བར་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསླབ་སྡོམ་ཕོག་སྟེ་ཤཱཀྱའི་སྲས་སུ་བསྐྲུན། ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ནང་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཚོགས་ཡོངས་དང༌། སྐུའི་དྲུང་ན་སྤྱོད་པ་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་བར་གསུམ་ལ་མཇལ་ཕྱག་གནས་གཟིགས་སོགས་ལྔ་མཆོད་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་ཆེན། དགའ་ལྡན་ཁྲི་བྱང་སྤྲུལ་སྐུ་མདོ་སྨད་ཆ་ཕྲེང་ནས་འབྱོར་ཕྱག ཨ་མདོ་འགྱིང་རོ་བླ་བྲང་གི་མཛོད་པ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ལ་ཐོན་ཕྱག་སོགས་འཆར་འཕར་མཛད་སྒོ་དུ་མ་རིམ་སེལ་དུ་བསྐྱངས།
(༢༧༣ ཉ་༡། ༤༢༩ འ་༡༡) སེར་ལྷོ་བཅོ་བརྒྱད་དང༌། ཤངས་སྟག་སྣ། ཏྲེ་ཧོར་
བརྒྱད་པ། ཁྲི་ངག་དབང་ནོར་བུ། བྱ་བྲལ་སྟག་རིང༌། སྟོད་མངའ་རིས་མདུན་ཆུ་བླ་མ་བཅས་སོ་སོའི་སྐྱེ་སྲིད་འཁྲུལ་བྲལ་ངོས་འཛིན་དང་འབྲེལ་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས་དང༌། མཚན་གྱི་གཟེངས་བསྟོད་བཅས་རིམ་བཞིན་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས། དམ་པའི་སྐུ་སྐྱེ་ཞིག་ནས་མཚན་བཏགས་གྲུབ་འཕྲལ་ཕྱོགས་ཕེབས་སྐོར་ཐུགས་དམ་ཞུས་པའི་ཕྱིར་

357

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཕེབས་སུ། སྤྲུལ་སྐུ་ཉིད་ལ་སྔ་ལོ་གཟིམས་མཇལ་སྐབས་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་འཛིན་པའི་སྐྱེ་གྲལ་དུ་བསྙེགས་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཤ་ཚུགས་གོག་པོ་ནས་བསམ་ཚོད་ཇི་སྨོས་ལྟར། དབུས་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་དལ་རྟེན་རྣམ་དག་ཐོབ་པ་ད་རེས་ཙམ་དོན་ལྡན་དུ་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་བསྟན་དང་ལེགས་པར་མཇལ་ཞིང༌། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་ལེགས་པར་བསྟེན་ཚུལ་མ་འཕྱུག་པར་སྡོམ་གསུམ་རིམ་ནོད་ཀྱི་སྐལ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པས་ན། རང་ཅག་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་སྲོལ་འཛིན་པ་རྣམས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་ཁོ་ནར་སངས་རྒྱས་པ་ལས། ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ནི་སུ་ཡང་མ་མཆིས། ལྷག་པར་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་བ་རིས་མེད་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བདག་པོར་བསྐྱེད་རྫོགས་རླུང་སེམས་རིམ་གཉིས་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་ཀྱང་སྡོམ་བརྩོན་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལས་ནམ་ཡང་མ་གཡོས་ཤིང༌། དེའི་ཐུགས་སྲས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་གསུང་མགུར་དུ། དྲིན་ཇི་བཞིན་འཁུར་བར་མ་ནུས་ཀྱང༌། །སེམས་ཆགས་སྡང་དབང་དུ་མ་སོང་བར། །མགོན་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ། །དུས་ནམ་ཡང་བརྩོན་པ་བགྱིད་པར་སྨོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔར་བསྐལ་པ་ཡར་འཕེལ་གྱི་དུས་ལ་རྒྱ་གར་ན་གྲུབ་སྒོམ་གྱི་དཔལ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང༌། ཕྱིས་སྙིགས་མ་ལྔ་ལྷག་པར་བདོ་བ་རྩོད་ལྡན་གྱི་དུས་འདིར་གྲུབ་སྒོམ་གྱི་རྟགས་སྤུ་ཙམ་མེད་པར་གྲུབ་སྤྱོད་ཡིན་ཚུལ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་མཐོ་སྙེག་བྱེད་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གོ་འཕང་ཟབ་པ་ཆེས་རིང༌། རྡོ་རྗེ་དམྱལ་བ་མི་བཟད་པ་ངང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ཉེ་བས་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བས་གཡེང་བའི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་སྒོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་ཤིང༌། ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བས་མཁས་པའི་མདུན་སར་ཤིན་ཏུ་སྨད་པས། དེས་ན་སྤོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་ཉིད་ལ་བཅས་རང་

358

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གི་ཉེས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྲ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པར་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་དང༌། རྗེའི་བསླབ་བྱ་གནམ་རྩེ་ལྡེང་མ་ནས་ཇི་སྐད་སྟོན་པ་ལྟར་གྱི་དགོངས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྲུང་སྡོམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་འབད་པས་ཚེ་མཐར་ཕྱིན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ་འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཇི་ལྟར་འདི་ན་ཤིང་རྩ་གཙོ་བོ་སྟེ། །རྣམ་པར་འཕེལ་དང་ཀུན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞི། །དེ་བཞིན་དམ་ཆོས་ཚོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཡང༌། །རྒྱུ་དང་རྩ་བ་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་དང༌། ཇི་ལྟར་ས་ནི་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་གཞི། །དེ་ལས་འབྲུ་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ། །དེ་བཞིན་འདུལ་བའང་སྡོམ་བརྩོན་རྣམས་ཀྱི་གཞི། །དེ་བཞིན་དེ་ལས་བསོད་ནམས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ། །ཞེས་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་དགོངས། །དེ་ཡི་གནས་ནི་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། །འདི་ལ་གནས་པར་གྱུར་ན་མཐར་ཕྱིན་འགྱུར། །འདི་ལ་མི་གནས་མཐར་ཕྱིན་ག་ལ་འགྱུར། །
ཞེས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་ཇི་སྙེད་མཆིས་པ་རྣམས་ཉེས་དམིགས་དང༌།
ཕན་ཡོན་གོ་མ་ལྡོག་པར་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་རྫུན་དང༌། བསླུ་བ་གཏན་ནས་བཅོམ་པའི་ཚད་མའི་སྐྱབས་སུ་འཛིན་ཅིང༌། ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་བཟང་པོས་ཡིད་རབ་ཕྲོགས་ཏེ་དེའི་རྗེས་མཐུན་དུ་གཞུག་པར་སྤྲོ་བ་ཆེར་སྐྱེད་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་གཏན་གྱི་མདུན་མ་དོན་ལྡན་ལག་རྩེར་སོན་ཐབས་སྒོ་གསུམ་བག་མེད་རྒྱ་ཡན་གྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བས་ཀུན་སྤྱོད་གང་གཟབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྒོ་ཀུན་ནས་འབད་པར་རིགས་སོ། །འདི་ནས་ཀྱང་ལམ་བཟང་དོན་མཐུན་གྱི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་བརྩོན་པ་མཐར་ཕྱིན་གྱི་སྐྱབས་འཇུག་བྱེད་ཅེས་འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་དགོས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་པའི་བཀའ་བསླབ་ནུས་པ་ཅན་འདི་བཞིན་སྩལ་འདུག
(༢༧༤ བ་༢། ༤༣༢ ཐ་༣) དགུང་གྲངས་ང་བཞིར་ཕེབས་པ་ས་སྦྲུལ་ལོ་དགུང་

359

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།གསར་ཚེས་གཏོར་དང༌། སྟོན་ཆེན། སྨོན་ལམ་སྐབས་གསོ་སྦྱོང་དང༌། སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གསུང་ཆོས། བརྒྱད་གཏོར། འཁྲུངས་སྐར། ལྔ་མཆོད་མཛད་ཆེན། དབྱར་དགུན་ཆིབས་བསྒྱུར་ཆེན་མོ་སོགས་ལོ་ནང་འཆར་ཅན་མཛད་སྒོ་མཐའ་དག་སྔར་ལམ་ཉམས་མེད་ཐོག དུས་ཆེན་བཞི་དང་འབྲེལ་བར་ཚངས་སྤྱོད་དོན་གཉེར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ལ་རབ་བསྙེན་གྱི་བསླབ་གཞི་སྩལ་ཏེ་རྣམ་གྲོལ་དང་ཉེ་བར་མཛད། རྩེ་དུས་འཁོར་ལྷ་ཁང་ཉམས་གོག་ཆེ་བར་གསར་བསྐྲུན་དང་འདྲ་བའི་ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ཏེ་ཞལ་བསྲོའི་བསྙེན་བཀུར་ཐོག ཚོགས་དབུས་སུ་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགེ་མཚན་གོང་མཐོར་བཞད་པའི་ཐུགས་སྨོན་དང༌། ནོར་གླིང་གཟིམས་ཆུང་ཁག་ལ་རབ་གནས་ཀྱི་གསུང་ཆོག་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བ་སྨིན་རྒྱས་མཛད་པས་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པའི་རྟགས་མཚན་གསལ་བར་བྱུང༌།

དགུང་གྲངས་ང་ལྔར་ཕེབས་པ་ལྕགས་རྟ་ལོ་དགུང་གསར་ཚེས་གཏོར་དང༌།
དགྱེས་སྟོན་སྔ་ཕྱི། དགྲ་ལྷ་ཁག་གི་གསོལ་མཆོད་སོགས་ཡར་ལྡན་དང༌། མོང་གོལ་དར་ཧན་ཆིང་ཝང་གི་མི་སྣ་ཏཱ་བླ་མ་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་དང་འབྲེལ་སྦྱིན་པའི་བདག་པོའི་ལེགས་བྱས་བྱང་ཆེན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ལྗགས་བསྔོ་མཚམས་སྦྱོར་དང༌། གསོ་སྦྱོང༌། གསུང་ཆོས། སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོའི་དུས་གཏོར། འཁྲུངས་སྐར། ལྔ་མཆོད་མཛད་ཆེན། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་རིས་མེད་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་མཇལ་ཕྱག་གི་དགའ་སྟོན། དབྱར་དགུན་ཆིབས་བསྒྱུར་ཆེན་མོ་སོགས་སྔར་ལམ་ལྟར་དང༌། དུས་ཆེན་བཞིའི་ཐོག་བསྒྲུབ་བྱ་ཆིག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་ཚིགས་སྔ་ཕྱི་བསླབ་སྡོམ་སྩལ་ཏེ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རྩ་བ་འཛུགས་པར་མཛད། དར་ཧན་ཆིང་ཝང་རྣམ་

360

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རྒྱལ་ཚེ་རིང་དང༌། མི་སྣ་ཏཱ་བླ་མ་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ། མི་རིང་ཅོ་ཀ་རྡལ་སོ་སོར་ཆོ་ལོའི་བཀའ་ཤོག་རེ་ཡང་སྩལ། འབྲི་གུང་འོད་སྣ་དགོན་གྱི་འཚོ་འཛིན་མཁར་ཁ་བློ་མཆོག་རྡོ་རྗེ། ཏྲེ་ཧོར་དཀར་མཛེས་བྲག་དཀར་དང༌། ནག་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ། བཀྲས་ལྷུན་ཡོངས་ཟུར་ལྷོ་པ། ལྡན་མ་དགོན་གསར་སྤྲུལ་སྐུ། སེར་བྱེས་རྩེ་ཉ་སྤྲུལ་སྐུ། དགའ་ལྡན་ཅོ་ནེ་གཡུ་ལོ་སྤྲུལ་སྐུ། རོང་པོ་ཆོས་རྗེ། གོང་དཀར་རྡོ་རྗེ་གདན་པ། ལྡན་མ་ཇོ་གདན། པཱ་ཏམ་ཁྱུང་སྤྲུལ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་བླ་སྤྲུལ་མང་པོའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཀྱང་འཕྱུགས་མེད་མཛད།
དགུང་གྲངས་ང་དྲུག་ཏུ་ཕེབས་པ་ལྕགས་ལུག་དགུང་གསར་ཚེས་གཏོར་དང༌།
ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགྱེས་སྟོན་སོགས་གཟབ་རྒྱས་དང༌། རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནས་གསོལ་འདེབས་མཛད་པ་བཞིན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་དབུར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་ལྗགས་བསྔོ་མཚམས་སྦྱོར། དཔལ་ལྷ་དང༌། གནས་ཆུང་སོ་སོར་གཟབ་གསོལ། ངུར་སྨྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་ཁྲི་ཕྲག་དང་ལྷན་དུ་གསོ་སྦྱོང་གི་ཆོ་ག གསུང་རར་ཐུབ་པའི་འཁྲུངས་རབས་ལས་བརྩམས་པའི་གསུང་ཆོས། ཁྱམས་རར་ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཆོ་ག་དང་འབྲེལ་བར་རླབས་ཆེན་ཐུགས་སྨོན་བདེན་བརྗོད་མཐུན་འགྱུར་དང་བཅས་པ། གཙུག་ལག་ཁང་སྟེང་ཤོད་བར་གསུམ་ལ་མཆོད་འབུལ་གནས་གཟིགས། དཔལ་མགོན་ཞལ་གྱི་དུས་གཏོར་དང༌། ལྔ་མཆོད་མཛད་ཆེན། ཆིབས་བསྒྱུར་ཆེན་མོ་སོགས་སྔར་བཞིན་ཐོག ཆོས་སྡེ་གསུམ་དང༌། རྒྱུད་གྲྭ་རྣམ་གཉིས། ཕྱོགས་ཀྱི་གཞིས་དགོན་ཁག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ལ་རབ་བྱུང་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་སྟེ་མྱང་འདས་ཀྱི་ས་བོན་བསྐྲུན།
གནས་ཆུང་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་གིས་ལུང་བསྐུལ་བཞིན་དྲུང་རིགས་སེར་
སྐྱ་སྤྱི་དང༌། གདན་ས་གསུམ་དང༌། རྒྱུད་གྲྭ་རྣམ་གཉིས་ནས་དངོས་འབུལ་དང་འབྲེལ་

361

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
བའི་ཞབས་བརྟན་ཕུལ། ཚེ་སྨོན་གླིང་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་ཡང་སྲིད་ཀྱི་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་མཚན་གསོལ་གནང༌། སྟག་ལུང་ཆུང་ཚང་མ་སྤྲུལ་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་ཆོས་མཆོག་དང༌། ཞབས་དྲུང་ཐུབ་བསྟན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་གཉིས་ལ་ཁྲི་མཇལ་དང༌། སྒྲུབ་ཁང་སྤྲུལ་སྐུ་གྲྭ་སར་ཆོས་ཞུགས་སར་སྐུ་ཚབ་གདོང་ལེགས་ཇ་ལྗགས་མདུད་ཀྱང་དགྱེས་བརྩེ་ཆེན་པོས་སྩལ། ལོ་འདིར་ཡང་བསམ་བཞིན་བྱོན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མང་པོའི་སྐྱེ་སྲིད་འཁྲུལ་བྲལ་གསལ་རྗེན་ངོས་འཛིན་བསྐྱངས།
གོང་དུ་ཡང་ཡང་སྨོས་པ་བཞིན་བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་གཞི་འཛིན་ཆོས་སྡེ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འདུལ་ཁྲིམས་གནོན་འཁུར་དང༌། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་འཆད་ཉན་སོགས་ནི་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་སོ་སོའི་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེར་བཀའ་བསྒྱུར་དང༌། བཀའ་རྒྱ་རྩ་ཚིག་གི་ལམ་ནས་དྲིལ་བསྒྲག སྐུ་ཚབ་སྐོར་གཡེང་ཆེད་མངགས་ཀྱིས་འཆུན་འདོམས་སོགས་དམ་བསྒྲག་དོ་དམ་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཛད་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ཡང༌། ཕྱོགས་ཙམ་མཚོན་ན་དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་སྤུངས་པའི་བླ་སྤྱིར་སྩལ་བའི་རྩ་ཚིག་ཁག་གཅིག་གི་བརྗོད་བྱར།
བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་
དཀར་སྤུངས་པའི་སློབ་དཔོན། ལས་སྣེ། འདུས་ཚོགས་དམངས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་ལ་བཟློ་བ། ལུས་ཅན་མ་ལུས་པའི་ཕན་བདེའི་སྙིང་པོ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་སུ་ཡུན་དུ་གནས་ཤིང༌། འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་གཞི་རྟེན་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་དེ་ག་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་མཆོག་དམན་བར་པར་བཅས་པའི་འདུལ་ཁྲིམས་ཀུན་སྤྱོད་སྐོར་སྤང་བླང་ཕྲ་ཞིབ་འཁོད་པའི་བཅའ་ཡིག་རིམ་སྩལ་ཡོད་རུང༌། དགོངས་དོན་ལ་འགལ་མེད་ཉམས་ལེན་རྩ་འཛིན་ཇི་བཞིན་མེད་པར་

362

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བར་སྐབས་སློབ་དཔོན་ལས་བྱེད་རིམ་འབྱོར་ནས་ཚུལ་མིན་སྒྲིག་འཆལ་རང་བཟོ་སྣ་ཚོགས་ཐོག གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྲི་ཞུ་འཛིན་སྤྲས་ལ་མཐུད་ཤོར་སོགས་མཚན་དོན་ཉམས་དམས་སུ་འགྲོ་གཞི་ཇི་སྙེད་བྱུང་རིགས་ལམ་ངན་མུ་འབྱམས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་རྩད་གཅོད་བབས་བཀོད་ཟུར་དུ་སོང་ཟིན་པ་བཅས། དེས་ན་ཁམས་གསུམ་ཕན་བདེའི་སྲོག་རྩ་ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང༌། བྱེ་བྲག་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསེར་མདོག་ཅོད་པན་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཉིད་དར་རྒྱས་ཡུན་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་ཚངས་སྤྱོད་དགེ་འདུན་ཁོ་ནར་རག་ལས་ཤིང༌། དེ་ཡང་འདུས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་བགྱི་བར་འོས་པ་ཐོས་བསམ་འཁོར་ལོའི་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་བརྩོན་གྱིས་འཛིན་སྐྱོང་དགོས་པ་རྟོགས་གསལ་ལྟར་འགོ་འཛིན་སློབ་དཔོན་སོ་སོས་བཀའ་སྡེ་སྣོད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་འཆད་སྤེལ་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་དང༌། བརྩི་བཞག དཔེ་འཛིན་སྐྱོར་སྦྱང༌། རྩོད་པ། རྒྱུགས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་དམ་པ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་བཞེད་སྲོལ་རྨད་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རིས་ལྟར་མ་འཕྱུག་པ་དུས་རྟག་ཏུ་ལྷོད་ཡངས་སྐད་ཅིག་ཙམ་མ་སོང་བའི་རྩ་འཛིན་སློབ་དཔོན་རིམ་འབྱོར་ནས་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་གྱི་བློ་དང་འཚམས་པའི་བརྩོན་སྦྱང་ལ་སྐུལ་བརྡ་ཉེ་དགའ་ཕྱོགས་ལྷུང་སྤངས་པའི་ལྷག་བསམ་རྨ་མེད་དགོས་རྒྱུར་མ་ཟད། གྲྭ་སའི་བླ་སྤྲུལ་དང༌། སློབ་དཔོན་ཟུར་སྡོད་སོགས་ནས་ཀྱང་ཕ་ཡུལ་གྱིས་མཚོན་ཐག་རིང་དུ་རང་མཚམས་འགྲོ་བསྐྱོད་མི་ཆོག་ཅིང༌། འབྲས་རམས་མིང་བཏགས་གཏོང་ལུགས་སྐོར་སོགས་སྟེར་སྦྱིན་རྗེས་འབྲང་དུ་མ་སོང་བར་སྔ་ལོ་སྦུག་དམ་རྩ་ཚིག་ཟུར་སོང་དོན་བཞིན་འགལ་མེད་ཉམས་ལེན་རྒྱུན་འཁྱོངས་ངོས། ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱེད་པོ་རྣམས་ནས་གཙོ་བོ་འདུལ་ཁྲིམས་གནོན་སྡོམ་བྱེད་སྒོ་ལེ་ཤོར་རང་འདོད་ཕྱོགས་ལྷུང་དབང་གི་ཁྲིམས་འཆལ་དགེ་

363

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།སྦྱོང་ཤ་ཚུགས་འཛིན་པའི་དམ་ཉམས་སྡིག་ཅན་ལས་འབྲས་དང་ལུགས་གཉིས་བཀའ་ཁྲིམས་བཙན་པོ་ཁྱད་དུ་གསོད་མི་འགའ་ཞིག་ནས་ནག་ཆང་དང༌། ཤོ། ར་སྦད། མཆོང༌། རྡོ་སྐོར་སོགས་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་ལས་ཉམས་བྱེད་བག་མེད་རྒྱན་པོ་འགྱེད་པའི་རྩེད་མོའི་རྣམ་གྲངས་ལ་བརྟེན་པས་ཞེ་སྡང་ང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་ལངས་རང་གཞན་གཉིས་འཕུང་མིག་ལྟོས་ཤས་རྐྱེན་དེ་རིགས་ལྟ་ཅི། ཨར་འུལ་ལས་རྒྱུགས། སྟོན་དཔྱིད་སོ་ནམ་ཞིང་གཡོག་གིས་མཚོན་བསམ་པ་ངེས་འབྱུང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་རབ་བྱུང་བསླབ་སྡོམ་ལྡན་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་ཁྱིམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཆང་བའི་བསྟན་པར་རྨ་འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་ངན་དེ་རིགས་གཏན་ནས་མི་ཆོག་ཅིང༌། རྣམ་ཀུན་མང་ཇར་འགྱེད་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་སློབ་དཔོན་ལས་ཟུར་གྱིས་མཚོན་གྲྭ་དམངས་དང་བཅས་འདུས་ཚོགས་གང་ཆེའི་ཐོག དབུ་མཛད་ནས་ཚོགས་འདོན་རྟ་འདུར་དབྱངས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྟན་དོན་ལ་སྨན་ངེས་སྔར་སྲོལ་ཉམས་མེད་དགོས་རྒྱུ་ལས། སླ་བཅོས་རང་བཟོ་སྟབས་བདེས་གོ་འགེགས་བྱེད་པ། རྣམ་ཀུན་མང་ཇ། ཆོས་ར། གསོ་སྦྱོང་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཚོགས་པ་ཇེ་ཉུང་གིས་རང་བཞིན་དལ་སྡོད་ཁར། དབྱར་ཚུལ་གྱི་མཇུག་དགག་དབྱེ་ཟིན་ནས་རང་ཁྱིམ་སོགས་ལ་བག་མེད་འགྲོ་བསྐྱོད་ཡུན་སྡོད་བྱེད་པ། གཞུང་སྒེར་འགྱེད་ཡོད་སྐབས་སྐལ་བ་འགྲོ་ཁུངས་སྐལ་ཐོ་ནང་གསལ་ལྟར་ལྷག་ལས་བྱེད་ཁག་ནས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཟེར་བ་སོགས་མིང་འདོགས་སྣ་ཚོགས་གླེང་རྩོད་དང༌། དེ་མཚུངས་ཚོགས་ཁང་དུ་ལྷན་ཕེབས་མེད་པར་རྙེད་པ་ཙམ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་ནས་རྡོ་གཅལ་སྟེང་འགྱེད་ཀྱི་སྐལ་ལེན་དུ་འགྲོ་སྲོལ་ད་བར་ལམ་ངན་མུ་འབྱམས་གྱུར་རིགས་ད་ནས་བཟུང་གཅིག་ཀྱང་བསྐྱོད་འཇོག་བྱེད་པ་སོགས་གཏན་ནས་མི་ཆོག དགོན་གྱི་གླིང་གསེབ་ཕྱི་ནང་ས་གནས་ཁག་ལ་རྣམ་ཀུན་ས་བཙོག་ཉམས་མི་དགའ་བ་དེ་རིགས་མེད་པའི་གད་དར་གཙང་སྦྲ་གང་ཆེའི་ཐོག དགོན་ནང་རྒྱུ་འགྲུལ་ཚང་མས་སྤྱོད་ལམ་རང་སྣང་

364

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གང་དྲན་གྱི་ཁྱད་གསོད་བྱེད་མིར་མགོ་བྱར་མིག་བསྐོས་རིམ་པས་ཀྱང་ཟོལ་འཇོག་མ་ཡིན་པའི་ཞིབ་འཇུག་བཀོད་ཁྱབ་བྱེད་ཅིང༌། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ཁ་ཁྱེར་གྱིས་ཁྲིམས་འགལ་བྱེད་མང་དབང་ཤེད་རིགས་མི་ཆོག་པ་སོགས་བླང་དོར་གྱི་རིམ་པ་གང་ཅིའི་གནས་ལ་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོའི་དགོངས་དོན་ལ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་ཉམས་ལེན་སྟར་ཆགས་སུ་བགྱིས་ན་དེ་ལྷག་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་བྱ་བ་གཞན་དུ་མ་མཆིས་གཤིས། ཚོགས་ཆེན་དགེ་སྐོས་གསར་ལངས་སྐབས་བཅའ་ཡིག་མཇུག་ཏུ་རྩ་ཚིག་འདིའི་ངོ་བཤུས་ཐོག་ནས་ལོ་ལྟར་ཐེངས་རེ་འདུས་ཚོགས་སུ་སྒྲ་དག་གསལ་གསུམ་གྱི་སྙན་སྒྲོན་དང་འབྲེལ་བས་མཇུག་གནོན་ཟབ་འདོམས་དགོས་རྒྱུ་དང༌། བསྙེན་བཀུར་མང་ཇའི་སྦྱོར་ཚད་ལག་དེབ་ནང་བཞིན་ཧེ་བག་མེད་པ་ཞུ་སྤྲོད་ཐོག དོ་དམ་སྔོན་ཡོད་ཚོགས་ཆེན་དགེ་སྐོས་གཉིས་རང་འཇགས་ཀྱིས་སྤྱི་འདོམས་འཕར་དུ་རྣམ་གྲྭ་བཀྲས་ཁང་པར་བསྐོ་བཞག་སོང་བས་ཕྱར་བ་གྲུ་འདེགས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྫས་བར་མ་དོར་མི་འགྲོ་ཞིང༌། ཚོགས་ཁྲོར་གཡའ་སྙིགས་ཁྲུས་བར་དངོས་གཙང་ཐོག ཚ་ཁོལ་ཐོན་གསུམ་གྱི་ལག་འབྲས་དཔེར་འོས་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གཙང་གི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་སྨིན་པ་དགོས་རྒྱུ་ལས། བར་ལག་ནས་འདི་ཕྱི་ཁྱད་བསད་རང་བཞིན་འདོད་རྔམ་གྱིས་ཧམ་འཁྱེར་དང༌། ཇ་རོ་ཐེངས་གཉིས་ལྷག་བསྐྱར་བསྐོལ་དགེ་འདུན་པའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་གནོད་གཞི་རྙིང་སུང་དུ་འགྲོ་རིགས་གཏན་ནས་མི་ཆོག་པར་མ་ཟད། ཚོགས་ཆེན་ཇ་མ་གཉིས་དང༌། ཐབ་གཡོག་ཨ་ཕ་བཞི་བཅས་སྤྱི་སོའི་འཛུགས་ཁུངས་ལ་བརྟེན། བུད་ཤིང་ལ་ཕྲ་བཟུང་ལྟོ་མཐུན་གྱིས་གསོལ་ཇ་ཚ་ཁོལ་ཐོན་གསུམ་མེད་པའི་ལས་ངན་ཅི་རིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ངེས་ལ་རྩད་གཅོད་མཐའ་འདེད་ཀྱིས་འཛུགས་ཁུངས་བརྗེ་ལེན་ཐོག ཉེས་བཀོད་བབས་ལྕི་དགོས་གནས་འདུག་ཀྱང༌། སླད་ལམ་ནོར་ལྡོག་ཤེས་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ན་སྙམ་ད་ལམ་ཐེངས་གཅིག་རིང་ངང་འཐེན་བགྱིས་པར་ཚང་མས་ཆོག་ཤེས་

365

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཀྱིས་ད་ནས་བཟུང་གསོལ་ཇ་ཚ་ཁོལ་ཐོན་གསུམ་ཡོང་ཐབས་འཛུགས་ཁུངས་སོགས་ནས་བཀོད་འདོམས་དགོས་རྒྱུ་ལས། སྔར་ལུགས་ཚོད་མེད་རིགས་སུ་ཐད་ནས་ཤར་ཚེ་དོ་དམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བསྟུན་ཇ་མ་དང༌། ཨ་ཕ་འཛུགས་ཁུངས་བརྗེ་ལེན་དང་འབྲེལ་ཉེས་པ་མིག་ལར་འདོམས་པ་གཅོད་ངེས་ཡིན་ཅིང༌། དགེ་འདུན་གྱི་གསོལ་ཇའི་ཐོག་ནས་སྔར་སྲོལ་ཡིན་དབང་རང་མཚམས་ཟུར་འཐེན་དགེ་འདུན་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ་བསྙེན་བཀུར་ནས་ཟ་སེམས་གནོད་རྐྱེན་དྲག་ཞན་སུ་ཐད་ནས་མི་འབྱུང་བ་དགོས་རྒྱུ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ལེ་ལག་ཉམས་གོག་མི་འབྱུང་ཆེད་ལོ་ལྟར་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་བླ་སྤྱིས་སྐོར་ཞིབ་ཀྱིས་སྐྱོན་ཤོར་གྱུར་རིགས་ཐོ་འགོད་དང་འབྲེལ་འཁྲི་ཁུངས་སོ་སོས་ཉམས་བཟོ་འཕྲལ་འཕྲལ་དགོས་རྒྱུའི་བཀོད་ཁྱབ་དང༌། གནམ་ཁྲ། རབ་གསལ། སྒོ་འཕྱོར་སོགས་ཀྱི་ཆུ་ལེན་རས་ཡོལ། སྦྲ་ཡོལ་རྩ་འཐོར་ཁག་སླད་ནས་རྩེ་ཤོད་ཕྱག་མཛོད་གཏོང་ཁུངས་ནས་རྒྱུ་ཆ་ཟུར་དུ་ཞུ་སྤྲོད་ངལ་བ་མ་དགོས་པར་འཁྲི་ཁུངས་སོ་སོར་མ་རྩ་གསར་འཛུགས་ཟིན་དོན། རང་ཁོངས་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་དང༌། རྣམ་ཀུན་བཅས་པར་བདག་གཅེས་ལེ་ཐོགས་མེད་པ་དགོས་རྒྱུའི་བཀོད་ཁྱབ་རྒྱས་བཅད་ལེགས་པར་ཟིན་པ་བཅས་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ་རིམ་འབྱོར་དང༌། འདུས་གྲྭ་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་ནས་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་དང༌། རྩ་ཚིག་སྔ་ཕྱིའི་འབྲུ་དོན་འགལ་མེད་དགོས་རྒྱུ་ལས། སྒེར་དོན་སྤྱི་སྒེར་བཅོས་ལྷད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འདུལ་ཁྲིམས་ཉམས་འཆལ་དང༌། ཐོས་བསམ་འཁོར་ལོའི་བྱ་བཞག་ལ་འགྲུས་བརྩོན་མེད་པའི་རང་འདོད་སྒྲིག་ལད། བསྙེན་བཀུར། སྲི་ཞུ་འཛིན་སྤྲས་ཞུ་སྒོར་མཐུད་ཤོར་སོགས་འགལ་ཆར་གླེང་ངན་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཤར་ཚེ་ལེ་སུ་ཐོགས་ལ་ཉེས་པ་སླད་འདོམས་གཅོད་ངེས་ལས། ཡན་པོར་འཇོག་ཐབས་མེད་གཤིས་དེ་དོན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ཡུན་དུ་གནས་ཤིང༌། རང་རང་འདི་ཕྱིའི་བདེ་འབྲས་ཁེ་ཉེན་ལ་གཅེས་པའི་སྤང་བླང་འཛོལ་

366

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
མེད་དགོས་རྒྱུའི་རྩ་ཚིག་འདི་བཞིན་བླ་སྤྱིའི་སྤྲོད་ཁོངས་ཡིག་རིགས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཀོད་དེ་རྩ་འཛིན་རྒྱུན་འཁྱོངས་སུ་ཡོང་བ་གྱིས། ས་ལུག་ཟླ་ཚེས་བཟང་པོར་བྲིས།ཞེས་འཁོད་པ་ལྟར་སྒྲིག་ལད་ངན་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་
གྱི་སྒོ་ནས་སུན་ཕྱུང་སྟེ་ྋརྒྱལ་དབང་གོང་རིམ་གྱིས་སྩལ་བའི་སྒྲིག་ཡིག་གི་དགོངས་དོན་ལྟར་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོ་ཐར་པ་གཞིར་བྱས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་ལ་བསྲེགས་བཅད་བརྡར་གསུམ་གྱི་དག་ཐེར་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་བྱུང་དགེ་སྦྱོང་རིག་འཛིན་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གནས་བག་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གཙང་མར་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་འགོད་པར་མཛད་པས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཟུངས་ཟད་ཀྱི་ནད་པ་ལྟར་གྱུར་པའི་སྲོག་རྩ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་ཞིང༌། ད་ལྟ་འདུལ་ཁྲིམས་འཆད་ཉན་རྣམ་དག་གི་མིག་ལྟོས་བཟང་པོ་གང་ལ་སྣང་བ་རྣམས་ྋསྐྱབས་མགོན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེའི་ནུས་མཐུ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཆོད་པར་རིགས་སོ། །
(༢༧༩ བ་༦། ༤༤༠ འ་༡༡) ཞེས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་མཁན་ཆེན་ཡོངས་
རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་གཞི་དང་རྩ་བར་གྱུར་པ་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པ། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ལ་རག་ལས་པར་དགོངས་ནས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང༌། གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་ཉམས་གསོས། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་སུ་བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན་གྱི་དག་ཐེར། བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་པར་གཞི་གསར་བསྐྲུན་མཛད་པ་སོགས་ལུགས་གཉིས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་

367

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
སྟོང་དུ་འབར་བས་ལྗོངས་འདིར་བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་ལྡན་གསར་བའི་སྣང་བ་ཡངས་པོར་བརྡལ་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་པའོ།། །།
༧༩༽ ྋརྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་གཞན་ལ་འཆད་སྤེལ་རྒྱུན་སྐྱོང་ངོས་དེ་འབྲེལ་གྱི་ཕན་ངེས་བསླབས་འདོམས་ཤ་ཚར་སྦྱར་བ་དང༌། ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསླབ་སྡོམ་ཁྲི་སྟོང་འགའ་བསྒྲུབས་ཏེ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་སླར་བྱོན་པ་ལྟར་རྣམ་དཀར་གྱི་ལེགས་བྱས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་རྣམ་ཐར་གྱི་སྤྱི་སྡོམ་ཡིན།
(༢༨༠ བ་༣། ༤༤༡ འ་༤) ༈ ས་བཅད་བཅུ་གསུམ་པ། རེ་ཞིག་ཞིང་འདིར་སྐུ་
ཚེ་འདིའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་པ་ན། རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐུལ་ཕྱིར་ཐ་མའི་མཛད་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དང༌། ཕྱི་རྗེས་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་ཐབས་སུ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་རིམ་པ་རླབས་ཆེན་བསྒྲུབས་པའི་ཚུལ་རགས་བསྡུས་སུ་བརྗོད་པ་ནི།དེ་ཡང་རྗེ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་དེར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་
ལྷག་པར་མཛད་པ་ལས་ཐུན་མོང་དུ་བསྙད་པར་བགྱི་བའི་ཚོགས་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་ཅིང༌། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆེས་གསང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ནི་རྗེ་དེ་ཉིད་དང་རྟོགས་པར་མཚུངས་པའི་རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་རྣམས་ནང་ཕན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱིས་པའི་བློ་ཅན་བདག་ལྟ་བུས་བརྗོད་པར་ག་ལ་སྤོབས། འོན་ཀྱང་གཟིགས་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང་བ་སོགས་ཟུར་ཙམ་ཞིག་ནི་སྔོན་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན། ས་བཅད་ཀྱི་རིམ་པ་འདིར་དངོས་སུ་མ་ཐོན་ཀྱང༌། རྣམ་ཐར་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རང་དང་གཞན་གྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་མཛད་པའི་གནད་བསྡུས་ཏེ་རགས་སྡོམ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ན།དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གཟུགས་རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་
བདག་ྋསྐྱབས་མགོན་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ནི་སྔོན་གྱི་བསྐལ་པ་དུ་

368

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
མར་གོམས་པའི་ཡང་དག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བཏང་བས་སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་བག་མེད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཤིང༌། ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བླ་མ་དམ་པ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་མཁས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །
དེའི་ཚུལ་ཡང་དུས་འཁོར་དང་བདེ་མཆོག་སྡོམ་འབྱུང་སོགས་ནས་འབྱུང་བ་
ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་ཐིག་དང༌། ཚོན་སྤེལ་བ་དང༌། ཆོས་གོས་དྲས་ཤིང་དྲུབས་པ་དང༌། ཁ་བསྒྱུར་བ་སོགས་མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ཤེས་པར་འོས་པའི་བཟོའི་གནས་མཐའ་དག་དང༌། ལཉྫ། ཝརྟུ། ཧོར་ཡིག བོད་ཡིག་གཟབ་ཤར། རྒྱ་ཡིག སོག་ཡིག ཕྱི་ཡིག ཨང་ཡིག མཁའ་འགྲོའི་བརྡ་ཡིག་སོགས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་གཙུག་ལག་ཡི་གེའི་རིགས་དུ་མ་འདྲི་ཀློག་ལའང་མཁྱེན་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མངའ། རང་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་ལྟར་གཞན་ལ་འདི་ལྟར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ལྷའི་ཆ་ཚད་དང༌། བཟོ་འཚེམ་སོགས་བཀས་མངགས་ན། སྔོན་ཆད་དེ་རིགས་ཀྱི་ལག་ལེན་མ་མྱོང་བ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ན་སེམས་མེད་པའི་ལྗོན་ཤིང་གིས་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་ཚུལ་མཐུན་པས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སེམས་སོ། །
གཞན་ཡང་འདུལ་བ་དང༌། གསེར་འོད་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་གསོ་བ་རིག་
པའི་གནས་རྣམས་དང༌། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི། དཔའ་བོས་མཛད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྣམས་ཇི་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་སོགས་ལ་འཕེལ་ཟད་འཁྲུག་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལྟ་རེག་དྲི་བ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། ཟས་སྤྱོད་སྨན་དཔྱད་

369

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།བཞིའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་རྣམས་ལག་ལེན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནད་སོ་སོའི་དཔུང་འཇོམས་པ་ལ་མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་པ་དང༌། སྨན་རྩིས་ཀྱི་རིག་པ་འདི་གཉིས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་མཁྱེན་ནས་སྔོན་མེད་པའི་སློབ་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་ཕྱོགས་ནས་ཕྱོགས་སུ་ལག་ལེན་ཇེ་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། སྒྲ་རིག་པའི་གནས་དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་བྱིངས་དང༌། རྣམ་འགྱུར་དང༌། རྐྱེན་དང༌། རང་བཞིན་སོགས་གང་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང༌། བྲིཏྟ་དང༌། ཛཱ་ཏཱི་ཕྲེང་བས་རྣམ་པར་བཅིངས་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པའང་མཁྱེན། ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚིག་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་མ་རྩ་འགྲེལ་ལ་ཐུགས་སྦྱོང་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་གནང་བས་སྙན་དངགས་ལའང་འཇིགས་པ་མེད་པའི་སྤོབས་པ་འཁྲུངས། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་བརྗོད་དང༌། ཟློས་གར་གྱི་རིག་བྱེད་མང་པོའང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་མིང་དང༌། སྐད་རིགས་བཞི་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་བྱེ་བྲག་མ་འདྲེས་པར་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབྱེད་མཁྱེན། ཚད་མ་རིག་པའི་གནས་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་དང༌། དེ་དག་གི་འགྲེལ་བཤད་སྤྱི་དང༌། ལྷག་པར་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐུགས་ལ་བཟུང་སྟེ་དཀའ་བ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་སྦྱང་བར་མཛད་པས་ཐུགས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་ཏེ་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཉིད་སླར་བྱོན་པ་དང་སྒོ་མཚུངས་སོ། །
ནང་རིག་པའི་གནས་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང༌། རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྡུས་པའི་
གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་མ་ཆུད་པའི་དོན་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ཡང་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་

370

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དང༌། འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་འཆད་སྤེལ་མཛད་པས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཁན་པོ་དང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་མང་པོའི་འཆད་སྤེལ་མཛད་པས་མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་བཤེས་གཉེན་དང༌། རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་བཞིའི་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང༌། གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད། རྒྱབ་རྟེན་གྱི་བཤད་པ་ཚད་མེད་པ་གསན་ཅིང༌། དམ་སྡོམ་གྱི་བཅས་མཚམས་སྤྱན་འབྲས་ལྟར་སྲུང་བའི་སྒོ་ནས་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་དང༌། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ལ་ཤར་སྒོམ་གྱི་ཉམས་བཞེས་རྒྱུན་དུ་མཛད་པས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའོ། །
དེ་ཡང་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་སྐབས་སླ་བཅོས་མ་ཡིན་
པར་སྟོན་པའི་སྐུ་དང༌། ལས་ཆོག་གི་གླེགས་བམ། དེ་དག་གི་མདུན་དུ་མཆོད་པ་རྣམས་སྟ་གོན་མཛད་དེ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་ཆད་ལྷག་མེད་པ་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང༌། བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྔའི་ཚོགས་དང༌། ཡུལ་དབུས་སུ་བཅུའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་འདི་ཆོས་ཚིགས་ཀྱི་ཡུལ་དབུས་ཡིན་པས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་བཅུའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་དགོས་པར་ནན་ཏན་ཆེ་བར་མཛད། དེ་ཡང་ལས་ལ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟུང་བ་བཤགས་པར་འོས་པ་རྣམས་བཤགས། བསྡམ་པར་འོས་པ་རྣམས་བསྡམས། བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་འོས་པ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་ལས་ཀྱི་རང་དུས་སུ་ཉེས་ལྟུང་གིས་མ་གོས་པའི་རྒྱུད་དག་པ་ཞིག་དང༌། གཉིད་དང༌། རྒོད་བག་དང༌། འགྲེང་བ་དང༌། རྩེད་འཇོ་སོགས་སྐྱོན་མཐའ་དག་གིས་མ་གོས་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་སྐྱེས་ན་སྙམ་པ་དང༌། ལས་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ལ་ཆད་ལྷག་བྱུང་མིན་རྟོག་པ་དང༌། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་ཀྱང་སྟོན་

371

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།པའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ན་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་འཇོག་དགོས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལ་ལས་གྲལ་པ་ཚང་མས་གཙོ་བོར་མཛད་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་རྣམས་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཡང་བརྡ་འཕྲོད་ངེས་སུ་མཛད་ཐོག དགེ་སློང་གང་ཡིན་ལ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་རེ་ཡང་འབྲལ་སྤང་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་བསྟར་ནས་གནང༌། མདོ་སྨད་སོགས་སུ་བྱང་སྡོམ་འབོགས་པའི་ཆོ་ག་ནམ་མཛད་ཀྱི་ཚེ་གནས་བརྒྱན་པ་དང༌། བྱི་དོར་སོགས་བྱས་ཏེ་མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་དང༌། བརྒྱད་སྟོང་པ། ཕལ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་མང་པོ་སྒྲོག་ཅིང༌། གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩ་དང༌། མཎྜལ་འབུལ་བ་སོགས་ཚོགས་རླབས་ཆེན་པོ་གསོག་ཏུ་བཅུག ཕྱི་ཉིན་དངོས་གཞིའི་སྐབས་རྟེན་གྱི་དྲུང་ན་མཆོད་པ་ཚད་མེད་པ་དང༌། ས་གཞི་བྱིན་རླབས། སྤྱན་འདྲེན་ཁྲུས་གསོལ། ཡན་ལག་བདུན་པ། མཎྜལ་ཅི་འགྲུབ་རེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་ཚུལ་གྱི་ཆོས་བཤད་རེ་མཛད་དེ་སྨོན་འཇུག་གི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་དང༌། དེའི་བསླབ་བྱ་ཕྲ་རགས་ངོ་འཕྲོད་ངེས་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་ཞིབ་པ་དང༌། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དགེ་རྩ་མཆོད་རྫས་སུ་བསྒྱུར་ཏེ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལ་བཅོལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ནམ་ཞིག་རྡོར་གདན་མའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དབུ་བསྐུལ་ལན་གསུམ་མཐར་དར་དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་ནམ་མཁར་འཕང་བ་དང༌། མཇུག་ཏུ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་འཇུག་ལེའུ་བཅུ་པ་སོགས་སྨོན་ལམ་རླབས་པོ་ཆེའི་རྒྱས་འདེབས་གནད་དུ་སྨིན་པ་རེ་མཛད།རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཐུགས་རབ་ཆེ་ཞིང༌། ཐུགས་གཉེར་ལ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་འཆད་སྤེལ་གང་མཛད་ཀྱང་ཐོགས་གཏུགས་མེད་པའི་གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མངའ་མོད། དེང་སང་ནི་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་དང༌། ཆོས་ལ་བརྟག་དཔྱད་མེད་པར་གཞན་གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱུགས་པ་ལྟ་བུས་ཉན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་ཤིན་

372

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཏུ་མང་ལ། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དང༌། དམ་སྡོམ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཆེས་ཉུང་བས་འཆད་པ་ལ་དེ་ཙམ་ཐུགས་མི་དགྱེས་ཤིང༌། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་རྣམ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་བཤད་ལུང་དང༌། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་བདེ་ལམ་གྱི་བཤད་ལུང༌། མདོ་སྨད་སོག་རིགས་དང༌། ཨ་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོན་ཁག་ལ་བཤད་ལུང་འདོད་ཆོས་སྣ་ཚོགས། བཱ་རིན་བླ་མ་འཇིགས་མེད་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་ངོར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་བཅས་སྩལ་བ་ལས། མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ཆེར་མ་མཛད་ལ། འབྲས་སྤུངས་ཞལ་ཟུར་བློ་གླིང་གོ་བོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་སོགས་སེར་སྐྱ་མང་པོས་ལམ་རིམ་གྱི་བཤད་ཁྲིད་གནང་དགོས་བསྐུལ་མ་ཞུས་ཀྱང༌། འདོད་ཆོས་འདི་དག་ཉོ་ཚོང་ལྟ་བུར་འཆད་བདེ་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས།
ལྷག་པར་གསང་སྔགས་ཟབ་མོའི་ཆོས་སྐོར་འདི་ནི། ཇོ་བོ་རྗེས། ཆོས་ཟབ་མོའི་
གྲགས་པས་སྔགས་ལ་འཁྲུལ། །ལར་འཁོར་བའི་གཏིང་རྡོ་བྱས་ཀྱི་དོགས། །ཞེས་དང༌། རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པས། ཆེས་ཟབ་གསང་བ་སྔགས་ཞེས་རབ་གྲགས་ཀྱང༌། །ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་མ་སོང་བར། །མ་དུལ་གླང་པོ་ཞོན་ན་རང་ཉིད་འཕུང༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེན་ཆེ་ཞིང༌། སྐྱེ་བོ་རྣམས་དམ་ཚིག་ལ་གནས་དཀའ་བས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འཕུང་བར་དགོངས་ཏེ་བཀའ་ཤིན་ཏུ་དོག་པར་མཛད། སྐབས་ཤིག་བཀའ་བློན་ཁྲི་སྨོན་པ་ནས་ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་དབུས་སྣོད་ལྡན་གྱི་བཀའ་འབངས་ཡོངས་ལ་ཡི་དམ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་དང༌། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་ཞིག་གནང་དགོས་གསོལ་བར། བཀའ་ལན་དུ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་དང༌། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་རྒྱུན་དེ་དོན་སྨོན་ཡུལ་དུ་མཆིས་ཀྱང༌། གསང་བདེ་གཉིས་ད་ལྟ་ལས་རུང་སྔོན་དུ་མ་སོང་བས། བསྙེན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་

373

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ལ་མི་འཇུག་པ་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་དང༌། བླ་མའི་བཞེད་སྲོལ་ལགས་ཤིང༌། འཇིགས་བྱེད་དང༌། དུས་འཁོར་གཉིས་ལས་བསྙེན་སོང་ཡང༌། མཁན་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བོད་འདིའི་ལྷ་སྐལ་ལ་བརྟེན་འགལ་བ་མེད་ཀྱང༌། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གྱི་དབང་བསྐུར་བླ་སློབ་སྣོད་གཙང་མིན་གྱི་དམ་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེའི་བར་ཆད་དུ་མངོན་པས་འཐེན་ཆ་དགོས་ཚུལ་བཀའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པས་རེ་ཞིག་སྐབས་སུ་མ་བབས་ཞེས་གནང་དུ་མ་བཞེད། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སློབ་མ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་ཆེན་དང༌། རྗེས་གནང༌། ཚེ་དབང་སོགས་བརྒྱུད་ལྡན་བླ་མ་དམ་པའི་ཕྱག་བཞེས་སུ་ཇི་ལྟར་ཕེབས་པ་ལྟར་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་ཆོ་ག་རྣམས་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་ཏེ་བོད་འདིར་སྔ་ཕྱིར་འགའ་རེ་ཙམ་དང༌། མདོ་སྨད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ནི་འགྱུར་ལྡོག་མེད་པའི་དད་ལྡན་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཞུས་ཚད་ཀྱི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྐོང་བར་མཛད།
གཞན་ཡང་གྲྭ་སར་སློབ་གཉེར་བྱེད་མི་མཇལ་ཞུར་བྱུང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
གཅེས་སྤྲས་གཙོ་འདོན་ངོས། གཞུང་ལུགས་འདི་དང་འདི་ལ་སློབ་གཉེར་གྱིས་ཞེས་ཞལ་ཏ་མཛད། རི་ཁྲོད་པ་སྐུ་མདུན་དུ་བྱུང་ན་དབེན་པའི་རི་སུལ་དུ་སྒྲུབ་པ་བྱ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་ཡིན། དེའི་ཐོག་ཏུ་ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སྦྱོར་འདི་དང་འདི་གྱིས་ཞེས་ཞལ་ཏ་གནང༌། བླ་མ་སྤྲུལ་སྐུ་མཇལ་ཞུར་བྱུང་ན་བསམ་བཞིན་དུ་བྱོན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་གང་ཆེའི་ཐོག་ནས་རང་དང་རང་ལ་བློ་གཏད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བ་ཉིད་གཙོ་བོར་མཛད་ངོས། གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་བསམ་འདི་ལྟར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ནས་དམ་པ་གོང་མ་ཚད་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཐར་སོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆ་རྐྱེན་དུ་མཁོ་བའི་

374

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གླེགས་བམ་རིགས་ཀྱང་གསོལ་རས་གནང༌། གཞུང་ཞབས་སྣེ་མོ་བའི་རིགས་སྒེར་མཇལ་དུ་བྱུང་ན་གནམ་བསྐོས་དགའ་བརྒྱའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྲི་ཞུ་རང་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་མཐའ་དག་རང་ཟོན་སྤངས་ཏེ། དྲང་པོས་གཞུང་བསྲངས་ལས་འབྲས་དཔང་ཕེར་ལྷག་བསམ་ཟོལ་མེད་དུ་བགྱིས་ན་འདི་སྣང་གྲགས་པ་དོན་དང་ལྡན་ཞིང༌། གཏན་གྱི་མདུན་མའི་རྩ་བ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཚུགས་པ་དང༌། དེ་ལས་ལྡོག་ན་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་བརྣག་དཀའི་འབྲས་བུ་མི་བཟད་པ་མྱོང་ཚུལ་གྱི་བཀའ་བསླབ་སྙིང་ལ་གཅགས་པ་རེ་གནང༌། མདོར་ན་སེར་སྐྱ་དྲག་ཞན་སུ་བྱུང་ཡང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་ལ་ཇེ་བརྩོན་དང༌། མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་འཛེམ་བག་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཞལ་ཏ་མཛད་དེ་སྐྱེ་དགུ་མཐའ་དག་ཡང་དག་པའི་ཁྲིམས་ལ་བཀོད།
ཁྱད་པར་ཟབ་རྒྱས་གདམས་པའི་བདུད་རྩི་མྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་རྩ་ལག་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཞལ་སློབ་ཀྱི་རིམ་པའང་བགྲང་བ་ལས་འདས་ཤིང༌། གཙོ་བོ་ནི་སྣང་མཐའི་ཟློས་གར་ྋཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་རྒྱ་སོག་ཁམས་བོད་ཀྱི་འགྲོ་བའི་འདྲེན་པར་གྱུར་པའི་བླ་མ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམས་དང༌། དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་སྔ་ཕྱི་དུས་མས་མཚོན་ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་འཛིན་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྡེ་མཐའ་དག་གི་མཁན་པོ། སློབ་དཔོན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མ་དང༌། ས་ཀར་རྙིང་གསུམ། འབྲི་སྟག་འབྲུག་གསུམ་སོགས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འཛིན་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོར་འཁོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྡོམ་པ་གསུམ་དང༌། མདོ་སྔགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཅི་རིགས་པའི་བཀའ་དྲིན་མ་མནོས་པ་མེད་ཅིང༌། ས་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་དང༌། རྒྱལ་ཕྲན་དང༌། བློན་པོའི་ཚོགས་རྒྱ་ཧོར་བོད་གསུམ་རྒྱ་གར་སོགས་ན་གནས་

375

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།པ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་ཀྱང་རང་རང་བློ་མོས་དང་འཚམས་པའི་དམ་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལྷུག་པར་བླངས་ལ། བསྟན་པའི་རྩ་བ་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གནང་བའང་སྔ་ཕྱི་བསྡོམས་ན་དགེ་ཚུལ་ཆིག་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་སྐོར་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་ཉིས་ཁྲི་བརྒལ་བ་ཙམ། དགེ་ཚུལ་མ་དང༌། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ། བསྙེན་གནས་བཅས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྩལ་བ་སོགས་ཟིན་བྲིས་སུ་མ་འཁོད་པའང་གྲངས་ལས་འདས་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་དངོས་སུ་བྱོན་པ་དང་མཚུངས་པའི་བྱ་བ་ལྷག་པར་མཛད་པ་ནུབ་ཕྱོགས་ཛཱ་ཏཱི་རྐང་འཐུང་འཁྲིགས་པ་ནས། ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་མཐའ་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་ནོར་འཛིན་ཡངས་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེ་བླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཅིང༌།
༨༠༽ མཁས་པའི་བགྱི་བ་རྣམ་གསུམ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་དང༌། བསླབ་གསུམ་རྣམ་དག་གཞིར་བཟུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཅས་ལ་མངའ་བརྙེས་ཤིང་མངོན་ཤེས་དང་ནུས་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མངའ་ནའང་སྦས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྷུར་ལེན་པ་འདི་ཡང་རྣམ་ཐར་གྱི་སྤྱི་སྡོམ་ཡིན།མཁས་པའི་བགྱི་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་འཆད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ནའང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཟབ་ཅིང་བརླིང་བ་དག་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་འཆད་པར་མཛད་པའི་ཚེ་རང་རང་སྐབས་བབས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོའི་ཁུངས་ཀྱིས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང༌། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་དུ་མས་ཚིག་དོན་མཐའ་དག་གསལ་བར་སྟོན་ཅིང༌། ལོག་པར་རྟོག་པའི་གོལ་ས་མཐའ་དག་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པ་དང༌། གཞུང་དོན་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྟོན་པས་ཁོལ་འདོན་རེ་ཙམ་མིན་པར་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་གཏིང་ཚུགས་པའི་གོ་བ་སྟེར་འཕུལ་ཆེ་ཞིང༌། སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་གོ་བ་དང་ཉམས་མྱོང་བདེ་བླག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་ནུས་པ་དང༌། ལམ་རིམ། ལྟ་བ། བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་སོགས་པའི་ཟབ་ཁྲིད་གནང་བའི་ཚེ་

376

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཡང་གཞན་གྱི་ཟེར་སྒྲོས་དང༌། གཡམ་བཤད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གིས་ཇི་ལྟར་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་མྱོང་ཐོག་ནས་འཆད་པར་མཛད་ཅིང༌། ཟབ་མོའི་གནད་མཐའ་དག་ལྷུག་པར་སྟོན་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་རྡོ་རུས་ཐུག་པར་ངོ་འཕྲོད་ཅིང་འཆར་སླ་ལ་འདུམས་བདེ་བས་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པར་དོན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་མཁས་པ་དང༌། གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་གནས་ཁོ་ནར་གྱུར་པ་ཡོད།
རྩོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མི་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་གཞུང་ལུགས་བརྒྱ་
ཕྲག་དུ་མ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ངལ་བ་མང་དུ་བསྟེན་པས་མཁས་པའི་སྙེམས་པ་ཅན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་ལ་དྲི་རྨེད་དང༌། འབེལ་གཏམ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྒལ་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པའི་ཚེ་ཐལ་འགྱུར་དང༌། གཏན་ཚིགས་ལན་རེ་ལན་གཉིས་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་དག་དཔའ་ཞུམ་ཞིང་ཕ་རོལ་པོས་ལོག་པར་བཟུང་བའི་དམ་བཅའ་རྣམས་བྱེ་མའི་ཆང་བུ་ལྟར་ཞིག་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་དག་རང་རང་གི་མཁས་པའི་སྙེམས་པ་བསྐྱུངས་ནས་སྐྲག་པ་དང་འདར་བ་དང་ཞུམ་པའི་ངང་ཚུལ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་རྗེ་བླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོས་འདུད་པར་བྱེད་ཅིང༌། དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱོན་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་པའི་རྒྱལ་རྔ་ཆེན་པོ་རྡུང་བར་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུའི་མགོན་དང་བཅས་པ་ནི་ཨེ་མ་བདག་ཅག་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་པ་རྣམས་ངེས་པར་མཆོག་ཏུ་བཟང་པོའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་དད་པ་དང་གུས་པ་ཆེན་པོས་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་འབའ་ཞིག་ལྷུར་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །རྩོམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཡི་དམ་ལྷའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་གསུང་གིས་གནང་བ་ཐོབ་

377

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
པ་དང༌། རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་སྟེ་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་རེ་རེས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ནུས་ན། རྗེ་འདི་ནི་རྒྱུ་དེ་གསུམ་ག་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་གཞུང་གི་འགྲེལ་བཤད་དང༌། ལྷའི་མངོན་རྟོགས་དང༌། བསྟོད་པ་སོགས་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་རྣམས་ཚིག་སྙན་ཞིང་དོན་བཟང་བ། འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་གོ་བདེ་བ། རང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པ། སྡེབ་དང༌། བརྡ་ཆད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མཁས་པ་མགུ་བ་སྐྱེད་ནུས་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དྭང་བ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་གྱིས་
དབྲི་བསྣན་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་རྗེ་འདིའི་གསུང་གི་རྐང་གྲངས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ན་འདི་ལྟ་སྟེ།
པོད་དང་པོར་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་རྒྱ་
མཚོའི་རྣམ་ཐར་དང༌། དེའི་སྐུ་གདུང་གི་དཀར་ཆག ཞྭ་དམར་རྡོ་རྗེ་འཆང་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར།
པོད་གཉིས་པར་མདོ་སྨད་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དང༌། ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་
ཆེན་མོའི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཕེབས་སྐབས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ལྗགས་བསྒྲིགས་ལེ་ཚན་དུ་མ། བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་དང་རྡུལ་ཚོན་ཀླུ་ལ་གཏོད་པའི་ཆོ་ག ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་ཞི་བའི་སྦྱིན་སྲེག འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོར་སྟོང་མཆོད་འབུལ་ཚུལ་གྱི་ཆོ་ག རྗེ་བཙུན་ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང༌། ཚོགས་མཆོད། སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པ་མཁའ་འགྲོ་ལྔ་བསྐོར་གྱི་རྗེས་གནང་བྱ་ཚུལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་སེངྒེའི་གདོང་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང༌། བསྐང་བཤགས། བསྟོད་བཟློག རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེ་སྒྲུབ་དང༌། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་མཚན་འགོད་ཚུལ། ཞྭ་

378

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དམར་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་གསན་སྐབས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མན་ངག་ཟིན་བྲིས་སུ་གནང་བ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྲེང་སྔགས་དང༌། བསྟོད་པའི་དོན་འགྲེལ། དག་སྣང་གསང་བ་རྒྱ་ཅན་ལས་སྐུ་གསུམ་རིགས་འདུས་ཀྱི་དབང་དང༌། རྟ་མགྲིན་པདྨ་ཡང་གསང་གི་སྨན་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་སྨན་དབང་བསྐུར་ཚུལ། དཔལ་ཆེན་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་གྱི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཁ་སྐོང་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་བྱ་ཚུལ། ཕུར་པ་ཡང་གསང་སྤུ་གྲིའི་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་ཆོ་ག དཔལ་ལྡན་དམག་ཟོར་རྒྱལ་མོ་དང༌། རྒྱལ་ཆེན་སྐུ་ལྔ། རྡོ་རྗེ་གྲགས་ལྡན་བཅས་ཀྱི་བསྐང་གསོ་མདོར་བསྡུས། སྲིད་པ་ཕོ་བྲང་གླིང་དགུའི་མདོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀླུ་རྒྱལ་ཝ་རུ་ཎའི་མཆོད་ཆོག་བྱ་ཚུལ་འཁྱེར་བདེ། ཀླུ་རྒྱལ་མལ་གྲོ་གཟི་ཅན་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་ཚུལ་བཅས།
པོད་གསུམ་པར་དབྱངས་ཅན་ཞལ་ལུང་ལས་སྙན་དངགས་ལེའུ་གསུམ་གྱི་
དཔེར་བརྗོད། རྗེ་དཔའ་རི་བའི་དྲུང་ནས་སྙན་དངགས་ཀྱི་ཁྲིད་གསན་སྐབས་ལེའུ་བར་པའི་དཀའ་གནད་བསྙེལ་བྱང་གནང་བ། ཀུན་བཟང་འཁོར་ལོའི་རིམ་པ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། བླ་མ་དང་ཇོ་འབྲོམ་རྔོག་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། སྐྱེས་རབས་སོ་བཞིའི་གསུང་བཤད་སྐབས་ཀྱི་བརྒྱུད་འདེབས། བསྔོ་བ། མཛད་སྒོའི་རིམ་པ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་གསོལ་འདེབས་སོགས་གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། བརྟན་བཞུགས་སྨོན་ཚིག་ལེ་ཚན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཕྱོགས་བཀོད། མྱུར་འབྱོན་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། འཇམ་དབྱངས་རིགས་ལྔ་ལ་བསྟོད་པ། རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་གནས་བསྟོད། དབང་ཕྱོགས་ས་དབང་གོང་མ་ལ་བསྟོད་པ། མ་ཎི་ལྷ་ཁང་གི་གནས་བསྟོད། ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞལ་སྔ་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་དང༌། མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩ་བཅས་དབང་

379

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཆེན་གསན་སྐབས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ཐོར་བུ་ཕྱོགས་བཀོད། ཡི་དམ་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲུབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་གི་ལྷན་ཐབས་དོན་གསལ་བཞིན་དམ་པའི་ཕྱག་བཞེས་རྗེས་གནང་གི་བཅའ་བསྒྲིགས། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་གསུང་ཆོས་གསན་སྐབས་ཀྱི་མན་ངག་བསྙེལ་བྱང་ཐོར་བུ་ཕྱོགས་བཀོད། སྐུ་འབུམ་དཀའ་བཅུ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་བཟང་དང༌། རྒྱ་གར་ནས་ནང་ཆོས་ཀྱི་དྲི་བ་བྱུང་བའི་ལན། བླང་དོར་བསླབ་བྱའི་རིམ་པ་ཕྱོགས་བཀོད། རྒྱལ་པོ་སྐུ་ལྔ་ལ་བརྟེན་པའི་གཡང་འགུགས་དང༌། མདོ་སྨད་ཐོར་རྒོད་ཀྱི་གནས་བདག་སོགས་གཞི་བདག་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད་ཁག་མང་པོ་བཅས།
བོད་བཞི་པར་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་བཅའ་ཡིག་སོགས་
བོད་དང་བོད་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྡེ་ཁག་ལ་སྩལ་བའི་བཅའ་ཡིག་གི་རིམ་པ་ཕྱོགས་བཀོད། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བླང་དོར་བསླབ་བྱའི་རྩ་ཚིག་གི་རིམ་པ་ཕྱོགས་བཀོད། པར་བྱང་དང༌། ཐང་སྐུའི་རྒྱབ་ཡིག མཆོད་རྫས་ཕུལ་བའི་བསྔོ་སྨོན་སོགས་འདོད་གསོལ་གྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། མཚན་གཟིམས་ལྷ་མོ་གསུང་བྱོན་མར་ལོ་གསར་རྟེན་འབྱུང་སྙན་ཤལ་དང༌། རྟེན་གཙོ་ཁག་ལ་ཐམ་ཕུད་སྙན་དར་ཕུལ་བའི་སྨོན་ཚིག་གི་རིམ་པ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། རྟེན་གསུམ་མཆོད་རྫས་སོགས་ཀྱི་དཀར་ཆག་དང༌། མཆོད་རྩ་ཐེབས་སྦྱར་སོགས་དེབ་ཐེར་འགོ་རྒྱན་གྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་བཀོད། ཕོ་བྲང་ཡས་མས་ཀྱི་ལྡེབས་བྲིས་དང༌། གཟིམས་སྒོའི་མཚན་བྱང༌། སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་གསོལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བཅས།པོད་ལྔ་པར་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དུ་མའི་ཞལ་སྔ་ནས་དབང་ཁྲིད་ལུང་
སོགས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་བགོ་སྐལ་ཇི་སྙེད་བཞེས་པའི་གསན་ཡིག ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། གཞན་ཡང་མཆོག་དམན་བར་པ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་གི་རིམ་པ་ཕྱོགས་བཀོད། རྟེན་གསུམ་རབ་གནས་དང༌། མཎྜལ་བཤད་

380

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
པ། འདུས་སྡེ་ཁག་ལ་བསྙེན་བཀུར་གནང་བའི་འགྱེད་ཁྲལ་ཁག ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གན་དྷོ་ལ་དང༌། རྒྱས་བཏབ་ར་མོ་ཆེ་སོ་སོར་ཉམས་གསོ་མཛད་པའི་དཀར་ཆག་གཉིས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་འབུམ་པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་སྨོན་ཚིག བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་ཉམས་གསོ་མཛད་པའི་དཀར་ཆག ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྡེབས་བྲིས་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞིའི་ཞལ་བྱང་ཟུར་དུ་བཀོལ་བ། འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་དང༌། མདོ་རྩ་མཆན་འགྲེལ། མཚོ་ཊཱིཀ་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཉེར་མཁོའི་དབྱིབས་ཚད་ཕྱག་ལེན་མཐོང་རྒྱུན་ལྟར་དཔེ་རིས་སུ་བཀོད་པ་བཅས་རེག་ཟིན་གང་རྙེད་ཁུ་བསྡུས་ཀྱིས་པར་དུ་འཁོད་པའང་ཡིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པའི་ཤོག་བུ་མདའ་ཚད་མའི་གླེགས་བམ་ཆེ་ཚད་ལྔ་ཙམ་བཞུགས་ཤིང༌། མ་འཁོད་པའང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པར་སེམས་སོ། །
དེ་ལྟར་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ཟིན་ནས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་
ཡང༌། སྤྱིར་ངེས་འབྱུང༌། བྱང་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སོགས་དང༌། ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཟབ་མོའི་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའམ། གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ཅིང༌། དེ་རྣམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དག་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན། གྲུབ་པ་དེ་དག་ཐོབ་པ་ལས། གཞན་ངོར་མངོན་པར་ཤེས་པ་འཆད་པ་དང༌། རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དང༌། སྤྲུལ་པ་ལ་འདོད་དགུར་དབང་སྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་གྲུབ་རྟགས་ཞེས་བརྗོད། དེས་ན་གཙོ་ཆེ་བ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་པ་དེ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་པ་ལས། མངོན་ཤེས་དང་

381

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཐུན་མོང་པའི་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་མི་འཛིན་ཏེ། དེ་ཙམ་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པའང་ཡོད་པས་སོ། །
དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་དེང་སང་བསྟན་པའི་གནད་མ་གོ་བ་ཕལ་མོ་ཆེའི་བསམ་བློ་
ལ། མངོན་ཤེས་འཆད་པ་དང༌། གནམ་ལ་འཕུར་བ་དང༌། ཆུ་ལ་མི་བྱིང་བ་སོགས་བྱུང་ན་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་འཇོག་པ་ཨ་ཅང་ཆེ་སྟེ། ཐ་ན་བཟང་ངན་གྱི་མོ་དང་བརྟག་པ་སོགས་བདེན་པ་ཙམ་དང༌། ཆར་འབེབས་གཅོད་ཐུབ་པ་དང༌། འཕྲལ་རྐྱེན་གདོན་བགེགས་ཕྲ་མོ་སྲུང་ནུས་པ་སོགས་བྱུང་ན་འཆལ་སྤྱོད་ཇི་འདྲ་བྱེད་ཀྱང་གྲུབ་ཐོབ་ཡིན་འདུག་ཅེས་དད་དད་མོས་མོས་སུ་བྱེད་པ་མང་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་འདུལ་ཁྲིམས་གཙང་བ་དང༌། ངེས་འབྱུང་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་དང༌། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལྷུར་བཞེས་པ་སོགས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་བླ་མ་བཟང་བ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ལས་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་མི་འཇོག་པ་མང་ཡང༌། ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ཕྱག་བཞེས་ནི་གོང་དུ་ལན་དུ་མར་སྨོས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱང་གསང་ཞིང་སྦེད་པར་མཛད་པ་ལས། གཞན་ངོམས་སུ་མི་མཛད་ལ། མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་སྣོད་ལྡན་རེ་གཉིས་ཙམ་གྱི་ངོར་མཛད་པ་ལས་ཡོངས་གྲགས་སུ་མི་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མི་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རང་ཉིད་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གྲུབ་རྟགས་སོགས་ཀྱང་བྱུང་རྒྱལ་དུ་བསྟན་ན་གནས་སྐབས་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ཡིད་འདུན་པ་ཙམ་འབྱུང་སྲིད་ཀྱང༌། རྗེས་འཇུག་རློམ་པ་དག་གིས་ཡ་རུར་མ་སླེབས་གོང་ནས་མཛོ་འགྲོས་རྒྱག་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་ནའང་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ཞེས་ཐོ་ཅོ་དང་རྩིང་སྤྱོད་ལྷུར་ལེན་ཅིང༌། གྲུབ་རྟགས་ཡིན་ཁུལ་གྱི་ཟོག་གིས་གཞན་མགོ་བསྐོར་བས་བསྟན་པའི་མིག་རྐྱེན་ལ་གནོད་ཅིང༌། རང་དང་རང་ལ་རེ་ལྟོས་འཆའ་བ་མཐའ་དག་ལག་སྦྲེལ་གྱིས་གཡང་སར་མཆོང་

382

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བ་མང་བ་ལ་གཟིགས་ནས་གྲུབ་རྟགས་སོགས་ལ་ཆེད་གཉེར་དུ་མི་མཛད་པ་ཡིན་ལ།ལྷག་པར་རྗེ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོའི་ཐུགས་འདུན་གྱི་
གཙོ་བོ་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་བགྲོད་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྨ་མེད་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་དར་རྒྱས་ཡུན་དུ་གནས་པ་ཞིག་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་གཞིའམ་རྩ་བ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མེད་ན་བསྟན་པའི་རྨང་ཡུན་དུ་མི་ཚུགས་པར་གཟིགས་ནས་རང་ཉིད་གཟུངས་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང༌། རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལ་མངའ་འབྱོར་ཟིན་ན་ཡང༌། གཞན་ངོར་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ཁོ་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡུན་དུ་གནས་པ་འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ལས། མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་མངོན་མཚན་ཅན་ཆེད་གཉེར་གྱིས་གཏན་ནས་མི་མཛད་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་ལེགས་བཤད་ལས། དམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྦས་གྱུར་ཀྱང༌། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་གསལ། །སྣ་མའི་མེ་ཏོག་བཀབ་ན་ཡང༌། །དྲི་ཞིམ་ཀུན་ནས་ཁྱབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཤུགས་འགོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅི་རིགས་སུ་མངོན་པ་ཕལ་ཆེ་བ་སྔར་གོང་གི་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་དང༌།
ད་དུང་ཅུང་ཟད་མཚོན་ན། སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་ཇོ་འབྲོམ་གཉིས་རི་སྐྱར་
ཞལ་གཟིགས་པ་ནས་བཟུང་རྣམ་ཀུན་བླ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མང་པོའི་གསང་གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡང་ནང་གི་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོན་པོར་ཕེབས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་པ་གོར་མ་ཆག་ལ། རང་གཞན་ལ་དུས་གསུམ་དུ་བྱུང་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་གནས་ཚུལ་དུ་མའང་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཡང་སྲིད་ཇི་སྙེད་ཅིག་འཁྲུལ་མེད་དུ་

383

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ངོས་འཛིན་མཛད་པ་ཁོ་ནས་ཡིད་ཆེས་ངེས་པ་རྙེད་ཆོས་སུ་གྲུབ་པར་མ་ཟད། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཟུར་ཙམ་གོ་ཐོས་ལའང༌། ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་གྲྭ་ཁང་ནང་བཞུགས་མིའི་དབང་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་གཅིག་གི་སྐུ་བརྙན་དེའི་གཟུངས་གཞུག་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ཚུལ་ཞུ་མི་མེད་པར་ནང་གཞུག་བརྗེ་དགོས་གསུང་བར། ཆག་གྲུམ་འགྲོ་ལུགས་ཀྱི་ཤད་སྦྱང་ནན་ཏན་ཞུས་ཀྱང་མ་གསན་པར་གཟུངས་རྙིང་ཕྱིར་འདོན་སྐབས་མི་དབང་རང་གི་བསོད་ནམས་དབང་ཐང་རིགས་བརྒྱུད་སོགས་འཕེལ་བ་དང༌། འགལ་ཟླ་གཞན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་བསོད་སྟོབས་འབྱོར་རིགས་བརྒྱུད་སོགས་ཉམས་འགྱུར་གྱི་འདོད་གསོལ་དང༌། ཞབས་གནོན་འཕར་མ་སོགས་རང་འདོད་ཆགས་སྡང་མི་བཟད་པས་སྦྱར་བའི་གཟུངས་ངན་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཐོན་པ་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས་ངེས་དང༌།
བསམ་ཡས་སུ་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ལྔའི་རྟེན་མདོས་རྙིང་པ་ཞིག་ལའང་མི་དབང་གིས་
བཅུག་པའི་འདོད་གསོལ་གོང་མཚུངས་ཡོད་པ་མངོན་པར་མཁྱེན་ཏེ་ཤིང་སྟག་ལོར་བརྗེ་བསྒྱུར་གནང༌། དགའ་ལྡན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་འདུ་ཁང་སྦུག་གསེར་ཟངས་ཀྱི་ཐུབ་པའི་སྐུ་མི་ཚད་མ་ཞིག་ལའང་གཞན་གྱིས་སྙན་སྒྲོན་མ་ཞུས་པར་འདིར་གཟུངས་གཞུག་འབུལ་དགོས་གསུངས་པ་བཞིན་དགའ་ལྡན་ལས་སྣེ་དང་བཅས་པའི་སར་ཐུགས་ཞིབ་སྐབས་སྐུ་འདྲ་དེ་བཞིན་གཟུངས་མེད་ཁོང་སྟོང་དུ་འདུག་པས་དེར་འཁོད་ཚང་མ་ཡིད་ཆེས་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། སེ་ར་ཚོགས་ཆེན་མགོན་ཁང་དུ་ཏྲེ་ཧོར་གཟིག་རྒྱབ་སྐུ་གོང་མ་ནས་བྲི་སྒྲུབ་མཛད་པའི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞིའི་འཕྲུལ་འཁོར་ཞིག་ཡོད་པར་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་ནས་གཤེགས་གསོལ་བྱ་དགོས་བཀའ་ནན་ཆེ་ཕེབས་མཐར་གཤེགས་གསོལ་ཞིབ་འཇུག་སྐབས་འཇམ་པོ་གསུམ་ལ་སྟེང་འོག་འཁོར་ལོ་ཁ་མ་འཕྲོད་པ་ཙམ་ལས་སྐྱོན་ཆེར་མ་མཆིས་ཀྱང༌། དྲག་པོ་ལ་དགྲ་བོའི་མིང་ཡིག་

384

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གི་མལ་དུ་སེ་རའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ས་ལ་ཐིག་ལེས་མཚན་པའི་སམ་ཞེས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་བས་ཚང་མ་ཡིད་ཆེས་ངོ་མཚར་ཐོབ་པ་དང༌། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ཕེབས་ཀྱི་ཚེས་ཆ་སུས་ཀྱང་ཤེས་ཚོར་མེད་པ་ལ་ཕེབས་ཚེས་ཀྱི་ཉིན་དེར་ནོར་གླིང་དུ་གློ་བུར་གཟབ་གསོལ་འཕར་མ་ཞིག་ཆེད་དུ་མཛད་པ་དང༌། དེ་ནས་ལོ་ཤས་སོང་མཚམས་ནང་འཁོར་རྣམས་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ཕེབས་ཐུབ་མིན་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་ད་ཆ་བོད་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ཐུབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཁག་ཅེས་གསུངས་པ་དང༌།
གཞུང་ཞབས་གྲགས་ཅན་ཞིག་ནས་ཐུགས་དམ་ཕུལ་བའི་བརྟག་ལན་དུ།
ལས་འབྲས་ཕྲན་བུ་བརྙོགས་པས་རྣམ་སྨིན་མི་བཟད་པ་རང་ཐོག་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་མྱོང་དགོས་པ་དང༌། ལྷག་པར་སྔོན་བསྟེན་སྲུང་མ་འཁྲེན་ཅིང༌། གཞུང་བསྟེན་སྲུང་མའི་དབང་པོ་དམར་ནག་གཉིས་ཀྱང་བཀའ་བསྒོས་དམ་བཞག་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་འཁུ་ལྡོག་པས་ལི་སྦྱིན་ཧར་བསྟེན་གསོལ་གཟབ་འབུངས་ངོ་འཕྲོད། དམར་ནག་གཉིས་ལའང་བསྐང་བཤགས་འབུམ་ཐེར་འཕྲལ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཚོན་འདི་ལས་ཕྱི་མ་བཤུལ་ཐག་རིང་བར་འགྲོགས་པའི་ཐ་མ་འབྲལ་བ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད། ཉེ་དུ། འཁོར་གཡོག་དང་བཅས་སྐད་ཅིག་ཙམ་དང༌། ཆ་ཤས་ཙམ་འཁྱེར་དབང་མེད་པར་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཀུན་དང་བྲལ་ཏེ་གཅིག་པུ་བྲང་ལག་བསྡམས་ཤིང་འགྲོ་བར་ཏིལ་ཤུན་ཙམ་ཡང་ཕན་མི་སྲིད་པས་སྔོན་ཚུད་ནས་རྣམ་དཀར་རིམ་གྲོ་སྟོབས་ཆེ་སྒྲུབ་པ་གལ་ཆེ། ཞེས་ཕེབས་འདུག་པའང་རྗེས་སོར་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ཀུན་གྱི་མཐོང་ཆོས་ལྟར་ཡིན་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་མངའ་བའི་དན་རྟགས་དང་རྒྱུ་མཚན་མང༌།

སྔ་སོར་ཙཱ་རིར་ཞབས་སྐོར་དུ་བྱོན་སྐབས། ལ་ཐུར་འཕྲང་སོགས་ས་རྩུབ་ཇི་
འདྲར་ཕེབས་ཀྱང་ཞབས་ཕྱགས་ཀྱི་མཐིལ་ལ་བྲད་ཟད་གཏན་ནས་མ་བྱུང་བ་དང༌། ལོ་

385

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
འགའི་ཁོངས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མར་ཉམས་གསོ་ཚོན་གསོས་དང༌། སྔོན་མེད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཁག་མང་པོ་གསར་བསྐྲུན་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རོལ་གར་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པར་སེམས།
ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་མདོ་སྨད་དུ་བཞུགས་སྐབས་བདེ་ཡངས་རིན་པོ་ཆེ་
དང་ལྷན་ཅིག་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ལས་མཐའ་ཅི་རིགས་མཛད་པས་བསྟན་འགྲོར་སྡང་བའི་དགྲ་ངན་དཔུང་ཚོགས་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྒྲལ་བ་དང༌། ལྷག་པར་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་གཞི་བསྙེན་གྲུབ་ནས་ནི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་འཁྲུག་རྩོད་ཅུང་ཟད་རེ་བྱུང་བ་ལས། དབུས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་འདིར་ནི་མཐའ་བཞིའི་རྒོལ་བ་གང་གིས་ཀྱང་གླགས་མ་ཚུགས་པར་རང་ས་རང་དབང་བདེ་ལེགས་མཁོས་སུ་ཕེབས་པ་འདི་བྱུང་བ་དང༌། རྒྱལ་ཁག་གཞན་གྱི་དཔོན་རིགས་སྟོབས་འབྱོར་དྲག་ཤུལ་ཆེ་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལྷགས་ཀྱང༌། དགུན་དུས་ཀྱི་འབྲུག་ལྟར་ཅི་ཡང་བསྒྲག་ཏུ་མེད་པར་སྤ་བཀོང་དྲེགས་པ་ཞི་ནས་རང་གནས་སུ་འཕྲལ་འཕྲལ་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང༌། མཁར་ལས་ཕྲན་བུ་རེས་ཀྱང་རྒོལ་བ་མང་པོ་བཟློག་པ་སོགས་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ནུས་པ་དང༌། རྒྱ་སོག་ཡུལ་དུ་བཞུགས་སྐབས་རིགས་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་དཔོན་ཁག་མང་པོར་བུའི་དངོས་གྲུབ་འདོད་དགུར་སྩལ་བ་སོགས་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་ནུས་པའང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངའོ། །
༨༡༽ ྋརྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་གདམས་སྐུ་མཆེད་གསུམ་དང༌། ྋརྒྱལ་དབང་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ཉམས་གསོ་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས། བོད་རྒྱ་སོག་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་པའི་སྡེར་བསྙེན་བཀུར། སྡོམ་གསུམ་མིག་འབྲས་བཞིན་བསྲུངས་པ་སོགས་རྒྱལ་བསྟན་གྱི་སྨན་ཡོན་བླ་ན་མེད། གཏེར་བྱང་ཁག་དུ་མར་ལུང་གིས་ཀྱང་ཟིན། ཆུ་སྤྲེལ་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་རྒྱས་བསྐྱངས་རྗེས་གདན་གསོལ་བཞིན་གནས་ཆུང་དང་

386

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བྱང་རྭ་སྒྲེང་སོགས་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་སོགས་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་རྒྱ་ཆེ་སྤེལ།
གཞན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ལ་ལས་དད་རྫས་
མཁར་དུ་རྩིག །ལ་ལས་དད་རྫས་མེ་ལ་སྲེག །ཁོ་བོ་ནི་དཀོན་མཆོག་སོ་ཅན་འདི་ཁོ་ན། །དགེ་འདུན་སོ་ཅན་འདི་ཁོ་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཀའ་གདམས་སྐུ་མཆེད་གསུམ་དད་རྫས་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་བ་ལ་རྣམ་ཐར་མི་མཐུན་ཏེ། དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔ་བས་ནི་བསྟན་པ་གནས་པའི་གཞི་གནས་གཞི་བརྩིག་པ་འདི་ཡིན་གསུངས་ཏེ། དད་རྫས་རྣམས་གཙུག་ལག་ཁང་དང༌། རྟེན་བཞེང་བ་གཙོ་བོར་མཛད། ཕུ་ཆུང་བས་ནི་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་མཛད། པོ་ཏོ་བས་ནི་དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་བཀུར་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ནི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཆེད་
དུ་བཀའ་གདམས་སྐུ་མཆེད་གསུམ་དང༌། ྋརྒྱལ་མཆོག་གོང་མ་ན་རིམ་གྱི་རྣམ་ཐར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ། ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་གཙོས་མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་རུ་གནོན་དང་བཅས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཕལ་མོ་ཆེ་དང༌། བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་རྣམ་གསུམ་སོགས་གནས་རྟེན་རྙིང་པ་མང་པོར་ཞིག་གསོ་དང༌། དབུས་ཀྱི་རྗེ་འབུམ་ལྷ་ཁང་དང༌། ཕྱོགས་བཞིའི་རིགས་གསུམ་ལྷ་ཁང༌། ཞོལ་འབྲས་བུ་སྟེང་གི་བཀའ་འགྱུར་ལྷ་ཁང༌། གཙང་གི་སིལ་ཐང་ལྷ་ཁང་སོགས་ལྷ་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གཞི་ནས་གསར་བཞེངས་མཛད་པ་དང༌། སྐུ་ན་སོན་ནས་ནི་གཟིམས་ཆུང་ཁག་དང༌། རྩེ་ཞོལ་གྱི་མཆོད་ཁང་ཆེ་ཕྲ་ཚང་མའི་མཆོད་རྒྱུན་ཇེ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བའི་ཐུགས་ཁུར་ཅི་ཆེ་དང༌། ལྷག་པར་ལྗགས་བསྙེན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་བརྒྱ་མཆོད་དང་སྟོང་མཆོད་ཆག་མེད་དང༌། ཡར་མར་ཚེས་བཅུའི་

387

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཚོགས་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཅས་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་འབུལ་བར་མཛད་པས་དགེ་བཤེས་ཕུ་ཆུང་བའི་རྣམ་ཐར་དང་མཐུན་ནོ། །
དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དང༌། རྒྱ་སོག་གི་དགོན་སྡེ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་
མཐའ་དག་ལ་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་མ་མཛད་པ་མེད་ཅིང༌། དེ་དག་གི་རྒྱུན་ཇ་ཕོགས་གཏོང་སོགས་མི་ཉམས་ཡུན་གནས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཐེབས་རྩ་གསར་འཛུགས་བསྐྱངས་པའང་རྩིས་ལས་འདས། ཁྱད་པར་ལྷ་ལྡན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང༌། ཚོགས་མཆོད་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་གཏོང་ཡུལ་ལས་ཁུངས་སོ་སོར་གཏོང་སྒོ་ཉམས་འགྲིབ་མེད་པ་གཏོང་དགོས་བཀའ་བསྒྱུར་ཡང་ཡང་དང༌། དེ་དོན་བཏང་ཡོད་མེད་དོ་དམ་སྐོར་གཡེང་རྒྱུན་ཆགས་སུ་མཛད་པའི་དྲིན་གྱིས་ཇ་ཐུག་གང་ཅི་སྔ་དུས་ལས་ལེགས་ཤིང༌། མཐའ་དཀྱིལ་བར་གསུམ་མོད་སྙོམས་པས་དགེ་འདུན་བགྲེས་གཞོན་བར་གསུམ་བསྙེན་བཀུར་ལ་མི་མོས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ལྷག་པར་སྤྱན་བསལ་མང་ཇ་གནང་སྐབས་ནི་གསོལ་ཇ་རུས་བཟང་བ་དང༌། གསོལ་མར་ཁ་འཇམ་པ་སོགས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རང་རང་གི་ཤག་ཏུ་ཇ་སྲུབ་ཀྱིས་ལན་བརྒྱར་བསྲུབས་པ་ལས་མདོག་ལེགས་ཤིང༌། རོ་བདའ་བ་དང༌། ཚ་ཁོལ་ཐོན་གསུམ་དང་ལྡན་པས་སྐུ་གཟུགས་ལ་འཕྲོད་ཆེ་བ། རིན་ཆེན་ཚ་སྦྱོར་དང༌། གྲང་སྦྱོར། བཙོ་བཀྲུ་ཟླ་ཤེལ། རྟེན་བསྡུས་ཆེན་མོ། མ་ཎི་རིལ་བུ་སོགས་མྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་དང༌། རིམས་ནད་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པར་ནུས་པའི་དམ་རྫས་བྱིན་རྟེན་ཁྱད་འཕགས་སྣ་ཚོགས་ཆབ་ལ་སྦྱངས་པའི་ཁུ་བ་ཤེལ་དམ་དོ་གསུམ་རེ་ཚོགས་ཁྲོ་རྣམས་སུ་འདེབས་པར་མཛད་པས་ཇ་ཐུག་ལའང་སྨན་དྲི་བྲོ་བ་དང༌། དེའི་མཐུས་ཡམས་ལ་སོགས་པ་བགས་མཆེད་དུ་ཡོད་ཀྱང༌། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱོན་བགེགས་ཚབས་ཆེ་བ་མི་ཡོང་བ་དང༌། ཚྭ་གྲ་ཡང་བར་སྐབས་རྩམ་དོད་ཙམ་ལས་ངོ་ཐོག་སྤྲོད་ལེན་མེད་ན་ཡང༌། དེང་སང་དངོས་སུ་

388

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གཤོར་ལེན་གྱི་སྲོལ་ཆགས་པ་ནི་ྋསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པ་བཅས་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །
གཞན་ཡང་རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་སའི་ཕྱོགས་གང་དང་གང་དུ་ཞབས་ཀྱིས་
བཅགས་པ་དེ་དང་དེར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང༌། ཁྱིམ་པའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཚིམ་པར་མཛད་ཅིང༌། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུལ་བ་དང༌། ཞི་བ་དང༌། བག་ཡོད་པ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་དང༌། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བར་མཛད་པས་མཚོན་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་པོ་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འགོད་པ་དང༌། གཞན་ཡང་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་སོགས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་ལྷུར་བཞེས་པའི་རྗེ་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པའི་ངང་ནས་རྗེས་ཐོབ་མཚན་བཅས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་ལའང་བརྙས་ཐབས་དང༌། ཁྱད་གསོད་མི་མཛད་པར་སྟར་ཆགས་སུ་བརྩོན་པར་མཛད།
མདོར་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཛད་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་ལའང་དམ་
པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་བསླབ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་སྤྲས་ཁོ་ན་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་སྙིང་པོར་གནང་ཞིང༌། འདི་སྣང་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རོལ་པ་ལ་སྦུན་པ་འཕྱར་བ་ལྟ་བུའི་སྙིང་པོ་མེད་པ་ཁོ་ནར་གཟིགས་པའི་ཐུགས་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་སོགས་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལྷུར་བཞེས་པ་ལས། གཞན་དུ་ན་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཉམས་སུ་རྡོལ་བ་སྐད་པས་མཚན་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་ཡལ་བར་འདོར་ཞིང༌། མཁས་གྲུབ་ཀྱི་དྲེགས་པས་བག་ཡངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྐྱོང་བ་སོགས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་དུ་རློམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བརླང་སྤྱོད་ཀྱི་དྲི་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་ལྟ་བུས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་སྨན་ཡོན་

389

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་མདོ་རྒྱུད་དུ་མར་ལུང་གིས་བསྔགས་ཤིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་གོར་མ་ཆག་ཀྱང༌། དེང་སང་གི་དུས་སུ་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཉུང་ཞིང༌། འགའ་ཞིག་གིས་རྩད་གཅོད་ལ་ཞུགས་རུང༌། བློ་གྲོས་ཞན་པས་གཞུང་ཚིག་བརླིང་པོའི་བརྡ་དོན་འཕྲོད་དཀའ་བས་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་ཟད་མོད། གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་སློབ་དཔོན་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེའི་ལུང་གིས་གསལ་བར་ཟིན་པའི་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་ལ།
ད་དུང་ྋགོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཚེའི་སྟོད་ལ་གཏེར་ཆེན་གསང་སྔགས་གླིང་
པ་ཞེས་པས་རྒྱལ་མོ་རོང་དུ་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་གཏེར་བྱང་ཉི་ཟླ་ཁ་སྤྲོད་ལས་ཀྱང་རྗེན་གསལ་དུ་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར། རྩ་བའི་ཆོས་བདག་སྐྱེས་མཆོག་གཉིས༔ ཁམས་དང་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འོང་༔ དང་པོ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་ནི༔ ལྕགས་ཕོ་འབྲུག་གི་ལོ་པ་ཡིན༔ གཉིས་པ་རྒྱལ་དབང་ཐུབ་བསྟན་མིང་༔ མེ་ཕོ་བྱི་བའི་ལོ་པ་ཡིན༔ དེ་གཉིས་གང་ཕྲད་ཁྱད་པར་མེད༔ ཅེས་དང༌། མཚན་མ་རྫས་ཀྱི་ཕུར་པ་དེ༔ ཇོ་ཤཱཀ་མདུན་དུ་བཞག་དགོས་སོ༔ རྐྱེན་དེས་གུ་རུའི་སྐུ་ཚབ་ཀྱང་༔ ཇོ་ཤཱཀ་མདུན་དུ་ངེས་པར་འོང་༔ ཞྭ་སེར་བསྟན་པ་ཉམས་མེད་བརྟན༔ ཁྱད་པར་རྒྱལ་དབང་རིམ་བྱོན་ཡང་༔ འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐུ་ཚེ་བརྟན༔ རྒྱལ་དབང་ཐུབ་བསྟན་མཚན་ཅན་འདི༔ དྲུག་ཅུའི་བར་དུ་ངེས་པར་བཞུགས༔ སེར་འབྲས་ནང་འཁྲུག་སྣ་འདྲེན་དང་༔ མཐའ་དམག་བོད་དུ་སྣ་འདྲེན་གྱི༔ འབྱུང་པོ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་འཐུལ༔ རྗེ་ལ་འབངས་ཀྱི་རྒོལ་མི་འབྱུང་༔ བོད་ཁམས་བདེ་ཞིང་མངའ་ཐང་རྒྱསཿ འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཅུང་ཟད་མེད༔ ཅེས་དང༌། གཏེར་ཆེན་རང་གི་ལུང་བསྟན་ལས། ལྷ་སའི་རྒྱལ་དབང་དེ་མེད་ན༔ སེར་འབྲས་ལ་སོགས་དགེ་འདུན་སྡེ༔ ཉམས་ཤིང་བསྟན་པའི་མེ་རོ་རྒུད༔ ཅེས་

390

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
སོགས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་སྙིགས་དུས་ཀྱི་རྒུད་པ་ལྷག་པར་བདོ་ཡང་བསིལ་ལྡན་ལྗོངས་འདིར་ནད་ཡམས་མུ་གེ་འཁྲུག་རྩོད་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ཉེས་ཉེར་འཚེ་ཆེ་རིགས་མེད་པར་མངའ་འབངས་རྣམས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་དགའ་སྟོན་ལ་ཅི་བདེར་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མིའི་གཟུགས་ཅན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ནུས་མཐུ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། མགོན་པོ་མཆོག་འདིའི་མཛད་པའི་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཙམ་རེའི་བཀའ་དྲིན་ཡང་གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གིས་བསྐལ་པའི་བར་དུ་སྒོ་གསུམ་ཆིག་དྲིལ་གྱི་སྒོ་ནས་གུས་པ་དང་མཆོད་པ་ལྷུར་བླངས་ཀྱང་གཞལ་བར་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ཁོ་བོས་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་དང༌། རབ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྗོད་པ་དང༌། གཅམ་བུའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ངེས་པར་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་གཏམ་དུ་བྱས་པ་ལགས་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གཅིག་པུར་མ་ཟད། གཟུ་བོར་གནས་པའི་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་མཐའ་དག་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལགས་སོ། །
(༢༩༤ བ་༥། ༤༦༣ འ་༣) དགུང་གྲངས་ང་བདུན་དུ་ཕེབས་པ་ཆུ་སྤྲེ་གནམ་
ལོའི་རང་ཞལ་གསར་དུ་བཞད་པའི་ཐོག་མར་ཚེས་གཏོར་དང༌། དགྱེས་སྟོན་སྔ་ཕྱི། དགྲ་ལྷའི་གསོལ་མཆོད་སོགས་དགུང་གསར་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་སྒོ་ཆེ་ཕྲ་སྔར་སྲོལ་ལྟར་དང༌། ལྷ་ལྡན་དུའང་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་དཔལ་ལྕོག་རྨེ་རྙིང་གཉིས་སུ་གཟབ་གསོལ་དང༌། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་དབུས་སུ་གསོ་སྦྱོང༌། གསུང་ཆོས། སྨོན་ལམ། གནས་གཟིགས་བཅས་བསྟན་འགྲོའི་སྨན་ཡོན་དུ་ཆེ་བ་བསྐྱངས་ཤིང༌། རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱང་བརྒྱད་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་སྐོར་སྒྲུབ་པ་གནང༌།
(༢༩༥ ཉ་༣། ༤༦༤ ཐ་༩) དེ་ནས་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་སྟོན་
འཁོར་ཆིབས་རགས་རྒྱས་གཤོམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐོག ལུགས་གཉིས་ཀྱི་

391

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
མཛད་སྒོ་མཐའ་ལས་འདས་པ་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཁུར་དུ་བཟོད་པར་མཛད།
(༢༩༥ ཉ་༦། ༦༦༤ འ་༧) ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ནང་བརྒྱད་གཏོར་མཛད་ཆེན་
དང༌། བུམ་སྒྲུབ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ། དུས་འཁོར་གར་གཟིགས། སྒྲུབ་མཆོད་ཚོགས་མགོན་སོགས་ཉམས་མེད་མཛད།
(༢༩༥ བ་༡། ༤༦༤ འ་༤) བཅོ་ལྔའི་དུས་ཆེན་ཐོག་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་དང་བཞི་
བཅུ་བརྒལ་བར་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྩལ།
(༢༩༥ ཐ་༢། ༤༦༤ འ་༡) སྤྲེལ་ཟླའི་ཚེས་བཅུར་གནས་ཆུང་སྒྲ་དབྱངས་གླིང་
དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་བར་གྲྭ་ཚང་ལས་སྣེ་དང༌། ཆོས་སྐྱོང་སྐུ་ཕེབས་ཀྱིས་སྔུན་བསུས་ཏེ་གཙང་ཁང་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་དེ་རྟེན་འབྱུང་འབུལ་བཞེས་རྗེས་སློབ་དཔོན་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེའི་སྣང་བརྙན་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོ་གཙོ་འཁོར་སོགས་གཞུང་བསྟེན་སྲུང་མའི་དབང་པོ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ལ་དམ་རྫས་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང༌། མཐུན་རྫས་སྤྱན་གཟིགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་མཆོད་དེ་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་གཉེར་དུ་གཏད་པའི་བཀའ་བསྒོ་འཕྲིན་བཅོལ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱངས།
(༢༩༦ ཉ་༡། ༤༦༥ འ་༩) ཆོས་སྐྱོང་ལྷ་བྲན་དང་བཅས་པས་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་
ཆེའི་སྐུ་བརྙན་གླིང་སྐོར་དུ་གདན་ཞུས་ཟིན་མཚམས་སྤྱན་གླིང་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་བསྐྱངས་སོ། །ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་སྐྱོར་ལུང་གཞོང་པ་ལྷ་ཆུའི་ཚེས་བཅུ་བ་རྣམས་ནས་སྤྲེལ་ལོ་ནམ་ཤར་གྱི་འཆམས་གཟིགས་ཞིབ་རྒྱས་སུ་ཕུལ་བར་ཐུགས་ཞིབ་དང་འབྲེལ་བྱ་དགའ་གནང་སྦྱིན་བཟང་པོས་ཚིམ་པར་མཛད། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཆེན་པོ་དང༌། མཛོད་པ་ཛ་སག་བླ་མས་ལོ་སྔ་ཕྱིར་རྭ་སྒྲེང་དབེན་གནས་སུ་སྤྱན་འདྲེན་གསོལ་འདེབས་མཛད་པ་བཞིན། ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་གྱི་ཕྱི་

392

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དྲོ་ཆུ་ཚོད་ལྔའི་ཐོག་ནོར་གླིང་ནས་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་སུ་ཆིབས་ལོ་བསྒྱུར་ཏེ་གྲྭ་བཞི་གློག་འཕྲུལ་ངོ་མཚར་གཏེར་མཛོད་དུ་གཞུང་གནས་ཀྱི་ཕེབས་བསྒྲིགས་སར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་ངང་ཙམ་ནས་འཕྲུལ་ཁང་ཁག་ལ་ཞབས་བཅགས་ཐུགས་ཞིབ་གནང་ཞིང་ཞག་བཞུགས་བསྐྱངས།
དེའི་ཕྱི་ཉིན་སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་བདུན་ཐོག་དེ་ནས་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་གླིང་བུ་
རྫོང་གསར་གྱི་ནེའུ་གསིང་ཁྲོད་དུ་འདི་ག་ཕུར་ལྕོག་བླ་བྲང་ནས་གསོལ་ཚའི་ཕེབས་སྒྲིག་ཞུས་པར་བཞུགས་ཞབས་འཁོད་དེ་སྟོང་མིན་གསོལ་ཞབས་མཇལ་རྟེན་འབུལ་བཞེས་དང༌། ངོ་འཁོར་ཚང་མར་ཕྱག་དབང་དགྱེས་བཞིན་སྩལ། སྒོ་ལའི་ཕར་རྒྱབ་ཏུ་ནཱ་ལེནྡྲ་དང༌། གླང་ཐང་གི་བླ་མ་ལས་སྣེ་ནས་འཚམས་ཞུ་བསྟར་ཞིང༌། དགོན་དུ་གནས་གཟིགས་གནང༌། དེ་ནས་ས་གནས་སོ་སོའི་སྣེ་སྡོད་དང༌། དགོན་ཁག་ནས་འཚམས་ཞུ་ཕེབས་བསུ། རྭ་བླ་ནས་བཞུགས་ཞག་གསོལ་ཚྭ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྲི་ཞུ་དང་བཅས་བཅོམ་ལྷ་ཁང་གདོང་བར་རིམ་གྱིས་ཕེབས་ཏེ་དེར་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་དང༌། རབ་གནས་མདོར་བསྡུས་མཛད། རྩ་རྐང་རྒོད་ཕུག་ཏུ་བཞུགས་སྒར་སར་གསོལ་ཚྭ་གྲུབ་རྗེས་མཇལ་གུར་དུ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང༌། ཛ་བླ། དགེ་འཕེལ་གླིང་གི་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ་བཅས་ནས་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང༌། གསོལ་གྲོ་སོགས་ཕུལ་བར་ཕྱག་དབང་གནང༌། དེ་སྐབས་ཆིབས་ཞབས་སེར་སྐྱ་སུམ་ཅུ་སྐོར་གྱི་མཐོང་ཆོས་སུ་ཧོ་ཐོག་ཐུའི་གསོལ་ཅོག་འོག་ནས་སྦྲུལ་སེར་ཁྲ་གཅིག་ཐོན་ཏེ་ྋགོང་ས་ཆེན་པོའི་བཞུགས་ཁྲིའི་ས་སྟེགས་ནང་དུ་ཐད་རྒྱུགས་ཀྱིས་འཛུལ་བ་དང༌། དེ་མཇུག་སྦལ་པ་གཅིག་གློ་བུར་དུ་འོངས་ཏེ་བཞུགས་ཁྲིའི་འོག་ཏུ་འཛུལ་འདུག་པ་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཆུ་ཀླུང་དང༌། རྩི་ཤིང་ནགས་ཚལ་གྱི་བདག་པོ་ཀླུ་རྒྱལ་དུང་སྐྱོང་དང༌། འཛིན་པ་ལག་མང་གཉིས་སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་སད་དེ་སྲོག་ཆགས་ཉམ་ཆུང་གི་རྣམ་པར་བརྫུས་ནས་ཕེབས་བསུར་

393

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།འོངས་པ་གདོན་མི་ཟའོ། །འབུམ་ཆུང་དཀར་རིལ་ནས་བཟུང་གྲྭ་གྲངས་དྲུག་ཅུ་སྐོར་གྱིས་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་ཏེ་སེར་སྦྲེངས་དང༌། ལས་སྣེ་ནས་སྤོས་སྣེ། བླ་བྲང་དང༌། གྲྭ་ཁང་སོ་སོའི་ཡང་སྟེང་ནས་རྔ་རྡུང་དར་འཕྱར་སོགས་སྲི་ཞུ་ཆེན་པོས་གདན་དྲངས་ཏེ་ཉིན་གུང་ཆུ་ཚོད་དང་པོའི་ཐོག་གཟིམས་ཆུང་བྱང་ཆུབ་འོད་སྣང་དུ་ཞབས་སོར་བདེ་ལེགས་སུ་འཁོད་མཚམས་གསོལ་ཇ་དང༌། གསོལ་གྲོ་ཕེབས། དེ་ནས་ཉི་འོད་དགའ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་པར་བླ་བྲང་ནས་ཕེབས་སྟོན་གྱི་དཀར་སྤྲོ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས། ངང་ཙམ་ནས་བླ་བྲང་གཟིམས་ཆུང་ཁག་དང༌། དབུ་རྩེ་ཀ་གཉིས་མ། མཆོད་ཁང་ཆེན་མོ་མདོ་སྦུག འབྲོམ་སྟོན་གཟིམས་ཕུག་བཅས་པར་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་ཕྱག་ནས་ཐོར་འགྲེམས་གནང༌། ཕྱི་ཉིན་དགོན་པ་གོང་དང༌། ཡང་དགོན་རི་ཁྲོད། བཙུན་དགོན་བསམ་གཏན་གླིང་སོགས་སུ་རིམ་བཞིན་ཞབས་བཅགས་གནས་གཟིགས་དང༌། སོ་སོའི་གནས་འཛིན་པར་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་ཡང་སྩལ། དེ་རྗེས་ཉིན་གཉིས་རིང་ཀོ་ཁའི་སྤྲོ་ཁང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ཅིང༌། གྲྭ་པ་བཞི་ནས་རྡོ་འགྱོགས་ཀྱི་ཤེད་རྩལ་འགྲན་པའི་གཟིགས་མོ་བསྟར། ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་དགེ་འཕེལ་གླིང་གི་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཕེབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་བླ་གྲྭ་སོ་སོའི་མཇལ་རྟེན་འབུལ་བཞེས་དང༌། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འཆད་པ་གནང༌། འདུ་ཁང་འོག་ཏུ་བསམ་གླིང་བཙུན་མ་ཚོགས་ཡོངས་ནས་ཉིན་དྲུག་རིང་སྒྲོལ་བསྟོད་འབུམ་ཐེར་གྲངས་གསོག་བསྙེན་བཀུར་དབུ་མཛུགས་ཀྱི་ཚོགས་མཇལ་གནས་གཟིགས་སྐབས་བཙུན་མ་གཅིག་ལ་ལྷ་བབས་ཏེ་ྋགོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཚེ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པའི་བདེན་ཚིག་མང་པོ་བརྗོད་འདུགཟླ་བ་ལྔ་པ་ཉིས་བརྩེགས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་རྩེ་གཉའ་རི་ཁྲོད་དུ་
ཆིབས་བསྒྱུར་གནས་གཟིགས་གྱིས་ཕྱི་དྲོ་ཀོ་ཁའི་སྤྲོ་ཁང་དུ་དགྱེས་རོལ་ངོས། ཀོ་པ་

394

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རྒན་གཞོན་གཉིས་ལ་དངུལ་དར་གྱི་གནང་ཆ་སྩལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་སྔ་ཐོག་རྒྱལ་སྟོན་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། རྟ་སྤྲུལ། འཕན་པོ་དགའ་ཆོས་ལས་སྣེ་གཉིས་བཅས་པར་སྒེར་མཇལ་གནང་རྗེས་མཆོད་ཁང་ཆེན་མོའི་རབ་གསལ་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་གར་འཆམ་ལ་ཐུགས་ཞིབ་དང༌། གོས་སྐུར་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ་སྩལ། ཕྱི་དྲོ་གཟིམས་ཆུང་དུ་སེ་རའི་འདམ་སྤྱི་གསུམ་དང༌། ཤོག་བརྒྱད་འགོ་པ་བཞི། འཕན་པོ་མཁར་རྩེ་རྫོང་ཚབ་བཅས་པར་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང་གནང༌། ཚེས་གསུམ་ཉིན་འཆམ་གཟིགས་གྲུབ་རྗེས་འཆམ་རོལ་བ་མཐའ་དག་གནང་ཆ་ལེགས་དར་གྱིས་མགུ་བར་མཛད་ནས་གནའ་སྲོལ་ཁོར་ཡུག་མཆོད་པའི་སྨོན་ལམ་དང་སྟབས་མཚུངས་རྟེན་མཆོག་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་སྤྱན་སྔར་སྤྱན་བསལ་སྟོང་མཆོད་རྒྱས་པ་ཚར་གཅིག་འབུལ་བཤམས་དང་འབྲེལ་འདུས་ཚོགས་སུ་མང་ཇ་གཉིས་དང༌། བཞེས་ཐུག་འབྲས་ཚྭ་གཅིག གྲྭ་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ལ་ཕྱག་འགྱེད་དངུལ་སྲང་གང་རེ་བཅས་འབུལ་གནང་གི་ཚོགས་ཐེངས་དང་གཉིས་སུ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང༌། ཛ་སག དགོན་གྱི་སློབ་དཔོན་དང༌། དབུ་མཛད། དགེ་སྐོས་གཉིས། གླིང་སྲུང་བཞི་བཅས་ནས་སྤོས་སྣེ་སྤྱན་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་སྔུན་བསུས་ཏེ་ཚོགས་དབུས་ཞལ་བྱང་གཟིགས་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་བླ་གྲྭ་སོ་སོའི་རྟེན་གསུམ་འབུལ་བཞེས་དང༌། སྤྱན་འདྲེན་ཁྲུས་གསོལ། ཡན་ལག་བདུན་པ། བྱམས་སྨོན། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར། ཇོ་འབྲོམ་གྱི་བསྟོད་པ། རང་རྒྱུད་སྐུལ་འདེབས་མ་བུ་དྲུག་སོགས་ཞལ་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཚོགས་དམངས་དང་ལྷན་ཅིག་སྨིན་རྒྱས་དང༌། མཇུག་ཏུ་ལྗགས་བསྔོ་མཐུན་གྱུར་དང་འབྲེལ་བ་དང་བསྟན་འབར་མའི་ཤིས་བརྗོད་བཅས་རྭ་སྒྲེང་རང་གི་ཕྱག་སྲོལ་དང་མཐུན་པར་མཛད་ཅིང༌། དགོང་དྲོ་ཆུ་ཚོད་དགུ་པའི་ཐོག་འདུ་ཁང་དུ་མཆོད་གཟིགས་དང༌། རྟེན་གཙོ་ཁག་ལ་ཐུགས་སྨོན་སྙན་ཤལ། བརྟན་བཞུགས་མེ་ཏོག་བཅས་སྩལ་ཏེ་དགེ་ལེགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཟད་མི་ཤེས་པ་སྤེལ་བར་

395

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
མཛད།
དེའི་ཕྱི་ཉིན་དགེ་འཕེལ་གླིང་ཚོགས་ཡོངས་ནས་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
གློ་བུར་ལས་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་ཟོར་འཕེན་ཞུས་པའི་གཏོར་གཟིགས་སུ་ཕེབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་སྨོན་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱས་འདེབས་གནང༌། རྭ་སྒྲེང་དུ་བཞུགས་རིང་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་དགྱེས་ཉམས་ཆེན་པོས་སྤྲོ་སེང་དང་ཆབས་ཅིག་གླིང་སྐོར་དུའང་ཡང་ཡང་ཕེབས། ཚེས་བདུན་ཉིན་བླ་གྲྭ་ཐུན་མོང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། དགོན་པའི་ལས་སྣེ། གྲྭ་དམངས་སོགས་སེར་སྐྱ་གྲངས་ལས་བརྒལ་བར་མགོན་པོ་ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་གཅིག་བུམ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་ཚེ་དབང་སྨིན་རྒྱས་དང༌། མཇུག་ཏུ་སྤྱི་སྒེར་སོ་སོའི་གཏང་རག་མཆོད་སྤྲིན་འབུལ་བཞེས་ཀྱང་མཛད། འབྲི་གུང་ཆེ་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། མཛོད་པ། འདམ་སྙིང་དྲུང་སྦས་ཚང་འགོ་པ་གསུམ་ལ་གཟིམས་ཆུང་མཇལ་ཁ་གནང༌། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང༌། ཛ་སག དགོན་པའི་འདུས་སྤྱི། སྡེ་ཚོ་བཅས་པར་གོ་བབས་ཀྱི་གནང་ཆ་གྱ་ནོམ་པ་སྩལ།
ཚེས་དགུ་ཉིན་བླ་གྲྭ་ཐུན་མོང་ནས་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་དགའ་ལྡན་བཀྲ་
ཤིས་འཁྱིལ་པར་གདན་དྲངས་ཏེ་ཕེབས་འབུལ་གཟབ་རྒྱས་བསྟར་བར་མཇལ་སློག་མི་དམན་པ་གནང༌། དེ་ཉིན་སླར་ཡང་མཆོད་ཁང་ཁག་ཚང་མར་མཆོད་འབུལ་གནས་གཟིགས་དང༌། ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་ཤུགས་དྲག་བསྐྱངས། རྭ་སྒྲེང་པའི་གྲྭ་བགྲེས་དང༌། སྐབས་དེའི་འདུ་ཁང་དཀོན་གཉེར་གྱི་ཟེར་སྒྲོས་སུ། ྋགོང་ས་མཆོག་གནས་གཟིགས་ཐ་མར་ཕེབས་སྐབས་རྟེན་གཙོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་གཟིགས་ནན་ཆེ་བ་དང༌། མཆོད་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་ནས་སླར་ཡང་དབུ་རྩེ་ཀ་གཉིས་མའི་ཕྱོགས་ཞལ་ཕྱིར་གཟིགས་ཀྱིས་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཐུགས་སྨོན་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནང་བ་སོགས་སྔར་དང་མི་འདྲ་བར་ཐུགས་འཕྲེང་བའི་རྣམ་པ་ཤས་ཆེར་མངོན་པ་དང༌། དེ་སྔོན་བཀའ་ལས་

396

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཀྱང༌། ཧོ་ཐོག་ཐུའི་བཞུགས་ཁྲི་རང་འཇགས་ཞོག་ལ། ངའི་བཞུགས་ཁྲི་སྡུས་ཤིག་ཅེས་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུང་མང་ཕེབས་བྱུང་ཟེར་རོ། །
ཚེས་བཅུའི་སྔ་ཆར་རྭ་སྒྲེང་ནས་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་ཕོད་མདོར་གསོལ་ཚྭ་
དང༌། སྟག་ལུང་དགོན་དུ་བཞུགས་ཞག་ཐོག ལྷ་ཁང་ཆེ་ཕྲ་ཚང་མར་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་ཞིབ་ལྷོད་དང༌། ཞབས་དྲུང་མ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་བླ་གྲྭ་སྡེ་ཚོ་དང་བཅས་པར་མཇལ་ཁ་སྩལ་ཏེ་རིམ་བཞིན་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་འཕན་པོ་རིན་ཆེན་བྲག་ཏུ་ཞབས་བཅགས་གནས་གཟིགས་དང༌། སེར་སྐྱ་དུ་མར་མཇལ་ཁ་ཕྱག་དབང༌། དགོན་གནས་ཉམས་གསོའི་མཐུན་རྐྱེན་བཅས་སྩལ། གནམ་དམར་འཁྲིས་ནས་བཟུང་ཕེབས་བསུ་བ་དུ་མས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ནཱ་ལེནྡྲའི་དགོན་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་སྤྱི་སྒེར་སོ་སོའི་ཕེབས་སྟོན་དང༌། མཇལ་རྟེན་འབུལ་བཞེས་ཀྱིས་བླ་གྲྭ་ཚང་མར་མཇལ་ཕྱག་གི་དགའ་སྟོན་དང༌། དེ་རྗེས་ཀུན་གླིང་ཛ་བླ་དང༌། བཅོ་བརྒྱད་སྤྲུལ་སྐུ། གཟིམས་འོག་མཁན་པོ་བཅས་ནས་སྤོས་སྣེས་སྔུན་བསུས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་གསང་ཆེན་ཕོ་བྲང༌། ལྷ་མོའི་མགོན་ཁང་མདོ་སྦུག ཚོགས་ཆེན། ཚ་བ་ཁམས་ཚན། ཨ་མདོ་ཁམས་ཚན། ཆོས་ར། འདུལ་བ་གྲྭ་ཚང་བཅས་པར་གནས་གཟིགས་དང༌། ཕྱག་ནས་སྩལ་ཏེ་བཞུགས་ཞག་གནང༌། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནམ་ཟིར་མཚམས་ཕེབས་ཐོན་བསྐྱངས་པར་སྒྱེ་མོ་གདོང་དུ་རྭ་བླ་དང༌། གླིང་རྫོང་དུ་ཕུར་ལྕོག་བླ་བྲང་གི་གསོལ་ཚའི་བསྙེན་བཀུར་དགྱེས་བཞིན་གསོལ་ནས་ཉིན་གུང་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཉིས་ཐོག་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་སོར་བདེ་ལེགས་སུ་བཀོད།
༨༢༽ ས་མཚམས་ཁག་གི་དམག་བཟློག་སྐུ་རིམ་གཏོས་ཆེ་རིམ་སྒྲུབ་དང་བརྟན་གསོལ་རེ་འབུལ་བཞེས་གྲུབ་པར་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ནས་དུས་གསུམ་གསལ་གཟིགས་ཆུ་སྤྲེལ་ཞལ་གདམས་སྩལ། སླར་ཡང་ཞི་དྲག་གི་མདུན་ན་འདོན་དང་གདན་ས་ཁག རྒྱུད་སྟོད་སྨད་སོགས་ནས་བརྟན་གསོལ་ཕུར་

397

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
ཚུགས་ཞུས་པར། ཕྱི་རིམ་སྒྲུབ་པ་འདི་ལྷག་ནང་གི་བླང་དོར་གལ་ཆེ་བའི་ཞལ་གདམས་ལྷུག་སྩལ་དང་འཆར་འཕར་གྱི་གནང་སྒོ་ཁག་འཚེམས་མེད་བསྐྱངས།
(༢༩༩ ཉ་༣། ༤༧༠ འ་༡༠) དྲུག་པ་ཚེས་བཞི་དང་བསྟུན་གདན་ས་གསུམ་དང༌།
རྒྱུད་གྲྭ་སོགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་སྐོར་ལ་རབ་བསྙེན་གྱི་བསླབ་གཞི་ལེགས་པར་སྩལ།

(༢༩༩ ཉ་༥། ༤༧༠ འ་༥) འདི་སྐབས་མདོ་སྨད་ས་མཚམས་སུ་སི་ཁྲོན་ལི་འུ་
ཙིའ་བྱ་བ་སོགས་རྒྱ་ངན་དང༌། བཀྲས་ལྷུན་མི་རིགས་ཡུལ་འཁྱར་དོན་མ་གོ་བ་རྣམས་ལྟོ་མཐུན་ཁ་འགྲིལ་གྱིས་གཞུང་སའི་བསྟན་སྲིད་ལ་དཔུང་རྒོལ་གྱི་སྦྱོར་བ་མང་དུ་བཤམས་པར་བརྟེན། དེ་དག་གི་ངན་གཡཱུ་ཅི་མཆིས་བྱེ་མའི་ཆང་བུ་ལྟར་རང་སར་གཞིག་ཆེད་ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ནས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ་གནོད་སྦྱིན་དབང་པོ་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལའི་གཏོར་བཟློག་གི་ལས་རིམ་གནད་དུ་སྨིན་པ་དང༌། ལྷ་ལྡན་ཁྱམས་ར་ཆེན་མོར་ཉིན་གསུམ་རིང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་ཆོས་སྡེ་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན་ལས་ཟུར་དང༌། སྤྲུལ་སྐུ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ། གྲྭ་དམངས་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་རེ་བཅས་ཚོ་བསྡུས་ཀྱི་སེར་ཚོགས་ཆེན་མོ་འཕར་ཚུགས་ཐོག ཞལ་འདོན་གདུགས་ཤེར་སེང་གསུམ་བཟློག་བསྒྱུར་དང་འབྲེལ་བ་གྲངས་གསོག་དང༌། གནོད་བཟློག་གསོ་སྦྱོང་སོགས་དམག་བཟློག་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་དྲག་གི་ཆོས་སྤྱོད་རིམ་གྲོ་སྨིན་རྒྱས་མཐར་དགེ་འདུན་སྤྱིའི་ཚོགས་ཀྱི་ཡོལ་གོ་དགྲ་ཕྱོགས་སུ་ཁ་སྦུབས་མཛད་པས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་བསྟན་དགྲ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་རྨེག་མེད་དུ་ཞི་ནས་རང་ཕྱོགས་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགེ་མཚན་མངོན་པར་བཞད་པར་གྱུར་ཏོ། །
ལོ་འདིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་དང༌། གཙུག་ཕུད་

398

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བཞེས་ཤིང་མཚན་གསོལ་མཛད་པའང་ཤིན་ཏུ་མང༌། དུས་འདི་ཙམ་ནས་བཟུང་ལྗོངས་འདིར་རིང་དུ་མི་བཞུགས་པར་ཞིང་ཁམས་གཞན་འབྱོན་གྱི་དགོངས་པ་གཏད་ཟིན་པ་ལྟ་བུས་ཞི་དྲག་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་གང་ཅི་དགོངས་པར་ཡེ་མི་འབབ་པའི་ཐུགས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་དང༌། བསླབ་བྱ་རྩ་ཚིག་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་དོན་ལའང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལུང་བསྟན་ཞལ་ཆེམས་ཀུན་གྱི་སྙིང་ལ་ཚ་ཧང་ཧང་བྱེད་པ་རེ་འགོད་པ་གནང་བ་སོགས་ཐུགས་གཤིས་ཀྱི་བབས་སྔར་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། སྨོན་ལམ་འཕར་ཚུགས་ཀྱི་གཏོར་རྒྱག་ཉིན་གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་དགོངས་དོན་དུའང༌། སེར་སྐྱ་སྤྱི་ཞུས་ཀྱིས་སྐུ་ཚེ་བརྟན་པའི་ཞབས་བརྟན་གནད་སྨིན་འབད་དགོས་ཞེས་ཕེབས་པ་དང༌། དེ་རྗེས་བཀའ་ཤག་དང༌། སྐུ་བཅར་སྤྱི་མཁན་ནས་དོགས་གཅོད་ཀྱི་ལུང་ཞུ་ཕུལ་བར་ཡང་སྐབས་བབས་ཀྱི་ཞབས་རིམ་དང༌། སྐུ་ཚེ་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞབས་བརྟན་འབུལ་དགོས་ཕེབས་པ་བཞིན། ཞབས་རིམ་ཇི་དགོས་སྨིན་སྒྲུབ་ཞུས་འཐུས་ཐོག་ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཆེད་མདོ་ལུགས་ཀྱི་བརྟན་ཞུགས་བསྟར་འབུལ་ཞུས་འབྲེལ་རྣམ་ཀུན་གུས་འབངས་རྣམས་ནས་བགོ་སྐལ་སྲི་ཞུའི་ཞབས་འདེགས་བཀའ་དོན་སྙིང་བཅང་ཧུར་བསྐྱེད་ཞུས་ཆོག་པར་ལྷ་དགོངས་གསལ་དྭངས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞུ་ཞེས་བོད་ལྗོངས་སེར་སྐྱ་མགྲིན་གཅིག་གིས་ཞུས་པའི་བཀའ་ལན་དུ། ནང་གི་རིམ་གྲོ་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་སྩལ་ཏེ།
ངོས་ཐོག་མར་སྔར་སྲོལ་གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་མ་དགོས་པར་ལུང་བརྟག་
དོན་གསལ་སྲིད་ཞིའི་འདྲེན་མཆོག་ྋརྒྱལ་དབང་གི་སྐྱེ་གྲལ་དུ་བརྟག་དཔྱད་ངོས་འཛིན་གྱིས་གདན་ཁྲིར་འཁོད་ནས་བཟུང་བར་སྐབས་སྔོན་གྱི་མཛད་ལམ་གཞིར་བཟུང་རྒྱལ་ཚབ་ཡོངས་འཛིན་རྟ་ཚག་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང་མཁན་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་

399

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།རྗེ་འཆང་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་གཙུག་བསྟེན་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱིས་མཚོན་འདོན་ཁ་ཁྲལ་བློ་འཛིན་སྐྱོར་སྦྱང༌། རབ་བྱུང་དང༌། དགེ་ཚུལ་སྡོམ་ནོད། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་བརྒལ་བརྟག་རྩོད་གྲྭ། མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས་གནང༌། དབང་བཀའ་ཁྲིད་སོགས་རང་གི་བློ་ཚོད་དང་བསྟུན་པ་ཉིན་ལྟར་ཆག་མེད་དུ་བརྩོན་སྦྱང་གང་འཚམས་བསྐྱེད་ཁུལ་ཡང༌། རང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་བབས་མཚམས་སྔར་སྲོལ་ལ་བསྙད་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་ན། རང་ལ་ཆོས་སྲིད་གང་ཐད་ནས་མྱོང་གོམས་ཤེས་ཡོན་དམན་ཡང་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་སྤྱི་ཞུས་དང༌། གནམ་བསྐོས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་སྤྱི་བོར་ནོད་པས་ཁུར་དུ་བླངས་ཏེ་རང་ཉིད་དལ་སྡོད་སྐྱིད་སྡོད་ཀྱི་དབང་མེད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་ཉིན་མཚན་སེམས་ཁུར་ལྕི་བས་ནོན་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་རྒྱས་ཐབས། ཆབ་སྲིད་ཕྲ་ཚུགས་ཐབས། ཆབ་འབངས་བདེ་བར་ངལ་འཚོ་ཐབས་ལྷག་བསམ་དྲང་པོས་གཞུང་བསྲངས་སྒོ་གསུམ་ཡོད་དགུ་རྩལ་སྤྲུགས་བགྱིས་རུང༌། ཤིང་འབྲུག་ལོར་དབྱིན་ཇིའི་དཔུང་དམག་ལྷགས་འབྱོར་སྐབས་ཀྱང་རང་ཉིད་སྐྱིད་ཐབས་ངོ་སྲུང་མཐུན་ལམ་བྱས་ཚེ་ཆབ་སྲིད་ལ་ཕུགས་སྐྱོན་ཆགས་ཏེ་རྐང་རྗེས་ལག་བསུབ་གང་མིན་ཡོང་རྒྱུར་བསམ། སྔར་དུས་ྋགོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ན་མཉྫུ་རྒྱལ་པོ་དང་མཆོད་ཡོན་བཀུར་རེས་སུ་འབྲེལ་ནས་བཟུང་ད་བར་ཕན་ཚུན་སྐྱོང་འོས་ལ་བརྟེན། འཕྲལ་ཕུགས་བདེ་སྡུག་ལྷོང་ངེས་ཞུ་བར་ངལ་བ་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་བྱང་འགྲིམས་རྒྱ་སོག་ཡུལ་གྲུ་བརྒྱུད་པེ་ཅིང་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་གོང་མ་ཡུམ་སྲས་མཇལ་ཕྲད་བཀུར་བཟོས་བདག་རྐྱེན་ཚད་མེད་པ་གནང་ཡང༌། རིང་པོ་མ་ལོན་པར་གོང་མ་ཡུམ་སྲས་རིམ་གཤེགས་རྗེས་གོང་མ་ཤོན་ཐོང་ཁྲིར་འཁོད་ཡབ་སྲས་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལྷོང་གསོལ་ཐོག བོད་ལྗོངས་སྙིང་ལ་གཅགས་ཏེ་ཕྱིར་ལོག་མཚམས་བོད་སྡད་ཨཾ་བན་ནས་གཡོ་ཞུས་རྗེས་འབྲངས་ལུའུ་ཅུན་དཔོན་དམག་ལྷ་འབྱོར་བོད་ལྗོངས་

400

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཆབ་སྲིད་དབང་བྱུས་འཕྲོག་ཉེར། རྒྱལ་བློན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ལུང་ཡོད་པ་རྣམས་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ངལ་བ་རིང་སྤངས་བདེ་བགྲོད་ཀྱིས་དབྱིན་གཞུང་བརྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་ལ་གང་ཅིའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མཐའ་འབུད་དང༌། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསྟན་སྲིད་བདེ་ཐབས་ཞབས་རིམ་ལྷོད་མེད་བསྒྲུབས་པའི་ལས་འབྲས་མི་བསླུའི་བདེན་མཐུ་ཟབ་མོས་རྒྱ་ནག་ནང་འཁྲུག་དུས་འགྱུར་དབང་གིས་བོད་ཕྱོགས་རྒྱ་དཔོན་དམག་ལྟག་ཆུ་ཆད་པའི་རྫིང་བུ་ལྟར་རིམ་གྱིས་མཐར་བསྐྲད་ཐོག རང་གི་སྐྱོང་ཡུལ་བོད་ལྗོངས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་སླར་འཁོད་དེ་ཆུ་གླང་ནས་བཟུང་ཆུ་སྤྲེ་བར་བོད་ལྗོངས་འདི་ཉིད་དུ་བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དཔལ་གསར་དུ་བཞད་པས་མཆོག་དམན་ཚང་མ་དགའ་བདེ་ཅི་དགར་ལོངས་སྤྱོད་བག་ཕེབས་སུ་ཚིམས་པ་འདིས་མཚོན་ཕྲ་ཞིབ་ཡིག་ལམ་དང༌། ལྷ་སྡེ། མི་སྡེ་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་བློར་རྟོགས་གསལ་ལྟར་ཞིབ་ཆ་འགོད་རྒྱུ་ཡིག་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུར་བསམས་རགས་ཙམ་བཀོད་པ་འདི་དག་བཀའ་དྲིན་བསམ་ཤེས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཐོག རང་ཉིད་ནས་ཆབ་སྲིད་ལ་ཁུར་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཆ་བྱུང་སྲིད་ཡོད་ན་ཡིད་མཐུན་འདོད་པ་ཁེངས་ངེས་ལས། བྱས་ཡུས་དང༌། ངོ་སོ་འབྱུང་རེའི་བསམ་པ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་མེད་ཅིང༌། སྐབས་སུའང་ན་ཚོད་བབས་དང་བཅས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཁུར་སྤངས་ཏེ་ཚེ་མཇུག་འདིར་དགེ་སྦྱོར་ཁོ་ནར་གཅིག་འགྲུས་ཚེ་ཕྱི་མ་བཤུལ་ཐག་རིང་བའི་རྣམ་དཀར་རྒྱབ་སྐྱོར་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཉག་ཅིག་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་ཡང༌། གཙོ་བོར་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་འགྲོགས་པའི་ལྷ་སྲུང་དང༌། སྐྱབས་ཡུལ་བླ་མ། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་འབྲེལ་བ་ཐོགས་པའི་མཆོག་དམན་ཆབ་འབངས་ཀུན་ནས་ངོས་ལ་ཁ་ཙམ་མིན་པར་སྙིང་ནས་རེ་བཅོལ་བགྱིས་པའི་སྤྱི་དོན་བློས་གཏོང་མ་ཕོད་པར་ད་ལྟའང་རང་གི་ཤེས་ནུས་ལྕོགས་ཚོད་ཁུར་སྐྱེད་སྐབས་སུ་མཆིས་པ་ད་ཆ་བགྲང་བྱ་ང་བརྒྱད་དུ་ཉེ་བས་ལོ་ཤས་ལས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཁུར་རིང་པོར་རྔཱུ་མི་ཐོགས་པ་ཚང་

401

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།མས་ཤེས་ངེས་གོ་བས་ཆོད་པ་བཞིན་ད་ལྟ་ཁད་ཉེའི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང༌། རྒྱ་གཞུང་གཉིས་ཕྱོགས་སུ་དཔུང་སྟོབས་བཙན་པས་མཐུན་ལམ་གང་གཟབ། ཞེ་འཁོན་འཛིན་པའི་ས་མཚམས་ཆུང་ཁག་ལ་ཕ་རོལ་པོའི་མགོ་གནོན་ཆེད་དཔུང་དམག་གོ་ཧྲགས། དེའང་དམག་རྩེད་ཕུགས་འཕེར་གཞན་སྡེ་ནོན་ངེས། ལྷག་པར་དེང་སྐབས་སྙིགས་ལྔའི་རང་མདངས་ཀུན་ནས་དར་ཞིང༌། ཡང་སྒོས་དམར་པོའི་ལས་ལུགས་ཆེས་ཆེར་བདོ་བས་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་སྐྱེ་སྲིད་རྩད་གཅོད་མི་ཆོག་པ་དང༌། ཆོས་བྱེད་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་མཆོད་རྒྱུན་རྩ་ཕྲོགས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་པ་དམག་མིར་བཅུག་པས་མཚོན་རྒྱལ་བསྟན་མིང་མེད་དུ་བཅོམ་པ་རྡཱ་ཁུ་རལ་གྱི་ལས་ལུགས་ཇི་བྱུང་གོ་ཐོས་བྱུང་དང་འབྱུང་མུས་ཀྱི་སྲོལ་ལྟར་འབྱུང་འགྱུར་བོད་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཞིང་འདིར་ཡང་ཕྱི་ནང་གང་ས་ནས་ལྷགས་པར་ངེས་པས་དེ་སྐབས་རང་ས་སྲུང་མ་ནུས་ན་ྋརྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མཚོན་བསྟན་འཛིན་སྐྱེ་འཕགས་མིང་མེད་དུ་འཇོམས་ཤིང༌། བླ་བྲང་ཁག་དང༌། བསྟན་འཛིན་ཆོས་བྱེད་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེའི་འཛིན་དབང་མཆོད་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་རྩ་བརླག ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཞེད་རྒྱུན་ཆབ་སྲིད་ཀྱང་མིང་ཙམ་དུ་ཉམ་དམས་ཐོག འདི་གའི་ཞབས་འབྲིང་ཀུན་ཀྱང་ཕ་གཞིས་རྒྱུ་ནོར་རྩ་ཕྲོགས་དགྲ་ཡའི་བྲན་དུ་དབང་མེད་འཁྱམས་ཤིང༌། ཡིད་ཅན་ཀུན་ཀྱང་མནར་གཅོད་འཇིགས་སྐྲག་གི་དུཿཁ་ཉིན་མཚན་མི་འཁྱོལ་བའི་དུས་ཤིག་འབྱུང་ངེས་པས་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ད་ལྟ་བདེ་སྐྱིད་ཆེས་དར་མི་སྨོན་རང་སྐྱིད་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་སླད་ཞི་དྲག་གང་ལའང་ཐབས་ཤེས་ལུ་གུ་བརྒྱུད་གང་ཐད་ནས་མ་ལན་མ་འགྱོད་པར་ལག་ཏུ་བསྟར་ཐུབ་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བདེ་ཐབས་ཞབས་འབྲིང་སེར་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་སྲི་ཞུར་རག་ལས་ཤིང༌། བོད་ལྗོངས་སྤྱིའི་བདེ་ཐབས་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་དང༌། ཆབ་འབངས་ཀུན་ནས་བསམ་གཞིགས་མ་

402

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
འཛོལ་བ་གཅིག་འགྲུས་འཕྱར་བ་གྲུ་འདེགས་དགོས་པ་ངེས་པར་ཁུར་དུ་བབས་པ་བཞིན་སྤང་བླང་འཛོལ་མེད་བྱུང་ན་གཞུང་བསྟེན་དགྲ་ལྷའི་གཙོ་བོ་ནས་སློབ་དཔོན་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་སྲི་ཞུ་བསྒྲུབས་ན་གང་ལའང་ཡ་ང་བག་ཚ་མེད་ཅེས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ལ་སོར་གནས་སུ་ངེས་པས། ངོས་ནས་བསྟན་སྲིད་སྤྱི་དོན་ཡིད་བསམ་དང་མཐུན་འཇུག་གི་ལས་ལ་ངོ་ལྐོག་མེད་པར་སྲི་ཞུར་བརྩོན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འཇུག་རྗེས་འཛིན་དང༌། ལམ་འགྲོའི་འཕྲིན་ལས་ངོས་སུ་བསྟན་ཅིང༌། ཚུལ་མིན་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་ཞན་པས་བཀའ་ཆད་ཕོག་ངེས་པར་མ་ཟད། གནས་སྐབས་རང་དོན་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ལྷུང་ངོ་སྲུང་ལས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བདེ་དོན་ད་མུས་བཞིན་ཡལ་ཡོལ་འབའ་ཞིག་གིས་ཁུར་དུ་མ་བླངས་ན་ཕུགས་དོན་མི་འགྲུབ་པ་མཐོང་གསལ་ལྟར་སླར་ཅི་དྲག་གི་འགྱོད་ཀྱང་ཕན་ཆ་མི་སྲིད་པས་ངོས་ནམ་འཚོའི་རིང་ལ་བོད་ལྗོངས་བདེ་ཐབས་ད་མུས་ཀྱི་འཁྱོལ་བར་མཐོང༌།
ཕུགས་རང་རང་མྱོང་ཆོས་རྣམས་སོ་སོའི་ཐོག་ཏུ་སྨིན་པ་ནི་ངོས་རང་གིས་
ཉམས་མྱོང་རྒྱུ་མཚན་གསལ་པོའི་སྟེང་ནས་གཞན་ལ་འདོམས་པ་འདི་ལྷག་བསླབ་བྱ་ལྷུག་པོར་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པས་ཕྱིའི་རིམ་གྲོ་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་བཞིན་པ་ཡིན་ཅིང༌། གཙོ་ཆེ་བ་ནང་གི་ཞབས་བརྟན་རིམ་གྲོ་འདི་ཉིད་སྙིང་ལ་ལྕག་བསྐུལ་ཚང་མས་སྔར་འགྱོད་ཕྱིས་སྡོམ་གྱི་སྲི་ཞུ་ཚགས་ཚུད་སྒྲུབ་ནུས་ན་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་གང་འཁྱོལ་གྱི་བར་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་འཕྲལ་ཡུན་རྒྱས་ཐབས། ཞབས་འབྲིང་ཀུན་ཀྱང་མིང་དོན་གཉིས་མཚུངས་ཀྱི་རྗེས་འཛིན། ཆབ་འབངས་ཀུན་ཀྱང་སྔར་མུས་བདེ་སྐྱིད་བཟང་པོས་ངལ་འཚོ་བའི་དུས་སྟོན་བཟང་པོ་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བར་གནས་ཐབས་ཀྱི་ཞེ་བརྩོན་སྔར་བཞིན་བགྱིད་རྒྱུར་སྤྱི་དོན་ནང་གི་རིམ་གྲོ་འདི་ལྷག་མ་མཆིས་པ་སྤྱི་ཞུས་ཀྱི་བསླབ་སྟོན་དེ་རང་ལགས་པས་གོང་དོན་རྣམས་ལ་ཉིན་དང༌། མཚན་མོའི་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་གང་གི་

403

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
སྐབས་སུའང་བརྟག་དཔྱད་ནན་ཏན་གྱིས་སྤང་བླང་མ་འཛོལ་བ་གལ་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་ཉིད་པར་དུ་བརྐོས་ཏེ་བོད་ལྗོངས་སེར་སྐྱ་སྤྱི་ཞུས་ཞབས་བརྟན་
བསྒྲུབ་བྱའི་ཞུ་ལན་སྦྲགས་མ་དོན་སྙིང་ཚིག་རུལ་གསོ་བའི་སྨན་མཆོག་སྒྲིབ་མེད་གཅེར་མཐོང་ལྷ་ཡི་བདུད་རྩི་གསར་པ་ཞེས་པའི་ཞལ་བྱང་མཚན་གསོལ་དང་བཅས་སེར་སྐྱ་ཀུན་གྱི་ཉམས་ལེན་བརྡ་ཆོས་སུ་སྤེལ་བར་མཛད་དོ། །
(༣༠༣ ཉ་༣། ༤༧༦ འ་༢) དབྱར་གྱི་དགག་དབྱེ་གྲོལ་རྗེས་འབྲས་སེར་གཉིས་
ལ་ལྗོངས་རྒྱུའི་མཇལ་ཁ་ཡང་རིམ་བཞིན་སྩལ་ཏེ་ཆབ་ཞུགས་སྤྲོ་ཆེན་སྔར་བཞིན་ཚུགས། སྐྱེ་མདོ་ཕྱོགས་བྱང་བརྒྱུད་ས་སྲུང་འགོ་དམག་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་འདོམས་སུ་མཁན་དྲུང་དངོས་གཞི་བ་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་མཁྱེན་ལ་སྦུག་དམ་ལག་འཁྱེར་དང་འབྲེལ་བར་བསྐོ་བཞག་ཐོག བཟང་ལ་བྱ་དགའ་དང༌། ངན་ལ་ཚར་གཅོད་སོགས་ཞི་དྲག་རྒྱལ་ཐབས་ཀྱི་ཞུ་སྒོ་གང་ཅིར་རང་ཟོན་ཕྱོགས་ལྷུང་སྤངས་ཏེ་སྤྱི་སྙོམས་རྣམ་འབྱེད་སྟངས་འཛིན་ཚུལ་བཞིན་དགོས་ཚུལ་དང༌། ལས་བྱ་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་ཉི་ཤུ་སྐོར་ལའང་སྤྱི་འདོམས་ཀྱི་ངག་བཀོད་དང་ལེན་དང་འབྲེལ་ཚང་མས་བོད་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ཕན་བདེའི་སྙིང་པོ་འདི་ཉིད་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་བདེ་ཐབས་སྙིང་དབུས་སུ་བཅངས་ཏེ་ལྷག་བསམ་ཞེ་བསྐྱེད་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་བསྒྱུར་བརྗིད་ནོན་ཆེ་བ་མགྲོན་བརྒྱུད་སྩལ།

(༣༠༣ བ་༣། ༤༧༧ འ་༡༡) མཁན་དྲུང་དགེ་འདུན་ཆོས་དར་ལ་བཀའ་བློན་
བླ་མ་དང༌། གཙང་མདའ་བཀྲས་མཐོང་བར་ཞབས་པད་ལས་འཕར་བསྐོ་བཞག་དང་འབྲེལ་ཆབ་སྲིད་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཞུ་སྒོའི་བཀའ་བསྒྱུར་གཟིམས་ཆུང་དུ་སྩལ། སྔོན་དུ་གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་དགོངས་དོན་ྋགོང་ས་ཆེན་པོར་བོད་ལྗོངས་སེར་སྐྱ་སྤྱི་ཞུས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་གནད་སྨིན་འབུལ་དགོས་ཕེབས་པ་བཞིན།

404

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཕུལ་ཆོག་པའི་སྙན་བསྐུལ་ཞུས་རུང༌། བཀའ་བཞེས་མ་ཐོབ་པར་ནང་གི་རིམ་གྲོ་སྤང་བླང་འཇུག་ལྡོག་བྱ་ཚུལ་གྱི་བཀའ་སོླབ་རིན་པོ་ཆེ་བཀའ་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཕེབས་རྗེས་འདི་སྐོར་ལ་དགྲ་ལྷ་འོད་ལྡན་དཀར་པོའི་བཀའ་ལུང་ནན་ཏན་ཆེ་བས་བློས་འགན་མ་བཟོད་པར་སླར་ཡང་རྒྱལ་བསྟན་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་ཕན་བདེའི་སྲོག་ཟུངས་དམ་པར་ཞབས་པད་བསྐལ་བ་རྒྱ་མཚོར་བརྟན་ཆེད་སྲིད་བློན་དང༌། མདུན་ན་འདོན་རྣམ་པས་མཚོན་རྩེ་ཤོད་དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ་ཁག ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འབྲས་སེར་དགའ་གསུམ། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་བོད་ལྗོངས་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་སྤྱི་མཐུན་ནས་བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མའི་ཆོ་ག་དང་འབྲེལ་བའི་མཁའ་འགྲོ་བསུ་བཟློག་གི་བརྟན་བཞུགས་ལེགས་འབུལ་ཞུས་འཐུས་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་མཐར་རེ་འབྲས་དོན་སྨིན་གྱི་བཀའ་བཟང་སྩལ་ཕེབས་ལྟར་འབུལ་བཞེས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་རྒྱུར།
ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་གཟའ་སྐར་འབྱུང་འཕྲོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
ཉིན། རང་བྱུང་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་རྟེན་གཙོ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རའི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་འབུལ་བཤམས་ཐོག བཀའི་ནང་བློན་ཆེན་པོས་གཙོས་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་དྲག་འབྲིང་དཀྱུས་གསུམ་ཚང་མས་རང་རང་གི་གོ་བབས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱན་ཆ་ལུགས་ཁ་གསར་དང་བསྟོད་དང་ལྡན་པས་བཀླུབས་ཏེ་ནོར་གླིང་དུ་སྔ་བཅར་ཞུས། རྣམ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ནས་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་བླ་མཆོད་དང༌། གནས་བརྟན་ཕྱག་མཆོད། ཞབས་བརྟན་སྨོན་ཚིག་སོགས་མཆོད་འབུལ་གྱི་ཆོ་ག་གང་འོས་གནད་སྨིན་ཚུགས་ཤིང༌། སྤྱན་གླིང་ཕོ་བྲང་བདེ་སྐྱིད་ངོ་མཚར་དཔལ་འཁྱིལ་གྱི་ཉི་འོད་ཆེན་མོར་ཚོགས་གཏོར་བརྒྱ་མཆོད་སོགས་བཟང་ཞིང་གྱ་ནོམ་པ་བསྒྲིགས་བཤམས་དང་འབྲེལ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཚོབ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་རིན་པོ་

405

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཆེ་དང༌། རྣམ་གྲྭ་སློབ་དཔོན། དབུ་མཛད། གསུང་བཟང་བ་གང་ཡོད་དང་བཅས་ཆོག་གྲྭ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་ནས་སྔ་ཐོག་ཚོགས་ཐུན་དང་པོར་བླ་མཆོད་ཆོ་གའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ཡན་ལག་བར་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ཚོགས་ཐུན་གཉིས་པ་ཚུགས་མཚམས་སྲིད་བློན་དང༌། བཀའ་ཚབ། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན་བགྲེས་པ་རེ། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་མཁན་པོ་བཅས་ནས་སྤོས་སྣེ་དང༌། གཞན་ཡང་མཆོད་རོལ་ཞབས་རས་ཕྱག་འདྲེན་སོགས་ཆེན་པོར་འོས་པའི་སྲི་ཞུའི་རིམ་པ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བས་སྔུན་བསུས་ཏེ་རྡོ་རྗེའི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་ཞབས་སོར་བདེ་ལེགས་སུ་འཁོད་རྗེས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་རིམ་བཞིན་ཚུགས་ཤིང༌། ཚིག་མཚམས་དང་བསྟུན་ཁྲི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་ཞལ་སྔ་ནས་མཎྜལ་ལྗགས་བཤད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ྋསྙན་སྒྲོན་གྲུབ་མཚམས། གནས་ཆུང་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཁོག་ཏུ་ཞུགས་ནས་དགུ་འཆམས་པད་འབུལ་དང༌། མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་ཕུལ་ཏེ་འབྱུང་འགྱུར་གསལ་བའི་ལུང་བསྟན་ཚིགས་བཅད་འགའ་ཞིག་བསྒྲགས། དེ་རྗེས་འབུལ་འགོའི་མཇལ་དར་སྲིད་དུ་རིང་བས་སྣ་དྲངས། རིན་ཆེན་དང་གཉིས་ཀྱི་ཚོམ་བུ་དང༌། གོས་དར་ཡུག་ཚན། ཇ་མར་ཤིང་འབྲས་ཀྱི་ལྟང་སོགས་དངོས་འབྱོར་གྱི་འབུལ་བ་སྤམས་མཐོ་བ་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར། བློན་ཆེན་དང༌། བཀའ་གུང༌། ཛ་ཏཱ། ཕོགས་མདའ་རྩིས་གསུམ་གྱིས་མཚོན་རྩེ་ཤོད་དྲུང་རིགས་སེར་སྐྱ་དང༌། ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ་སོགས་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་མཐའ་དག་ནས་རྟེན་འབྱུང་མཇལ་རྟེན་གྱི་ཕྲེང་བ་བར་མ་ཆད་དུ་བཏེག་རྗེས་ཞལ་འདོན་མཇུག་ཆོག་སྨོན་ཤིས་ཀྱིས་མཐའ་བརྒྱན་པ་དང་བཅས་ཕུལ་བྱུང་ཞིང་གི་མཆོག་ལ་རྣམ་དཀར་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་ས་བོན་ཕ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྲུན་ཏེ་སླར་ཡང་སྲི་ཞུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཟིམས་ཆུང་དཔག་བསམ་འདོད་འཁྱིལ་དུ་གདན་དྲངས་པར་གྱུར་ཏོ། །

406

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
(༢༠༥ ཉ་༦། ༤༨༠ ཐ་༧) ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་ནས་བཟུང་ཉིན་གསུམ་རིང་
ཚངས་སྤྱོད་དོན་གཉེར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ལ་དགེ་ཚུལ། བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞིར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པར་མཛད།
(༢༠༥ བ་༣། ༤༨༠ འ་༨) ལྔ་མཆོད་མཛད་ཆེན་དང་བསྟུན་གཞུང་ཞབས་སེར་
སྐྱ་བཅས་པར་མཇལ་ཕྱག་གི་དགའ་སྟོན་རིམ་བཞིན་སྩལ། གཟིམས་དཔོན་མཁན་པོ་སྨད་ཚ་ཁྲི་སྤྲུལ་དགོངས་ཁྲོལ་ཚབ། འབྲས་ཚོགས་ཆེན་དགེ་ཟུར་བློ་གླིང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་གྲགས་ལ་དམིགས་བསལ་གནས་སྤར་བསྐོ་བཞག
༣༠༥ ༦། ༤༨༡ ཐ་༡ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་ཚོགས་དབུ་
དང༌། ཡར་མར་ཚེས་བཅུའི་ཚོགས་སྟོན་ཡང་ཆག་མེད་བསྐྱངས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ཞིང་གཤེགས་ཚབ་བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེ་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད་ལ་བསྐོ་བཞག་མཛད།
༨༣༽ ཆུ་བྱ་ལོ་སྨོན་གྱི་དགྱེས་མཆོད་སོགས་ལུགས་བཟང་རྣམས་ཡར་ལྡན་དུ་གནང༌། དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་གླིང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས་ཀྱིས་རབ་གནས་བྱིན་འབེབས་དང་གནས་གཟིགས་མཆོད་བསྙེན་རྒྱས་འབུལ། ལྷ་ལྡན་དུ་འཆར་འཕར་གྱི་གནང་སྒོ་ཁག་རེ་སྐྱོང་མུས་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་བསྙེན་རྫོགས་ཐ་མ་གྲངས་མང་བསྒྲུབས།

(༣༠༦ ཉ་༦། ༤༨༡ འ་༥) དགུང་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ང་བརྒྱད་དུ་ཕེབས་པ་ཆུ་བྱ་
གནམ་ལོ་གསར་ཚེས་ཀྱི་ཐོག་མའི་དུས་དགེ་བར་གཟིམས་ཆུང་དང༌། ཕོ་བྲང་ཡང་སྟེང་དུ་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་བརྟན་པོའི་སྒོ་ནས་མ་གཅིག་སྲིད་གསུམ་དབང་ཕྱུག་མའི་བསྐང་བ་གཏོར་སྐྱོང་ཚོགས་འཁོར་མངའ་གསོལ་དང་བཅས་པ་གཟབ་རྒྱས་དང༌། ཚོམས་ཆེན་དུ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་དགྱེས་སྟོན་སྔ་ཕྱི་སྔར་ལས་གྲ་རྒྱས་ལྟ་བུ་འབུལ་བཞེས་ཐུགས་ཉམས་

407

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
སུ་བསྟར། ཚེས་གསུམ་ཉིན་ལྷ་མོའི་སྣང་བརྙན་གསུང་བྱོན་མའི་སྤྱན་སྔར་སླར་ཡང་གསུང་བསྐང་གནད་སྨིན་དང་འབྲེལ་སྔར་སྲོལ་བརྟག་རིལ་དྲིལ་འབུལ་གནང་བར་ྋགོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཕྱྭ་དང༌། རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ལ་བགེགས་དོག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་ཚུལ་བབས་པ་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་གསལ་བའི་ལུང་བསྟན་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །

(༣༠༦ བ་༥། ༤༨༢ ཐ་༡༡) ཚེས་བརྒྱད་ནས་བཟུང་བཟུང་ནོར་གླིང་དང༌། ལྷ་
ལྡན་ངེས་མེད་དུ་ཆོས་སྡེ་གསུམ་དང༌། རྒྱུད་གྲྭ་གཉིས། ཕྱོགས་ཀྱི་གཞིས་དགོན་རིས་མེད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སུམ་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་ལ་རབ་བྱུང་དང༌། བཞི་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རིམ་བཞིན་སྩལ་ཏེ་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་ཚུལ་བཞིན་བཀྲི་བར་མཛད།
(༣༠༧ ཉ་༡། ༤༨༢ འ་༦) དེ་ནས་ལྷ་ལྡན་དུའང་ཞབས་ཟུང་མངོན་པར་བཀོད་
ནས་འཆར་འཕར་འཇལ་ཞུ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་ཆོས་ལྡན་རེ་བའི་ཡོལ་གོ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྐོང་བ་གནང༌། དཔལ་ལྕོག་དང༌། རྨེ་རྙིང་གཉིས་སུ་ཚོགས་གཏོར་མཐུན་རྫས་སྤྱན་གཟིགས་སོགས་རྒྱས་པར་བཤམས་ཏེ་གཟབ་གསོལ་གྱི་གསུང་ཆོག་གནད་དུ་སྨིན་པས་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་དམ་བསྐངས་ཤིང༌། བཀའ་སྒོ་གཉེར་གཏད་ཀྱི་རིམ་པ་ཐུགས་འདུན་རྩེ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱངས། ཚེས་བཅོ་ལྔའི་སྔ་དྲོ་ཁྱམས་ར་ཆེན་མོར་ཆོས་སྡེ་གསུམ་གྱི་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཕེབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང༌། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འཆད་པའི་བྱ་བའི་ཁུར་བཞེས་ཤིང༌། དེ་ནས་གསུང་ཆོས་ར་བའི་ཆོས་ཁྲི་མཐོན་པོར་ཞབས་སེན་བྱིན་རླབས་ཀྱི་འོད་ཆགས་འབར་བ་བཀོད་དེ་ལྷ་མིའི་འཁོར་ཚོགས་རྒྱ་མཚོར་མཇལ་ཕྱག་གི་གྲུ་ཆར་གཡོས་རྗེས་བརྒྱུད་པ་གསུམ་གྱི་བླ་མར་ཕྱག་འཚལ་གསོལ་འདེབས་

408

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དང༌། སྤྱི་བཤད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སྦྱོར་ཆོས་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྐབས། མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། །ཆོས་ཀྱང་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །གདུལ་བྱ་རྣམས་ནི་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདས་པའང་སྟོན། །ཞེས་སྔར་ཕན་ཆད་ཆོས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་གང་དུའང་འདྲེན་པར་མ་མཛད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིའི་ལུང་འདྲེན་གནང་བས་གནམ་ལོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་ཁོ་ནར་མཛད་པའི་ཐ་མ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་པ་དང༌། སྟོན་པའི་འཁྲུངས་རབས་སྐབས། སྟག་མོ་ལ་ལུས་བྱིན་ནས་རུས་པ་ལ་མཆོད་རྟེན་བྱས་ཚུལ་གསུངས་པས་གསེར་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་བཞེང་འགྱུར་མཚོན་པ་དང༌། འབྲོམ་གྱི་སྐྱེས་རབས་སྐབས་ལྷ་གཅིག་ཀུན་བཟང་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་ཁྱེའུ་འཁྲུངས་ཚུལ་གསུངས་པས་སླར་ཡང༌། ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་བྲལ་འབྱོན་ངེས་མཚོན་པ་བཅས་འབྱུང་འགྱུར་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་བརྡ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་ཆོས་རྒྱས་བསྡུས་འཚམས་ཤིང་བློ་འཁུལ་ཆེ་བ་དང༌། མཇུག་ཏུ་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་དྲག་གཞན་མཐའ་དག་ནས་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་ལུགས་ཟུང་གི་ཁྲིམས་འབྲས་སྙིང་ལ་གཅེས་པར་བཟུང་སྟེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤང་བླང་འཇུག་ལྡོག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དགོས་ལུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་དུ་མའང་ཕས་བུ་ལ་བསྒོ་བ་ལྟར་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ནན་ཏན་དུ་འདོམས་པར་མཛད་པས་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་ཡ་མཚན་དང་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཐོབ་སྟེ་གདམས་པ་དང༌། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དཀོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་གཅེས་སྤྲས་སུ་འཛིན་པའང་རབ་ཏུ་མང་བ་བྱུང་ངོ༌། །ཕྱི་དྲོ་སྨོན་ལམ་དུ་ཕེབས་ནས་ཞལ་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་ཞིབ་རྒྱས་མཐར་བསྟན་འབར་མ་དང༌། བདེ་སྨོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་ཤིང༌། འགྲོ་བ་བདེ་བའི་ལྗགས་བསྔོ་སྨོན་ཤིས་མཐུན་འགྱུར་དང་འབྲེལ་བ་ནན་ཏན་དང༌། གཙུག་ལག་ཁང་སྟེང་ཤོད་བར་གསུམ་ལ་གནས་གཟིགས། རྩེ་མོ་རྡོ་རྗེའི་ར་བར་དཔལ་ལྷ་ཞི་དྲག་ལ་གཟབ་གསོལ།

409

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོར་བར་སྐོར་བྱང་ཆུབ་རྒྱུན་ལམ་དུ་མཆོད་གཟིགས་བཅས་སྔར་སྲོལ་བཞིན་བསྐྱངས་ཏེ་མཉམ་མེད་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་པའི་དུས་སྟོན་གྱི་ལུགས་བཟང་མི་ཉམས་ཡར་ལྡན་དུ་མཛད།
ཆིབས་ཞབས་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩེ་དང་ནོར་གླིང་དུའང་ཡང་ཡང་
ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྣེ་མང་ཞིག་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར། སྨོན་མཇུག་གཏོར་ཟོར་ཆེན་མོའི་ལས་རིམ་དང༌། མི་ཕམ་མགོན་པོའི་སྣང་བརྙན་ཆོས་སྐོར་དུ་གདན་འདྲེན། སྦེར་ཀ་རྡོ་འགྱོགས་དང༌། མི་རྟའི་བང་རྩལ་འགྲན་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་དང༌། དགའ་སྟོན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལའང་གཟིགས་རྟོག་ཞིབ་པར་བསྐྱངས། རྫོང་རྒྱབ་རྟ་རྒྱུགས་དང༌། གནམ་མདའ་སོགས་ལ་སྔོན་ཆད་ཐུགས་ཞིབ་ཏུ་བྱོན་མྱོང་མེད་པ་ལ། འདི་ལོ་དེ་དག་ལའང་ཆིབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་གཟིགས་མོའི་ཚུལ་བཞེས་པས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཡ་མཚན་པར་བྱེད་མོད། དོན་དུ་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། མཐོང་བ་དང་ནི་རེག་པ་དང༌། །ཐོས་པ་དང་ནི་དྲན་པ་ཡིས། །སྡིག་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བར་བྱ་བའི་ཐ་མའི་འགྲོ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་མཐོང་གྲོལ་གྱི་ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྲུན་པའི་ཕྱིར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པ་གོར་མ་ཆག་གོ། །ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་རྩེ་ཕོ་བྲང་གི་མཆོད་ཁང་སྟེང་ཤོད་བར་གསུམ་ལ་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་ཞིབ་ལྷོད་གནང་སྟེ་དབོ་ཟླའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ཆིབས་རགས་ཚར་དུ་དངར་ཏེ་ནོར་གླིང་དགའ་བའི་ཚལ་དུ་ཆིབས་ཞལ་མངོན་པར་བསྒྱུར།
དགའ་ལྡན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཡང་ཐོག་ལྕམ་ཤིང་རྣམས་འབུ་ཟོས་དང༌། རུལ་
སུང་གི་སྐྱོན་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན། བླ་སྤྱི་ནས་བློས་འགན་མ་བཟོད་པར་སྙན་སྒྲོན་ཞུས་པ་བཞིན་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཕྱག་བཏབ་གན་དྷོ་ལ་ཁྱད་

410

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
འཕགས་ཉམས་འཇིག་ཏུ་གྱུར་ན་མི་རུང་བར་དགོངས་ཏེ་འབྲུ་དངུལ་ཤིང་སོགས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ལྡེང་ངེས་དང༌། དོ་དམ་བཟོ་རིགས་དང་བཅས་པ་ཆེད་སྩལ་གྱིས་ཉམས་བཟོ་སྲ་བརྟན་ཕུགས་འཕེར་གྲུབ་རྗེས་ཚེས་བདུན་ལ་སྟོན་འཁོར་ཧྲགས་བསྡུས་ནོར་གླིང་ནས་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་གུང་ཐང་དུ་བཞུགས་ཞག་དང༌། ཕྱི་ཉིན་དགའ་ལྡན་དུ་ཕྱགས་ཕེབས་ཏེ་གསེར་སྡོང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་སྒྲིག་འབུལ་དང་འབྲེལ་ཉིན་གསུམ་རིང་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་དང་ཁྲི་གདན་ཟུར་རྣམ་གཉིས། ཤར་བྱང་ཆོས་རྗེ། རྣམ་གྲྭ་གསུང་བཟང་བ་བཅས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་ཕྱེ་སྟེ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་འབེབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བ་སྨིན་རྒྱས་སུ་མཛད་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དམ་ཚིག་པ་སོ་སོར་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་བྱིན་རླབས་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་མཚན་མའང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་བྱུང་ཞིང༌། དེ་ནས་ཚོགས་ཆེན་དང༌། གྲྭ་ཚང་ཁག་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཁང་སྟེང་ཤོད་སོགས་མཆོད་ཁང་ཆེ་ཕྲ་ཚང་མར་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་དང༌། འདུས་ཚོགས་སུ་མང་ཇ་སྐུ་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར། དབང་བསྐུར་རི་རྩེར་བྱོན་ཏེ་ལྷ་བསངས་དགྲ་ལྷ་དཔངས་བསྟོད་ཀྱི་གསུང་ཆོག སྔ་དགོང་གདན་སའི་ཁོར་ཡུག་གླིང་སྐོར་ལ་ཞབས་བཅགས། ལྷག་པར་བཞུགས་ཡུན་རིང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་ཡང་ཡང་ཕེབས་ཏེ་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་ཤུགས་དྲག་མཛད་པ་དང༌། འབྱོན་ཁར་ཡང་ཐུགས་འཕྲེང་བའི་རྣམ་པས་ཕྱི་ཕྱག་ལན་གསུམ་གནང་བ་དང་བཅས་དགའ་ལྡན་ནས་ཆིབས་ལོ་བསྒྱུར་ཏེ་ལམ་བར་གྱི་སྐྱེ་བོ་དུ་མར་མཚན་དཔེའི་ཞལ་དཀྱིལ་དངོས་མཇལ་གྱི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་སྩོལ་བཞིན་པར་ནོར་གླིང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་དོ། །
(༣༠༩ ཉ་༥། ༤༨༦ ཐ་༨) ཉིན་གསུམ་རིང་བསྒྲུབ་བྱ་དགུ་བཅུ་གོ་བདུན་རབ་

411

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
བྱུང་དང༌། བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་བསྙེན་རྫོགས་སུ་སྒྲུབ་པར་མཛད།
(༣༠༩ ཉ་༦། ༤༨༦ འ་༡༡) ཚེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་ཆིབས་ཞབས་ཧྲགས་བསྡུས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་ལྷ་ལྡན་བླ་སྟེང་གཟིམས་ཆུང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་ཀུན་གསལ་ཟུར་འཕྱོང་ནས་སེར་སྦྲེངས་ཆེན་མོར་ཐུགས་ཞིབ་བསྐྱངས། དེ་ནས་རྩེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་མཆོད་ཁང་ཁག་ལ་གནས་གཟིགས་དང༌། གཟིམས་ཆུང་ས་གསུམ་ནས་ཞོལ་འབྲས་བུ་སྟེང་གར་རོལ་མཆོད་ཕྲེང་སོགས་ལ་ཡུད་ཙམ་གཟིགས། བདེ་འཁྱིལ་དུ་བུམ་སྒྲུབ་ཀླུ་ཁང་ལ་ལྷག་གནས་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཐོར་སྩལ་རྗེས་སྤྱན་གླིང་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱགས་ཕེབས།
(༣༠༩ བ་༣། ༤༨༦ འ་༢) ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་རི་བོ་དགའ་
ལྡན་གྱི་བླ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་འཆར་ཅན་མཇལ་ཁ་དང༌། ཚོགས་མཆོད་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཐོན་ཕྱག་གནང༌། བུམ་སྒྲུབ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཚ་རྟིང་ཚོགས་མགོན་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་བུམ་པ་རྣམས་ས་བཅུད་གསོ་བའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་སྒྲུབ་པར་མཛད། སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོའི་དུས་གཏོར་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་ཆེན་ཡང་སྔ་མཁོ་ལྟར་བསྐྱངས། དུས་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱི་ཚོགས་མགོན་དུའང་དགྱེས་བཞིན་ཕེབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་བདག་མདུན་བུམ་གསུམ་གྱི་གསུང་ཆོག་རྣམས་ཚོགས་ཡོངས་དང་ལྷན་ཅིག་ཐུགས་འདུན་རྩེ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་ཕྱག་ལེན་ཕྲ་ཞིབ་སྨིན་རྒྱས་སུ་མཛད་པ་ཤྲཱི་ཀཱ་ལ་ཙཀྲའི་རིང་ལུགས་ཡུན་དུ་གནས་པའི་སྨན་ཡོན་དུ་གྱུར།
ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་དུས་ཆེན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་དཀར་མཆོད་སྤྱིན་རྒྱ་
ཆེན་པོ་དང༌། ཉེ་སྐོར་མཚོ་གཉན་ཁག་ལ་བུམ་གཏེར་སྦ་འཇུག མཚོ་རྫས་འདེབས་པ་སོགས་ནན་ཏན་ཆེ་བ་མཛད། འཇའ་ཚོན་ཆུ་མིག་གི་ཀླུ་ཁང་ཉམས་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་གསར་བསྐྲུན་ཐོག ཀླུའི་བུམ་གཏེར་མང་པོས་ནང་ཡོངས་སུ་གཏམས་ཏེ་ཕྱིར་དམ་

412

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རྒྱས་གནོན་པར་མཛད། ཚེས་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔ་གཉིས་ལ་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་དང༌། བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་ལྔ་ལ་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་གནང༌།
(༣༡༠ ཉ་༦། ༤༨༨ ཐ་༣) དྲུག་པ་ཚེས་བཞི་དང་བསྟུན་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་
བརྒྱད་རབ་བྱུང་དང༌། དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་བསྙེན་རྫོགས་སུ་སྒྲུབ་པར་མཛད།
(༣༡༠ བ་༡། ༤༨༨ ཐ་༦) ལེགས་བཤད་གླིང་པའི་གསོ་སྦྱོང་ཚོགས་མགོན་དུ་
ཕེབས་ཏེ་དབྱར་བདག་བསྐོ་ལས་དང༌། ཚུལ་ཤང་འབུལ་བཞེས། ཕྱི་ཉིན་ཐོ་རེངས་དབྱར་གནས་ཞལ་བཞེས་བཅས་འདུལ་བ་བཞིན་མཛད།
(༣༡༠ བ་༦། ༤༨༨ འ་༥) རྨེ་རུ། བཞི་སྡེ། ཚེ་ཆོག་གླིང༌། གོང་དཀར་ཆོས་སྡེ།
དགེ་འཕེལ་རི་ཁྲོད་པ་བཅས་ལ་འཆར་ཅན་དབྱར་མཇལ་དང༌། འབྲས་སེར་གཉིས་ཀྱི་བླ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་ལྗོངས་རྒྱུའི་མཇལ་ཁ། ཉིན་བཅུའི་རིང་ཆབ་ཞུགས་སྤྲོ་ཆེན་ལ་དགྱེས་རོལ་བཅས་སྔར་བཞིན་ཐོག འདི་ལོ་བཀྲས་ལྷུན་མི་སྣ་རྣམས་ཟུར་མགྲོན་དུ་འབོད་པ་གནང༌།
(༣༡༡ ཉ་༢། ༤༨༩ ཐ་༣) ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་བདུན་ཉིན་ནོར་གླིང་གཟིམས་
ཆུང་དུ་མགོན་པོ་གཙོ་གྱུར་གྱི་གཟབ་གསོལ་གསུང་ཆོག་ཉིན་འཁྱོངས་སྨིན་རྒྱས་མཛད། ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་ནས་བཟུང་ཉིན་གསུམ་རིང་ཆོས་སྡེ་གསུམ་དང༌། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད། གཞིས་དགོན་ཁག་སོགས་ཀྱི་ཚངས་སྤྱོད་དོན་གཉེར་བ་དགུ་བཅུ་གོ་བཞིར་རབ་བྱུང་དང༌། བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་བསླབ་གཞིའི་བགོ་སྐལ་རྣམ་པར་དག་པ་སྩལ་ནས་རྒྱུན་པར་བསླབ་སྡོམ་གནང་ཡུལ་གཟིམས་ཆུང་སྲིད་ཞིའི་དཔལ་འབར་གྱི་བཞུགས་ཁྲིའི་དབུ་ཐོད་བླ་བྲེ་གཏན་འཇགས་སུ་བསྒྲོན་པ་དེ་བཞིན་ད་ནས་ངེས་པར་བསྡུ་དགོས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་ཕེབས་པ་དང༌། དེ་རྗེས་བཀའ་འབངས་

413

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཁོ་བོ་ཅག་ལའང་བཀའ་སམ་དང་སྦྲགས་འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་གི་ཕྱག་དཔེ་ྋགོང་ས་ཆེན་པོ་ཉིད་ནས་གསར་བསྒྲིགས་གནང་བ་པར་གསར་ལེ་ཚན་གཅིག་གསོལ་རས་སྩལ་ཏེ་དེང་ཕྱིན་ཆད་རབ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་དགོས་བྱུང་ན་ལས་ཆོག་འདིའི་སྟེང་ནས་སྤེལ་འཐུས་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་ནི་ྋརྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་ཚེའི་མཐར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞིག་སྩལ་ནས་ལས་གྲལ་དུ་ཡོད་པའི་ནང་མ་སྐུ་བཅར་ཚོར་བཀའ་ཕེབས་ལ། ལོ་ཕྱི་མ་ཟླ་དུས་ད་ཚོད་ཙམ་ལ་ཁོང་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་སྔར་འབྲས་སྤུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ཚོམས་ཆེན་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་བ་རེད་ཟེར་བའི་གཏམ་ཞིག་འོང་ཐང༌། ངེས་པར་འོང་བ་ཡིན་ནོ་གསུང་བ་དང༌། དར་ཅིག་དགོངས་པ་ལ་བཞུགས་པའི་མཐར་སྤྱན་ཆབ་གནང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལྟར་རྟག་འཛིན་རྨོངས་བསྒྲིབས་ཀྱི་མཐུས་ཇི་བཞིན་མ་གོ་བ་མ་གཏོགས་སྐབས་དེར་དགོངས་པ་གཞན་དུ་གཏད་ཟིན་པའི་བརྡ་དང༌། སྐུ་ཚེ་དེའི་ལས་ཆོག་མཛད་པའི་ཐ་མ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོམས་པར་མཛད་པ་གོར་མ་ཆག མི་རིང་བར་གཟིམས་ཆུང་དབང་ཁང་ཤོད་ཀྱི་གཡང་སྒྲུབ། སྨིན་ཟླའི་ཚེས་ཤར་ནང་དགའ་ལྡན་དང༌། སེ་ར་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་དགེ་སྐོས་བསྐོ་བཞག སེར་སྨད་ཕར་ཕྱིན་པར་མཇལ་ཁ་སོགས་འཆར་འཕར་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་སྒོ་སྣེ་མང་སྔར་རྒྱུན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱོང་བར་མཛད།
༨༤༽ འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་རྩད་ནས་སྤངས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྣམས་དགེ་བའི་ལམ་ལ་འཛུད་ཕྱིར་དེའི་ངང་ཚུལ་སྟོན་དགོས་པ་དང་ྋརྒྱལ་མཆོག་འདི་པའི་སྐུ་ཚེའི་ཚད་ཀྱང་ལུང་གིས་ཟིན། ལར་སེར་སྐྱ་སྤྱི་དང་སྒོས་གཞུང་ཞབས་སྣེ་འཁོད་ཡོངས་ནས་ལོ་བསྟུད་མངོན་ལྐོག་སྤངས་ཏེ་འཇུག་ལྡོག་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་དང་སྤྱི་མཐུན་བསོད་ནམས་ཟད་མཐར་གཏུགས་ཏེ་མི་ཤིས་པའི་ལྟས་རིམ་ཤར་ངང་སྐུ་སྙུན་བཞེས་མཐར་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས་ཏེ་སྤྲོས་བྲལ་

414

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞགསངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་
འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་སྟོན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བརྗོད་པ་དང༌། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་མཛད་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་རྣམས་འཁྲུགས་པ་དང༌། དྲེགས་ཤིང་མྱོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡོམ་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་ཅིང༌། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དགུ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་དང༌། སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སྙིང་པོ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་འཁོར་བ་འདི་ལ་དུག་སྦྲུལ་གྱི་ཚང་དང༌། མེ་འབར་བའི་ཀློང་དང༌། བཙོན་ར་འདྲ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་གཟིགས་ཤིང༌། ལྷག་པར་སྐུའི་ན་ཚོད་ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་པ་འདི་ལ་རང་ཅག་ཕལ་མོ་ཆེ་མཐའ་དག་གིས་སྐུ་ཚེ་ལེགས་པར་མཐར་མ་ཕྱིན་ཏོ་སྙམ་པ་དང༌། གློ་བུར་བདུད་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའོ་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་སེམས་ཤིང༌། ངག་ནས་ཀྱང་མགྲིན་གཅིག་པའི་ཚུལ་དུ་གླེང་བར་བྱེད་མོད། དེ་ནི་རང་རེའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་མཆིས་མོད་ཀྱང༌། ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འཕགས་པས་ན་དང་རྒ་བ་དང༌། །འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྩད་ནས་སྤངས། །ཞེས་པ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་དང༌། འཆི་བ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ཅིང༌། གདུལ་བྱའི་དོན་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་མི་དགོངས་པ་གཤིས་ལུགས་ཡིན་པས། དུས་རིང་མོར་བཞུགས་ནས་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་མཆིས་ན་ནི། སྐུ་ཚེའི་

415

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པའི་བར་དུའང་བཞུགས་པར་མཛད་ལ། ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་ཆེ་བའམ། ཞིང་གཞན་དུ་དེ་བས་ལྷག་པའི་མཛད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་ལ་བབས་པར་གཟིགས་ན་དགོས་པ་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་དུས་ཐུང་ངུར་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤངས་རྟོགས་ལ་མཐོ་དམན་དང༌། ཐུགས་རྗེ་ལ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཡོད་པ་མིན་ན་ཡང༌། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་འགའ་ཞིག་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་པར་བཞུགས་པ་དང༌། ལ་ལ་སྐུ་ཚེ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོར་བཞུགས་པ་དང༌། ལ་ལ་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་ཉེ་བ་ཙམ་བཞུགས་པ་དང༌། ལ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཚང་བར་སྟོན་པ་སོགས་ཡོད་པ་དང༌། ྋརྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་གོང་རིམ་རྣམས་ལའང་སྐུ་ཚེ་རིང་ཐུང་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་བ་དང་མཚུངས་པས་ན། ངེས་པར་སྐུ་ཚེ་མཐར་མ་ཕྱིན་པའོ་སྙམ་པའི་མཐའ་གཅིག་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་བྱ་མི་རིགས་པར་མ་ཟད། ལུང་བྱང་ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ནས་དགུང་གྲངས་དྲུག་ཅུ་ཐུབ་པར་གསུངས་པའང་མངལ་ཤོལ་བརྩིས་ན་ཕལ་ཆེར་ཚད་དུ་ལོངས་ངེས་དང༌། མཁར་རྡོ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་པདྨ་དགའ་རྡོར་གྱི་དག་སྣང་ལུང་བསྟན་ལས་ཀྱང༌། དེ་ནས་པོ་ཏ་ལ་འདྲ་བར༔ གསེར་གཡབས་ཤིག་གི་ཁད་སྟེང་ལ༔ རྒྱལ་དབང་མཆོག་ཉིད་ཧོར་སྟེགས་ཀྱིས༔ བཞུགས་ནས་སྐུ་རྒྱབ་ཧོར་མོ་འདྲའི༔ བུད་མེད་དུང་གི་རྒྱན་ཅན་ཞིག༔ རྨ་བྱའི་སྒྲོ་གདུགས་སྐོར་ཞིང་འདུག༔ སྐུ་འཁོར་ནང་མ་ཕལ་ཆེར་འདུག༔ ལ་ལ་རྒོད་ལ་ལ་ལ་ཁྲོ༔ ལ་ལ་ལྟད་མོར་གཡེང་བ་མཐོང་༔ རྒྱལ་བའི་ཕྱག་ཏུ་ཤེལ་ཕྲེང་ཞིག༔ འདྲེན་པའི་ཚུལ་ཡང་མཛད་པ་ལ༔ རྒྱང་ནས་སྐྱ་སེར་བུད་མེད་ཀྱི༔ ཞལ་མཇལ་མི་མང་ཚོགས་པའི་ཁྲོད༔ ཁྲོམ་པའི་ཁྲོད་ཀྱི་བུད་མེད་གཅིག༔ ང་ཡི་སར་བྱུང་འདི་སྐད་ཟེར༔ རྒྱལ་དབང་དམ་པའི་སྐུ་རྒྱབ་ཀྱི༔ བུད་མེད་

416

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཕ་གི་ཨེ་ཤེས་ཟེར༔ མི་ཤེས་བྱས་པས་ཡ་མཚན་ལ༔ འདི་ཉིད་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་གྱི༔ མ་མ་མཛད་མཁན་དེ་ཡིན་ཟེར༔ ཕྱག་གི་ཤེལ་ཕྲེང་ཕ་གི་ལཿ སྔ་མ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་ཡོད༔ དེ་ནས་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་འདུག༔ དེ་ནི་གཅིག་འཐོར་གཉིས་འཐོར་གྱིས༔ ང་དགུ་ཙམ་ལས་མེད་པ་འདྲ༔ ཕྱག་ཕྲེང་གསར་པ་གཞན་དག་ལས༔ རྙིང་པ་འདི་དག་བྱིན་རླབས་ཆེ༔ ཟེར་ཞིང་འཛུམ་སྟོན་བྱེད་པ་རྨིས༔
མཆན་དུ། འདི་ཡང་ཚད་དུ་མི་ལོང་བོད་འབངས་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་
སྒོ་ཀུན་ནས་མཐུན་ཞིང༌། བསམ་བཞིན་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ཞིང་བརྗེ་བའི་དགོངས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་ནི། ཆུ་སྤྲེ་ལོའི་ཞལ་ཆེམས་བསླབ་བྱར། ད་ནི་བགྲང་བྱ་ང་བརྒྱད་དུ་ཉེ་བས་ཞེས་དང༌། ཐུགས་དམ་བཀའ་ལན་ཁག་ལ། ངོས་ཀྱི་ཚེ་མཇུག་འདིར་ཞེས་པ་འགའ་ཞིག་འགོད་གནང་འདུག་པ་དང༌། ལྷག་པར་སྐུ་ལྟེམ་ཚུལ་མ་བཞེས་གོང་དུ་མཚན་ཞབས་རྒྱལ་དབང་སྤྲུལ་སྐུར། ྋརྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགུང་གྲངས་ཇི་ཙམ་རེ་བཞུགས་འདུག་ཤོག་ལྷེ་འབུལ་དགོས་ཕེབས་འདུག་པ་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་ཤེས་ངེས་དང༌། དེར་མ་ཟད་འཕྲིན་ལས་དབྱར་མཚོ་ལྟར་རྒྱས་བཞིན་པའི་སྐབས་གློ་བུར་དུ་གཤེགས་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རང་ཅག་སྙིགས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་གཞན་དག་ལྟ་ཅི། ཆོས་པའི་གཟུགས་བརྙན་འཆང་བ་བདག་དང་བདག་འདྲ་བ་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་རྟག་འཛིན་དང༌། ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང༌། ཚེ་འདིའི་རྙེད་བཀུར་སྙན་གྲགས། ནོར་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་སེམས་ནས་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་སྡིག་སྡུག་གཏམ་ངན་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་ལོ་ཟླར་འབད་ཅིང༌། ནམ་ཞིག་ན་འཆི་བདག་གི་ཞགས་པས་ཟིན་པ་ན་འགྱོད་བཞིན་དུ་ཚེའི་དུས་བྱེད་པ་དང༌། ན་ཚོད་གཞོན་པར་རློམ་པ་དག་ནི་རེ་ཞིག་འཆི་བ་མི་ཡོང་སྙམ་པའི་རྟག་འཛིན་ཁོ་ནས་བློ་མིག་བསྒྲིབས་ཏེ་བག་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་ནས་ཉིན་མཚན་འདའ་

417

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།བའི་ངང་ནས་ཇི་ཞིག་ན་མར་མེ་རླུང་གིས་བསད་པ་ལྟར་གློ་བུར་དུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལྟ་བ་ལ་འགྲོ་བ་དང༌། འགྲོ་བར་འགྱུར་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཆིས་པ་རྣམས་སྐྱོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་སླད་དང༌། གཙོ་བོར་ཞིང་འདིར་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བ་རྫོགས་པས་སྐུ་ཕྲེང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་དང༌། ཞིང་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་དག་གི་གདུལ་བྱ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་བབས་པ་དང༌། སྐུ་གདུང་དང༌། རིང་བསྲེལ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྲེལ་ཚད་དོན་དང་ལྡན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་དགོས་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དུ་མ་ཞིག་གཟིགས་པ་ལས། མ་བརྟགས་པ་དང༌། གྱ་ཚོམ་དང༌། རང་དབང་མ་འདུས་པར་བར་ཆད་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་ཤོར་བ་སོགས་ནི་ནམ་དུའང་མིན་ལ། གནས་སྐབས་ཐུན་མོང་པའི་ངང་ཚུལ་ཙམ་དུ་ཐུགས་ཡིད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ལས།
ཀྱེ་མ་དམ་ཆོས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རི་བོའི་ཕག་ཏུ་ནུབ་ལ་ཉེ། །སྟོབས་དང་ལྡན་
རྣམས་རང་འདོད་ལྷུར་ལེན་ཕན་ཚུན་རྩོད་ཅིང་དམའ་ལ་འཚེ། །དམན་པ་རྣམས་ནི་རྟག་ཏུ་འཁོལ་ཞིང་གྱི་ནའི་ཟས་ཀྱང་རྙེད་པར་དཀའ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང༌། འགྲོ་བ་རྣམས་བདེ་བ་དང་སྐྱིད་པའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞིག་དང༌། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ལེགས་ཚོགས་རྣམས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དགོངས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་མཛད་པ་ལ་རྩལ་དུ་འདོན་པར་མཛད་ན་ཡང༌། སྙིགས་མའི་རང་མདངས་འགོག་པར་མི་ནུས་པས། སེར་སྐྱ་ཕལ་མོ་ཆེ་མཐའ་དག་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ངང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་ཅིང་དང་དུ་ལེན་པ་དང༌། དགེ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་རྩྭ་ལྟར་འདོར་བ་སོགས་བླང་དོར་གོ་ལོག་ཏུ་སྤྱད་ཅིང༌། རྒྱུ་དེ་ལྟར་བསགས་པ་ལས། འབྲས་བུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་

418

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྤུངས་པ་ལྟར་བྱུང་སྟེ་བདེ་སྐྱིད་ནམ་ལངས་ཀྱི་སྐར་མ་བཞིན་ཇེ་ཉུང་ཇེ་ཡལ་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། དགའ་ལྡན་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ཡང་ལྟག་ཆུ་ཆད་པའི་རྫིང་ལྟར་ཉམས་ཇེ་དམའ་ཇེ་དམར་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་ཡིད་ངེས་པར་བྱུང་བ་ནི། སྔར་དྲངས་པའི་ཞལ་གདམས་བསླབ་བྱ་རིན་པོ་ཆེར་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་དང་བཅས་རྒྱུ་མཚན་ཞིབ་ཏུ་འཁོད་པ་ལས་རྟོགས་ངེས་སུ་མཆིས་ལ།

གཞན་ཡང་ཆུ་བྱ་ཟླ་བ་དང་པོའི་ནང་སྲིད་བཀའ་ལྷན་རྒྱས་ནས་གསུང་ཞུ་
འབུལ་གནང་གི་ཕྱིར་ཕེབས་སུའང༌། རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བསྟན་འཛིན་སྐྱེ་འཕགས་དང༌། འབྲས་སེར་དགའ་གསུམ་ཐོག་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་གྲྭ་སྨད་སྟོད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ནས་དགེ་བསྐུལ་ཇི་ལྟར་བཏབ་པའི་དོན་རྣམས་འབད་བརྩོན་ཆེ་བསྐྱེད་གནང་མུས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་གནས་སུ་གྱུར་ཅིང༌། གནམ་བསྐོས་གཞུང་སའི་ཆབ་སྲིད་འདི་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་བྱས་སྲི་ཞུ་ལམ་དུ་ལྷོང་ཆེད་ཙམ་ལས་རིམ་གྲོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁུར་རང་ཐོག་ཏུ་འཁྲི་བའི་ལས་ཁུངས་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་ནས་ལས་འབྲས་དཔང་པོར་བཞག་སྟེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་ངལ་བ་ཁྱད་བསད་སྤང་བླང་གི་འཇུག་ལྡོག་མ་འཆོལ་བའི་རྒྱབ་མདུན་ཁ་གཏིང་མཚུངས་ངེས་རང་དོན་དང་ཁྱད་མེད་གཏམ་དོན་སོན་པ་ཞིག་འབད་ན་ཞི་དྲག་གང་ཅིའི་ལས་ཐབས་འདུ་འགོད་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་གདོན་མི་ཟ་ཞིང༌། སྔར་སོང་ད་འགྲོའི་ར་གན་གསེར་བརྫུས་ཉི་མ་དང༌། མི་ཚེ་གང་འཁྱོལ་འདི་མུར་ལུས་ན་ནམ་ཞིག་དུས་འགྱུར་གེགས་འཚུབ་ཆེ་བ་འབྱུང་ངེས་ཡིན་པས་དེ་སྐབས་སྔར་འགྱོད་བསྲན་མི་ཚུགས་པ་བསྐྱེད་པས་ད་ལྟ་སྡོམ་རན་གྱི་སྐབས་འདིར་རང་དབང་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་དུས་མཛུབ་མོ་ནང་དུ་བཀུགས་ནས་མནོ་བསམ་ཞིབ་ཏུ་གཏོང་ནུས་ན་ཆབ་སྲིད་སྔར་

419

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
སོར་འཆུད་ཐབས་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས་ཆབ་སྲིད་ཕྲ་ཚུགས་དང་ཚུགས་མིན་གཞུང་ཞབས་སྲི་ཞུ་བ་མཐའ་དག་ནས་ཞུ་བྱ་འཐུས་སྒོ་ཚང་མིན་ལ་རག་ལས་ཤིང༌། ཞེས་དང༌། ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང༌། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྲིམས་སྲོལ་ཁྱད་དུ་མ་བསད་པར་དང་དུ་བླངས་ན་འཐུས་འགྲོ། ཚེ་མཇུག་འདིར་ཡང་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྨོན་འདུན་གང་ཟབ་བསྟར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །
རྒྱུ་མཚན་དེ་དང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རིང་མིན་སྐུ་ཚེ་ཐ་མའི་མཛད་པ་
སྟོན་པར་བཞེད་ནས། ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ནས་མགུལ་ཆམ་ལྟ་བུའི་སྐུ་ཁམས་ཉོག་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཞེས་ཤིང༌། དེ་ཡང་མངོན་མཚན་དུ་དོད་པའི་སྙུན་ཟུག་གི་རྣམ་པ་མི་མངའ་ཡང༌། གསོལ་ཆས་ཅུང་ཞིག་གསོལ་མི་འདོད་ཙམ་དང༌། ཞབས་འཆག་གནང་བའི་ཚེ་ཞལ་དབུགས་བག་ཙམ་འཚང་སྙམ་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང༌། སྐབས་འགར་རང་བཞིན་གྱིས་གདངས་པའི་ཚུལ་ཡང་བཞེས་ཏེ་ཕར་གཤེགས་ཚུར་གཤེགས་གང་ལའང་བདེ་ཐོགས་མེད་པར་རྒྱུན་ལྡན་དང་འདྲ་བར་བསྟན། སྐབས་རེ་སྐུ་གསང་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་ཕེབས་བཞུད་དཀའ་ཚུལ་གྱིས་ཕྱག་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གནང་བ་སོགས་མཉེལ་ཚུལ་ཆེར་བཞེས། རེས་འགའ་ནི་ཐུགས་སྣང་ཡེ་མེད་པ་ལྟ་བུར་བཞུགས་པ་སོགས་སྐུ་ཁམས་གསལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཉམས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དང༌། ཐུགས་སྒམ་པས་སྙུན་བབས་འདི་ལྟར་འདུག་ཅེས་ཀྱང་མི་གསུང་བས་ནང་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་སྙུན་གཞིའི་བབས་ལྕི་ཡང་གི་གཏིང་མི་དཔོག་པས་ཅི་བྱའི་གཏོལ་མེད་པར་ལུས།
ཚེས་ཉེར་བཞི་ཉིན་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་དགུན་མཇལ་ལ་གསེར་
ཞལ་སྔར་བཞིན་བསྟན་ཏེ་ཞབས་བརྟན་འབུལ་བཞེས་དང༌། ཕྱག་དབང་བྱིན་རླབས་ཀྱང་འཚེམས་པ་མེད་པར་སྩལ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་དགུན་མཇལ་དུའང་ཕེབས་བཞེད་ཆེ་རུང༌། ཉིན་སྔོན་མ་མཇལ་ཕྱག་ངལ་མེད་དུ་སྩལ་བས་སྐུ་འཁྲུགས་ཀྱི་

420

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རྣམ་པ་ཆེར་མངོན་པར་བརྟེན། སྐུ་མདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་འདྲེན་ཞུ་བློས་མ་འཁྱུད་པར་དགོངས་སེལ་ཤད་སྦྱང་གི་སྒོ་ནས་ན་བཟའ་གདན་ཞུས་ཐོག བརྟན་བཞུགས་ཞལ་འདོན་གྱི་རིམ་པ་སྔར་ལུགས་དང་འབྲེལ་བར་ཁྲི་མཇལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་གནང༌། དེ་ནས་སྐུའི་རྐྱེན་སེལ་ལ་དམིགས་པའི་ཞབས་བརྟན་སྔར་ནས་སྒྲུབ་མུས་ཁར། གསར་འཕར་དུ་མའང་ཅི་ནུས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་ཉེ་སྐོར་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་སུའང་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་གྱ་ནོམ་པ་སྟོབ་པ་སོགས་གློ་བུར་རྐྱེན་བཟློག་གི་ཐབས་ཚུལ་གང་གཟབ་ལ་འབད་ཅིང༌།
སྐུ་དངོས་ཀྱི་མདུན་དུའང་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཐེབས་
སུ་རེ་བས་བཀའ་ཤག་དང༌། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་སྐུ་གམ་དུ་ཡུད་ཙམ་ངོ་བཅར་ཆོག་པའི་སྙན་སྒྲོན་ཞུས་པ་ན། གཞི་ནས་འཚོ་གཞེས་ཀྱི་ཐུགས་འདུན་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་བཀའ་ལྷན་ལ་མཇལ་ཕྲད་ལྟ་ཅི། མཇལ་དར་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱིར་སློག་གནང༌། ཁྲི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེའི་མཇལ་དར་དང༌། རྟེན་དོད་བཞེས་ཏེ་འཆར་ཟླའི་ཚེས་ཤར་ལ་མཇལ་འཕྲད་ཞུས་འཐུས་ཞེས་པ་ཙམ་བཀའ་ཕེབས།ལར་ཡང་ད་ལམ་ཞལ་མི་བཞུགས་པའི་རྟགས་སུ་སྔ་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་ལྟས་མཚན་མི་
ཤིས་པ་མང་དག་ཅིག་བྱུང་སྣང་སྟེ། བསྟན་པའི་མེ་བཙའ་ཙཱ་རིའི་གནས་སྒོ་ཅིག་ཅར་གཙུག་ལག་ཁང་དང༌། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སྲི་ཞུ་དང་བཀུར་སྟི་ཆེས་ཆེར་མཛད་པའི་གནས་འོལ་དགའ་རྫིང་ཕྱི་གཉིས་མེའི་ཉེར་འཚེས་ཞིག་པ་དང༌། ཀོང་པོ་ཆབ་ནག་དགོན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ལ་ས་གཡོས་ཀྱི་གནོད་ཚབས་ཅི་ཆེ་བྱུང་བ་དང༌། ྋརྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས་སྐབས་ཕོ་བྲང་དམར་པོའི་གཟིམས་ཆུང་ཉི་འོད་ཀྱི་མཐོངས་ནས་བུད་མེད་ཀྱི་ངར་སྐད་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ངེད་རྣམས་ཅི་ཙུག་བྱེད་ཟེར་བའི་ཚིག་ཁ་ཤས་དང་བཅས་ང་རོ་དྲག་པོར་སྒྲོག་པ་ཞིག་བྱུང་

421

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
བ་དང་འདྲ་བར་བདེ་ཡངས་ཤར་ནུབ་བརྒྱུད་ནས་མཚན་མོ་བུད་མེད་ཅིག་གིས་ངུ་སྐད་ལྷང་ལྷང་འཚེར་བ་དང༌། སྐབས་རེ་སྐད་ཀྱི་ང་རོ་དྲག་པོར་འབོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དང༌།

ཆུ་སྤྲེ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ལྷ་ལྡན་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་ནུབ་སྨད་མཚམས་ཀྱི་གསེར་གཡབས་ཟུར་རྒྱན་ཆུ་སྲིན་ལྐོག་མ་ནས་ཆུ་ཐིགས་མང་དུ་འཛག་པ་དང༌། ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ནང༌། གྲྭ་བཞི་གློག་འཕྲུལ་ཁང་གི་ལས་ཁུངས་ཤར་བརྒྱུད་ཤག་སྟེང་དང༌། དམག་སྒར་ནུབ་སྒོའི་སྟེང་ནས་སྲིན་བྱའི་སྐད་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གསུམ་བརྒྱབས་པ་དང༌། གནས་ཆུང་གྲྭ་ཁང་གི་ཡང་ཐོག་ནས་འུག་པས་དགོང་མོ་གཉིས་སུ། སྐད་ཧ་ཧ་ཞེས་བསྒྲག་པ་བཟང་ངན་ཇི་ཡིན་ྋགོང་ས་ཆེན་པོར་གསང་ལུང་ཕུལ་བར། འུག་པས་ཧ་ཧའི་སྐད་ངན་འཚེར་བ་ནི་དུས་སུ་བབས་པའི་རྟགས་སུ་གོ་ན་ལེགས་ཞེས་བཀའ་ཕེབས།
ཟླ་བ་བཅུ་པ་འདིའི་ཚེས་བཅུ་ཉིན་སླར་ཡང་འཕྲུལ་སྣང་གན་དྷོ་ལའི་བྱང་
ཤར་མཚམས་ཀྱི་གསེར་ཐོག་ཟུར་རྒྱན་ན་ཀྲའི་ཁ་ནས་ཆུ་ཐིགས་ཅུང་ཟད་བབས། ཡང་ཚེས་བཅོ་ལྔ། བཅུ་དྲུག བཅུ་བདུན་གསུམ་ལའང་རིམ་བཞིན། ཤར་ལྷོ། ནུབ་བྱང་གསུམ་གྱི་ཆུ་སྲིན་ལྐོག་ཤལ་ནས་ཆུ་ཐིགས་ཡུན་མི་ཐུང་ཙམ་རེ་འཛག་ཅིང༌།
ལོ་སྔ་ཕྱིར་སྤྱན་གླིང་རྡོ་གཅལ་མཐིལ་དུ་བྱ་རྒོད་བབས་པ་དང༌། ནོར་གླིང་
དང༌། སྤྱན་གླིང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱ་ཁའི་ཁྱུ་ཆེན་པོ་སྐད་མི་སྙན་པ་མང་པོ་སྒྲོག་བཞིན་ཡར་མར་འགྲོ་བ། ཁྱད་པར་ལོ་འདིའི་དབྱར་སྟོད་ཐན་པ་མི་བཟད་པས་གདུངས་ཤིང༌། དབྱར་སྨད་ཞོད་ཆར་སྔར་མ་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་མཐུད་དེ་བབས་པས་གྲོང་ཁྱིམ་དང༌། རགས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟེན་པར་མི་བཟོད་པའི་ཆུ་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་བ་དང༌། གཞན་ཡང་ས་གཡོ་བ་དང༌། ཐལ་ཆར་འབབ་པ་དང༌། སྐར་མདའ་ལྟུང་བ། ཕོ་བྲང་ཡས་

422

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
མས་ཀྱི་གཟིམས་ཁྱི་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ངུ་སྒྲ་ཉམ་ང་ང་ལྟར་སྒྲོག་པ་དང༌། སྐྱེད་ཚལ་དང༌། ནེའུ་གསིང་ལ་བརྟེན་པའི་བྱ་རྣམས་ཀྱང་སྐད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་སྙིང་རྗེ་རྗེ་ལྟར་འདོན་པ་སོགས་གང་ལ་དཔགས་ཀྱང་རྗེ་གོང་མ་ྋཀུན་གཟིགས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དང༌། བདུན་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་དགོངས་པ་གཏད་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ལྟས་རྣམས་དང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་བྱུང་བས་ྋསྐྱབས་མགོན་མཆོག་ལ་ཁ་ཞེ་མེད་པར་སྙིང་ནས་དད་པ་རྣམས་ད་ནི་འཇིགས་པ་ཆེ་སར་སྐྱེལ་མས་བོར་བ་འདྲ་ཞིག་འོང་ཐང་སྙམ་དུ་སེམས་ཁྲལ་མི་བཟད་པས་ནོན་པར་གྱུར་ཅིང༌།
སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་རང་གི་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུ་བའི་ཚེ། ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང༌། དགྲ་བཅོམ་པ་གསེར་གྱི་རི་ལྟ་བུ་རྣམས་དང༌། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བཤོལ་དུ་མ་བཏུབ་པ་དང་མཚུངས་པར་སྐུ་ཁམས་རིམ་གྱིས་ཇེ་ཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་(རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་བྱ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༣) ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་གནམ་གང་གི་ཉི་ཕྱེད་ཙམ་ནས་སྤྱན་གླིང་གཟིམས་ཆུང་འཆི་མེད་མཆོག་འཁྱིལ་གྱི་གཟིམས་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རྩྭ་མཆོག་གྲོང་གི་ཤིང་སཱ་ལ་ཟུང་གི་དྲུང་དུ་ཇི་ལྟར་མནལ་བ་དང་མཐུན་པར་སེངྒེའི་གཟིམས་སྟབས་སུ་བཞུགས་ནས་སྤྱན་བཙུམས་ཤིང་གསུང་གི་ཕེབས་སྒོའང་གང་ཡང་མ་སྩལ་བར་བརྟེན། ཞབས་འབྲིང་ནང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བློས་འགན་མ་བཟོད་པར་འཕྲལ་དུ་འོང་དགོས་ཀྱི་བརྡ་བྱུང་བ་ལྟར། ཁྲི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོ་དང༌། ཕྲན་ཕུར་ལྕོག་སྤྲུལ་སྐུ། མཚན་ཞབས་སྟག་བྲག་སྤྲུལ་སྐུ། རྒྱལ་དབང་སྤྲུལ་སྐུ།

423

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།སྐེད་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ། གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་སྐུ་ཁོག་ཏུ་རློམ་བཞིན་པ་བཅས་སྐུའི་གན་དུ་བཅར་ཏེ་རྟབ་རྟབ་པོར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་བཅས་ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ལྷ་རབ་སྙུན་ཚུལ་འདི་ལས་གདངས་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དུ་ཞབས་པད་བརྟན་པའི་དགོངས་པ་ལྷོད་མེད་དང༌། མཐར་དགོངས་པ་གཞན་དུ་གཏད་གྲུབ་པས་བཟློག་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ལགས་ཚེ་སླར་ཡང་ཡང་སྲིད་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་འཁྲུལ་མེད་གསལ་དྭངས་མྱུར་དུ་ཕེབས་པ་ཞིག་མཁྱེན་མཁྱེན། ཞེས་ངུ་ངག་གིས་གསོལ་བ་གང་ཤེས་བཏབ་པར་སྤྱན་གདངས་པ་ཙམ་ཞིག་མཛད་པ་ལས། གསུང་ལན་གང་ཡང་མ་ཕེབས་མུར་སླར་སྤྱན་ཟུམ་སྟེ་སྔར་མུས་སུ་བཞུགས་མཐར་ཕྱི་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་བདུན་ཐོག་སྡུད་རིམ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྣང་བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྗེས་སུ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་དེ་སྤྲོས་བྲལ་བདེ་སྟོང་གི་ཐུགས་དམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་གི་རྩ་བ་ཀུན་རྟོག་གི་བཞོན་པ་ཐམས་ཅད་
བཅོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ནམ་མཁའ་རྡུལ་དང་རླུང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གཡའ་དག་ཅིང༌། སྐུ་བགྲེས་པའི་ཚུལ་ཆེར་བཞེས་རུང༌། དེའི་ཚེ་སྐུ་ལུས་ཁམ་ཁུམ་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཞལ་དཀྱིལ་དཀར་ཞིང་རྒྱས་ལ་གཟི་མདངས་དང་ལྡན་པར་བཞུགས་པ་ཀུན་གྱི་མངོན་སུམ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏོ། །
༨༥༽ སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་སྲི་ཞུ་དང་མཆོད་སྤྲིན། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་རྗེས་འཛིན་གྱི་གསོལ་འདེབས་ཟམ་མི་ཆད་པ་བསྟར་མུས་སྐུ་གདུང་གི་ཞལ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་རྭ་སྒྲེང་མཆོག་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ། སྲིད་ན་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་གསེར་སྡོང་ངོ་མཚར་ཁྱད་འཕགས་གསར་བཞེངས་ནང་སྐུ་གཟུགས་ཟ་མ་ཏོག་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་ཡང་སྤྲུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་

424

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བཟུང་བའི་ལྟས་ཁྱད་པར་བ་རེ་བྱུང༌།
(༣༡༨ བ་༡། ༥༠༠ འ་༧) དེ་ནས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་ཐད་
འདྲོངས་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་སྟོད་གཡོགས་སྨད་གཡོགས་དང༌། དར་ཟབ་ཀྱི་བླ་གོས་དང༌། མཐང་གོས། ཞལ་དར་དམར་པོ། དབུ་པཎ་སྣེ་རིང་བཅས་ལེགས་པར་བསྒྲོན། མཆོད་སྤྲིན་སྣ་ལྔ་གཙང་བཤམས་དང་འབྲེལ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་དང༌། ཕྲན་ཕུར་ལྕོག་སྤྲུལ་སྐུ། མཚན་ཞབས་སྟག་བྲག་དང༌། རྒྱལ་དབང་རྣམ་པ་གཉིས། ཧར་གདོང་སྐེད་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ། རྣམ་གྲྭ་སློབ་དཔོན་བྱམས་པ་མཐུ་སྟོབས། དབུ་མཛད་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་བཅས་ནས་བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མའི་སྒོ་ནས་མཆོད་འབུལ་གསོལ་འདེབས་དང༌། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་སྨོན་ལམ་སོགས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་སྨིན་རྒྱས་སུ་ཞུས། དེ་འཕྲལ་འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རས་གཙོས་རྩེ་ཕོ་བྲང་གི་རྟེན་མཆོག་རྣམས་དང༌། ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལའང་མཆོད་སྤྲིན་སྙན་ཤལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུལ། ཆོས་སྡེ་གསུམ་དང༌། གླིང་ཁག ལྷ་ས་རུ་བཞི་སོགས་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་རྣམས་ལའང་བརྡ་སྦྱོར་གནང་བས་ཆབ་འབངས་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་གྱི་ཚོར་བ་མི་བཟད་པས་ནོན་བཞིན་དུ་སོ་སོ་ནས་མར་མེའི་ཕྲེང་བ་མཚན་མོ་མུན་པའི་གོ་སྐབས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དག་གནས་ཁྱིམ་གྱི་ཡང་ཐོག་རྣམས་སུ་སྤེལ་ཞིང༌། ལུས་དང་ཁང་བཟང་གི་རྒྱན་འབེབས་པ་སོགས་མྱ་ངན་དང༌། གདུང་བའི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་བྱས། སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་སྤྲིན་དང༌། གསུང་ཆོག་བར་མ་ཆད་དུ་ཚུགས་ཤིང༌། སྲིད་བཀའ་ལྷན་རྒྱས་དང༌། སྐུ་བཅར་སྤྱི་མཁན། ནང་མ་མཁན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་ཡན་བཅས་ནས་དགོངས་རྫོགས་རྣམ་དཀར་སྒྲུབ་ལུགས་སྐོར་གྱི་བཀའ་མོལ་དང༌། མྱུར་འབྱོན་གསོལ་འདེབས་གསར་རྩོམ་གྱི་བསྐུལ་མ་ཕེབས་པ་ལྟར་མཚན་ཞབས་རྣམ་པ་གོ་བསྡུར་གྱིས་འཕྲལ་དུ་བརྩམས་ཏེ་མང་འགྱེད་བསྙེན་བཀུར་གྱ་ནོམ་

425

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
པ་དང་ཆབས་ཅིག་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ཚོགས་འདོན་དུ་འགྲེམས་སྤེལ་མཛད་དོ། །
ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་གཅིག་ཆད་པའི་ཚེས་གསུམ་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆོག་གྲྭ་བླ་
སློབ་གོང་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་གྱི་ཆོ་གས་ཐུགས་དམ་ལས་བཞེངས་སུ་གསོལ་བ་ན། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་སྒྱུ་མ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་ཞིང་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་སྤྲུལ་པའི་བཀོད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྤྲོ་བར་མཛད་པའི་རྟགས་སུ་ཤངས་སྦུག་ནས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་རྒྱུན་གསལ་བར་ཕེབས་ཤིང༌། དེ་ཡང་སྣོད་བཟེད་ན་ཇི་ཙམ་འདོད་པ་འབབ་ལ། མ་བཟེད་ན་དེ་མ་ཐག་ཆད་འགྲོ་བས་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་དང༌། སྐུའི་གཟི་མདངས་ཀྱང་ཅུང་ཞིག་ཡལ་ལ། དབུ་ཡང་ཅུང་ཟད་དུད་པ་དང༌། སྐུ་ཤ་ཁམ་ཁུམ་དུ་གྱུར་པ་སོགས་བྱུང༌། ཕྱི་རྟགས་སུ་ཀུན་གསལ་གྱི་ངོས་སུ་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་བླ་རེའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཆུ་འཛིན་གཞོན་ནུའི་ཕྲེང་ཚོགས་གསར་དུ་འཁྲིགས་པ་དང༌། ཁྱད་པར་ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་འཇའ་སྤྲིན་དུ་མ་བྱང་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཟ་འོག་གི་ཐགས་བརྐྱངས་པ་ལྟར་འགྲོ་བ། ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ། གང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕུང་པོ་དང༌། མྱ་ངན་གྱི་ཁུར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མ་བཟོད་པས་ནོར་གྱི་བློ་གྲོས་མ་ལན་གསུམ་དུ་འགུལ་ཞིང་ལྡེག་པ་སོགས་ཐུགས་དམ་གྲོལ་རྟགས་མཚན་མ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན།

རྒྱུད་ལས། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ལག་པར་སྦྱིན། །མགོ་བོར་དབུ་རྒྱན་བསྐོན་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཙུག་ཏོར་རིགས་ལྔ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ལྷའི་ཆས་འཇུག་རྣམས་ཕུལ དེ་ནས་བདག་འཇུག་དང༌། གདུང་མཇལ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇུག་པ་བདེ་ཕྱིར་ཚེས་བཞིའི་སྔ་ཆར་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཟ་མ་ཏོག་གི་ནང་

426

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་རྣམ་གྲྭ་དང༌། རྨེ་བཞི་དང་ལྕགས་རི། ཀུན་གླིང་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ནས་སེར་སྦྲེངས་དང་བཅས་གཟིམས་ཆུང་བདེ་སྐྱིད་ངོ་མཚར་དཔལ་འཁྱིལ་གྱི་ཉི་འོད་བཞུགས་ཁྲིར་གདན་དྲངས་ནས། རྣམ་འཇོམས་དང༌། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབས་པའི་དག་བྱེད་ཀྱིས་གདུང་ཁྲུས་ལེགས་པར་ཕུལ། དེའི་སང་ཉིན་ནས་མངའ་རིས་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། གུས་ཅག མཚན་ཞབས་རྣམ་པ། ཤར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེ། སྐེད་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ། རྣམ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ནས་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤམས་ཤིང༌། མཆོད་ཚོགས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཚར་དུ་དངར་བ་བསྒྲིགས་ཏེ་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་དུ་བསྐྱེད་ནས་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང༌། བདག་ཉིད་འཇུག་ཅིང་དབང་བཞི་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་མེད་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་ཟབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་ཉིན་ཞག་བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་དུ་འབད་ཅིང༌།
དེ་སྐབས་ནས་བཟུང་གདན་ས་གསུམ་དང༌། གླིང་ཁག ཡབ་གཞིས། བཀའ་
གུང༌། སྐུ་བཅར། གུས་ཅག མཚན་ཞབས་རྣམ་པ། ནང་མ་མཁན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་མཆོག་དམན་བར་མའི་སྐྱེ་དགུ་ཀུན་གྱིས་གདུང་མཇལ་དུང་འབུལ་དང༌། སྟོང་མཆོད། བརྒྱ་མཆོད་སོགས་རང་རང་གི་འབྱོར་པ་དང་འཚམས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་སྙན་ཤལ་སྤྲོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་པར་མིག་ཟུང་མཆི་མས་བརླན། ཡིད་གདུང་བ་དྲག་པོས་གཟིར། ངག་ཕྱ་ཕྱོའི་སྨེ་སྔགས་འདོན་བཞིན་པར་མགོན་པོ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གང་གི་ཟག་བྲལ་ཐུགས་དགོངས་རླབས་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་སླར་ཡང་བདག་ཅག་ཁ་བ་རི་པའི་གདུལ་བྱ་མགོན་མེད་མྱ་ངན་གྱི་ལམ་གོལ་དུ་འཁྱམས་པ་རྣམས་བྱམས་བརྩེའི་དཔྱང་ཐག་གིས་མི་འདོར་བར། བསིལ་ལྗོངས་བསྟན་འགྲོའི་སྤྱི་དཔལ་ཆེན་པོར་ཡང་སྲིད་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་འཁྲུལ་བྲལ་གསལ་དྭངས་མྱུར་དུ་འབྱོན་པའི་གདུང་

427

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
འབོད་གསོལ་འདེབས་རང་རང་གི་རེ་འདོད་དང་མཐུན་པར་ཞུ་འཇུག་པ་གནང༌།ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་གི་ཉི་འོད་དུ་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་ཚོགས་
ཡོངས་ཐོག དབུ་བཞུགས་མཁན་པོ་དང་བླ་མ་བཅས་ནས་སྟོང་མཆོད་དང་འབྲེལ་བའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་མཆོད་རྒྱས་པ་དང༌། ནོར་གླིང་ཞབས་བརྟན་ལྷ་ཁང་དུ་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་ཚོགས་ཡོངས་ནས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་སྒྲུབ་མཆོད་རྒྱས་པ་ཉིན་བདུན་རེ། དེ་རྗེས་སྤྱན་གླིང་ཉི་འོད་དུ་སྟོང་མཆོད་དང་འབྲེལ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དབུ་བཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་གྲྭ་རྣམ་གཉིས་ནས་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་རེ་མོས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོད་ཉིན་བདུན་ཚུགས། ཚེས་དགུ་ནས་བཟུང་ཉིན་བཅུའི་རིང་ལྷ་ལྡན་ཁྱམས་ར་ཆེན་མོར་འབྲས་སེར་དགའ་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་ཚོ་བསྡུས་སྨོན་ལམ་འཕར་ཚུགས་ཀྱི་སེར་ཚོགས་ཆེན་མོར་ཡང་ཇ་ཐུག་གི་བསྙེན་བཀུར་གཟབ་རྒྱས་ཐོག ཚྭ་འཁུར་གྱི་དོད་སོགས་དངུལ་འགྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟབས། གཞན་ཡང་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་མཐའ་དབུས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང༌། མདོར་ན་དགོན་མིང་ཐོགས་པའི་སེར་གཟུགས་དབོན་བཙུན་གྱི་སྡེ་སོགས་སུའང་མཆོད་སྤྲིན་མང་འགྱེད། རྩེ་སྐོར། ལྷ་ས། བསམ་ཡས། ཁྲ་འབྲུག་སོགས་གནས་རྟེན་ཆེ་ཕྲ་ཁག་རྣམས་སུ་སྟོང་མཆོད། བརྒྱ་མཆོད། སྙན་ཤལ། མཆོད་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོགས་རྣམ་དཀར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་ཏུ་མགོན་པོ་བཀའ་དྲིན་ཅན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཐུགས་དགོངས་དམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཆེད་རྣམ་དཀར་དགེ་ཚོགས་ཀྱི་རིམ་པ་འབྱམས་སུ་ཀླས་པ་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་ཡི་གེའི་ལམ་དུ་འགོད་ཀྱིས་མ་ལངས་ཤིང༌།
དེ་ནས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་མུས་སུ་བཞུགས་ཡུན་རིང་ན་མར་མེའི་དྲོད་
སོགས་ཀྱིས་རུལ་སུངས་དྲི་ངའི་གནོད་པ་འཇུག་དོགས་ལ་བརྟེན། ན་བཟའ་རྣམས་

428

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བསལ་ནས་དྲི་བཟང་དང༌། སྤོས་ཆུས་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ་ཞིང༌། སི་ལ་སོགས་བཟང་སྨན་དང་བྱིན་རྟེན་བསྲེས་པའི་ལྡེ་གུས་ཁྱབ་པར་བྱུགས་པ་ལ། ཀ་ཅིའི་རས་དཀར་གཙང་མས་ལེགས་པར་དཀྲིས་ཏེ་བཞུགས་ཁང་ཟ་མ་ཏོག་གི་ནང་དུ་སྨན་སྤོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ལན་ཚྭའི་དབུས་སུ་ཞལ་ལྷོ་གཟིགས་དྲང་ཐད་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། ཟ་མ་ཏོག་གི་རྩེར་དབུ་རྒྱན་རིགས་ལྔ་སོགས་དང༌། ཕྱི་ལོགས་སུ་དབང་རྫས་སྟོད་གཡོག་སྨད་གཡོགས། སྙན་ཤལ་སྣ་ལྔ་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་བཀླུབས་ཏེ་གཟིམས་ཆུང་གི་ཞལ་དཀར་ངོས་སུ་བཞུགས་པ་ལ། བདག་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱང་གྲལ་ཕྱོགས་བསྒྱུར་བ་དང་བཅས་གསུང་ཆོག་རྒྱུན་མཐུད་ཀྱིས་ཚུགས། དད་གདུང་གིས་ལྷགས་པའི་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་ལའང་གདུང་མཇལ་སྔར་བཞིན་དུ་བཏང༌། དེ་ནས་ཉིན་གཅིག་གདུང་ཁང་ཞལ་ཕྱེ་ནས་པུར་ཚྭ་རྙིང་པ་རྣམས་ཚུར་ཞུས་ཏེ་མཇལ་སྐབས། ཞལ་བྱང་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་བཞུགས་འདུག་པ་གུས་ཅག་སྲི་ཞུར་ཡོད་པ་ཀུན་གྱི་མངོན་སུམ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་ཡ་མཚན་དང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང༌། འདི་དང་ཐུགས་དམ་གྲོལ་མཚམས་འཇའ་སྤྲིན་མང་པོ་བྱང་ཤར་དུ་སོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟགས་ན་ཡང་སྲིད་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་དགྱེས་ཞལ་དབང་ཕྱོགས་ནས་གཟིགས་པའི་མཚན་མ་ཡང་དག་པར་ངེས་སོ་སྙམ།
ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་གཉིས་གཟའ་སྐར་འབྱུང་འཕྲོད་བཟང་བའི་
སྔ་དྲོ་སྐུ་གདུང་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཕེབས་བྱམས་ནང་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་སྲིད་བློན་དང༌། ཞབས་པད་གཅིག ཕྲན་ཕུར་ལྕོག་སྤྲུལ་སྐུ། མཚན་ཞབས་རྣམ་པ། སྐེད་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ། གསོལ་གཟིམས་མཆོད་གསུམ། མཁན་དྲུང་གཅིག རྩེ་མགྲོན་གཟིམས། རྣམ་གྲྭ་དབུ་སློབ་སོགས་ནས་སྤོས་སྣེ་དང་འབྲེལ་སྤྱན་བསལ་ཕོ་བྲང་ནས་རིམ་བཞིན་གདན་དྲངས་ཏེ་པོ་ཏ་ལའི་ཤར་བརྒྱུད་གཟིམས་ཆུང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་གདུང་

429

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།མཇལ་ཡང་རིམ་བཞིན་གནང༌། དེར་ཡང་རྣམ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་དང༌། དུས་འཁོར་ཆོག་གྲྭ་བ་སོགས་རེ་མོས་ཀྱིས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་དབང་ཆོག་ལེན་པ་དང་དུས་ཚེས་ངེས་པ་མེད་པར་གུས་པ་དང༌། མཚན་ཞབས་རྣམ་པ་སོགས་ནས་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱས་གཤོམ་དང་འབྲེལ་བླ་མཆོད་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་མཆོད་འབུལ་དང༌། ཁྲུས་གསོལ། འཕགས་བསྟོད། སྨོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སོགས་ཡང་ཡང་དང༌། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་གདུང་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོ་ག སྐབས་འགར་བཟང་སྨན་གྱི་སྐུ་བྱུག་འབུལ་རྒྱུ། གདུང་རས་དང༌། གདུང་ཚྭ་བརྗེ་ལེན་སོགས་ཀྱི་སྲི་ཞུའི་རིམ་པ་ལྷོད་མེད་དུ་ཞུས།ཤིང་ཁྱི་གནམ་ལོ་གསར་ཚེས་ནང་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་
ཆེན་པོ་ྋསྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་མངའ་གསོལ་གཟེངས་བསྟོད་ཐོག གཞུང་ཞབས་དྲག་འབྲིང་དཀྱུས་གསུམ་དང༌། སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་བླ་མ་ལས་སྣེ་བཅས་མོལ་བསྡུར་དགོངས་སྐོར་དང་འབྲེལ་ྋགོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ནི་ྋཀུན་གཟིགས་ལྔ་པ་དང༌། བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་གཉིས་དང་མཛད་འཕྲིན་ཕྱག་རྗེས་མཉམ་ཞིང༌། གངས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་ཆེ་བ་དང༌། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ཆེན་པོའི་ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་དར་རྒྱས་སུ་སྤེལ་བར་མཛད་པར་མ་ཟད། སྐུ་སྒེར་གཟིམས་ཆུང་དུའང་གསེར་དངུལ་གོས་དར་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་རྫས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལྟར་འཛད་མེད་གཏེར་དུ་གཏམས་པ་ཡོད་ཁར། མཆོག་དམན་བར་མའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ནས་གདུང་འབུལ་གྱི་ཞལ་འདེབས་བྱུང་བ་ཁྱོན་འབོར་མི་ཞན་པ་ཚོགས་པ་བཅས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཉེ་བར་ཚང་བར་བརྟེན། ྋརྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་མཆོད་སྡོང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་གསེར་གདུང་ཞིག་གསར་བཞེང་གནང་རྒྱུར་སྤྱི་མོས་ཞལ་འཆམས་མཐུན་གྲུབ་ཐུགས་གཏན་ཁེལ་བ་ལྟར་དོ་དམ་ལས་བྱ་བཟོ་རིགས་བསྐོ་བཞག་དང་འབྲེལ་རིང་པོར་མ་

430

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཐོགས་པར་ལས་གྲྭ་བཙུགས་ཏེ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བསྐྲུན་པས་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་ལས་ཁྲུ་གང་ཙམ་གྱིས་མཐོ་ཁྱད་དུ་འཕགས་ཤིང༌། བཟོ་བཀོད་དང༌། ཕྲ་རྒྱན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། རིང་བསྲེལ་རྣམ་བཞི་སོགས་སྲིད་ན་དཀོན་པའི་གཟུངས་གཞུག་ཁྱད་འཕགས་དུ་མས་འཕྱུར་བུར་གཏམས་པའི་གསེར་སྡོང་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་འདོད་འཇོ་དང༌། རྩེ་ཕོ་བྲང༌། འཕྲུལ་སྣང་གན་དྷོ་ལ། ཞོལ་པར་ཁང༌། ནོར་གླིང་སོགས་སུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་རྒྱུའི་འདྲ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཁག་མང་བཅས་བར་ཆད་དང༌། དཀའ་ཚེགས་ཆེར་མེད་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཞིབ་པ་དཀར་ཆག་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཤིང༌། ཤིང་ཁྱི་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་འདུས་ཚོགས་ལའང་དགོངས་རྫོགས་ལ་དམིགས་པའི་མང་འགྱེད་བསྙེན་བཀུར་གཟབ་འདོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང༌། ལོ་འདི་ནས་བཟུང་ཚོགས་མཆོད་ཉིན་གཉིས་སྤར་བ་སོགས་སླར་ཡང་རྣམ་དཀར་མཆོད་ཚོགས་ཟད་མི་ཤེས་པ་གངྒཱའི་རྒྱུན་ལྟར་སྤེལ་བར་མཛད།
དེ་ལྟར་གསེར་སྡོང་རིན་པོ་ཆེ་ངོ་མཚར་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་
ཡོངས་ཀྱི་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་བདུད་རྩིར་སྤུངས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ལེགས་པར་འབྱོངས་རྗེས་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་རོལ་གར་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བརྡར། ྋརྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པའི་མཆོད་སྡོང་ལ་ཇི་ལྟར་འཁྲུངས་པ་ལྟར་གསེར་སྡོང་གསར་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གཡོན་ཕྱོགས་ཀ་རིང་བྱང་མའི་འོག་དང༌། ས་ཁྲིའི་རྡོ་སྟེགས་ཀྱི་མཚམས་ནས་ངོ་བོ་ཀ་ཤ་ཡིན་པ་ལ། དབྱིབས་གླང་ཆེན་གཞོན་ནུའི་མཆེ་བ་དང་འདྲ་བ་རྩེ་མོ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་དུད་པ་བདུན་གཤིབས་ཤིག་དང༌། གསེར་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་རྒྱབ་ཕོ་བྲང་གི་བྱང་ངོས་རྩིག་ཆེན་ལས་མེ་ཏོག་སེར་པོ་ཞིག་རིང་དུ་འཕྱང་སྟེ་སྐྱེས་པ་དང༌། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་ལྷ་ལྡན་གསུང་ཆོས་ར་བའི་ས་ཁྲིའི་ངོས་ནས་འབྲུག་མེ་ཏོག་ཅིག་གསར་དུ་འཁྲུངས་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་ཉིན་མོར་བྱེད་

431

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ་བར་འཆར་བའི་ཐོག་མར་འོད་ཟེར་གྱི་དྲ་བ་སྣུམ་པོ་མངོན་པར་འགྱེད་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་རྟགས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མས་སྔུན་བསུས་ཏེ་ཡང་སྲིད་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་མཚན་གྱི་ལྟས་བཟང་པོ་དང་བཅས་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང༌། སྐྱབས་དང༌། དཔུང་གཉེན་དམ་པར་ཡོངས་སུ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་བླ་ན་མེད་པ་ལ་དགའ་མགུར་ལོངས་སྤྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་ངོ༌། ། (༣༢༣ བ་༢། ༥༠༨ འ་༡༡) ཞེས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་རྗེ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་གཟིགས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། རེ་ཞིག་ཞིང་འདིར་སྐུ་ཚེ་འདིའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་པ་ན། རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐུལ་ཕྱིར་ཐ་མའི་མཛད་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དང༌། ཕྱི་རྗེས་སུ་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་ཐབས་སུ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་རིམ་པ་རླབས་ཆེན་བསྒྲུབས་པའི་ཚུལ་རགས་བསྡུས་སུ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་པའོ།། །།༨༦༽ རྣམ་ཐར་འདི་ཇི་ལྟར་བརྩམ་པའི་ཚིག་བཅད་ལྷུག་གིས་མཚམས་སྦྱོར་བཅས་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་བསྔོས། གསུང་རབ་ཡོངས་ཀྱི་པར་བྱང་སྨོན་ཚིག་བྱིན་ཅན་གྱིས་མཐའ་བརྒྱན་པར་བྱས།

༈ ད་ནི་མཇུག་བསྡུ་ཞིང་སྨོན་པས་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཚིགས་སུ་
བཅད་པའི་སྒོ་ནས་སླར་སྨྲས་པ། ངག་ལ་དབ༵ང་བསྒྱུར་བ ༵ ློ༵་བཟ༵ང་མཁྱེན་བརྩེའི་གཏིང་

མཐའ་མི་མངོན་ལེགས་བཤད་ཆུ་ཀླུང་འཕྲོ་དང་འདུ་བའི་གཞི། །ཐུབ་བ ༵ སྟ༵

ན་རྒྱ་མཚོ༵་ ༵
སྤེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་དུས་རླབས་ཡོལ་མེད་རྨད་བྱུང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་གཏེར། །འཇི༵གས་བྲ༵

ལ་དབ༵ང་ཕྱུག་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཞིང་བདུད་བཞིའི་མི་མཐུན་ཕ ༵ ྱོ༵གས་ལ༵ས་

432

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
རྣ
༵

མ་པར་རྒྱལ་བའི་ས ༵ ྡེ་ཆེན་པོ། །རྒྱལ་ཀུན་འདུས་ཞལ་གྲུ་འཛིན་བདག་པོ་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་རྣམ་རོལ་བརྩེ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲལ་མེད་སྐྱོངས། །
ཟག་མེད་ཆོས་སྐུའི་མཁའ་དབྱིངས་ལས། །འགྲོ་ལ་བྱམས་བརྩེའི་ཟེར་སྤྲོས་ཏེ།
།ཕན་བདེའི་འདབ་བརྒྱ་བཞད་མཛད་པ། །ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཡི། །མི་ཟད་གསང་བ་རྒྱན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀུན། །འབྱོར་པའི་ཡོན་ཏན་ཕ་མཐའ་མེད་པའི་ཀླུང༌། །མཐའ་དག་རྣམ་དཔྱོད་ཧུབ་ཀྱིས་འདྲེན་དཀའ་ཡང༌། །ཆ་ཙམ་མྱངས་པས་གདུང་བ་ཅིས་མི་སེལ། །འོན་ཀྱང་བསམ་བརྗོད་ཡུལ་འདས་རྒྱལ་ཀུན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དཔལ་
ལྡན་བླ་མའི་གསང་གསུམ་ནི། །སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཉིད་ལས་སར་གནས་རྒྱལ་བའི་མྱུ་གུ་ཡིས་ཀྱང་རྟོགས་མིན་ན། །བདག་བློ་ཉམ་ཆུང་བོ་མ་ར་ཡི་གཤོག་རླབས་བསྐྱོད་པས་ཁྱོད་ཡོན་འཇལ་འདོད་རློམ་སེམས་ནི། །བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་རྡོ་སྟེགས་ལ་འཛེགས་ཉི་མ་འཛིན་བཞིན་བློ་ལྡན་བཞད་གད་གནས་སུ་གྱུར། །
དེའི་ཕྱིར་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས། །ཆུ་ཐིགས་ཙམ་ཞིག་རི་མོར་སྤེལ་འདི་
ལ། །ནོངས་པ་ཅི་མཆིས་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དང༌། །གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བཤགས། །

མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རང་བཞིན་ལས་བརྩམས་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་པའི་
གཏམ། །ཚིག་སྦྱོར་དོན་ཟབ་རེ་བ་བྲལ་ཡང་ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་བགྱིས་པ་འདི། །གང་གིས་མཐོང་དང་ཐོས་དང་དྲན་དང་རེག་པའི་སྐྱེ་རྒུ་མ་ལུས་པ། །དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་ལ་ནམ་ཡང་ཞུམ་པ་མེད་པར་སྨོན། །
(༣༢༥ བ་༣། ༥༡༡ འ་༧) མདོར་ན་མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེས་ས་གསུམ་
མུན་པའི་གོ་སྐབས་འཕྲོག །བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་མཆོག་བསྐལ་བརྒྱར་ཞབས་བརྟན་འཕྲིན་ལས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐ་གྲུར་ཁྱབ། །གངས་ལྗོངས་ནོར་འཛིན་ཡངས་པའི་ཐིག་ལེར་

433

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།
རྫོགས་ལྡན་དབྱར་གྱི་དགའ་སྟོན་འཕེལ། །རྣམ་འདྲེན་མཆོག་གི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །
དེ་ལྟར་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ངོ་
བོ་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་ཁྱབ་བདག་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་མཁན་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ྋགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ྋརྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གང་གི་སྐུ་གདུང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སྙིང་པོར་བཞུགས་པའི་ཟ་མ་ཏོག་གསེར་སྡོང་དགེ་ལེགས་འདོད་འཇོ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་སྲི་ཞུ་ཕལ་ཆེ་བ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ན། གངས་ལྗོངས་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེའི་སྲོག་ཤིང་སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང༌། སྲིད་འཛིན་ནང་བློན་ཆེན་པོ་ཡབ་གཞིས་གླང་མདུན་པ་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ནས། སྲིད་ཞི་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་རྗེ་བླ་མ་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོ་དང་འཚམས་པར་བསྟན་པའི་རྣམ་ཐར་ཞིག་རང་གཞན་དད་པའི་གསོས་སུ་གསར་བསྒྲིག་དགོས་པ་གདུང་སྒྲུབ་ཞབས་ཞུ་བ་རྣམས་ནས་མོལ་བསྡུར་གྱིས་ཕྱོགས་སྒྲིག་གྱིས་ཞེས་རྣམ་ཐར་གྱི་ཐོག་མར་དགོད་རྒྱུའི་མཆོད་བརྗོད་བཀའ་རྩོམ་ཚིག་སྦྱོར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་གསོལ་རས་དང་འབྲེལ་བཀའ་ལུང་གསེར་གྱི་ཅོད་པན་སྤྱི་བོར་ཕེབས་པ་ན། མཁས་གྲུབ་གཉིས་འཛོམ་གྱི་བདག་ཉིད་སྐྱེས་ཆེན་གཞན་རྣམས་ནས་ཚུལ་འདི་སྤེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཐུགས་ཁུར་མི་བཟོད་པ་ཅི་ལ་སྲིད་ཀྱང༌། མཁྱེན་རྟོགས་དམན་པའི་རྫུ་བག་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་པས་ཁེངས་བསྐྱུང་གི་ཟོལ་བཅས་དགོངས་སྙན་གནང་བས་ན། ཁོ་བོ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་སྦྱངས་ཡོན་ཏན་གྱིས་དབུལ་ཞིང༌། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་སྲོལ་མི་རྟོགས་པ། སྙོམ་ལས་ཀྱིས་དུས་འདའ་བ་ཞིག་ནས་རྩོམ་པའི་ཁུར་འཁྱེར་

434

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
བར་རློམ་པ་ནི།
(༣༢༦ བ་༢། ༥༡༣ ཐ་༥) མཁས་པ་རྣམས་གཤུང་ཞིང༌། བླུན་པོ་ཕྲག་དོག་ཅན་རྣམས་ཡ་ག་
སྒྲོག་པའི་གཞི་དང༌། རང་ཉིད་ངལ་བ་ལྷུར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཙམ་ལས་མ་འདས་སྟབས། དེ་འདྲའི་སྤོབས་པ་གཏན་ནས་མེད་ཚུལ་དང༌། ཚུལ་འདིའི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྔཱུ་མི་ཐོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྙན་ལྷོང་ཞུས་ཀྱང༌། རི་གཟར་རྦབ་འདྲའི་བཀའ་དོན་གྱེན་བཟློག་མ་ནུས་པར་བརྟེན། ཁུར་ལེན་མི་ཞུ་ཐབས་མེད་བྱུང་སྟེ་ཤིང་ཕག་ལོ་མཇུག་ནས་གཟིམས་འགག་མགྲོན་དེབ་སོགས་འདི་སྐོར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་དོ་དམ་པའི་ཕྱག་ནས་ཞུ་ལེན་དང་འབྲེལ་ཉེར་བསྡོགས་ལ་ཞུགས་པ་ན། རྣམ་ཐར་གྱི་ས་བོན་ཟིན་ཐོ་ཤོག་དྲིལ་སྣེ་གཅིག་ཙམ་མེད་པར་ཡིག་སྣ་ཐར་ཐོར་སྣ་ཚོགས་ཁུ་བསྡུས་ཀྱིས་བསྒྲིག་རྒྱུ་མགོ་རྙོག་ལས་གྲོན་ཆེ་བས་རེ་ཞིག་ཅི་བྱའི་གཏོལ་མེད་པར་ཡིད་བློང་བློང་པོར་གྱུར་པའི་ཚེ། རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བྱམས་པའི་གསུང་ལས། དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཕལ་པའི་ཡུལ་མིན་ཞིང༌། །མཁས་པ་དགྱེས་པའི་ཚིག་སྦྱོར་མི་ཤེས་ཀྱང༌། །དེང་དུས་ཕལ་ཆེར་བླ་མའི་སྐྱོན་གླེང་སྐབས། །ཡོན་ཏན་གང་ཤེས་བརྗོད་པའང་སྐལ་བ་བཟང༌། །ཞེས་འབྱུང་བ་མཐོང་བས་ཅུང་ཟད་ངལ་སོས་ཤིང་སྤྲོ་བསྲིང་བའང་ཐོབ་ནས་སོ་མེད་ཀྱང་རྙིལ་གྱིས་འབྲད་ཟེར་བའི་ཚུལ་དུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་གི་བགྱི་བའི་ཁུར་ལ་ངལ་མེད་ཞུགས་པས་མེ་བྱི་ཟླ་བ་གསུམ་པ་ཕན་ལ་ས་བཅད་བཞི་པ་ཡན་ཆད་རགས་རིམ་གྲུབ་ཀྱང༌། བར་སྐབས་དེར་བླ་དཔོན་བཀའ་འབྲེལ་ལྷོ་དྭགས་ཁུལ་དང༌། བྱང་རིགས་ཕྱོགས་སུ་ྋགོང་ས་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་རྩད་གཅོད་ཞུ་བར་བསྐྱོད་དགོས་བྱུང་བས་ལོ་ཕྱེད་གཉིས་ལྷག་ཙམ་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་ཤིང༌། མེ་གླང་ལོ་མཇུག་ནས་སླར་ཡང་སྔ་མའི་འཕྲོ་སྐྱོང་གིས་སྦྱོར་བ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཕྱིའི་མཛད་སྒོ་རྣམས་སྔོན་གྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཚིག་འགྲོས་དང་བསྟུན་ནས་མཇལ་དེབ་གཞིར་བཞག་ངོས། གཟིགས་སྣང་དང་ལུང་བསྟན་ཁྱད་པར་ཅན་སོགས་ནང་གི་མཛད་པ་ངོ་མཚར་བ་རྣམས་བསྙེལ་བྱང་ཤོག་དྲིལ་ཁུངས་ཐུབ་རྣམས་སུ་ཇི་ལྟར་གསལ་བ་བཞིན་རང་བཟོའི་བསྲེ་ལྷད་མེད་པར་བཀོད། གསན་བསམ་ལྗགས་བསྙེན་དང༌། འཆད་ཉན་དག་ཐེར། གནས་རྟེན་བྱིན་ཅན་ཉམས་གསོ། སྔོན་མེད་གསུང་པར་

435

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།གསར་བསྐྲུན་བསྐྱངས་པ་རྣམས་མཛད་པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་སྣང་བས་ཡིག་ཚོགས་ལ་མ་འཛེམ་པར་ཞིབ་པར་སྤྲོས། དེ་བྱིངས་མཛད་དཀྱུས་རྣམས་ཚིག་གི་ཆ་ཤས་གང་ཉུང་དུ་བསྡུས་ཏེ་ཀུན་གྱིས་གོ་བདེ་བར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིག་པ་པོ་ནི་ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་སྐྱེ་མིང་འཛིན་པ་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་དུ་འབོད་པ་སྟེ། ལོའི་འཁོར་ལོ་རྩེ་མོའི་གྲངས་ལ་འཇལ་བྱེད་འདོད་ཡོན་གྱིས་ལྷག་པའི་ཡུན་ཙམ་དུ་ཚིག་གི་རྒྱུན་ཉུང་ཟད་རེ་གྲོག་མཁར་དང༌། སྦྲང་རྩི་བཞིན་དུ་བསགས་ཏེ་མཐར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་ཚན་རྣམ་གནོན་ཞེས་པ་ལྕགས་འབྲུག་ལོའི་དཔྱིད་ར་དཀའ་ཐུབ་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲལ་ཚེས་སྟོང་པ་གསུམ་པ་རེས་གཟའ་ལྷའི་བླ་མ་རྒྱུ་སྐར་རྒྱལ་དང་འགྲོགས་པའི་འཆི་མེད་གྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་སོགས་གཟའ་ཚེས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང༌། གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་ཕྱག་ན་པདྨོའི་འཁྲུངས་རབས་ཀྱི་ཟློས་གར་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་ཞབས་སེན་བཀྲ་ཤིས་པའི་རེ་ཁཱ་ཐོག་མར་བཀོད་པའི་སྐལ་བཟང་གི་དུས་སྟོན་མཆོག་ཏུ་དགེ་བའི་ཉིན། ལྷ་ལྡན་འཕྲུལ་སྣང་གན་དྷོ་ལའི་ཉེ་འདབས་རང་ཤག་གནམ་བདེ་ལེགས་སུ་མཇུག་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་རང་གི་ཉེ་འཁོར་གསོལ་དཔོན་བྱམས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང༌། སེར་བྱེས་དྲུང་ཟུར་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་གཉིས་རེ་མོས་ཀྱིས་ངལ་བ་དང་དུ་བླངས་ཤིང༌། སྔ་ཕྱིའི་ཞུས་དག་ཀྱང་ཞེ་རུས་གང་ཐོན་བྱས། སཾ་ཊ་ནས་ཤོག་ཐོག་འབེབས་པ་པོ་ཨེ་ཡོན་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས། པར་ཡིག་འདྲི་མི་སྙེ་མོ་ཡིག་མཁན་བུ་ཚེ་རིང༌། དབུ་ལྷ་འདྲི་མི་འདོད་དཔལ་ཚག་བྲིས་དབུ་ཆུང་སྐལ་བཟང་ནོར་བུ། པར་རྐོས་དབུ་ཆུང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་གཙོས་ཡིག་གཟུགས་དྲག་གྲས་མི་བཅུ་སྐོར། ཞོལ་པར་ཁང་དུ་ཞུས་དག་བྱེད་པོ་སེར་བྱེས་ལྷོ་པ་ཆབ་གྲྭ་དགེ་སློང་ཐུབ་བསྟན་གསུང་རབ། དོ་དམ་པ་སྐུ་བཅར་དར་ཧན་མཁན་པོ་ཕུན་རབ་པ་ཐུབ་བསྟན་ཚངས་དབྱངས། རྩེ་གཟིམས་འགག་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་བཅས་ནས་བགྱིས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱིས་དགེ་ཚོགས་གྲུང་པོས་འགྲོ་ཀུན་བརྩེ་ཆེན་པད་དཀར་འཛིན་པས་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཟད་མི་ཤེས་པ་ལ་རེག་པར་གྱུར་ཅིག བཀྲ་

436

༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བརྗོད་ངོ་མཚར་རིན་ཕྲེང་སྨད་ཆ།
ཤིས་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

རྣམ་ཐར་འདི་ཞིབ་བསྡུར་གང་ལ་བྱས་པའི་ཡིག་ཆ།
༡༽ སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་འདི་ལ་བོད་ཤིང་པར་དཔེ་རིང་ལ་ཤོག་གྲངས་ ༣༢༨ བཞུགས།རྡ་ས་གངས་སྐྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་འཁོད་ཨང་ ༡༤༥༧༦
༢༽ ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོར་པར་འགྲེམས་བྱས་པ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་རྣམ་ཞེས་པ་ལས་དེབ་ཕྲེང་ ༡༥ པ།

437

ཕུར་ལྕོག་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན།

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག་བྱིན་ཅན།

༄༅།། རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་ཀླུང༌།།
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།
དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།
ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྲུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་ཀླ་ཀློའི་སྡིག་སྤྱོད་མི་བཟད་
པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་གྱ་གྱུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ལྔ་བདོའི་རྒུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྡོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང༌། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྔར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང༌། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །དགེའོ།། །།

ཐུགས་རྗེ་ལེགས་གསོལ།

༄༅།། མདོ་སྨད་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་གིས་ཆེད་འཛུགས་གནང་བའི་ྋསྐུའི་གྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས། ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ནས་བཅུ་གསུམ་བར་གྱི་འཁྲུངས་རབས་མཛད་རྣམ་ཁག་ཞུ་སྒྲིག་པར་ཀིརྟིའི་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་སྤྱི་སོ་རུ་དར་རྒྱས་བསྐོ་བཞག་བྱས་པ་དང༌། ྋརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བར་གྱི་མཛད་རྣམ་སྙིང་བསྡུས་ཆེད་རྩོམ་པར་རྩོམ་པ་པོ་ཤེས་རབ་དར་རྒྱས་མཆོག་བསྐོ་བཞག་བྱས་དོན་ལྟར་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཞུ་དག་དང་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་དོན་ལ་ཞིབ་ཚགས་ལྡན་པའི་བརྩོན་པ་ཧུར་བསྐྱེད་དང༌། ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ནས་རྒྱབ་ཤ་ཁག་ཇུས་འགོད་ཀྱིས་དུས་ཐོག་ལེགས་གྲུབ་གནང་བ་དང༌། བོད་གཞིས་བྱེས་མདོ་སྨད་པ་ཡོངས་དང་ལྷག་པར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་ཀླུ་འབུམ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ལགས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང༌། སུད་སིར་གནས་བཞུགས་འབའ་གསེར་རྐང་ལྷ་མོ་ནང་མི། ལྡི་ལིར་གནས་བཞུགས་མདོ་སྨད་དབུས་རྒྱུན་སློབ་སྟོན་ཟུར་པ་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་ནང་མི། མདོ་སྨད་བྲག་དཀར་སྤྲེལ་རྫོང་གི་ལྷ་སྡེ་ཤ་སྦྲང་ཚོ་དྲུག་ནང་ཚན་ཕྱི་རྒྱལ་ཚོ་བ་བཅས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་མཐུན་འགྱུར་སྦྱར་བ་དང༌། འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་དཔེ་མཛོད་ཁང༌། སྤྱི་སྒེར་ཁག་ཅིག་གིས་སྒོ་ཀུན་ནས་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་སོགས་མཁོ་སྒྲུབ་གང་ལེགས་གནང་བ་བཅས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།བོད་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ཆོལ་ཁའི་ྋསྐུའི་གྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས། ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡ གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན།